

รายงานการติดตามและประมวลผลงาน ด้านกระฎี่ตามของวุฒิสภา

สำนักงานกิจการ
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

คำนำ

กระทู้ถาม (Question) ถือได้ว่าเป็นเครื่องมือหรือมาตรการที่สำคัญประการหนึ่งของฝ่ายนิติบัญญัติในการควบคุมตรวจสอบการบริหารราชการแผ่นดินของฝ่ายบริหารของวุฒิสภา ซึ่งมีบทบาทที่ทำให้นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีต้องมาตอบข้อซักถามหรือชี้แจงเกี่ยวกับการบริหารกิจการบ้านเมืองของรัฐบาล อีกทั้งเป็นการสะท้อนให้เห็นภาพลักษณ์ของการบริหารกิจการบ้านเมืองในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในขณะนั้น ๆ ด้วยความสำคัญดังกล่าว จึงได้มีการติดตามผลการดำเนินการของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามกระทู้ถามเพื่อรวบรวมไว้เป็นข้อมูลของวุฒิสภาเชิงการศึกษาวิเคราะห์ติดตามให้เกิดการปฏิบัติเชิงประสิทธิผล

กลุ่มงานติดตามและประมวลผลงานของวุฒิสภา สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา เป็นหน่วยงานที่มีภารกิจด้านการติดตามและประมวลผลงานด้านการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินของวุฒิสภา ได้ดำเนินการรวบรวมและประมวลผลงานด้านกระทู้ถามของวุฒิสภา ที่ได้มีการถามตอบไปแล้ว นับตั้งแต่การประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง ๒๕๖๒) วันศุกร์ที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๒ - การประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๒๙ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง ๒๕๖๓) วันอังคารที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๖๓ มีการถาม-ตอบกระทู้ถามไปแล้วทั้งสิ้น จำนวน ๗๔ กระทู้ถาม จำแนกเป็น สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง ๒๕๖๒ จำนวน ๖ กระทู้ถาม สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง ๒๕๖๒ จำนวน ๓๖ กระทู้ถาม สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง ๒๕๖๓ จำนวน ๓๒ กระทู้ถาม โดยรวบรวมข้อมูล สถิติ สารสำคัญของแต่ละกระทู้ถาม ประกอบด้วย ชื่อกระทู้ถาม ประเภทกระทู้ถาม ประเภทของการตอบกระทู้ถาม วันที่เสนอกระทู้ถาม วันที่ตอบกระทู้ถาม ผู้ตั้งกระทู้ถาม ผู้ตอบกระทู้ถาม ประเด็นคำถาม ประเด็นคำตอบ ข้อเสนอแนะและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภาที่รัฐมนตรีรับไปพิจารณา ดำเนินการ ตลอดจนได้ดำเนินการการติดตามผลการดำเนินการตามข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภาที่รัฐมนตรีรับไปพิจารณาดำเนินการจากหน่วยงานหรือส่วนราชการที่เกี่ยวข้องมารวบรวมประมวลเป็นรายงานการติดตามและประมวลผลงานด้านกระทู้ถามของวุฒิสภา

คณะผู้จัดทำ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารรายงานการติดตามและประมวลผลงานด้านกระทู้ถามของวุฒิสภาฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อฝ่ายนิติบัญญัติและคณะกรรมการในการปฏิบัติหน้าที่การควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาลในการใช้เป็นข้อมูลประกอบการติดตามผลการดำเนินงานของหน่วยงานต่าง ๆ ตลอดจนเป็นแนวทางการศึกษาเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาที่หน่วยงานปฏิบัติตามนโยบายรัฐบาลได้เป็นอย่างดี

สำนักวิชาการ
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สารบัญจําแนกตามสมัยประชุม

หน้า

กระทู้ถามปี ๒๕๖๒

สมัยประชุมสามัญประจำปี ครั้งที่หนึ่ง

๑. การตรวจพบสารพิษตกค้างในผัก ผลไม้ จำนวนมาก
(นายอำพล จินดาวัฒนะ เป็นผู้ตั้งคำถาม) ๑
๒. นโยบายการแก้ไขปัญหาภัยแล้งซ้ำซากอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ
(นายชลิต แก้วจินดา เป็นผู้ตั้งคำถาม) ๘
๓. ปัญหาเด็กหรือวัยรุ่นนักรถยนต์/รถจักรยานยนต์โดยไม่มีใบขับขี่และขับขี่ด้วยความประมาท
(นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์ เป็นผู้ตั้งคำถาม) ๑๖
๔. ภาษีการขายฝากที่ดินเพื่อการเกษตรกรรมหรือที่อยู่อาศัย
(นายคําคุณ สิทธิสมาน เป็นผู้ตั้งคำถาม) ๑๙
๕. การช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยจากพายุโซนร้อน “โพดุล” และพายุโซนร้อน “คาจิกิ”
(นายเฉลิมชัย เฟื่องคอน เป็นผู้ตั้งคำถาม) ๒๓
๖. ความก้าวหน้าการก่อสร้างทางหลวงพิเศษระหว่างเมืองสายบางใหญ่ - กาญจนบุรี
(นายสุรเดช จิรัฐิติเจริญ เป็นผู้ตั้งคำถาม) ๒๗

กระทู้ถามปี ๒๕๖๒

สมัยประชุมสามัญประจำปี ครั้งที่สอง

๑. การแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ และประชาชนอย่างรุนแรง
(พันตำรวจตรี ยงยุทธ สาระสมบัติ เป็นผู้ตั้งคำถาม) ๓๑
๒. การขยายอายุเกษียณราชการ
(นายอำพล จินดาวัฒนะ เป็นผู้ตั้งคำถาม) ๓๔
๓. การฆ่าตัวตายของพนักงานสอบสวน ๕ คน ในรอบ ๔ เดือน
(นายคําคุณ สิทธิสมาน เป็นผู้ตั้งคำถาม) ๓๘
๔. ปัญหาการบริหารจัดการศาสนสมบัติของวัด
(พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม เป็นผู้ตั้งคำถาม) ๔๑
๕. นโยบายการปฏิรูประบบการบริหารจัดการศึกษาในภูมิภาค
(นายดวง อันทะไชย เป็นผู้ตั้งคำถาม) ๔๖
๖. ปัญหาการบริหารงานการศึกษาและการขาดแคลนผู้อำนวยการ
และรองผู้อำนวยการโรงเรียน
(นายเฉลิมชัย เฟื่องคอน เป็นผู้ตั้งคำถาม) ๔๙

สารบัญแนกตามสมัยประชุม (ต่อ)

	หน้า
๗. นโยบายในการแก้ไขปัญหาข่าวปลอมที่เผยแพร่ในสังคมออนไลน์ (นายเจด็จ อินสว่าง เป็นผู้ตั้งคำถาม)	๕๓
๘. การประกาศให้สารเคมีทางการเกษตร ๓ ชนิด เป็นวัตถุอันตรายชนิดที่ ๔ (นายสมชาย ชาญณรงค์กุล เป็นผู้ตั้งคำถาม)	๕๗
๙. การยกเลิกการใช้วัตถุอันตราย ๓ ชนิด (นายอำพล จินดาวัฒนะ เป็นผู้ตั้งคำถาม)	๖๐
๑๐. การบริหารจัดการที่ดิน ส.ป.ก. (นายวันชัย สอนศิริ เป็นผู้ตั้งคำถาม)	๖๒
๑๑. เร่งสร้างความปลอดภัยทางถนน (นายสุรเดช จิรจิตติเจริญ เป็นผู้ตั้งคำถาม)	๖๕
๑๒. การจัดการปัญหาบุหรี่ไฟฟ้าผิดกฎหมาย (นายอำพล จินดาวัฒนะ เป็นผู้ตั้งคำถาม)	๖๙
๑๓. แนวทางการปรับแผนปฏิรูปประเทศตามมติคณะรัฐมนตรี ๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ (นายคำณูณ สิทธิสมาน เป็นผู้ตั้งคำถาม)	๗๓
๑๔. นโยบายหาบเร่แผงลอยในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล (นายอำพล จินดาวัฒนะ เป็นผู้ตั้งคำถาม)	๗๗
๑๕. ปัญหาความเดือดร้อนจากการจัดให้มีรถแท็กซี่ในงานมหรสพ (นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์ เป็นผู้ตั้งคำถาม)	๘๐
๑๖. การนำเข้าขยะพลาสติกของไทยในปี ๒๕๖๑ สูงเป็นประวัติการณ์ (นายคำณูณ สิทธิสมาน เป็นผู้ตั้งคำถาม)	๘๔
๑๗. ปัญหาคุณภาพและประสิทธิภาพของอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring : EM) (นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์ เป็นผู้ตั้งคำถาม)	๘๗
๑๘. การแก้ไขปัญหาอุทกภัยและภัยแล้งนอกเขตชลประทานอย่างยั่งยืน (นายระวี รุ่งเรือง เป็นผู้ตั้งคำถาม)	๙๑
๑๙. ความคืบหน้าการทบทวนมติการจัดหาผลประโยชน์ในที่ดินของรัฐแปลง "ดงน้ำจั้น" "ดงบ้านอ้น" และ ดงเหล่าแหม" ในท้องที่ตำบลกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ (นางสาวภัทรา วรามิตร เป็นผู้ตั้งคำถาม)	๙๕
๒๐. การบริหารจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (อีอีซี) (นายเฉลิมชัย เฟื่องคอน เป็นผู้ตั้งคำถาม)	๑๐๐

สารบัญแนกตามสมัยประชุม (ต่อ)

	หน้า
๒๑. การแก้ไขปัญหาสายการบินเอาเปรียบและไม่มีความรับผิดชอบต่อผู้โดยสาร (นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์ เป็นผู้ตั้งคำถาม)	๑๐๖
๒๒. นโยบายการบริหารจัดการปัญหาขยะในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวหลักในพื้นที่เกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี (พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช เป็นผู้ตั้งคำถาม)	๑๐๘
๒๓. นโยบายและแนวทางในการแก้ไขปัญหาศูนย์ตรวจสอบสารต้องห้ามในนักกีฬา ของประเทศ (พลตรี โอสภ ภาวิไล เป็นผู้ตั้งคำถาม)	๑๑๑
๒๔. การบริหารจัดการกับภิกษุสงฆ์ในบวรพุทธศาสนาบางรูปที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม (นายจเด็จ อินสว่าง เป็นผู้ตั้งคำถาม)	๑๑๓
๒๕. ติดตามผลของกระทู้ ๓ ดง (นางสาวภัทรา วรามิตร เป็นผู้ตั้งคำถาม)	๑๑๘
๒๖. การขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคีปรองดอง (นายคำณูณ สิทธิสมาน เป็นผู้ตั้งคำถาม)	๑๒๕
๒๗. มาตรการในการควบคุมไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ของกระทรวงสาธารณสุข (นายเจตน์ ศิรธรานนท์ เป็นผู้ตั้งคำถาม)	๑๒๗
๒๘. ขอรับทราบแนวปฏิบัติของกระทรวงกลาโหมเกี่ยวกับเรื่องการเกณฑ์ทหาร กองประจำการ (ศาสตราจารย์นิสดารก์ เวชยานนท์ เป็นผู้ตั้งคำถาม)	๑๓๑
๒๙. ผลความคืบหน้าการพัฒนาสภาองค์กรชุมชนตำบล (นายอนุศักดิ์ คงมาลัย เป็นผู้ตั้งคำถาม)	๑๓๗
๓๐. การจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ (นายสมชาย แสวงการ เป็นผู้ตั้งคำถาม)	๑๔๐
๓๑. การป้องกันภัยหรือเหตุร้ายแรงในแต่ละจังหวัด (นายวันชัย สอนศิริ เป็นผู้ตั้งคำถาม)	๑๔๕
๓๒. มาตรการสื่อสารและการกำกับสื่อมวลชน การสื่อสารออนไลน์ในภาวะวิกฤติ สืบเนื่องจากเหตุการณ์ที่นครราชสีมา (นายอำพล จินดาวัฒนะ เป็นผู้ตั้งคำถาม)	๑๔๘

สารบัญจําแนกตามสมัยประชุม (ต่อ)

	หน้า
๓๓. การช่วยเหลือประชาชนที่ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน (กรณีภัยหนาว) (นายธานี สุโขทัย เป็นผู้ตั้งคำถาม)	๑๕๒
๓๔. มาตรการป้องกันความรุนแรงและการทำร้ายร่างกายในโรงพยาบาล (นายอำพล จินดาวัฒนะ เป็นผู้ตั้งคำถาม)	๑๕๗
๓๕. การแก้ปัญหาคนล้นคุก (นายอำพล จินดาวัฒนะ เป็นผู้ตั้งคำถาม)	๑๖๑
๓๖. การขยายสัญญาสัมปทาน โครงการระบบทางด่วนขั้นที่ ๒ (ทางพิเศษศรีรัช) (นายสุรเดช จิรจิตติเจริญ เป็นผู้ตั้งคำถาม)	๑๖๗
กระทู้ถามปี ๒๕๖๓	
สมัยประชุมสามัญประจำปี ครั้งที่หนึ่ง	
๑. การก่อสร้างท่าอากาศยานแห่งใหม่ที่อำเภอบางเลน – นครชัยศรี จังหวัดนครปฐม (นางฉวีรัตน์ เกษตรสุนทร เป็นผู้ตั้งคำถาม)	๑๗๓
๒. แผนงานพัฒนาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษตาก (พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช เป็นผู้ตั้งคำถาม)	๑๗๖
๓. การพัฒนาให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการค้าเมล็ดพันธุ์ระดับเอเชีย (นายสมชาย ชาญณรงค์กุล เป็นผู้ตั้งคำถาม)	๑๗๙
๔. ความเป็นหน้าและเป้าหมายของการปฏิรูปตำรวจตามรัฐธรรมนูญ (นายคำคุณ สิทธิสมาน เป็นผู้ตั้งคำถาม)	๑๘๓
๕. การตรวจสอบประวัติอาชญากรรมของบุคคลที่จะบวชเป็นพระ (นายวันชัย สอนศิริ เป็นผู้ตั้งคำถาม)	๑๘๕
๖. การช่วยเหลือ เยียวยา ผู้ประกันตน กรณีการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (นายเฉลิมชัย เฟื่องคอน เป็นผู้ตั้งคำถาม)	๑๘๗
๗. การรื้อถอนโบราณสถาน “บ้านบอมเบย์เบอร์มา” ที่จังหวัดแพร่ (นายคำคุณ สิทธิสมาน เป็นผู้ตั้งคำถาม)	๑๙๐
๘. การจัดทำกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและอนุรักษ์วิถีชีวิต กลุ่มชาติพันธุ์ (นายอำพล จินดาวัฒนะ เป็นผู้ตั้งคำถาม)	๑๙๒
๙. การชุมนุมทางการเมืองที่อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย เมื่อ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๓ (นายคำคุณ สิทธิสมาน เป็นผู้ตั้งคำถาม)	๑๙๔
๑๐. รายการในทีวีหรือสื่อต่าง ๆ หลอกหลวง/งมงาย (นายวันชัย สอนศิริ เป็นผู้ตั้งคำถาม)	๑๙๖

สารบัญจําแนกตามสมัยประชุม (ต่อ)

	หน้า
๑๑. มาตรการคลายล็อกสำหรับคนไทยกลับจากต่างประเทศก่อนมีวัคซีน (นายเจตน์ ศิรธรานนท์ เป็นผู้ตั้งคำถาม)	๑๙๘
๑๒. ขอให้ยกระดับขนนางแอ่นที่ทำรังในสิ่งปลูกสร้างบ้านร้างขนนางแอ่นเป็นสัตว์เศรษฐกิจ ของเกษตรกร และให้ภาคธุรกิจสามารถจำหน่ายรังขนนางแอ่นส่งออกตลาดต่างประเทศ ได้อย่างเสรีเพื่อนำเงินรายได้เข้ามาฟื้นฟูประเทศหลังการระบาดของไวรัสโคโรนา โควิด-๑๙ (นายสวัสดิ์ สมัครพงศ์ เป็นผู้ตั้งคำถาม)	๒๐๐
๑๓. การแก้ไขปัญหาช้างป่าบุกรุกพื้นที่ชุมชน (นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์ เป็นผู้ตั้งคำถาม)	๒๐๓
๑๔. การปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาตามร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. .... (นายเฉลิมชัย เฟื่องคอน เป็นผู้ตั้งคำถาม)	๒๐๕
๑๕. ติดตามพระราชบัญญัติป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. ๒๕๕๙ (นายเจตน์ ศิรธรานนท์ เป็นผู้ตั้งคำถาม)	๒๐๘
๑๖. มาตรการในการจัดการปัญหาการปล่อยเงินกู้หนี้นอกระบบ (นายวันชัย สอนศิริ เป็นผู้ตั้งคำถาม)	๒๑๐
๑๗. ปัญหาการควมรวมโรงเรียนขนาดเล็ก (นายออน กาจกระโทก เป็นผู้ตั้งคำถาม)	๒๑๒
๑๘. นโยบายการเปิดทอมเป็นปกติในการจัดการเรียนการสอน (นายตวง อันทะไชย เป็นผู้ตั้งคำถาม)	๒๑๔
๑๙. ความคืบหน้าในการจัดทำและเสนอร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติ ต่อบุคคล พ.ศ. .... (นายมนเฑียร บุญตัน เป็นผู้ตั้งคำถาม)	๒๑๖
๒๐. การเตรียมการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (นายเฉลิมชัย เฟื่องคอน เป็นผู้ตั้งคำถาม)	๒๑๘
๒๑. โครงการรถไฟความเร็วสูง กรุงเทพมหานคร - นครราชสีมา - หนองคาย (นายสุรเดช จิรฐิติเจริญ เป็นผู้ตั้งคำถาม)	๒๒๑
๒๒. ปัญหาการดำเนินโครงการระบบตัวร่วมขนส่งสาธารณะ (พลเอก ยอดยุทธ บุญญาธิการ เป็นผู้ตั้งคำถาม)	๒๒๔
๒๓. การก่อสร้างทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๔๘ (นายทวิวงษ์ จุลกมนตรี เป็นผู้ตั้งคำถาม)	๒๒๖

สารบัญจําแนกตามสมัยประชุม (ต่อ)

	หน้า
๒๔. มาตรการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ได้รับผลกระทบจากการห้ามใช้สารเคมีพาราควอต และคลอร์ไพริฟอส (พลเอก ดนัย มีชูเวช เป็นผู้ตั้งคำถาม)	๒๒๙
๒๕. ใบขับขี่ตลอดชีพ (นายคํานูณ สิทธิสมาน เป็นผู้ตั้งคำถาม)	๒๓๒
๒๖. การจัดทำกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม (นายอำพล จินดาวัฒนะ เป็นผู้ตั้งคำถาม)	๒๓๔
๒๗. โครงการรถไฟฟ้าชานเมือง สายสีแดง (นายสุรเดช จิรจิตติเจริญ เป็นผู้ตั้งคำถาม)	๒๓๖
๒๘. การสร้างสะพานข้ามคลองมหาสวัสดิ์ ในซอยชัยพฤกษ์ ๓๓ แยก ๔ เขตตลิ่งชัน (นายคํานูณ สิทธิสมาน เป็นผู้ตั้งคำถาม)	๒๓๘
๒๙. ความคืบหน้าโครงการเพิ่มปริมาณน้ำต้นทุนให้เขื่อนภูมิพล (นายกิตติศักดิ์ รัตนวราหะ เป็นผู้ตั้งคำถาม)	๒๔๐
๓๐. ความปลอดภัยของข้อมูลส่วนบุคคลในระบบปฏิบัติการ "ไทยชนะ" (นายอำพล จินดาวัฒนะ เป็นผู้ตั้งคำถาม)	๒๔๒
๓๑. ปัญหาภาคบริการจากผลกระทบ Covid - 19 ในเกาะสมุย (นายเจตน์ ศิรธรานนท์ เป็นผู้ตั้งคำถาม)	๒๔๔
๓๒. ปัญหาการเข้าถึงข้อมูลผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงานของรัฐ (นายมนเฑียร บุญตัน เป็นผู้ตั้งคำถาม)	๒๔๗

ภาคผนวก

สถิติกระทู้ถามของวุฒิสภา

- จําแนกตามสมัยการประชุม	ภาคผนวก แผ่นที่ ๑
- จําแนกตามประเภทกระทู้ถาม	ภาคผนวก แผ่นที่ ๑
- จําแนกตามผู้ตั้งกระทู้ถาม	ภาคผนวก แผ่นที่ ๒
- จําแนกตามหน่วยงานผู้มาตอบกระทู้ถาม	ภาคผนวก แผ่นที่ ๓
- จําแนกตามการตอบกระทู้ถาม	ภาคผนวก แผ่นที่ ๓

การติดตามผลการดำเนินการตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภา ภาคผนวก แผ่นที่ ๔

ในการพิจารณากระทู้ถามที่รัฐมนตรีรับไปพิจารณาดำเนินการ จากหน่วยงาน หรือส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

สารบัญแนกตามผู้ตั้งกระทู้ถาม

หน้า

นายอำพล จินดาวัฒนะ (๑๑ กระทู้ถาม)

๑. การตรวจพบสารพิษตกค้างในผัก ผลไม้ จำนวนมาก ๑
๒. การขยายอายุเกษียณราชการ ๓๔
๓. การยกเลิกการใช้วัตถุอันตราย ๓ ชนิด ๖๐
๔. การจัดการปัญหาบุหรี่ไฟฟ้าผิดกฎหมาย ๖๙
๕. นโยบายหาบเร่แผงลอยในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ๗๗
๖. มาตรการสื่อสารและการกำกับสื่อมวลชน การสื่อสารออนไลน์ในภาวะวิกฤตสืบเนื่อง
จากเหตุการณ์ที่นครราชสีมา ๑๔๘
๗. มาตรการป้องกันความรุนแรงและการทำร้ายร่างกายในโรงพยาบาล ๑๕๗
๘. การแก้ปัญหาคนล้นคุก ๑๖๑
๙. การจัดทำกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและอนุรักษ์วิถีชีวิต กลุ่มชาติพันธุ์ ๑๙๒
๑๐. การจัดทำกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม ๒๓๔
๑๑. ความปลอดภัยของข้อมูลส่วนบุคคลในระบบปฏิบัติการ "ไทยชนะ" ๒๔๒

นายคำณูณ สิทธิสมาน (๑๐ กระทู้ถาม)

๑. ภาษีการขายฝากที่ดินเพื่อการเกษตรกรรมหรือที่อยู่อาศัย ๑๙
๒. การฆ่าตัวตายของพนักงานสอบสวน ๕ คน ในรอบ ๔ เดือน ๓๘
๓. แนวทางการปรับแผนปฏิรูปประเทศตามมติคณะรัฐมนตรี ๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ ๗๓
๔. การนำเข้าขยะพลาสติกของไทยในปี ๒๕๖๑ สูงเป็นประวัติการณ์ ๘๔
๕. การขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคีปรองดอง ๑๒๕
๖. ความคืบหน้าและเป้าหมายของการปฏิรูปตำรวจตามรัฐธรรมนูญ ๑๘๓
๗. การรื้อถอนโบราณสถาน “บ้านบอมเบย์เบอร์มา” ที่จังหวัดแพร่ ๑๙๐
๘. การชุมนุมทางการเมืองที่อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย เมื่อ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ๑๙๔
๙. ใบขับขี่ตลอดชีพ ๒๓๒
๑๐. การสร้างสะพานข้ามคลองมหาสวัสดิ์ ในซอยชัยพฤกษ์ ๓๓ แยก ๔ เขตตลิ่งชัน ๒๓๘

นายเฉลิมชัย เฟื่องคอน (๖ กระทู้ถาม)

๑. การช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยจากพายุโซนร้อน “โพดุล” และพายุโซนร้อน “คาจิกิ” ๒๓
๒. ปัญหาการบริหารงานการศึกษาและการขาดแคลนผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการ
โรงเรียน ๔๙
๓. การบริหารจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (อีอีซี) ๑๐๐
๔. การช่วยเหลือ เยียวยา ผู้ประกันตน กรณีการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ๑๘๗

สารบัญจําแนกตามผู้ตั้งกระทู้ถาม

	หน้า
๕. การปฏิรูปประเทศด้านการศึกษารวมร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.	๒๐๕
๖. การเตรียมการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น	๒๑๘
นายวัลลภ ตังคณานูรักษ์ (๕ กระทู้ถาม)	
๑. ปัญหาเด็กหรือวัยรุ่นนั้ข้บรณยนต์/รถจักรยานยนต์โดยไม่มีใบขับขี่และขับด้วยความประมาท	๑๖
๒. ปัญหาความเดือดร้อนจากการจัดให้มีรถแห่ในงานมหรสพ	๘๐
๓. ปัญหาคุณภาพและประสิทธิภาพของอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring : EM)	๘๗
๔. การแก้ไขปัญหาสายการบินเอาเปรียบและไม่มีความรับผิดชอบต่อผู้โดยสาร	๑๐๖
๕. การแก้ไขปัญหาย่างป่าบุกรุกพื้นที่ชุมชน	๒๐๓
นายสุรเดช จิรัฐิติเจริญ (๕ กระทู้ถาม)	
๑. ความก้าวหน้าการก่อสร้างทางหลวงพิเศษระหว่างเมืองสายบางใหญ่ –กาญจนบุรี	๒๗
๒. เร่งสร้างความปลอดภัยทางถนน	๖๕
๓. การขยายสัญญาสัมปทาน โครงการระบบทางด่วนขั้นที่ ๒ (ทางพิเศษศรีรัช)	๑๖๗
๔. โครงการรถไฟความเร็วสูง กรุงเทพมหานคร - นครราชสีมา - หนองคาย	๒๒๑
๕. โครงการรถไฟฟ้าขานเมือง สายสีแดง	๒๓๖
นายวันชัย สอนศิริ (๕ กระทู้ถาม)	
๑. การบริหารจัดการที่ดิน ส.ป.ก.	๖๒
๒. การป้องกันภัยหรือเหตุร้ายแรงในแต่ละจังหวัด	๑๔๕
๓. การตรวจสอบประวัติอาชญากรรมของบุคคลที่จะบวชเป็นพระ	๑๘๕
๔. รายการในทีวีหรือสื่อต่าง ๆ หลอกลวง/งมงาย	๑๙๖
๕. มาตรการในการจัดการปัญหาการปล่อยเงินกู้หนี้น้อกระบบ	๒๑๐
นายเจตน์ ศิรธรานนท์ (๔ กระทู้ถาม)	
๑. มาตรการในการควบคุมไวรัสใหม่โคโรน่า ๒๐๑๙ ของกระทรวงสาธารณสุข	๑๒๗
๒. มาตรการคลายล็อกสำหรับคนไทยกลับจากต่างประเทศก่อนมีวัคซีน	๑๙๘
๓. ติดตามพระราชบัญญัติป้องกันและแก้ไขปัญหการตั้งครรภในวัยรุ่น พ.ศ. ๒๕๕๙	๒๐๘
๔. ปัญหาภาคบริการจากผลกระทบ Covid - 19 ในเกาะสมุย	๒๔๔
นายดวง อันทะไชย (๒ กระทู้ถาม)	
๑. นโยบายการปฏิรูประบบการบริหารจัดการศึกษาในภูมิภาค	๔๖
๒. นโยบายการเปิดเทอมเป็นปกติในการจัดการเรียนการสอน	๒๑๔

สารบัญจําแนกตามผู้ตั้งกระทู้ถาม

หน้า

นายจเด็จ อินสว่าง (๒ กระทู้ถาม)

๑. นโยบายในการแก้ไขปัญหาข่าวปลอมที่เผยแพร่ในสังคมออนไลน์ ๕๓
๒. การบริหารจัดการกับพิษสงฆ์ในบวรพุทธศาสนาบางรูปที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม ๑๑๓

นายสมชาย ชาญณรงค์กุล (๒ กระทู้ถาม)

๑. การประกาศให้สารเคมีทางการเกษตร ๓ ชนิด เป็นวัตถุอันตรายชนิดที่ ๔ ๕๗
๒. การพัฒนาให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการค้าเมล็ดพันธุ์ระดับเอเชีย ๑๗๙

นางสาวภัทรา วรามิตร (๒ กระทู้ถาม)

๑. ความคืบหน้าการทบทวนมติการจัดการจัดหาผลประโยชน์ในที่ดินของรัฐแปลง "ดงน้ำจั้น"
"ดงบ้านอ้น" และ ดงเหล่าแหม" ในท้องที่ตำบลกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ ๙๕
๒. ติดตามผลของกระทู้ ๓ ดง ๑๑๘

พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช (๒ กระทู้ถาม)

๑. นโยบายการบริหารจัดการปัญหาขยะในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวหลักในพื้นที่เกาะสมุย
จังหวัดสุราษฎร์ธานี ๑๐๘
๒. แผนงานพัฒนาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษตาก ๑๗๖

นายมณเฑียร บุญตัน (๒ กระทู้ถาม)

๑. ความคืบหน้าในการจัดทำและเสนอร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติ
ต่อบุคคล พ.ศ. ๒๑๖
๒. ปัญหาการเข้าถึงข้อมูลผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงานของรัฐ ๒๔๗

นายชลิต แก้วจันดา (๑ กระทู้ถาม)

- นโยบายการแก้ไขปัญหาภัยแล้งซ้ำซากอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ ๘

พันตำรวจตรี ยงยุทธ สาระสมบัติ (๑ กระทู้ถาม)

- การแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ และประชาชนอย่างรุนแรง ๓๑

พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม (๑ กระทู้ถาม)

- ปัญหาการบริหารจัดการศาสนสมบัติของวัด ๔๑

นายระวี รุ่งเรือง (๑ กระทู้ถาม)

- การแก้ไขปัญหาอุทกภัยและภัยแล้งนอกเขตชลประทานอย่างยั่งยืน ๙๑

พลตรี โอสถ ภาวิไล (๑ กระทู้ถาม)

- นโยบายและแนวทางในการแก้ไขปัญหาศูนย์ตรวจสอบสารต้องห้ามในนักกีฬาของประเทศ ๑๑๑

ศาสตราจารย์นิสตากร์ เวชยานนท์ (๑ กระทู้ถาม)

- ขอรับทราบแนวปฏิบัติของกระทรวงกลาโหมเกี่ยวกับเรื่องการเกณฑ์ทหารกองประจำการ ๑๓๑

สารบัญจําแนกตามผู้ตั้งกระทู้ถาม

หน้า

นายอนุศักดิ์ คงมาลัย (๑ กระทู้ถาม)

- ผลความคืบหน้าการพัฒนาสภาองค์กรชุมชนตำบล

๑๓๗

นายสมชาย แสวงการ (๑ กระทู้ถาม)

- การจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒

๑๔๐

นายธานี สุโขทัย (๑ กระทู้ถาม)

- การช่วยเหลือประชาชนที่ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน กรณีภัยหนาว

๑๕๒

นางฉวีรัตน์ เกษตรสุนทร (๑ กระทู้ถาม)

- การก่อสร้างท่าอากาศยานแห่งใหม่ที่อำเภอบางเลน - นครชัยศรี จังหวัดนครปฐม

๑๗๓

นายสวัสดิ์ สัมครพงศ์ (๑ กระทู้ถาม)

- ขอให้ยกระดับพนักงานแอนด์ที่ทำงานในสิ่งปลูกสร้างบ้านรั้งนนางแอนด์เป็นสัตว์เศรษฐกิจของเกษตรกร และให้ภาคธุรกิจสามารถจำหน่ายรั้งนนางแอนด์ส่งออกตลาดต่างประเทศได้อย่างเสรีเพื่อนำเงินรายได้เข้ามาฟื้นฟูประเทศไทยหลังการระบาดของไวรัสโคโรนา โควิด-๑๙

๒๐๐

นายออน กาจกระโทก (๑ กระทู้ถาม)

- ปัญหาการควบรววมโรงเรียนขนาดเล็ก

๒๑๒

พลเอก ยอดยุทธ บุญญาธิการ (๑ กระทู้ถาม)

- ปัญหาการดำเนินโครงการระบบตัวร่วมขนส่งสาธารณะ

๒๒๔

นายทวิวงษ์ จุกมนตรี (๑ กระทู้ถาม)

- การก่อสร้างทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๔๘

๒๒๖

พลเอก ดนัย มีชูเวช (๑ กระทู้ถาม)

- มาตรการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ได้รับผลกระทบจากการห้ามใช้สารเคมีพาราควอต และคลอร์ไพริฟอส

๒๒๙

นายกิตติศักดิ์ รัตนวราหะ (๑ กระทู้ถาม)

- ความคืบหน้าโครงการเพิ่มปริมาณน้ำต้นทุนให้เขื่อนภูมิพล

๒๔๐

รายงานการติดตามและประมวลผลงานด้านกระทู้ถามของวุฒิสภา

*****

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้บัญญัติให้วุฒิสภามีหน้าที่และอำนาจสำคัญหลายประการ อาทิ การพิจารณาและการกลั่นกรองกฎหมาย การควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน การให้คำแนะนำหรือให้ความเห็นชอบให้บุคคลดำรงตำแหน่ง และอื่น ๆ ตามบทเฉพาะกาลของรัฐธรรมนูญที่ได้บัญญัติไว้

การปฏิบัติหน้าที่ด้านควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินวุฒิสภา เครื่องมือที่สำคัญประการหนึ่งคือการตั้งกระทู้ถาม (Question) กระทู้ถาม คือ คำถามที่สมาชิกวุฒิสภาตั้งคำถามรัฐมนตรีในเรื่องใดเกี่ยวกับงานในหน้าที่ โดยจะถามเป็นหนังสือหรือวาจาก็ได้ ตามบทบัญญัติมาตรา ๑๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ กระทู้ถามจึงถือว่าเป็นเครื่องมือหรือมาตรการที่สำคัญประการหนึ่งของฝ่ายนิติบัญญัติในการควบคุมตรวจสอบการบริหารราชการแผ่นดินของฝ่ายบริหารของวุฒิสภา ซึ่งมีบทบาทที่ทำให้นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีต้องมาตอบข้อซักถามหรือชี้แจงเกี่ยวกับการบริหารกิจการบ้านเมืองของรัฐบาล อีกทั้งเป็นการสะท้อนให้เห็นภาพลักษณ์ของการบริหารกิจการบ้านเมืองในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในขณะนั้น ๆ ซึ่งในบางกรณีเมื่อรัฐมนตรีได้มาตอบกระทู้ถามหรือแนวทางการแก้ไขปัญหาในที่ประชุมวุฒิสภา ก็ได้รับเอาข้อสังเกตข้อเสนอแนะในการปรับปรุงหรือแนวทางการแก้ไขปัญหาที่สมาชิกวุฒิสภาผู้ตั้งกระทู้ถามได้เสนอไว้นำกลับไปประกอบการพิจารณาดำเนินการต่อไป อันเป็นการสนับสนุนการบริหารราชการแผ่นดินให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ในการปฏิบัติหน้าที่การควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินด้านกระทู้ถามของวุฒิสภานับตั้งแต่การประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง ๒๕๖๒) วันศุกร์ที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๒ - การประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๒๙ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง ๒๕๖๓) วันอังคารที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๖๓ มีการถาม-ตอบกระทู้ถามไปแล้วทั้งสิ้น จำนวน ๗๔ กระทู้ถาม จำแนกเป็น สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง ๒๕๖๒ จำนวน ๖ กระทู้ถาม สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง ๒๕๖๒ จำนวน ๓๖ กระทู้ถาม สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง ๒๕๖๓ จำนวน ๓๒ กระทู้ถาม

กลุ่มงานติดตามและประมวลผลงานของวุฒิสภา สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา เป็นหน่วยงานที่มีภารกิจด้านการติดตามและประมวลผลงานด้านการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินของวุฒิสภา ได้ดำเนินการรวบรวมและประมวลผลงานด้านกระทู้ถามของวุฒิสภา ที่ได้มีการถาม-ตอบไปแล้วทั้งสิ้น จำนวน ๗๔ กระทู้ถาม โดยรวบรวมข้อมูล สถิติ สารระสำคัญของแต่ละกระทู้ถาม ประกอบด้วย ชื่อกระทู้ถาม ประเภทกระทู้ถาม ประเภทของการตอบกระทู้ถาม วันที่เสนอกระทู้ถาม วันที่ตอบกระทู้ถาม ผู้ตั้งกระทู้ถาม ผู้ตอบกระทู้ถาม ประเด็นคำถาม ประเด็นคำตอบ ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภาที่รัฐมนตรีรับไปพิจารณาดำเนินการ ตลอดจนได้ดำเนินการการติดตามผลการดำเนินการตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภาที่รัฐมนตรีรับไปพิจารณาดำเนินการจากหน่วยงานหรือส่วนราชการที่เกี่ยวข้องมารวบรวมประมวลเป็นรายงานการติดตามและประมวลผลงานด้านกระทู้ถามของวุฒิสภาโดยมีรายละเอียด ดังนี้

กระทู้ถามของวุฒิสภา ๒๕๖๒
สมัยประชุมสามัญประจำปี ครั้งที่หนึ่ง พ.ศ. ๒๕๖๒

๑. สารบับกระทู้ถาม

กระทู้ถามเรื่อง	การตรวจพบสารพิษตกค้างในผัก ผลไม้ จำนวนมาก
ประเภทกระทู้ถาม	กระทู้ถามเป็นหนังสือ
ประเภทของการตอบ	ตอบในที่ประชุมวุฒิสภา
วันที่เสนอกระทู้ถาม	๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๒
วันที่ตอบกระทู้ถาม	การประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๔ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันจันทร์ที่ ๒ กันยายน ๒๕๖๒
ผู้ตั้งกระทู้ถาม	นายอำพล จินดาวัฒนะ เป็นผู้ตั้งถาม ถามนายกรัฐมนตรี
ผู้ตอบกระทู้ถาม	นางสาวมนัญญา ไทยเศรษฐ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ตอบกระทู้ถามแทนนายกรัฐมนตรี)

๒. ประเด็นคำถาม

ผู้ตั้งกระทู้ถาม : นายอำพล จินดาวัฒนะ

สืบเนื่องจาก มีการนำเสนอผลการตรวจสอบสารพิษในผักและผลไม้ ปี ๒๕๖๒ ผ่านทางสื่อมวลชนและสื่อออนไลน์ในช่วงต้นเดือนกรกฎาคมที่ผ่านมา โดยพบว่ามี การตรวจพบการปนเปื้อนสารพิษที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพของประชาชนในผักและผลไม้ในอัตราที่สูงมาก ปรากฏข้อมูลจากเครือข่ายเตือนภัยสารเคมีกำจัดศัตรูพืช (Thai-PAN) สรุปได้ดังนี้

๑) เครือข่ายเตือนภัยสารเคมีกำจัดศัตรูพืช (Thai-PAN) ได้ประสานความร่วมมือกับภาคีหลายภาคส่วนทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สถาบันการเรียนรู้เพื่อปวงชน สภาเกษตรกรจังหวัดจันทบุรี เครือข่ายเกษตรกรกรรมทางเลือกภาคอีสาน เครือข่ายเกษตรกรกรรมทางเลือกฉะเชิงเทรา เครือข่ายความมั่นคงทางอาหารคาบสมุทรมหานคร และเซฟฟู้ดอินทรีย์โลก เก็บตัวอย่างผักผลไม้ที่จำหน่ายในห้างสรรพสินค้าและตลาด จำนวน ๒๘๖ ตัวอย่าง ระหว่างวันที่ ๒๕ มีนาคม – ๕ เมษายน ๒๕๖๒ โดยยึดแนวทางตามเอกสาร CAC/GL 33-1999 ที่จัดทำโดย Codex Alimentarius Commission และประกาศ มกอช. ๙๐๒๕-๒๕๕๑ วิธีชักตัวอย่างเพื่อตรวจหาสารพิษตกค้าง และส่งตัวอย่างทั้งหมดไปวิเคราะห์ที่ห้องปฏิบัติการ Concept Life Sciences เคมบริดจ์ สหราชอาณาจักร ซึ่งได้รับการรับรอง ISO/IEC17025:2005 จาก UKAS (United Kingdom Analysis Service) สามารถวิเคราะห์หาสารพิษ - ตกค้างแบบ MRPS (Multi Residue Pesticide Screen) ด้วยเครื่องมือ GC-MS/MS และ LC-MS/MS ได้ครอบคลุมชนิดสารมากถึง ๔๘๐ ชนิด ครอบคลุมวัตถุอันตรายทางการเกษตรที่ได้รับการขึ้นทะเบียนจากกรมวิชาการเกษตรอย่างน้อย ๑๒๘ ชนิด

๒) ผลการวิเคราะห์สารพิษตกค้าง พบประเด็นที่สำคัญ ดังนี้

๒.๑) ๔๑% ของกลุ่มตัวอย่างพบสารพิษตกค้างเกินค่า MRL (Maximum Residue Limit) ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ ๓๘๗ เรื่องอาหารที่มีสารพิษตกค้าง พ.ศ. ๒๕๖๐

๒.๒) พบ Methamidophos ซึ่งเป็นวัตถุอันตรายชนิดที่ ๔ ตกค้างใน ๘ ตัวอย่าง

๒.๓) พบ Carbofuran และ Methomy ซึ่งเป็วัตถุอันตรายชนิดที่ ๓ ที่ไม่ได้มีการขึ้นทะเบียนตกค้างในตัวอย่าง จำนวน ๙ และ ๑๐ ตัวอย่างตามลำดับ

๒.๔) พบวัตถุอันตรายที่ไม่อยู่ในบัญชีรายชื่อวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๕๖ และไม่ได้ขึ้นทะเบียน ๙ ชนิด ได้แก่ Boscalid, Ethirimol, Fenhexamid, Fluxapyroxad, Isopyrazam, Metrafenone, Proquinazid, Pyrimethanil และ Quinoxifen

๒.๕) พบ Chlorpyrifos ตกค้างใน ๓๘ ตัวอย่าง ในจำนวนนี้พบปริมาณเกินค่า MRL ๑๖ ตัวอย่าง

๒.๖) พบสารพิษตกค้างทั้งหมด ๙๐ ชนิด ในจำนวนนี้เป็นสารประเภทดูดซึม (Systemic pesticide) จำนวน ๕๐ ชนิด หลายชนิดมีข้อมูลผลกระทบต่อสุขภาพและหลายประเทศยกเลิกการใช้ เช่น Carbendazim ซึ่งตกค้างในตัวอย่าง จำนวน ๕๗ ตัวอย่าง จึงเป็นสารที่พบตกค้างมากที่สุด และผู้บริโภค ไม่สามารถกำจัดออกได้ด้วยการล้าง เนื่องจาก Thai-PAN เคยวิเคราะห์การตกค้างของ Carbendazim ในส้มสายน้ำผึ้ง เปรียบเทียบระหว่างการตรวจทั้งเปลือกและตรวจเฉพาะเนื้อส้ม จากตัวอย่างเดียวกัน พบว่าปริมาณ Carbendazim ไม่แตกต่างกัน

๒.๗) ในจำนวนตัวอย่าง ๑๗๕ ตัวอย่างที่พบสารพิษตกค้าง ๗๖% พบการตกค้างของสารพิษ มากกว่า ๑ ชนิด โดยพบสารพิษตกค้างร่วมกันตั้งแต่ ๒-๑๕ ชนิด

๒.๘) ตัวอย่างที่ได้รับการรับรอง Organic Thailand จำนวน ๖ ตัวอย่าง พบการตกค้างเกินค่า MRL ๓ ตัวอย่าง

อนึ่ง ตามยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี ในยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ได้กำหนดมาตรการที่สำคัญไว้ในข้อ ๔.๑.๕ ส่งเสริมการบริโภค และการผลิตที่ยั่งยืน และข้อ ๔.๔.๓ จัดการมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และสารเคมีในภาคเกษตร ทั้งระบบ ให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลและค่ามาตรฐานสากล และในแผนแม่บทตามยุทธศาสตร์ ได้กำหนดแผนงานย่อย แผนงาน ๓.๒ แผนงานเกษตรปลอดภัย และได้กำหนดมาตรการที่จะสนับสนุนการบริหารจัดการฐานทรัพยากรทางเกษตรและระบบการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ทั้งจากการลด ละ เลิก การใช้สารเคมีที่เป็นอันตราย และพัฒนาระบบคุณภาพมาตรฐานความปลอดภัยและระบบการตรวจรับรองคุณภาพจาก สถาบันที่มีความน่าเชื่อถือในระดับต่าง ๆ รวมถึงการพัฒนาคุณค่าทางโภชนาการของสินค้าเกษตรและอาหาร ตลอดจนพัฒนาระบบการตรวจสอบย้อนกลับให้เป็นที่ยอมรับกับความ ต้องการของตลาดทั้งในประเทศ และต่างประเทศ นอกจากนี้ในแผนยุทธศาสตร์การจัดการด้านอาหารของประเทศไทย ที่จัดทำโดยคณะกรรมการอาหารแห่งชาติ ไว้ตั้งแต่ปี ๒๕๕๕ และได้วางเป้าหมายไว้ว่า

“ประเทศไทยผลิตอาหาร ที่มีคุณภาพและปลอดภัย มีความมั่นคงด้านอาหารอย่างยั่งยืนเพื่อชาวไทยและชาวโลก” โดยมียุทธศาสตร์ด้านคุณภาพและความปลอดภัยอาหารและกำหนดกลยุทธ์ว่าจะมีการสร้างมาตรฐานด้านความปลอดภัย อาหารให้เป็นมาตรฐานเดียวและส่งเสริมบังคับใช้ จึงขอเรียนถามว่า

๑. รัฐบาลมีแนวทางแก้ไขปัญหาการปนเปื้อนสารพิษในผักและผลไม้ไว้อย่างไร และจะดำเนินการอย่างไรเพื่อให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี และแผนแม่บทตามยุทธศาสตร์ชาติที่กำหนดไว้

๒. รัฐบาลมีแนวทางป้องกันมิให้เกิดปัญหาสารพิษตกค้างอย่างไร และมีระบบการตรวจสอบย้อนกลับอย่างไร

๓. รัฐบาลมีแนวทางในการจัดการการปนเปื้อนของสารเคมีที่ยกเลิกใช้ และสารเคมีที่เป็นวัตถุอันตรายที่ไม่อยู่ในบัญชีรายชื่อวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๕๖ และไม่ได้ขึ้นทะเบียนอย่างไร

๓. ประเด็นคำตอบ

ผู้ตอบกระทู้ถาม : นางสาวมัญญา ไทยเศรษฐ์

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

คำถามที่ ๑ รัฐบาลมีแนวทางแก้ไขปัญหาการปนเปื้อนสารพิษในผักและผลไม้ไว้อย่างไร และจะดำเนินการอย่างไรเพื่อให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี และแผนแม่บทตามยุทธศาสตร์ชาติที่กำหนดไว้

รัฐบาลโดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาระบบการปนเปื้อนในผัก ผลไม้ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ดังนี้

๑. แนะนำให้เกษตรกรผลิตตามหลักปฏิบัติการเกษตรที่ดี การกำจัดศัตรูพืชด้วยวิธีการผสมผสานซึ่งการกำหนดใช้วัตถุอันตรายการเกษตรอย่างถูกต้องและเหมาะสมตามคำแนะนำของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์หรือตามฉลากที่ขึ้นทะเบียนในระบบการตรวจสอบของจีเอพี (Good Agricultural Practice : GAP) มีการตรวจสอบติดตามกลุ่มที่ขึ้นทะเบียนในระบบตรวจสอบมาตรฐานของจีเอพีที่ได้ตรวจและติดตามในกลุ่มเสี่ยง ตัวอย่างจากแปลงที่ได้รับรองและมีการสุ่มตัวอย่างในจำนวนตลาดเพื่อทบทวนสอบระบบการผลิตเพื่อให้มั่นใจว่าเกษตรกรปฏิบัติตามข้อกำหนดผลิตที่ดี

๒. ในชีวภัณฑ์ทางการเกษตรกำจัดศัตรูพืช เช่น ชีวภัณฑ์ ไล่เดือนฝอยกำจัดแมลง และส่งเสริมให้เกษตรกรใช้วิธีชีวภัณฑ์ทางการเกษตร รวมทั้งสร้างเครือข่ายเกษตรกรผลิตจำหน่ายชีวภัณฑ์ควบคุมศัตรูพืชที่ควบคุมเพื่อลดสารเคมีทางการเกษตรและเกษตรอินทรีย์

คำถามที่ ๒ รัฐบาลมีแนวทางป้องกันมิให้เกิดปัญหาสารพิษตกค้างอย่างไร และมีระบบการตรวจสอบย้อนกลับอย่างไร

รัฐบาลโดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีแนวโน้มป้องกันมิให้เกิดปัญหาสารตกค้างและมีระบบการตรวจสอบย้อนกลับ ดังนี้

๑. มีการตรวจสอบกำหนดการสุ่มเสี่ยงตัวอย่างพืชที่ได้รับมาตรฐาน เพื่อเฝ้าระวังความปลอดภัยสารตกค้างเป็นประจำ มีแผนกลุ่มเก็บตัวอย่างพืชที่รับรองมาตรฐานจีเอพี (Good Agricultural Practice : GAP) วิเคราะห์สารตกค้าง ณ วันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๒ มีกลุ่มตัวอย่างพืชจีเอพีจากแปลงที่ห้างสรรพสินค้าจำนวน ๑,๘๕๑ ตัวอย่าง พบว่ามีความปลอดภัย ๑,๖๖๔ ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ ๘๙.๙๐

๒. สำหรับสินค้าพืชที่ผ่านการรับรองมีกำหนดรหัสรับรองเพื่อการตรวจสอบย้อนหลัง มีการสุ่มตรวจสอบสารพิษตกค้างในผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรเกินมาตรฐาน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดำเนินการตรวจสอบรหัสรับรองและแหล่งผลิตที่ได้รับการรับรอง หากพบข้อบกพร่องจะดำเนินการแจ้งเกษตรกรทราบเพื่อปรับปรุงแก้ไข หากไม่มีการปรับปรุงแก้ไขอย่างมีประสิทธิภาพก็จะทำการพักใบรับรองภายในระยะเวลาที่กำหนด การจัดทำระบบมาตรฐานการรับรองโดยมีหน่วยงานรับรองระบบตรวจสอบการรับรองหน่วยตรวจสอบต่าง ๆ มีหน่วยงานรับรองภาครัฐและภาคเอกชนเป็นทางเลือกในการตรวจสอบของมาตรฐานและตรวจสอบย้อนกลับไปแหล่งผลิตการตรวจสอบวัตถุดิบอันตรายการเกษตรที่นำเข้ามาจำหน่ายในประเทศไทยอย่างเข้มงวดตามพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕

คำถามที่ ๓ รัฐบาลมีแนวทางในการจัดการการปนเปื้อนของสารเคมีที่ยกเลิกใช้ และสารเคมีที่เป็นวัตถุอันตรายที่ไม่อยู่ในบัญชีรายชื่อวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๕๖ และไม่ได้ขึ้นทะเบียนอย่างไร รัฐบาลโดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีการดำเนินการดังนี้

๑) การปนเปื้อนสารเคมีที่ยกเลิกการใช้สารเคมีที่ไม่ได้อยู่ในบัญชีรายชื่อวัตถุอันตรายและสารเคมีที่ไม่ได้ขึ้นบัญชีพบว่า สาเหตุหลักจากการสลายตัวของวัตถุอันตรายบางชนิดที่ได้ขึ้นทะเบียนยังไม่หมดอายุและยังอนุญาตให้จำหน่ายได้โดยผลวิเคราะห์จากห้องปฏิบัติการพบสารเคมีที่ยกเลิกให้ใช้ควบคุมวัตถุอันตรายที่ขึ้นทะเบียนยังไม่หมดอายุและยังให้จำหน่ายได้ สารที่สลายตัวในลักษณะนี้ กรมวิชาการเกษตรไม่รับขึ้นทะเบียนแล้วและจัดเป็นวัตถุอันตรายกลุ่มที่มีอันตรายสูงหรือเป็นกลุ่มแถบสีแดง

๒) นอกจากนี้วัตถุอันตรายข้างต้นยังเป็นวัตถุอันตรายชนิดที่ ๔ กรมวิชาการเกษตรไม่รับขึ้นทะเบียนและไม่ออกใบอนุญาตและห้ามนำเข้า ผลิตและจำหน่ายวัตถุอันตรายดังกล่าว พร้อมทั้งมีการตรวจสอบ ติดตาม เฝ้าระวังและควบคุมการนำเข้า การผลิตและการจำหน่ายวัตถุอันตรายทางการเกษตรอย่างเข้มงวด โดยนายตรวจพืชที่ด่านนำเข้ามีหน้าที่ตรวจสอบคุณภาพวัตถุอันตรายก่อนนำเข้าผ่านด่านศุลกากร สารวัตรเกษตรทำหน้าที่ตรวจสอบคุณภาพวัตถุอันตรายที่ผลิตในโรงงานและจำหน่ายที่ร้านค้า ซึ่งจะมีประจำอยู่ที่ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรจังหวัดต่าง ๆ ที่ทำงานร่วมกับสารวัตรเกษตรอาสาประมาณไม่น้อยกว่า ๖,๐๐๐ คนทั่วประเทศไทย โดยทำงานร่วมกับเจ้าหน้าที่กองปราบปรามและกรมสอบสวนคดีพิเศษอย่างใกล้ชิด จากการตรวจสอบไม่พบว่ามี การนำเข้าวัตถุอันตรายที่ไม่ได้ขึ้นทะเบียนกับกรมวิชาการเกษตรแต่อย่างไร

๓) ปัจจุบันกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีนโยบายอย่างชัดเจนในการลดปัญหาการจำหน่ายวัตถุอันตรายปลอมและไม่ได้มาตรฐาน ซึ่งเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบได้ปรับแผนงานเพื่อเพิ่มความเข้มงวดในการทำงานรวมทั้งหน่วยงานต่าง ๆ ในการส่งเสริมการเกษตรให้กับประชาชนและอบรมความรู้กับ

เกษตรกรให้ใช้วัตถุอันตรายอย่างถูกต้อง ให้ทราบถึงชนิดของวัตถุอันตรายชนิด ที่ ๔ ที่ยกเลิกการใช้ ไม่ได้รับการขึ้นทะเบียนและอนุญาต ถือเป็นวัตถุอันตรายที่ผิดกฎหมายมีพิษร้าย ก่อนที่พืชตกค้างต่อ ผลผลิตทางการเกษตร สุขภาพและสิ่งแวดล้อมทั้งให้การรับรู้กับเกษตรกรใช้สารเคมีที่ได้มาตรฐาน อาหารปลอดภัยทั้งในระบบจีเอพีและระบบเกษตรอินทรีย์ เพื่อให้ผลผลิตทางการเกษตรของไทยมีระดับ ความปลอดภัยสูงต่อไป

๔. ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภาที่รัฐมนตรียกไปพิจารณาดำเนินการ

๑. รัฐบาลจะมีมาตรการในการควบคุมและป้องกันมิให้เกิดปัญหาสารพิษตกค้างในผัก และ ผลไม้ได้อย่างไร
๒. รัฐบาลจะสร้างความมั่นใจให้กับประชาชนต่อการแก้ไขปัญหารสตกค้างในพืชผัก ผลไม้ ได้อย่างไร
๓. สารที่เราอนุญาตให้ใช้ แต่มีการใช้เกินมาตรฐานเป็นอันตรายต่อสุขภาพ เรามีสำนักงาน มาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติแล้ว เรามีกรมวิชาการเกษตร เรามีหน่วยงานต่าง ๆ มีอาสาสมัครมากมาย เหมือนที่ท่านว่า เราจะมี ความมั่นใจได้อย่างไร ในฐานะประชาชนว่าปัญหาที่ยัง มีอยู่ในบ้านเมืองนี้เรื่องนี้จะไม่คงอยู่หรือมากขึ้นหรือจะลดลง

๕. การติดตามผลการดำเนินการตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ได้ดำเนินการติดตามข้อสังเกตฯ ไปยังกระทรวงเกษตร และสหกรณ์ โดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มีหนังสือ ที่ กษ ๐๑๐๐/๒๓๖๒ ลงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๓ รายงานผลการดำเนินการตามกระทู้ถามของสมาชิกวุฒิสภา ดังนี้

๑. รัฐบาลจะมีมาตรการในการควบคุมและป้องกันมิให้เกิดปัญหาสารพิษตกค้างในผัก และ ผลไม้ได้อย่างไร

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์โดยกรมวิชาการเกษตร มีการกำหนดแผนการสุ่มตัวอย่าง พืชที่ได้รับรองมาตรฐาน เพื่อเฝ้าระวังความปลอดภัย สารตกค้างเป็นประจำทุกปี ซึ่งในปีงบประมาณ ๒๕๖๒ มีแผนการสุ่มเก็บตัวอย่างพืชที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP เพื่อตรวจวิเคราะห์หาสารตกค้าง จำนวน ๓,๖๐๔ ตัวอย่าง ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๓ มีการสุ่มเก็บตัวอย่างพืช GAP จากแปลงและ ห้างสรรพสินค้าเพื่อตรวจวิเคราะห์หาสารตกค้าง จำนวน ๒,๙๙๙ ตัวอย่าง พบว่าเป็นไปตามมาตรฐาน ความปลอดภัย (MRLs) จำนวน ๒,๗๓๕ ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ ๙๑.๒๐
๒. รัฐบาลจะสร้างความมั่นใจให้กับประชาชนต่อการแก้ไขปัญหารสตกค้างในพืชผัก ผลไม้ ได้อย่างไร

๒.๑ ส่งเสริมและให้ความรู้แก่เกษตรกรในการผลิตตามมาตรฐานหลักการปฏิบัติที่ดี (GAP) ซึ่งกำหนดให้การใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตรอย่างถูกต้องและเหมาะสมตามคำแนะนำของ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หรือคำแนะนำในฉลากที่ขึ้นทะเบียน ให้เกษตรกรหยุดใช้สารเคมีก่อนการเก็บเกี่ยวตามช่วงเวลาที่เหมาะสมไว้ในฉลากกำกับการใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตรแต่ละชนิดหรือตามคำแนะนำของทางราชการ

๒.๒ มีการเข้าตรวจติดตามแหล่งผลิตเพื่อสุ่มตัวอย่างสินค้าผักและผลไม้ในแปลงเกษตรกร หากตรวจพบสารเคมีตกค้างเกินค่ามาตรฐานความปลอดภัย (MRLs) กรมวิชาการเกษตรจะแจ้งข้อมูลการตรวจพบให้เกษตรกรทราบ หรือกรณีตรวจพบวัตถุอันตรายที่ประเทศไทยห้ามใช้ทางการเกษตร (วอ.๔) กรมวิชาการเกษตรจะแจ้งเตือนเกษตรกรให้ปรับปรุงระบบการผลิตพร้อมเสนอแนวทางแก้ไขปัญหา หากแนวทางการแก้ไขปัญหารับปรุงไม่ได้ผล/ไม่มีประสิทธิภาพและตรวจพบปัญหาซ้ำกรมวิชาการเกษตรจะพิจารณาให้พักใช้ใบรับรองมาตรฐาน GAP ต่อไป

๒.๓ มีการสุ่มเก็บตัวอย่างจากห้างค้าปลีกและร้านค้าที่วางจำหน่ายสินค้าพืชที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP หากตรวจพบสารเคมีเกินค่ามาตรฐานความปลอดภัย (MRLs) กรมวิชาการเกษตรจะแจ้งข้อมูลการตรวจพบให้ห้างสรรพสินค้า/ร้านค้าที่วางจำหน่ายทราบ และเข้าทวนสอบกลับเพื่อหาสาเหตุและดำเนินการแก้ไข หากการทวนสอบพบว่าเกษตรกรไม่ปฏิบัติตามมาตรฐาน GAP จะมีหนังสือแจ้งเตือนไปยังเกษตรกร ให้ทำการแก้ไขภายในกำหนด และหากไม่แก้ไขจะสั่งพักใช้ใบรับรองมาตรฐาน GAP หรือในกรณีการตรวจพบวัตถุอันตรายที่ประเทศไทยห้ามใช้ทางการเกษตร (วอ.๔) จะสั่งเพิกถอนใบรับรองมาตรฐาน GAP ต่อไป

๓. สารที่เราอนุญาตให้ใช้ แต่มีการใช้เกินมาตรฐานเป็นอันตรายต่อสุขภาพ เรามีสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติแล้ว เรามีกรมวิชาการเกษตร เรามีหน่วยงานต่าง ๆ มีอาสาสมัครมากมาย เหมือนที่ท่านว่า เราจะมีคามมั่นใจได้อย่างไร ในฐานะประชาชนว่าปัญหาที่ยังมีอยู่ในบ้านเมืองนี้เรื่องนี้จะไม่คงอยู่หรือมากขึ้นหรือจะลดลง

ในส่วนของสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ มีการดำเนินการเพื่อให้มีการแก้ไขปัญหาการตรวจพบสารพิษตกค้างในผัก ผลไม้ อย่างต่อเนื่อง มุ่งหวังให้ประชาชนได้บริโภคสินค้าเกษตรที่มีความปลอดภัย ยกกระตือรือร้นการผลิตสินค้าเกษตรให้เข้าสู่ระบบมาตรฐานการเกษตรปลอดภัย เพื่อให้ได้ผลผลิตทางการเกษตร (ข้าว พืช ปศุสัตว์ ประมง) มีคุณภาพได้รับการรับรองมาตรฐานดังนี้

๑) กำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตร ได้แก่ มาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP หรือ GAQP) และมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ ซึ่งครอบคลุมสินค้าเกษตรกลุ่มพืช ประมง และปศุสัตว์

๒) กำหนดปริมาณสารเคมีตกค้างสูงสุด (Maximum Residue Limit: MRL) จากการใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตรที่อนุญาตให้พบหรือตกค้างในสินค้าเกษตรโดยไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อผู้บริโภค

๓) พัฒนาบุคลากรด้านการส่งเสริมการเกษตร ได้แก่ บุคลากรของกรมส่งเสริมการเกษตร กรมประมง กรมปศุสัตว์ ผู้นำกลุ่มเกษตรกรในพื้นที่แปลงใหญ่ ประธานศูนย์เรียนรู้การเพิ่ม

ประสิทธิภาพสินค้าเกษตร (ศพก.) อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) และ Yong Smart Farmer ในพื้นที่เพื่อทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยงและที่ปรึกษาให้เกษตรกร ถ่ายทอดความรู้ในด้านความปลอดภัยอาหาร และการจัดการกระบวนการผลิตในฟาร์ม/แปลงเพาะปลูกตามมาตรฐาน GAP พืชอาหารและเกษตรอินทรีย์ เพื่อให้เกษตรกรสามารถปฏิบัติตามเกณฑ์กำหนดของมาตรฐานสินค้าเกษตรได้ และมีความพร้อมที่จะขอการรับรอง ทำให้เกิดการพัฒนาระบบหรือยกระดับระบบการผลิตสินค้าเกษตรของประเทศไทย ทำให้สินค้าเกษตรมีคุณภาพและมีศักยภาพในการแข่งขันในเวทีโลก

๔) ส่งเสริมให้มีสถานที่จำหน่ายสินค้าเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ที่ได้มาตรฐาน ได้แก่ Q-market, Q-Restaurant

๕) มีการควบคุม กำกับดูแล ใฝ่ระวังสินค้าเกษตรเพื่อให้ได้คุณภาพและความปลอดภัย โดยมีการตรวจติดตามผู้ที่ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ผลิต ผู้ส่งออก และผู้นำเข้าสินค้าเกษตรตามมาตรฐาน บังคับ ณ สถานประกอบการตรวจสอบการแสดงเครื่องหมายของสินค้าที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน ตรวจวิเคราะห์สารเคมีกำจัดศัตรูพืชตกค้างในผักและผลไม้สดอย่างต่อเนื่องโดยห้องปฏิบัติการที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน ISO/IEC 17025 มีการสร้างเครือข่ายใฝ่ระวังคุณภาพและความปลอดภัยของพืชอาหาร โดยส่งเสริมและให้ความรู้ในการตรวจสอบความปลอดภัยสินค้าเกษตรโดยใช้ชุดตรวจอย่างง่าย เพื่อใช้ใฝ่ระวัง/ตรวจสอบคุณภาพความปลอดภัยของพืชอาหารที่ตนเองผลิตเพื่อจำหน่าย หรือรับเข้ามาเพื่อจำหน่าย

๖) จัดทำระบบตรวจสอบย้อนกลับสินค้าเกษตร (Traceability) คือ ระบบตามสอบสินค้าเกษตรบนระบบคลาวด์สำหรับผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็ก (OR Trace on Cloud) ทำให้ทราบแหล่งที่มาของสินค้าเกษตร ซึ่งสามารถย้อนได้ถึงระดับเกษตรกรผู้ปลูก

๗) ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ด้านเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ให้กับผู้บริโภคภาครัฐ และภาคเอกชนอย่างสม่ำเสมอ ผ่านทางสื่อต่าง ๆ

แนวทางการดำเนินงานของสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ ตามที่ได้นำเสนอขึ้นเป็นการส่งเสริมและผลักดันให้เกิดเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์อย่างยั่งยืน ซึ่งสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ ได้ดำเนินการเชิงรุกอย่างต่อเนื่องมาโดยตลอด

*****

๑. สารบบกระทู้ถาม

กระทู้ถามเรื่อง	นโยบายการแก้ไขปัญหากล้งช้างชากออย่างเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพ
ประเภทกระทู้ถาม	กระทู้ถามเป็นหนังสือ
ประเภทของการตอบ	ตอบในที่ประชุมวุฒิสภา
วันที่เสนอกระทู้ถาม	๕ สิงหาคม ๒๕๖๒
วันที่ตอบกระทู้ถาม	การประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๔ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันจันทร์ที่ ๒ กันยายน ๒๕๖๒
ผู้ตั้งกระทู้ถาม	นายชลิต แก้วจินดา เป็นผู้ตั้งถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ผู้ตอบกระทู้ถาม	นายประภัตร โพธสุธน รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ตอบกระทู้แทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม)

๒. ประเด็นคำถาม

ผู้ตั้งกระทู้ถาม : นายชลิต แก้วจินดา

ตามข้อมูลจากกรมอุตุนิยมวิทยาและศูนย์วิจัยกสิกรรมไทย รายงานว่า ประเทศไทยได้เข้าสู่ฤดูร้อนอย่างเป็นทางการตั้งแต่วันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ โดยฤดูร้อนปีนี้จะนานมากกว่าทุกปี และมีอุณหภูมิร้อนมากกว่าค่าปกติราว ๑-๒ องศาเซลเซียส ซึ่งส่งผลให้มีฝนตกน้อยกว่าค่าเฉลี่ยถึงร้อยละ ๔๐ โดยเฉพาะพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง ภาคกลาง และบางพื้นที่ในภาคอีสาน ทำให้ปริมาณน้ำที่ไหลลงเขื่อนขนาดใหญ่หลายแห่งในภาคอีสาน ภาคเหนือตอนล่าง และภาคกลางมีจำนวนน้อยมาก ปัญหากล้งช้างชากอ ในปีนี้ รุนแรงกว่าปีที่ผ่านมาอย่างมาก เพราะแหล่งน้ำธรรมชาติไม่สามารถกักเก็บน้ำได้เพียงพอ รวมทั้งแหล่งน้ำใต้ดินบางแห่งเป็นน้ำเค็มไม่สามารถนำมาผลิตน้ำประปาได้ อ่างเก็บน้ำหลายแห่งมีปริมาณน้ำลดลง จนไม่เพียงพอที่จะให้ประชาชนใช้ในการอุปโภคและบริโภค ตลอดจนนำไปใช้เพื่อการเกษตรหรือปศุสัตว์ได้เลย และวิกฤตกล้งช้างชากอปีนี้ยังส่งผลกระทบต่อปริมาณพืชผลทางการเกษตรหลายชนิด ทั้งพืชสวนพืชไร่ เช่น ข้าว ข้าวโพด อ้อย ทูเรียน ฯลฯ เป็นต้น มีผลผลิตลดลง สร้างมูลค่าความสูญเสียทางเศรษฐกิจจำนวนหลายล้านบาท อย่างไรก็ตาม ปัญหากล้งช้างชากอที่เกิดขึ้นก็มีได้เกิดเป็นครั้งแรก แต่เป็นฤดูกาลที่เกิดขึ้นแทบจะทุกปี จนแทบ จะเป็นวัฏจักรที่เกิดขึ้นเป็นประจำเมื่อถึงฤดูกาลนั้นๆ จึงเห็นได้ว่า

สิ่งที่สำคัญที่สุดนอกจากการแก้ไขปัญหา และเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากวิกฤติภัยแล้งที่เกิดขึ้นแล้ว รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ควรหามาตรการหรือแนวทางในการแก้ปัญหาภัยแล้ง อย่างเป็นระบบ ควรเร่งปรับปรุงการบริหารจัดการน้ำ ระบบชลประทานและพัฒนาแหล่งกักเก็บน้ำ โดยด่วน ตลอดจนกำหนดแนวทางในการแก้ไขปัญหายุ่งยากที่ซ้ำซากทุกปีนี้ให้มีความเป็นรูปธรรม มีความยั่งยืนและมีประสิทธิภาพต่อไป จึงขอเรียนถามว่า

๑. จากความเสียหายที่ประชาชนในหลาย ๆ พื้นที่ได้รับผลกระทบจากปัญหาภัยแล้ง รัฐบาลมีมาตรการในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวหรือไม่ อย่างไร รวมทั้งมีแนวทางการบริหารจัดการน้ำ เพื่อรับมือกับปัญหาภัยแล้งซ้ำซากที่เกิดขึ้นทุกปีให้มีประสิทธิภาพหรือไม่ อย่างไร

๒. ความสำเร็จของการแก้ปัญหาภัยแล้งขึ้นอยู่กับโครงการและโครงการที่ปฏิบัติจึงต้องการทราบผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินการ เรื่อง ๒.๑ การเติมน้ำในแหล่งน้ำธรรมชาติ ห้วย หนอง คลอง บึง ที่ไม่ใช้น้ำฝนอย่างเดียว ๒.๒ การขุดลอกแหล่งน้ำธรรมชาติกับปัญหาเรื่องการรุกราน ๒.๓ การเก็บเกี่ยว น้ำฝน นำมาใช้ rain water harvesting ๒.๔ เขื่อนใต้ดิน ๒.๕ แพนที่น้ำใต้ดิน ๒.๖ แหล่งน้ำเพื่อการเกษตรในที่สูง และในพื้นที่เสี่ยงภัยเกิดไฟป่า ๒.๗ การทำฝนหลวงโดยไม่ใช้เครื่องบิน ๒.๘ การเกษตร ในพื้นที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์ และไม่ใช้ที่ สปก. มีผลเป็นอย่างไร

๓. รัฐบาลจะมีมาตรการหรือนโยบายในการเยียวยาความเสียหายที่เกิดจากการสูญเสีย รายได้ จากการทำการเกษตรปศุสัตว์หรือผลกระทบที่ได้รับจากการส่งออกผลผลิตที่ลดลงหรือไม่ อย่างไร

๔. การดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์และแผนขั้นตอนการปฏิรูปประเทศที่เกี่ยวข้องกับ ปัญหาภัยแล้งที่ได้มีการดำเนินการไปแล้ว สามารถช่วยแก้ปัญหาให้บรรลุตามเป้าหมาย และเป็นไปตาม กำหนดระยะเวลาที่ต้องดำเนินการในแต่ละขั้นตอน ตลอดจนเกิดผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินการตามที่ พระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๗ และมาตรา ๘ บัญญัติไว้หรือไม่ อย่างไร

๓. ประเด็นคำตอบ

ผู้ตอบกระทู้ถาม : นายประภัตร โพธสุธน

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

คำตอบข้อที่ ๑ จากความเสียหายที่ประชาชนในหลาย ๆ พื้นที่ได้รับผลกระทบจากปัญหา ภัยแล้ง รัฐบาลมีมาตรการในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวหรือไม่ อย่างไร รวมทั้งมีแนวทางการบริหารจัดการ น้ำเพื่อรับมือกับปัญหาภัยแล้งซ้ำซากที่เกิดขึ้นทุกปีให้มีประสิทธิภาพหรือไม่ อย่างไร และข้อที่ ๓ รัฐบาล จะมีมาตรการหรือนโยบายในการเยียวยาความเสียหายที่เกิดจากการสูญเสียรายได้ จากการ ทำการเกษตร ปศุสัตว์หรือผลกระทบที่ได้รับจากการส่งออกผลผลิตที่ลดลงหรือไม่ อย่างไร

ในรายละเอียดนั้นคงจะนึกภาพออก มกราคม กุมภาพันธ์ มีนาคม เราเรียกว่าฤดูแล้ง พอเมษายน พฤษภาคม เริ่มฤดูทำนํานี้เรียกว่าฤดูฝน แต่ปีนี้ฝนทิ้งช่วง มกราคม กุมภาพันธ์ มีนาคม

เมษายน พฤษภาคม มิถุนายน ถึง ๖ เดือน มาถึงเดือนกรกฎาคม สภาพที่ฝนทิ้งช่วงนี้เกิดจากภัยพิบัติที่เราเรียกว่าเอลนีโญ (El Nino) ฝนปีนี้น้อยกว่าปีที่แล้ว ประมาณ ๑๐ เปอร์เซ็นต์ ปริมาณน้ำปีหนึ่งที่มีฝนตกลงมานั้นประมาณเกือบ ๒ แสนล้านลูกบาศก์เมตร แต่มีความจุของ ๓๕ เขื่อน ๔๔๓ อ่างเก็บน้ำขนาดกลางสามารถเก็บน้ำได้ประมาณ ๘๐,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตรเศษ เพราะฉะนั้นน้ำที่ไหลไปทางทะเลก็ดี ลงไปในที่ไม่มีที่กักเก็บนั้นประมาณ ๑ แสนกว่าล้านลูกบาศก์เมตร ดังนั้นพอเกิดฝนทิ้งช่วง แนนอน ปริมาณน้ำไม่พอ ท่านจะมองภาพได้ตอนเดือนมีนาคม เมษายนพฤษภาคมเริ่มทำนาแล้วไม่มีปริมาณน้ำแย่งน้ำกัน ในขณะนั้นน้ำที่ใช้การได้ใน ๔ เขื่อนหลัก มีเขื่อนภูมิพล เขื่อนสิริกิติ์ เขื่อนแควน้อยบำรุงแดน เขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ซึ่งดูแลพี่น้องชาวนาในภาคกลางลุ่มน้ำเจ้าพระยาทั้งหมดเลย มีปริมาณน้ำตอนนั้นใช้ได้เพียง ๑,๓๐๐ กว่าล้านลูกบาศก์เมตร ไม่พอ ก็แย่งน้ำกันมา อย่างจังหวัดสุพรรณบุรี จังหวัดชัยนาท จังหวัดกำแพงเพชรก็แย่งกันมาโดยตลอด เพิ่งจะหยุดการแบ่งสรรปันน้ำกันอาทิตย์นี้เอง

รัฐบาลเข้าใจ แล้วรู้ว่าจะเกิดสถานะภัยแล้งและฝนทิ้งช่วง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ก็สั่งให้กรมฝนหลวงไปทำฝนหลวง ซึ่งจะทำให้มีฝนตก ขึ้นบินทั้งหมด ๕,๐๐๐ เที่ยวบิน ๖,๐๐๐ กว่าชั่วโมง ประเมินผลออกมานั้นประมาณ ๘๘ เปอร์เซ็นต์ที่ทำให้ฝนตกในลุ่มน้ำต่าง ๆ ในบริเวณมากบ้าง น้อยบ้าง ๕๗ จังหวัด นี่คือการแก้ไขที่ท่านบอกว่าภัยแล้งซ้ำซาก ถ้าน้ำมากแนนอนก็จะท่วมอีก ดังนั้นกรมชลประทานทำอะไร กรมชลประทานก็รู้ว่าน้ำปีนี้น้ำน้อยก็เตรียมเครื่องสูบน้ำไว้ ๑,๙๓๕ เครื่องแล้วก็มีรถบรรทุกน้ำอีก ๕๑๑ คัน กระทรวงมหาดไทย กองทัพบก ทุกคนเตรียมพร้อมที่จะช่วยเหลือภัยแล้งและฝนทิ้งช่วง

ในขณะนี้ ท่านถามว่าทิ้งช่วงแล้วก็น้ำท่วมอีก แล้วก็แล้งอีก รัฐบาลเตรียมการช่วยเหลือไว้อย่างไรขอประกาศดังนี้ครับ ในเบื้องต้นในการช่วยเหลือนั้นต้องทำความเข้าใจก่อน เมื่อจะมีการช่วยเหลือพี่น้องเกษตรกร ขอทำความเข้าใจอย่างนี้ การที่รัฐบาลจะเอาเงินงบประมาณมาช่วยเหลือได้นั้นต้องมีประกาศภัยแล้ง การประกาศภัยแล้งกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้ประกาศ การรวบรวมข้อมูลทั้งหมดก็จะให้ฝ่ายจังหวัดเป็นเจ้าของพื้นที่ อย่างวันนี้ถึงสี่ดาวห์ที่แล้วมีการประกาศภัยแล้งทั้งหมด ๑๖ จังหวัด มีนา พืชผล พืชไร่เสียหาย ๒.๕ ล้านไร่ เป็นนาข้าวเสีย ๒.๒ ล้านไร่ นาได้รับการช่วยเหลืออย่างไร ตามมติคณะรัฐมนตรีให้ช่วยเหลือไร่ละ ๑,๑๑๓ บาท อันนี้เป็นข้าว แต่ถ้าพี่น้องชาวนาเป็นลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรแล้วทำประกันไว้ในราคาไร่ละ ๘๕ บาทก็จะได้รับการช่วยเหลืออีกไร่ละ ๑,๒๖๐ บาท ข้าวโพด พืชอื่นได้ไร่ละ ๑,๑๔๘ บาท

กรณีพืช ผลไม้ การที่จะได้รับความช่วยเหลือเกษตรกรจะต้องขึ้นทะเบียนกับกรมส่งเสริมการเกษตร หรือเกษตรอำเภอ เกษตรจังหวัด ถ้าขึ้นทะเบียนเป็นเกษตรกรมีอาชีพได้ก็จะมีบันทึกไว้ ถ้าท่านทำพืชผลไม้ก็ได้ไร่ละ ๑,๔๖๘ บาท ดังนั้น ถ้าท่านไม่ได้ทำบัญชีหรือไม่ได้ขึ้นทะเบียนเกษตรกรไว้กับกรมส่งเสริมการเกษตรถามว่าได้รับการช่วยเหลือหรือไม่ ไม่ได้ และการจะช่วยเหลือนั้นมีวงเล็บสุดท้ายคือต้องเสียหายโดยสิ้นเชิง ตรงนี้ที่ชาวบ้านราษฎรร้องมา ของฉันตาย ของฉันเหี่ยวแล้วได้รับ

น้ำฝนแล้วพื้นอีกได้หรือไม่ ไม่ได้ ต้องเสียหายอย่างสิ้นเชิง ต้นไม้ก็ต้องยืนต้นตายอย่างที่ท่านให้ดูถ้าตายอย่างนี้ได้ ถ้าตายแล้วพื้น ไม่ได้ นี่เป็นมติของคณะรัฐมนตรีที่ช่วยเหลือ

กรณีเขตป่า ในเขตป่านี้พี่น้องทราบดีว่าตัวเองทำกินอยู่ในเขตป่าไม่มีเอกสารสิทธิ เดิมการเข้ามาจดทะเบียนนี้เกษตรกรอำเภอ เกษตรจังหวัดเขาก็จะไม่ได้ถามเรื่องเอกสารสิทธิแต่พี่น้องเกษตรกรกลัวเพราะเข้าไปบุกรุกมาป็นั้น ๆ ไม่กล้ามาแจ้ง จริง ๆ แล้วรัฐบาลก็มีความตั้งใจช่วยเหลือเกษตรกรทุกคน ทุกคนถ้ามาแจ้งแล้วขึ้นทะเบียนเอาไว้ ไม่ว่าจะทำนา ปลูกผัก หรือผลไม้ ยินดี เราเห็นใจพี่น้องคนยากคนจนอยากช่วยทุกคน แต่ต้องมีหลักฐาน ท่านถามต่อไปอีก ถ้าพี่น้องอยู่ในเขตป่าเขตป่านี้ ขอทราบเรียนว่าตอนรัฐบาลที่แล้ว ปลายรัฐบาลที่แล้ว โดยท่านนายกรัฐมนตรี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้ตั้งคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) ขึ้น เพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินจับโดนร้องเรียนมากมาย ทำให้พี่น้องราษฎรเดือดร้อนทั่วประเทศ ผมเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมา ๔๔ ปีก็เจอปัญหานี้มาตลอดแต่ไม่มีใครแก้สำเร็จ มาสำเร็จตอนท่านนายกรัฐมนตรี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ตั้งคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติขึ้นมาแก้ไข แก้ไขอย่างไร แก้ไขว่าพี่น้องคนยากคนจนที่บุกรุกเข้าไปอยู่ในเขตป่าตั้งแต่ก่อนวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๗ ต้องมีภาพถ่ายทางอากาศมีหลักฐาน ยินดีให้อยู่ทำกินต่อไปได้ แต่หลังจากประกาศแล้วได้หรือไม่ ไม่ได้ บุกรุกต่อใหม่มีเพิ่มขึ้นใหม่ไม่ได้ ทางอธิบดีกรมป่าไม้ในขณะนี้ท่านก็คิดเร็ว ทำเร็ว คิดเป็นพื้นที่แปลงใหญ่พื้นที่แปลงใหญ่หมายความว่า ตั้งแต่ ๑ รายขึ้นไปอันนี้เรียกว่าแปลงใหญ่แล้วรวมกันจะ ๕ ราย ๑๐ ราย ๑๐๐ ราย เวลานี้กรมป่าไม้ได้จัดพื้นที่แปลงใหญ่ไปแล้วประมาณ ๕๐ จังหวัด ในเขตป่าที่มีปัญหาอันนี้จัดไปแล้ว ประมาณ ๖ แสนไร่ โดยเฉพาะของจังหวัดอุดรดิตรดิถ์ผมเรียนถามท่านท่านบอกว่ามีอยู่ ๒ อำเภอที่ได้รับการจัดเป็นพื้นที่แปลงใหญ่ให้พี่น้องเข้าไปทำกินได้คืออำเภอท่าปลากับอำเภออะไรไม่ทราบอีกอำเภอหนึ่ง รวมแล้วหลายพันราย แล้วขณะนี้ต้องชมเชยท่านผู้ว่าราชการจังหวัด ท่านผู้ว่าราชการจังหวัดเรียกประชุมมีอีกหลายอำเภอ หลายตำบลที่บุกรุกแบบนี้เพราะว่าพื้นที่ในเขตจังหวัดอุดรดิตรดิถ์ของท่านเป็นที่ราบสูงพี่น้องขึ้นไปปลูกทุเรียน ลองกองมากมาย อย่างที่ท่านถามว่าเสียหายไปแล้วกว่า ๔๐ เปอร์เซ็นต์ จะได้รับการช่วยเหลือหรือไม่ ผมบอกว่าถ้าท่านมาขึ้นทะเบียนเป็นเกษตรกรเราช่วยเหลือ แต่ผมเชื่อว่า ๔๐ เปอร์เซ็นต์ของท่านที่เสียหายนี้คงไม่กล้าเอามาจด เพราะว่าเกษตรกรรู้ว่าบุกรุกป่าอยู่ไม่มีหลักฐานก็เลยไม่กล้ามาแจ้ง แล้วท่านถามว่าจะช่วยเหลืออย่างไร ตรงนี้ในเบื้องต้นเราก็ให้เกษตรกรอำเภอ เจ้าหน้าที่ป่าไม้ไปดูแลแล้ว ตามที่ท่านเล่าให้ผมฟังว่าได้จัดถ้ำน้ำ แล้วก็กั้นฝายเพื่อเอาน้ำขึ้นไปเติม อันนี้ทางกรมป่าไม้ยินดีให้การสนับสนุนที่พืชไร่ของท่านกำลังเสียหายอยู่ที่จังหวัดอุดรดิตรดิถ์ พร้อมทั้งจะช่วยเหลือ

ประการที่ ๒ น้ำบาดาล เดิมน้ำบาดาลเข้าไปขุดเจาะในเขตป่าหรือเขตอุทยานไม่ได้เลยวันนี้ก็มีข้อแม้อย่างที่ผมบอก ถ้าจัดเป็นรูปของพื้นที่แปลงใหญ่ท่านผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจแล้วอธิบดีสามารถให้กรมทรัพยากรน้ำบาดาลเข้าไปเจาะให้ได้ ขอทำความเข้าใจกับท่านชลิต แก้วจินดา ก่อน พื้นที่ของจังหวัดอุดรดิตรดิถ์ที่ท่านเป็นห่วงเป็นใย ต้องขอขอบคุณพี่น้องชาวนา ชาวไร่ ชาวสวนด้วยท่านเป็นห่วงเป็นใยมาก ตรงนี้ขอให้ท่านผู้ว่าราชการจังหวัด ท่านไปปรึกษากับผู้ว่าราชการจังหวัดเลยทำให้

เรียกประชุม จัดเป็นพื้นที่แปลงใหญ่ทันที ทางกรมป่าไม้ยินดี กรมทรัพยากรน้ำบาดาลพร้อมที่จะไปช่วยเหลือท่านทันทีในกรณีของน้ำบาดาลคราวที่แล้วหรือปี ๒๕๖๑ ที่ผ่านมา ก็เจาะไปประมาณ ๒,๐๐๐ บ่อ แล้วก็ขณะนี้ภัยแล้งมีเงินเหลือจ่ายอยู่ ๖๐ ล้านบาท ก็ได้แจ้งให้จังหวัดอุดรติดต่อกับคุณของท่านแล้วว่า ระดับน้ำที่ว่ามีน้ำเค็มจะเจาะทำได้มากน้อยแค่ไหน เขามีระดับอยู่ อย่างภาคอีสานมีน้ำเค็มใต้ดินชั้นล่าง ก็สามารถเจาะได้ประมาณ ๔๐ เมตร ไม่เกิน ๕๐ เมตร อย่างนี้เป็นต้น เราก็บอกให้ทางจังหวัดอุดรติดต่อกับคุณแล้ว แต่จะทำได้ก็อย่างที่ผมได้กราบเรียนไปแล้วว่าต้องให้ผู้ว่าราชการจังหวัดประชุมจัดเป็นพื้นที่แปลงใหญ่ตามนโยบายของท่านนายกรัฐมนตรี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชาท่านห่วงใย ท่านแก้ไขตรงนี้สำเร็จทำให้กรมป่าไม้ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืชไม่ต้องมาแจ้งความจับกันอีก การไปทำมาหากินในเขตป่าก็เกิดความสะดวกสบาย วันนี้ป่ากับคนอยู่ร่วมกันได้ นี่เป็นลำดับให้ท่านฟังสถานการณ์ภัยแล้ง ผมตอบรวม ๆ ให้ท่านพี่น้องเพื่อนสมาชิกได้ฟังด้วยว่าเหตุการณ์นี้ รัฐบาลไม่ได้ทอดทิ้งมีความเป็นห่วงเป็นใย ท่านลองคิดสิครับ วันอังคารที่แล้วท่านนายกรัฐมนตรีสั่งเลยในที่ประชุมให้กระทรวงมหาดไทยจัดเงินจังหวัดละ ๒๐๐ ล้านบาท ยกเว้นอยู่ ๒ จังหวัด คือจังหวัดบุรีรัมย์และจังหวัดสุรินทร์ ให้จังหวัดละ ๕๐๐ ล้านบาท เห็นไหมวันนี้ยังไม่ได้ส่งเรื่องการขุดลอกหรือการแก้ปัญหาภัยแล้งเลย วันนี้น้ำท่วมอีกแล้ว น้ำท่วมทั้งหมด ก็ประมาณ ๑๑ จังหวัด เราก็กำลังดูกันอยู่ว่าจะเข้าไปช่วยเหลืออย่างไร อย่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แน่นอนนอกจากกรมชลประทานแล้ว กรมการข้าว ก็จะต้องหาเมล็ดพันธุ์ข้าวให้กับเกษตรกรและพี่น้องชาวนา เพื่อนสมาชิกครับ เมื่อเดือนที่แล้วทุ่งกุลาร้องไห้ ผมไปที่จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดมหาสารคาม แล้งดินแต่กระแงข้าวยืนเหยี่ยวตายพอฝนมาตุ้มพื้น อย่างนี้ก็ประกาศภัยแล้งไม่ได้ แต่วันนี้จังหวัดร้อยเอ็ดเป็นอย่างไรน้ำท่วมแล้วเรากำลังภาวนาให้น้ำรีบลดเร็ว ๆ อย่าให้ข้าวหอมมะลิในทุ่งกุลาร้องไห้เราเสียหาย เพราะเป็นพื้นที่หลายแสนนับเป็นล้านไร่ที่น้ำท่วมอยู่ในขณะนี้ นี่เป็นข้อมูลเบื้องต้นถ้าหากมีข้อสงสัยถ้าก็พร้อมจะตอบเพิ่มเติม

๒. ความสำเร็จของการแก้ปัญหาภัยแล้งขึ้นอยู่กับโครงการและโครงการงานที่ปฏิบัติ จึงต้องการทราบผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินการ เรื่อง ๒.๑ การเติมน้ำในแหล่งน้ำธรรมชาติ ห้วย หนอง คลอง บึง ที่ไม่ใช้น้ำฝนอย่างเดียว ๒.๒ การขุดลอกแหล่งน้ำธรรมชาติกับปัญหาเรื่องการรुक้า ๒.๓ การเก็บเกี่ยวน้ำฝน นำมาใช้ rain water harvesting ๒.๔ เชื้อนใต้ดิน ๒.๕ แผนที่น้ำใต้ดิน ๒.๖ แหล่งน้ำเพื่อการเกษตรในที่สูง และในพื้นที่เสี่ยงภัยเกิดไฟป่า ๒.๗ การทำฝนหลวงโดยไม่ใช้เครื่องบิน ๒.๘ การเกษตรในพื้นที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์ และไม่ใช้ที่ สปก. มีผลเป็นอย่างไร

ในกรณีสูบน้ำนี้ผมได้กราบเรียนไปแล้วว่าน้ำใต้ดินมีประโยชน์อย่างยิ่ง เรามีน้ำต้องทิ้งไปเปล่าประมาณแสนกว่าล้านคิว อยากจะให้เพื่อนสมาชิกท่านผู้ทรงเกียรติทั้งหลายไปดูในยูทูป (YouTube) ที่ทำสำเร็จคือเอาน้ำที่อยู่บนผิวดินฝนตกมากที่สุด น้ำซังกี่ดีเขาเรียกว่าธนาคารน้ำ ผมไปดูแล้วก็น่าชื่นชมเป็นความคิดของชาวบ้านร่วมกับท่านอาจารย์ที่จังหวัดกำแพงเพชรเป็นที่แรก แล้วก็สามารถดูดซึมน้ำไปได้ แล้วก็สูบน้ำบาดาลขึ้นมาใช้ได้ อยากจะสนับสนุนทุก อบต. ทุกเทศบาล และทุกสถานที่ด้วยซ้ำ ผมไปภาคอีสานที่อำเภอพล จังหวัดขอนแก่น อำเภอพลนี้ชาวนายืนร้องไห้ ไม่มีโอกาสเลยที่จะได้

น้ำเราก็ไปเจาะน้ำบาดาลแล้วก็เราบอกให้พี่น้อง ท่านผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วก็ท่านนายอำเภอ บอกลงไปดูเก็บน้ำใต้ดินที่เรียกว่า ธนาคน้ำอโยกาให้ทำทั่วประเทศแสนกว่าล้านคิวนี้อย่างน้อย ไปอยู่ใต้ดินก็จะได้ประโยชน์ นำมาใช้ตอนฤดูแล้งนี้ได้

ประการที่ ๒ เครื่องสูบน้ำด้วยระบบไฟฟ้า เวลานี้กระทรวงมหาดไทยโดยท่าน มท. ๑ ท่านพลเอก อนุพงษ์ เผ่าจินดา ท่านอนุมัติให้บ้านละ ๕๐,๐๐๐ บาท ๕๐,๐๐๐ บาทนี้ที่จะต่อไฟฟ้าไปสูบน้ำจะเป็นน้ำใต้ดินก็ดี จะเป็นน้ำบ่อ ห้วย หนอง คลอง บึงก็ดีเขาขยายไฟฟ้าไปให้หมดให้บ้านละ ๕๐,๐๐๐ บาท ถ้ามว่า ๕๐,๐๐๐ บาทจะพอขยายหรือเพราะการขยายไฟฟ้าที่ผมบอกนี้เขาขยายเป็น เส้นทางยาวก็ร้อยบ้านก็เอาเงิน ๕๐,๐๐๐ บาทมาคูณแล้วก็ได้เงิน ถ้าขาดละ ทางท่านรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงมหาดไทยท่านก็ส่งไปให้ทาง อบต. ท้องถิ่นเพิ่มเติมให้ ดังนั้น การสูบน้ำนี้จะลดปัญหาที่ท่าน บอกได้มาก การขยายไฟฟ้าเรียกว่า การสูบน้ำเพื่อการเกษตร อันนี้ได้ประโยชน์อย่างยิ่ง ก็ขอกราบเรียน ท่านในส่วนนี้ก่อน แล้วส่วนที่ท่านบอกเขื่อนใต้ดิน ด้วยความเคารพผมยังไม่เคยเห็น แล้วจะนำเรื่องนี้ไป ศึกษาดูว่าทำได้มากน้อยแค่ไหนส่วนโครงการใหญ่ที่ท่านนายกรัฐมนตรี้ได้เป็นประธานเองเลย วันนี้ อนุกรรมการได้ทำเรื่องเสนอแล้วจะผันน้ำจากแม่น้ำสาละวินเข้ามาเติมในเขื่อนภูมิพล เวลานี้เขากำลัง ศึกษากันอยู่ว่าจะนำเข้ามาถ้าผมจำไม่ผิด ๑๐,๐๐๐ กว่าล้านคิว ที่น้ำทิ้งไปนี้ แต่ขณะนี้กำลังศึกษากันจะ ใช้เงินหลายหมื่นล้านบาท ตอนนี้ออนุมัติเบื้องต้นแล้ว กราบเรียนว่าโครงการใหญ่ ๆ รัฐบาลอนุมัติ อย่างทันใจเลยสัปดาห์นี้การช่วยเหลือแม่แต่ในกรุงเทพมหานครก็มีการขุดอุโมงค์ผันน้ำอีก ผมอ่านดูแล้ว ใหญ่มากมีเส้นผ่าศูนย์กลาง ๔ เมตรเศษ ผมคิดว่าการช่วยเหลือการผันน้ำ การแก้ปัญหาเรื่องน้ำ เป็นภาพรวมที่ท่านนายกรัฐมนตรี้เป็นห่วงอันนี้จะป็นรูปธรรมโดยเร็ว

ในกรณีที่ท่านบอกว่านอกจากฝนหลวงใช้เครื่องบินแล้วมีการศึกษาวิธีอื่นหรือไม่ ขณะนี้ ศึกษามาแล้ว ๓ ปี คือเราเรียกว่าจรวด เหมือนยิงพลูขึ้นไป จรวดทำฝนหลวง ยิ่งจากพื้นดินสู่อากาศ เราทำรูปร่างสำเร็จแล้วครับก็คิดว่าปี ๒๕๖๓ นี้จะลองทดลองยิง ไปยิงที่อุตรดิตถ์เลยดีหรือไม่ เพราะท่านเป็นที่สูง ไม่เป็นไรครับ

ในกรณีเรื่องไฟป่าแล้ว ก็บ่อบาดาล ถ้าเป็นพื้นที่อย่างนี้ผมจะนำเรื่องทั้งหมดไปกราบเรียน ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้รับเรื่องนี้ไปดำเนินการ เรื่องการ เจาะบ่อบาดาล เตรียมพร้อมในพื้นที่เสี่ยงที่มีไฟป่าอย่างนี้ ผมคิดว่าท่านรัฐมนตรีเขาคงเตรียมการ พอสมควร เพราะเป็นภัยที่เกิดขึ้นประจำทุกปี

๔. การดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์และแผนขั้นตอนการปฏิรูปประเทศที่เกี่ยวข้องกับ ปัญหาภัยแล้งที่ได้มีการดำเนินการไปแล้ว สามารถช่วยแก้ปัญหาให้บรรลุตามเป้าหมาย และเป็นไปตาม กำหนดระยะเวลาที่ต้องดำเนินการในแต่ละขั้นตอน ตลอดจนเกิดผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินการตามที่ พระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๗ และมาตรา ๘ บัญญัติไว้หรือไม่ อย่างไร

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์โดยกรมชลประทานได้ตั้งเป้าเอาไว้ในปี ๒๕๕๗ ถึงปี ๒๕๖๐ นี้จะเพิ่มพื้นที่ให้เป็นเขตของชลประทานเพิ่มขึ้นอีก ๑ ล้าน ๔ แสนไร่ แต่ขณะนี้ปัญหาที่เกิดขึ้นมีหลายประการด้วยกันเรื่องพื้นที่บุกรุกเขตป่าเขตต่าง ๆ ยังขออนุมัติแล้วก็ทำอีไอเอ (Environmental Impact Assessment : EIA) กันอยู่บางพื้นที่ยังทำไม่ได้ ก็จะได้รับเรื่องนี้ไปดำเนินการต่อไปว่าประเด็นต่าง ๆ ที่ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติได้ฝากไปนี้ แล้วก็จะได้ตอบภายหลังอีกครั้งหนึ่ง

๔. ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกรัฐสภาที่รัฐมนตรีรับไปพิจารณาดำเนินการ

นายประภัตร โพธสุธน รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้รับข้อคำถามที่ ๔ การดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์และแผนขั้นตอนการปฏิรูปประเทศที่เกี่ยวข้องกับปัญหาภัยแล้งที่ได้มีการดำเนินการไปแล้วสามารถช่วยแก้ปัญหาให้บรรลุเป้าหมายและเป็นไปตามกำหนดระยะเวลาที่ต้องดำเนินการในแต่ละขั้นตอนตลอดจนเกิดผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินการตามพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๗ และมาตรา ๘ ที่บัญญัติไว้หรือไม่ อย่างไร และข้อคำถามย่อยอีก ๖ ประเด็น กลับไปศึกษาและรวบรวมข้อมูลส่งกลับมายังวุฒิสภาในโอกาสต่อไป

ประเด็นที่ ๑ วิธีการจัดการแก้ไขปัญหาภัยแล้งซ้ำซากให้ได้ผลในพื้นที่ที่มีวิธีการใดบ้าง เพื่อจะให้ได้ผลบรรลุวัตถุประสงค์

ประเด็นที่ ๒ กำหนดระยะเวลาที่ต้องดำเนินการเพื่อเป็นการบูรณาการแผนทั้งหมดนี้ได้มีกำหนดไว้แล้วหรือไม่ อย่างไร

ประเด็นที่ ๓ หน่วยงานและบุคคลที่รับผิดชอบที่จะดำเนินการตามประเด็นที่ ๑ และประเด็นที่ ๒ นี้ไว้อย่างไร มีหน่วยงานใดบ้าง

ประเด็นที่ ๔ วงเงินงบประมาณและแหล่งที่มาของเงินตามมาตรา ๘ ก็คือยุทธศาสตร์ชาตินี้ได้กำหนดไว้แล้วหรือไม่ ในเฉพาะกระทรวงทั้ง ๒ กระทรวงที่รับผิดชอบนี้มีเงินแล้ว หรือไม่ จะต้องไปหามาจากแหล่งใด

ประเด็นที่ ๕ ผลสัมฤทธิ์ในปัจจุบันที่ดำเนินการไปแล้ว และผลการดำเนินการเมื่อครบ ๕ ปีจะเป็นอย่างไร ภัยแล้งจะหมดไปกี่เปอร์เซ็นต์ หรือว่าจะเพิ่มขึ้น หรือไม่ อย่างไร

ประเด็นที่ ๖ มีความจำเป็นที่จะต้องมีการแก้ไข ปรับปรุงกฎหมาย เพื่อให้การดำเนินการแก้ไขปัญหาภัยแล้งอย่างเป็นระบบนี้ลุล่วงไปได้ตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพนี้ควรจะแก้ไขปัญหาอะไรบ้าง แล้วแผนดำเนินการปฏิรูปประเทศนี้มีแผนแม่บทแล้วก็มีเป้าหมายตัวชี้วัดไว้สำหรับท้องถิ่นและชนบท เขามีเป้าหมายในเรื่องของแม่น้ำ ลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติทั่วประเทศให้เกิดระบบนิเวศที่ดี ทศนิยมภาพที่ดี แล้วก็มีคุณภาพและปริมาณน้ำที่ได้มาตรฐานเพิ่มขึ้นนี้มีตัวชี้วัดกำหนดไว้แล้วว่าสัดส่วนพื้นที่ของลำคลองนี้ได้รับการฟื้นฟูกี่เปอร์เซ็นต์ ในปี ๒๕๖๑ ปี ๒๕๖๒ แล้วก็พื้นที่ลำน้ำตามเป้าหมายนี้เป็นกี่เปอร์เซ็นต์หมายถึง ลำน้ำสายหลัก ถึง ๒๕ ลุ่มน้ำนี้เป็นกี่เปอร์เซ็นต์ แล้วก็พื้นที่

ชุ่มน้ำแรมซาร์ไซต์ (Ramsar Site) กำหนดไว้แล้วนี้จะต้อง ๙๐ เปอร์เซ็นต์ ปัจจุบันดำเนินการไปเพียงใด พื้นที่ชุ่มน้ำใหญ่ ๆ ต่าง ๆ เหล่านี้กำหนดไว้แล้วในปี ๒๕๖๑ ถึงปี ๒๕๖๕ ในปี ๒๕๖๒ ดำเนินการไปถึงเพียงใด อย่างไรและเป็นเปอร์เซ็นต์เท่าไร

๕. การติดตามผลการดำเนินการตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ได้ดำเนินการติดตามข้อสังเกต ข้อคำถามที่ ๔ การดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์และแผนขั้นตอนการปฏิรูปประเทศที่เกี่ยวข้องกับปัญหาภัยแล้งที่ได้มีการดำเนินการไปแล้วสามารถช่วยแก้ปัญหาให้บรรลุเป้าหมายและเป็นไปตามกำหนดระยะเวลาที่ต้องดำเนินการในแต่ละขั้นตอนตลอดจนเกิดผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินการตามพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๗ และมาตรา ๘ ที่บัญญัติไว้หรือไม่ อย่างไร และข้อคำถามย่อยอีก ๖ ประเด็น ไปยังกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทั้งสิ้น จำนวน ๔ ครั้ง (ตามหนังสือสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ที่ สว ๐๐๐๖/๓๘๕ ลงวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๒ หนังสือสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ที่ สว ๐๐๐๖/๑๓๙๘ ลงวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๓ หนังสือสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ที่ สว ๐๐๐๖/๒๐๗๗ ลงวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๖๓ และครั้งที่ ๔ หนังสือสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ที่ สว ๐๐๐๖/๓๓๕๒ ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๖๓) ทั้งนี้ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภายังไม่ได้รับผลการดำเนินการตามข้อสังเกตดังกล่าวจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

*****

๑. สารบบกระทู้ถาม

กระทู้ถามเรื่อง	ปัญหาเด็กหรือวัยรุ่นนักรถจักรยานยนต์/รถจักรยานยนต์โดยไม่มีใบขับขี่และขับด้วยความประมาท
ประเภทกระทู้ถาม	กระทู้ถามเป็นหนังสือ
ประเภทของการตอบ	ตอบในที่ประชุมวุฒิสภา
วันที่เสนอกระทู้ถาม	๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๒
วันที่ตอบกระทู้ถาม	การประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๖ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันจันทร์ที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๒
ผู้ตั้งกระทู้ถาม	นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์ เป็นผู้ตั้งถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
ผู้ตอบกระทู้ถาม	นายอธิรัฐ รัตนเศรษฐ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม (ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ตอบกระทู้ถามแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย)

๒. ประเด็นคำถาม

ผู้ตั้งกระทู้ถาม : นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์

ตามที่สื่อมวลชนได้เสนอข่าวเกี่ยวกับสถิติอุบัติเหตุบนท้องถนนของประเทศไทยในปีที่ผ่านมา โดยรายงานขององค์การอนามัยโลก (WHO) ระบุว่าประเทศไทยมีผู้เสียชีวิตจากภัยบนท้องถนนเป็นอันดับ ๑ ของเอเชียและเป็นอันดับ ๓ ของโลกซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี และหนึ่งในปัญหา คือ เด็กหรือวัยรุ่นนักรถจักรยานยนต์/รถจักรยานยนต์โดยไม่มีใบขับขี่และขับด้วยความประมาท โดยเฉพาะกลุ่มเด็กที่มีอายุน้อยซึ่งยังไม่ถึงเกณฑ์มีใบขับขี่จำนวนมากที่นิยมขับขี่รถจักรยานยนต์ มักพบพฤติกรรมการขับขี่ เช่น ไม่สวมหมวกนิรภัยมาแล้วขับ ใช้โทรศัพท์มือถือขณะขับขี่ ขับขี่โดยประมาทหรือหวาดเสียว ขับขี่ด้วยความคึกคะนอง (ซิ่ง) ขับขี่ด้วยความเร็วเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด ขับขี่ย้อนศร เป็นต้น จากพฤติกรรมดังกล่าวก่อให้เกิดอันตรายร้ายแรงตามมา ทั้งการเสียชีวิต บาดเจ็บ พิการ ไม่ว่าจะเกิดกับตัวเด็กหรือวัยรุ่นผู้ขับขี่เองหรือบุคคลอื่นที่ได้รับผลกระทบจากการขับขี่ยานพาหนะนั้น แม้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะพยายามแก้ไขปัญหามาตรการเพิ่มโทษหรือมาตรการบังคับตามกฎหมายอย่างเข้มงวดต่อผู้กระทำผิดกฎหมายจราจรก็ตาม แต่การแก้ปัญหายังไม่สัมฤทธิ์ผล ปัญหาดังกล่าวจึงเป็นเรื่องเร่งด่วนที่รัฐบาลจะต้องแก้ไขอย่างจริงจังและเป็นระบบ จึงขอเรียนถามว่า

- รัฐบาลจะมีมาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาคชชั้เหตุบนท้องถนนที่เกิดจากเด็กหรือวัยรุ่นขับขี่รถยนต์/รถจักรยานยนต์โดยไม่มีใบขับขี่และขับขี่ด้วยความประมาท โดยเฉพาะกลุ่มเด็กที่มีอายุน้อยที่นิยมขับขี่จักรยานยนต์ทั้งที่อายุยังไม่ถึงเกณฑ์มีใบขับขี่หรือไม่อย่างไร

๓. ประเด็นคำตอบ

ผู้ตอบกระทู้ถาม : นายอธิรัฐ รัตนเศรษฐ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม

ตอบว่า ที่ผ่านมารัฐบาลของพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้ให้ความสำคัญและใส่ใจกับปัญหาดังกล่าวมาโดยตลอด ข้อมูลขององค์การอนามัยโลก เรื่อง สถานการณ์ความปลอดภัยทางถนน ในปี ๒๕๖๑ ประเทศไทยได้ขยับอันดับลดลงจากปี ๒๕๖๐ มาเป็นอันดับที่ ๙ แต่สถิติความสูญเสียบนท้องถนนยังคงสูง เด็กและเยาวชนที่ประสบอุบัติเหตุบนท้องถนนมากที่สุด คือ กลุ่มอายุ ๑๕ - ๑๙ ปี รองลงมาเป็นกลุ่มอายุ ๒๐ - ๒๔ ปี ซึ่งรัฐบาลโดยศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนนมีมาตรการการดำเนินการมาโดยตลอด สำหรับมาตรการระยะสั้นเร่งด่วนที่ดำเนินการทันที คือ การบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด ที่ผ่านมารัฐบาลโดยหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติได้มีคำสั่ง ที่ ๒๒/๒๕๕๘ และคำสั่ง ที่ ๔๖/๒๕๕๘ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ส่วนราชการดำเนินการใน ๓ เรื่อง ดังนี้

๑. ผู้ที่ขับขี่โดยไม่มีใบอนุญาตขับขี่ ตามพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ มีโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๒. ผู้ที่ขับขี่โดยไม่สวมหมวกกันน็อก ตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ มีโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท ถ้าคนซ้อนท้ายไม่สวมหมวกกันน็อก มีโทษปรับเป็นสองเท่า คือ ไม่เกินหนึ่งพันบาท

๓. การขับขี่อันตรายหรือขับขี่ด้วยความเร็ว รัฐบาลมีความห่วงใยมาก โดยคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๒/๒๕๕๘ ออกมาเพื่อควบคุมดูแลเรื่องนี้โดยเฉพาะ คือ เด็กและเยาวชน (เด็กแว้น) ที่ขับขี่ด้วยความเร็ว นอกจากจะเพิ่มโทษที่ตัวเด็ก มีการยึดรถแจ้งผู้ปกครอง ทำทัณฑ์บนกับผู้ปกครอง ผู้ปกครองต้องวางหลักทรัพย์ในการทำผิดครั้งแรก และหากยังมีการกระทำผิดซ้ำอีกในครั้งต่อไปจะถูกยึดหลักทรัพย์ประกันตัว ซึ่งเป็นการดำเนินการระยะสั้น แต่ในระยะยาวทุกภาคส่วนต้องมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ทั้งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงคมนาคม กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และกระทรวงศึกษาธิการ เพราะการแก้ไขปัญหาระยะยาว คือ การปลูกฝังจิตสำนึก ปัจจุบันกระทรวงคมนาคม โดยกรมการขนส่งทางบก ได้ดำเนินโครงการต่าง ๆ ดังนี้

๑. โครงการส่งเสริมความปลอดภัยแก่เด็กและเยาวชน กรมการขนส่งทางบกได้ดำเนินโครงการปลูกฝังเด็กไทยใส่ใจวินัยจราจร กลุ่มเป้าหมายเป็นเด็กอายุชั้นต่ำกว่าประถมศึกษาปีที่ ๔ โดยให้ร่วมทำกิจกรรมด้านความปลอดภัยทางถนน ให้ความรู้เกี่ยวกับเครื่องหมายจราจร กฎ ระเบียบจราจร ผ่านการเล่นเกมนต่าง ๆ ซึ่งปีที่ผ่านมามีเด็กเข้าร่วมโครงการประมาณ ๖๐,๐๐๐ ราย

๒. โครงการสนามจราจรเยาวชนเสริมสร้างจิตสำนึกความปลอดภัยในการใช้รถ กลุ่มเป้าหมายเป็นเด็กที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ โดยให้ความรู้ ฝึกทักษะการขี่จักรยานอย่างปลอดภัยในสถานที่จำลองก่อนที่จะออกมาใช้ถนนจริง ซึ่งปีที่ผ่านมา มีเด็กเข้าร่วมโครงการประมาณ ๕๐,๐๐๐ คน

๓. โครงการนักเรียนรุ่นใหม่มีใบขับขี่ สืบเนื่องจากปัญหาเรื่องใบขับขี่ โดยเมื่อปี ๒๕๖๑ กรมการขนส่งทางบกได้ออกใบอนุญาตขับขี่จักรยานยนต์ประมาณ ๕ แสนกว่าใบ แต่ยังไม่ครอบคลุม ทั้งหมด ดังนั้น กรมการขนส่งทางบกเราจึงมีการส่งเสริมผ่านไปยังโรงเรียน ชุมชน ท้องถิ่น เพื่อให้เด็ก ที่มีอายุ ๑๕ ปีบริบูรณ์ขึ้นไปมาทำใบอนุญาตขับขี่ โดยผ่านกระบวนการอบรม ทดสอบสมรรถภาพร่างกาย เสริมทักษะการขับขี่อย่างปลอดภัย ทดสอบข้อเขียน และทดสอบการขับรถ

จากการดำเนินการทั้ง ๓ โครงการ กรมการขนส่งทางบกได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ส่งผล ให้ในปี ๒๕๖๑ อัตราการสูญเสียดังกล่าวชัดเจน นอกจากนี้กรมการขนส่งทางบกยังมีโครงการที่จะพัฒนา การออกใบอนุญาตขับรถ เพื่อยกระดับผู้ขับขี่บนท้องถนนทั้งในด้านเนื้อหาหลักสูตร ด้านคุณภาพ การอบรม การทดสอบข้อเขียน เพื่อให้ได้ผู้ขับขี่ที่มีประสิทธิภาพ โดยทุกมิติจะมีผลต่อการออกใบอนุญาต และการต่อใบอนุญาต ประการต่อมา คือ การบังคับใช้กฎหมายของเจ้าหน้าที่กรมการขนส่งทางบก โดยให้เร่งรัดตรวจตราผู้ที่ขับรถโดยไม่มีใบอนุญาตขับขี่ การใช้รถจักรยานยนต์ที่มีการดัดแปลงสภาพ ที่ทำให้เกิดอันตราย การชำระภาษี และการทำประกันภัยภาคบังคับ สำหรับการแก้ไขปัญหาในระยะยาว กรมการขนส่งทางบก กระทรวงคมนาคม จะปลูกฝังจิตสำนึกให้กับเด็กและเยาวชน ซึ่งต้องอาศัย ความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน ทั้งนี้ สถาบันที่มีความสำคัญ มากที่สุด คือ ครอบครัว พ่อแม่ และผู้ปกครอง เพราะเป็นด่านแรกในการสร้างจิตสำนึก การให้ความรู้ การสร้างความเข้าใจ ซึ่งเป็นการแก้ปัญหาที่ต้นทางที่ดีที่สุด

๔. ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภาที่รัฐมนตรีรับไปพิจารณาดำเนินการ

-

๕. การติดตามผลการดำเนินการตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภา

-

*****

๑. สารบบกระทู้ถาม

กระทู้ถามเรื่อง	ภาษีการขายฝากที่ดินเพื่อเกษตรกรรมหรือที่อยู่อาศัย
ประเภทกระทู้ถาม	กระทู้ถามด้วยวาจา
ประเภทของการตอบ	ตอบในที่ประชุมวุฒิสภา
วันที่เสนอกระทู้ถาม	๑๖ กันยายน ๒๕๖๒
วันที่ตอบกระทู้ถาม	การประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันจันทร์ที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๖๒
ผู้ตั้งกระทู้ถาม	นายคำคุณ สิทธิสมาน เป็นผู้ตั้งถาม ถาปนายนายกรัฐมนตรี
ผู้ตอบกระทู้ถาม	นายสันติ พร้อมพัฒน์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง (ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ตอบกระทู้ถามแทนนายกรัฐมนตรี)

๒. ประเด็นคำถาม

ผู้ตั้งกระทู้ถาม : นายคำคุณ สิทธิสมาน

ความเหลื่อมล้ำทางสังคมและความอยุติธรรมที่เกิดขึ้นกับเกษตรกรคนยากจนมายาวนานมากกว่า ๖๐ - ๗๐ ปี นับตั้งแต่มีประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และมีบทบัญญัติว่าด้วยการขายฝากตามมาตรา ๔๙๑ ถึงมาตรา ๕๐๒ ซึ่งเป็นที่ทราบกันดีอยู่แล้วว่า การขายฝาก โดยหลักการของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์จะบัญญัติอยู่ในหมวดของการซื้อขาย และถือว่าเป็นการขายประเภทหนึ่งแต่ในความเป็นจริงเจตนาของคนยากจนที่ไปทำการขายฝากที่ดิน ส่วนใหญ่เป็นที่ดินเพื่อการเกษตรกรรมหรือที่อยู่อาศัย ไม่มีเจตนาที่จะขาย โดยต้องการกู้ยืมเงินเพื่อไปเป็นทุนหรือเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนซึ่งในทางปฏิบัติไม่มีสถาบันเงินใดที่จะรับซื้อฝาก แต่หากจะกู้เงินจากนายทุนเงินกู้ ก็จะได้รับแจ้งว่าถ้าเกษตรกรมีที่ดินอยู่ให้เอาที่ดินมาขายฝาก ผู้ที่ได้เปรียบคือผู้รับซื้อฝาก เพราะทันทีที่ทำสัญญาขายฝากกรรมสิทธิ์จะถูกโอนจากผู้ขายไปยังผู้ซื้อในทันที เว้นแต่จะมาไถ่ถอนภายในระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งเรื่องดังกล่าวมีการต่อสู้เรียกร้องจากคนยากจน ชาวนา ชาวไร่ มาเป็นระยะเวลาไม่ต่ำกว่า ๕๐ ปี โดยขอให้มีการแก้ไขประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยการขายฝาก แต่ไม่เคยสำเร็จ จนกระทั่งรัฐบาลของพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ได้ตราพระราชบัญญัติคุ้มครองประชาชนในการทำสัญญาขายฝากที่ดินเพื่อเกษตรกรรมหรือที่อยู่อาศัย พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยแยกเฉพาะที่ดินเพื่อเกษตรกรรมหรือที่อยู่อาศัยเพื่อคุ้มครองให้มากขึ้นกว่าเดิม และผ่านการพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติแล้ว นายกรัฐมนตรีได้แสดงเจตนารมณ์ผ่านรายการ “ศาสตร์พระราชา” เมื่อวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๐ โดยพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๖๒ แต่บทบัญญัติบางประการจะมีผลบังคับใช้ในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๒ คือ บทบัญญัติว่าด้วยการกำหนดให้สำนักงานที่ดินเป็นสำนักงานวางทรัพย์ซึ่งเป็นการช่วยเหลือคนยากจน แต่มีอยู่ประเด็นหนึ่งที่ร่างพระราชบัญญัติใหม่

ยังไม่อาจแก้ไขได้ ซึ่งในชั้นการร่างกฎหมายของคณะกรรมการกฤษฎีกาชุดพิเศษที่มีนายมีชัย ฤชุพันธุ์ เป็นประธาน ได้มีข้อเสนอแนะในหนังสือนำเสนอร่างพระราชบัญญัติไปถึงคณะรัฐมนตรีเมื่อเดือนธันวาคม ๒๕๖๑ และในส่วนของสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้จัดทำข้อสังเกตทำร่างพระราชบัญญัติผ่านการอนุมัติของรัฐสภาเสนอไปยังคณะรัฐมนตรีเมื่อช่วงปลายเดือนมกราคม ๒๕๖๒ ประเด็นที่ยังไม่ได้ปรับแก้คือ กฎหมายแพ่งและพาณิชย์มีบทบัญญัติว่า การขายฝากถือเป็นการขายประเภทหนึ่ง ในการกู้ยืมเงิน ผ่านการขายฝาก เงินที่ได้จากการขายฝากถือเป็นเงินได้พึงประเมินประเภทหนึ่งตามประมวลรัษฎากร มาตรา ๓๙ ประกอบมาตรา ๔๐ (๘) และมาตราอื่นที่เกี่ยวข้อง ทำให้ต้องหักภาษี ณ ที่จ่าย ถือเป็นหน้าที่ ของผู้ซื้อฝาก คือ นายทุนเงินกู้ แต่ในทางปฏิบัติ ผู้ซื้อฝากหรือนายทุนเงินกู้จะคำนวณภาษีหัก ณ ที่จ่าย ไว้ในราคาไถ่ถอนด้วย จึงเป็นการซ้ำเติมคนยากจนมาอย่างยาวนาน เมื่อเปรียบเทียบกับกรำงาน จะพบว่า การจำนองถือเป็นการกู้ยืมเงิน ไม่ต้องเสียภาษี และเงินที่ได้จากการกู้ยืมเงินจากการเอาที่ดิน ไปจดจำนองไม่ถือเป็นเงินได้พึงประเมินที่ต้องเสียภาษี ซึ่งเรื่องดังกล่าวมีความเกี่ยวเนื่องกับกรมที่ดิน กระทรวงมหาดไทย เพราะค่าธรรมเนียมในการทำนิติกรรมการขายฝากกับการจำนองมีความเหลื่อมล้ำ คือ การจำนองค่าธรรมเนียมถูกกว่าการขายฝาก

กล่าวโดยสรุป คือ คณะกรรมการกฤษฎีกาได้มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติ ค้ำครองประชาชนในการทำสัญญาขายฝากที่ดินเพื่อการเกษตรกรรมหรือที่อยู่อาศัย พ.ศ. .... ต่อคณะรัฐมนตรี โดยย่อหน้าสุดท้ายเขียนไว้ว่า อนึ่ง ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้คณะกรรมการ กฤษฎีกาคณะพิเศษมีข้อสังเกตเพิ่มเติมว่า เนื่องจากเจ้าของที่ดินเพื่อเกษตรกรรมหรือที่อยู่อาศัยจำนวนมาก ที่ทำธุรกรรมขายฝากมีฐานะทางการเงินไม่ดี และไม่สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนในรูปแบบอื่นได้ จึงมีความจำเป็นต้องนำทรัพย์สินที่ตนใช้ประกอบอาชีพ หรือที่ใช้เป็นที่อยู่อาศัยไปขายฝาก โดยมีความเสี่ยง ที่จะสูญเสียทรัพย์สินนั้น หากไม่สามารถนำเงินมาชำระสินไถ่ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดการไถ่ การที่โครงสร้างภาษีปัจจุบันกำหนดภาระภาษีให้แก่ผู้ขายฝาก ทั้งในขั้นตอนการทำสัญญาขายฝาก และการไถ่ถอนทรัพย์สินที่ขายฝาก จึงเป็นการสร้างภาระให้แก่ผู้ขายฝากมากยิ่งขึ้น ซึ่งเป็นปัญหาหนึ่ง ที่สร้างความเหลื่อมล้ำในสังคม ดังนั้น เป็นการสมควรที่คณะรัฐมนตรีจะพิจารณามิมีมติมอบหมาย ให้กระทรวงการคลังพิจารณาดำเนินการเพื่อให้มีการยกเว้นภาษีในขั้นตอนการทำสัญญาขายฝาก และการไถ่ถอนทรัพย์สินที่ขายฝากเพื่อลดภาระให้แก่ผู้ขายฝาก ประกอบกับคณะกรรมการ การของสภานิติบัญญัติแห่งชาติที่กลั่นกรองร่างพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวได้มีข้อสังเกตไว้ในข้อ ๗.๓ ว่า เนื่องจากเจ้าของที่ดินเพื่อเกษตรกรรมหรือที่อยู่อาศัยจำนวนมากที่ทำธุรกรรมขายฝากมีฐานะ ทางการเงินไม่ดีและมีความเสี่ยงที่จะสูญเสียทรัพย์สินนั้นหากไม่สามารถนำเงินมาชำระสินไถ่ได้ภายใน กำหนดเวลาการไถ่ การที่โครงสร้างภาษีปัจจุบันกำหนดให้มีภาระภาษีทั้งในขั้นตอนการทำสัญญา ขายฝากและการไถ่ทรัพย์สินที่ขายฝาก จึงเป็นการสร้างภาระให้แก่ผู้ขายฝากมากยิ่งขึ้น ดังนั้น จึงเป็น การสมควรที่กระทรวงการคลังจะพิจารณาดำเนินการเพื่อให้มีการลดหย่อนหรือยกเว้นภาษีในขั้นตอน ของการทำสัญญาขายฝากและการไถ่ทรัพย์สินที่ขายฝาก เพื่อลดภาระให้แก่ผู้ขายฝาก

พระราชบัญญัติคุ้มครองประชาชนในการทำสัญญาขายฝากที่ดินเพื่อเกษตรกรรมหรือที่อยู่อาศัย พ.ศ. ๒๕๖๒ เป็นการคุ้มครองเรื่องที่ดินให้แก่คนยากจนเป็นหลัก เพราะเป็นไปในลักษณะของกฎหมายมหาชน ดังนั้น ในการยกเว้นภาษีการขายฝากเฉพาะการขายฝากที่เข้าตามพระราชบัญญัติคุ้มครองประชาชนในการทำสัญญาขายฝากที่ดินเพื่อเกษตรกรรมหรือที่อยู่อาศัย พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งสามารถดำเนินการได้โดยใช้มาตรการของฝ่ายบริหาร คือ การตราเป็นพระราชกฤษฎีกาตามความในประมวลรัษฎากร มาตรา ๓ “บรรดาระษฎากรประเภทต่าง ๆ ซึ่งเรียกเก็บตามประมวลรัษฎากรนี้จะตราพระราชกฤษฎีกาเพื่อการดังต่อไปนี้ก็ได้ คือ (๑) ลดอัตราหรือยกเว้นเพื่อให้เหมาะสมกับเหตุการณ์ กิจการ หรือสภาพของท้องถิ่นบางแห่งหรือทั่วไป” หากรัฐบาลอาศัยประมวลรัษฎากร มาตรา ๓ (๑) ในการตราพระราชกฤษฎีกาเพื่อยกเว้นภาษีการขายฝากให้กับที่ดินที่นำมาขายฝากตามพระราชบัญญัติคุ้มครองประชาชนในการทำสัญญาขายฝากที่ดินเพื่อเกษตรกรรมหรือที่อยู่อาศัย พ.ศ. ๒๕๖๒ จะช่วยลดภาระให้แก่เกษตรกรคนยากจนที่เสี่ยงต่อการสูญเสียที่ดิน จึงขอเรียนถามว่า

- รัฐบาลมีนโยบายในการดำเนินการแก้ไขปัญหาเรื่องดังกล่าวอย่างไร

๓. ประเด็นคำตอบ

ผู้ตอบกระทู้ถาม : นายสันติ พร้อมพัฒน์

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง

ตอบว่า ปัญหาเรื่องการซื้อฝากหรือขายฝากนั้นเป็นปัญหาของสังคมมาเป็นเวลายาวนาน ซึ่งสิ่งหนึ่งที่เป็นการแก้ไขปัญหา คือ การเข้าถึงแหล่งทุนของประชาชน เนื่องจากการที่จะนำที่ดินไปขอกู้เงินจากสถาบันการเงินต่าง ๆ เป็นข้อจำกัดที่ไม่สามารถดำเนินการได้ และหากเจ้าของที่ดินไม่มีความจำเป็นจริง ๆ คงไม่นำทรัพย์สินซึ่งเป็นที่ดินของตนไปทำการขายฝาก เพราะมีความเสี่ยงเป็นอย่างมาก การขายฝากมีภาระภาษีที่ต้องชำระ เนื่องจากประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มีบทบัญญัติว่าเป็นการซื้อขายที่ดิน ซึ่งรัฐบาลของพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี เป็นห่วงเป็นใยประชาชนที่มีความจำเป็นต้องใช้เงินทุนและเป็นความจำเป็นเร่งด่วน โดยได้รับการร้องเรียนจากเกษตรกรว่าทรัพย์สินที่ทำการขายฝากนั้นถูกนายทุนที่รับซื้อฝาก ใช้วิธีการต่าง ๆ ที่จะให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นของนายทุน ดังนั้น สภานิติบัญญัติแห่งชาติและรัฐบาลชุดที่แล้วได้เห็นถึงความจำเป็นเร่งด่วนในการแก้ปัญหาให้กับเกษตรกรและบุคคลที่ได้รับความเดือดร้อน จึงแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติคุ้มครองประชาชนในการทำสัญญาขายฝากที่ดินเพื่อเกษตรกรรมหรือที่อยู่อาศัย พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อให้มีความอ่อนคลาย ในทางปฏิบัติผู้ขายฝากมีอำนาจต่อรองที่น้อย อีกทั้งผู้รับซื้อฝากยังผลักภาระภาษีไปให้ผู้ขายฝากซึ่งมีความยากลำบากอยู่แล้ว การแก้ไขกฎหมายเรื่องการขายฝากมีข้อจำกัดหลายประการและอาจต้องแก้ไขกฎหมายต่อเนื่องอีกหลายฉบับ จึงได้มีการกำหนดว่าเมื่อก่อนครบเวลาที่จะไถ่ถอนภายใน ๙๐ วัน ผู้รับซื้อฝากจะต้องมีหนังสือแจ้งไปยังผู้ขายฝากว่าจะครบกำหนดเมื่อใด และให้สำเนาสัญญาขายฝากไปด้วย หากผู้รับซื้อฝากไม่ดำเนินการตามนั้น สัญญาขายฝากจะขยายระยะเวลาออกไปโดยอัตโนมัติ

จากวันที่ครบกำหนดไปจนถึง ๖ เดือน ส่วนเรื่องภาระภาษีที่ผู้ขายฝากถูกเอาเปรียบจากผู้รับซื้อฝาก เมื่อมีการไถ่ถอน กระบวนการคลังอยู่ระหว่างศึกษาถึงผลดีและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น เนื่องจากการยกเว้นภาษีเงินได้ให้กับผู้รับซื้อฝากต้องพิจารณาภาษีเงินได้ในส่วนอื่นด้วย เพื่อให้เกิดความรอบคอบ

๔. ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภาที่รัฐมนตรีรับไปพิจารณาดำเนินการ

-

๕. การติดตามผลการดำเนินการตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภา

-

*****

๑. สารบบกระทู้ถาม

กระทู้ถามเรื่อง	การช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยจากพายุโซนร้อน “โพดุล” และพายุโซนร้อน “คากิจิ”
ประเภทกระทู้ถาม	กระทู้ถามด้วยวาจา
ประเภทของการตอบ	ตอบในที่ประชุมวุฒิสภา
วันที่เสนอกระทู้ถาม	๑๖ กันยายน ๒๕๖๒
วันที่ตอบกระทู้ถาม	การประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันจันทร์ที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๖๒
ผู้ตั้งกระทู้ถาม	นายเฉลิมชัย เฟื่องคอน เป็นผู้ตั้งถาม ถามนายกรัฐมนตรีย
ผู้ตอบกระทู้ถาม	นายนิพนธ์ บุญญามณี รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย (ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ตอบกระทู้ถามแทนนายกรัฐมนตรีย)

๒. ประเด็นคำถาม

ผู้ตั้งกระทู้ถาม : นายเฉลิมชัย เฟื่องคอน

คำถามที่ ๑ จากการที่ทราบกันคืออยู่ว่าน้ำท่วม ๓๒ จังหวัด บ้านเรือนราษฎรที่ได้รับความเสียหายจากพายุทั้ง ๒ ลูกนี้มีจำนวนกี่หลังคาเรือน ขณะนี้ได้ช่วยเหลือหรือจ่ายเงินชดเชยให้กับประชาชนทั้ง ๓๒ จังหวัดไปแล้วอย่างไร ซึ่งทราบมาว่าระเบียบว่าจ่ายไม่เกินหลังละ ๓๓,๐๐๐ บาท อยากทราบว่า จะจ่ายเมื่อไร หรือจ่ายไปแล้วอย่างไร

คำถามที่ ๒ มีผู้เสียชีวิตจากพายุโซนร้อนทั้ง ๒ ลูกนี้จำนวนกี่คน มีที่จังหวัดใดบ้างและได้จ่ายเงินชดเชยให้กับญาติพี่น้องของผู้เสียชีวิตไปแล้วอย่างไร

คำถามที่ ๓ พื้นที่การเกษตรที่ได้รับความเสียหายจากภัยพิบัตินี้มีทั้งหมดจำนวนกี่ไร่เสียหายโดยสิ้นเชิง เสียหายบางส่วนกี่ไร่ เช่น พื้นที่ทำนา ทำสวนและทำไร่ รวมทั้งการประมง การเลี้ยงปลาในกระชังตามลุ่มน้ำต่าง ๆ อยากทราบว่า จะช่วยเหลือเมื่อไร หลังน้ำลดแล้วจะมีแผนงาน โครงการช่วยเหลือผู้ประสบภัยดังกล่าวอย่างไร

คำถามที่ ๔ สาธารณประโยชน์ที่ได้รับความเสียหาย เช่น ถนน สะพาน เหมือง ฝาย ตลิ่ง วัด โรงเรียน มีจำนวนทั้งหมดกี่แห่ง แล้วงบประมาณที่จะใช้จ่ายในครั้งนี้ เมื่อน้ำลดแล้วจะตั้งงบประมาณใช้จ่ายในการซ่อมแซมเดือนไหนของปีหน้า

คำถามที่ ๕ เงินทรองราชการที่อยู่จังหวัดโดยผู้ว่าราชการจังหวัดมีอยู่ ๒๐ ล้านบาท ขณะนี้ใช้ไปแล้วเท่าไร ได้ประกาศเขตพื้นที่ให้ความช่วยเหลือในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยไปแล้วกี่จังหวัด

คำถามที่ ๒ ในปัจจุบันมีจังหวัดที่ประสบสาธารณภัยอยู่ที่จังหวัด และมีศูนย์อพยพ ค่ายพักพิงให้กับประชาชนที่แห่ง มีผู้อพยพจำนวนกี่คน โดยเฉพาะในพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งได้ฟังข่าวบอกว่าอีกประมาณ ๒ อาทิตย์จะเข้าสู่ภาวะปกติ จะถามท่านว่าเรื่องการแพทย์ และการสาธารณสุขในสวนความรับผิดชอบที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการไปแล้วอย่างไรเพราะสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขมีงบประมาณในส่วนนี้อยู่ ๕๐ ล้านบาท น้ำเริ่มเน่าเสียจะดำเนินการอย่างไรในพื้นที่เขตตัวเมืองอุบลราชธานีและอำเภอวารินชำราบ มีการจัดรถสุขา เคลื่อนที่ลงไปกี่แห่ง จัดหารองเท้าบูทไปกี่คู่ ถุงเท้าไปกี่ถุง ชุดเคลื่อนที่เร็วของสาธารณสุขไปช่วยเหลือประชาชนอย่างไร รวมทั้งไปติดตั้งประปาสนามในเขตพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานีที่แห่ง และได้ทราบข่าวว่ามีโจรขโมยทรัพย์สินประชาชนที่ไปอยู่ในค่ายอพยพไม่ทราบว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจได้จัดการอย่างไรบ้าง ในส่วนของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ซึ่งมีงบอุดหนุนราชการอยู่ ๑๐ ล้านบาท หลังน้ำลดได้มีแผน ดำเนินการอย่างไรที่จะช่วยเหลือพี่น้องผู้ประสบอุทกภัยในการอบรมอาชีพระยะสั้น

๓. ประเด็นคำตอบ

ผู้ตอบกระทู้ถาม : นายนิพนธ์ บุญญามณี

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย

คำถามข้อ ๑ - ๒ ในประเด็นเรื่องจังหวัดที่ประสบภัยในครั้งนี้นี้จังหวัดที่ได้ประกาศเป็นเขตพื้นที่ประสบสาธารณภัยนี้ได้ประกาศไปแล้วทั้งสิ้น ๒๘ จังหวัด ส่วนจังหวัดที่ได้ประกาศเขตให้การช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินนี้ได้ประกาศไปแล้ว ๒๒ จังหวัด ซึ่งความหมายต่างกันก็คือกรณี ๒๘ จังหวัดเป็นการประกาศไปตามกฎหมายการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ส่วนการประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินกรณีอย่างนี้ถ้าประกาศแล้วสามารถที่จะเบิกเงินช่วยเหลือประชาชนผู้ประสบภัยได้ เพราะฉะนั้นในขณะนี้ที่ได้ให้ความช่วยเหลือต่าง ๆ นอกจากที่ทางรัฐบาลกระทรวงต่าง ๆ จะใช้จ่ายในกรณีฉุกเฉินตามระเบียบกระทรวงการคลังซึ่งได้กำหนดไว้แล้วว่า ในกรณีที่มีเหตุฉุกเฉินนั้น มีเงินที่ไหนบ้าง ที่กระทรวงไหนบ้างเท่าไร เพราะฉะนั้นในส่วนของกระทรวงต่าง ๆ จะมีงบประมาณตามระเบียบของกระทรวงการคลังที่ได้กำหนดไว้ว่า ในกรณีเป็นระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน เช่น กรณีของกระทรวงกลาโหมหรือว่ากระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ที่มีอยู่ ๑๐ ล้านบาท ในส่วนของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ๕๐ ล้านบาท ในส่วนของกระทรวงมหาดไทย ๕๐ ล้านบาท ในส่วนต่าง ๆ เหล่านี้ก็จะเบิกจ่ายให้กับพี่น้องประชาชนผู้ประสบภัย แต่ว่าในส่วนที่ใกล้ชิดที่สุดกับประชาชน คือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เดิมระเบียบต้องประกาศเป็นเขตให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินก่อนจึงจะเบิกจ่ายได้ ในปี ๒๕๖๒ กระทรวงมหาดไทยได้เปลี่ยนระเบียบใหม่ กระทรวงมหาดไทยได้เปลี่ยนเป็นว่า ในกรณีเกิดสาธารณภัยในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่ว่าจะมีการประกาศเขตให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินหรือไม่ก็ตาม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการช่วยเหลือประชาชนในเบื้องต้นโดยฉับพลันทันทีเพื่อการดำรงชีพ เพื่อการ

บรรเทาความเดือดร้อนเฉพาะหน้าหรือระงับสาธารณภัย หรือเพื่อคุ้มครองชีวิตและทรัพย์สิน หรือป้องกันภัยอันตรายที่จะเกิดแก่ประชาชนได้ตามความจำเป็น ภายใต้ขอบเขตอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย โดยไม่ต้องเสนอคณะกรรมการพิจารณา เพราะฉะนั้นจะเห็นได้ว่าเมื่อเวลามีภัยพิบัติเกิดขึ้นในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใด ซึ่งในปัจจุบันนี้ประเทศไทยเรามีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๗,๐๐๐ กว่าองค์กร เพราะฉะนั้นทุกพื้นที่ในประเทศไทยเรามีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดูแลเวลาเกิดภัยอยู่แล้ว ทันทีที่เกิดภัยขึ้นมาก็สามารถจะเบิกจ่ายเงินจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปดูแลพี่น้องประชาชนได้อยู่แล้ว ส่วนกระทรวงหรือกรมต่าง ๆ ที่มีหน้าที่ในการที่จะเยียวยาหรือว่าในการที่จะบรรเทาเมื่อภัยพิบัติได้ผ่านพ้นไปแล้วก็จะเข้าสู่ กระบวนการฟื้นฟู กระบวนการสำรวจ แต่ว่าในเบื้องต้นมีหลักอยู่แล้วว่าทำอย่างไรให้ประชาชนได้มีความปลอดภัยในชีวิตเสียก่อนเป็นเบื้องต้น เมื่อสามารถที่จะอพยพหรือว่าเคลื่อนย้าย ประชาชนไปอยู่ในที่ที่มีความปลอดภัยแล้วก็จะดำเนินการเรื่องที่จะดูแลเรื่องอาหารการกินให้ประชาชนครบทั้ง ๓ มื้อให้ได้ นี่คือสิ่งที่ กระทรวงมหาดไทยได้สั่งการและกำชับไปยังส่วนราชการในพื้นที่แล้วว่าเรื่องสำคัญที่สุด คือเรื่องการดูแลความปลอดภัยในชีวิตของประชาชนในส่วน of ทรัพย์สินของประชาชนนั้นระเบียบกระทรวงการคลังก็ได้กำหนดไว้ ชัดเจนแล้วว่ากรณีทรัพย์สินเสียหายไม่ว่าจะเท่าไรมีระเบียบกระทรวงการคลังได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการที่จะเยียวยา ชดเชยให้กับเกษตรกรอยู่แล้ว เช่น หลักเกณฑ์ในกรณีที่ดินที่ปลูกพืชตาย หรือเสียหายโดยสิ้นเชิงให้ช่วยเหลือตามจำนวนพื้นที่เพาะปลูกที่เสียหายจริงไม่เกินรายละ ๓๐ ไร่ ในอัตราดังต่อไปนี้ เช่น ข้าว ไร่ละ ๑,๑๑๓ บาท พืชไร่ ไร่ละ ๑,๑๔๘ บาท พืชสวนอื่น ๆ ๑,๖๙๐ บาท เพราะฉะนั้นหากมีการสำรวจได้ว่าพื้นที่ใดมีการเสียหายเท่าไร ทราบจำนวนตัวเลขได้ก็ต่อเมื่อภัยพิบัติผ่านพ้นไปแล้ว แล้วก็ได้มีการสำรวจโดยเจ้าหน้าที่เบื้องต้นเจ้าของ พื้นที่ไร่ นาต่าง ๆ พืชสวนต่าง ๆ ต้องมาแจ้งแล้วจะมีการสำรวจแล้วก็จะมีการจ่ายเงินตามที่ได้ กำหนดกฎเกณฑ์ไว้โดยกระทรวงการคลังอย่างนี้แน่นอน เพราะฉะนั้นเพื่อที่จะได้ทราบว่าราชการในส่วนของกระทรวงต่างๆ นั้นได้เตรียมการช่วยเหลือ ประชาชนอย่างไร ขอเรียนกับว่าในส่วนของผู้เสียชีวิตถึงวันนี้ก็มีจำนวน ๓๓ ราย ซึ่งต้องยอมรับว่าสิ่งหนึ่งที่เกิดขึ้นจากกรณีที่มีการสูญเสียชีวิต ก็คือเรื่องการจมน้ำ แต่ว่ามีอยู่บ้างที่เกิดจากไฟช็อตซึ่งไม่อยากจะให้เกิดเหตุการณ์เช่นนั้นเกิดขึ้น แต่ได้พยายามกำชับว่าถ้าหากเกิดภัยพิบัติขึ้นสิ่งแรกที่จะต้องดูแล คือความปลอดภัยในชีวิตของพี่น้องประชาชน อันนี้ก็พยายามย้ำเตือนอยู่ แต่ว่าก็ได้รับทราบว่ามีพื้นที่แม่จะย้ำเตือนแล้ว แต่ว่าความเคยชินเคยออกไปเวลามีน้ำมากก็ไปตกปลาได้เป็นปกติอยู่แล้วก็ไปตกปลาเวลาห้ำแบบนี้ก็ไม่ได้ เพราะฉะนั้นความเสียหายที่เสียหายมาก คือเรื่องการสูญเสียชีวิต อันนี้เรียนว่าจำนวน ๓๓ รายในขณะนี้แล้วก็ในส่วนของการช่วยเหลือขณะนี้ราชการโดยกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยนอกจากที่จะให้ท้องถิ่นดูแลเรื่องอาหารเรื่องถุงยังชีพต่าง ๆ แล้ว ในส่วนของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้ส่งถุงยังชีพไปช่วยเหลือประมาณสัก ๕๐,๐๐๐ ชุด ซึ่งถือว่าเป็นจำนวนที่ไม่มาก แต่ว่าการที่จะแจกให้ทั่วถึงอย่างไรเราถือว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ก็ได้ดูแลกันอยู่ นอกจากนี้ยังมีมูลนิธิต่าง ๆ ที่เข้าไปดูแลเข้าไปให้ความช่วยเหลืออยู่ในขณะนี้ นอกจากนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ผู้แทนพระองค์ ร่วมกับมูลนิธิราชประชานุเคราะห์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ เชิญสิ่งของพระราชทานมอบแก่ราษฎรผู้ประสบภัยในพื้นที่มากกว่า ๒ แสนชุด

ในขณะนี้ รวมทั้งพระราชทานโรงครัวพระราชทานในจุดต่าง ๆ ตามที่จังหวัดได้ร้องขอมา นอกจากนั้นแล้ว ในส่วนของสาธารณประโยชน์ที่เสียหายเมื่อน้ำลด เมื่อภัยพิบัติผ่านพ้นไปยุติแล้วก็จะเข้าสู่การสำรวจ การฟื้นฟูต่อไป ในขณะนี้ตัวเลขไม่สามารถที่จะบอกได้ว่า ถนนก็สาย ยังไม่สามารถจะยุติได้ว่ามีถนน ก็สาย มีไร่นาจำนวนเท่าไรที่เสียหาย แต่มีข้อมูลเป็นเบื้องต้นว่าจังหวัดไหน เท่าไร ซึ่งหลังน้ำลดแล้ว ประชาชนจะมาแจ้งถึงความเสียหายนี้มากขึ้นกว่าจำนวนที่ได้รับ และได้ทราบเบื้องต้นในขณะนี้ ซึ่งในรายงานเบื้องต้นแต่ละจังหวัดใน ๒๘ จังหวัด รายงานมาเป็นความเสียหาย จะยกตัวอย่างใน รายละเอียดว่าใน ๒๘ จังหวัด ปัจจุบันยังคงมีสถานการณ์ในพื้นที่ตะวันออกเฉียงเหนืออยู่ ๔ จังหวัดที่ยัง มีภัยอยู่ก็คือ จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดยโสธร จังหวัดร้อยเอ็ด และจังหวัดศรีสะเกษ มีผู้อพยพอยู่ใน ๓ จังหวัดนี้ ๙๐ จุด จำนวน ๒๒,๙๑๔ คน ซึ่งได้แก่ จังหวัดยโสธร ๗ จุด จำนวน ๕๖๖ คน จังหวัด อุบลราชธานี ๖๑ จุด จำนวน ๒๒,๒๒๐ คน จังหวัดร้อยเอ็ด ๒๒ จุด จำนวน ๑๓๐ คน ได้มีโอกาสลงไป จังหวัดอุบลราชธานีได้ประสาน ไปประชุมและไปเยี่ยมเยียนเรื่องให้ดูแลประชาชนในกรณีเรื่องการสูญเสีย ชีวิตเป็นสำคัญ เพราะว่าต้องยอมรับว่าตัวเลข ๓๓ ราย ก็ถือว่าอยู่ในเกณฑ์ที่สูงมากเมื่อเทียบกับตอนที่ ได้รับผลกระทบจากพายุปลาบึก ซึ่งในขณะนั้นเรามีการสูญเสียเพียง ๑ ราย เพราะฉะนั้นก็พยายามที่จะ ให้มีการถอดบทเรียนว่า ทำอย่างไรเวลาเกิดภัยอย่างนี้จะต้องไม่ให้มีการสูญเสียชีวิตจำนวนมาก ครั้งนี้ ก็ต้องถือว่าจำเป็นจะต้องมีการสรุปบทเรียนหลังจากนี้ แต่ว่าจากรายงานทั้งหมดกรณีไฟฟ้าช็อตมีเพียง ๑ ราย แต่ว่าสิ่งที่เกิดขึ้นคือ กรณีถือว่าจมน้ำสาเหตุคือเราจะต้องดูต่อไปว่าเกิดอะไรขึ้น ได้ไป พยายาม ประสานกับรถสุขาเคลื่อนที่จากองค์การบริหารส่วนจังหวัดต่าง ๆ ที่มีอยู่โดยได้ประสานด้วยในการ ที่จะขอรถสุขาเคลื่อนที่จากองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี ซึ่งทางองค์การบริหารส่วนจังหวัด ปทุมธานีก็ส่งไปช่วยจำนวน ๑๐ คัน แล้วขอจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดในพื้นที่ใกล้เคียง เช่น สุรินทร์ และร้อยเอ็ด ซึ่งยังมีรถสุขาเคลื่อนที่เหลืออยู่ได้ขอจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่วนกรณีที่มี ศูนย์อพยพอยู่แล้วสิ่งจำเป็นก็คือ เรื่องการบริการ เรื่องระบบสุขาภิบาล ในขณะนี้ได้มีการแจกยารักษา โรคต่าง ๆ ควบคู่ไปกับถุงยังชีพ ในขณะนี้การกระจายถุงยังชีพ และได้พยายามย้ำเตือนว่าให้มีความ ทัวถึงอย่าไปกระจุกตัวอยู่ที่ใดที่หนึ่งหรือว่าอย่ากระจุกตัวเฉพาะพื้นที่ใดที่มีการคมนาคมเข้าไปสะดวก มีคนจากต่างพื้นที่ เข้าไปสะดวกก็ไปแจกอยู่พื้นที่นั้นพื้นที่เดียว พยายามให้กระจายถุงยังชีพไปอย่างทั่วถึง ที่สุดนี้คือสิ่งที่ได้สั่งการและดำเนินการแล้วในพื้นที่

๔. ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภาที่รัฐมนตรีรับไปพิจารณาดำเนินการ

-

๕. การติดตามผลการดำเนินการตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภา

-

*****

๑. สารบบกระทู้ถาม

กระทู้ถามเรื่อง	ความก้าวหน้าการก่อสร้างทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง สายบางใหญ่ - กาญจนบุรี
ประเภทกระทู้ถาม	กระทู้ถามเป็นหนังสือ
ประเภทของการตอบ	ตอบในราชกิจจานุเบกษา
วันที่เสนอกระทู้ถาม	๒ กันยายน ๒๕๖๒
วันที่ตอบกระทู้ถาม	๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๒ (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๖ ตอนพิเศษ ๒๖๙ ง หน้า ๒-๖)
ผู้ตั้งกระทู้ถาม	นายสุรเดช จิรฐิติเจริญ เป็นผู้ตั้งถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม
ผู้ตอบกระทู้ถาม	นายศักดิ์สยาม ชิดชอบ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

๒. ประเด็นคำถาม

ผู้ตั้งกระทู้ถาม : นายสุรเดช จิรฐิติเจริญ

ตามที่กระทรวงคมนาคมมีโครงการก่อสร้างทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง จำนวน ๓ สาย พร้อมกันตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๕๙ คือ ๑. สายบางปะอิน - โคราซ ๒. สายพญา - ระยอง ๓. สายบางใหญ่ - กาญจนบุรี โดยสองสายแรกคือ สายบางปะอิน - โคราซ และสายพญา - ระยอง ก่อสร้างเกือบแล้วเสร็จ เตรียมเปิดให้ประชาชนได้ใช้บริการได้แล้ว แต่สายบางใหญ่ - กาญจนบุรี มีทั้งหมด ๒๕ สัญญาวงเงิน ค่าก่อสร้างกว่า ๔๐,๐๐๐ ล้านบาท บางสัญญาได้ดำเนินการก่อสร้างเกือบแล้วเสร็จ แต่บางสัญญา ส่วนใหญ่ทางกระทรวงคมนาคมยังไม่ได้จ่ายค่าเวนคืนให้กับประชาชนจึงไม่สามารถส่งมอบพื้นที่ให้กับผู้รับจ้างได้ทำให้การก่อสร้างไม่มีความคืบหน้า และไม่สามารถกำหนดวันก่อสร้างแล้วเสร็จของโครงการ ทำให้เกิดความเสียหายฯ และเสียโอกาสในการใช้ประโยชน์ของโครงการฯ จึงขอเรียนถามว่า

๑. โครงการสายบางใหญ่ - กาญจนบุรี ปัจจุบันมีผลงานก่อสร้างไปแล้วได้ร้อยละเท่าใด ของโครงการทั้งหมด และได้จ่ายเงินค่าเวนคืนให้แก่ประชาชนไปแล้วร้อยละเท่าใดของพื้นที่เวนคืนทั้งหมด

๒. กระทรวงคมนาคมจะจ่ายค่าเวนคืนที่ดินทั้งหมดครบได้เมื่อใด เพื่อชาวบ้านที่ถูกเวนคืน จะได้นำเงินค่าเวนคืนไปซื้อที่ดินแปลงใหม่ทดแทน

๓. คาดว่าโครงการนี้จะก่อสร้างแล้วเสร็จสามารถเปิดให้บริการได้ตลอดสายในปี พ.ศ. ไດ

๓. ประเด็นคำตอบ

ผู้ตอบกระทู้ถาม : นายศักดิ์สยาม ชิดชอบ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

๑. โครงการสายบางใหญ่ - กาญจนบุรี ปัจจุบันมีผลงานก่อสร้างไปแล้วได้ร้อยละเท่าใดของโครงการทั้งหมด และได้จ่ายเงินค่าเวนคืนให้แก่ประชาชนไปแล้วร้อยละเท่าใดของพื้นที่เวนคืนทั้งหมด

โครงการก่อสร้างทางหลวงพิเศษระหว่างเมืองหมายเลข ๘๑ สายบางใหญ่ - กาญจนบุรี ระยะทางประมาณ ๙๖ กิโลเมตร เป็นส่วนหนึ่งของโครงข่ายทางหลวงพิเศษระหว่างเมืองหมายเลข ๘๑ สายบางใหญ่ - บ้านพุน้ำร้อน ซึ่งเป็นเส้นทางโลจิสติกส์ที่สำคัญเชื่อมโยงไปยังประเทศ สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา โดยคณะรัฐมนตรีได้อนุมัติกรอบวงเงินค่าก่อสร้างและเวนคืนที่ดินของโครงการเมื่อวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๕๙ รวมเป็นเงินทั้งหมด ๔๙,๑๒๐ ล้านบาท ประกอบด้วยค่าก่อสร้าง (เฉพาะงานโยธา) จำนวน ๔๓,๗๐๐ ล้านบาท และค่าเวนคืนที่ดิน จำนวน ๕,๔๒๐ ล้านบาท โครงการก่อสร้างฯ มีจำนวนทั้งหมด ๒๕ สัญญา เช่นสัญญาแล้ว จำนวน ๒๔ สัญญา ยังเหลืออีก ๑ สัญญา ได้ตัวผู้รับจ้างแล้ว รอการพิจารณารับราคาจากสำนักงบประมาณ มีแผนงานก่อสร้างเริ่มต้น ตั้งแต่วันที่ ๒๕๕๙ ปัจจุบันก่อสร้างแล้วเสร็จ ๑ สัญญา (บริเวณช่วงปลายทางเชื่อมต่อกับทางหลวงหมายเลข ๓๒๓ ที่จังหวัดกาญจนบุรี ระยะทางประมาณ ๔.๔๐๐ กิโลเมตร) และอยู่ในระหว่างก่อสร้างอีก ๒๓ สัญญา มีความก้าวหน้าของงานในภาพรวม ดังนี้

๑.๑ งานก่อสร้าง (เฉพาะงานโยธา) ได้รับอนุมัติกรอบวงเงินค่าก่อสร้างจากคณะรัฐมนตรี จำนวน ๔๓,๗๐๐ ล้านบาท โดยเมื่อประกวดราคาแล้วทั้งหมด ๒๕ สัญญา ผลปรากฏว่าราคาค่าก่อสร้างรวมเป็นเงินทั้งหมดประมาณ ๓๘,๖๒๘ ล้านบาท (ประหยัดงบประมาณได้ ๕,๐๗๒ ล้านบาท) ขณะนี้ การก่อสร้างแล้วมีความก้าวหน้าประมาณ ร้อยละ ๒๕.๐๘ (ล่าช้ากว่าแผนงานร้อยละ ๕๖.๐๐) เบิกจ่ายค่าก่อสร้างแล้วเป็นเงินประมาณ ๑๑,๖๒๘ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๑๐ ความล่าช้าที่เกิดขึ้นเป็นผลสืบเนื่องมาจาก ยังไม่สามารถส่งมอบพื้นที่เพื่อก่อสร้างได้ทั้งหมด และจากการแก้ไขรูปแบบการก่อสร้างให้สอดคล้องกับสภาพหน้างานขณะนี้ อยู่ในระหว่างการขออนุมัติขยายกรอบวงเงินค่าเวนคืนเพิ่มเติมจากคณะรัฐมนตรี พร้อมทั้งแก้ไขรูปแบบและแก้ไขสัญญา ให้สอดคล้องกับแผนการส่งมอบพื้นที่ก่อสร้าง

๑.๒ งานเวนคืนที่ดิน มีการออกพระราชกฤษฎีกาเวนคืนที่ดินครั้งแรก เมื่อวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๖ โดยมีอายุของพระราชกฤษฎีกาฯ ๔ ปี สิ้นสุดวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๐ เพื่อสำรวจปริมาณทรัพย์สินโดยประมาณการตามแนวทางที่เส้นทางตัดผ่าน โดยใช้ราคาประเมินทุนทรัพย์มาประกอบการพิจารณาค่าเวนคืนเพื่อขอตั้งงบประมาณ ได้ปริมาณทรัพย์สินเป็นที่ดิน จำนวน ๓,๖๒๘ แปลง สิ่งปลูกสร้างจำนวน ๗๙๑ ราย และต้นไม้จำนวน ๗๐๓ ราย ประมาณการค่าเวนคืนทั้งหมดเป็นเงินประมาณ ๕,๔๑๒ ล้านบาท จึงได้มีการขอตั้งวงเงินงบประมาณค่าเวนคืน เป็นเงินจำนวน ๕,๔๒๐ ล้านบาท โดยในการกำหนดค่าเวนคืนได้พิจารณาดำเนินการตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐

ต่อมาได้มีการเข้าพื้นที่ทำการสำรวจและประมาณราคาทรัพย์สินในเขตทางหลวงพิเศษให้มีความชัดเจนและละเอียดมากขึ้น โดยเริ่มดำเนินการเมื่อต้นปี ๒๕๕๙ แล้วเสร็จเมื่อต้นปี ๒๕๖๐ ได้ปริมาณทรัพย์สินเป็นที่ดินจำนวน ๔,๐๐๑ แปลง สิ่งปลูกสร้าง จำนวน ๑,๗๑๕ ราย และต้นไม้จำนวน ๑,๕๖๘ ราย ผลปรากฏว่าค่าเวนคืนสูงกว่ากรอบวงเงินที่ขอตั้งไว้ประมาณ ๑๔,๓๑๗ ล้านบาท รวมเป็นเงินค่าเวนคืนทั้งหมดประมาณ ๑๙,๗๓๗ ล้านบาท โดยในการกำหนดค่าเวนคืนได้พิจารณาดำเนินการตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐ และคู่มือการกำหนดเงินค่าทดแทนฯ ของกระทรวงคมนาคม (ซึ่งได้จัดทำเมื่อเดือนสิงหาคม ๒๕๕๖)

เมื่อพระราชกฤษฎีกาเวนคืนที่ดินครั้งแรกสิ้นสุดลง แต่ยังคงดำเนินการเวนคืนที่ดินไม่แล้วเสร็จ จึงได้มีการออกพระราชกฤษฎีกาเวนคืนที่ดินครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๖๐ โดยมีอายุของพระราชกฤษฎีกาฯ ๔ ปี สิ้นสุดวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๖๔ แต่เนื่องจากวงเงินค่าเวนคืนที่ดินสูงขึ้นมา จึงได้มีการทบทวนและตรวจสอบปริมาณทรัพย์สินและราคาค่าเวนคืนอีกครั้งหนึ่งได้ปริมาณทรัพย์สินเป็นที่ดินจำนวน ๔,๐๓๙ แปลง สิ่งปลูกสร้างจำนวน ๑,๗๑๒ ราย และต้นไม้ จำนวน ๑,๔๔๖ ราย รวมเป็นเงินค่าเวนคืนทั้งหมดประมาณ ๑๗,๙๕๔ ล้านบาท (ลดลงจากครั้งก่อน ๑,๗๘๓ ล้านบาท) ซึ่งค่าเวนคืนยังสูงกว่ากรอบวงเงินที่ขอตั้งไว้ เป็นเงินประมาณ ๑๒,๕๓๔ ล้านบาท โดยในการกำหนดค่าเวนคืนได้พิจารณาดำเนินการตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐ และคู่มือการกำหนดเงินค่าทดแทนฯ ของกระทรวงคมนาคม (ฉบับเดือนสิงหาคม ๒๕๕๖) เช่นเดียวกัน

ดังนั้น เพื่อให้งานก่อสร้างแล้วเสร็จตามสัญญา กรมทางหลวงจึงได้ขออนุมัติขยายกรอบวงเงินค่าเวนคืนเพิ่มเติมจากคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๒ แต่ยังไม่ได้มีการเสนอคณะรัฐมนตรี เนื่องจากสำนักงบประมาณได้มีความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีว่ากรณีที่กระทรวงคมนาคมกำหนดคู่มือการกำหนดเงินค่าทดแทนฯ (ฉบับเดือนสิงหาคม ๒๕๕๖) โดยนำเอา “ราคาที่เสนอขาย หรือประกาศขายที่ดิน” มาใช้อ้างอิงการกำหนดค่าทดแทนฯ มีความสอดคล้องตามมาตรา ๒๑ ของพระราชบัญญัติการเวนคืนที่ดินและอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐ หรือไม่ อย่างไร นั้น ควรให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาก่อนเสนอคณะรัฐมนตรี ซึ่งกระทรวงคมนาคมได้เสนอเรื่องดังกล่าวให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาแล้ว คณะกรรมการกฤษฎีกาได้มีความเห็นเมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๒ ว่าประเด็นดังกล่าว เป็นเรื่องที่กระทรวงคมนาคมจะได้ชี้แจงต่อคณะรัฐมนตรีถึงข้อเท็จจริงและรายละเอียดของการดำเนินการในขั้นตอนต่าง ๆ ที่ผ่านมารณนี้จึงเป็นเรื่องการปฏิบัติงานภายในของส่วนราชการและมีไขปัญหาข้อกฎหมายที่คณะกรรมการ

กฤษฎีกาจะพิจารณาให้ความเห็นได้ ดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาจึงเห็นว่าไม่มีประเด็นข้อกฎหมายที่จะต้องพิจารณาให้ความเห็นในชั้นนี้ ทั้งนี้ กระทรวงคมนาคมได้มอบหมายให้กรมทางหลวงพิจารณาตรวจสอบขั้นตอนและรายละเอียดการกำหนดค่าทดแทนอีกครั้งพร้อมจัดทำข้อมูลชี้แจงต่อคณะรัฐมนตรีโดยเร็ว

ตามที่ได้อนุมัติกรอบวงเงินค่าเวนคืนที่ดิน เป็นเงินจำนวน ๕,๔๒๐ ล้านบาท ขณะนี้ ได้ดำเนินการจ่ายค่าเวนคืนแล้ว จำนวนทั้งสิ้น ๑,๔๖๒ แปลง สิ่งปลูกสร้าง จำนวน ๗๑๘ ราย และต้นไม้ จำนวน ๔๙๒ ราย (คิดเป็นพื้นที่ประมาณร้อยละ ๓๑.๕๐ ของพื้นที่เวนคืนทั้งหมด) เป็นเงินทั้งสิ้น ๕,๔๐๗ ล้านบาท ซึ่งยังขาดที่ดิน สิ่งปลูกสร้าง และต้นไม้ จะต้องเวนคืนอีก จำนวน ๒,๕๗๗ แปลง สิ่งปลูกสร้าง จำนวน ๙๙๔ ราย และต้นไม้ จำนวน ๙๕๔ ราย เป็นเงินทั้งสิ้นประมาณ ๑๒,๕๓๔ ล้านบาท ทั้งนี้ กระทรวงคมนาคมจะเร่งดำเนินการเวนคืนที่ดินให้แล้วเสร็จโดยเร็ว

๒. กระทรวงคมนาคมจะจ่ายค่าเวนคืนที่ดินทั้งหมดครบได้เมื่อใด เพื่อชาวบ้านที่ถูกเวนคืน จะได้นำเงินค่าเวนคืนไปซื้อที่ดินแปลงใหม่ทดแทน

หลังจากได้รับการอนุมัติขยายกรอบวงเงินฯ ดังกล่าวแล้ว กระทรวงคมนาคมโดยกรมทางหลวงจะสามารถเร่งรัดการจ่ายเงินค่าเวนคืนที่ดิน เพื่อให้ชาวบ้านที่ถูกเวนคืนจะได้นำเงินค่าเวนคืนไปซื้อที่ดินแปลงใหม่ทดแทนได้ ภายใน ๙๐ วัน

๓. คาดว่าโครงการนี้จะก่อสร้างแล้วเสร็จสามารถเปิดให้บริการได้ตลอดสายในปี พ.ศ. ไດ

ตามที่ได้มีการประกวดราคาเพื่อก่อสร้างโครงการรวมทั้งหมด ๒๕ สัญญา เป็นเงินทั้งหมดประมาณ ๓๘,๖๒๘ ล้านบาท (ต่ำกว่ากรอบวงเงินงบประมาณ ๕,๐๗๒ ล้านบาท) ขณะนี้การก่อสร้างแล้วมีความก้าวหน้าประมาณ ร้อยละ ๒๕.๐๘ (ล่าช้ากว่าแผนงานร้อยละ ๕ ๖.๐๐) ยังเหลืองานก่อสร้างที่จะต้องดำเนินการอีกประมาณร้อยละ ๗๔.๙๒

ทั้งนี้ หลังจากได้รับการอนุมัติขยายกรอบวงเงินฯ พร้อมทั้งแก้ไขรูปแบบและสัญญาฯ ดังกล่าวแล้ว กระทรวงคมนาคมโดยกรมทางหลวงมีแผนที่จะเร่งรัดงานก่อสร้าง (ในส่วนของงานโยธา) ให้แล้วเสร็จได้ประมาณช่วงต้นปี ๒๕๖๖ ในส่วนของงานระบบจัดเก็บค่าผ่านทาง ขณะนี้อยู่ในระหว่างขั้นตอนการคัดเลือกเอกชนร่วมลงทุนตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๐ กระทรวงคมนาคมมีแผนงานที่จะดำเนินการติดตั้งระบบจัดเก็บค่าผ่านทางให้แล้วเสร็จ และเปิดให้บริการตลอดสายให้ประชาชนได้ใช้งานภายในปี ๒๕๖๖

๔. ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภาที่รัฐมนตรีรับไปพิจารณาดำเนินการ

-

๕. การติดตามผลการดำเนินการตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภา

-

*****

กระทู้ถามของวุฒิสภา ๒๕๖๒
สมัยประชุมสามัญประจำปี ครั้งที่สอง พ.ศ. ๒๕๖๒

๑. สารบับกระทู้ถาม

กระทู้ถามเรื่อง	การแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจและประชาชนอย่างรุนแรง
ประเภทกระทู้ถาม	กระทู้ถามเป็นหนังสือ
ประเภทของการตอบ	ขอให้ตอบในที่ประชุมวุฒิสภา
วันที่เสนอกระทู้ถาม	๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๒
วันที่ตอบกระทู้ถาม	๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๒
ผู้ตั้งกระทู้ถาม	พันตำรวจตรี ยงยุทธ สาระสมบัติ เป็นผู้ตั้งถาม ถามนายกรัฐมนตรื
ผู้ตอบกระทู้ถาม	นายวรารุช ศิลปอาชา รัฐมนตรีว่าการกระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ตอบกระทู้ถามแทนนายกรัฐมนตรื)

๒. ประเด็นคำถาม

ผู้ตั้งกระทู้ถาม : พันตำรวจตรี ยงยุทธ สาระสมบัติ

ปัญหามลพิษทางอากาศนั้นมีความรุนแรงอย่างยิ่ง โดยเฉพาะ ๑๐ ปีที่ผ่านมา ประเทศไทยมีมลพิษทางอากาศ PM ๒.๕ ที่จังหวัดเชียงใหม่ในช่วงมีนาคมถึงเมษายน ปี ๒๕๖๒ สูงถึง ๗ เท่าของระดับมาตรฐาน นี่คือนภาพที่ได้มาจากคณะกรรมการร่วมภาคเอกชน ๓ สถาบัน (กกร.) ภาคเหนือตอนบน กกร. ก็คือเป็นภาคเอกชนที่ประกอบด้วยสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และผู้แทนของสมาคมธนาคารไทยรวมทั้งได้จากนักท่องเที่ยว ๘ จังหวัดภาคเหนือแล้วรวมจังหวัดตากด้วย ดิตอันดับเมืองที่มีมลพิษทางอากาศรุนแรงที่สุดในโลก จากการไปพบปะประชาชน ทราบว่ามหาวิทยาลัยในภาคเหนือรายงานว่าประเทศไทยจำนวนผู้ป่วยด้วยโรคระบบทางเดินหายใจ โรคหัวใจ โรคผิวหนังและดวงตาเพิ่มขึ้นในช่วงดังกล่าว เพิ่มมากขึ้นร้อยละ ๓๙ สิ่งเหล่านี้ก่อให้เกิดความสูญเสียทางเศรษฐกิจ โดยมีมูลค่าสูงถึง ๑.๗๙ ล้านล้านบาท หรือร้อยละ ๑๑.๖๒ ของ GDP ในปีพ.ศ. ๒๕๖๐ จึงขอถามว่า

คำถามที่ ๑ รัฐบาลมีมาตรการที่จะติดตาม การดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีอย่างเข้มงวดและจริงจังหรือไม่

คำถามที่ ๒ เรื่องของการสนับสนุนงบประมาณเพื่อป้องกันการสูญเสียทางเศรษฐกิจในกรณีปัญหามลพิษทางอากาศจะสามารถดำเนินการได้เพียงไร

คำถามที่ ๓ รัฐบาลมีมาตรการส่งเสริมให้ภาคเอกชนหรือท้องถิ่นหรือและประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมแก้ไขปัญหาอย่างไร

คำถามที่ ๔ รัฐบาลมีแนวทางที่จะขอความร่วมมือหรือประสานกับประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อลดความรุนแรงของปัญหามลพิษทางอากาศและหมอกควันหรือไม่ อย่างไร

คำถามที่ ๕ รัฐบาลจะมีมาตรการหรือมีนโยบายอย่างไรที่จะสนับสนุนงบประมาณในเรื่องของการแก้ไขปัญหาเพื่อให้เป็นวาระแห่งชาติ อย่างไร

๓. ประเด็นคำตอบ

ผู้ตอบกระทู้ถาม : นายวราวุธ ศิลปอาชา

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ประเด็นเรื่องของการบริหารจัดการการแก้ไขมลพิษด้านฝุ่นละอองในประเทศไทย เมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ที่ผ่านมาเราได้เสนอแผนการแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง ทางรัฐบาลเราได้จัดให้มีการจัดระดับปริมาณของ PM ๒.๕ ออกเป็น ๔ ระดับด้วยกัน ระดับปกติ ระดับเฝ้าระวัง ระดับเริ่มเข้าสู่ระดับอันตราย และระดับวิกฤต เมื่อถึงระดับที่อันตรายจะบริหารจัดการเป็นเชิงพื้นที่แต่ละจังหวัด โดยจะมอบหมายให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่ละจังหวัดนั้นมีอำนาจในการบริหารจัดการในพื้นที่ของตัวเองและมีอำนาจในการบังคับบัญชาการแก้ไขปัญหาได้ทันที และในกรณีระดับวิกฤต คือเมื่อมี PM ๒.๕ ตั้งแต่ ๑๐๐ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตรขึ้นไป จะมีการจัดตั้งคณะกรรมการขึ้นมา และต้องมีการประชุมโดยเร่งด่วนระดับประเทศของทุกหน่วยงาน ไม่ว่าจะเป็นกระทรวงเกษตร และสหกรณ์ กระทรวงคมนาคม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงกลาโหม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดการประชุมขึ้นมาและนำผลประชุมนี้นาเสนอให้ท่านนายกรัฐมนตรีอย่างเร่งด่วน เพื่อออกมาเป็นมาตรการแก้ไขในระดับชาติขึ้นมา

ประเด็นมาตรการการแก้ไขปัญหามลพิษที่ต้นทาง คือการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เรื่องการขอความร่วมมือจากพี่น้องเกษตรกร ชาวไร่ ชาวนา ลดการเผาไหม้ในที่โล่ง กับทางกระทรวงคมนาคม ไม่ว่าจะเป็นการลดปริมาณไอเสียที่เกิดขึ้นโดยการปรับปรุงมาตรฐานไอเสียจากรถยนต์ รวมไปถึงการบังคับใช้มาตรฐานน้ำมันเชื้อเพลิงให้มีปริมาณกำมะถันไม่เกิน ๑๐ พีพีเอ็ม (Part Per Million : PPM) ภายในวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๗ รวมทั้งการปรับลดอายุรถที่จะเข้าตรวจสภาพรถประจำปีให้มีอายุสั้นลง และมาตรการด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการมลพิษ คือ การพัฒนาระบบเครื่องมือ กลไกการบริหาร แล้วก็ให้ความรู้ ช่วยกันรณรงค์ให้มีการลดปริมาณ บวกทั้งการแก้ไขปัญหามาโดยการเพิ่มประสิทธิภาพการตรวจสอบมลพิษให้สูงขึ้น

ประเด็นเรื่องรัฐบาลมีมาตรการส่งเสริมให้ภาคเอกชนหรือท้องถิ่นนั้นร่วมมือในการแก้ไขปัญหา และส่งเสริมการทำกรเกษตรในเชิงนิเวศอย่างไร บริหารจัดการโดย ๔ มาตรการเชิงพื้นที่ และมี ๕ มาตรการบริหารเชิงปฏิบัติการ พื้นที่จะประกอบไปด้วยพื้นที่ป่าอนุรักษ์ พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ พื้นที่ด้านเกษตรกรรม พื้นที่ชุมชนเมือง และพื้นที่ริมทาง ๔ พื้นที่ด้วยกัน ส่วน ๕ มาตรการบริหารจัดการจะเป็นระบบบัญชาการเหตุการณ์มาตรการสร้างความตระหนัก มาตรการลดปริมาณเชื้อเพลิงที่อยู่ในพื้นที่ และมาตรการจิตอาสาประชารัฐ และมาตรการบังคับใช้ทางกฎหมาย นอกจากนี้กระทรวงเกษตร

และสหกรณ์ ได้มีการลงนามในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ MOU กับภาคเอกชน ในการป้องกันและแก้ไขปัญหามอกควันจากการเผาเศษวัสดุทางการเกษตรในพื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ได้แก่ สมาคมผู้ผลิตอาหารสัตว์ไทย สมาคมพ่อค้าข้าวโพดและพันธุ์พืชไทย และบริษัทเครือเจริญโภคภัณฑ์ จำกัด การให้ภาคเอกชนให้ความร่วมมือในการลดและควบคุมการเผาไหม้ของฟืน้องเกษตรกรที่ปลูกข้าวโพดในการเลี้ยงสัตว์ สนับสนุนการทำงาน สร้างความเข้าใจ แล้วก็เรียกว่าส่งเสริมให้เกษตรกรดำเนินการตามการปฏิบัติการทางการเกษตรที่ดี (Good Agricultural Practices : GAP)

ประเด็นเรื่องการประสานงานกับประเทศเพื่อนบ้านได้สร้างความร่วมมือกับประเทศอาเซียนในการป้องกันและลดผลกระทบจากปัญหามอกควันข้ามแดนมาอย่างต่อเนื่อง ได้มีการลงนามในข้อตกลงอาเซียน เรื่อง “มลพิษจากหมอกควันข้ามแดน” เพื่อร่วมแก้ไข ปัญหามลพิษหมอกควันข้ามแดนในระดับภูมิภาคอาเซียน และร่วมกำหนดนโยบายในการแก้ไขปัญหา ดังกล่าวเพื่อลดผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชน ดังนั้น การให้ความร่วมมือระหว่างประเทศต้องขอเรียนว่าประเทศไทยนั้นอยู่ในอันดับต้น ๆ ของอาเซียนที่มีความตระหนักและมีการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่อง PM ๒.๕

ประเด็นรัฐบาลมีนโยบายหรือมาตรการใดที่จะทำให้การแก้ไขปัญหาเรื่อง PM ๒.๕ เป็นไปอย่างเป็นรูปธรรมอย่างไร ตามที่ได้กล่าวชี้แจงมาทั้งหมดล้วนแต่เป็นหนึ่งในองค์ประกอบในการที่จะตอบคำถามสุดท้ายคือการสร้างความเข้าใจให้กับประชาชนในพื้นที่ การบังคับใช้กฎหมาย การประสานงานหัวใจสำคัญคือกระทรวงมหาดไทย กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทำงานด้วยกัน เพราะว่าบางครั้งเวลาไปขอความร่วมมือกับชาวบ้านในการไม่เผาไหม้ ฟืน้องประชาชนที่เป็นเกษตรกรจะไม่ค่อยฟังเจ้าหน้าที่จากกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเท่าไร แต่ชาวบ้านจะฟังกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฟังนายก อบต. ดังนั้น ผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และอบต. จะมีบทบาทสำคัญในการที่จะช่วยป้องกันและเฝ้าระวังไม่ให้เกิดเหตุการณ์เช่นนี้เกิดขึ้น กระทรวงคมนาคมจะต้องเข้มงวดในการตรวจสอบคุณภาพของรถและเครื่องยนต์ในกรุงเทพมหานคร มีการควบคุมการก่อสร้าง การควบคุมการขนส่งทั้งหลายเหล่านี้จะเป็นมาตรการที่ทำให้ PM ๒.๕ ในประเทศไทยลดลงอย่างต่อเนื่อง

๔. ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภาที่รัฐมนตรีรับไปพิจารณาดำเนินการ

-

๕. การติดตามผลการดำเนินการตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภา

-

*****

๑. สารบบกระทู้ถาม

กระทู้ถามเรื่อง	การขยายอายุเกษียณราชการ
ประเภทกระทู้ถาม	กระทู้ถามด้วยวาจา
ประเภทของการตอบ	ขอให้ตอบในที่ประชุมวุฒิสภา
วันที่เสนอกระทู้ถาม	๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๒
วันที่ตอบกระทู้ถาม	๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๒
ผู้ตั้งกระทู้ถาม	นายอำพล จินดาวัฒนะ เป็นผู้ตั้งถาม ถามนายกรัฐมนตรี
ผู้ตอบกระทู้ถาม	นายวิชณุ เครืองาม รองนายกรัฐมนตรี (ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ตอบกระทู้ถามแทนนายกรัฐมนตรี)

๒. ประเด็นคำถาม

ผู้ตั้งกระทู้ถาม : นายอำพล จินดาวัฒนะ

ด้วยเมื่อช่วงเดือนตุลาคมที่ผ่านมา มีข่าวเกี่ยวกับการขยายอายุเกษียณราชการออกมาผ่านสื่อสาธารณะทำให้สังคมวิพากษ์วิจารณ์เรื่องดังกล่าวไปอย่างกว้างขวาง โดยชาวเผยแพร่ไปว่า คณะรัฐมนตรีมีมติให้ขยายอายุเกษียณราชการได้ถึง ๗๐ ปี ซึ่งเห็นว่าข้อมูลนี้มีความคลาดเคลื่อนอย่างมาก ทำให้เกิดการวิพากษ์วิจารณ์ไปในทางลบ เรื่องนี้มีส่วนสำคัญที่ระบุอยู่ในพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๐ ด้วยประการหนึ่ง ทราบมาว่าเรื่องดังกล่าวนี้อยู่ในระหว่างการวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) ซึ่งจะมีการขยายอายุเกษียณราชการจาก ๖๐ ปี เป็น ๖๓ ปี และอยู่ในระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกำลังทำการศึกษา ซึ่งแนวทางดังกล่าวอาจส่งผลกระทบต่อข้าราชการใหม่เข้ามาน้อยลง และข้าราชการเดิม ที่อายุมากกว่า ๖๐ ปีมีมากขึ้น ทำให้กระทบต่องบประมาณที่นำมาจัดสรรเป็นเงินเดือนได้ จึงอยากเสนอแนะว่า รัฐบาลควรหาทางเลือกอื่นที่ไม่ใช่แต่แนวทางการขยายอายุเกษียณราชการเท่านั้น แต่ควรมีระบบการจ้างงานหลังเกษียณเข้ามาเป็นแนวทางรองรับผู้สูงอายุที่เกษียณราชการแล้ว ปัจจุบันแม้ว่าระบบการจ้างงานหลังเกษียณถูกนำมาใช้ แต่ก็ใช้ในเพียงบางกลุ่ม ไม่ได้ส่งผลถึงข้าราชการเกษียณส่วนใหญ่ ดังนั้น รัฐบาลควรมีการศึกษาหาแนวทางจ้างงานหลังเกษียณ ซึ่งอาจเป็นการทำงานสาธารณะของรัฐ และมีการจ่ายค่าตอบแทนตามภาระหน้าที่งานโดยอาจใช้แนวทางดังกล่าวเพิ่มเติมหรือควบคู่กับแนวทางการขยายอายุเกษียณราชการก็ได้ จึงขอเรียนถามว่า

คำถามข้อที่ ๑ ข้อเท็จจริงจากข่าวที่ปรากฏอยู่นั้นข้อเท็จจริงเป็นประการใด และองค์การที่เกี่ยวข้องนั้นได้มีการสื่อสารให้สังคมเข้าใจหรือไม่อย่างไร

คำถามข้อที่ ๒ หากมีการขยายอายุราชการตั้งว่านั้นจะส่งผลกระทบต่อระบบราชการหรือไม่ เพราะจะทำให้ข้าราชการใหม่เข้ามาได้น้อยลงและทำให้ข้าราชการที่มีสูงวัยมากขึ้น

คำถามข้อที่ ๓ ในการวิเคราะห์ว่าตำแหน่งใดได้ต่อหรือไม่ได้ต่อจะเกิดความขัดแย้งหรือความแตกแยกขึ้นในระบบราชการหรือไม่ อย่างไร ตลอดจนรัฐบาลจะมีการศึกษาแนวทางการจ้างงานหลังเกษียณ เพื่อนำมาใช้แก้ไขปัญหาดังกล่าวหรือไม่ อย่างไร

๓. ประเด็นคำตอบ

ผู้ตอบกระทู้ถาม : นายวิชณุ เครืองาม รองนายกรัฐมนตรี

ประเด็นข่าวที่ปรากฏเผยแพร่ผ่านสื่อ เมื่อวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๒ หรือก่อนและหลังจากนั้น ว่าคณะรัฐมนตรีมีมติให้ขยายอายุเกษียณราชการจนถึง ๗๐ ปีบริบูรณ์นั้น ไม่เป็นความจริง และรัฐบาลได้ดำเนินการชี้แจงข้อเท็จจริงไปแล้วหลายช่องทาง เช่น การมีหนังสือจาก ก.พ. ชี้แจงเวียนไปยังส่วนราชการต่าง ๆ การชี้แจงทำความเข้าใจกับสื่อมวลชน การชี้แจงผ่านเว็บไซต์ของ ก.พ. และได้มีการชี้แจงเรื่องดังกล่าวอีกครั้งหนึ่งที่ทำเนียบรัฐบาลแล้ว อย่างไรก็ตาม ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๑๐๘ ก็มีบทบัญญัติเกี่ยวกับประเด็นการขยายอายุราชการ ให้เกษียณ ๗๐ ปีไว้เช่นกัน โดยให้ข้าราชการพลเรือนเมื่ออายุครบหกสิบปีบริบูรณ์และทางราชการมีความจำเป็นที่จะให้รับราชการต่อไป เพื่อปฏิบัติหน้าที่ในทางวิชาการหรือที่มีทักษะความชำนาญพิเศษซึ่งไม่ใช่เป็นตำแหน่งผู้บริหาร ถ้าหากว่าได้ผ่านการตรวจสอบสมรรถนะทางร่างกายโดยวิธีการแพทย์ และประกอบกับความจำเป็นของทางราชการแล้ว ข้าราชการนั้นสามารถที่จะต่ออายุราชการได้อยู่แล้ว ตามที่กำหนดในกฎ ก.พ. ข้าราชการใดที่เป็นข้าราชการพลเรือน ย้ำอีกครั้งว่าไม่ได้เกี่ยวกับข้าราชการตำรวจ ทหาร ครู หรือข้าราชการอื่น หากว่าเข้าอยู่ในเงื่อนไข คือ ๑. เป็นความจำเป็นของทางราชการ ๒. เป็นตำแหน่งทางวิชาการหรือเชี่ยวชาญ ทรงคุณวุฒิ มีทักษะพิเศษก็สามารถที่จะให้ส่วนราชการนั้นขยายอายุต่อไปได้ ครั้งแรกไม่เกิน ๔ ปี ถ้าจะขยายอีกครั้งที่ ๒ ไม่เกิน ๓ ปี ขยายอีกครั้งที่ ๓ ไม่เกินอีก ๓ ปี รวมกันทั้งหมดก็คือ ๑๐ ปี แต่ไม่ให้ขยายทีเดียว ต้องเป็นส่วน ๆ เพื่อจะได้มีจังหวะตรวจสอบสุขภาพทุกช่วงเวลานั้น แล้วคำว่า “ไม่เกิน ๔ ปี” นั้น ขยายปีเดียวก็ได้สุดแต่ความจำเป็น ซึ่งเดิมมีทั้งหมด ๘ ตำแหน่ง ให้รับราชการต่อได้อีกไม่เกินสิบปี ต่อมา มีบางหน่วยงานที่เห็นว่าบางตำแหน่งในหน่วยงานของตนมีความจำเป็นที่จะต้องขยายอายุราชการเช่นเดียวกับตำแหน่งในมาตรา ๑๐๘ จึงมีการดำเนินการขออนุญาต ก.พ. เป็นกรณีพิเศษ ภายหลังมีการประกาศกฎ ก.พ. เพื่อเพิ่มตำแหน่งที่สมควรขยายอายุเกษียณราชการ อีก ๒๘ ตำแหน่ง รวมทั้งสิ้น ๓๖ ตำแหน่ง ดังนั้น เรื่องการขยายอายุเกษียณราชการจนถึง ๗๐ ปี จึงเป็นข้อเท็จจริงเดิมที่มีอยู่แล้ว เพียงแต่เป็นการขยายอายุเฉพาะข้าราชการพลเรือนในบางหน่วยงานเท่านั้น ไม่ได้รวมถึงข้าราชการอื่น ๆ ในระบบแต่อย่างใด

สำหรับประเด็นแนวทางขยายอายุราชการเกษียณจาก ๖๐ ปี เป็น ๖๓ ปีนั้น เป็นเรื่องการขยายทั้งระบบ ทั้งหมดสืบเนื่องมาจากแผนการปฏิรูปประเทศด้านสังคมซึ่งประกาศใช้เมื่อวันที่ ๖

เมษายนปีที่แล้ว ได้ระบุเอาไว้ในแผนการปฏิรูปประเทศว่า ให้มีการขยายอายุเกษียณของข้าราชการ ออกไปจาก ๖๐ ปีเป็น ๖๓ ปีโดยวิธีทยอยเกษียณ แล้วก็ให้ไปศึกษาเรื่องนี้มอบหมายสำนักงาน คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนดำเนินการเขียนไว้ในแผนการปฏิรูปประเทศ รัฐบาลจำเป็นต้องรับเอา แผนการปฏิรูปประเทศนี้มาดำเนินการ ซึ่งถือว่าเรื่องนี้เป็นคนละเรื่องกันกับกรณีมาตรา ๑๐๘ ซึ่งเป็นแนวทางที่อยู่ในระหว่างให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทำการศึกษา เพราะจะต้องนำมาใช้กับข้าราชการ ทั้งระบบ จึงต้องทำการศึกษาผลกระทบต่อจำนวนข้าราชการใหม่ที่จะเข้ามา และผลกระทบต่อ งบประมาณที่จะต้องใช้จ่ายโดยละเอียดและรอบคอบ โดยเบื้องต้น กระทรวงการคลังรายงานว่าแนวทางนี้ จะไม่ส่งผลกระทบต่อเรื่องดังกล่าว หรืออาจส่งผลกระทบอยู่เพียงชั่วระยะเวลาเพียงเล็กน้อยเท่านั้น และ จะมีการนำเสนอกฎหมายเข้าคณะรัฐมนตรีประมาณเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๓ แต่อาจต้องใช้ ระยะเวลาในการดำเนินการระยะหนึ่ง เพราะต้องมีการดำเนินการรับฟังความคิดเห็นตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๗๗ และส่งให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจสอบด้วย ประการสุดท้าย คือ เรื่องการหา ทางเลือกอื่น เช่น ระบบการจ้างงานหลังเกษียณ ซึ่งเป็นแนวทางหนึ่งที่ได้นำมาใช้บ้างแล้วบางตำแหน่ง ในบางหน่วยงาน เช่น ผู้อำนวยการสำนักพระพุทธศาสนา ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โดยมีการจ้างต่อ คราวละ ๑ ปี นอกจากนี้ได้มีการพิจารณาทางเลือกอื่น คือ การบรรจุเป็นพนักงานราชการ ซึ่งพนักงาน ราชการไม่ใช่ข้าราชการ ก็บรรจุได้คราวละ ๔ ปี ทั้งหมดนี้ก็เป็นทางเลือกที่ดำเนินการกันอยู่ ทั้งนี้ จะขอรับคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ดังกล่าวให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไปพิจารณาอย่างละเอียดและ รอบคอบต่อไป

๔. ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภาที่รัฐมนตรีรับไปพิจารณาดำเนินการ

๑. เรื่องของการใช้มาตรการมาตรา ๑๐๘ ของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ พลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่จะขยายจำนวนตำแหน่ง ขอให้ไปพิจารณาให้ลึกซึ้งซึ่งจะพบว่าเป็นการเปิดช่องเล็ก ๆ ให้กับข้าราชการในตำแหน่งระดับสูงเป็นส่วนใหญ่ ยังไม่มีผลส่งไปให้ข้าราชการที่เป็นตำแหน่งทั่วไป ซึ่งหากจะใช้มาตรา ๑๐๘ ควรจะต้องขยายให้ไปมีอันสืบถึงข้าราชการส่วนใหญ่ซึ่งมีจำนวนมาก

๒. ขอให้พิจารณามุ่งเน้นให้ความสำคัญของการจ้างงานหลังเกษียณ ซึ่งอาจจะเป็นทางเลือก ทางหนึ่งคู่ขนานหรือควบคู่ไปกับการขยายอายุราชการถึง ๖๓ ปี และเป็นประเด็นสำคัญที่จะสร้าง ประสิทธิภาพของระบบราชการ อีกทั้งจะทำให้คนที่เกษียณแล้วได้มีงานทำเป็นพลังของประเทศชาติ

๕. การติดตามผลการดำเนินการตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ได้ดำเนินการติดตามข้อสังเกตฯ ไปยังสำนักเลขาธิการ นายกรัฐมนตรี และสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีได้มีหนังสือ ที่ นร ๐๔๐๔/๙๗๓๗ ลงวันที่ ๑๐

กันยายน ๒๕๖๓ รายงานผลการดำเนินการตามกระทู้ถามของสมาชิกวุฒิสภา โดยสำนักเลขาธิการ นายกรัฐมนตรีได้ขอให้สำนักงาน ก.พ. รายงานความคืบหน้า ดังนี้

๑. ประเด็น “การใช้มาตรา ๑๐๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่จะขยายจำนวนตำแหน่ง ขอให้ไปพิจารณาให้ลึกซึ้งจะพบว่าเป็นการเปิดช่องเล็ก ๆ ให้กับข้าราชการในตำแหน่งระดับสูงเป็นส่วนใหญ่ ยังไม่มีผลส่งไปให้ข้าราชการที่เป็นตำแหน่งทั่วไป ซึ่งหากจะใช้มาตรา ๑๐๘ ควรจะต้องขยายให้ไปมีอันถึงข้าราชการส่วนใหญ่ซึ่งมีจำนวนมาก

ขอเรียนว่า การขยายอายุเกษียณให้ข้าราชการส่วนใหญ่ที่ไม่ใช่ข้าราชการตำแหน่งระดับสูง ตามที่กำหนดในมาตรา ๑๐๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้มีการดำเนินการแล้ว โดยสำนักงาน ก.พ. ได้จัดทำร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เพื่อปรับปรุงการเกษียณอายุของข้าราชการพลเรือนสามัญ ซึ่งมีสาระสำคัญ คือ กำหนดให้ข้าราชการพลเรือนสามัญที่ไม่ได้ดำรงตำแหน่งประเภทบริหารและตำแหน่งที่ใช้สมรรถภาพทางกายเป็นหลัก ทรากตรำ หรือเสี่ยงอันตราย เกษียณอายุราชการในบังคับประมาณที่มีอายุครบ ๖๓ ปี บริบูรณ์ ซึ่งขณะนี้อยู่ในระหว่างขั้นตอนการดำเนินการเพื่อแก้ไขพระราชบัญญัติดังกล่าว

๒. ขอให้พิจารณามุ่งเน้นให้ความสำคัญของการจ้างงานหลังเกษียณ ซึ่งอาจจะเป็นทางเลือกทางหนึ่งคู่ขนานหรือควบคู่ไปกับการขยายอายุราชการถึง ๖๓ ปี และเป็นประเด็นสำคัญที่จะสร้างประสิทธิภาพของระบบราชการ อีกทั้งจะทำให้คนที่เกษียณแล้วได้มีงานทำเป็นพลังของประเทศชาติ

ขอเรียนว่า ปัจจุบันการจ้างงานหลังเกษียณอายุราชการ สามารถดำเนินการได้ในแต่ละส่วนราชการ โดยข้าราชการที่เกษียณอายุราชการแล้วจะได้รับการจ้างงานในรูปแบบพนักงานราชการ ลูกจ้างชั่วคราว หรือที่ปรึกษา และส่วนราชการก็ได้รับประโยชน์จากการจ้างผู้เกษียณอายุราชการที่ยังมีศักยภาพ เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติการกิจของส่วนราชการ ทั้งนี้ สำนักงาน ก.พ. อยู่ระหว่างการศึกษา ระบบการจ้างงานรูปแบบใหม่ควบคู่ไปกับการปรับปรุงการเกษียณอายุของข้าราชการ เพื่อเพิ่มช่องทางที่หลากหลายในการบริหารกำลังคนที่มีความรู้ความสามารถหรือความเชี่ยวชาญให้เป็นประโยชน์ต่อราชการได้มากขึ้น

*****

๑. สารบบกระทู้ถาม

กระทู้ถามเรื่อง	การฆ่าตัวตายของพนักงานสอบสวน ๕ คน ในรอบ ๔ เดือน
ประเภทกระทู้ถาม	กระทู้ถามด้วยวาจา
ประเภทของการตอบ	ขอให้ตอบในที่ประชุมวุฒิสภา
วันที่เสนอกระทู้ถาม	๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๒
วันที่ตอบกระทู้ถาม	๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๒
ผู้ตั้งกระทู้ถาม	นายคำณูณ สิทธิสมาน เป็นผู้ตั้งถาม ถามนายกรัฐมนตรื
ผู้ตอบกระทู้ถาม	พลเอก ชัยชาญ ช้างมงคล รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม (ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ตอบกระทู้ถามแทนนายกรัฐมนตรื)

๒. ประเด็นคำถาม

ผู้ตั้งกระทู้ถาม : นายคำณูณ สิทธิสมาน

ด้วยตั้งแต่วันที่ ๑๕ มิถุนายน จนถึงวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๒ รวมระยะเวลาประมาณ ๔ เดือน มีข้าราชการตำรวจในตำแหน่งพนักงานสอบสวน จำนวน ๕ คน ฆ่าตัวตาย ด้วยวิธีการที่แตกต่างกันและในสถานที่ที่แตกต่างกันติดต่อกัน ทั้ง ๕ คน มีอายุระหว่าง ๓๘ - ๕๐ ปี ดำรงตำแหน่งรองสารวัตรสอบสวนในสถานีตำรวจภูธร เพ็ญย้ายมาจากสายงานเดิม และมีจำนวน ๑ คน ที่อยู่ระหว่างการขอย้ายจากสายงานสอบสวน เหตุผลที่ปรากฏตามข่าวนั้นส่วนใหญ่ บอกว่าผู้สูญเสียเหล่านี้ไม่ถนัดงานสอบสวน นอกจากนี้ ยังมีปัญหาไม่ถนัดงานพิมพ์ดีด ใช้คอมพิวเตอร์พกพาไม่คล่อง ทำคดีไม่ทัน สรุปได้ว่าเรื่องนี้เป็นวิกฤติในส่วนของพนักงานสอบสวนหรือไม่ เรื่องเช่นนี้ไม่น่าเป็นเพียงเหตุบังเอิญหรือเป็นเรื่องปกติที่เกิดขึ้นกับผู้ประกอบวิชาชีพที่เสียสละแล้วก็ต้องรับแรงกดดันทั่วไปซึ่งในแต่ละปีก็จะมีสถิติการฆ่าตัวตายอยู่พอสมควร มิได้จำกัดเฉพาะสายพนักงานสอบสวนเท่านั้น เป็นเหตุที่ทำให้รู้สึกสะเทือนใจแล้วก็และเห็นว่าจำเป็นที่จะต้องหยิบยกปัญหานี้ขึ้นมาหารือในที่ประชุมวุฒิสภา คือ ปัญหาในเรื่องสายงานสอบสวนในสำนักงานตำรวจแห่งชาตินั้นเป็นปัญหาที่ต่อเนื่องมาพอสมควร ซึ่งปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสายงานสอบสวนในสำนักงานตำรวจแห่งชาติอาจเป็นผลมาจากคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๗/๒๕๕๙ ที่ยกเลิกตำแหน่งเฉพาะของสายงานสอบสวนในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ยกเลิกเงินเพิ่มพิเศษ ยกเลิกกฎเกณฑ์ในการเลื่อนตำแหน่งของสายงานสอบสวน และกำหนดหรือตัดโอนตำแหน่งพนักงานสอบสวนที่ยกเลิกไปอยู่สายงานอื่นได้ การโยกย้ายพนักงานสอบสวนไปสายงานอื่นทำให้เกิดปัญหา ขาดแคลนพนักงานสอบสวน และแก้ไขปัญหโดยย้ายเจ้าหน้าที่ตำรวจมาเป็นพนักงานสอบสวนโดยไม่ได้พิจารณาถึงความเชี่ยวชาญในสายงาน ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อกระบวนการยุติธรรมทางอาญาได้ ต่อมา พลตำรวจเอก จักรทิพย์ ชัยจินดา ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

ได้ดำเนินการแก้ไขปรับปรุงการบริหารงานภายในเป็นระยะ โดยได้จัดสัมมนาในหัวข้อการพัฒนาการบริหารบุคคลที่เกี่ยวข้องกับงานสอบสวนเพื่อแก้ปัญหานี้ซึ่งผลการสัมมนาสรุปได้ว่า ยังประสงค์ให้มีการคงแห่งพนักงานสอบสวนไว้เหมือนเดิม และผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติจะแก้ปัญหาดังกล่าวเป็น ๓ ระยะ คือ ระยะเร่งด่วน ระยะกลาง และระยะยาว จึงขอเรียนถามว่ารัฐบาลมีนโยบายแก้ไขปัญหาเรื่องพนักงานสอบสวนอย่างไร จะมีการพิจารณาให้กลับไปสู่ระบบเดิมที่มีแห่งพนักงานสอบสวน มีกฎเกณฑ์การปรับ การย้าย การเลื่อนตำแหน่งโดยเฉพาะหรือไม่ และตามที่มีการกำหนดเรื่องการปฏิรูปตำรวจไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ๒๕๖๐ ซึ่งต่อมาได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการกฤษฎีกาชุดพิเศษ โดยนายมีชัย ฤชุพันธุ์ เป็นประธาน เมื่อเดือนเมษายน ๒๕๖๑ และจัดทำร่างกฎหมายจำนวน ๒ ฉบับ คือ ร่างพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีอาญา พ.ศ. .... เสนอต่อคณะรัฐมนตรีในขณะนั้น แต่เนื่องจากการเลือกตั้ง มีคณะรัฐมนตรีชุดใหม่ จึงขอสอบถามถึงความคืบหน้าที่คณะรัฐมนตรีจะเสนอร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับดังกล่าวต่อรัฐสภา ต่อไป

๓. ประเด็นคำตอบ

ผู้ตอบกระทู้ถาม : พลเอก ชัยชาญ ช้างมงคล รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม

จากกรณีเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจะด้วยเหตุผลส่วนหนึ่งจะมาจากการทำงานที่อยู่ในตำแหน่งของพนักงานสอบสวนหรือไม่ก็ตาม ทางรัฐบาลโดยท่านนายกรัฐมนตรี ท่านมีความเสียใจต่อครอบครัวของผู้สูญเสีย ท่านมีความห่วงใย และได้มอบนโยบายให้หน่วยที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้ไปพิจารณาในการที่จะหาหนทางในการที่จะแก้ไขและปรับปรุงทั้งในส่วนของพนักงานสอบสวน ในเรื่องของขวัญกำลังใจ ในเรื่องของโครงสร้างการบริหารจัดการ รวมทั้งประสิทธิภาพของพนักงานสอบสวนเพื่อที่จะอำนวยความสะดวกให้กับประชาชน ในอดีตงานสอบสวนมีโครงสร้างแยกจากสายงานอื่น กำหนดให้มีการ เจริญเติบโตในสายงาน มีการแต่งตั้งให้สูงขึ้น มีหลักเกณฑ์ในเรื่องของการทำสำนวน อย่างไรก็ตาม มีปัญหา พนักงานสอบสวนระดับปฏิบัติไม่เพียงพอต่อการรองรับปริมาณงานหรือคดีต่าง ๆ จึงได้มีการปรับปรุง และยกเลิก ส่วนแนวทางการแก้ไขปัญหานั้น ซึ่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้มีการแต่งตั้งคณะทำงาน และคณะทำงานย่อยขึ้นมาพิจารณาทั้งในส่วนเรื่องโครงสร้างการบริหารงานบุคคล ในเรื่องของการบริหารงานการสอบสวนได้เชิญผู้ปฏิบัติงานตั้งแต่ระดับกองบัญชาการลงไปจนถึงระดับผู้ปฏิบัติมาให้ข้อคิดเห็น ให้ข้อเสนอแนะ และเริ่มมาจากกระบวนการสรรหาพนักงานสอบสวน เรื่องของการฝึกอบรม การพัฒนา เรื่องการเลื่อนตำแหน่งตามสายงาน รวมทั้งเรื่องที่สำคัญคือเรื่องของการสนับสนุนในเรื่องของงานสอบสวนด้วย ซึ่งเมื่อมีการแต่งตั้งคณะทำงานและจัดสัมมนาขึ้น ได้มีข้อเสนอ ๒ ส่วน คือ ระยะเร่งด่วนและระยะกลาง โดยในระยะเร่งด่วนจะเปิดโอกาสให้พนักงานสอบสวนที่ไม่มีความถนัด และไม่ประสงค์จะทำงานสอบสวนสามารถขอย้ายไปสายงานอื่นได้ และจะจัดสรรอัตราพนักงานสอบสวนใหม่ซึ่งมีอัตราอยู่แล้ว โดยจะเปิดสอบบรรจุจากบุคคลภายนอกที่มีคุณสมบัติ หรือเป็นผู้ช่วยพนักงานสอบสวนคดีอาญาชั้นประทวนที่มีความรู้ความสามารถและสมัครใจเข้ามาทำหน้าที่ เมื่อเข้ามาแล้วก็จะอบรมให้ความรู้เรื่องการสอบสวนเพิ่มเติม อีกทั้งจะมีการเปิดอบรมพนักงาน

สอบสวนให้มีความรู้เรื่องการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศด้วย สำหรับระยะกลางจะมีการสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนและจะเสนอให้มีการปรับโครงสร้างและตำแหน่งงานสอบสวนทุกระดับ พิจารณาปรับเพิ่มค่าตอบแทนการทำสำนวน เงินประจำตำแหน่งพนักงานสอบสวนและอื่น ๆ ให้สอดคล้องกับเศรษฐกิจในปัจจุบัน ส่วนร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับนั้น อยู่ในขั้นตอนของการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา หากพิจารณาเสร็จแล้วจะเสนอต่อคณะรัฐมนตรีและดำเนินการตามขั้นตอนในการเสนอกฎหมายต่อไป

๔. ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกรัฐสภาที่รัฐมนตรีรับไปพิจารณาดำเนินการ

ขอให้พิจารณาดำเนินการเร่งรัดการเสนอร่างพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีอาญา พ.ศ. .... เพื่อเสนอเข้าสู่การพิจารณาของรัฐสภาต่อไป

๕. การติดตามผลการดำเนินการตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกรัฐสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ได้ดำเนินการติดตามข้อสังเกตฯ ไปยังสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม และสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมได้มีหนังสือ ที่ กท ๐๒๐๒/๑๕๕๓ ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓ รายงานผลการดำเนินการตามกระทู้ถามของสมาชิกรัฐสภาให้ทราบว่า สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมได้ติดตามความคืบหน้าการดำเนินการเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีอาญา พ.ศ. .... ทั้งสองฉบับดังกล่าวแล้ว ทราบว่า ปัจจุบันสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้ดำเนินการแจ้งยืนยันร่างพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับดังกล่าวไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อนำเข้าสู่ขั้นตอนของการเสนอร่างกฎหมายต่อไป

*****

๑. สารบบกระทู้ถาม

กระทู้ถามเรื่อง	ปัญหาการบริหารจัดการศาสนสมบัติของวัด
ประเภทกระทู้ถาม	กระทู้ถามเป็นหนังสือ
ประเภทของการตอบ	ตอบในที่ประชุมวุฒิสภา
วันที่เสนอกระทู้ถาม	๒๑ ตุลาคม ๒๕๖๒
วันที่ตอบกระทู้ถาม	การประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๔ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๒
ผู้ตั้งกระทู้ถาม	พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม เป็นผู้ตั้งถาม ถาปนายนายกรัฐมนตรี
ผู้ตอบกระทู้ถาม	นายเทวัญ ลิปตพัลลภ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ตอบกระทู้ถามแทนนายกรัฐมนตรี)

๒. ประเด็นคำถาม

ผู้ตั้งกระทู้ถาม : พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม

คำถามที่ ๑

ด้วยที่ผ่านมาการบริหารจัดการศาสนสมบัติของวัดต่าง ๆ ประสบปัญหาหลายประการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาการจัดการผลประโยชน์ในอสังหาริมทรัพย์อันเป็นศาสนสมบัติของวัดเนื่องจากวัดเป็นนิติบุคคล มีเจ้าอาวาสทำหน้าที่จัดการวัด และตั้งไวยาวัจกรหรือผู้จัดประโยชน์ของวัดเป็นผู้ดูแลและจัดการศาสนสมบัติของวัดในเรื่องต่าง ๆ ทั้งการให้เช่าที่ดินและอาคาร ซึ่งในทางปฏิบัติเจ้าอาวาสจะแต่งตั้งผู้จัดประโยชน์ของวัดในรูปแบบกรรมการวัดให้เป็นผู้ดูแลและมีส่วนร่วมในการบริหารวัดและโดยทั่วไปแล้วเจ้าอาวาสจะแต่งตั้งบุคคลที่มีความใกล้ชิดหรือเป็นเครือญาติมาทำหน้าที่เป็นกรรมการวัดอันนำมาซึ่งปัญหาการใช้หน้าที่อำนาจแสวงหาผลประโยชน์จากศาสนสมบัติของวัดโดยมิชอบให้แก่ตนหรือพวกพ้อง ซึ่งเป็นปัญหาที่อาจทำให้พุทธศาสนิกชนจำนวนมากเกิดความเสื่อมศรัทธาในพระภิกษุสร้างความเสียหายให้แก่องค์กรสงฆ์และพระพุทธศาสนาในภาพรวมได้ ดังกรณีการบริหารจัดการศาสนสมบัติของวัดอรุณญิกาวาส อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี มีรายละเอียดโดยสรุปดังนี้

วัดอรุณญิกาวาส ซึ่งเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์อาคารพาณิชย์ จำนวน ๕๑ คูหา เลขที่ ๘๗๐/๑-๕๑ และอาคารห้างสรรพสินค้า เลขที่ ๘๗๐/๕๒ บนโฉนดที่ดินเลขที่ ๙๐๑ ตำบลบางปลาสร้อย อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ได้ทำสัญญาให้เช่าแก่บริษัทเอกชนรายหนึ่งซึ่งกรรมการบริษัทมีความสัมพันธ์ทางเครือญาติกับเจ้าอาวาส โดยมีกำหนดระยะเวลาเช่า ๓๐ ปี ตั้งแต่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๑ - ๑๔ ธันวาคม ๒๕๙๑ กำหนดชำระค่าเช่าเป็นรายเดือน อาคารพาณิชย์ค่าเช่าเดือนละ ๕๐๐ - ๗๐๐ บาทต่อห้อง ส่วนอาคาร

ห้างสรรพสินค้าเช่าเดือนละ ๑๕,๐๐๐ - ๒๕,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงินค่าเช่าตลอดอายุการเช่าทั้งสิ้น จำนวน ๑๐,๘๐๐,๐๐๐ บาท และ ๗,๒๐๐,๐๐๐ บาท ตามลำดับ ทั้งยังให้ค้ำประกันว่าเมื่อครบกำหนดอายุ ตามสัญญาแล้ว วัดจะให้บริษัทดังกล่าวเช่าอาคารพาณิชย์และอาคารห้างสรรพสินค้าต่อไปอีกเป็น ระยะเวลา ๓๐ ปี ตั้งแต่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๑ - ๑๕ ธันวาคม ๒๖๒๑ รวมเป็นระยะเวลา ๖๐ ปี โดย กำหนดชำระค่าเช่าเป็นรายเดือน อาคารพาณิชย์ค่าเช่าเดือนละ ๘๐๐ บาทต่อห้อง ส่วนอาคาร ห้างสรรพสินค้าค่าเช่าเดือนละ ๔๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงินค่าเช่าทั้งสิ้น จำนวน ๑๔,๔๐๐,๐๐๐ บาท และ ๑๐,๘๐๐,๐๐๐ บาท ตามลำดับ โดยไม่เปิดโอกาสให้ผู้เช่ารายเดิมได้เช่าต่อ ต่อมาบริษัทผู้เช่าดังกล่าว ไปดำเนินการทำสัญญาให้เช่าช่วง โดยเรียกรับค่าสิทธิการเช่าและค่าเช่ารายเดือนจากผู้เช่ารายเดิม เป็นผลประโยชน์ตอบแทนเกินกว่าที่ตนจ่ายค่าเช่าให้แก่วัดเป็นจำนวนเงินที่สูงมาก การกระทำของวัด อรรถฎีกาวาสส่อให้เห็นว่าเป็นการไม่รักษาผลประโยชน์อันพึงมีพึงได้จากศาสนสมบัติของวัดที่ควรจะ นำไปบำรุงสืบสานพระพุทธศาสนาต่อไป แต่กลับปล่อยให้ผลประโยชน์ดังกล่าวไปตกแก่บริษัทผู้เช่าที่ กรรมการของบริษัทมีความสัมพันธ์ทางเครือญาติกับเจ้าอาวาสและกรรมการวัดบางคน โดยที่บริษัทผู้เช่า มิได้ลงทุนแต่ประการใด

ต่อมาผู้เช่ารายเดิมได้ร้องเรียนไปยังสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ซึ่งได้รับคำชี้แจงว่า การจัดทำสัญญาเช่าอาคารพาณิชย์ของวัดอรรถฎีกาวาสสามารถดำเนินการได้ เนื่องจากคณะกรรมการ กฤษฎีกาได้เคยให้ความเห็นตามเรื่องเสร็จที่ ๕๗/๒๕๒๘ ว่าการเช่าอาคารซึ่งปลูกสร้างเกินกว่าสามปี วัดไม่ต้องได้รับความเห็นชอบจากสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ด้วย "การเช่าอาคาร" ไม่อยู่ใน บังคับตามข้อ ๔ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๑๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ถ้าประสงค์จะให้รวมถึงการเช่าอาคารด้วย ก็ให้กำหนดไว้เช่นเดียวกับข้อ ๓ แห่ง กฎกระทรวงฉบับเดียวกันว่า "การให้เช่าที่ดินหรืออาคาร"

จากความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา จึงเป็นช่องว่าง เปิดโอกาสให้วัดต่าง ๆ สามารถ นำอาคารอันเป็นศาสนสมบัติของวัด ไปให้เครือญาติหรือบุคคลใกล้ชิดเช่า นำไปหาผลประโยชน์ตอบแทนเกินกว่าที่ได้จ่ายค่าเช่าให้แก่วัดเป็นจำนวนเงินที่สูงมาก ดังนั้น เพื่อให้การจัดการผลประโยชน์ของ วัดเป็นไปอย่างถูกต้อง โปร่งใส ตรวจสอบได้ ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด ในการนำรายได้ไปทำนุบำรุงวัด เพื่อสืบสานพระพุทธศาสนา เป็นการสร้างความเลื่อมใสและศรัทธาให้บังเกิดแก่พุทธศาสนิกชน จึงขอ เรียงถามว่า

๑. รัฐมีมาตรการในการกำกับดูแล และตรวจสอบเจ้าอาวาสและกรรมการวัดในการจัดการ ผลประโยชน์จากศาสนสมบัติของวัด เพื่อให้วัดสามารถจัดการได้อย่างถูกต้อง โปร่งใส โดยคำนึงถึง ผลประโยชน์สูงสุดของวัด และป้องกันมิให้ผู้หนึ่งผู้ใดรับผลประโยชน์โดยมิชอบจากศาสนสมบัติของวัด หรือไม่ว่างไร

๒. รัฐมีนโยบายจะแก้ไขเพิ่มเติมกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๑๑) ออกตามความใน พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ เพื่อให้ "การเช่าที่ดินหรืออาคาร" ระยะเวลาการเช่าเกินสามปี

จะกระทำได้อีกเมื่อได้รับความเห็นชอบจากสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เพื่อเป็นการกำกับดูแลให้วัดได้รับผลประโยชน์ตอบแทนอย่างเป็นธรรมจากศาสนสมบัติของวัดหรือไม่ อย่างไร

คำถามเพิ่มเติม

๑) การทำสัญญาเช่าอาคารต่าง ๆ นั้นเป็นไปตามอำนาจเจ้าอาวาส เหตุใดจึงแบ่งสัญญาเช่าเป็น ๒ สัญญา เช่าอาคารพาณิชย์สัญญาหนึ่ง เช่าอาคารห้างสรรพสินค้าอีกสัญญาหนึ่ง แล้วมีที่ดินเหลืออยู่ แล้วที่ดินตรงนี้ วัดได้ประโยชน์อะไร ซึ่งในคำแนะนำของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติได้บอกไว้ว่าในกรณีการเช่าอาคารแล้วมีที่ดินเหลืออยู่ต้องขอความเห็นชอบจากสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ตรงนี้ถือว่าเป็นการกระทำที่หลีกเลี่ยงหรือไม่ การแยกสัญญาจัดซื้อจัดจ้างซึ่งคณะกรรมการป.ป.ช. ได้ตีความว่าเป็นการแยกสัญญาเพื่อให้อยู่ในอำนาจตัวเอง เป็นการกระทำคามผิด

๒) เจ้าอาวาสก็ไม่ให้ความร่วมมือในการส่งเอกสารต่าง ๆ แล้วก็บุคคลที่เช่าทั้งหมดที่เขาไม่ให้ความร่วมมือ เพราะเกรงว่าจะกระทบผลประโยชน์เขา ในสัญญาเช่าที่บริษัทสุดท้ายให้ผู้เช่าช่วงมืออยู่ข้อหนึ่ง กำหนดไว้ว่า ห้ามเผยแพร่เอกสารสัญญาเช่านี้ ห้ามถึงห้ามครีบ ไม่โปร่งใสใช่ไหมถึงห้ามเพราะฉะนั้นทุกคนจะไม่มีใครรู้

๓) สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติหลังจากทำหนังสือไปถึงหน่วยงานต่าง ๆ แล้วเคยตรวจสอบไหมว่าหลังจากนั้นมีการดำเนินการอย่างไรต่อไป

๔) เหตุการณ์ต่าง ๆ เหล่านี้เกิดขึ้นเมื่อปี ๒๕๖๘ มาแล้วครั้งหนึ่ง สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ผมเข้าใจว่าขณะนั้นน่าจะเป็นกรมการศาสนา ตามคณะกรรมการกฤษฎีกาควรจะแก้ไขอย่างไร คณะกรรมการกฤษฎีกาตอบว่า ต้องแก้กฎกระทรวง ถึงปัจจุบันผ่านมา ๓๐ ปี สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติดำเนินการต่อไปอย่างไร

๓. ประเด็นคำตอบ

ผู้ตอบกระทู้ถาม : นายเทวัญ ลิปตพัลลภ

รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

สำหรับในกรณีของวัดอรุณญิกาวาส หลังจากที่ได้ทางสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติได้รับเรื่องราวทั้งหมดแล้ว สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติก็ได้ดำเนินการหลายประการด้วยกัน

ประการที่ ๑ ได้มีหนังสือถึงผู้บัญชาการตำรวจสอบสวนกลางให้เร่งดำเนินการสืบสวนหาข้อเท็จจริงในเรื่องดังกล่าว

ประการที่ ๒ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) ภาค ๒ ได้มีจดหมายถึงสำนักงาน แล้วก็ได้รับเรื่องนี้ไปดำเนินการที่จะสอบสวนอีกทางหนึ่ง

ประการที่ ๓ ในกรณีที่เจ้าอาวาสวัดอรุณญิกาวาส จังหวัดชลบุรี ซึ่งเป็น พระสังฆาธิการ เพื่อให้การพิจารณาเรื่องการบริหารจัดการศาสนสมบัติของวัดเป็นไปโดยชอบ ทางสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติได้มอบให้สำนักงานเลขาธิการมหาเถรสมาคมดำเนินการ ตามอำนาจหน้าที่

ขณะนี้ได้มีหนังสือสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ลงวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๒ เรียน เจ้าคณะจังหวัดชลบุรี ซึ่งดูแลเรื่องนี้โดยเฉพาะ ให้ดำเนินการกับเจ้าอาวาส วัดอรุณญิกาวาสว่า ในกรณีดังกล่าวนี้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและรักษาผลประโยชน์ของวัดอย่างไร เรื่องนี้กำลังดำเนินการ

ประการที่ ๔ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ มีหนังสือ ที่ พศ ๐๐๐๖/๐๒๙๗ ลงวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๒ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดชลบุรี ขอความร่วมมือจากทางผู้ว่าราชการจังหวัดชลบุรี ช่วยดำเนินการติดตาม เร่งรัด แล้วก็สอบสวนเรื่องนี้

คำถามข้อที่ ๑ การดูแลศาสนสมบัติของวัดมีระเบียบและกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ การให้เช่าอสังหาริมทรัพย์ซึ่งเป็นศาสนสมบัติของวัด ประกอบด้วย ที่ดิน แบ่งออกเป็น ๓ ประเภท

๑. ที่วัด หมายถึง ที่ดินที่ตัววัดตั้งอยู่มีอาณาเขตเห็นชัด

๒. ที่ธรณีสงฆ์ หมายถึง ที่อันเป็นสมบัติของวัดจะอยู่ที่ไหนก็ตาม ก็เป็นสมบัติของวัดอย่างในกรณีเคส (case) นี้คือ ที่ธรณีสงฆ์

๓. ที่กัลปนา ที่ดินนี้ไม่ถวายเป็นที่ดิน ถวายแต่ผลประโยชน์ให้วัดหรือพระศาสนา คือที่ที่บุคคลภายนอก ญาติโยมยกให้กับวัด แต่ไม่ได้โอนกรรมสิทธิ์ เพียงแต่ให้วัดใช้ประโยชน์บนที่ดิน ให้เช่าหรืออะไรก็แล้วแต่ แต่ว่ากรรมสิทธิ์ยังเป็นของบุคคลเดิมอยู่

ในกรณีที่ตั้งวัดมีกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๑๑) ออกตามความ ในพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ได้กำหนดไว้ว่า “ข้อ ๒ การกันที่ดินซึ่งเป็นที่ตั้งวัดให้เป็นที่จัดประโยชน์ จะกระทำได้ที่ต่อเมื่อกรมการศาสนาเห็นชอบ และได้รับอนุมัติจากมหาเถรสมาคม” หมายความว่า สมมุติว่าวัดมีที่ดินอยู่ในวัดและต้องการกันประโยชน์ในที่ดินบางแปลงในวัดเพื่อจะใช้ประโยชน์ เช่น เอาไปให้คนเช่าหรือจะสร้างโรงเรียน โรงพยาบาลหรืออะไรก็แล้วแต่ ต้องทำแผนผังและส่งให้กับทางสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติและมหาเถรสมาคมเพื่ออนุมัติก่อน

ในกรณีการเช่าที่ดินที่ตั้งวัด ที่ธรณีสงฆ์หรือที่กัลปนา ทั้งหมดนี้ก็มีระเบียบว่า ถ้าให้เช่าเกิน ๓ ปี จะต้องขออนุมัติจากทางสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติและมหาเถรสมาคม แต่ถ้าไม่เกิน ๓ ปี อันนี้ทางวัด เจ้าอาวาสวัดสามารถดำเนินการได้

ส่วนในกรณีที่เป็นปัญหาอยู่ เป็นกรณีที่เป็นเช่าอาคาร อาจจะดูแล้วว่าทำไมเช่าอาคารแล้วที่ดินไม่ได้เช่าหรืออย่างที่ท่านว่า อาคารต้องเป็นส่วนควบของที่ดิน แต่เนื่องจากว่ามีกฎกระทรวงที่ระบุไว้แล้วว่า ถ้าเช่าอาคารเฉย ๆ ไม่ต้องขออนุญาต ประกอบกับคำวินิจฉัยของคณะกรรมการกฤษฎีกา ให้ความเห็นเรื่องนี้ไว้เมื่อปี ๒๕๒๘ ว่า การเช่าอาคารไม่ได้เกี่ยวกับที่ดิน ถ้าจะเช่าเกิน ๓ ปี ไม่ต้องขออนุญาตจากทางสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ และไม่ต้องขออนุญาตจากทางมหาเถรสมาคม (มส.) อันนี้อาจจะเป็นช่องว่างอีกช่องหนึ่งที่ทำให้ เกิดเหตุการณ์อย่างนี้

คำถามข้อที่ ๒ ที่ รัฐมีนโยบายจะแก้ไขเพิ่มเติมกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๑๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ กฎกระทรวงฉบับนี้มีมาประมาณ ๕๐ ปี มีความไม่ทันสมัย มีหลายข้อที่เป็นช่องว่าง ขอยืนยันว่ารีบไปดำเนินการให้เร็วที่สุด

แต่การแก้ไขกฎกระทรวงก็จะต้องมีระเบียบ ข้อกำหนด คือ

๑. แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาการแก้ไขเพิ่มเติมกฎกระทรวง

๒. ประชุมหารือเพื่อให้ได้กฎกระทรวงที่ถูกต้องและเหมาะสม

๓. นำเสนอคณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ เพื่อพิจารณาที่เราเรียก พศป. ซึ่ง พศป. ก็จะมีคณะสงฆ์และจะมีกรรมการอีกมากมาย

๔. นำเสนอมหาเถรสมาคมเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ

๕. นำเสนอรัฐมนตรีเพื่อนำเข้าที่ประชุมคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา

๖. นำเสนอคณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสม

๗. นำกลับสู่คณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา

๘. ในกรณีที่คณะรัฐมนตรีเห็นชอบกฎกระทรวงดังกล่าวก็สามารถประกาศใช้ได้

ต้องเร่งรัดการออกกฎกระทรวงให้เร็วที่สุด เพื่อไม่ให้เกิดเหตุการณ์ช่องว่างที่มีผู้นำไปแสวงหาผลประโยชน์เอาจากวัด แล้วก็ไปเช่าเฉพาะตัวอาคารเพื่อจะได้ไม่ต้องขออนุญาตสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติและไม่ต้องขออนุญาตทางมหาเถรสมาคม

๔. ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกรัฐสภาที่รัฐมนตรีรับไปพิจารณาดำเนินการ

นายเทวัญ ลิปตพัลลภ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ผู้ตอบกระทู้ถาม ได้รับข้อสังเกตของสมาชิกรัฐสภาไปดำเนินการ คือ ๑) จะติดตามเรื่องทุกหน่วยงานที่ทางสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติได้มีหนังสือสอบถามไป ๒) การแก้ไขเพิ่มเติมกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๑๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ จะเร่งดำเนินการให้เร็วที่สุดเพื่อจะได้ไม่เกิดเหตุการณ์อย่างนี้ขึ้นอีกแน่นอน

๕. การติดตามผลการดำเนินการตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกรัฐสภา

สำนักนายกรัฐมนตรีมีหนังสือ ที่ นร ๐๔๐๓(กร.๖)/๔๑๗๙ ลงวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๖๓ แจ้งผลการดำเนินการตามกระทู้ถาม ซึ่งแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว สำนักงานพระพุทธศาสนาได้ดำเนินการปรับปรุงกฎกระทรวงดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว โดยแต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๑๑) เมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๓ คณะกรรมการได้ดำเนินการประชุมปรึกษาและจัดทำร่างกฎกระทรวงที่แก้ไขปรับปรุงใหม่โดยเฉพาะสาระสำคัญ คือ การเช่าอาคารและสิ่งปลูกสร้างที่มีกำหนดระยะเวลาการเช่าเกินสามปีจะกระทำได้อีกต่อเมื่อสำนักงานพระพุทธศาสนาเห็นชอบและได้รับอนุมัติจากมหาเถรสมาคม ต่อมาเมื่อวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๓ มหาเถรสมาคมให้นำกฎกระทรวงดังกล่าวเข้าพิจารณาในการประชุมมหาเถรสมาคมอีกครั้ง แต่เนื่องจากเกิดการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID – 19) จึงยังคงรอการพิจารณาของที่ประชุมมหาเถรสมาคมในคราวถัดไป ซึ่งคาดว่าจะมีขึ้นในเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๓ และจะได้ดำเนินการตามกระบวนการต่อไป

*****

๑. สารบบกระทู้ถาม

กระทู้ถามเรื่อง	นโยบายการปฏิรูประบบบริหารการศึกษาในภูมิภาค
ประเภทกระทู้ถาม	กระทู้ถามเป็นหนังสือ
ประเภทของการตอบ	ตอบในที่ประชุมวุฒิสภา
วันที่เสนอกระทู้ถาม	๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๒
วันที่ตอบกระทู้ถาม	การประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๔ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๒
ผู้ตั้งกระทู้ถาม	นายตวง อันทะไชย เป็นผู้ตั้งถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
ผู้ตอบกระทู้ถาม	นายณัฐพล ทีปสุวรรณ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

๒. ประเด็นคำถาม

ผู้ตั้งกระทู้ถาม : นายตวง อันทะไชย

ตามที่ได้มีการชุมนุมประท้วงของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาทั่วประเทศที่รัฐสภานั้นโดยเกิดความเข้าใจคลาดเคลื่อนและไม่ทราบถึงทิศทางการปฏิรูประบบการบริหารจัดการระบบการศึกษาโดยเฉพาะในระดับภูมิภาคที่มีคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาที่ทับซ้อนทั้งในเรื่องหน้าที่และอำนาจในการจัดการศึกษา สร้างปัญหาในการบริหารจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่องเรื่อยมา เกิดปัญหาการสั่งการข้ามกรม การได้ผู้ทรงคุณวุฒิที่ไม่มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านการศึกษาเข้ามาสั่งการ ในด้านบริหารจัดการ บริหารงานบุคคล ที่มาจากกระทรวงอื่น ๆ หรือหน่วยงานอื่น ๆ ขาดการมีส่วนร่วมของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในพื้นที่ ขาดขวัญกำลังใจและความเชื่อมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ ด้วยสภาพปัญหาดังกล่าว หากปล่อยไว้จะเกิดผลเสียหายต่อระบบการบริหารจัดการศึกษาของชาติต่อไป จึงขอเรียนถามว่า

๑. ในระยะเร่งด่วนกระทรวงศึกษาธิการจะมีนโยบายในการแก้ไขปัญหาความทับซ้อนของหน้าที่และอำนาจระหว่างสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดังกล่าวอย่างไร จะสร้างการมีส่วนร่วมและความเชื่อมั่นให้แก่ข้าราชการครูและบุคลากรในกระทรวงศึกษาธิการด้วยนโยบายใด

๒. ในระยะยาวที่ยั่งยืนจะดำเนินนโยบายการกระจายอำนาจด้านการศึกษา ๔ ประการ อันประกอบด้วย งานวิชาการ งานบริหารงานบุคคล งานบริหารงานทั่วไปและบริหารงบประมาณไปยังสถานศึกษาด้วยนโยบายใด ซึ่งเป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ และแผนการศึกษาแห่งชาติฉบับปัจจุบัน

๓. ประเด็นคำตอบ

ผู้ตอบกระทู้ถาม : นายณัฐพล ทีปสุวรรณ
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

คำถามที่ ๑

นโยบายการปฏิรูประบบการบริหารจัดการการศึกษาในภูมิภาค การศึกษาเป็นเรื่องที่สำคัญ และเป็นเรื่องที่ต้องรีบพัฒนาหรือว่าปฏิรูปในระยะเวลาอันสั้น เหตุผลหลัก ๆ ก็คือเรื่องของนโยบายรัฐบาลที่วางเอาไว้ว่าเศรษฐกิจของประเทศต้องขยายตัว เรามีความคาดหวังว่าประเทศไทยจะมีศักยภาพในการเป็นผู้นำของอาเซียน และของเอเชีย รวมถึงโอกาสที่จะเป็นผู้เล่นสำคัญของโลก

ไม่ใช่เฉพาะเรื่องโครงสร้างในส่วนของภูมิภาคเท่านั้น ในกระทรวงศึกษาธิการหากมีเรื่องใดที่มีความทับซ้อนกันอยู่ในเรื่องของการใช้อำนาจ มีเรื่องทับซ้อนในการใช้งบประมาณและบุคลากร เราต้องปฏิรูปและในการปฏิรูปครั้งนี้ต้องเรียนว่าทางฝ่ายการเมืองไม่สามารถเข้าไปแล้วปฏิรูปได้ โดยเฉพาะฝ่ายการเมือง ต้องอาศัยผู้บริหารกระทรวง เจ้าหน้าที่กระทรวง บุคลากรทางการศึกษา คุณครู ทุกภาคส่วนต้องเข้าใจในแนวทางร่วมกัน ปัญหาตรงนี้ แบ่งเป็น ๒ ส่วน ในการทำงานที่จะบริหารบุคลากร บุคลากรณ ปัจจุบันในการเข้าสู่ตำแหน่งของกระทรวงศึกษาธิการ ต้องยอมรับว่าเราไม่ได้ใช้ระบบประเมิน ระบบที่เข้าสู่ตำแหน่งอย่างเป็นระบบ ใช้เทคโนโลยีมาวัดเอาข้อมูลเชิงลึก ข้อมูลจากคุณครู จากนักเรียน จากผู้ปกครองมาเป็นตัวชี้วัด ฉะนั้นเมื่อเราไม่มีระบบที่เข้ามาครอบคลุมตรงนี้ สิ่งที่เกิดขึ้นก็คือคนที่อยากจะเข้าสู่ตำแหน่งก็ต้องวิ่งเข้าหาผู้ที่มีอำนาจ

คณะกรรมการที่ตั้งขึ้นกำลังศึกษา สามารถลดประเด็นในเรื่องความทับซ้อนในเรื่องของอำนาจหน้าที่ ลดประเด็นความทับซ้อนของการใช้งบประมาณ ลดความทับซ้อนในเรื่องของบุคลากรที่ซ้ำซ้อนกันอยู่ บุคลากรทางการศึกษาจะได้รับประโยชน์จากการที่ไม่มีความทับซ้อนกัน เพราะมีประสิทธิภาพมากขึ้น หน้าที่การงานแน่นอน อันนี้ต้องเปลี่ยนไป เพราะต่อไปนี้ในการประเมิน ในการโยกย้ายข้าราชการครู หรือว่าผู้อำนวยการโรงเรียน หรือว่าคุณครูทุกคนที่เกี่ยวข้อง จะมีข้อมูลเอกสารประเมินที่เป็นตัวชี้วัด โดยที่ไม่ต้องใช้ความรู้สึก สิ่งเหล่านี้กำลังจะเกิดขึ้นและต้องเกิดขึ้น ในกระทรวงศึกษาธิการ ระบบการประเมินเคพีไอ (Key Performance Indicator : KPI) ต้องนำมาใช้ ส่วนจะเอามาใช้ในบริบทที่เหมาะสมกับคนไทย ข้าราชการไทย กระบวนการศึกษาไทยอย่างไร ต้องให้คณะทำงานทำงาน การปฏิรูปโครงสร้างของกระทรวงศึกษาธิการ ภายในสิ้นปีนี้น่าจะได้ข้อเสนอแนะที่เหมาะสมกับการเดินไปข้างหน้า เพื่อปฏิรูปการศึกษาไทย ฉะนั้นผมขอเรียนท่านว่าคณะทำงานกำลังพิจารณาลดความทับซ้อน ในเรื่องของหน่วยงานทั้ง ๒ และหน่วยงานทุกส่วนในกระทรวงศึกษาธิการที่มีความทับซ้อน เรื่องอำนาจและการใช้งบประมาณ

คำถามที่ ๒

การเป็นนิติบุคคลของโรงเรียนตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ต้องนิติบุคคล แต่สิ่งที่เกิดขึ้นคือไม่ได้ให้อำนาจไปอย่างแท้จริง หน่วยงานต่าง ๆ ที่เป็นหน่วยงานหลัก

ของกระทรวงยังคงควบคุมอำนาจ และยืนยันว่าเราต้องกระจายอำนาจออกไปให้โรงเรียนที่มีศักยภาพ จากโรงเรียน ๓๐,๐๐๐ โรงเรียน ส่วนโรงเรียนที่ไม่มีศักยภาพ โรงเรียนที่อาจจะยังไม่ได้ปฏิบัติเต็มความสามารถของโรงเรียนนั้น ๆ เราต้องลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา โรงเรียนขนาดเล็กที่อย่างไรก็ไม่มีโอกาสควบรวม ณ ตอนนี้มี ๓,๐๐๐ โรงเรียน แต่อาจจะขาดในเรื่องของผู้อำนวยการโรงเรียน คุณครูโรงเรียน เราก็ต้องแก้ไข เรื่องพวกนี้ต้องทำให้โรงเรียนเหล่านั้นมีความสามารถในการให้การศึกษาที่เท่าเทียมกับโรงเรียนใหญ่ ๆ และหวังว่าเมื่อมีการกระจายอำนาจครบถ้วนแล้ว โดยครอบคลุมการทำงานภาคจังหวัด ระหว่างสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกับสำนักงานเขตพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ ผมเชื่อว่าการกระจายอำนาจจะเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ด้วยงบประมาณที่มีนี้สามารถดูแลได้ และสามารถทำให้มีประสิทธิภาพ และผมเชื่อว่า ถ้าหากเราสามารถปฏิรูปการศึกษาได้จริง เราสามารถทำให้การศึกษาของไทยก้าวทันโลกที่ทันสมัยได้ ไม่มีความทับซ้อนกัน ประเทศดีขึ้น เศรษฐกิจดีขึ้น

ถ้าหากมีการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ ขอยืนยันว่ามีการปฏิรูปโครงสร้างแน่นอน และทำให้มีผลกระทบต่อบุคคลที่เกี่ยวข้องน้อยที่สุด และผู้บริหารกระทรวงศึกษาธิการได้รับทราบและดำเนินการแล้ว ในขณะที่เดียวกันก็ต้องมีการติดตามประเมินอย่างเข้มข้น ตามกรอบระยะเวลา

๔. ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภาที่รัฐมนตรีรับไปพิจารณาดำเนินการ

-

๕. การติดตามผลการดำเนินการตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภา

-

*****

๑. สารบบกระทู้ถาม

กระทู้ถามเรื่อง	ปัญหาการบริหารการศึกษาและการขาดแคลนผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการโรงเรียน
ประเภทกระทู้ถาม	กระทู้ถามเป็นวาจา
ประเภทของการตอบ	ตอบในที่ประชุมวุฒิสภา
วันที่เสนอกระทู้ถาม	๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๒
วันที่ตอบกระทู้ถาม	การประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๔ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๒
ผู้ตั้งกระทู้ถาม	นายเฉลิมชัย เฟื่องคอน เป็นผู้ตั้งถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
ผู้ตอบกระทู้ถาม	นายณัฐพล ทีปสุวรรณ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

๒. ประเด็นคำถาม

ผู้ตั้งกระทู้ถาม : นายเฉลิมชัย เฟื่องคอน

คำถามที่ ๑

การขาดแคลนผู้อำนวยการโรงเรียนทั่วประเทศ ในขณะนี้ประมาณ ๔,๐๐๐ - ๕,๐๐๐ แห่ง ไม่ทราบว่าเป็นเพราะเหตุใด ทำไมไม่มีการสอบ ขึ้นบัญชีหรือแต่งตั้งบุคลากรเข้าไปปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งดังกล่าว เพราะจากการที่ไปติดตาม โครงการสมาชิกวุฒิสภาพบประชาชนในจังหวัดต่าง ๆ ก็ได้รับคำร้องเรียนมาว่าขาดแคลนผู้บริหารโรงเรียน เพราะเหตุใดจึงไม่มีการบรรจุแต่งตั้ง และจะบรรจุแต่งตั้ง ให้ครบเมื่อไร

คำถามที่ ๒

การควบรวมโรงเรียนขนาดเล็ก ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๖๒ ซึ่งเป็น การควบรวมโรงเรียนในตำบลเดียวกัน มีระยะทางไม่เกิน ๖ กิโลเมตร มีประมาณ ๑๕,๐๐๐ แห่ง เป็นโรงเรียนที่มีเด็กนักเรียนไม่เกิน ๔๐ คน ประมาณ ๒,๘๐๐ แห่ง ไม่เกิน ๑๒๐ คน ประมาณ ๑๕,๐๐๐ แห่ง แล้วก็โรงเรียนที่อยู่ตามเกาะแก่งต่าง ๆ อีก จากข้อมูลก็ประมาณ ๒,๐๐๐ แห่ง จากมติคณะรัฐมนตรี ดังกล่าว อยากทราบว่า มีหลักการในการควบรวมโรงเรียนขนาดเล็กอย่างไร ควบรวมแล้ว คุณภาพ การศึกษาของเด็กนักเรียน รวมทั้งการจัดการเรียนการสอนของครูอาจารย์จะมีคุณภาพดีขึ้นหรือไม่ รวมทั้งโรงเรียนที่ควบรวมแล้วจะเอาผู้อำนวยการโรงเรียนไปวางไว้ ณ จุดไหนและผลกระทบ ในการควบรวมโรงเรียนจะมีผลกระทบต่อผู้ปกครองและเด็กนักเรียนในการเดินทาง ไปโรงเรียน ท่านจะ แก้ไขอย่างไร

คำถามที่ ๓

เกี่ยวกับอาหารกลางวัน ๒๐ บาท ตั้งแต่เด็กปฐมวัยถึงประถมศึกษาปีที่ ๖ (ป. ๖) ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๕๔ วรรคสอง กำหนดไว้ว่า “รัฐต้องดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนา ก่อนเข้ารับการศึกษาตามวรรคหนึ่ง เพื่อพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ให้สมกับวัย โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนเข้ามา มีส่วนร่วมในการดำเนินการด้วย” โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ซึ่งจากข้อมูลนี้ เด็กเล็กมีประมาณ ๕ ล้านคน ถ้าคนละ ๒๐ บาท ๑ ปี เขาจัดให้เพียง ๒๐๐ วัน ก็ประมาณ ๑๖,๐๐๐ ล้านบาท ได้รับการร้องเรียนจากโรงเรียนต่าง ๆ ที่เราออกไปพบเขาบอกว่าไม่เพียงพอ คนละ ๒๐ บาท ค่าจ้างแม่ครัวจากข้อมูลเขาบอกประมาณ ๔ บาท เหลือทำอาหารจริง ๆ สัก ๑๖ บาท

อาหารที่จัดให้นักเรียนนั้นจะมีคุณภาพหรือไม่ เด็กนักเรียนได้รับอาหารไม่ครบ ๕ หมู่ สมองเด็กจะพัฒนาได้อย่างไร นโยบายค่าอาหาร ๒๐ บาทต่อวันต่อหัว ท่านจะมีแนวทางในการปรับเปลี่ยนอย่างไร

คำถามที่ ๔

เรียนฟรีไม่เสียค่าใช้จ่าย ๑๒ ปี ตามรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๕๔ กำหนดไว้ว่า “รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับ อย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย” คือเรียนตั้งแต่อนุบาลจนถึงมัธยมศึกษาปีที่ ๓ (ม. ๓) ไม่เสียค่าใช้จ่าย โดยรัฐอุดหนุนให้

รัฐบาลมีแนวทางอย่างไรให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาอย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๕๔ และมาตรา ๒๕๘ จ. และการจัดสรรเงินอุดหนุนรายหัวนักเรียนจะจัดสรรเพิ่มเติม ให้มากกว่าเดิมได้หรือไม่ เพราะหลักเกณฑ์นี้กำหนดมา ๑๐ ปี ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๒ และกรณีที่ได้จัดเก็บเงินเพิ่ม จริง ๆ แล้วการจัดเก็บเงินเพิ่มกระทรวงศึกษาธิการ ไปออกประกาศมา ๒ ฉบับให้จัดเก็บได้ โดยเรียกว่าเรื่องการระดมทรัพยากรกับการจัดการเรียน การสอนเป็นกรณีพิเศษ โรงเรียนต่าง ๆ ประกาศดังกล่าวนี้จะขัดต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่ อย่างไร

คำถามที่ ๕

เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ซึ่งเรามีอยู่ ๗๖ จังหวัด รวมทั้งกรุงเทพมหานครด้วย ปัจจุบันนี้ ท่านกำหนดไว้เพียง ๔๒ เขต ซึ่งไม่ครอบคลุมทุกจังหวัด สภาการศึกษาแห่งชาติก็ได้พิจารณาเห็นชอบ ให้ประกาศให้ครบทั้ง ๗๖ จังหวัด ได้ประชุมไปแล้วเมื่อวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๖๑ อันนี้ก็เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ซึ่งสภาการศึกษาแห่งชาติเขาก็วิเคราะห์แล้วว่าไม่เพิ่มงบประมาณ ไม่เพิ่มคน และสถานที่แต่อย่างใด แต่ท่านรัฐมนตรีก็ยังไม่ได้ลงนาม จะรอปรับโครงสร้างก็ต้องรอไปก่อน อยากจะเรียนถามในประเด็นนี้ว่าถ้าเกิดเพิ่มเติมเขตพื้นที่การศึกษาให้ครบทุกจังหวัดจะได้หรือไม่

๓. ประเด็นคำตอบ

ผู้ตอบกระทู้ถาม : นายณัฐพล ทีปสุวรรณ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ในประเด็นการบริหารการศึกษา จริง ๆ มีหลายเรื่อง เรื่องผู้อำนวยการโรงเรียน ตำแหน่งที่ขาดหายไป ผมยืนยัน ผู้บริหารโรงเรียน ผู้อำนวยการ (ผอ.) โรงเรียน รองผู้อำนวยการ (รอง ผอ.) โรงเรียน เราจะใส่เข้าไปให้เต็มที่เหมาะสม เรื่องของความขาดแคลน เหตุผลที่ไม่ใส่ เพราะในพื้นฐานของการเป็นผู้บริหารโรงเรียน มีบริบทที่เกี่ยวข้องในเรื่องของการพัฒนา ในเรื่องของการเตรียมความพร้อมที่จะเป็นผู้นำสูงสุดขององค์กร ผอ. โรงเรียนเป็นคนที่ต้องรับผิดชอบ เรื่องการบริหารจัดการการศึกษา ตัวอย่าง ถ้าหากมีการวางมาตรฐานผู้อำนวยการโรงเรียนที่เหมาะสม ผู้อำนวยการโรงเรียนไม่ควรที่จะมีหนี้สินเกิน ๕๐ เปอร์เซ็นต์ ของเงินเดือน ซึ่งอันนี้ไม่ได้อยู่ในกฎระเบียบ ไม่ได้อยู่ในกติกา แต่ก็ไม่ใช่ไร เราต้องทำความเข้าใจ ต้องใช้เวลา แต่ ๒ ปีจากนี้ไป กฎระเบียบนี้น่าจะเข้าสู่การพิจารณาและได้รับการอนุมัติ เป็นเรื่องจำเป็น トラบไคที่โรงเรียนเหล่านั้นมีคุณภาพและสามารถสร้างการศึกษาที่เท่าเทียมกันได้ ถ้าหากว่ายังไม่พร้อม ยังไม่มี เราก็ต้องทำให้มีความสามารถในการให้การศึกษาที่มีคุณภาพได้ คำตอบยังตอบไม่ได้ แต่มีแน่นอนครับ ๓,๑๐๐ โรงเรียนที่ไม่มีการควรวมแน่นอน เพราะว่าอยู่บนเกาะอยู่บนเขา อยู่บนที่ห่างไกล อยู่บนที่ราบที่ไม่สามารถมีการเชื่อมต่อ ให้มีการควรวมได้ ไม่อยากใช้คำว่า “ควรวม” หรือ “ยุบ” เราเรียกว่าบริหารจัดการโรงเรียนดีกว่า ที่จังหวัดแพร่มีแล้ว ทำประสบความสำเร็จอย่างมาก ๔-๕ โรงเรียนมารวมตัวกัน สุดท้ายเป็นโรงเรียนที่มีคุณภาพ ๑ โรงเรียน ๒ โรงเรียน ฉะนั้นอันนี้อยู่ในกระบวนการเบื้องต้น

เมื่อควรวมหรือบริหารจัดการโรงเรียน มีโรงเรียน จำนวนที่เหมาะสม การกระจายงบประมาณก็สามารถกระจายได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยที่ทางรัฐบาลก็จัดสรรงบประมาณที่เหมาะสมให้ เราโยงถึงอาหารกลางวัน ๒๐ บาท ตั้งแต่ปี ๒๕๕๗ ถามว่าถ้าคิดตามแนวคิดนี้ก็ไม่น่าจะพอ

แต่เมื่อมาดูงบประมาณที่จะต้องเพิ่มขึ้น ไม่แน่ใจว่าจะจัดสรรงบประมาณตรงนี้ได้ ถึงแม้ท่านอาจจะตอบว่าสำหรับเด็กเรื่องของสุขลักษณะ เรื่องของอาหารครบหมู่ มีความจำเป็นจริง ๆ ควรต้องให้งบประมาณไปมากขึ้น แต่ถ้าเผื่อเรายังพอเพียงพอ เราไปบริหารจัดการโรงเรียนเล็ก ๆ ที่ยังไม่พอ อันนั้นอาจจะเป็นการบริหารจัดการที่เหมาะสมมากกว่า

ยังมีอีก ๒ คำถามที่เกี่ยวข้อง อัตราเงินสนับสนุน ๑,๐๐๐ - ๓,๐๐๐ กว่าบาท ในความเป็นจริงสิ่งที่เราอยากจะทำ เราพูดถึงเรื่องดิจิทัล เรื่องอะไรต่าง ๆ ที่เป็นการพัฒนาสู่ศตวรรษที่ ๒๑ แต่เราไม่สามารถกระจายงบประมาณแบบนั้นได้ ผมมองว่าถ้าหากเราเอางบประมาณทั้งหมดของกระทรวงมาดู ดูอันไหนที่ซับซ้อน ดูอันไหนที่ไม่มีความเหมาะสมสามารถตัดอะไรได้แล้วเอาตรงนั้นหมุนกลับมาให้เด็ก แต่อาจจะไม่ได้เป็นค่ารายหัว แต่เป็นการพัฒนาในส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของเทคโนโลยี หรือเรื่องอุปกรณ์ที่เหมาะสม ขอเวลากระทรวงศึกษาธิการไปนั่งดูถึงความจำเป็นถ้าหากมีความจำเป็นต้องเพิ่มรายหัว รัฐบาลก็พร้อม แต่ขอให้ความมั่นใจ มั่นใจว่าเราไม่ได้เพิ่มงบประมาณแบบพร่ำเพรื่อ

เรื่องสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ๔๒ เขตพื้นที่ขออนุญาตให้ทางคณะกรรมการ
ได้ทำให้เสร็จ และนำเสนอภายในปลายปีนี้ จะได้มีโอกาสนำเสนอต่อไป

๔. ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภาที่รัฐมนตรีรับไปพิจารณาดำเนินการ

-

๕. การติดตามผลการดำเนินการตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภา

-

*****

๑. สารบบกระทู้ถาม

กระทู้ถามเรื่อง	นโยบายในการแก้ไขปัญหาข่าวปลอมที่เผยแพร่ในสังคมออนไลน์
ประเภทกระทู้ถาม	กระทู้ถามเป็นหนังสือ
ประเภทของการตอบ	ตอบในที่ประชุมวุฒิสภา
วันที่เสนอกระทู้ถาม	๒๑ ตุลาคม ๒๕๖๒
วันที่ตอบกระทู้ถาม	การประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๖ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันจันทร์ที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๖๒
ผู้ตั้งกระทู้ถาม	นายจเด็จ อินสว่าง เป็นผู้ตั้งถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
ผู้ตอบกระทู้ถาม	นายพุทธิพงษ์ ปุณณกันต์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

๒. ประเด็นคำถาม

ผู้ตั้งกระทู้ถาม : นายจเด็จ อินสว่าง

ด้วยในปัจจุบันมีการเผยแพร่ข่าวปลอม (Fake News) จำนวนมากในสังคมออนไลน์ โดยสามารถแบ่งข่าวปลอมออกเป็นกลุ่ม ดังนี้ กลุ่มข่าวภัยพิบัติ กลุ่มเศรษฐกิจ การเงินการธนาคารและหุ้น กลุ่มผลิตภัณฑ์สุขภาพ วัตถุอันตราย เครื่องสำอาง สินค้า และกลุ่มนโยบายรัฐบาล ข่าวสารทางราชการ ซึ่งข่าวปลอมนั้นขัดต่อความสงบเรียบร้อยของสังคม ขัดต่อศีลธรรมอันดีและความมั่นคงภายในประเทศ และข่าวปลอมที่กล่าวมานั้นสามารถทำได้ง่าย เผยแพร่ได้อย่างรวดเร็วในสังคมออนไลน์ ทำให้ผู้ที่ได้รับข่าวปลอม หลงเชื่อ เข้าใจผิด สับสน ตื่นตระหนก และส่งต่อข่าวปลอมให้แก่ผู้อื่นด้วยความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ส่งผลให้ ประชาชนได้รับข้อมูลและข่าวสารที่ไม่ถูกต้อง และก่อให้เกิดปัญหาต่างๆ ตามมาอีกมากมาย อาทิ ปัญหา ความเสียหายทางเศรษฐกิจ ปัญหาสุขภาพอนามัยของประชาชน ปัญหา ความแตกแยกและขัดแย้งทางการเมือง และแม้ว่าในปัจจุบันการนำข้อมูลปลอม ไม่ว่าจะเป็นการปลอมทั้งหมด หรือ แค่บางส่วน หรือข้อมูลอันเป็นเท็จ เข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ หรือส่งต่อข้อมูลอันเป็นเท็จ จะมีความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๖๐ แต่กลับพบว่ามีการผลิตข่าวปลอมจำนวนมากออกอย่างต่อเนื่องและมีแนวโน้มมากขึ้น มาตรการทางกฎหมายที่มีอยู่จึงอาจไม่เพียงพอต่อการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น การตั้งศูนย์ต่อต้านข่าวปลอมของกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมเพื่อทำความเข้าใจและเผยแพร่ข้อมูลที่ถูกต้องให้กับประชาชนจึงเหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน แต่อย่างไรก็ตามการแก้ไขปัญหาข่าวปลอมในสังคมออนไลน์นั้น นอกจากการเผยแพร่ข้อมูลที่ถูกต้องโดยเร็วและทั่วถึงแล้ว ภาครัฐสมควรมีมาตรการจัดการกับข้อมูล

ที่ไม่ถูกต้องอย่างทันท่วงที ดำเนินการฟ้องร้องดำเนินคดี ระวังการแพร่กระจายข่าวปลอม และบูรณาการความร่วมมือจากภาคส่วนอื่น รวมถึงสร้างการตระหนักรู้แก่ประชาชน จึงขอเรียนถามว่า

๑. กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมมีมาตรการในการเฝ้าระวัง กลั่นกรอง ตรวจสอบ และแก้ไขปัญหาข่าวปลอมที่เผยแพร่ในสังคมออนไลน์หรือไม่ อย่างไร

๒. มีนโยบายที่จะบูรณาการความร่วมมือของภาครัฐ ภาคเอกชน ภาควิชาการและวิชาชีพ ในการป้องกันข่าวปลอมทางสังคมออนไลน์ และนำเสนอข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องให้ประชาชน ได้รับทราบ เป็นการทั่วไปหรือไม่ อย่างไร

๓. ประเด็นคำตอบ

ผู้ตอบกระทู้ถาม : นายพุทธิพงษ์ ปุณณกันต์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

คำถามที่ ๑ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมมีมาตรการในการเฝ้าระวัง กลั่นกรอง ตรวจสอบ และแก้ไขปัญหาข่าวปลอมที่เผยแพร่ในสังคมออนไลน์หรือไม่ อย่างไร

คำถามที่ ๒ มีนโยบายที่จะบูรณาการความร่วมมือของภาครัฐ ภาคเอกชน ภาควิชาการและวิชาชีพ ในการป้องกันข่าวปลอมทางสังคมออนไลน์ และนำเสนอข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องให้ประชาชนได้รับทราบ เป็นการทั่วไปหรือไม่ อย่างไร

คำตอบ ข้อ ๑ - ๒ วันนี้คนไทย ๖๖.๔ ล้านคนโดยประมาณ มีคนที่ใช้สื่อที่เป็นโทรศัพท์มือถือก็ดี หรือสื่อดิจิทัล (digital) คิดเป็น ๑๘๗ เปอร์เซ็นต์ หมายถึง ๑ คน มีมากกว่า ๑ เครื่อง คนไทยสามารถเข้าถึงระบบอินเทอร์เน็ตสื่อสารออนไลน์ได้ ๘๐ กว่าเปอร์เซ็นต์ เมื่อเข้ามารับตำแหน่งตนได้คิดนโยบายที่จะผลักดันในเรื่องของศูนย์ต่อต้านข่าวปลอมแอนติ เฟก นิวส์ เซ็นเตอร์ (Anti-Fake News Center) แต่ไม่เป็นการง่ายที่จะทำเรื่องนี้ เพราะวันแรกที่มีข่าวออกไปก็มีบุคลากรบางกลุ่มบอกว่าจะใช้ศูนย์นี้เป็นเครื่องมือของรัฐบาลในการที่จะป้องกันและต่อต้านข่าวที่ไม่เหมาะสมกับรัฐบาล ซึ่งในกระบวนการจัดตั้งศูนย์ต่อต้านข่าวปลอมครั้งนี้ มีคณะกรรมการที่ประกอบด้วยผู้แทนจากสมาคมผู้สื่อข่าวโทรทัศน์ ผู้สื่อข่าววิทยุ มีภาคประชาสังคม มีอาจารย์ นักวิชาการจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และมหาวิทยาลัยหลายๆ มหาวิทยาลัยมาร่วมอยู่ในคณะกรรมการ แล้วตั้งเกณฑ์ในการเข้าไปสู่การแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการ เพื่อให้ทุกคนสบายใจและมั่นใจได้ ซึ่งเราแบ่งการทำงานเป็น ๔ กลุ่มหลัก ๆ ได้แก่

กลุ่มที่ ๑ คือ กลุ่มข่าวที่เกี่ยวกับภัยพิบัติ

กลุ่มที่ ๒ คือ กลุ่มที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจ

กลุ่มที่ ๓ คือ กลุ่มที่เกี่ยวกับสุขภาพันต์ วัตถุอันตราย เครื่องสำอางต่าง ๆ

กลุ่มที่ ๔ คือ กลุ่มเกี่ยวกับนโยบายรัฐบาลที่ถูกบิดเบือน

การแบ่งกลุ่มเช่นนี้ ทุกข่าวที่เข้ามาจะเป็นข่าวที่มีข้อเท็จจริงและมีข้อที่ไม่จริงทั้งนั้น วันนี้เราใช้ระบบในการตรวจสอบและนำเข้าของข่าวเป็น ๒ วิธี ได้แก่

วิธีที่ ๑ คือ เปิดให้ประชาชนส่งเข้ามา

วิธีที่ ๒ คือ ใช้ระบบโซเชียล ลิสเทนนิ่ง (social listening) หรือระบบเอไอ (Artificial Intelligence : AI) ระบบคอมพิวเตอร์ที่ไปจับข่าวทุกข่าวที่มีการแชร์หรือมีการพูดถึงในโซเชียลมีเดีย (social media) เราเปิดมาตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ จนถึงวันนี้มีทั้งหมด ๕ แสนกว่าข้อความที่มีความเสี่ยงว่าเป็นข่าวปลอม แล้วเราจับได้จากการใช้ระบบเอไอหรือโซเชียล ลิสเทนนิ่ง กับอีกทางหนึ่งในศูนย์นี้เรามีเจ้าหน้าที่ประจำอยู่ ๓๐ คน ทำงาน ๒๔ ชั่วโมง แบ่งเป็น ๓ ผลัด ใช้บุคลากรเข้าไปเซิร์ช (search) เข้าไปติดตามดูว่าข้อมูลที่ประชาชนแชร์มากที่สุด ๑ ใน ๑๐ เป็นข้อมูลที่เป็นข่าวจริงหรือไม่ สิ่งที่ ๒ คือเมื่อตรวจสอบเสร็จแล้ว มีการคัดกรองโดยคณะกรรมการแล้วส่งไปในกระบวนการที่ ๒ ซึ่งเป็นกระบวนการที่สำคัญที่สุดในการทำศูนย์ต่อต้านข่าวปลอม คือการตรวจสอบหรือเวริฟาย (verify) ว่าข่าวนั้นเป็นข่าวจริงหรือไม่จริง ซึ่งตรงนี้ต้องใช้ทั้งระบบของคน ใช้บุคลากร ตอนนี้เราขอความร่วมมือกับหน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจทั้งหมดขณะนี้ ๒๐๐ กว่าหน่วยงาน ได้ส่งบุคลากรเข้ามาหลายร้อยคน ก็คือ ๑ หน่วยงานต้องมีอย่างน้อย ๓ คน เหตุที่ต้องมี ๓ คน คือเวลาดูว่ามีข่าวไหนจริงหรือไม่จริง เราต้องตรวจสอบไปที่หน่วยงานต้นสังกัด

แต่ที่ผ่านมาคือกว่าจะได้รับการตอบรับจากต้นสังกัดอาจจะใช้เวลาประมาณ ๒ สัปดาห์ เพราะฉะนั้นวันนี้เรามีรายชื่ออย่างน้อย ๑ หน่วยงาน มี ๓ คน ถ้าคนที่ ๑ โทรศัพท์ติดต่อไม่ได้ คนที่ ๒ ต้องติดต่อได้ ติดต่อคนที่ ๒ ไม่ได้ ต้องติดต่อคนที่ ๓ ให้ได้ แล้วให้เวลาไม่เกิน ๒ ชั่วโมง ต้องตอบกลับมาให้ได้ว่าข่าวนั้นเป็นข่าวจริงหรือไม่จริง ถามว่าทำไมต้องใช้เวลา ๒ ชั่วโมง เพราะวาระบบโซเชียลมีเดีย ถ้าเกิน ๒ ชั่วโมงไปแล้วจะแก้ไขอะไรไม่ทัน ข่าวที่ผิดก็จะถูกแชร์ออกไปทั่ว ซึ่งกลุ่มบุคคลที่มีการแชร์ข้อมูลข่าวเท็จมากที่สุดคือคนที่มีอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป เพราะคนที่เกษียณแล้วจะมีความเป็นห่วงเพื่อนเป็นอย่างมาก เมื่อไรก็ตามมีข่าวมาไม่ว่าจริงหรือไม่จริงจะแชร์บอกเพื่อนในกลุ่มทุกกลุ่มก่อน เพราะฉะนั้นนี่คือสิ่งที่เราต้องหยุดยั้งการแชร์ข่าวผิดๆ ซึ่งเราต้องชี้แจงให้ได้ว่าข่าวนั้นเป็นข่าวปลอมและอย่าตื่นตระหนก ซึ่งตนเชื่อว่าประชาชนส่วนใหญ่ไม่มีใครต้องการทำผิดพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือแชร์ข่าวที่มีความผิด ต่อจากนั้น เมื่อมีการตรวจสอบจากหน่วยงานทั้งหมดแล้วก็มาประมวลจัดทำข้อมูลเป็นกราฟิก (graphic) เพื่อส่งเข้าไปในช่องทางที่สื่อสารกับประชาชนได้เป็นขั้นตอนที่ ๓

นอกจากนี้แล้วยังมีอีก ๓ ช่องทาง คือ ๑. ทางไลน์ (LINE) เป็นไลน์กลุ่มที่ในอนาคตคิดว่าไม่เกิน ๒ สัปดาห์ ประชาชนทุกคนสามารถเข้าไปในกลุ่มไลน์ แอนติ เฟก นิวส์ เซ็นเตอร์ ที่บรรจคนได้อย่างน้อย ๑๐ ล้านคน โดยเราขอความร่วมมือกับบริษัทไลน์ว่ากลุ่มนี้จะเป็นกลุ่มไลน์ที่ใหญ่ที่สุด ถ้าท่านเป็นสมาชิกอยู่ในกลุ่มนี้เมื่อมีการแชร์ข่าวปลอมก็จะเห็นว่าวันนี้มีข่าวอะไรที่เป็นข่าวปลอมบ้าง

๒. ช่องทางปกติเป็นเว็บไซต์ เป็นเฟซบุ๊ก (Facebook) เป็นทวิตเตอร์ (Twitter) และ ๓. ศูนย์ที่สามารถโทรศัพท์ไปตรวจสอบทางเบอร์โทรศัพท์ทางสายด่วน

๔. ข้อเสนอแนะและข้อสังเกตของสมาชิกวุฒิสภาที่รัฐมนตรีรับไปพิจารณาดำเนินการ

-

๕. การติดตามผลการดำเนินการตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภา

-

*****

๑. สารบบกระทู้ถาม

กระทู้ถามเรื่อง	การประกาศให้สารเคมีทางการเกษตร ๓ ชนิด เป็นวัตถุอันตรายชนิดที่ ๔
ประเภทกระทู้ถาม	กระทู้ถามเป็นหนังสือ
ประเภทของการตอบ	ตอบในที่ประชุมวุฒิสภา
วันที่เสนอกระทู้ถาม	๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๒
วันที่ตอบกระทู้ถาม	การประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๖ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันจันทร์ที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๖๒
ผู้ตั้งกระทู้ถาม	นายสมชาย ชาญณรงค์กุล เป็นผู้ตั้งถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ผู้ตอบกระทู้ถาม	นางสาวมนัญญา ไทยเศรษฐ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ตอบกระทู้ถามแทนรัฐมนตรี ว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์)

๒. ประเด็นคำถาม

ผู้ตั้งกระทู้ถาม : นายสมชาย ชาญณรงค์กุล

๑. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ใช้หลักการใดในการกำหนดให้สารเคมีทางการเกษตรเป็นวัตถุอันตรายชนิดที่ ๔ และได้มีการศึกษาผลกระทบ รวมถึงติดตาม เฝ้าระวังหรือไม่ อย่างไร และมีข้อมูลใดที่บ่งชี้ว่าสมควรยกระดับให้เป็นวัตถุอันตรายชนิดที่ ๔

๒. มีการกำหนดมาตรการและกรอบระยะเวลาหรือไม่ อย่างไร ในการดำเนินการตามมติของคณะกรรมการวัตถุอันตรายที่กำหนดให้คลอร์ไพริฟอส พาราควอตและไกลโฟเซต เป็นวัตถุอันตรายชนิดที่ ๔

๓. มีแนวทางอย่างไร ในการจัดการสารเคมีทั้ง ๓ ชนิด ที่มีอยู่ในประเทศไทยในขณะนี้ ทั้งในส่วนของผู้ประกอบการ ร้านค้า และเกษตรกร หลังจากที่มีมติคณะกรรมการได้ยกระดับเป็นวัตถุอันตรายชนิดที่ ๔

๔. มีนโยบายดำเนินการอย่างไรต่อไปภายหลังจากการที่มีการใช้งบประมาณของทางราชการในการอบรมเกษตรกร รวมทั้งดำเนินการตามมาตรการอื่นๆ ตามมติของคณะกรรมการวัตถุอันตรายและประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้มีการจำกัดการใช้สารเคมีทั้ง ๓ ชนิดดังกล่าว

๓. ประเด็นคำตอบ

ผู้ตอบกระทู้ถาม : นางสาวนัญญา ไทยเศรษฐ์

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีหน้าที่ส่งเสริมพัฒนาเกษตรกรดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาลโดยเร่งด่วน ส่วนการดำเนินการเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสารเคมีทางการเกษตรซึ่งอยู่ในพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕ นั้น ขณะนี้ยังไม่มีประกาศลงนามโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม จึงไม่อาจคาดการณ์เพื่อนำมาเป็นแนวทางปฏิบัติได้ แต่อย่างไรก็ตาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ตั้งคณะทำงานโดยมีปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นประธานไว้รองรับมาตรการและวิธีการแล้ว ส่วนเรื่องจำกัดการใช้จะดำเนินการเรื่องนี้เป็นพิเศษ เพราะที่ผ่านมาไม่ว่าจะเป็นงบประมาณ ๑๐๐ ล้านบาท หรือ ๒๐๐ ล้านบาท ในการจำกัดการใช้ ถือว่ายังไม่ครอบคลุม ยังไม่สมบูรณ์ กระทรวงสาธารณสุขจึงต้องมาชี้แจงเมื่อมีคนเจ็บป่วยและได้รับผลกระทบ จึงต้องกลับไปพิจารณาเรื่องนี้

๔. ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภาที่รัฐมนตรีรับไปพิจารณาดำเนินการ

การใช้สารเคมีทางการเกษตรจะต้องคำนึงถึงมาตรฐานของสารเคมีที่จะตอบสนองต่อการใช้ในการเกษตรให้มีความปลอดภัยและขณะเดียวกันผู้ใช้ต้องมีความรู้ ความเข้าใจและสามารถใช้ได้ถูกต้อง และการแบนสารเคมีคณะกรรมการวัตถุอันตรายยังไม่ได้แบนอีก ๒ ชนิดคือเมโทมิลกับคาร์โบฟูราน ซึ่งทั้ง ๒ ชนิด มีเลตทอลโดสฟิตี้ (Lethal Dose Fifty : LD๕๐) ต่ำมาก และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มีแผนการรองรับในเรื่องสารเคมีทางการเกษตรตามยุทธศาสตร์ชาติในเรื่องของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างไร

๕. การติดตามผลการดำเนินการตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภา

- สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภามีหนังสือที่ สว ๐๐๐๖/๒๑๖๔ ลงวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๓ ขอความอนุเคราะห์ข้อมูลผลการดำเนินการตามกระทู้ถามของสมาชิกวุฒิสภาไปยังกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ติดตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้สารเคมีทางการเกษตรจะต้องคำนึงถึงมาตรฐานของสารเคมีที่จะตอบสนองต่อการใช้ในการเกษตรให้มีความปลอดภัยและขณะเดียวกันผู้ใช้ต้องมีความรู้ ความเข้าใจและสามารถใช้ได้ถูกต้อง และการแบนสารเคมีคณะกรรมการวัตถุอันตรายยังไม่ได้แบนอีก๒ชนิดคือเมโทมิลกับคาร์โบฟูรานซึ่งทั้ง ๒ ชนิด มีเลตทอลโดสฟิตี้ (Lethal Dose Fifty : LD๕๐) ต่ำมาก และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มีแผนการรองรับในเรื่องสารเคมีทางการเกษตรตามยุทธศาสตร์ชาติในเรื่องของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างไร

ต่อมากระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีหนังสือที่ กษ ๐๑๐๐/๒๙๕๒ ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓ แจ้งความคืบหน้าผลการดำเนินการตามกระทู้ถามของสมาชิกวุฒิสภา โดยขอเรียนว่า กระทรวง

อุตสาหกรรมได้ออกประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง บัญชีรายชื่อวัตถุอันตราย (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๖๓ และประกาศลงในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๙ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ กำหนดให้วัตถุอันตราย พาราควอตและคลอร์ไพริฟอสเป็นวัตถุอันตรายชนิดที่ ๔ มีผลบังคับใช้ตามกฎหมายแล้ว ส่วนวัตถุอันตรายไกลโฟเซต ให้จำกัดการใช้ตามมติคณะกรรมการวัตถุอันตราย เมื่อวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๓

*****

๑. สารบบกระทู้ถาม

กระทู้ถามเรื่อง	การยกเลิกการใช้วัตถุอันตราย ๓ ชนิด
ประเภทกระทู้ถาม	กระทู้ถามเป็นหนังสือ
ประเภทของการตอบ	ตอบในที่ประชุมวุฒิสภา
วันที่เสนอกระทู้ถาม	๒๑ ตุลาคม ๒๕๖๒
วันที่ตอบกระทู้ถาม	การประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๖ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันจันทร์ที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๖๒
ผู้ตั้งกระทู้ถาม	นายอำพล จินดาวัฒนะ เป็นผู้ตั้งถาม ถาปนายนายกรัฐมนตรี
ผู้ตอบกระทู้ถาม	นางสาวมนัญญา ไทยเศรษฐ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ตอบกระทู้ถามแทนนายกรัฐมนตรี)

๒. ประเด็นคำถาม

ผู้ตั้งกระทู้ถาม : นายอำพล จินดาวัฒนะ

คำถามที่ ๑ รัฐบาลมีแผนการยกเลิกการอนุญาตให้ใช้วัตถุอันตราย ๓ รายการได้แก่ พาราควอต คลอร์ไพริฟอส และไกลโฟเซตอย่างไร และเมื่อใด

คำถามที่ ๒ หากไม่มีการยกเลิกการอนุญาตให้ใช้วัตถุอันตราย ๓ รายการดังกล่าว รัฐบาลมีข้อมูลเหตุผลใดรองรับ มีหลักประกันที่จะคุ้มครองความปลอดภัยให้แก่ผู้ใช้วัตถุอันตรายและประชาชนทั่วไปได้อย่างไร

คำถามที่ ๓ รัฐบาลมีแผนปฏิบัติการรองรับแผนปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างไร และดำเนินการไปถึงไหนแล้ว

๓. ประเด็นคำตอบ

ผู้ตอบกระทู้ถาม : นางสาวมนัญญา ไทยเศรษฐ์

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

คำตอบ เรื่อง การยกเลิกการใช้วัตถุอันตราย ๓ ชนิด คณะกรรมการวัตถุอันตราย ได้ประชุมเมื่อวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ ที่ผ่านมา ซึ่งยังไม่มีผลทางกฎหมายแต่อย่างใด ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ผ่านมาได้เสนอห้ามใช้วัตถุอันตรายไปแล้ว ๘๙ ชนิด และล่าสุดได้เสนอห้ามใช้ไปอีก ๓ ชนิด แต่อย่างไรก็ตามการประกาศยกเลิกใช้สารเคมีอันตรายดังกล่าว

ต้องอาศัยอำนาจมาตรา ๑๘ ของพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมเป็นประธาน และเป็นผู้รักษาการตามกฎหมายดังกล่าว

๔. ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภาที่รัฐมนตรีรับไปพิจารณาดำเนินการ

การใช้สารเคมีทางการเกษตรจะต้องคำนึงถึงมาตรฐานของสารเคมีที่จะตอบสนองต่อการใช้ในการเกษตรให้มีความปลอดภัยและขณะเดียวกันผู้ใช้ต้องมีความรู้ ความเข้าใจและสามารถใช้ได้ อย่างถูกต้อง และการแบนสารเคมีคณะกรรมการวัตถุอันตรายยังไม่ได้แบนอีก ๒ ชนิด คือเมโทมิลกับ คาร์โบฟูรานซึ่งทั้ง ๒ ชนิด มีเลตทอลโดสฟิฟตี้ (Lethal Dose Fifty : LD๕๐) ต่ำมาก และกระทรวง เกษตรและสหกรณ์ได้มีแผนการรองรับในเรื่องสารเคมีทางการเกษตรตามยุทธศาสตร์ชาติในเรื่อง ของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างไร

๕. การติดตามผลการดำเนินการตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภา

- สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภามีหนังสือที่ สว ๐๐๐๖/๒๑๖๔ ลงวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๓ ขอความอนุเคราะห์ข้อมูลผลการดำเนินการตามกระทู้ถามของสมาชิกวุฒิสภาไปยังกระทรวงเกษตรและ สหกรณ์ติดตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้สารเคมีทางการเกษตรจะต้องคำนึงถึงมาตรฐาน ของสารเคมีที่จะตอบสนองต่อการใช้ในการเกษตรให้มีความปลอดภัยและขณะเดียวกันผู้ใช้ต้องมีความรู้ ความเข้าใจและสามารถใช้ได้ถูกต้อง และการแบนสารเคมีคณะกรรมการวัตถุอันตรายยังไม่ได้แบน อีก ๒ ชนิด คือเมโทมิลกับคาร์โบฟูรานซึ่งทั้ง ๒ ชนิด มีเลตทอลโดสฟิฟตี้ (Lethal Dose Fifty : LD50) ต่ำมาก และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มีแผนการรองรับในเรื่องสารเคมีทางการเกษตรตาม ยุทธศาสตร์ชาติในเรื่องของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างไร

ต่อมากระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีหนังสือที่ กษ ๐๑๐๐/๒๙๕๒ ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓ แจ้งความคืบหน้าผลการดำเนินการตามกระทู้ถามของสมาชิกวุฒิสภา โดยขอเรียนว่า กระทรวง อุตสาหกรรมได้ออกประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง บัญชีรายชื่อวัตถุอันตราย (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๖๓ และประกาศลงในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๙ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ กำหนดให้ วัตถุอันตรายพาราควอตและคลอร์ไพริฟอสเป็นวัตถุอันตรายชนิดที่ ๔ มีผลบังคับใช้ตามกฎหมายแล้ว ส่วนวัตถุอันตรายไกลโฟเซต ให้จำกัดการใช้ตามมติคณะกรรมการวัตถุอันตราย เมื่อวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๓

*****

๑. สารบบกระทู้ถาม

กระทู้ถามเรื่อง	การบริหารจัดการที่ดิน ส.ป.ก.
ประเภทกระทู้ถาม	กระทู้ถามด้วยวาจา
ประเภทของการตอบ	ตอบในที่ประชุมวุฒิสภา
วันที่เสนอกระทู้ถาม	๒ ธันวาคม ๒๕๖๒
วันที่ตอบกระทู้ถาม	การประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๖ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันจันทร์ที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๖๒
ผู้ตั้งกระทู้ถาม	นายวันชัย สอนศิริ เป็นผู้ตั้งถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ผู้ตอบกระทู้ถาม	ร้อยเอก ธรรมนัส พรหมเผ่า รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ตอบกระทู้ถามแทนรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์)

๒. ประเด็นคำถาม

ผู้ตั้งกระทู้ถาม : นายวันชัย สอนศิริ

คำถามที่ ๑ นโยบายและแนวทางการแก้ไขการบริหารจัดการที่ดิน ส.ป.ก..

คำถามที่ ๒ ที่ดิน ส.ป.ก. หรือที่ดินอื่นใดเกิดจากการที่ราชการได้ปล่อยปละละเลย มีแนวทางดำเนินการอย่างไร

คำถามที่ ๓ การทำการเกษตรขณะนี้เปลี่ยนแปลงไปมากแล้ว จะทำไร่ ทำนา เลี้ยงวัว เลี้ยงควายเหมือนเก่าไม่ได้แล้ว เกษตรแบบเชิงเศรษฐกิจปรับเปลี่ยนรูปแบบวิธีการ ผสมผสานกับทุนนั้น มีแนวทางการบริหารจัดการอย่างไร

๓. ประเด็นคำตอบ

ผู้ตอบกระทู้ถาม : ร้อยเอก ธรรมนัส พรหมเผ่า

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

คำถามที่ ๑ ประเด็นที่มีเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ว่าจะเป็นข้าราชการ ผู้นำท้องถิ่น หรือสมาชิกสภาใดก็ตาม หรือกลุ่มนายทุนที่ถือครองพื้นที่ที่ ประกาศเป็นเขตปฏิรูปที่ดินซึ่งไม่มีคุณสมบัติที่กฎหมายของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมได้กำหนดไว้โดยคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ซึ่งบุคคลที่มีสิทธิที่จะได้รับการจัดสรรสิทธิหากินหรือสิทธิที่อยู่อาศัยตามกฎหมายของ ส.ป.ก. นั้นจะต้องมีคุณสมบัติตามที่กฎหมายกำหนด ยกตัวอย่างเช่น บุคคลผู้นั้นจะต้องเป็นเกษตรกรหรือเป็นผู้ที่มีรายได้

ต่อปีน้อยกว่า ๓๐,๐๐๐ บาท หรือบุคคลนั้นจะต้องจบการศึกษาในสาขาด้านเกษตรกรรมตั้งแต่ วุฒิประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงหรือปริญญา หรือบุคคลผู้นั้นจะต้องเป็นบุตร ของเกษตรกร ดังนั้น คุณสมบัติของผู้ที่จะได้รับการจัดสรรที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินจะต้องประกอบด้วย สิ่งเหล่านี้ แต่มีกฎหมายกำหนดว่าจะต้องไม่สามารถมีสิทธิจัดสรรเกินกว่า ๕๐ ไร่ขึ้นไป ขณะนี้ได้ มอบหมายให้เลขาธิการ ส.ป.ก. พร้อมกับเจ้าหน้าที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องไปดำเนินการยึดคืนเพื่อไปจัดสรรให้ พื้นที่เกษตรกร โดยไม่มีข้อยกเว้นแก่บุคคลใด ๆ โดยจะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๑๘๐ วัน หากเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. แต่ละจังหวัดที่ได้มอบนโยบายไปแล้วไม่ปฏิบัติจะต้องถูกลงโทษสถานเดียว ในฐานะที่ไม่ดูแลและปฏิบัติหน้าที่ให้เรียบร้อย

คำถามที่ ๒ ขณะนี้ประชาชนได้รับผลกระทบอย่างรุนแรงในหลาย ๆ พื้นที่ คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) ได้จัดสรรที่ดินให้กับพี่น้องประชาชนให้อยู่อาศัยและทำกิน แต่เมื่อประชาชนไปอยู่ อาศัยและทำกินกลับถูกเจ้าหน้าที่ของรัฐเลือกปฏิบัติ เป็นต้นว่าประชาชน บางครอบครัวปลูกยางพาราในพื้นที่บางพื้นที่ ประชาชนบางครอบครัวปลูกหอม ปลูกกระเทียม ปลูกพืชผล ทางเกษตร แต่ถูกเจ้าหน้าที่ไปตัด ไปวาง ไปทำลายพืชผลทางการเกษตร ซึ่งเป็นเรื่อง ที่กระทบกระเทือนต่อความสงบเรียบร้อย สิทธิและเสรีภาพของประชาชนอย่างร้ายแรง ดังนั้น จึงได้มอบ นโยบายให้กับกรมทุกกรมที่สังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำนักงานการปฏิรูป ที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ได้มอบนโยบายว่าหากมีเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับ ส.ป.ก. ละเลยไม่ยึดหลักปฏิบัติ ตามมาตรฐานของกฎหมาย

เพื่อเอื้อประโยชน์แก่กลุ่มพรรคพวกตัวเองหรือกลุ่มนายทุนหรือไปรังแกพี่น้องประชาชน โดยไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย เจ้าหน้าที่ผู้นั้นจะต้องถูกตั้งกรรมการสอบสวนและดำเนินคดีอาญา และได้มี ข้อสรุปชัดเจนว่ามีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องให้คณะรัฐมนตรีอนุมัติการใช้แผนที่คือ One Map ซึ่งขณะนี้ อยู่ในขั้นตอนของการแก้ไขที่อาจจะมีผลกระทบต่อพี่น้องประชาชนบางข้อเท่านั้น ท่านนายกรัฐมนตรีได้ให้มอบนโยบายชัดเจนว่าจะต้องให้มี One Map เมื่อมี One Map ใช้แล้ว ปัญหาเหล่านี้ก็จะถูกแก้ไขให้เป็นรูปธรรมและจัดการแบบบูรณาการได้ ต่อไป

คำถามที่ ๓ ในเขตปฏิรูปที่ดินทั้ง ๗๒ จังหวัด พื้นที่บางพื้นที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรมได้รับส่งมอบมาสภาพไม่เอื้อต่อการทำการเกษตร ตัวอย่างเช่น พื้นที่จังหวัดพะเยา บริเวณหน้ามหาวิทยาลัยพะเยา สภาพ ณ เวลานั้นที่ ส.ป.ก. ได้รับส่งมอบมาเป็นสภาพของชุมชนไปแล้ว ดังนั้น ประชาชนที่อยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่บริเวณหน้ามหาวิทยาลัยพะเยาไม่ได้ทำการเกษตรกัน แล้วแต่ กลายเป็นร้านค้า ตลาด หอพัก อพาร์ตเมนต์ คอนโดมิเนียม ส่วนใหญ่ร้อยละ ๙๐ คนพะเยาที่ เคยประกอบอาชีพเกษตรกรรมมาก่อน เมื่อบริบทของพื้นที่เปลี่ยนไปจะให้พี่น้องเกษตรกร พี่น้องชาวไทย ยึดอาชีพการเป็นเกษตรกรเท่านั้นหรือ ทั้ง ๆ ที่พื้นที่บางที่บริบทเปลี่ยนไปแล้ว ดังนั้นกฎหมายของ ส.ป.ก. เป็นกฎหมายตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๘ ปีนี้ปี ๒๕๖๒ บริบทความเป็นพื้นที่บางพื้นที่ไม่เหมาะสมกับ

การเกษตร พี่น้องประชาชนที่เคยเป็นเกษตรกรก็เปลี่ยนอาชีพตัวเอง ดังนั้น มีความจำเป็นอย่างยิ่ง
ที่จะต้องมีการแก้ไขกฎหมายของ ส.ป.ก. พื้นที่บางพื้นที่

๔. ข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภาที่รัฐมนตรีรับไปพิจารณาดำเนินการ

-

๕. การติดตามผลการดำเนินการตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภา

-

*****

๑. สารบบกระทู้ถาม

กระทู้ถามเรื่อง	เร่งสร้างความปลอดภัยทางถนน
ประเภทกระทู้ถาม	กระทู้ถามเป็นหนังสือ
ประเภทของการตอบ	ตอบในที่ประชุมวุฒิสภา
วันที่เสนอกระทู้ถาม	๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๒
วันที่ตอบกระทู้ถาม	การประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๙ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันจันทร์ที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๒
ผู้ตั้งกระทู้ถาม	นายสุรเดช จิรัฐิติเจริญ เป็นผู้ตั้งถาม ถามนายกรัฐมนตรีน
ผู้ตอบกระทู้ถาม	นายนิพนธ์ บุญญามณี รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย (ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ตอบกระทู้ถามแทนนายกรัฐมนตรีน)

๒. ประเด็นคำถาม

ผู้ตั้งกระทู้ถาม : นายสุรเดช จิรัฐิติเจริญ

รายงานสถานการณ์โลกด้านความปลอดภัยทางถนน พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งจัดทำและรวบรวมโดยองค์การอนามัยโลก ชี้ให้เห็นว่าประเทศไทยยังคงเผชิญความท้าทายในการลดการเสียชีวิตจากการชนบนถนน โดยยังคงติดลำดับที่ ๑ ใน ๑๐ ของประเทศที่มีอัตราการเสียชีวิตจากการชนบนถนนสูงที่สุดในโลก หรืออยู่ในลำดับที่ ๑ ของทวีปเอเชีย สร้างความสูญเสียทางเศรษฐกิจให้กับประเทศมากกว่า ๕ แสนล้านบาทต่อปี หรือร้อยละ ๓ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ โดยที่การเสียชีวิตส่วนใหญ่เกิดกับผู้ขับขี่จักรยานยนต์ และกลุ่มเยาวชนอันเป็นกำลังสำคัญของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคที่ประเทศไทยเข้าสู่สังคมสูงวัย โดยมีผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุกว่า ๒๐,๐๐๐ คนต่อปี หรือค่าเฉลี่ยในแต่ละวันคือ มีผู้เสียชีวิต ๖๐ คน บาดเจ็บ ๒,๕๐๐ คน บาดเจ็บสาหัส ๕๐๐ คน กลายเป็นผู้พิการ ๒๐ คนต่อวันโดยเฉลี่ย ถึงแม้ว่ารัฐบาลที่ผ่านมามีการรณรงค์ตลอดทั้งปี หรือแม้ช่วงเทศกาลการเดินทางปีใหม่และสงกรานต์ก็ตาม แต่อุบัติเหตุก็มิได้ลดลงแต่ประการใด จึงขอเรียนถามว่า

เพื่อให้เร่งสร้างความปลอดภัยบนท้องถนน และลดการเสียชีวิตและทรัพย์สินจากการชนบนถนน รัฐบาลจะมีมาตรการด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้หรือไม่

๑. การจัดการความเร็ว
๒. ผู้นำด้านความปลอดภัยบนท้องถนน
๓. การออกแบบและปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน
๔. มาตรฐานความปลอดภัยของยานพาหนะ
๕. การบังคับใช้กฎหมายจราจร
๖. การรักษาชีวิตหลังเกิดการชน

๓. ประเด็นคำตอบ

ผู้ตอบกระทู้ถาม : นายนิพนธ์ บุญญามณี

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย

คำถามที่ ๑ การจัดการความเร็ว

คำถามที่ ๒ ผู้นำด้านความปลอดภัยบนท้องถนน

คำถามที่ ๓ การออกแบบและปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน

คำถามที่ ๔ มาตรฐานความปลอดภัยของยานพาหนะ

คำถามที่ ๕ การบังคับใช้กฎหมายจราจร

คำถามที่ ๖ การรักษาชีวิตหลังเกิดการชน

คำตอบ ข้อ ๑ - ๖ แนวทางในการแก้ปัญหาที่ใช้นั้น ใช้แนวทางตั้งแต่ปี ๒๕๕๔ ในการแก้ไข นั่นคืออาศัยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน พ.ศ. ๒๕๕๔ ซึ่งใช้กลไกของศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนน (ศปถ.) ส่วนกลาง ซึ่งมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นประธาน มี ศปถ. จังหวัด มีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานลงไป ศปถ. อำเภอ ศปถ. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) คือศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยทางถนนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แต่มีข้อมูลเพิ่มเติมคือรัฐเห็นความสำคัญของท้องถิ่นมากขึ้นในการที่จะมาแก้ไขปัญหาเรื่องความปลอดภัยบนท้องถนน เพราะมีข้อมูลที่บ่งชี้ได้ว่าถนนในประเทศไทยทั้งหมดมีระยะทางประมาณ ๔๕๒,๒๓๘ กิโลเมตร ใน ๔๕๐,๐๐๐ กว่ากิโลเมตร เป็นถนนที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมทางหลวงประมาณ ๕๑,๘๑๓ กิโลเมตร และอยู่ในความรับผิดชอบของกรมทางหลวงชนบท ประมาณ ๔๗,๙๖๐ กิโลเมตร อยู่ในความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตั้งแต่กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ต่างๆ รวมกันทั้งสิ้น ๓๕๒,๔๖๕ กิโลเมตร คิดเป็นสัดส่วนประมาณ ๗๘ เปอร์เซ็นต์ของถนนทั้งหมดที่อยู่ในการดูแลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพราะฉะนั้นอุบัติเหตุเกิดขึ้นบนถนนที่อยู่ในความรับผิดชอบของท้องถิ่นประมาณ ๗๕ - ๗๘ เปอร์เซ็นต์ การสูญเสียชีวิตบนถนนที่อยู่ในความรับผิดชอบของท้องถิ่นประมาณ ๗๘ - ๘๐ เปอร์เซ็นต์ ซึ่งในช่วงสุดท้ายของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ(สนช.) จึงนำไปสู่การแก้ไขกฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองท้องถิ่นทั้ง ๓ ระดับ ซึ่งเดิมท้องถิ่นไม่มีอำนาจหน้าที่ในเรื่องการจราจร แต่ สนช. ได้แก้ไขกฎหมายท้องถิ่นทั้ง ๓ ฉบับให้ท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ในการดูแลความสงบเรียบร้อย ดูแลการจราจร และสนับสนุนหน่วยงานที่มีภารกิจต่างๆ คือเรื่องการแก้อุบัติเหตุบนท้องถนนจะต้องให้ท้องถิ่นได้มีอำนาจด้วย เดิมท้องถิ่นไม่กล้าทำเพราะไม่ใช่ภารกิจของท้องถิ่น แต่ว่าขณะนี้กฎหมายฉบับที่แก้ไขมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๖๒ คือต้นปีที่ผ่านมา สนช. ได้แก้ไขให้อำนาจท้องถิ่นเข้ามาดูแลเรื่องนี้

วันนี้ถนน ๗๐ - ๘๐ เปอร์เซ็นต์อยู่ในเขตพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงต้องให้ท้องถิ่นมาทำเรื่องการสร้างวินัยให้คนในชุมชน ตั้งแต่ศูนย์เด็กเล็กที่จะฝึกอบรมเรื่องการจราจร หรือ

โรงเรียนที่ตั้งอยู่ตำบลใดหรือในเขต อบต. ไต ในเขตเทศบาลใด หรือว่าโรงเรียนของเทศบาล โรงเรียนของ อบจ. เราจะเริ่มให้มีหลักสูตรเรื่องวินัยจราจรเพิ่มขึ้น ให้มีคาบเรียนการสอนวินัยจราจรเพิ่มขึ้น ซึ่งกลไกท้องถิ่นสามารถทำได้ นี่คือนโยบายที่รัฐบาลจะให้ความสำคัญมากขึ้น

เมื่อกฎหมายได้ให้อำนาจท้องถิ่นแล้วจะได้ใช้กลไกท้องถิ่นในการที่จะมาแก้ไขเรื่องดังกล่าวมากขึ้นแล้วก็ใช้กลไกท้องถิ่นปิดจุดเสี่ยงในถนนของท้องถิ่น ซึ่งเมื่อก่อนท้องถิ่นในชนบทก็ไม่ให้ความสำคัญกับเรื่องโครงสร้าง หรือความปลอดภัยทางถนนมากนัก สัญญาณไฟจราจรก็ไม่จำเป็นต้องมี เพราะท้องถิ่นคิดแต่เพียงว่าให้มีถนนที่รถวิ่งได้ก็พอแล้ว แต่ปัจจุบันชนบทเปลี่ยนเป็นเมืองขนาดเล็ก เปลี่ยนเป็นเมืองขนาดกลาง เปลี่ยนเป็นเมืองขนาดใหญ่ เมื่อมีปริมาณจราจรมากขึ้นในชุมชนหนาแน่นขึ้น ปริมาณจราจรหนาแน่นขึ้นสัญญาณไฟจราจร เครื่องหมายสัญญาณต่างๆ ก็มีความจำเป็น ท้องถิ่นต้องไปดูแลเรื่องนี้มากขึ้น เพราะฉะนั้นนี่คือกลไกหนึ่งที่จะมาช่วยกันลดความเสียหาย และที่สำคัญที่สุดกำลังตำรวจจราจรไม่สามารถที่จะส่งกระจายไปอยู่ในทุกหมู่บ้านทุกตำบลได้ เพราะตำรวจมีอยู่ประมาณ ๒๐,๐๐๐ - ๓๐,๐๐๐ คนเท่านั้นที่จะทำหน้าที่เรื่องการจราจร เพราะฉะนั้นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถที่จะจ้างเทศกิจ ส่งอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ไปปฏิบัติหน้าที่ได้ จะเพิ่มบุคลากรที่มาดูแลอำนวยความสะดวก หรือแม้กระทั่งมาตรการต่าง ๆ ที่หลายท้องถิ่นประสบความสำเร็จในการนำด่านครอบครัว ด่านชุมชน ด่านโรงเรียน ด่านโรงงานมาใช้ จะเห็นได้ว่าเมื่อนำมาตรการเหล่านี้มาใช้ในชุมชน สถิติการเกิดอุบัติเหตุลดลง สถิติการเสียชีวิตลดลง คนบาดเจ็บลดลง ภาระของแพทย์ที่โรงพยาบาลลดลง เพราะฉะนั้นกลไกท้องถิ่นจะเป็นกลไกหนึ่งที่จะนำมาสู่การแก้ปัญหาเรื่องการสูญเสียชีวิตและลดการเกิดอุบัติเหตุบนท้องถนนได้ เมื่อกฎหมายกำหนดให้อำนาจหน้าที่ต่างๆ ท้องถิ่นจึงต้องไปปรับแผนเรื่องการพัฒนาไปสร้างกิจกรรมโครงการต่างๆ ขึ้น แล้วนำแผนดังกล่าวมาสู่การจัดทำงบประมาณประจำปีของท้องถิ่น

กลไกท้องถิ่นจะเข้ามามีบทบาทมากขึ้นไม่ว่าจะเป็นแนวทางการลดหรือเพิ่มความเร็ว อาจจะเป็นความเร็วในทางหลวงที่ไม่มีทางเชื่อมต่อ ไม่มีจุดกลับรถได้จาก ๙๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมง เป็น ๑๑๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมง หรืออาจจะปล่อยให้ใช้ความเร็วมากขึ้นได้ แต่สำหรับในชุมชนอาจจะต้องกำหนดจาก ๖๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมงให้เหลือ ๕๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมงคือลดความเร็วลง

การใช้กลไกในการลดความเร็วหรือการปิดจุดเสี่ยงบนท้องถนนจึงเป็นสิ่งจำเป็น แต่การปิดจุดเสี่ยงเป็นการทำงานในเชิงรับ จึงอยากให้ทำงานในเชิงรุกมากขึ้นนั่นคือเมื่อกรมทางหลวงออกแบบถนน หรือทางหลวงชนบท หรือว่าท้องถิ่นก็ดี ต่อไปนี้จะต้องคำนึงถึงความปลอดภัยมากกว่าที่จะให้มีถนนใช้เท่านั้น การออกแบบจุดกลับรถ จุดเชื่อม สัญญาณไฟในแต่ละจุดที่ไปสร้างถนนไว้ต้องคิดเรื่องอย่างนี้ให้พร้อมไปด้วย ไม่ต้องตามแก้ ตามปิดจุดเสี่ยงกันทีหลัง

รวมไปถึงมาตรฐานของยานพาหนะต่างๆ ซึ่งกรมการขนส่งทางบกพยายามจะดูแลในการที่จะมีจุดตรวจโดยกำหนดว่ารถขนาดไหนที่ต้องเข้ามาตรวจสภาพปีละ ๒ ครั้ง รถขนาดไหนที่ต้องตรวจอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง โดยในขณะนี้จุดตรวจกระจายกันอยู่ทั่วประเทศ เพราะฉะนั้นกรมการขนส่ง

ทางบกพยายามจะดูแลเรื่องนี้ควบคู่กับเรื่องคนขับรถ เรื่องปริมาณแอลกอฮอล์ ซึ่งหากเป็นรถโดยสาร ปริมาณแอลกอฮอล์ต้องเป็นศูนย์ นี่คือนโยบายที่กรมการขนส่งทางบกได้พยายามที่จะดำเนินการควบคู่ไปทั้ง มาตรการควบคุมรถและควบคุมคน

นอกจากนั้น เรื่องการที่จะให้นำระบบตัดคะแนนของใบอนุญาตมาใช้ ขณะนี้สำนักงาน ตำรวจแห่งชาติกำลังอยู่ในขั้นตอนการทำความเข้าใจหรือรับฟังความคิดเห็นอยู่ว่าผิดกรณีใดจะตัดคะแนน กี่คะแนน เพื่อนำมาตรการการตัดคะแนนการให้ใบอนุญาตขับขี่นำมาบังคับใช้โดยเร็วที่สุด

เพราะฉะนั้นสิ่งสำคัญที่จะสามารถลดการเกิดอุบัติเหตุได้คือเรื่องของการบังคับใช้กฎหมาย เราจะเข้มงวดการบังคับใช้กฎหมาย ไม่ว่าจะเป็กรณีที่ขับรถเร็วกว่าที่กฎหมายกำหนดก็ดี หรือว่ามาแล้วขับก็ตี หรือว่ากรณีที่ไม่สวมหมวกนิรภัยหรือไม่คาดเข็มขัดนิรภัย การบังคับใช้กฎหมายต้องเข้มงวดมากขึ้น ซึ่งต้องทำความเข้าใจกับการทำความเข้าใจกับพี่น้องประชาชนหรือกับชุมชน ถ้าหากจะบังคับใช้ อย่างเดียวโดยไม่ทำความเข้าใจกับประชาชนผลกระทบอย่างอื่นจะตามมาด้วย แต่การสร้าง ความเข้าใจกับชุมชนก่อนที่จะบังคับใช้กฎหมายให้ชุมชนได้เข้าใจว่าทำไมต้องบังคับใช้กฎหมายอย่างนี้เพื่อคุ้มครอง ชีวิตของตัวเอง หรือเพื่อคุ้มครองชีวิตของคนอื่นที่ไม่มีส่วนรับรู้ในการที่มาแล้วขับ หรือขับรถเร็ว และต้องพร้อมรับผลจากการเกิดอุบัติเหตุด้วย เพราะฉะนั้นสิ่งนี้ใช้มาตรการควบคู่กันไป แต่ที่สำคัญที่สุดในขณะนี้ที่กำลังเร่งทำกันคือการสร้างให้มีวินัยจราจรของคนในประเทศ แม้ว่าจะต้องใช้เวลาแต่การสร้างวินัยของคนในชาติเป็นสิ่งจำเป็นที่ควบคู่กันไป โดยเริ่มที่จะให้ทุกพื้นที่ท้องถิ่นเริ่มได้ตั้งแต่ที่ศูนย์ เด็กเล็ก ตั้งแต่โรงเรียนของท้องถิ่น เริ่มที่จะอบรมวินัยจราจรกันอย่างจริงจัง

๔. ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภาที่รัฐมนตรีรับไปพิจารณาดำเนินการ

-

๕. การติดตามผลการดำเนินการตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภา

-

*****

๑. สารบบกระทู้ถาม

กระทู้ถามเรื่อง	การจัดการปัญหาบุรีไฟฟ้าผิดกฎหมาย
ประเภทกระทู้ถาม	กระทู้ถามเป็นหนังสือ
ประเภทของการตอบ	ตอบในที่ประชุมวุฒิสภา
วันที่เสนอกระทู้ถาม	๒๑ ตุลาคม ๒๕๖๒
วันที่ตอบกระทู้ถาม	การประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๙ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันจันทร์ที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๒
ผู้ตั้งกระทู้ถาม	นายอำพล จินดาวัฒนะ เป็นผู้ตั้งถาม ถามนายกรัฐมนตรีน
ผู้ตอบกระทู้ถาม	นายวีรศักดิ์ หวังศุภกิจโกศล รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ (ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ตอบกระทู้ถามแทนนายกรัฐมนตรีน)

๒. ประเด็นคำถาม

ผู้ตั้งกระทู้ถาม : นายอำพล จินดาวัฒนะ

ตามที่มีการแพร่ระบาดของบุรีไฟฟ้า ซึ่งเป็นอุปกรณ์สูบบุหรี่ชนิดหนึ่งโดยกลไกไฟฟ้าทำให้เกิดความร้อนและไอน้ำที่ประกอบไปด้วยสารเคมีต่าง ๆ โดยไม่มีควันจากกระบวนการเผาไหม้เหมือนบุหรี่ปกติทั่วไป อุปกรณ์นี้มีส่วนประกอบหลัก ๓ ส่วน คือ แบตเตอรี่ ตัวทำให้เกิดไอความร้อนและน้ำยาที่ถูกทำให้เป็นไอสู่อ่างกายของผู้สูบ น้ำยานี้จะประกอบด้วยสารประกอบหลัก ๆ คือ นิโคติน ถือเป็นสารเสพติดชนิดหนึ่งที่พบได้ในทั้งบุรีไฟฟ้าและบุหรี่ปกติทั่วไป ที่ทำให้ร่างกายเสพติด การสูบบุหรี่เมื่อนิโคตินเข้าสู่ร่างกายจะไปกระตุ้นระบบประสาทส่วนกลาง เพิ่มความดันโลหิต เพิ่มอัตราการเต้นของหัวใจและการหายใจ เพิ่มความเสี่ยงของการเกิดมะเร็งปอด โรคเกี่ยวกับระบบทางเดินหายใจ มะเร็งช่องปาก หลอดอาหารและตับอ่อน เป็นต้น นอกจากนี้ นิโคตินยังกระตุ้นให้มีการหลั่งฮอร์โมนคอร์ติซอลเพิ่มขึ้น ซึ่งสารนี้ทำให้น้ำตาลในเลือดเพิ่มขึ้น เป็นสาเหตุของการเป็นโรคเบาหวาน นิโคตินกระตุ้นให้จำนวนเซลล์ผนังหลอดเลือดเพิ่มขึ้น ทำให้เส้นเลือดตีบ เพิ่มความเสี่ยงโรคหัวใจและหลอดเลือดสมอง สำหรับหญิงตั้งครรภ์นิโคตินส่งผลต่อการพัฒนาของสมองทารกในครรภ์อีกด้วย

ในประเทศสหรัฐอเมริกาที่มีการอนุญาตให้จำหน่ายบุรีไฟฟ้าถูกกฎหมาย การศึกษาวิจัยพบอันตรายของบุรีไฟฟ้ามากและรุนแรงจนถึงขั้นที่มีความพยายามทบทวนการอนุญาตจำหน่ายบุรีไฟฟ้า

สำหรับประเทศไทย บุรีไฟฟ้าถือเป็นสิ่งผิดกฎหมาย กฎหมายควบคุมอย่างเด็ดขาด ตั้งแต่การห้ามนำเข้าตามประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง กำหนดให้บารากูและบารากูไฟฟ้า หรือบุรีไฟฟ้าเป็นสินค้าต้องห้ามในการนำเข้ามาในราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๕๗ ซึ่งผู้ที่ฝ่าฝืนลักลอบนำเข้าจะต้องรับ

โทษจำคุกไม่เกิน ๑๐ ปี ปรับเป็นเงิน ๕ เท่าของสินค้าหรือทั้งจำทั้งปรับ รวมถึงให้รับสินค้าและพาหนะที่ใช้ในการบรรทุกสินค้านั้นด้วย นอกจากนี้บุหรี่ปริไฟฟ้ายังเป็นสินค้าที่ห้ามขาย หรือให้บริการ ตามคำสั่งคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ที่ ๙/๒๕๕๘ ซึ่งกำหนดโทษสำหรับผู้ประกอบธุรกิจทั่วไปให้จำคุกไม่เกิน ๕ ปี ปรับไม่เกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และหากผู้ที่กระทำผิดเป็นผู้ประกอบธุรกิจในฐานะผู้ผลิต ผู้ส่ง หรือผู้ที่นำเข้ามาเพื่อขายต้องรับโทษเพิ่มสูงขึ้นเป็นจำคุกไม่เกิน ๑๐ ปี ปรับไม่เกิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และผู้สูบบุหรี่ปริไฟฟ้าในสถานที่สาธารณะ ที่กำหนดให้เป็นเขตปลอดบุหรี่ปริ เช่น ในโรงเรียน โรงพยาบาล ตลาด ถือว่าฝ่าฝืนมาตรา ๔๒ พระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. ๒๕๖๐ ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ๕,๐๐๐ บาท และสำหรับกรณีของผู้ที่ช่วยซ่อนเร้น ซื่อ รั่วไว้ หรือมีบุหรี่ปริไฟฟ้าไว้ในครอบครอง ทั้งที่รู้หรือรู้ว่าบุหรี่ปริไฟฟ้าเป็นของที่ห้ามนำเข้ามาประเทศไทยต้องถือว่ามีความผิดเช่นกัน ซึ่งหากถูกจับกุม ดำเนินคดีต้องได้รับโทษจำคุกไม่เกิน ๕ ปี หรือปรับไม่เกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ตามมาตรา ๒๔๖ พระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งมาตรการทางกฎหมายเหล่านี้ของประเทศไทยถือว่าสอดคล้อง กับนโยบายและมาตรการควบคุมบุหรี่ปริไฟฟ้าในหลายประเทศทั่วโลก

อย่างไรก็ตามปรากฏว่าในความเป็นจริงมีการจำหน่ายบุหรี่ปริไฟฟ้าทางสื่อออนไลน์อย่างแพร่หลาย และมีการแอบจำหน่ายตามร้านค้าหลายแห่ง จากการประชุมการขับเคลื่อนเชิงนโยบาย การควบคุมบุหรี่ปริไฟฟ้าของประเทศไทย จัดโดยศูนย์วิจัยและจัดการความรู้เพื่อการควบคุมยาสูบ (ศจย.) คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล พบว่าสถานการณ์การจำหน่ายบุหรี่ปริไฟฟ้าในช่องทางการสื่อสารออนไลน์ จากการติดตามในช่วงธันวาคม ๒๕๖๑ - พฤษภาคม ๒๕๖๒ พบว่ามีผู้ค้าบุหรี่ปริไฟฟ้าใช้สื่อออนไลน์ และโซเชียลมีเดียทุกประเภทเพื่อการแพร่กระจายผลิตภัณฑ์ โดยพบมากที่สุด คือ เฟสบุ๊ก มี ๙๔ ราย รองลงมาคือ แอปพลิเคชันไลน์มี ๘๖ ราย ทางเว็บไซต์มี ๘๓ เว็บไซต์ อินสตาแกรม ๖๒ ราย และ ทวิตเตอร์ ๓๒ ราย รวมทุกสื่อ จำนวน ๓๕๗ ราย ซึ่งผลกระทบที่เกิดจากการเปิดรับสื่อออนไลน์ และโซเชียลมีเดีย ก่อให้เกิดความเชื่อที่ผิด โดยพบว่ากลุ่มตัวอย่างร้อยละ ๓๔ เชื่อว่าการสูบบุหรี่ปริไฟฟ้าไม่เสพติด และร้อยละ ๓๒.๒ เชื่อว่าบุหรี่ปริไฟฟ้าไม่ก่อมะเร็งปอด และร้อยละ ๓๙ เชื่อว่าการสูบบุหรี่ปริไฟฟ้า คือ การสูบควันไอน้ำเท่านั้น ซึ่งเป็นความเชื่อที่ผิด

ดังนั้น เพื่อเป็นการปกป้องคุ้มครองประชาชนและเป็นการทำให้การบังคับใช้กฎหมายของ ประเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงขอเรียนถามว่า

๑. รัฐบาลมีมาตรการควบคุมการแพร่ระบาดของบุหรี่ปริไฟฟ้าหรือไม่ อย่างไร

๒. รัฐบาลมีการบังคับใช้กฎหมายให้มีประสิทธิภาพ โดยการสืบสวน สอบสวน และจับกุมผู้กระทำผิดอย่างไร มีผลดำเนินการและแผนการดำเนินการอย่างไร ที่จะทำให้ประชาชนและสังคมมั่นใจได้

๓. ประเด็นคำตอบ

ผู้ตอบกระทู้ถาม : นายวีรศักดิ์ หวังศุภกิจโกศล

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์

คำถามที่ ๑ รัฐบาลมีมาตรการควบคุมการแพร่ระบาดของบุหรี่ไฟฟ้าหรือไม่ อย่างไร

คำตอบ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข ร่วมมือกับกระทรวงพาณิชย์ออกประกาศควบคุมการนำเข้าบารากูและบุหรี่ไฟฟ้าเพื่อป้องกันปัญหาด้านสุขภาพของประชาชน หลังจากที่ได้เก็บผลิตภัณฑ์ไปตรวจสอบและพบว่ามีสารชนิดที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ เช่น โครเมียม แมงกานีส คอปเปอร์ ทองแดง ตะกั่ว สังกะสี และสารหนู เป็นต้น กระทรวงพาณิชย์จึงได้ออกประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง กำหนดให้บารากูและบารากูไฟฟ้าหรือ บุหรี่ไฟฟ้าเป็นสินค้าที่ต้องห้ามในการนำเข้าในราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๕๗ รัฐบาลมีการควบคุมการแพร่ระบาดของบุหรี่ไฟฟ้าตามกฎหมายหลายฉบับ ดังนี้ การนำเข้าเป็นความผิดตามประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง กำหนดให้บารากูและบารากูไฟฟ้าหรือบุหรี่ไฟฟ้าเป็นสินค้าต้องห้ามในการนำเข้าในราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๕๗ การนำเข้าเป็นความผิดตามประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง สินค้าต้องห้ามนำผ่านราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๕๙ การนำเข้าและนำเข้าเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. ๒๕๖๐ การขายหรือบริการเป็นความผิดตามคำสั่งคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ที่ ๙/๒๕๕๘ การครอบครองอาจเป็นความผิดกรณีเป็นผู้ช่วยซ่อนเร้นช่วยจำหน่าย หรือรับจำหน่ายตามพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. ๒๕๖๐ การสูบบุหรี่ไฟฟ้าในเขตปลอดบุหรี่ อาจเป็นความผิดว่าด้วยการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ตามพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. ๒๕๖๐

คำถามที่ ๒ รัฐบาลมีการบังคับใช้กฎหมายให้มีประสิทธิภาพ โดยการสืบสวน สอบสวน และจับกุมผู้กระทำผิดอย่างไร มีผลดำเนินการและแผนการดำเนินการอย่างไร ที่จะทำให้ประชาชนและสังคมมั่นใจได้

คำตอบ รัฐบาลมีหน่วยงานที่ให้การดูแลในเรื่องนี้ ซึ่งแต่ละหน่วยงานมีการบังคับใช้กฎหมาย สืบสวน สอบสวนและจับกุมผู้กระทำผิดอย่างต่อเนื่อง ขอสรุปสถิติดังนี้ สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค (สคบ.) ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ จับกุมผู้กระทำผิดได้ทั้งหมด ๘๐ ราย ดำเนินคดีสิ้นสุดแล้ว ๑๐ คดี ที่เหลืออยู่ระหว่างการสอบสวน การแก้ไขพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยเพิ่มโทษให้สูงขึ้นกรณีลักลอบจำหน่ายสินค้าที่มีคำสั่งห้าม แต่งตั้งคณะทำงานชุดปฏิบัติการพิเศษเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคติดตามดูความเคลื่อนไหวและผู้กระทำผิดเกี่ยวกับ บุหรี่ไฟฟ้าและปัญหาอื่นๆ ทางสื่อออนไลน์ เชิญผู้ประกอบการที่เป็นเจ้าของเว็บไซต์ต่าง ๆ มาพูดคุย แนวทางควบคุมกับการสืบสวนจับกุมอย่างต่อเนื่อง ข้อมูลจากกรมศุลกากร ๓ ด้านที่มีการจับกุมมาก ในปี ๒๕๖๒ ด้านสะเดา จำนวน ๘ คดี มูลค่าของกลาง ๕๘๓,๑๘๐ บาท ด้านศุลกากรสุวรรณภูมิ จำนวน ๖,๐๓๑ คดี มูลค่ายังประเมินมูลค่าไม่ได้ ท่าอากาศยานดอนเมือง จำนวน ๒๘ คดี มีมูลค่าของกลาง ๒,๐๘๘,๔๖๓ บาท สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ในรอบปี พ.ศ. ๒๕๖๒ กองบังคับการปราบปราม

การกระทำความผิดเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคจับกุม จำนวน ๑๖ คดี เป็นต้น โดยในนามรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ ยินดีที่จะผลักดันและสนับสนุนการทำงานในเชิงรุก จะเน้นย้ำทางสื่อออนไลน์ให้กระชับในเชิงรุก เพราะในอนาคตการแพร่ระบาดทางออนไลน์และทางออฟไลน์ และอีกหลายๆช่องทางของบุหรี่ไฟฟ้า เช่น ทางด้านศุลกากร หากว่าไม่ทำงานในเชิงรุกในอนาคตบุหรี่ไฟฟ้าหรือบาราเก้ก็จะมีช่องทางที่แทรกซึมมาในประเทศไทย แล้วจะสร้างความเดือดร้อนให้กับประเทศชาติ

๔. ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภาที่รัฐมนตรีรับไปพิจารณาดำเนินการ

-

๕. การติดตามผลการดำเนินการตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภา

-

*****

๑. สารบบกระทู้ถาม

กระทู้ถามเรื่อง	แนวทางการปรับแผนปฏิรูปประเทศ ตามมติคณะรัฐมนตรี วันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๒
ประเภทกระทู้ถาม	กระทู้ถามด้วยวาจา
ประเภทของการตอบ	ตอบในที่ประชุมวุฒิสภา
วันที่เสนอกระทู้ถาม	๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๒
วันที่ตอบกระทู้ถาม	การประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๙ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันจันทร์ที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๒
ผู้ตั้งกระทู้ถาม	นายคำณูณ สิทธิสมาน เป็นผู้ตั้งถาม ถาปนายนายกรัฐมนตรี
ผู้ตอบกระทู้ถาม	นายเทวัญ ลิปตพัลลภ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ตอบกระทู้ถามแทนนายกรัฐมนตรี)

๒. ประเด็นคำถาม

ผู้ตั้งกระทู้ถาม : นายคำณูณ สิทธิสมาน

หนึ่งในภารกิจที่สำคัญที่สุดของสมาชิกวุฒิสภาชุดแรกตามบทเฉพาะกาล ๒๕๐ คนนี้ ก็คือภารกิจที่บรรจุอยู่ในมาตรา ๒๗๐ หน้าที่และอำนาจในการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศให้เกิดผล ตามหมวด ๑๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ แต่ขณะนี้ได้เกิดการเปลี่ยนแปลงสำคัญขึ้นในแผนการปฏิรูปประเทศถึง ๑๑ ด้านที่ได้มีผลใช้บังคับโดยการประกาศในราชกิจจานุเบกษาไปเมื่อวันที่ ๖ เมษายน ๒๕๖๑ แล้ว คือคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ ให้มีการปรับปรุงแผนการปฏิรูปประเทศ ซึ่งกว่าจะได้แผนการปฏิรูปประเทศทั้ง ๑๑ ด้านที่ปรับใหม่หมายความว่าต้องมีการประกาศในราชกิจจานุเบกษาใหม่อีกครั้งหนึ่งซึ่งอาจจะใช้เวลาจนถึงประมาณเดือนมีนาคมหรือเดือนเมษายน ๒๕๖๓ จึงมีคำถามดังนี้

๑. ขอให้ช่วยอธิบายมติคณะรัฐมนตรี วันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ ว่าจากนี้ไปขั้นตอนจะเป็นอย่างไร เพื่อที่สมาชิกวุฒิสภาซึ่งมีหน้าที่ติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดจะได้รับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่กำลังเกิดขึ้นในขณะนี้

๒. ในรัฐธรรมนูญมาตรา ๒๗๐ สมาชิกวุฒิสภามีหน้าที่ในการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ โดยรัฐธรรมนูญเขียนไว้ว่า "ในการนี้ให้คณะรัฐมนตรีแจ้งความคืบหน้าในการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศต่อรัฐสภาเพื่อทราบทุก ๓ เดือน" ดังนั้น ในขณะที่ทางรัฐบาลกำลังจัดรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ๔ ภาค ในช่วงเดือนมกราคม-กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ จะเป็นไปได้หรือไม่ที่รัฐบาลจะเสนอต่อวุฒิสภาขอให้คณะกรรมการปฏิรูปประเทศทั้ง ๑๑ คณะ มาเล่าให้สมาชิก

วุฒิสภาทั้งหมดฟังว่าจะปรับแผนไปอย่างไร โดยเฉพาะอย่างยิ่งจะมีแนวทางในการเลือกสิ่งๆ ที่เรียกว่า บิ๊กร็อกอย่างไร จะทำสำเร็จหรือไม่ มีแนวทางจะเลือกอย่างไร แล้วรับฟังความคิดเห็นจากสมาชิกวุฒิสภา ทั้ง ๒๕๐ คน จะเป็นไปได้ไหมที่จะให้เกิดเวทีนี้ในการประชุมวุฒิสภา

๓. ช่วยอธิบายโดยสังเขปว่าแนวทางอย่างไรที่จะเลือกบิ๊กร็อก คือหมายความว่ากิจกรรมปฏิรูปประเทศที่จะเร่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ เพราะในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๙๐ คำว่า "อย่างมีนัยสำคัญ" ก่อให้เกิดการถกเถียงกันอย่างมากว่าอะไรที่เรียกว่าอย่างมีนัยสำคัญ ขอให้ยกตัวอย่าง ๑ หรือ ๒ ประเด็นด้วย

๓. ประเด็นคำตอบ

ผู้ตอบกระทู้ถาม : นายเทวัญ ลิปตพัลลภ

รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

คำถามที่ ๑ ขอให้ช่วยอธิบายมติคณะรัฐมนตรี วันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ ว่าจากนี้ไปขั้นตอนจะเป็นอย่างไร เพื่อที่สมาชิกวุฒิสภาซึ่งมีหน้าที่ติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดจะได้รับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่กำลังเกิดขึ้นในขณะนี้

คำตอบ ตามมติ ครม. วันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติได้มีการประชุมกันเมื่อวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๖๒ มีการปรับแผนการปฏิรูปประเทศ แล้วได้นำเสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแผนการปฏิรูปประเทศให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งมติคณะรัฐมนตรีที่มีความเกี่ยวข้องตามที่สำนักงานเสนอมาประกอบไปด้วย ๖ ประเด็น

ประเด็นที่ ๑ กำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดในระดับแผนต้องมีความชัดเจน สามารถวัดผลการดำเนินการได้อย่างเป็นรูปธรรม

ประเด็นที่ ๒ การปรับตัดกิจกรรมที่เข้าข่ายเป็นภารกิจปกติของหน่วยงานและคัดเลือกเฉพาะกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่จะส่งผลให้เกิดความเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ หรือที่เรียกว่า บิ๊กร็อก (Big Rock) รวมทั้งปรับปรุงกิจกรรมที่มีความทับซ้อนกันระหว่างด้าน ให้มีแนวทางการดำเนินการที่ชัดเจนและสอดคล้องกัน

ประเด็นที่ ๓ การทบทวนกฎหมายภายใต้แผนการปฏิรูปประเทศ โดยพิจารณาการคัดเลือกเฉพาะกฎหมายที่มีความสำคัญ พิจารณาความสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล รวมทั้งการจัดลำดับความสำคัญของการเสนอกฎหมาย

ประเด็นที่ ๔ การทบทวนข้อเสนอให้จัดตั้งหน่วยงานของรัฐตามแผนการปฏิรูปประเทศ

ประเด็นที่ ๕ พิจารณาความเห็นของหน่วยงานรับผิดชอบตามแผนการปฏิรูปประเทศ

ประเด็นที่ ๖ ปรับแก้โครงสร้างของแผนการปฏิรูปประเทศแต่ละด้านให้เป็นรูปแบบเดียวกัน

ทั้งนี้ มอบหมายคณะกรรมการปฏิรูปประเทศดำเนินการตามขั้นตอนและกรอบระยะเวลาของกฎหมาย รวมทั้งในการรับฟังความคิดเห็นของภาคส่วนต่างๆ ให้ดำเนินการร่วมกันเพื่อประสิทธิภาพ

ในการดำเนินการ ประหยัดเวลาและงบประมาณ ซึ่งคาดว่าทั้งหมดนี้จะแล้วเสร็จประมาณปลายเดือน เมษายน ๒๕๖๓

คำถามที่ ๒ ในรัฐธรรมนูญมาตรา ๒๗๐ สมาชิกวุฒิสภามีหน้าที่ในการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ โดยรัฐธรรมนูญเขียนไว้ว่า "ในการนี้ให้คณะรัฐมนตรีแจ้งความคืบหน้าในการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศต่อรัฐสภาเพื่อทราบทุก ๓ เดือน" ดังนั้น ในขณะที่ทางรัฐบาล กำลังจัดรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ๔ ภาค ในช่วงเดือนมกราคม-กุมภาพันธ์ จะเป็นไปได้หรือไม่ที่รัฐบาลจะเสนอต่อวุฒิสภาขอให้คณะกรรมการปฏิรูปประเทศทั้ง ๑๑ คณะ มาเล่าให้สมาชิกวุฒิสภาทั้งหมดฟังว่าจะปรับแผนไปอย่างไร โดยเฉพาะอย่างยิ่งจะมีแนวทางในการเลือกสิ่งที่เรียกว่าบิกกร็อก ใด ๆ จะทำสำเร็จหรือไม่ มีแนวทางจะเลือกอย่างไร แล้วรับฟังความคิดเห็นจากสมาชิกวุฒิสภา ทั้ง ๒๕๐ คน ซึ่งหลายท่านก็มีประสบการณ์ค่อนข้างตรงในการทำแผนการปฏิรูปประเทศ จะเป็นไปได้ไหมที่จะให้เกิดเวทีนี้ในการประชุมวุฒิสภา

คำตอบ ได้หารือกับคณะกรรมการปฏิรูปประเทศทั้ง ๑๑ คณะแล้ว ทางคณะกรรมการปฏิรูปประเทศทั้งหมดยินดี ดังนั้น สมาชิกวุฒิสภาทุกท่านจะได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิรูป หรือการแก้ไขต่าง ๆ ที่เสนอเข้าสู่คณะรัฐมนตรีไป และทางคณะกรรมการปฏิรูปประเทศ ทั้ง ๑๑ คณะ จะได้นำความคิดเห็นต่าง ๆ ของสมาชิกวุฒิสภาทั้งหมดไปปรับปรุงแก้ไขในการดำเนินการต่อไป ซึ่งคาดว่าน่าจะมาชี้แจงและรับฟังความคิดเห็นจากสมาชิกวุฒิสภาได้ประมาณปลายเดือนมกราคม ๒๕๖๓

คำถามที่ ๓ ช่วยอธิบายโดยสังเขปว่าแนวทางอย่างไรที่จะเลือกบิกกร็อก คือหมายความว่า กิจกรรมปฏิรูปประเทศที่จะเร่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ เพราะในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๘๐ คำว่า "อย่างมีนัยสำคัญ" ก่อให้เกิดการถกเถียงกันอย่างมากกว่าอะไรที่เรียกว่าอย่างมีนัยสำคัญ ขอให้ยกตัวอย่าง ๑ หรือ ๒ ประเด็นด้วย

คำตอบ ในเรื่องใหญ่ๆ ที่มีนัยสำคัญหรือที่เรียกว่า บิกกร็อก ขณะนี้คณะกรรมการปฏิรูปประเทศทั้ง ๑๑ คณะ มีเรื่องใหญ่คณะละ ๒ - ๓ เรื่อง ขอยกตัวอย่างที่จะเป็นรูปธรรม ดังนี้

เรื่องที่ ๑ คือในเรื่องของการบริหารราชการแผ่นดิน หรือเรียกว่า รัฐบาลดิจิทัล หรือจะเรียกว่า ดิจิทัล กอฟเวิร์นเมนต์ (digital government) เรื่องนี้จะต้องทำให้เป็นรัฐบาลดิจิทัลให้ได้

เรื่องที่ ๒ คือ อีส ออฟ ดูอิง บิซิเนส (Ease of Doing Business) คือการลดขั้นตอนของการอนุญาตในการทำธุรกิจของเอกชน ซึ่งมีความสำคัญในความหมายของบิกกร็อก ในเรื่องของกระบวนการยุติธรรมจะมีการกำหนดระยะเวลาในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการยุติธรรมให้ชัดเจนว่าขั้นตอนไหนต้องใช้เวลาขนาดไหนจะทำให้กระบวนการยุติธรรมรวดเร็วขึ้น ส่วนด้านกฎหมายก็จะมีบททบทวนกฎหมายที่ล้าสมัยและกฎหมายที่สร้างความเป็นธรรมให้กับประชาชน กฎหมายที่ล้าสมัย กฎหมายที่ไม่เป็นธรรมกับประชาชนก็จะพยายามแก้ไข เช่น กระบวนการจดทะเบียนของธุรกิจ

ในภาคเอกชน ขึ้นต่อนไหนที่ซ้ำซ้อนก็ลดขั้นตอนลง กฎหมายกระจายเสียงซึ่งล้ำสมัยก็จะรีบดำเนินการ
นี่คือความหมายของบีก์ร็อกซึ่งคณะกรรมการปฏิรูปประเทศจะรีบดำเนินการให้แล้วเสร็จให้เร็วที่สุด

๔. ข้อเสนอแนะและข้อสังเกตของสมาชิกวุฒิสภาที่รัฐมนตรีรับไปพิจารณาดำเนินการ

-

๕. การติดตามผลการดำเนินการตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภา

-

*****

๑. สารบบกระทู้ถาม

กระทู้ถามเรื่อง	การดำเนินการตามนโยบายห้าบเร่แผงลอยในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
ประเภทกระทู้ถาม	กระทู้ถามเป็นหนังสือ
ประเภทของการตอบ	ตอบในที่ประชุมวุฒิสภา
วันที่เสนอกระทู้ถาม	๒๑ ตุลาคม ๒๕๖๒
วันที่ตอบกระทู้ถาม	การประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เป็นพิเศษ วันจันทร์ที่ ๖ มกราคม ๒๕๖๓
ผู้ตั้งกระทู้ถาม	นายอำพล จินดาวัฒนะ เป็นผู้ตั้งถาม ถาพนายกรัฐมนตรี
ผู้ตอบกระทู้ถาม	พลเอกอนุพงษ์ เผ่าจินดา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย (ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ตอบกระทู้ถามแทนนายกรัฐมนตรี)

๒. ประเด็นคำถาม

ผู้ตั้งกระทู้ถาม : นายอำพล จินดาวัฒนะ

ตามที่คำแถลงนโยบายรัฐบาลต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒ นโยบายเร่งด่วนข้อ ๑ การแก้ไขปัญหาการดำรงชีวิตของประชาชน ระบุว่า "...ทบทวนรูปแบบและมาตรฐานการห้าบเร่แผงลอยในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล เพื่อยังคงเอกลักษณ์ของเมืองหลวงแห่งร้านอาหารริมถนน..." เนื่องจากเรื่องนี้เป็นปัญหาสืบต่อมายาวนานเกี่ยวข้องกับประเด็นหลายมิติ ได้แก่ มิติด้านประชาชน สังคมและการอยู่ร่วมกัน มิติด้านเศรษฐกิจ มิติด้านสิ่งแวดล้อมความเป็นระเบียบเรียบร้อย ความสะอาดและความปลอดภัย และมิติด้านวิถีวัฒนธรรม อันเป็นเอกลักษณ์ของเมืองไทย แต่ยังคงมีการร้องทุกข์ร้องเรียนของเครือข่ายห้าบเร่แผงลอยอย่างต่อเนื่อง จึงขอเรียนถามว่า

๑. รัฐบาลได้ดำเนินการตามนโยบายเร่งด่วนข้อ ๑ ในส่วนที่กล่าวถึงข้างต้นไปแล้วหรือไม่ เพียงใด
๒. ผลการดำเนินการเป็นอย่างไร
๓. มีแผนและมาตรการดำเนินการตามนโยบายข้างต้นต่อไปอย่างไร

๓. ประเด็นคำตอบ

ผู้ตอบกระทู้ถาม : พลเอกอนุพงษ์ เผ่าจินดา

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

คำถามที่ ๑ รัฐบาลได้ดำเนินการตามนโยบายเร่งด่วนข้อ ๑ ในส่วนที่กล่าวถึงข้างต้นไปแล้วหรือไม่ เพียงใด

คำถามที่ ๒ ผลการดำเนินการเป็นอย่างไร

คำถามที่ ๓ มีแผนและมาตรการดำเนินการตามนโยบายข้างต้นต่อไปอย่างไร

คำตอบข้อ ๑ - ๓

ความเป็นมาของหาบเร่แผงลอยและเรื่องสตรีทฟู้ดทั้ง ๒ ประเด็นไม่ใช่เรื่องเดียวกันนัก เรื่องหาบเร่แผงลอยเดิมทีนั้นประมาณปี ๒๕๕๔ หรือก่อนหน้านั้นมีหาบเร่แผงลอยอยู่ในกรุงเทพมหานคร จำนวน ๖๐๐ กว่าจุด รัฐบาลในขณะนั้นได้ขอเพิ่มเติมขึ้นอีกร้อยกว่าจุด ทางกรุงเทพมหานครจึงได้ขอความเห็นชอบต่อผู้รักษาการตามกฎหมายคือตำรวจนครบาลเนื่องจากจะต้องขอผ่อนผันกับทางตำรวจนครบาล และทำการสอบถามไปยังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ซึ่งทางสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ยืนยันว่าลักษณะการผ่อนผันที่ทำอยู่ไม่ใช่ลักษณะของการผ่อนผันตามกฎหมายเพราะไม่มีการกำหนดระยะเวลา ทำให้ทางตำรวจนครบาลในขณะนั้นจะยกเลิกการผ่อนผันทั้งหมดจึงทำให้กรุงเทพมหานครต้องดำเนินการตามกฎหมายในอำนาจหน้าที่ของตนเองที่จะต้องดูแล หลังจากนั้น กรุงเทพมหานครได้ทำการยกเลิกจากจำนวน ๖๐๐ กว่าจุด ยกเลิกไป ๕๐๘ จุด คงเหลือประมาณ ๑๗๕ จุด ในขณะนี้ แต่เมื่อกลับมาดูสภาพการณ์ทั่วไปในกรุงเทพมหานคร บางจุดที่ยกเลิกไปแล้วก็ยังมี การผ่อนผันให้ทำได้แม้ไม่มีกฎหมายรองรับไม่ได้ขออนุญาตจากเจ้าหน้าที่ตำรวจ แต่กรุงเทพมหานครก็เข้าใจถึงปัญหาทางสังคมและทางเศรษฐกิจของผู้ยากไร้ฐานรากจึงได้ผ่อนผันให้ทำได้ในเส้นทางสำคัญ ๆ ที่ยกเลิกไปก่อนหน้านี้ ถ้ามีการร้องเรียนเกิดขึ้นกรุงเทพมหานครก็มีความผิด เพราะมีกฎหมายกำหนดให้ทำหน้าที่แต่กรุงเทพมหานครไม่ได้ทำ ทั้งกฎหมายสาธารณสุข กฎหมายจราจร แต่ถามว่าทำไมผ่อนผันให้มีหาบเร่แผงลอยก็เพราะควรจะให้คนจนมีที่ทำกิน

ส่วนเรื่องสตรีทฟู้ด มีหลายคนเอาเรื่องหาบเร่แผงลอยไปโยงกับสตรีทฟู้ด สภาพการณ์ของสตรีทฟู้ด ขอยกตัวอย่างสตรีทฟู้ดที่ว่านี้ถ้าจะให้ยั่งยืนในอนาคตต้องใช้กฎหมายแบบต่างประเทศ ปัจจุบันนี้ถ้าต่างประเทศมีหนู มีแมลงสาบ เขาปิดร้าน ร้านสตรีทฟู้ดของไทยทั้งหมดเรื่องสุขอนามัยทำได้หรือยัง และต้องในระยะเวลายาวว่าจะต้องทำอะไร ที่เตรียมอาหารกับห้องสุขาอยู่ใกล้กันใหม่ สมควรต้องไปพัฒนา นั่นคือสตรีทฟู้ด

หากกลับมาดูว่าการเอาหาบเร่แผงลอยไปโยงกับสตรีทฟู้ดที่อยู่บนทางเท้า ถ้าทางเท้ากว้างน้อยกว่า ๔ เมตรเมื่อมีคนไปหยุดยืนซื้อของแล้วแทบจะไม่มีทางให้คนเดินทำให้ต้องลงมาเดินบนถนน นั่นคือผลกระทบของผู้สัญจรบนถนนและบนทางเท้า ต่อไปหากจะทำทางเท้าในระดับสากลในอนาคตก็ต้องมีทางสำหรับผู้พิการจะต้องมีพื้นผิวสีเหลืองให้ผู้พิการใช้ เมื่อดูเรื่องสุขอนามัยของร้านจะมีมาตรฐานเป็นอย่างไรในอนาคต จะล้างถ้วยล้างจานอย่างไร ถ้ามีการทิ้งของทั้งหมดลงไปในท่อระบายน้ำโดยไม่ได้บำบัดทุกถนนในกรุงเทพมหานคร การทำน้ำให้มีคุณภาพไม่เน่าเสียก็คงเป็นไปได้ เรื่องหนูและแมลงสาบต้องมีแน่นอน คำตอบคือลักษณะนี้ไม่น่าใช้สตรีทฟู้ดที่ควรส่งเสริมในระยะยาว

อยากให้แยกเรื่องของสตรีทฟู้ดกับแผงลอย ตนยังอยากให้สตรีทฟู้ดเป็นร้าน แล้วจะต้องตามไปดูด้วยว่าร้านที่ว่านี้ได้มาตรฐานหรือไม่ นั่นคือสตรีทฟู้ดที่ควรจะเป็นในอนาคต ทุกแห่งในประเทศ

ไทยเรามีการผ่อนผันให้ มีการไปจัดหาที่ขายของให้ แต่ถามว่าทำไมคนขายจึงไม่ไปขาย สาเหตุก็เพราะ คนสัญจรไม่เดินเข้าไปซื้อ คนขายก็อยู่ไม่ได้ ดังนั้น การส่งเสริมสตรีที่ผู้ใดควรมีลักษณะเป็นร้าน ส่วนการผ่อนผันของหาบเร่แผงลอยก็มีกฎหมาย ถ้าถามว่ารัฐบาลทำอะไรในขณะนี้ แนวทางเพื่อผ่อนปรนก็คือ จัดให้มีวอล์กกิงสตรีท(Walking Street) เป็นรูปแบบหนึ่ง ถามว่าตีมากน้อยเพียงไร ที่เปิดไปแล้ว ๓ จุด ในกรุงเทพมหานครได้ผลดีมากแต่ต้องดูตามสถานการณ์ ถ้าลูกค้าลดลงก็ต้องปรับเปลี่ยนพื้นที่ ขณะนี้ เตรียมพื้นที่ที่จะต้องทำวอล์กกิงสตรีทไว้อีก ๗ พื้นที่ รวมเป็น ๑๐ พื้นที่ ในขั้นต้นนี้ แล้วจะสับเปลี่ยนหมุนเวียนไป ในส่วนของกรุงเทพมหานครและปริมณฑลรวมทั้งต่างจังหวัดและภูมิภาคทั้งหมดนี้เราให้ทำพร้อมกันหมด จะทำตามอำเภอในต่างจังหวัด อำเภอที่ทำได้ก็ทำตามความเหมาะสม แล้วพยายามให้คนจนได้ไปขายของ

สำหรับในเรื่องพื้นที่ทางเท้า ขณะนี้ได้เตรียมการที่จะทำในขั้นต้นจำนวน ๘ พื้นที่ด้วยกัน คือเตรียมการที่จะออกประกาศเพื่อกำหนดกรอบให้ท้องถิ่นคือแต่ละเขตไปดำเนินการ เช่น พื้นที่ทางเท้า ควรจะมีความกว้างเท่าใดซึ่งยังไม่เป็นข้อยุติ ทางกรุงเทพมหานครบอกว่าต้องมีประมาณ ๔ เมตร แต่ตนคิดว่าอยากให้ลดลงเหลือประมาณ ๓ เมตร หรือ ๓.๕ เมตร กรุงเทพมหานครให้ข้อคิดว่าร้านค้าคงจะใช้พื้นที่ ๑ เมตร มีช่องว่างระหว่างถนนกับทางเท้าสัก ๕๐ เซนติเมตรที่ไม่ควรเข้าไปชิด และมีทางให้คนเดินกับมีที่ให้คนพิการใช้ทางรวมกันแล้วประมาณ ๔ เมตร ซึ่งก็ยังไม่ข้อยุติ สำหรับคนขายต้องเป็นคนไทย ต้องมีการกำหนดจุดตั้งขายให้ ต้องมีรูปแบบเดียวกัน ต้องมีสุขอนามัย ที่สำคัญเขาอยากให้เป็นหาบเร่แผงลอย ถ้าเป็นอาหารต้องเป็นอาหารปรุงสำเร็จแล้ว หรือมาตักอุ่นแล้วใส่ถุงได้ แต่ถ้าถึงขนาดมาทำอาหารนั้นทางกรุงเทพมหานครไม่เห็นด้วย นี่คือการขอผ่อนผัน ทำประกาศแล้วก็ขอผ่อนผันกับทางเจ้าหน้าที่ตำรวจ โดยมี ๘ จุดของถนนใหญ่ๆ ก่อน ต่อจากนั้นก็ดูถนนเส้นอื่นๆ แต่ว่าต้องอยู่ในกฎหมายนี้ เพื่อคนสัญจรสามารถสัญจรได้ ความสะอาดยังมี ไม่ล้ำผิวจราจร เป็นแนวทางที่รัฐบาลได้เตรียมการและดำเนินการทำอยู่ ซึ่งผลของการดำเนินการช่วงที่ผ่านมาของวอล์กกิงสตรีทนั้นค่อนข้างดี ซึ่งต่อไปเราจะผ่อนผันในเรื่องนี้ โดยถนนบางเส้นที่ยกเลิกการผ่อนผันไปก็ยังมีคนมาขายของอยู่ เพียงแต่กรุงเทพมหานครจะเข้าไปดูอย่าให้ล้ำผิวจราจร ต้องมีสุขอนามัยพอสมควร แต่เป็นการผ่อนผันโดยไม่มีกฎหมายรองรับ สำหรับในอนาคตนั้นยังยืนยันว่าจะต้องให้เขาไปขายอยู่ในพื้นที่ที่เหมาะสม ซึ่งได้เตรียมการไว้ว่าควรจะไปอยู่ในพื้นที่ที่เหมาะสมที่ใด นอกจากนั้นก็อยากจะสร้างวัฒนธรรมให้คนกรุงเทพมหานครทั้งหมดหรือคนต่างจังหวัดด้วยได้มีวัฒนธรรมในการซื้อของจะต้องไปซื้อในที่ที่ควรซื้อด้วย และการที่จะผ่อนผันที่ใดตามกฎหมายต้องเป็นการชั่วคราวเท่านั้น ไม่ควรจะต้องแก้กฎหมายให้ไปค้าขายถาวรบนทางเท้า แต่ทั้งนี้จะต้องสอบถามความเห็นของประชาชนที่อาศัยอยู่ในบริเวณที่ได้รับผลกระทบตรงนั้นด้วย

๔. ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภาที่รัฐมนตรีรับไปพิจารณาดำเนินการ

๕. การติดตามผลการดำเนินการตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภา

*****

๑. สารบับกระทู้ถาม

กระทู้ถามเรื่อง	ปัญหาความเดือดร้อนจากการจัดให้มีรถแท็กซี่ในงานมหรสป
ประเภทกระทู้ถาม	กระทู้ถามเป็นหนังสือ
ประเภทของการตอบ	ตอบในที่ประชุมวุฒิสภา
วันที่เสนอกระทู้ถาม	๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๒
วันที่ตอบกระทู้ถาม	การประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เป็นพิเศษ วันจันทร์ที่ ๖ มกราคม ๒๕๖๓
ผู้ตั้งกระทู้ถาม	นายวัลลภ ตังคณานุก์ เป็นผู้ตั้งถาม ถามนายกรัฐมนตรี
ผู้ตอบกระทู้ถาม	พลเอก อนุพงษ์ เผ่าจินดา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย (ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ตอบกระทู้ถามแทนนายกรัฐมนตรี)

๒. ประเด็นคำถาม

ผู้ตั้งกระทู้ถาม : นายวัลลภ ตังคณานุก์

ด้วยในปัจจุบันการใช้รถแท็กซี่คนตรีสดในงานมหรสปต่าง ๆ ได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก งานมหรสปที่จัดให้มีรถแท็กซี่คนตรีสดในงานมหรสปต่าง ๆ ได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก สร้างรายได้ให้กับผู้จัดงานมหรสป ส่งผลให้ผู้จัดงานนิยมว่าจ้างรถแท็กซี่คนตรีสดมาแสดงในงาน โดยรถแท็กซี่คนตรีสดนั้น ส่วนใหญ่จะเป็นรถบรรทุกที่มีหกล้อขึ้นไป มีการดัดแปลงทำเป็นเวที ติดเครื่องขยายเสียงแบบเวทีคอนเสิร์ตและระบบแสง สี เสียงรอบคันรถ มีการแสดงดนตรีสดและร้องสดบนรถทำให้ได้รับการตอบรับเป็นอย่างดีจากผู้เข้าร่วมงาน งานมหรสปที่มีรถแท็กซี่คนตรีสดในงานจึงเปรียบได้กับการจัดให้มีคอนเสิร์ตขนาดย่อมในงาน การจัดงานจึงต้องมีการขออนุญาตจัดงานและการขออนุญาตใช้เสียงจากหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง อีกทั้งรถแท็กซี่คนตรีสดก็ต้องมีการจดทะเบียนประเภทรถให้ถูกต้อง การดัดแปลงรถก็ต้องได้รับอนุญาต แต่อย่างไรก็ดี งานมหรสปที่มีรถแท็กซี่คนตรีสดส่วนใหญ่ไม่ได้มีการขออนุญาตทั้งการจัดงานและการใช้เสียง สร้างความเดือดร้อนให้แก่ชุมชนโดยรอบที่จัดงาน ทั้งยังมีปัญหาการไม่ได้มีการจดทะเบียนประเภทรถอย่างถูกต้อง ไม่ได้มีการขออนุญาตให้ทำการดัดแปลงรถ ซึ่งอาจก่อให้เกิดอุบัติเหตุได้ นอกจากนี้ ยังมีประเด็นการไม่จำกัดอายุผู้เข้าร่วมงาน ทำให้มีเด็กอายุไม่ถึงสิบแปดปี เข้าร่วมงานเป็นจำนวนมาก และภายในงานมีการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้กับวัยรุ่นโดยไม่ตรวจสอบอายุ มีการแสดงท่าทางยั่วยวนทางเพศ อันเป็นการมอมเมาเยาวชน และมีการก่อความวุ่นวายทะเลาะวิวาทกัน

เป็นประจำ โดยไม่มีหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องเข้ามาตรวจสอบ ดูแลความเรียบร้อย และความปลอดภัย ภายในงาน สมควรที่ภาครัฐจะมีนโยบายในการจัดการปัญหาดังกล่าว จึงขอเรียนถามว่า

๑. รัฐบาลมีมาตรการควบคุมการจัดงานมหรสพที่จัดให้มีรถแท็กซี่คันตีสให้มีความเรียบร้อย ปลอดภัยหรือไม่ อย่างไร

๒. รัฐบาลมีนโยบายให้ผู้จัดงานมหรสพปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด มีการขออนุญาต จัดงาน และการขออนุญาตใช้เสียงหรือไม่ อย่างไร

๓. รัฐบาลมีแนวทางตรวจสอบการจดทะเบียนและการอนุญาตให้แก้ไขตัดแปลงรถที่ใช้แท็กซี่คันตีสในงานมหรสพหรือไม่ อย่างไร

๔ รัฐบาลจะมีมาตรการปกป้องคุ้มครองเด็กและเยาวชนไม่ให้เข้าไปมั่วสุมและดื่มสุราได้อย่างไร

๓. ประเด็นคำตอบ

ผู้ตอบกระทู้ถาม : พลเอก อนุพงษ์ เผ่าจินดา

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

คำถามที่ ๑ รัฐบาลมีมาตรการควบคุมการจัดงานมหรสพที่จัดให้มีรถแท็กซี่คันตีสให้มีความ เรียบร้อยปลอดภัยหรือไม่ อย่างไร

รัฐบาลโดยกระทรวงมหาดไทยมีมาตรการควบคุมการจัดงานมหรสพที่จัดให้มีรถแท็กซี่ คันตีสให้มีความเรียบร้อยปลอดภัย ดังนี้

ในเรื่องการจัดงานมหรสพที่จัดให้มีรถแท็กซี่คันตีสไม่มีกฎหมายเฉพาะที่กำหนดในเรื่องนี้ ที่ผ่านมาใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องในการควบคุมให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย คือกฎหมายเกี่ยวกับการ โฆษณา ได้แก่ การโฆษณาโดยใช้เครื่องขยายเสียงที่เป็นไฟฟ้าตามพระราชบัญญัติควบคุมการโฆษณา โดยใช้เครื่องขยายเสียง พ.ศ. ๒๕๔๓ เป็นกฎหมายหลัก นอกจากนี้ หากมีการสัญจรไปในช่องทางจราจร ก็ต้องขออนุญาตจากเจ้าหน้าที่ตำรวจ ในการสัญจรไปตามถนน

คำถามที่ ๒ รัฐบาลมีนโยบายให้ผู้จัดงานมหรสพปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด มีการ ขออนุญาตจัดงาน และการขออนุญาตใช้เสียงหรือไม่ อย่างไร

รัฐบาลโดยกระทรวงมหาดไทยมีนโยบายให้ผู้จัดงานมหรสพปฏิบัติตามกฎหมายอย่าง เคร่งครัด มีการขออนุญาตจัดงาน และการขออนุญาตใช้เสียง ดังนี้

ในการขออนุญาตจัดงานและการขออนุญาตใช้เครื่องขยายเสียง มีพระราชบัญญัติควบคุม การโฆษณาโดยใช้เครื่องขยายเสียง พ.ศ. ๒๕๔๓ ผู้จัดงานต้องไปขอความเห็นชอบจากเจ้าหน้าที่ตำรวจ มาก่อน แล้วจึงมาให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองในเขตเทศบาลก็เป็นนายกเทศมนตรี นอกเขตเทศบาล ก็นายอำเภอเป็นผู้อนุญาต โดยฟังความเห็นของเจ้าหน้าที่ตำรวจ เมื่ออนุญาตแล้วโดยมีเงื่อนไขต่าง ๆ เช่น เรื่องสถานที่ เวลา ทั้งหมดแล้ว คนขออนุญาตก็ต้องนำเรื่องไปแจ้งให้ทางเจ้าหน้าที่ตำรวจพื้นที่ รับทราบ จึงจะดำเนินการได้ สำหรับการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ก็ได้รับการชี้แจงว่าดำเนินการ

รัดกุมตามกระบวนการที่กำหนด ซึ่งกฎหมายก็คงมุ่งบังคับเกี่ยวกับเครื่องขยายเสียงเท่านั้น เรื่องสำคัญที่ควรกล่าวถึงคือเรื่องของการบังคับใช้กฎหมาย เรื่องของการตี๋มสุราหรือการขายสุรา อันนี้ตามหลักการเจ้าหน้าที่แจ้งว่าขายไม่ได้ ดังนั้น กรณีดังกล่าวจึงมีกฎหมายรองรับทั้งหมดว่าจะต้องขออนุญาตอย่างไร ต้องมีสถานที่อะไร อย่างไร ขายใครได้บ้าง เวลาใดได้บ้าง

คำถามที่ ๓ รัฐบาลมีแนวทางตรวจสอบการจดทะเบียนและการอนุญาตให้แก้ไขตัดแปลงรถที่ใช้แทนคนตรีสดในงานมหรสพหรือไม่ อย่างไร

รัฐบาลโดยกระทรวงมหาดไทยมีแนวทางตรวจสอบการจดทะเบียนและการอนุญาตให้แก้ไขตัดแปลงรถที่ใช้แทนคนตรีสดในงานมหรสพ ดังนี้

จากการตรวจสอบกฎหมายและสอบถามกระทรวงคมนาคม สรุปได้ความว่า ความเห็นของกระทรวงคมนาคม เมื่อพิจารณาจากการใช้งานรถแทนคนตรีสดในปัจจุบันนั้น มีการนำรถบรรทุกเครื่องดนตรีและคนโดยสารไปด้วยกัน อีกทั้งมีการแสดงบนรถในขณะที่มีการแห่ไปตามทางนั้น การใช้รถในลักษณะดังกล่าวไม่เป็นไปตามกฎหมายที่กำหนดไว้และอาจเกิดความไม่ปลอดภัยแก่คนโดยสารที่ไปกับรถอีกด้วย การกระทำดังกล่าวจึงอาจเป็นความผิดฐานใช้รถผิดประเภทตามมาตรา ๒๗ วรรคสาม ประกอบกับมาตรา ๑๒๘ รวมทั้งอาจมีความผิดตามกฎกระทรวงความปลอดภัยในการขนส่งด้วย คือกฎหมายของขนส่ง ซึ่งมีการแยกประเภทรถไว้ว่าเป็นรถประจำทาง ไม่ประจำทาง รถส่วนบุคคล เป็นต้น แล้วก็ไปกำหนดย่อยไว้อีกว่ารถประเภทใดบ้าง เช่น รถแอร์ รถไม่แอร์ หรือรถพ่วง มีทั้งมาตรฐานและมีลักษณะกำหนดไว้หลายประการด้วยกัน หากไม่เข้าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ก็คงจะจดทะเบียนไม่ได้

คำถามที่ ๔ รัฐบาลจะมีมาตรการปกป้องคุ้มครองเด็กและเยาวชนไม่ให้เข้าไปมั่วสุ่มและตี๋มสุราได้อย่างไร

รัฐบาลโดยกระทรวงมหาดไทยมีมาตรการปกป้องคุ้มครองเด็กและเยาวชนไม่ให้เข้าไปมั่วสุ่มและตี๋มสุรา ดังนี้

ตามกฎหมายปัจจุบันรถแทนคนตรีสดในงานมหรสพไม่เข้าข่ายของสถานบริการ ประชาชนจึงสามารถไปดูได้ โดยไม่จำกัดอายุ ซึ่งหากเป็นสถานบริการตามกฎหมาย อายุต่ำกว่า ๒๐ ปีจะเข้าไปไม่ได้ แต่เนื่องจากว่าเป็นรถแห่เฉย ๆ หากพิจารณาตามกฎหมายนี้ เยาวชนก็สามารถเข้าไปได้ อย่างไรก็ตาม ยังมีกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องที่กำหนดมาตรการปกป้องคุ้มครองเด็กและเยาวชน ได้แก่ พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ และประกาศคณะปฏิวัติ (ปว.) คือหากมีเหตุการณ์ต่าง ๆ เกิดขึ้น ผู้ว่าราชการจังหวัดก็สามารถดำเนินการปิดได้ ในพื้นที่ต่างจังหวัด ตาม ปว. ส่วนนี้คือมาตรการตามกฎหมายที่มี

ส่วนมาตรการของกรมการปกครองก็จะต้องพิจารณาการตรากฎหมายที่สอดคล้องกับสถานการณ์ทั้งการเกิดขึ้นของนวัตกรรมใหม่นี้คือรถแห่ แล้วก็ต้องสามารถควบคุมได้ว่าไม่ใช่เพียงแค่การขยายเสียงแต่เป็นการจัดมหรสพ รวมถึงต้องควบคุมเรื่องของการตี๋มสุราเพื่อไม่ให้เยาวชนเข้าไปถูกมอมเมา มั่วสุ่ม ทั้งนี้ ในระยะแรกก็จะดำเนินการทำคำชี้แจงไปยังท้องถิ่นและท้องที่ คือนายอำเภอกับ

ท้องถิ่นทั้งหมดที่ดูแลตามกฎหมายหลาย ๆ ฉบับนี้ว่า จะต้องปฏิบัติตามกฎหมายให้เคร่งครัด โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องการขายสุราที่มอมเมาและหากมีการกระทำผิดโดยเฉพาะอย่างยิ่งในการปล่อยให้ขายสุราได้ คงจะต้องให้เจ้าหน้าที่ที่มีความผิดด้วย

๔. ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภาที่รัฐมนตรีรับไปพิจารณาดำเนินการ

-

๕. การติดตามผลการดำเนินการตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภา

-

*****

๑. สารบบกระทู้ถาม

กระทู้ถามเรื่อง	การนำเข้าขยะพลาสติกของไทยในปี ๒๕๖๑ สูงเป็นประวัติการณ์
ประเภทกระทู้ถาม	กระทู้ถามด้วยวาจา
ประเภทของการตอบ	ตอบในที่ประชุมวุฒิสภา
วันที่เสนอกระทู้ถาม	๖ มกราคม ๒๕๖๓
วันที่ตอบกระทู้ถาม	การประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เป็นพิเศษ วันจันทร์ที่ ๖ มกราคม ๒๕๖๓
ผู้ตั้งกระทู้ถาม	นายคำณูณ สิทธิสมาน เป็นผู้ตั้งถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ผู้ตอบกระทู้ถาม	นายวราวุธ ศิลปอาชา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒. ประเด็นคำถาม

ผู้ตั้งกระทู้ถาม : นายคำณูณ สิทธิสมาน

ตั้งแต่ปีพุทธศักราช ๒๕๖๓ เป็นต้นมา ประเทศไทยได้เผชิญกับวิถีชีวิตใหม่ เนื่องจากนโยบายที่ดีเยี่ยมของรัฐบาลชุดนี้ ก็คือการรณรงค์ให้เลิกใช้ถุงพลาสติกประเภทใช้ครั้งเดียวทิ้ง เช่น ปัจจุบันหากไปห้างสรรพสินค้าก็จะได้ไม่ได้รับถุงพลาสติก เพื่อลดปริมาณขยะพลาสติกภายในประเทศ แต่อีกด้านหนึ่ง มีข้อมูลว่าประเทศไทยกลับยินยอมให้มีการนำเข้าขยะพลาสติกจากต่างประเทศ เป็นจำนวนมากมารีไซเคิล (recycle) เป็นสินค้าพลาสติก โดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นสินค้าพลาสติกคุณภาพต่ำ ราคาถูก ประเภทชิ้นหนึ่งราคาประมาณ ๒๐ บาท เพื่อนำมาจำหน่ายภายในประเทศ ซึ่งสุดท้ายก็จะกลายเป็นขยะพลาสติกจำนวนมากศาลอยู่ในประเทศ นอกจากนั้นยังมีการยินยอมให้ต่างประเทศมาตั้งโรงงานรีไซเคิลขยะพลาสติกในประเทศไทยอย่างไม่ยากนัก เชื่อว่าเรื่องนี้คงจะอยู่ในความรับรู้ของรัฐบาลอยู่แล้ว แต่อาจจะขาดการชี้แจงต่อพี่น้องประชาชน จึงถือเป็นเรื่องที่ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เกียรติวุฒิสภามาตอบกระทู้ถามในวันนี้ เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบข้อมูลถึงสิ่งที่เกิดขึ้น

การที่ตัวเลขปริมาณนำเข้าขยะพลาสติกในกลุ่มพลาสติกราคาถูก ตัวเลขย้อนหลังไป ๕ ปี สูงขึ้นมาก โดยเฉพาะในปี ๒๐๑๘ เพิ่มขึ้น ๘๕๐ เปอร์เซ็นต์จากปี ๒๐๑๗ ซึ่งในปี ๒๐๑๘ - ปี ๒๐๑๙ การนำเข้าขยะพลาสติกจากต่างประเทศของประเทศไทยมีมากถึง ๔๘๑,๓๘๑ ตัน สูงเป็นอันดับ ๓ ในอาเซียน จึงขอเรียนถามว่า

๑. รัฐบาลมีแนวทางการแก้ปัญหาการนำเข้าขยะพลาสติกของไทยอย่างไร และจะดำเนินการให้ประชาชนมีความเชื่อมั่นได้อย่างไร

๒. นอกเหนือจากการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการขยะพลาสติกและขยะอิเล็กทรอนิกส์ขึ้นใหม่แล้ว รัฐบาลมีแนวทางหรือวิธีการอื่นๆ ในการจัดการปัญหาการนำเข้าขยะพลาสติกอย่างเป็นรูปธรรมหรือไม่ อย่างไร

๓. ประเด็นคำตอบ

ผู้ตอบกระทู้ถาม : นายวราวุธ ศิลปอาชา

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

คำถามที่ ๑ รัฐบาลมีแนวทางการแก้ปัญหาการนำเข้าขยะพลาสติกของไทยอย่างไร และจะดำเนินการให้ประชาชนมีความเชื่อมั่นได้อย่างไร

รัฐบาลโดยกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีแนวทางการแก้ปัญหาการนำเข้าขยะพลาสติกของไทย ดังนี้

จากการประชุมคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเมื่อเดือนธันวาคม ๒๕๖๒ ได้มีมติให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการขยะพลาสติกและขยะอิเล็กทรอนิกส์ขึ้นใหม่ อยู่ระหว่างรอการแต่งตั้งโดยรองนายกรัฐมนตรี พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ ซึ่งคณะกรรมการชุดนี้มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นประธาน เมื่อใดที่คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการขยะพลาสติกและขยะอิเล็กทรอนิกส์มีผลบังคับใช้ กระทบในฐานะประธานคณะกรรมการฯ จะขออนุญาตเชิญหน่วยงานทุกหน่วยงาน ไม่ว่าจะอยู่ในกระทรวงใดก็ตาม เข้าร่วมประชุม เพื่อปรึกษาหารือและพิจารณาแนวทางการดำเนินการทุกวิถีทางที่จะส่งขยะพลาสติกทั้งหลายกลับคืนไปยังต้นทาง เพื่อให้ปัญหาการนำเข้าขยะพลาสติกและขยะอิเล็กทรอนิกส์ หรือว่าพลาสติกราคาถูกจากต่างประเทศให้หมดไปจากประเทศไทย ทั้งนี้ ขอให้เชื่อมั่นว่า ในปี ๒๕๖๓ ปัญหาดังกล่าวจะต้องหมดไปจากประเทศไทยแน่นอน

คำถามที่ ๒ นอกเหนือจากการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการขยะพลาสติกและขยะอิเล็กทรอนิกส์ขึ้นใหม่แล้ว รัฐบาลมีแนวทางหรือวิธีการอื่นๆ ในการจัดการปัญหาการนำเข้าขยะพลาสติกอย่างเป็นรูปธรรมหรือไม่ อย่างไร

รัฐบาลโดยกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีแนวทางการแก้ปัญหาการนำเข้าขยะพลาสติกของไทยในส่วนอื่นๆ ดังนี้

๑. เบื้องต้นกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจะได้พิจารณาว่า ปัจจุบันนี้โรงงานที่ได้รับอนุญาตให้รีไซเคิลพลาสติกทั้งหลายที่อยู่ในประเทศไทยนั้นมีศักยภาพ หรือคาพาซิตี (capacity) เท่าไร และในปริมาณขยะที่นำเข้า จำนวน ๑,๑๗๐,๐๐๐ กว่าตันนั้น เกินศักยภาพ หรือ เอกซ์เซส คาพาซิตี (excess capacity) เท่าไร ส่วนที่เกินมาต้องดำเนินการส่งกลับประเทศต้นทางต่อไป

ทั้งนี้ ที่ผ่านมามีความพยายามที่จะควบคุมปริมาณนำเข้าขยะ จากการพิจารณาเอกสารย้อนหลังพบว่า ก่อนหน้าที่จะมีคณะอนุกรรมการบริหารจัดการขยะพลาสติกและขยะอิเล็กทรอนิกส์ก็มีคณะอนุกรรมการขึ้นมาก่อนหน้านี้แล้ว แต่ว่าหมดอายุไปแล้ว จึงได้มีการแต่งตั้งขึ้นมาใหม่ ทั้งนี้ คณะอนุกรรมการชุดใหม่ที่จะตั้งขึ้นนั้น คงต้องไปหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะกรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม และจะต้องพิจารณาว่าปริมาณขยะที่นำเข้ากับปริมาณโรงงานที่เกิดขึ้นในประเทศไทยจะเป็นตัวชี้วัดได้ดีว่าขยะนั้นจะเหลือ หรือว่าจะสามารถเข้าสู่กระบวนการหรือโพรเซส (process) เพื่อนำกลับมาใช้ใหม่ได้

๒. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้หารือกับกระทรวงศึกษาธิการว่าก่อนที่จะเปิดเทอมเดือนพฤษภาคมนี้ จะจัดให้มีการนำเอาเรื่องสิ่งแวดล้อมผนวกเข้าไปอยู่ในหลักสูตรการศึกษาของไทย ตั้งแต่เตรียมอนุบาลและต่อไปทุกระดับชั้น เพื่อที่ว่าเด็กไทยในอนาคต อีก ๓ ปี ๕ ปี จากนี้ไปเติบโตขึ้นมาจะได้ตระหนักถึง คำว่า “สิ่งแวดล้อม” “การคัดแยกขยะจะได้จำได้ว่าถังขยะสีน้ำเงินคืออะไร ถังขยะสีเหลืองคืออะไร ถังขยะสีเขียวคืออะไร และถังขยะสีแดงคือขยะจำพวกใดบ้าง เพราะปัจจุบันประชาชนในสังคมไทยหลายท่านยังขาดความเข้าใจในเรื่องเหล่านี้ สิ่งที่ท่านสมาชิกวุฒิสภาได้แสดงความเป็นห่วงนั้นขออนุญัตน์อ้อมรับ และจะดำเนินการให้เกิดผลเป็นรูปธรรมในปี ๒๕๖๓ ทั้งนี้ ขอยืนยันว่าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะเร่งดำเนินการเพื่อยุติการนำเข้าขยะจากต่างประเทศเข้ามายังประเทศไทย

๔. ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภาที่รัฐมนตรีรับไปพิจารณาดำเนินการ

-

๕. การติดตามผลการดำเนินการตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภา

-

*****

๑. สารบบกระทู้ถาม

กระทู้ถามเรื่อง	ปัญหาคุณภาพและประสิทธิภาพของอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring : EM)
ประเภทกระทู้ถาม	กระทู้ถามเป็นหนังสือ
ประเภทของการตอบ	ตอบในที่ประชุมวุฒิสภา
วันที่เสนอกระทู้ถาม	๒๑ ตุลาคม ๒๕๖๒
วันที่ตอบกระทู้ถาม	การประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๑ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันจันทร์ที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๖๓
ผู้ตั้งกระทู้ถาม	นายวัลลภ ตังคณานูรักษ์ เป็นผู้ตั้งถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม
ผู้ตอบกระทู้ถาม	นายสมศักดิ์ เทพสุทิน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

๒. ประเด็นคำถาม

ผู้ตั้งกระทู้ถาม : นายวัลลภ ตังคณานูรักษ์

ด้วยกระทรวงยุติธรรมได้ดำเนินการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring : EM) ในการควบคุมติดตามผู้กระทำความผิด ซึ่งถือว่าเป็นนโยบายส่งเสริมเพื่อบรรเทา ลดจำนวนนักโทษไม่เด็ดขาดในเรือนจำหรือปัญหาความแออัดในเรือนจำ รวมถึงใช้แก้ไขปัญหาหลายด้าน อาทิ ผู้ต้องหาหรือจำเลยหลบหนีในชั้นปล่อยตัวชั่วคราว ปัญหาความยากจนทำให้ไม่มีเงินประกันตัว ซึ่งการนำมาใช้จะเป็นการลดความเหลื่อมล้ำของสังคมอีกทางหนึ่งด้วย ที่ผ่านมามีการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (กำไล EM) มาใช้ในการควบคุมติดตามตัวอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตามสังคมยังมีข้อกังวลและมีการตั้งข้อสงสัยถึงประสิทธิภาพและคุณภาพของอุปกรณ์เครื่องมือดังกล่าว ไม่ได้มาตรฐานในการควบคุมและติดตามในหลายประเด็น ทั้งกรณีผู้ที่ถูกใช้เครื่องมือดังกล่าวสามารถถอดออกได้ด้วยตนเอง ปัญหาที่ตัวเครื่องเกิดข้อบกพร่องทางเทคนิค ปัญหาขีดความสามารถของสัญญาณหรือจุดอับสัญญาณ รวมถึงระบบประมวลผล ซึ่งคุณภาพและมาตรฐานของอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring : EM) เป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญอย่างมาก เนื่องจากส่งผลต่อความเชื่อมั่นในการนำมาใช้เป็นเครื่องมือส่วนหนึ่งในกระบวนการยุติธรรม ทั้งนี้ หากเครื่องมือดังกล่าวสามารถนำมาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพจะทำให้แก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในภาพรวมได้ อาทิ ปัญหาความแออัดในเรือนจำ การหลบหนีในชั้นปล่อยตัวชั่วคราว ดังนั้น ภาครัฐต้องให้ความสำคัญและสร้างความเชื่อมั่นต่อสังคมในการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring : EM) มาใช้เป็นเครื่องมือในกระบวนการยุติธรรม จึงขอเรียนถามว่า

๑. กระทรวงยุติธรรมมีการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring : EM) มาใช้ในระบบกระบวนการยุติธรรมปริมาณจำนวนเท่าไร มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ รวมถึงปัญหาที่เกิดขึ้นหรือไม่ อย่างไร

๒. นับตั้งแต่มีการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวมาใช้ในการควบคุมติดตามตัว มีจำนวนผู้หลบหนีการควบคุมตัวจำนวนมากน้อยเพียงไร และมีแนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวหรือไม่ อย่างไร

๓. ภาครัฐมีนโยบายหรือแนวทางในการตรวจสอบและควบคุมคุณภาพของอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว เพื่อให้ได้มาตรฐานอย่างแท้จริง นำมาเป็นเครื่องมือของกระบวนการยุติธรรม ลดความเหลื่อมล้ำ ในกรณีเป็นผู้ยากไร้ไม่มีเงินประกันตัวระหว่างการพิจารณาของกระบวนการยุติธรรมหรือไม่ อย่างไร

๓. ประเด็นคำตอบ

ผู้ตอบกระทู้ถาม : นายสมศักดิ์ เทพสุทิน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

คำถามที่ ๑) ตอบว่า การนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring : EM) มาใช้ในระบบกระบวนการยุติธรรม ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๒ ถึงวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๒ ใช้กับผู้ต้องขัง จำนวน ๓,๓๓๓ เครื่อง (๑ คน/ ๑ เครื่อง) ประกอบด้วย ผู้ถูกคุมประพฤติ จำนวน ๓,๒๒๘ เครื่อง ผู้ต้องขังที่ได้รับการพักโทษ ๑๐๕ เครื่อง โดยมีการประเมินผลจากผู้ที่ถูกศาลสั่งให้ติดอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว บุคคลในครอบครัว สังคมและชุมชนต่าง ๆ จำนวน ๒๓๗ ราย ผลการประเมินอยู่ในระดับที่ดี โดยผู้ที่ถูกศาลสั่งให้ติดอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวมีความประพฤติดีขึ้น มีระเบียบวินัยดีขึ้น เคารพกฎ ระเบียบของสังคมและกฎจราจร ลดการดื่มสุรา ลดความเสี่ยงในการกระทำความผิดซ้ำ ในส่วนของครอบครัวเห็นว่า การติดอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวส่งผลต่อความคิดเป็นการเตือนสติ ทำให้เข็ดหลาบ และไม่กล้ากระทำความผิดอีก ในส่วนของสังคมและชุมชนเกิดความมั่นใจในความปลอดภัยมากขึ้น สำหรับปัญหาและข้อขัดข้องของอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว คือ ไม่เป็นไปตามขอบเขตของงาน (Term Of Reference : TOR) ทำให้ผู้ที่ติดอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว สามารถถอดอุปกรณ์ออกได้ด้วยตนเอง และระบบสัญญาณเครือข่ายที่ไม่เสถียร เนื่องจากในบางพื้นที่ไม่มีระบบสัญญาณเครือข่าย ๒G อีกทั้งผู้ที่ติดอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวบางราย อาจเกิดอาการแพ้และมีผื่นคันที่ผิวหนังในบริเวณข้อมือที่สวมใส่อุปกรณ์ดังกล่าว

คำถามที่ ๒) ตอบว่า ผู้กระทำความผิดเงื่อนไขที่ได้รับการแจ้งเตือนจากระบบมีจำนวน ๔๗ ราย ประกอบด้วย ผู้ที่มีเจตนาหลบหนีการควบคุมตัว จำนวน ๘ ราย และผู้ที่มีเจตนาทำลายอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวเพื่อหลบหนี จำนวน ๘ ราย ศาลได้ดำเนินการ ดังนี้

๑. คำสั่งจำคุก ๑ เดือน จำนวน ๑ ราย

๒. คำสั่งกักขัง กักบริเวณ ๑ เดือน จำนวน ๑ ราย

๓. ออกหมายจับ จำนวน ๖ ราย

คำถามที่ ๓) ตอบว่า ภาครัฐมีนโยบายในการตรวจสอบและคุณภาพของอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวเพื่อให้ได้มาตรฐาน กระทรวงยุติธรรมได้กำหนดขอบเขตของงาน (TOR) โดยขณะนี้ได้ส่งให้คณะกรรมการของกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมเพื่อให้ความเห็นชอบและให้การอนุมัติ (approve) ซึ่งขอบเขตของงาน (TOR) กำหนดรายละเอียดในการสวมใส่อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวที่ขอเท่า ดังนี้

๑. เพื่อไม่ให้ถอดได้ และสามารถปกปิดเมื่อสวมกางเกงขายาว

๒. ได้รับการรับรองจากสถาบันที่ยอมรับได้ทั้งในประเทศหรือต่างประเทศ
ว่าไม่เกิดอาการแพ้

๓. สามารถใช้งานกับระบบสัญญาณเครือข่ายโทรคมนาคม ๓G ขึ้นไป และจัดให้มีการทดลองในพื้นที่ทุรกันดารหรือพื้นที่บริเวณภูเขาหรือส่วนอื่น ๆ ที่ต้องได้รับการตรวจสอบ

สำหรับการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวกับผู้ต้องขังที่อยู่ระหว่างการพิจารณา คดี ศาลยุติธรรมได้มีการดำเนินการเรียบร้อยแล้ว แต่ในส่วนของกระทรวงยุติธรรมขณะนี้ไม่มีอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวอยู่ที่กระทรวงยุติธรรม กรณีของผู้ที่มีรายได้น้อยสามารถขอความช่วยเหลือจากกองทุนยุติธรรมในการขอประกันตัวหรือการจัดหาทนายความได้

ส่วนแนวทางการดำเนินการเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวในอนาคตอาจมีจำนวนอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวเพิ่มมากขึ้น เพื่อเป็นการลดความแออัดในห้องขังเช่นเดียวกับในต่างประเทศ ซึ่งกฎหมายที่อนุญาตให้ใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว แบ่งเป็น ๒ กลุ่มคือ กลุ่มที่ ๑ เป็นไปตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ (๖) และพระราชบัญญัติคุมประพฤติ พ.ศ. ๒๕๕๙ และกลุ่มที่ ๒ สามารถดำเนินการได้กับผู้ต้องขังที่ได้รับการพักการลงโทษหรือเหลือโทษจำคุกน้อย ตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๓๓ เรื่องการกำหนดสถานที่อื่นที่มีใช้เรือนจำ มาตรการนี้ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการราชทัณฑ์ก่อนเสนอต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ซึ่งคณะทำงานได้พิจารณาศึกษาการเพิ่มขีดความสามารถของอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวเพื่อลดความแออัดในเรือนจำ กระทรวงยุติธรรมได้พิจารณากลุ่มผู้ต้องขังที่อาจใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวได้ในอนาคต ตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ ดังนี้

๑. กลุ่มผู้ต้องขังระหว่างการพิจารณาคดี ซึ่งศาลได้ใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวไปแล้วส่วนหนึ่ง แต่กระทรวงยุติธรรมอาจต้องดำเนินการควบคู่ไปด้วย

๒. กลุ่มผู้ต้องขังที่ออกไปทำงานในสถานประกอบการนอกเรือนจำ หรือการใช้งานของผู้ต้องขังที่สมัครใจ

๓. กลุ่มผู้ต้องขังหญิงที่ตั้งครรภ์

๔. กลุ่มผู้ต้องขังจิตเวชที่ไม่สามารถสู้คดีได้

๕. กลุ่มผู้ต้องขังที่เป็นผู้เสพยาเสพติด หรือครอบครองยาเสพติดในปริมาณที่ไม่มาก
๖. กลุ่มผู้ต้องขังคดีความมั่นคง ซึ่งมีการชุมนุมไม่เกิน ๕ คน
๗. กลุ่มผู้ต้องขังที่เข้าข่ายการพักการลงโทษ แต่คณะกรรมการพิจารณาพักการลงโทษเห็นสมควรให้มีการควบคุมตัวอย่างเข้มงวด
๘. กลุ่มผู้ต้องขังคดีความผิดเกี่ยวกับเพศบางประเภท เช่น การพรากผู้เยาว์ โดยพิจารณาในกรณีที่ผู้เยาว์และผู้ปกครองหรือบิดามารดาของผู้เยาว์ยินยอมใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวได้ ซึ่งประเด็นนี้ยังอยู่ระหว่างการพิจารณาเนื่องจากอาจเป็นเรื่องที่ขัดต่อความรู้สึกของคนในสังคม เป็นต้น
๙. กลุ่มผู้ต้องขังคดีเกี่ยวกับการกระทำโดยประมาท
๑๐. กลุ่มผู้ต้องขังคดีความผิดเกี่ยวกับการเงิน เช่น คดีเช็ค หรือคดีที่เกี่ยวข้องทรัพย์สินบางประเภท เป็นต้น
๑๑. กลุ่มผู้ต้องขังในคดีที่ไม่มีการกระทำผิดความเป็นลักษณะของอาชญากรโดยสันดาน เช่น การเก็บของป่า เป็นต้น

๔. ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภาที่รัฐมนตรีรับไปพิจารณาดำเนินการ

-

๕. การติดตามผลการดำเนินการตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภา

-

*****

๑. สารบบกระทู้ถาม

กระทู้ถามเรื่อง	การแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศและภัยแล้งนอกเขตชลประทาน อย่างยั่งยืน
ประเภทกระทู้ถาม	กระทู้ถามเป็นหนังสือ
ประเภทของการตอบ	ตอบในที่ประชุมวุฒิสภา
วันที่เสนอกระทู้ถาม	๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๒
วันที่ตอบกระทู้ถาม	การประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๑ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันจันทร์ที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๖๓
ผู้ตั้งกระทู้ถาม	นายระวี รุ่งเรือง เป็นผู้ตั้งถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ผู้ตอบกระทู้ถาม	นายวราวุธ ศิลปอาชา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒. ประเด็นคำถาม

ผู้ตั้งกระทู้ถาม : นายระวี รุ่งเรือง

เนื่องจากที่ผ่านมาประเทศไทยประสบปัญหามลพิษทางอากาศโดยเฉพาะหมอกควันและภัยแล้งติดต่อกันมาเป็นเวลานานหลายทศวรรษ ทั้งนี้เพื่อการบริโภค อุปโภค น้ำเพื่อการเกษตรและน้ำใช้เพื่อการอื่น ๆ กำลังขาดแคลนในขั้นวิกฤตเพิ่มขึ้น แม้ว่าในรอบปีมีทั้งน้ำท่วมและน้ำแล้งในปีนี้ก็เช่นกัน ปริมาณน้ำฝนที่ตกลงมาจำนวนมากสามารถเก็บไว้ใช้ประโยชน์ได้ไม่เกินร้อยละ ๓๐ ที่เหลืออีกร้อยละ ๗๐ ไหลลงสู่ทะเลซึ่งเป็นวัฏจักรตลอดมา วิกฤตภัยแล้งที่เกิดขึ้นในแต่ละปีสร้างความเสียหายให้กับทรัพย์สินของประชาชนและงบประมาณแผ่นดินเป็นจำนวนมาก ประทับกับแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ – พ.ศ. ๒๕๘๐) ระบุว่า รัฐบาลมีนโยบายให้ทุกชุมชนทุกหมู่บ้านเข้าถึงน้ำอุปโภคบริโภคได้อย่างทั่วถึง ในขณะที่ข้อมูล กชช.๒ ค. ระบุว่าหมู่บ้านที่มีน้ำเพื่อการเกษตรไม่ครบทั้งปีมีถึงร้อยละ ๔๒ น้ำเพื่อการเกษตรนอกเขตชลประทานประมาณ ๙๐ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๗๐ ยังต้องพึ่งพาน้ำฝนและน้ำบาดาลเป็นหลัก ต้นทุนน้ำในแหล่งน้ำผิวดินหลายพื้นที่เกิดสถานการณ์ขาดแคลนไม่สามารถจัดหาได้ โดยเฉพาะพื้นที่หมู่บ้านห่างไกลการเข้าถึงแหล่งน้ำยังไม่ได้รับการแก้ไขปัญหการบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ “ธนาคารน้ำใต้ดิน” จึงน่าจะเป็นทางเลือกหนึ่งในการแก้ไขปัญหาน้ำท่วม น้ำขัง น้ำแล้งได้ โดยการบริหารจัดการเมื่อ “น้ำหลาก ฝากลงใต้ดิน ฝนตกที่ไหน ฝากลงใต้ดินที่นั่น” เพื่อกักเก็บน้ำไว้ใต้ดิน สร้างความชุ่มชื้นให้ผิวดิน ไม่ก่อให้เกิดความแห้งแล้ง ทำให้ต้นไม่เขียวชะอุ่มตลอดปี ธรรมชาติอุดมสมบูรณ์ ไม่เกิดไฟป่า น้ำฝนที่ตกลงมาไม่เสียหายอีกต่อไปสามารถทำได้ทั้งบ่อปิดเพื่อเติมน้ำลงใต้ดินและบ่อเปิดเพื่อนำน้ำไปใช้พร้อมกับเติมเต็มน้ำในบ่อบาดาลให้มีใช้ตลอดปี กระทรวง

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในฐานะที่กำกับดูแลการจัดหาน้ำนอกเขตชลประทานทราบว่าได้รับงบประมาณไม่ถึงหมื่นล้านบาท ทั้ง ๆ ที่ การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบจำเป็นต้องใช้งบประมาณมากกว่า ๖ หมื่นล้านบาท เพื่อส่งผลให้เกิดความมั่นคงยั่งยืนทั้งในการเกษตร ด้านอุตสาหกรรม และสิ่งแวดล้อมตลอดไปในอนาคต จึงขอเรียนถามว่า

๑. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีแนวนโยบายในการจัดหาแหล่งน้ำนอกเขตชลประทานเพื่อการเกษตรในทุกชุมชนทุกหมู่บ้านให้เพียงพอได้หรือไม่ อย่างไร

๒. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีแผนบริหารจัดการน้ำและแผนบูรณาการงบประมาณการจัดการน้ำของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเร่งรัดพัฒนาจัดหาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรนอกเขตชลประทานให้มีน้ำใช้ได้ตลอดปีทันต่อสถานการณ์ได้หรือไม่ อย่างไร

๓. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจะใช้โอกาสที่กระแสน้ำลงใต้ดินได้รับความสนใจจากสังคมอย่างมากผลักดันให้เกิดขึ้นโดยที่ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในภาวะที่มีงบประมาณจำกัดได้หรือไม่ อย่างไร

๓. ประเด็นคำตอบ

ผู้ตอบกระทู้ถาม : นายวราวุธ ศิลปอาชา

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

คำถามที่ ๑) ตอบว่า โดยปกติแหล่งน้ำที่อยู่ในประเทศไทยจะอยู่ภายใต้การดูแลของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยกรมทรัพยากรน้ำ แต่ภายหลังจากที่มีมติของคณะกรรมการกระจายอำนาจ ทำให้แหล่งน้ำที่มีปริมาณ ๒ ล้านลูกบาศก์เมตรขึ้นไปจะอยู่ภายใต้การดูแลของกรมทรัพยากรน้ำ แต่สำหรับแหล่งน้ำที่มีความจุต่ำกว่า ๒ ล้านลูกบาศก์เมตรจะถูกปรับโอนไปให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดูแล ปัจจุบันปัญหาภัยแล้งมีอยู่ทุกที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาคอีสานและพื้นที่ทำการเกษตร ซึ่งปริมาณน้ำผิวดินลดลงไปมากสืบเนื่องจากเหตุการณ์เอลนีโญ (El Nino) ที่เกิดขึ้น และฝนไม่ตกต้องตามฤดูกาล โดยทั่วไปแล้วสภาพภัยแล้งในปัจจุบันทำให้ปริมาณน้ำผิวดินในประเทศไทยลดน้อยลง เช่น น้ำในเขื่อน น้ำในแม่น้ำลำคลองต่าง ๆ ดังนั้น แหล่งน้ำแห่งเดียวในประเทศไทย คือ น้ำที่อยู่ใต้ดิน ซึ่งแต่ละปีจะมีปริมาณฝนตกลงมาในประเทศไทยประมาณ ๗๕,๐๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตร ปริมาณฝนดังกล่าวสามารถกักเก็บไว้ได้เพียง ๑๐ เปอร์เซ็นต์ น้ำใต้ดินที่สามารถนำขึ้นมาใช้ได้จริงประมาณ ๔๕,๐๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตร แต่ปัจจุบันน้ำใต้ดินถูกนำมาใช้เพียง ๑๕,๐๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตร เหลืออีกประมาณ ๓๐,๐๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตร เนื่องจากประเทศไทยไม่มีแผนที่น้ำใต้ดินจึงทำให้ไม่สามารถนำน้ำใต้ดินที่มีอยู่ใช้เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ขณะนี้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้ให้กรมทรัพยากรน้ำบาดาลตั้งงบประมาณเพื่อทำการสำรวจแผนที่น้ำใต้ดินไว้ใช้เมื่อขาดแคลนน้ำในการอุปโภคบริโภคและทำการเกษตร เพื่อจะได้ไม่ต้องคาดเดาในการหาแหล่งน้ำเพราะบางพื้นที่ต้องเจาะลึกลงไปหลายร้อยเมตรจึงจะเจอน้ำบาดาลคุณภาพดีที่สามารถนำมา

อุปโภคบริโภคหรือทำการเกษตรได้ นอกจากนี้ กรมทรัพยากรน้ำบาดาลมีโครงการน้ำบาดาลเพื่อการเกษตรสำหรับขนาดพื้นที่ตั้งแต่ ๔๐ - ๕๐๐ ไร่ ซึ่งบ่อน้ำบาดาลบ่อเดียวอาจไม่เพียงพอ จะต้องมี ๒ - ๓ บ่อ และการบริหารจัดการน้ำบาดาล เช่น การมีซับเมอร์จ (submerge) การมีเพาเวอร์ซัพพลาย (power supply) หรือพลังงานไฟฟ้าทั้งจากเครื่องปั่นไฟหรือกริด (grid) หรือการใช้พลังงานแสงอาทิตย์ การตั้งหอถังสูง เป็นต้น เพื่อให้บริการน้ำแก่เกษตรกรในหลาย ๆ พื้นที่ ทั้งนี้ แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) กรมทรัพยากรน้ำบาดาลมีเป้าหมายที่จะพัฒนาบ่อน้ำบาดาลให้ได้จำนวน ๓๑,๐๐๐ กว่าแห่ง แต่ปัจจุบันดำเนินการได้เพียง ๗,๐๐๐ กว่าแห่ง ยังเหลืออีกประมาณ ๒๔,๐๐๐ แห่ง ที่ต้องเร่งพัฒนา ทั้งนี้ แผนการจัดการน้ำหรือแผนที่น้ำใต้ดินจะมีส่วนสนับสนุนการดำเนินการได้เป็นอย่างดี

ปัจจุบันกรมทรัพยากรน้ำมีบทบาทในการอนุรักษ์และฟื้นฟูแหล่งน้ำ เช่น ห้วย หนอง คลอง บึง แหล่งกักเก็บน้ำที่มีอยู่ในปัจจุบัน เพื่อรองรับน้ำฝนตามฤดูกาล เพราะในหลายพื้นที่ลำห้วยบางแห่งต้นเขินจนไม่สามารถกักเก็บน้ำได้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยกรมทรัพยากรน้ำบาดาลอยู่ระหว่างดำเนินการอย่างเต็มที่ในการแก้ปัญหาภัยแล้งเพื่อให้ความช่วยเหลือประชาชนและเกษตรกรที่อยู่นอกเขตชลประทาน และพื้นที่ในเขตชลประทานบางแห่งที่ประสบปัญหาภัยแล้ง

คำถามที่ ๒) ตอบว่า กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้แจ้งไปยังทุกหน่วยงานในสังกัด และประสานไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงมหาดไทย และสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (สทนช.) เพื่อบูรณาการงบประมาณทั้งในส่วนกลางและส่วนท้องถิ่น ซึ่งหน่วยงานในสังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทุกหน่วยงานมีส่วนร่วมในการบูรณาการการจัดการน้ำ เช่น กรมทรัพยากรธรณีซึ่งเป็นหน่วยงานหนึ่งที่รับผิดชอบเรื่องน้ำใต้ดิน กรมทรัพยากรธรณีจะมีหน้าที่ดูแลโครงสร้างใต้ดินเมื่อมีการสูบน้ำขึ้นมาในปริมาณมากซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อโครงสร้างใต้ดิน ในส่วนของกรมป่าไม้ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ทั้ง ๒ หน่วยงานมีความสำคัญในการแก้ไขปัญหาภัยแล้ง เพราะมีหน้าที่ดูแลแหล่งต้นน้ำของประเทศไทย หากพื้นที่ป่าและพื้นที่อุทยานแห่งชาติมีความอุดมสมบูรณ์จะทำให้แหล่งน้ำประเภท 1A 1B มีความสมบูรณ์ด้วย ภัยแล้งจะลดลงโดยปริยาย ฝนจะตกต้องตามฤดูกาล ปริมาณน้ำจะเป็นไปตามระบบ แต่ปัญหาที่พบในปัจจุบัน คือ มีการลักลอบตัดไม้ทำลายป่า ดังนั้น ทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจะต้องดำเนินการตามบทบาทหน้าที่เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาภัยแล้ง

คำถามที่ ๓) ตอบว่า ปัจจุบันการเติมน้ำใต้ดินหรือธนาकरणน้ำ (artificial recharge) เป็นการเติมน้ำลงในแหล่งน้ำแบ่งเป็น ๓ แบบ คือ แบบที่ ๑ การเติมน้ำจากหลังคาบ้านโดยน้ำจะไหลจากหลังคาบ้านลงมาเก็บที่บ่อและลงไปใต้ดิน แบบที่ ๒ การเก็บน้ำลงบ่อโดยการทำบ่อคอนกรีตเพื่อให้น้ำซึมลงไปถึงชั้นผิวดิน และแบบที่ ๓ การเติมน้ำโดยใช้ระบบผ่านสระน้ำ ซึ่งจะต้องมีจุดหนึ่งในสระน้ำที่ขุดลึกลงไปเพื่อให้เลยชั้นดินเหนียวไปถึงชั้นทรายหรือชั้นกรวด และให้น้ำสามารถซึมลงไปในแหล่งน้ำใต้ดินได้ ทั้งนี้ การทำธนาकरणน้ำใต้ดินต้องคำนึงถึงทิศทางการไหลของน้ำและแหล่งที่จะกักเก็บน้ำ เพราะหากน้ำที่จะ

นำลงไปเก็บในใต้ดินต้องผ่านไร่นาหรือสวนที่มีสารเคมีหรือยาฆ่าแมลง น้ำใต้ดินจะไม่สะอาด อาจก่อให้เกิดการปนเปื้อนกับแหล่งน้ำที่อยู่ใต้ดินได้ ปัจจุบันเกษตรกรบางรายนำยางรถยนต์หรือขวดพลาสติกใส่ลงไปในกลุ่มเพื่อถ่วงไว้ ซึ่งเป็นความเข้าใจที่คลาดเคลื่อน เพราะเมื่อเวลาผ่านไปสารเคมีที่อยู่ในยางรถยนต์และขวดพลาสติกอาจแตกตัวกลายเป็นไมโครพลาสติก (microplastics) เพื่อเป็นการสร้างความเข้าใจที่ถูกต้อง กรมทรัพยากรน้ำบาดาลจึงได้จัดทำคู่มือการทำธนาคารน้ำใต้ดินแจกจ่ายให้แก่ประชาชน เนื่องจากแต่ละพื้นที่มีศักยภาพการเติมน้ำลงใต้ดินไม่เหมือนกัน เช่น บางพื้นที่เป็นดินเหนียว และบางพื้นที่เป็นดินทราย เป็นต้น

๔. ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภาที่รัฐมนตรีรับไปพิจารณาดำเนินการ

-

๕. การติดตามผลการดำเนินการตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภา

-

*****

๑. สารบบกระทู้ถาม

กระทู้ถามเรื่อง	ความคืบหน้าการทบทวนมติการจัดหาผลประโยชน์ในที่ดินของรัฐ แปลง “ตงน้ำจั้น” “ตงบ้านอัน” และ “ตงเหล่าแซม” ในท้องที่ตำบลกมลไสย จังหวัดกาฬสินธุ์
ประเภทกระทู้ถาม	กระทู้ถามเป็นหนังสือ
ประเภทของการตอบ	ตอบในที่ประชุมวุฒิสภา
วันที่เสนอกระทู้ถาม	๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๒
วันที่ตอบกระทู้ถาม	การประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๑ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันจันทร์ที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๖๓
ผู้ตั้งกระทู้ถาม	นางสาวภัทรา วรามิตร เป็นผู้ตั้งถาม ถาปนายนายกรัฐมนตรี
ผู้ตอบกระทู้ถาม	นายนิพนธ์ บุญญามณี รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย (ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ตอบกระทู้ถามแทนนายกรัฐมนตรี)

๒. ประเด็นคำถาม

ผู้ตั้งกระทู้ถาม : นางสาวภัทรา วรามิตร

ตามที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ได้มีหนังสือ ที่ กส ๕๑๐๐๑/๐๔๘ ลงวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๑ ถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ขอให้คณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ พิจารณาทบทวนวิธีการจัดหาผลประโยชน์ในที่ดินของรัฐแปลง “ตงน้ำจั้น” “ตงบ้านอัน” และ “ตงเหล่าแซม” ในท้องที่ตำบลกมลไสยและตำบลหลักเมือง อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ จาก “การให้เช่า” เป็น “การให้เช่าซื้อ” และสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในฐานะเลขาธิการคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติได้มีหนังสือ ที่ ทส (คจช) ๑๐๐๒.๓/๒๐๓๖ ลงวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ ตอบกลับถึงนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ แจ้งให้ทราบว่า ในคราวประชุมคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๐ คณะกรรมการได้มีมติให้จัดหาผลประโยชน์ในที่ดินของรัฐแปลง “ตงน้ำจั้น” “ตงบ้านอัน” และ “ตงเหล่าแซม” โดยการให้เช่า ซึ่งการขอให้ทบทวนมติดังกล่าวจะต้องขอยกเว้นมติคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ ๓/๒๕๑๗ เมื่อวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๑๗ เสียก่อน และจะได้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติเพื่อพิจารณาต่อไป ซึ่งเป็นระยะเวลา ๑ ปี ๘ เดือนแล้ว แต่ยังไม่ทราบผลการทบทวนเรื่องดังกล่าวแต่อย่างใด โดยสาเหตุสำคัญที่มีการขอให้มีการทบทวนมติวิธีการจัดหาผลประโยชน์ในที่ดินของรัฐทั้งสามแปลงนั้น เนื่องจากคณะกรรมการที่ดินอำเภอกมลาไสยประจำสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ได้ประชุมร่วมกับราษฎรผู้ครอบครองที่ทำประโยชน์บนที่ดินและประชาชนในพื้นที่มีความเห็นร่วมกันว่าในที่ดินทั้งสามแปลงมีราษฎรถือครองทำประโยชน์โดยใช้เป็นที่อยู่อาศัยและทำมาหากินมาโดยตลอด ประกอบกับพบว่าที่ดิน

ของรัฐบางแปลง เช่น ที่ดินของรัฐแปลง “ดงปากน้ำ” อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ มีการกำหนดวิธีการจัดหาผลประโยชน์ในที่ดินของรัฐเป็นการให้ประชาชน “เช่าซื้อ” ดังนั้น เพื่อให้การจัดหาผลประโยชน์ทั้งสามแปลงเป็นไปตามมาตรฐานเดียวกันกับประชาชนที่อาศัยอยู่ในที่ดินของรัฐแปลง “ดงปากน้ำ” จึงควรมอบหมายให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์จัดหาผลประโยชน์ในที่ดินของรัฐทั้งสามแปลงโดยวิธีการให้ราษฎรผู้ถือครองได้เช่าซื้อเช่นเดียวกัน เพราะวิธีการจัดหาผลประโยชน์ในที่ดินของรัฐโดยการเช่าซื้อ จะทำให้ประชาชนได้มีกรรมสิทธิ์ในที่ดินที่ตนเองถือครองอยู่ เป็นการให้ความเป็นธรรมแก่ผู้ใช้ประโยชน์ในที่ดินอย่างแท้จริง ทั้งยังเป็นการสนับสนุนให้เกิดความมั่นคงในการสร้างหลักแหล่งที่อยู่อาศัยให้แก่ประชาชนอีกทางหนึ่ง และหากประชาชนมีที่อยู่อาศัยที่มีความมั่นคงแล้ว ก็จะสามารถผลักดันให้สร้างความเจริญก้าวหน้าต่อระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศต่อไปในอนาคตอีกด้วย จึงขอเรียนถามว่า

๑. จากการที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์มีหนังสือ ที่ กส ๕๑๐๐๑/๐๔๘ ลงวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๑ ถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ขอให้คณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติพิจารณาทบทวนวิธีการจัดหาผลประโยชน์ในที่ดินของรัฐแปลง “ดงน้ำจั้น” “ดงบ้านอ้น” และ “ดงเหล่าแหมม” ปัจจุบันนับเป็นเวลานานถึง ๑ ปี ๘ เดือนผ่านมาแล้ว คณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติมีมติหรือกำหนดแนวทางในเรื่องดังกล่าวไปแล้วหรือไม่ อย่างไร

๒. องค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ได้มีหนังสือ ที่ กส ๑๕๐๐๑/๑๓๘๒ ลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๒ ถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สอบถามความคืบหน้าการขอให้ทบทวนการจัดหาผลประโยชน์ในที่ดินของรัฐแปลง “ดงน้ำจั้น” “ดงบ้านอ้น” และ “ดงเหล่าแหมม” อีกครั้ง เรื่องดังกล่าวมีความคืบหน้าเป็นประการใด

๓. ประเด็นคำตอบ

ผู้ตอบกระทู้ถาม : นายนิพนธ์ บุญญามณี รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย

คำถามที่ ๑) ตอบว่า ความก้าวหน้าในประเด็นก่อนที่จะถึงการจัดการในปัจจุบัน คณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติได้พิจารณาเรื่องดังกล่าว จำนวน ๕ ครั้ง คือ การประชุมคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ ๖/๒๕๒๗ เมื่อวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๒๗ ได้อนุมัติในหลักการให้ราษฎรเช่าซื้อ และเสนอให้คณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงพิจารณาเมื่อปี ๒๕๒๗ ต่อมาเมื่อปี ๒๕๒๘ ได้มีการพิจารณาเมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๒๘ ให้ถอนสภาพที่ดินสาธารณประโยชน์ ๔ แปลง โดยเป็นการให้เช่า จากนั้นคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติได้มีการประชุม ครั้งที่ ๗/๒๕๒๙ เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๒๙ ให้ถอนสภาพที่ดินสาธารณประโยชน์ ๔ แปลง โดยบริเวณที่ดินที่ทางราชการได้ดำเนินการตามแผนบูรณะชนบท พ.ศ. ๒๕๔๔ อนุญาตให้ราษฎรเช่าครอบครองทำประโยชน์ ซึ่งถือว่ามีผู้ใช้บุกรุก และให้จัดให้ผู้ครอบครองทำประโยชน์เช่าซื้อแปลง “ดงปากน้ำ” ส่วนที่ดินที่ทางราชการไม่ได้ดำเนินการตามแผนบูรณะชนบท แต่มีราษฎรเข้าไปครอบครองทำประโยชน์โดยพลการให้ดำเนิน

ตามมติเดิม คือ จัดให้ผู้ครอบครองเช่าต่อไป ในที่ดินของรัฐแปลง “ดงน้ำจั้น” “ดงบ้านอัน” และ “ดงเหล่าแหม” ต่อมาคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติได้มีการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๔๖ เมื่อวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๔๖ ได้ทบทวนมติคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ ๗/๒๕๒๙ เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๒๙ ให้ตรวจสอบเอกสารหลักฐานเพิ่มเติม ต่อมาคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติได้มีการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๐ ยืนยันให้จัดหาประโยชน์ในที่ดินของรัฐ “ดงน้ำจั้น” “ดงบ้านอัน” และ “ดงเหล่าแหม” โดยการเช่า ดังนั้น ที่ดินทั้ง ๓ แปลงคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติยังคงยืนยันให้สิทธิโดยการเช่า

คำถามที่ ๒) ตอบว่า ตามที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ได้ติดตามความคืบหน้าปรากฏว่า เดิมมีการใช้ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ต่อมาในปี ๒๕๖๒ ได้มีการออกกฎหมายที่เรียกว่า “พระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒” และมีพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นการแก้ไข คำว่า “คณะกรรมการ” จากเดิม “คณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ” เป็น “คณะกรรมการจัดที่ดิน” สอดคล้องกับพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๖๒ โดยกำหนดให้จัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) ภายใน ๒ ปี คือ ภายในวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๖๔ ขณะนี้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) ทำหน้าที่ฝ่ายเลขานุการ คทช. คาดว่าจะมีการประชุมครั้งแรกในวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๓ ซึ่งอยู่ในขั้นตอนการออกกฎหมายปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม ส่วนเรื่องของอำนาจหน้าที่และการถ่ายโอนภารกิจ ในกฎหมายให้ออนอำนาจจากกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไปที่กระทรวงมหาดไทย โดยกรมที่ดินทำหน้าที่เลขานุการ แต่ขั้นตอนการออกกฎหมายยังไม่แล้วเสร็จ ซึ่งกฎหมายกำหนดให้ดำเนินการภายใน ๒ ปี ในขณะนี้ สผ. อยู่ระหว่างดำเนินการ ดังนั้น ขั้นตอนการถ่ายโอนภารกิจตามกฎหมายถือว่าอยู่ในขั้นตอนการพิจารณาของคณะกรรมการ ต้องรอให้มีพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม ในการจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติและการโอนภารกิจจากกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไปเป็นของกระทรวงมหาดไทย โดยกรมที่ดินจะดำเนินการในเรื่องดังกล่าวต่อไป กล่าวโดยสรุป คือ ในขณะนี้ความคืบหน้ายังไม่สามารถดำเนินการได้ เพราะติดขั้นตอนการดำเนินการทางกฎหมาย

๔. ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภาที่รัฐมนตรีรับไปพิจารณาดำเนินการ

มีข้อสังเกตเกี่ยวกับความคืบหน้าการทบทวนมติการจัดหาผลประโยชน์ในที่ดินทั้ง ๓ แปลง ประกอบด้วย “ดงน้ำจั้น” “ดงบ้านอัน” และ “ดงเหล่าแหม” ในการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรในพื้นที่ดังกล่าวเพื่อให้มีเอกสารสิทธิในที่ดินทำกินเช่นเดียวกับพื้นที่ที่มีอาณาเขตติดต่อกัน คือ “ดงปากน้ำ” ที่ให้ผู้เข้าไปครอบครองทำประโยชน์โดยการเช่าซื้อและมีการให้เอกสารสิทธิในที่ดินแล้ว รวมทั้งมาตรการ

รองรับและการช่วยเหลือเกษตรกรที่ไม่มีเอกสารสิทธิ เช่น ค่าเกี่ยวข้าว หรือการประมงภัยพิบัติต่าง ๆ เป็นต้น

๕. การติดตามผลการดำเนินการตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภา

ในการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๔ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันจันทร์ที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๖๓ มีการบรรจุระเบียบวาระการประชุม กระทั่งถามด้วยวาจา เรื่อง ติดตามผลของกระทู้ ๓ ดง นางสาวภัทรา วรามิตร เป็นผู้ตั้งถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ซึ่งนายนิพนธ์ บุญญามณี รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยได้ตอบกระทู้ถามดังกล่าวและแจ้งต่อที่ประชุมว่า ขอรับไปประสานกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในการเร่งรัดการเสนอกฎหมายเพื่อเข้าสู่การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาต่อไป ทั้งนี้ กรมที่ดินได้มีหนังสือ ด่วนที่สุดที่ ๐๕๑๑.๓/๑๖๗๐๑ ลงวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๓ รายงานผลการดำเนินการตามกระทู้ถามของวุฒิสภา สรุปได้ดังนี้

๑. คณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติได้มีมติในคราวประชุมครั้งที่ ๗/๒๕๒๙ เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๒๙ ให้ดำเนินการถอนสภาพที่ดินดังกล่าวเพื่อมอบหมายให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์นำไปจัดหาผลประโยชน์ และได้พิจารณาทบทวนวิธีการจัดหาผลประโยชน์แล้วในคราวประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๔๖ เมื่อวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๔๖ และครั้งที่ ๑/๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๐ ที่ประชุมมีมติให้จัดหาผลประโยชน์ในที่ดินของรัฐทั้งสามแปลงโดยการให้เช่า เนื่องจากทางราชการมิได้อนุญาตให้ราษฎรเข้าครอบครองที่ดินดังกล่าวจึงถือเป็นการบุกรุก ราษฎรควรได้รับสิทธิโดยการเช่าตามหลักการของคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติในคราวประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๑๗ ลงวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๑๗ การทบทวนวิธีการการจัดหาผลประโยชน์จากการให้เช่าเป็นเช่าซื้อโดยการให้กรรมสิทธิ์แก่ผู้บุกรุกนั้น ต้องนำเรื่องเสนอคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติเพื่อพิจารณายกเว้นหลักการตามมติเดิมเสียก่อน ซึ่งคณะอนุกรรมการพิจารณากลั่นกรองด้านการบริหารจัดการที่ดินได้พิจารณาเรื่องดังกล่าวในคราวประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๑ และมีมติให้กรมที่ดินและจังหวัดกาฬสินธุ์พิจารณาให้ความเห็นเพื่อเสนอคณะกรรมการฯ และคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติพิจารณาซึ่งจังหวัดกาฬสินธุ์ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าควรเสนอให้ทบทวนมติการจัดหาผลประโยชน์ในที่ดินของรัฐทั้งสามแปลงจากวิธีการเช่าเป็นเช่าซื้อ และได้แจ้งผลการพิจารณาเรื่องดังกล่าวมายังกรมที่ดินเมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๒

๒. ได้มีพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ ใช้บังคับโดยมาตรา ๔ และมาตรา ๗ ของพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดินดังกล่าว ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔ ประมวลกฎหมายที่ดิน จากเดิมให้มี “คณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ” และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน ให้มี “คณะกรรมการจัดที่ดิน” โดยให้ “คณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ” ตามประมวลกฎหมายที่ดินปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการจัดที่ดินไปพลางก่อนจนกว่าจะมีการแต่งตั้ง

“คณะกรรมการจัดที่ดิน” ตามประมวลกฎหมายที่ดิน ที่แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ แต่ไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ซึ่งครบกำหนดเมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๒ คณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติจึงสิ้นสภาพโดยผลของกฎหมาย

๓. คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๖๓ เห็นชอบร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ... (การจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ) แล้ว ซึ่งมีสาระสำคัญโดยสรุปให้แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติว่าด้วยการโอนบรรดาอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการและผู้ปฏิบัติงานตามกฎหมายกระทรวง กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง และมติคณะรัฐมนตรี รวมทั้งกิจการทรัพย์สิน งบประมาณ สิทธิ หนี้ ภาระผูกพัน ข้าราชการ และอัตรากำลังของกองบริหารจัดการที่ดิน สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานตามภารกิจของคณะกรรมการจัดที่ดินไปเป็นของกรมที่ดิน กระทรวงมหาดไทย ซึ่งสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ส่งร่างพระราชบัญญัติในเรื่องนี้ และเอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อให้คณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาตามมติคณะรัฐมนตรีต่อไปแล้ว ทั้งนี้ เมื่อกฎหมายปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม ที่เกี่ยวข้องมีผลบังคับใช้แล้ว กรมที่ดินในฐานะฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการจัดที่ดินจะได้เร่งรัดให้มีการประชุมคณะกรรมการจัดที่ดินเพื่อพิจารณาทบทวนการจัดการผลประโยชน์ในที่ดินของรัฐดังกล่าวต่อไป

*****

๑. สารบบกระทู้ถาม

กระทู้ถามเรื่อง	การบริหารจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor : EEC)
ประเภทกระทู้ถาม	กระทู้ถามด้วยวาจา
ประเภทของการตอบ	ตอบในที่ประชุมวุฒิสภา
วันที่เสนอกระทู้ถาม	๑๓ มกราคม ๒๕๖๓
วันที่ตอบกระทู้ถาม	การประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๑ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันจันทร์ที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๖๓
ผู้ตั้งกระทู้ถาม	นายเฉลิมชัย เฟื่องคอน เป็นผู้ตั้งถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ผู้ตอบกระทู้ถาม	นายวรารุช ศิลปอาชา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒. ประเด็นคำถาม

ผู้ตั้งกระทู้ถาม : นายเฉลิมชัย เฟื่องคอน

จากการที่รัฐบาลได้ฟื้นโครงการระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกหรืออีอีซีขึ้นมาอีกครั้ง บริเวณชายทะเลภาคตะวันออกในพื้นที่ ๓ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชลบุรี จังหวัดระยอง และจังหวัดฉะเชิงเทรา โดยมีการลงทุนในพื้นที่ดังกล่าว ประกอบด้วย

๑. การลงทุนโครงสร้างพื้นฐานภาครัฐในวงเงิน ๖.๕ แสนล้านบาท ประกอบไปด้วย รถไฟความเร็วสูงเชื่อม ๓ สนามบิน ท่าเทียบเรือแหลมฉบัง มาบตาพุด ขยายสนามบินอู่ตะเภาและเป็นศูนย์ซ่อมเครื่องบิน รถไฟทางคู่ มอเตอร์เวย์

๒. การลงทุนในอุตสาหกรรมเป้าหมายหลัก ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการลงทุนของภาคเอกชน ประกอบด้วย ๕ อุตสาหกรรมเดิมที่มีศักยภาพ และ ๕ อุตสาหกรรมแห่งอนาคต ในวงเงิน ๕ แสนล้านบาท ประกอบด้วย ยานยนต์ อิเล็กทรอนิกส์ ดิจิทัล โลจิสติกส์ (logistics) การบิน ระบบราง หุ่นยนต์ ท่องเที่ยว การแพทย์ครบวงจร และพาณิชย์นาวี

๓. มีการสร้างเมืองใหม่เพื่อรองรับประชากรอีก ๔ แห่ง ได้แก่ เมืองใหม่ระยอง เมืองใหม่ฉะเชิงเทรา เมืองใหม่อู่ตะเภา และเมืองใหม่พัทยา ในวงเงินงบประมาณ ๔ แสนล้านบาท

๔. การลงทุนด้านการท่องเที่ยวประมาณ ๒ แสนล้านบาท คาดว่าภายใน ๕ ปี ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนจะมีการลงทุนในพื้นที่ประมาณ ๑.๗ ล้านล้านบาท โดยมีความต้องการบุคลากรในพื้นที่การลงทุนอุตสาหกรรมเป้าหมายหลัก ๑๐ ประเภท ประมาณ ๔๗๕,๐๐๐ คน

จากการพัฒนาพื้นที่ใน ๓ จังหวัด ในอนาคตจะเกิดการเคลื่อนย้ายแรงงานเข้ามาในพื้นที่ อีอีซีเพิ่มขึ้น เมืองเจริญเติบโตและเป็นตัวเร่งให้จำนวนประชากรแฝงแรงงานและนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น คาดว่าในปี ๒๕๖๖ จะมีนักท่องเที่ยวและแรงงานพร้อมทั้งบุคลากรที่ติดตามมาอยู่ร่วมกับบุคลากรที่มาใช้แรงงานในพื้นที่ประมาณ ๔,๓๘๐,๐๐๐ คน ในปี ๒๕๘๐ อีอีซีจะมีประชากรประมาณ ๖ ล้านคน จำนวนคนที่เข้ามาอยู่อาศัยและทำกิจกรรมในพื้นที่จะทำให้เกิดการใช้งลังงานและทรัพยากรธรรมชาติมากขึ้น รวมทั้งทำให้เกิดของเสียและขยะมูลฝอยจากการขยายตัวของชุมชนและอุตสาหกรรมต่าง ๆ ซึ่งอีอีซีไม่ใช่พื้นที่ที่มีการพัฒนาใหม่ แต่มีปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมมาจากการพัฒนาอีสเทิร์นซีบอร์ด (Eastern Seaboard) เมื่อ ๓๐ ปีที่ผ่านมาซึ่งไม่สามารถแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมโดยเฉพาะขยะมูลฝอยได้ แนวโน้มอีอีซีจะมีปริมาณขยะมูลฝอยในพื้นที่เพิ่มจาก ๙.๔ ล้านตัน ในปี ๒๕๖๐ เป็น ๒๐ ล้านตันในปี ๒๕๘๐ เมื่อมีการพัฒนาอย่างเต็มรูปแบบ จากข้อมูลของกรมควบคุมมลพิษ เมื่อปี ๒๕๖๑ ระบุว่าพื้นที่ อีอีซีมีปริมาณขยะมูลฝอยประมาณ ๔,๓๐๐ ตันต่อวัน ซึ่งยังไม่รวมขยะที่รับจากกรุงเทพมหานครที่นำมา กู้จัดในพื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทรา วันละ ๒,๐๐๐ - ๓,๐๐๐ ตันต่อวัน กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมมีรายงานว่าจังหวัดฉะเชิงเทรายังมีการกำจัดขยะมูลฝอยไม่ถูกต้อง ร้อยละ ๗๐ จังหวัดชลบุรี ร้อยละ ๔๖.๕ และจังหวัดระยอง ร้อยละ ๓๑.๘ ในจำนวนขยะ ๔,๓๐๐ ตันต่อวัน มีการกำจัดที่ถูกต้อง ประมาณ ๑,๘๐๐ ตัน นำมาใช้ประโยชน์ ๖๖๐ ตัน และกำจัดไม่ถูกต้องประมาณ ๑,๗๒๐ ตัน สำหรับ ขยะติดเชื้อมีระบบการบริหารจัดการที่ชัดเจน ปริมาณขยะติดเชื้อมีปี ๒๕๖๐ มีประมาณ ๔,๙๖๖ ตัน ในบริเวณระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกหรืออีอีซีมีโรงงานอุตสาหกรรมประมาณ ๙,๐๐๐ แห่ง มีปริมาณกากอุตสาหกรรมประมาณ ๕.๐๗ ล้านตันต่อปี เข้าโรงงานกำจัดได้เพียง ๒.๔๗ ล้านตัน เท่ากับ กากอุตสาหกรรมที่ไม่ได้รับการกำจัดมีมากถึง ๕๕.๒๖ เปอร์เซ็นต์ และปัจจุบันยังคงมีการลักลอบ ทิ้งกากอุตสาหกรรมในพื้นที่อีอีซีอย่างต่อเนื่อง ส่วนใหญ่แล้วการกำจัดขยะมูลฝอยในบริเวณ พื้นที่ ๓ จังหวัดจะใช้แบบฝังกลบเป็นส่วนใหญ่ จังหวัดชลบุรีประมาณ ๗๐ เปอร์เซ็นต์ จังหวัดระยอง ประมาณ ๕๐ เปอร์เซ็นต์ และจังหวัดฉะเชิงเทราประมาณ ๘๐ เปอร์เซ็นต์ ปริมาณขยะที่เกิดขึ้นในพื้นที่ ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกกำลังเป็นปัญหาหนัก เพราะกำจัดขยะมูลฝอยไม่ถูกหลักวิชาการ ถึง ๔๐ เปอร์เซ็นต์ หรือ ๑,๗๐๐ ตันต่อวัน จากขยะมูลฝอยที่ผลิตขึ้นทั้งหมด ๔,๓๐๐ ตันต่อวัน และยังมี ขยะตกค้างสะสมจากการพัฒนาอีสเทิร์นซีบอร์ด รวม ๕.๗ ล้านตัน และขยะที่ตกค้างอยู่บนเกาะสี่ซึ่ง เกาะล้าน เกาะเสม็ด อีกแห่งละประมาณ ๕๐,๐๐๐ - ๖๐,๐๐๐ ตัน ประมาณการว่าขยะมูลฝอย ที่เกิดขึ้นในอีอีซีจะมีอัตราเพิ่มขึ้น ๒ เปอร์เซ็นต์ต่อปี หรือเพิ่มขึ้น ๒๐ เปอร์เซ็นต์ ในทุก ๑๐ ปี จนถึง ปี ๒๕๘๐ จะมีปริมาณขยะต่อวัน ๖,๘๒๗ ตัน จึงขอเรียนถามว่า

๑. ในระยะเร่งด่วนขยะที่ตกค้างเดิม ๕.๗ ล้านตัน และตกค้างอยู่บนเกาะอีก ๓ เกาะ เกาะละ ๕๐,๐๐๐ - ๖๐,๐๐๐ ตัน ท่านจะมีวิธีการดำเนินการอย่างไร

๒. ในระยะยาวเมื่ออีอีซีพัฒนาเต็มรูปแบบจะมีแนวทางการบริหารจัดการขยะที่เป็นระบบ และแก้ไขปัญหาขยะที่ตกค้างสะสมเพื่อให้เกิดความสมดุลในพื้นที่อย่างไร

๓. รัฐบาลมีนโยบายให้ประชาชนหรือชุมชนในพื้นที่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขยะอย่างไรบ้าง

๓. ประเด็นคำตอบ

ผู้ตอบกระทู้ถาม : นายวรารุท ศิลปอาษา

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

คำถามที่ ๑) ตอบว่า ขยะตกค้างที่อยู่ในบริเวณพื้นที่ของทั้ง ๓ จังหวัด ประกอบด้วย จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดชลบุรี และจังหวัดระยอง ในเบื้องต้นแผนสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกหรืออีอีซีได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกแล้วและมอบหมายให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หรือ สผ. ดำเนินการตามแผนงานดังกล่าว โดยมีโครงการเร่งด่วนเป็นแฟลกชิปโปรเจกต์ (Flagship Project) ขึ้นในส่วนของการจัดการขยะตกค้างเก่า กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยกรมควบคุมมลพิษและกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมได้ประสานกับกระทรวงมหาดไทย เพราะปัจจุบันมีการกระจายอำนาจให้องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นผู้รับผิดชอบขยะในแต่ละพื้นที่ โดยในประเด็นนี้ขอเข้าไปหารือกับกระทรวงมหาดไทยว่า การดำเนินการเร่งรัดการจัดเก็บขยะที่ตกค้างจะมีแนวทางในการแก้ไขปัญหาอย่างไร เพราะที่ผ่านมากรมควบคุมมลพิษได้ทำการสำรวจและจัดทำข้อมูลทางด้านวิชาการ แต่ไม่มีอำนาจบังคับให้โรงงานหรือหน่วยต่าง ๆ ดำเนินการได้ เช่น หากโรงงานผลิตมลภาวะทิ้งน้ำเสียหรือขยะ การสั่งปิดโรงงานเป็นอำนาจของกรมโรงงานอุตสาหกรรม ซึ่งถือเป็นจุดอ่อนที่กรมควบคุมมลพิษต้องพยายามแก้ไขปัญหา ประเทศไทยแตกต่างกับประเทศอื่น ๆ ตัวอย่างเช่น สหรัฐอเมริกาจะมี United States of Environmental Protection Agency : US.EPA ซึ่งเป็นองค์กรที่ดูแลเรื่องสิ่งแวดล้อม และมีอำนาจสั่งปิดโรงงานได้ แต่ในขณะที่ประเทศไทย กรมควบคุมมลพิษไม่มีอำนาจสั่งปิดโรงงาน แต่สามารถให้ข้อมูลทางด้านวิชาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และประสานเร่งรัดไปยังกรมโรงงานอุตสาหกรรมหรือกรมส่งเสริม การปกครองท้องถิ่นเพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

คำถามที่ ๒) ตอบว่า แนวทางการพัฒนาและการจัดการขยะในพื้นที่ของอีอีซีตามแผนสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔ ประกอบด้วย ยุทธศาสตร์ ๔ ด้าน

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ คือ การจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ คือ การส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมเมืองและชุมชนอย่างน่าอยู่

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ คือ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ คือ การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพ

ภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ ๑ มีการเสนอของบประมาณทั้งหมด ๕ โครงการ ให้กับทั้ง ๓ จังหวัด คือ

โครงการที่ ๑ การก่อสร้างศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยแบบผสมผสานในบริเวณเทศบาลเมือง ฉะเชิงเทรา

โครงการที่ ๒ การก่อสร้างศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยที่อยู่ในเขตเทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา

โครงการที่ ๓ การเพิ่มประสิทธิภาพระบบกำจัดขยะมูลฝอยติดเชื่อในเขตบริการสุขภาพที่ ๖ ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง

โครงการที่ ๔ การก่อสร้างระบบกำจัดขยะมูลฝอยคลัสเตอร์ (cluster) ที่ ๒ ในส่วนของ เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ในรูปแบบ PPP หรือ Public – Private Partnership : PPP ซึ่งเป็นความร่วมมือระหว่างภาคเอกชนและประชาชน

โครงการที่ ๕ การจ้างเหมาเอกชนกำจัดขยะมูลฝอยด้วยวิธีเผาทำลายบนพื้นที่เกาะล้านแบบ ครบวงจร ในพื้นที่ของเมืองพัทยา นอกจากนี้จะมีการสนับสนุนงบประมาณตามแผนปฏิบัติการเพื่อจัดการ คุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด โดยมี ๒ โครงการ ประกอบด้วย ๑) โครงการเพิ่มประสิทธิภาพระบบ ฝังกลบขยะมูลฝอยอย่างถูกหลักสุขาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง ใช้งบประมาณ ๗๖,๖๗๐,๐๐๐ บาท ประกอบด้วย งบประมาณแผ่นดิน ๖๐ – ๗๐ ล้านบาท เงินกองทุนสิ่งแวดล้อม ๑ แสนบาท และเงินสมทบจากท้องถิ่นประมาณ ๘ ล้านบาท และ ๒) โครงการเพิ่มประสิทธิภาพระบบ กำจัดขยะมูลฝอยติดเชื่อขององค์การบริหารส่วนจังหวัดระยองใช้งบประมาณ ๓๒๒ ล้านบาท ประกอบด้วย งบประมาณแผ่นดิน ๒๙๐ ล้านบาท เงินกองทุนสิ่งแวดล้อม ๑ แสนบาท และเงินสมทบ จากท้องถิ่นจำนวน ๓๒ ล้านบาท จากทั้ง ๒ โครงการดังกล่าว การใช้เงินของกองทุนสิ่งแวดล้อมโครงการ ละ ๑ แสนบาท เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการจัดเก็บค่าขยะได้ เพราะการจัดเก็บ และการบริหารจัดการปัญหาขยะหน้าของภาครัฐอย่างเดียว แต่ทุกภาคส่วนและประชาชนควรมี ส่วนร่วมด้วยเช่นกัน เพราะทุกคนเป็นผู้ผลิตขยะ

คำถามที่ ๓) ตอบว่า นโยบายของรัฐบาลในการที่จะให้ชุมชนมีส่วนร่วมกับการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมหรือขยะ ตัวอย่างเช่น ระยองโมเดล หรือ PPP หรือ Public – Private Partnership : PPP เป็นการผสมผสานระหว่างชุมชนและบริษัทที่ร่วมกันคัดแยกขยะแล้วนำขยะไปผ่านกระบวนการ แปรสภาพ (Process) ต่อไป เพราะปัจจุบันการที่จะนำขยะกลับมาใช้ใหม่นอกจากนำมา Reuse Reduce และ Recycle แล้ว ปัจจุบันยังมี Upcycling คือ การนำขยะมาทำเป็นของใช้ใหม่ เช่น ขวดพลาสติกนำมาแปรรูปแล้วถักทอเป็นเส้นใยสามารถนำมาทำเป็นเสื้อผ้าหรือเฟอร์นิเจอร์ได้ ซึ่งแบรนด์ชั้นนำ (brand name) ทั่วโลก เช่น สาธารณรัฐอิตาลี สาธารณรัฐฝรั่งเศส ได้นำเส้นใย ที่ผ่านการ Upcycling แล้วมาผลิตใหม่ โดยทำเป็นกระเป๋าหรือเสื้อผ้า ปัจจุบันการนำขยะกลับมาใช้ใหม่ โดยใช้เทคโนโลยีการผลิตที่ทันสมัยเป็นสิ่งทีรัฐบาลได้ให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง

สำหรับการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมนั้น ประชาชนจะต้องมีความรู้ความเข้าใจ และตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้น กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้ให้ปลัดกระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหรือไปยังปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ในการที่จะผสมผสาน นำหลักสูตรทางด้านสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติบรรจุในหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการตั้งแต่ ระดับเตรียมอนุบาลจนถึงอนุบาล ประถมศึกษาตอนต้น ประถมศึกษาตอนปลาย มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย รวมทั้งการเลื่อนวิทยฐานะของครูควรมีการผนวกเรื่องของสิ่งแวดล้อม ในโครงการหรือเอกสารต่าง ๆ เพื่อให้เด็กมีความตระหนักเรื่องสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ นอกจากนี้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้มีการบริหารจัดการขยะ การรณรงค์ เรื่องลดการใช้ถุงพลาสติกซึ่งได้รับการสนับสนุนพอสมควร แต่บางส่วนก็มีที่ความคิดเห็นที่แตกต่าง ทั้งนี้ การลดปริมาณขยะที่เกิดขึ้นในพื้นที่อีอีซีโดยเฉพาะอย่างยิ่งจังหวัดระยองและจังหวัดชลบุรีเป็นจังหวัด ที่อยู่ติดชายทะเล ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีการทิ้งขยะลงทะเลมากเป็นอันดับที่ ๑๐ ของโลก ซึ่ง ๘๐ เปอร์เซ็นต์ของขยะในทะเลมาจากขยะบนบก และเกินกึ่งหนึ่งของขยะดังกล่าว คือ ถุงพลาสติก ดังนั้น จึงเป็นที่มาของนโยบายการลดและเลิกใช้ถุงพลาสติกแบบครั้งเดียวทิ้งของกระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นการแก้ไขปัญหาที่ปลายน้ำ แต่การแก้ไขปัญหาที่ต้นน้ำ คือ การนำขยะมา Upcycling และ Recycle ตัวอย่างเช่น ผู้ผลิตถุงพลาสติกหรือขวดพลาสติก หากนำ วัสดุดิบจากเม็ดพลาสติกที่ผ่านการ Recycle แล้ว ถึงแม้ต้นทุนจะสูงขึ้นแต่จะทำให้สามารถลดปริมาณ ขยะและลดปริมาณของวัสดุดิบที่จะนำมาใช้ในการแก้ไขปัญหาที่ต้นน้ำได้เช่นกัน ดังนั้น นโยบายในการ ที่จะให้ประชาชนมีส่วนร่วม รัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาอย่างบูรณาการ ทั้งในส่วน ของภาคเอกชน ภาครัฐ และประชาชน เพราะการแก้ไขปัญหาเรื่องขยะต้องอาศัยความร่วมมือ จากทุกภาคส่วนในการสร้างความตระหนักในเรื่องดังกล่าว

๔. ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภาที่รัฐมนตรีรับไปพิจารณาดำเนินการ

ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมชี้แจงว่า จำนวนขยะ ที่ตกค้างเดิม ๕.๗ ล้านตัน โดยมีตกค้างอยู่บนเกาะอีก ๓ เกาะ เกาะละ ๕๐,๐๐๐ - ๖๐,๐๐๐ ตัน ซึ่งจะนำประเด็นนี้ไปหารือกับกระทรวงมหาดไทยเพื่อหาแนวทางการดำเนินการแก้ไขปัญหาและเร่งรัด การจัดเก็บขยะที่ตกค้าง นั้น หากดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้วขอให้ตอบเป็นหนังสือให้วุฒิสภาทราบด้วย

๕. การติดตามผลการดำเนินการตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภา

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้มีหนังสือ ที่ ทส ๐๓๐๔/๓๕๗ ลงวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ โดยจัดส่งข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการขยะตกค้างบนเกาะล้าน และเกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี และเกาะเสม็ด จังหวัดระยอง สรุปได้ดังนี้

๑. การจัดการขยะบนเกาะล้าน ซึ่งมีปริมาณขยะตกค้างอยู่ประมาณ ๖๕,๐๐๐ ตัน และมีขยะเกิดขึ้นประมาณวันละ ๒๕ ตัน ได้มีการกำจัดแบบเทกองในบริเวณหมู่ที่ ๗ เกาะล้าน ตำบลนาเกลือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี พื้นที่ ๑๒ ไร่ ปัจจุบันคณะกรรมการกลางจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย ซึ่งแต่งตั้งภายใต้มาตรา ๓๔/๔ แห่งพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๒ เห็นชอบในหลักการโครงการให้เอกชนร่วมลงทุนเพื่อกำจัดขยะมูลฝอยชุมชนด้วยวิธีเผาทำลายบนเกาะล้านแบบครบวงจร ด้วยวิธีระบบแปรรูปเป็นเชื้อเพลิงขยะ (Refuse Derived Fuel : RDF) และเผาทำลายโดยเตาเผาแบบแผงตะกรับ ขนาด ๕๐ ตันต่อวันบนเกาะ โดยให้เมืองพัทยาจัดส่งเอกสารเพิ่มเติม ได้แก่ รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น และแผนรองรับการบริหารความเสี่ยงของสัญญาในรูปแบบ ก่อสร้าง - เป็นเจ้าของ - ดำเนินงาน - ถ่ายโอน (Build Own Operate Transfer : BOOT) มายังกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ซึ่งหลังจากนำเรียนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเพื่อให้ความเห็นชอบแล้วคาดว่าจะเริ่มดำเนินการกำจัดขยะตกค้างและขยะที่เกิดขึ้นใหม่ได้ในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ เป็นต้นไป

๒. การจัดการขยะบนเกาะสีชังซึ่งมีปริมาณขยะที่เกิดขึ้นและเข้าระบบประมาณวันละ ๑๕ ตันกำจัดขยะด้วยเตาเผา มีปริมาณขยะตกค้างไม่มากนัก ปัจจุบันเทศบาลตำบลเกาะสีชังได้ดำเนินโครงการมอบหมายเอกชนดำเนินการกำจัดขยะมูลฝอยกลุ่มพื้นที่อำเภอเกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี โดยได้ผ่านความเห็นชอบจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยแล้ว และอยู่ระหว่างการร่างรายละเอียดโครงการ (Terms of Reference : TOR) โดยใช้ระบบเตาเผาแบบควบคุมอากาศ (Controlled Air Incineration) รองรับขยะมูลฝอยในขนาดที่ ๒๒.๕ ตันต่อวัน และคาดว่าจะเริ่มดำเนินการจัดการขยะตกค้างและขยะใหม่อย่างถูกต้องได้ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ เป็นต้นไป

๓. การจัดการขยะบนเกาะเสม็ด ซึ่งมีปริมาณขยะที่เกิดขึ้นบนเกาะประมาณวันละ ๕ ตัน แต่เดิมได้กำจัดขยะโดยใช้เตาเผาขนาดเล็กที่ไม่ถูกต้องและมีการกำจัดขยะแบบเทกองบริเวณบ้านเกาะเสม็ด หมู่ที่ ๔ ตำบลเพ อำเภอมะรุขระยง จังหวัดระยอง ทำให้มีขยะตกค้างประมาณ ๖๐๐ ตัน ปัจจุบันองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยองได้ดำเนินงานสร้างระบบคัดแยกขยะใหม่ โดยมีการเก็บรวบรวมที่ศูนย์จัดการขยะบนเกาะเพื่ออัดให้เป็นก้อน ซึ่งตั้งอยู่ในบริเวณใกล้กับบริเวณสถานที่กำจัดขยะเดิมเพื่อขนขึ้นฝั่ง ณ ท่าเรือเสม็ดรีสอร์ตทรีบู ไปกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ ณ สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยแบบครบวงจรขององค์การบริหารส่วนจังหวัดระยองต่อไป

*****

๑. สารบบกระทู้ถาม

กระทู้ถามเรื่อง	การแก้ไขปัญหาสายการบินเออาเปரிய และไม่มีควมรับผิดชอบต่อผู้โดยสาร
ประเภทกระทู้ถาม	กระทู้ถามเป็นหนังสือ
ประเภทของการตอบ	ขอให้ตอบในที่ประชุมวุฒิสภา
วันที่เสนอกระทู้ถาม	๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๒
วันที่ตอบกระทู้ถาม	๒๗ มกราคม ๒๕๖๓
ผู้ตั้งกระทู้ถาม	นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์ เป็นผู้ตั้งถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม
ผู้ตอบกระทู้ถาม	นายถาวร เสนเนียม รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม

๒. ประเด็นคำถาม

ผู้ตั้งกระทู้ถาม : นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์

เหตุที่ตั้งกระทู้ถามนี้ขึ้นมาเนื่องจากว่ามีประชาชนจำนวนมากที่ได้รับผลกระทบจากสายการบินหรือสายการบินเอกชนในประเทศไทยที่มีทั้งล่าช้า หรือออกล่าช้ากว่าเวลาที่กำหนด และที่ยิ่งกว่านั้นคือมีการยกเลิกเที่ยวบินแบบกะทันหันพอสมควร หรือมีการยกเลิกเที่ยวบินเป็นประจำโดยแจ้งผู้โดยสารกระชั้นชิดทำให้ไม่สามารถปรับเปลี่ยนการเดินทางได้ทัน สร้างความเดือดร้อนและเสียเวลาเป็นอย่างมาก คำถามที่ประชาชนต้องการทราบ คือ เมื่อสายการบินล่าช้าจะชดเชยแก่ผู้โดยสารอย่างไร และกรณียกเลิกเที่ยวบินจะต้องชดเชยอย่างไร ซึ่งสิ่งนี้เป็นประเด็นคำถามมาโดยตลอด และการเยียวยาความเสียหายของผู้โดยสารตามประกาศกระทรวงคมนาคม เรื่อง การคุ้มครองสิทธิของผู้โดยสารที่ใช้บริการสายการบินของไทยในเส้นทางบินประจำภายในประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๓ ก็เป็นไปด้วยความล่าช้า แนะนำว่าควรจะนำหลักเกณฑ์การเยียวยาความเสียหายในแต่ละกรณีตามประกาศดังกล่าว ติดไว้ทุกสนามบิน เพื่อให้ผู้โดยสารได้ทราบถึงสิทธิของตน หากเกิดปัญหาขึ้น และเนื่องจากปัจจุบันสายการบินยังมีสิทธิยกเลิกเที่ยวบินและเที่ยวบินล่าช้าในอัตราที่สูงเกินมาตรฐานจนส่งผลกระทบต่อผู้โดยสาร กรณีเช่นนี้เป็นสิ่งที่ กพท. ได้แถลงต่อสื่อมวลชนเมื่อเดือนสิงหาคม ปี ๒๕๖๒ กรณีการล่าช้าของสายการบินก็ดี กรณียกเลิกเที่ยวบินก็ดี ที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนเป็นจำนวนมาก เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเช่นนี้ จึงขอเรียนถามว่า กระทรวงคมนาคมว่าจะมีมาตรการกำกับดูแลเพื่อแก้ไขปัญหาสายการบินที่เลื่อนเวลาการบินหรือยกเลิกเที่ยวบินอยู่บ่อยครั้งอย่างไร รวมถึงจะมีมาตรการใด ที่จะให้สายการบินแสดงความรับผิดชอบต่อผู้โดยสารและเยียวยาความเสียหายที่เกิดขึ้นแก่ผู้โดยสารอย่างเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร ซึ่งทราบว่า มีหลักเกณฑ์ในเรื่องดังกล่าวอยู่แล้ว และในภาคการปฏิบัตินั้นดำเนินการอย่างไร

๓. ประเด็นคำตอบ

ผู้ตอบกระทู้ถาม : นายถาวร เสนเนียม รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม

ขณะนี้เที่ยวบินในประเทศปีหนึ่ง ๆ มีการบินผ่านน่านฟ้าไทยและมาใช้สนามบินในประเทศไทยประมาณล้านเที่ยวบิน เฉลี่ยแล้ววันละ ประมาณ ๓,๐๐๐ เที่ยวบิน และพี่น้องประชาชนได้ใช้เครื่องบินเป็นยานพาหนะในการโดยสาร ปีหนึ่งเกือบ ๑๕๐ ล้านคน ดังนั้น กระทรวงคมนาคมตระหนักดีถึงปัญหาที่เกิดขึ้นตามที่สมาชิกผู้ทรงเกียรติได้ให้ความสนใจแล้วก็ตั้งกระทู้ถาม สิ่งแรกอยากจะกราบเรียนว่า มาตรการเพื่อคุ้มครองสิทธิของผู้โดยสารที่ใช้บริการสายการบินของไทยนั้น ซึ่งเป็นเส้นทางประจำภายในประเทศ กระทรวงคมนาคมได้ออกประกาศกระทรวงคมนาคม เรื่อง การคุ้มครองสิทธิของผู้โดยสารที่ใช้บริการสายการบินของไทยในเส้นทางบินประจำภายในประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งออกเมื่อปี ๒๕๕๓ ทั้งนี้ สำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย มีหน้าที่ในการตรวจสอบความเสียหายอันเกิดจากเครื่องบินล่าช้าหรือยกเลิกเที่ยวบินซึ่งผู้โดยสารสามารถร้องเรียนผ่านเจ้าหน้าที่ของสำนักงานที่ประจำอยู่ที่สนามบิน หรือร้องเรียนผ่าน www.caat.or.th ก็ได้ ตลอดจนประกาศกระทรวงคมนาคม เรื่อง การคุ้มครองสิทธิของผู้โดยสารที่ใช้บริการสายการบินของไทยในเส้นทางบินประจำภายในประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๓ นอกเหนือจากออกประกาศแล้วยังมีพระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขปี ๒๕๖๒ เป็นเครื่องมือในการบังคับใช้ เริ่มตั้งแต่การขออนุญาตมีคณะกรรมการการบินพลเรือนเป็นผู้กำกับดูแลในการออกประกาศและออกข้อบังคับ นอกจากนั้นก็จัดเจ้าหน้าที่เพื่อตรวจสอบติดตามอย่างใกล้ชิด นอกจากนั้นอยู่ในระหว่างการยกร่างข้อบังคับขึ้นใหม่เพื่อให้ทันสมัยในการบังคับใช้กับสายการบินที่ดำเนินการก่อให้เกิดความเสียหายแก่พี่น้องประชาชน กฎหมายที่อยากจะกราบเรียนในรายละเอียด คือ พระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๕๔๗ ตั้งแต่มาตรา ๔๑/๑๒๕ มาตรา ๔๑/๑๒๖ มาตรา ๔๑/๑๓๔ สิ่งสำคัญที่สุด ในเรื่องของประกาศกระทรวงคมนาคมดังกล่าวซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ ใช้จนถึงปัจจุบัน โดยมีสาระสำคัญในการช่วยเหลือและเยียวยาผู้โดยสารที่ได้รับผลกระทบจากเที่ยวบินล่าช้าและการยกเลิกเที่ยวบินไว้ด้วย เช่น เที่ยวบินล่าช้ากรณีช้าเกินกว่า ๒ ชั่วโมงแต่ไม่เกิน ๓ ชั่วโมง สายการบินจะต้องจัดหาอาหารและเครื่องดื่มให้แก่ผู้โดยสารตามความเหมาะสมกับระยะเวลาที่รอขึ้นเครื่องบินโดยไม่คิดค่าใช้จ่าย เป็นต้น และยังมีกรณีอื่น ๆ อีกหลายกรณีที่จะเป็นการบรรเทาความเดือดร้อนเบื้องต้นให้แก่ผู้โดยสารได้ ทั้งนี้ กระทรวงคมนาคมอยู่ระหว่างดำเนินการยกร่างประกาศขึ้นมาใหม่ คาดว่าจะแล้วเสร็จไม่เกินกลางปีนี้ และประกาศฉบับใหม่นี้จะใช้บังคับกับสายการบินต่างประเทศด้วย กรณีการเยียวยาเรื่องค่าโดยสาร ต้องมีการคืนเงินภายใน ๗ วัน (กรณีซื้อด้วยเงินสด) หรือคืนภายใน ๔๕ วัน (กรณีซื้อด้วยบัตรเครดิต) นอกจากนี้ ปัจจุบันสนามบินทั้งหมด ๒๙ แห่ง มีระบบแจ้งข้อมูลข่าวสาร ทาง application โดยจะส่งข้อความถึงผู้โดยสารในกรณี que เครื่องบินล่าช้าหรือยกเลิกเที่ยวบิน เพื่อให้ผู้โดยสารได้สามารถเตรียมพร้อมและแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้อย่างรวดเร็ว

๔. ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภาที่รัฐมนตรีรับไปพิจารณาดำเนินการ

-

๕. การติดตามผลการดำเนินการตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภา

-

*****

๑. สารบบกระทู้ถาม

กระทู้ถามเรื่อง	นโยบายการบริหารจัดการปัญหาขยะในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวหลักในพื้นที่เกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี
ประเภทกระทู้ถาม	กระทู้ถามเป็นหนังสือ
ประเภทของการตอบ	ขอให้ตอบในที่ประชุมวุฒิสภา
วันที่เสนอกระทู้ถาม	๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๒
วันที่ตอบกระทู้ถาม	๒๗ มกราคม ๒๕๖๓
ผู้ตั้งกระทู้ถาม	พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช เป็นผู้ตั้งถาม ถาปนายนายกรัฐมนตรี
ผู้ตอบกระทู้ถาม	นายนิพนธ์ บุญญามณี รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย (ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ตอบกระทู้ถามแทนนายกรัฐมนตรี)

๒. ประเด็นคำถาม

ผู้ตั้งกระทู้ถาม : พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช

สืบเนื่องมาจากการที่คณะกรรมการการปกครองท้องถิ่น วุฒิสภา ได้เดินทางไปลงพื้นที่ศึกษาดูงานที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานี และที่เทศบาลนครเกาะสมุย เมื่อต้นเดือนพฤศจิกายนที่ผ่านมา เกาะสมุยเป็นเกาะที่มีความสำคัญอย่างยิ่งเกาะหนึ่งของประเทศไทยมีพื้นที่ประมาณ ๒๕๒ ตารางกิโลเมตร มีประชากรอยู่กว่า ๖๓,๐๐๐ คน แต่มีนักท่องเที่ยวทั้งไทยและต่างประเทศเข้ามาในเกาะสมุยปีละร่วม ๓ ล้านคน เป็นอำเภอที่ทำรายได้เข้าสู่ประเทศ ในด้านการท่องเที่ยวหลายหมื่นล้านบาทต่อปี ปัญหาที่คณะกรรมการการปกครองท้องถิ่นได้พบ ซึ่งถือว่าเป็นปัญหาสำคัญยิ่งสำหรับเกาะสมุยและสถานที่ท่องเที่ยวที่เป็นเกาะอื่น ๆ ของประเทศ คือ ปัญหาเรื่องขยะมูลฝอย ด้วยในพื้นที่เกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ช่วงปี ๒๕๕๑ - ๒๕๕๘ มีขยะตกค้าง ประมาณ ๒๐๐,๐๐๐ ตัน และช่วงปี ๒๕๕๙ - ปัจจุบัน มีขยะตกค้างประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ ตัน ซึ่งที่ผ่านมาหน่วยงานที่รับผิดชอบและประชาคมในพื้นที่ได้แก้ไขปัญหาโดยอัดขยะมูลฝอยให้เป็นก้อนหรือแท่ง และห่อมัดมูลฝอย แล้วขนย้ายไปกำจัดโดยวิธีฝังกลบบริเวณนอกเขตเทศบาลนครเกาะสมุย ส่วนแนวทางการสร้างโรงไฟฟ้าโดยการเผาขยะนั้น ใช้งบประมาณจำนวนมาก และประชาชนในพื้นที่ต่อต้านเพราะก่อให้เกิด มลพิษ อีกทั้งขยะที่นำมาเผาไม่ได้รับการคัดแยกก่อน เมื่อเผาจึงเกิดตะกอนถึงร้อยละ ๓๐ และต้องนำไปฝังกลบต่ออีก การอัดขยะมูลฝอยให้เป็นก้อน แล้วขนย้ายไปฝังกลบนอกเขตเทศบาลจึงเป็นแนวทางกำจัด ขยะที่เหมาะสมที่สุด ต่อมาในปี ๒๕๖๐ ภาครัฐได้จัดสรรงบประมาณ ๓๐๐ ล้านบาทให้กับจังหวัดสุราษฎร์ธานีเพื่อจัดการปัญหาขยะตกค้าง แต่เนื่องจากจังหวัดไม่สามารถก่อกองนี้ผูกพันได้ภายในเวลาที่กำหนดงบประมาณนี้จึงตกไป ทำให้เกิดปัญหาขยะล้น ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและ

ภาพลักษณ์ด้านการท่องเที่ยว เป็นอย่างมาก จึงขอเรียนถามว่า ประการแรก รัฐบาลมีมาตรการหรือแนวทางอย่างเป็นทางการในการบริหารจัดการขยะตกค้างและขยะที่เกิดขึ้นใหม่ในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวหลัก โดยเฉพาะในพื้นที่เกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานีหรือไม่ อย่างไร และประการที่ ๒ รัฐบาลมีนโยบายในการจัดสรรงบประมาณตามที่หน่วยงานในพื้นที่ขอรับการสนับสนุนเพื่อแก้ไขปัญหาขยะตกค้างในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวหลักในพื้นที่เกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานีหรือไม่ อย่างไร

๓. ประเด็นคำตอบ

ผู้ตอบกระทู้ถาม : นายนิพนธ์ บุญญามณี รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย

เกาะสมุยถือเป็นราชการส่วนท้องถิ่นที่รัฐบาลให้การสนับสนุนในภารกิจ ซึ่งการดูแลเรื่องความสะอาด การดูแลเรื่องการจัดการขยะไม่ว่าจะเป็นเรื่องการจัดเก็บหรือว่าการขนย้าย อยู่ในส่วนความรับผิดชอบของท้องถิ่น และท้องถิ่นพยายามที่จะจัดการขยะมาโดยตลอด โดยหลักการจัดการขยะ คือ ขยะเกิดที่ใด ต้องกำจัดที่นั่น นั่นคือหลัก แต่ว่าด้วยเหตุผลการสร้างความสำเร็จกับพี่น้องประชาชน พี่น้องประชาชนไม่ต้องการให้จัดการกำจัดขยะในพื้นที่ พยายามที่จะเอาออกไปนอกพื้นที่ ซึ่งรัฐบาลเองเข้าใจสิ่งนี้ แล้วก็ได้เคยจัดงบประมาณให้ไป จำนวน ๓๐๐ ล้านบาท เพื่อกำจัดขยะเก่า แต่ว่าด้วยขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้างที่มีปัญหา งบประมาณ ๓๐๐ ล้านบาท ที่มุ่งจะให้ไปจัดการกับปัญหาขยะเก่าที่ตกค้างอยู่จำนวน ๓ แสนกว่าตันนี้ ไม่สามารถดำเนินการได้ จึงเป็นที่มาของปัญหาในพื้นที่ ขอยืนยันว่ารัฐบาลพร้อมจะสนับสนุนในเรื่องการจัดการขยะให้เป็นไปตามโรดแมป เพราะรัฐบาลถือว่าเรื่องขยะต้องเป็นวาระแห่งชาติและรัฐบาลเข้มงวดเรื่องนี้ มาตั้งแต่ปี ๒๕๕๙ คณะรัฐมนตรีได้รับทราบในแนวทางการจัดการแก้ไขปัญหาขยะของประเทศ โดยให้กระทรวงมหาดไทยเป็นเจ้าภาพในการดำเนินการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนในพื้นที่ทั่วประเทศ กระทรวงมหาดไทยก็ได้ดำเนินการทั้งในส่วนขยะเก่า ซึ่งตกค้างมาก่อน และในส่วนการจัดการขยะใหม่ ซึ่งในกรณีของเกาะสมุยนี้ขยะเก่าได้มีการดำเนินการในการที่จะจัดการขนออกไป เอาไปกำจัดที่เทศบาลตำบลบ้านส้อง อำเภอเวียงสระ ซึ่งในขณะนี้ได้มีการทำสัญญาในการขนขยะตกค้าง จำนวน ๓๗๘,๐๐๐ ตัน ได้มีการดำเนินการโดยเร่งด่วน ทางเทศบาลนครเกาะสมุยได้ทำสัญญาจ้างเหมาเอกชนลำเลียงขยะ จำนวน ๑๐๐,๐๐๐ ตัน มาที่นอกเทศบาล โดยใช้งบประมาณปี ๒๕๖๓ - ๒๕๖๔ จำนวน ๑๕๐ ล้านบาท และจะดำเนินการของงบประมาณ ๔๑๗ ล้านบาท เพื่อแก้ไขปัญหาขยะตกค้างที่เหลืออยู่ จำนวน ๒๗๘,๐๐๐ ตัน ส่วนการจัดการขยะใหม่ เทศบาลจะให้เอกชนเข้ามาขนขยะมูลฝอยใหม่ เพื่อไปจัดการนอกเกาะสมุย โดยใช้งบประมาณ ๓๖๘ ล้านบาท ซึ่งเทศบาลได้ส่งมอบพื้นที่ให้กับผู้รับจ้างไปตั้งแต่วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๑ และผู้รับจ้างได้เริ่มขนขยะมูลฝอยตั้งแต่วันที่ ๓ มกราคม ๒๕๖๒ เป็นต้นมา ดังนั้น จึงไม่มีขยะใหม่ตกค้างในพื้นที่เกาะสมุย นอกจากนี้ เทศบาลนครเกาะสมุยมีมาตรการลดขยะต้นทาง โดยใช้หลัก ๓ หลัก คือ ใช้น้อย ใช้ซ้ำ และนำกลับมาใช้ใหม่ เพื่อให้เกิดความยั่งยืนในการแก้ปัญหา และหากได้รับงบประมาณก็จะสามารถจัดการปัญหาขยะตกค้างในพื้นที่เกาะสมุยได้

๔. ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภาที่รัฐมนตรีรับไปพิจารณาดำเนินการ

-

๕. การติดตามผลการดำเนินการตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภา

-

*****

๑. สารบบกระทู้ถาม

กระทู้ถามเรื่อง	นโยบายและแนวทางในการแก้ไขปัญหาศูนย์ตรวจสอบสารต้องห้ามในนักกีฬาของประเทศ
ประเภทกระทู้ถาม	กระทู้ถามเป็นหนังสือ
ประเภทของการตอบ	ขอให้ตอบในที่ประชุมวุฒิสภา
วันที่เสนอกระทู้ถาม	๓ ธันวาคม ๒๕๖๒
วันที่ตอบกระทู้ถาม	๒๗ มกราคม ๒๕๖๓
ผู้ตั้งกระทู้ถาม	พลตรี โอสถ ภาวิไล เป็นผู้ตั้งถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
ผู้ตอบกระทู้ถาม	นายพิพัฒน์ รัชกิจประการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

๒. ประเด็นคำถาม

ผู้ตั้งกระทู้ถาม : พลตรี โอสถ ภาวิไล

ประเทศไทยมีพระราชบัญญัติควบคุมการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา พ.ศ. ๒๕๕๕ และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๙ มกราคม ๒๕๕๖ มีวัตถุประสงค์เพื่อจะสร้างทักษะความพร้อมทางกายภาพและจิตสำนึกทางคุณธรรมจริยธรรมของนักกีฬาในการเข้าร่วมการแข่งขัน ทั้งยังเป็นการคุ้มครองสุขภาพและความปลอดภัยของนักกีฬาจากการใช้สารต้องห้าม ประเทศไทยมีศูนย์ตรวจสอบสารต้องห้ามในนักกีฬาอยู่ที่มหาวิทยาลัยมหิดลและเป็นศูนย์แห่งเดียวที่มีอยู่ในภูมิภาคอาเซียน ซึ่งการกีฬาแห่งประเทศไทยส่งตรวจสารต้องห้ามกับศูนย์นี้มาตั้งแต่ปี ๒๕๔๐ แต่ขณะนี้ ตามที่องค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก หรือ WADA (World Anti-Doping Agency) มีมติให้ปิดห้องปฏิบัติการตรวจสารต้องห้ามซึ่งตั้งอยู่ที่มหาวิทยาลัยมหิดล และเป็นแห่งเดียวในภูมิภาคอาเซียน เป็นระยะเวลา ๖ เดือน โดยอ้างว่าวิธีตรวจสอบไม่เป็นไปตามมาตรฐาน ส่งผลให้การตรวจสอบล่าช้า ขาดแคลนบุคลากรผู้ควบคุมคุณภาพ และขาดความร่วมมือระหว่างรัฐบาลกับมหาวิทยาลัยมหิดลอย่างเป็นรูปธรรม ปัญหาทั้งหมดนี้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งรัฐบาล กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา “การกีฬาแห่งประเทศไทย” และ “มหาวิทยาลัยมหิดล” ต้องร่วมมือกันเพื่อแก้ไขปัญหาอย่างเร่งด่วนให้แล้วเสร็จภายใน ๖ เดือน หาก ๖ เดือนผ่านไปแล้วยังไม่สามารถแก้ไขได้ ศูนย์นี้จะถูกปิดอย่างถาวร จึงขอเรียนถามว่า รัฐบาลมีมาตรการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับวิธีตรวจสอบที่ไม่ได้ มาตรฐาน การส่งผลตรวจสอบที่ล่าช้า การขาดแคลนบุคลากรผู้ควบคุมคุณภาพ รวมทั้งการขาดความร่วมมือระหว่างรัฐบาลกับมหาวิทยาลัยมหิดล รวมถึงหาสาเหตุที่แท้จริงของปัญหาดังกล่าว หรือไม่ อย่างไร และจากปัญหาที่เกิดขึ้นดังกล่าว จะส่งผลกระทบต่อสมาคมกีฬาต่าง ๆ และมีแนวทางในการแก้ไขปัญหาหรือไม่ อย่างไร

๓. ประเด็นคำตอบ

ผู้ตอบกระทู้ถาม : นายพิพัฒน์ รัชกิจประการ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

สำนักงานควบคุมการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬาได้เริ่มดำเนินการสืบหาสาเหตุที่แท้จริงดังกล่าว และพบว่ามีสาเหตุ คือ (๑) ศูนย์ตรวจสอบสารต้องห้ามไม่สามารถตรวจสอบสารต้องห้ามได้ครบตามจำนวนที่ WADA ได้กำหนด ซึ่งจากการหารือกับมหาลัษณ์มทิดลก็คาดว่าจะสามารถดำเนินการให้ตรวจได้ครบทุกสารภายใน ๖ เดือน (๒) มีการสื่อสารผิดพลาดในการรายงานผลการตรวจตัวอย่าง ทำให้เข้าใจผิดว่าไม่สามารถตรวจสอบสารได้ครบตามจำนวน (๓) มีรายงานผลการตรวจที่ล่าช้าเกินกว่าที่กำหนด โดยในหนึ่งตัวอย่างควรจะตรวจให้ได้ภายใน ๑๐ วัน แต่ที่ศูนย์ตรวจสอบสารต้องห้ามต้องใช้เวลาตรวจถึง ๒๐ วัน (๔) การขาดบุคลากร ควบคุมคุณภาพ ได้มีการปรับปรุงและเชิญผู้เชี่ยวชาญจากประเทศอังกฤษมาเป็น ที่ปรึกษา และ (๕) เรื่อง ขาดเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพ การกีฬาแห่งประเทศไทยมีเครื่องมือที่จะนำมาให้ศูนย์ตรวจสอบสารต้องห้าม มหาวิทยาลัยมหิดลใช้ได้ แต่ติดปัญหาไม่สามารถตรวจรับเครื่องมือได้ เพราะการโอนสิทธิ์ข้ามกระทรวง ปัญหานี้กำลังหารือกับสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินอยู่ ถ้าโอนไม่ได้ต้องตั้งงบประมาณให้กับทางมหาวิทยาลัยมหิดลใหม่ ซึ่งสำรองงบประมาณไว้แล้ว ๓๐ ล้านบาท และสาเหตุที่กล่าวมาน่าจะสามารถแก้ปัญหาให้เรียบร้อยได้ภายใน ๖ เดือน ส่วนข้อกังวลว่าจะกระทบเรื่องของนักกีฬาของสมาคมต่าง ๆ ที่จะไปแข่งภายนอกประเทศหรือไม่ ขอเรียนให้ทราบว่า ศูนย์ตรวจสอบสารต้องห้ามในนักกีฬาไม่ได้เกี่ยวข้องกับสมาคมต่าง ๆ ที่ส่งนักกีฬาออกไปแข่งในที่ต่าง ๆ ในระดับนานาชาติหรือระดับโอลิมปิกหรือการแข่งขันแชมป์โลกต่าง ๆ ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกัน จึงไม่มีปัญหาสำหรับการส่งนักกีฬาไปแข่งในระดับนานาชาติทุก ๆ ประเภท

๔. ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภาที่รัฐมนตรีรับไปพิจารณาดำเนินการ

-

๕. การติดตามผลการดำเนินการตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภา

-

*****

๑. สารบบกระทู้ถาม

กระทู้ถามเรื่อง	การบริหารจัดการกับภิกษุสงฆ์ในบวรพุทธศาสนาบางรูปที่มีพฤติการณ์ไม่เหมาะสม
ประเภทกระทู้ถาม	กระทู้ถามด้วยวาจา
ประเภทของการตอบ	ตอบในที่ประชุมวุฒิสภา
วันที่เสนอกระทู้ถาม	๒๗ มกราคม ๒๕๖๓
วันที่ตอบกระทู้ถาม	การประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๔ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันจันทร์ที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๖๓
ผู้ตั้งกระทู้ถาม	นายจเด็จ อินสว่าง เป็นผู้ตั้งถาม ถาปนารัฐมนตรี
ผู้ตอบกระทู้ถาม	นายเทวัญ ลิปตพัลลภ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ตอบกระทู้ถามแทนนายกรัฐมนตรี)

๒. ประเด็นคำถาม

ผู้ตั้งกระทู้ถาม : นายจเด็จ อินสว่าง

พุทธศาสนานั้นจะดำรงอยู่ได้ด้วยพุทธบริษัท ๔ ซึ่งคือภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกา ดังนั้นเมื่อพบเห็นว่ามีบางสิ่งที่ไม่ดีงามเกิดขึ้นอันเกิดจากพฤติกรรมของพระภิกษุสงฆ์ในบวรพุทธศาสนาบางรูปบางกลุ่ม ซึ่งอาจจะทำให้ศาสนาเสียหาย จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเสนอแนะตั้งข้อสังเกตในบางเรื่องบางประการ วันนี้เห็นความไม่เป็นมงคลเกิดขึ้นในพฤติกรรมของภิกษุสงฆ์หลายรูปหลายกลุ่ม วัดมีถึง ๔๐,๐๐๐ กว่าวัด ภิกษุในบวรพุทธศาสนาประมาณว่ามีถึง ๓ แสนรูป ทั้งภิกษุและสามเณร หน่วยงานที่กำกับดูแลมี ๒ หน่วยงานหลัก คือ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติและกรมการศาสนา พระภิกษุสงฆ์นี้หมายถึงบรรดาภิกษุที่ได้รับการบรรพชาอุปสมบทจากพระอุปัชฌาย์ตามพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ มีศีล ๒๒๗ ข้อเป็นเครื่องกำกับ ภิกษุทุกรูป ภิกษุ สามเณร และการบริหารวัดทุกแห่งทุกรูปอยู่ภายใต้การกำกับของมหาเถรสมาคมซึ่งแบ่งการปกครองลงไปตามลำดับชั้น โดยคณะสงฆ์ฝ่ายธรรมยุติกนิกาย มีตั้งแต่เจ้าคณะใหญ่คณะธรรมยุต ส่วนคณะสงฆ์ฝ่ายมหานิกายเป็นเจ้าคณะใหญ่หนกลาง เจ้าคณะใหญ่หนเหนือ เจ้าคณะใหญ่หนตะวันออก เจ้าคณะใหญ่หนใต้ และมีการปกครองไปถึงเจ้าคณะจังหวัด เจ้าคณะอำเภอ เจ้าคณะตำบล

ภิกษุ ๓ แสนรูปนี้บางรูปมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ประพฤติผิดธรรมวินัย ประพฤติผิดกฎหมายบ้านเมือง ทุจริตเบียดบังเงินหรือทรัพย์สินของวัดมีให้เห็นกันอยู่เสมอ ยกตัวอย่างระดับต่ำสุดเจ้าคณะตำบลมีหน้าที่ปกครองคณะสงฆ์และมีหน้าที่ระงับอธิกรณ์ วินิจฉัยการลงนิคหกรรม วินิจฉัย

อุทธรณ์ชั้นเจ้าอาวาส เจ้าอาวาสขึ้นกับเจ้าคณะตำบล ซึ่งควบคุมบังคับบัญชาเจ้าอาวาส และภิกษุสามเณรในเขตปกครอง ตรวจสอบและประชุมพระสังฆาธิการในเขตการปกครองของตน แต่ระบบการตรวจติดตามของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติซึ่งทำหน้าที่เป็นเลขาธิการ ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติเป็นเลขาธิการของ มส. คือ มหาเถรสมาคม ไปจนถึงระดับจังหวัดมีผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดที่มีหน้าที่เป็นเลขาธิการของเจ้าคณะจังหวัดดูแลช่วยเหลืองานของเจ้าคณะอำเภอ เจ้าคณะตำบล แต่การปกครองของสงฆ์ตามพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ให้สงฆ์ปกครองกันเอง เมื่อมีการประพาศิทธิวินัย มีอธิกรณ์ มีคดีความกล่าวหากัน ประพาศิทธิตั้งแต่เรื่องใหญ่เรื่องเล็กให้คณะสงฆ์จัดการกันเองไม่มีบทลงโทษทางกฎหมายอาญาบ้านเมือง แต่เป็นเหตุให้ประชาชนเสื่อมศรัทธา พระพุทธศาสนาเสื่อมถอยเป็นอาบัติชนิดเบาเรียกว่า อาบัติสังฆาติเสส ไม่ผิดกฎหมายไม่ต้องสึก แก้ไขได้เพียงแค่ปลงอาบัติแล้วพระก็ถือว่ากลับสู่สถานะเหมือนเดิม แต่หากประพาศิทธิธรรมวินัยหนักต้องอาบัติปาราชิก เช่น เสพเมถุน ประพาศิทธิทางกฎหมายไปถึงชั้นอาญาบ้านเมืองต้องโทษจำคุกจึงจะพ้นจากความเป็นพระทันที เรื่องเหล่านี้เป็นเรื่องสำคัญ เราไม่มีกฎหมายอาญาที่เอาผิดผู้กระทำผิดให้เป็นเยี่ยงอย่าง ระบบการตรวจสอบของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติยังไม่ถึงตำบล ไม่ถึงวัดต่าง ๆ ๔๐,๐๐๐ กว่าวัด ดังนั้น หากเห็นว่ามีจำนวนวัดมากเกินไปจำนวนข้าราชการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จึงควรให้ผู้ว่าราชการจังหวัดและนายอำเภอเข้ามาช่วย แต่เนื่องจากการปกครองคณะสงฆ์มีกฎหมายโดยเฉพาะ จึงต้องมอบอำนาจบางอย่างบางประการในเรื่องของการตรวจการให้กับนายอำเภอและผู้ว่าราชการจังหวัดให้ชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษรจึงจะมีหน้าที่และอำนาจเข้าไปดำเนินการได้ ภิกษุที่ประพาศิทธิกฎหมายเหล่านี้ทำให้เกิดความเสื่อมศรัทธา เงินที่ชาวบ้านทำบุญนี้ประมาณว่าปีหนึ่งประมาณ ๑ แสนล้านบาท หากนำมาพัฒนาวัดให้เกิดความโปร่งใสจะก่อให้เกิดการพัฒนาทั้งทางจิตใจและวัตถุอย่างใหญ่หลวง แต่เรื่องความโปร่งใสนี้ นิต้าโพล (NIDA Poll) ไปสำรวจเมื่อปี ๒๕๖๑ ผลคือไม่มีความโปร่งใสถึง ๔๖.๔๐ เปอร์เซ็นต์ เห็นด้วยที่ควรจะให้มีการปฏิรูปร่างการคณะสงฆ์ถึง ๘๕.๒๘ เปอร์เซ็นต์ จึงมีคำถามดังนี้

๑. มีจำนวนพระภิกษุสงฆ์ที่ประพาศิทธิผิดจากพระธรรมวินัยที่เป็นอาบัติชนิดเบา อาบัติสังฆาติเสส ไม่ผิดกฎหมาย ไม่ต้องสึก แก้ไขได้แค่เพียงปลงอาบัติเท่านั้น มีจำนวนสักเท่าไร แยกจำนวนแต่ละปี และมีแนวทางนำภิกษุเหล่านี้เข้ารับการอบรมหรือไม่ กฎเกณฑ์ทางมหาเถรสมาคมเป็นอย่างไร สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติได้ถวายคำแนะนำแก่มหาเถรสมาคมหรือไม่ หรือมีแนวทางแก้ไขอย่างไร

๒. มีจำนวนภิกษุสงฆ์ประพาศิทธิผิดพระธรรมวินัยต้องนิคหกรรมถึงชั้นอาบัติปาราชิกคือพ้นจากความเป็นพระทันทีมีจำนวนสักเท่าใด ถ้านับย้อนหลังเป็นปีต่อปี

๓. ควรมีการแก้ไขกฎหมายอาญาเอาผิดบุคคลที่ร่วมกระทำผิดด้วยเพื่อให้เกิดความยับยั้งชั่งใจ มีการดำเนินการในเรื่องนี้อย่างไร มีแนวความคิดอย่างไรหรือไม่

๓. ประเด็นคำตอบ

ผู้ตอบกระทู้ถาม : นายเทวัญ ลิปตพัลลภ

รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

คำถามที่ ๑ มีจำนวนพระภิกษุสงฆ์ที่ประพฤติผิดจากพระธรรมวินัยที่เป็นอาบัติชนิดเบา อาบัติสังฆาทิเสส ไม่ผิดกฎหมาย ไม่ต้องสึก แก้ไขได้แค่เพียงปลงอาบัติเท่านั้น มีจำนวนสักเท่าไร แยกจำนวนแต่ละปี และมีแนวทางนำภิกษุเหล่านี้เข้ารับการอบรมหรือไม่ กฎเกณฑ์ทางมหาเถรสมาคมเป็นอย่างไร สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติได้ถวายคำแนะนำแก่มหาเถรสมาคมหรือไม่ หรือมีแนวทางแก้ไขอย่างไร

คำตอบ พระที่มีความผิดเบา ปี ๒๕๖๐ มี ทั้งหมด ๔๒๔ รูป ปี ๒๕๖๑ มี ๕๔๒ รูป แล้วปี ๒๕๖๒ มีอีกประมาณ ๓๙๗ รูป สำหรับในการปกครองพุทธศาสนาของไทย แบ่งเป็น ๒ ส่วน ส่วนหนึ่งคือทางวินัยและระเบียบต่างๆ ของการปกครองของพระสงฆ์จะขึ้นอยู่กับมหาเถรสมาคม ส่วนสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติจะดูแลเรื่องงบประมาณในการที่จะเข้าไปทำนุบำรุงพระพุทธศาสนาหรือเกี่ยวกับการศึกษาทางด้านธรรมะของพระหรือประชาชนที่เข้าไปเรียนในบวรพระพุทธศาสนาต่าง ๆ ทั้งนี้ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติได้มีการหารือร่วมกับทางมหาเถรสมาคมตลอดเวลา สำหรับในปี ๒๕๖๒ มีจำนวนพระที่ประพฤติไม่เหมาะสม รวบรวมตัวเลขได้ประมาณเกือบ ๔๐๐ รูป สามารถแยกเป็นข้อที่ ๑ เสพยาเสพติด ถือว่าเป็นเสพเมถุน เป็นปาราชิกขั้นหนัก มีจำนวนทั้งหมดประมาณเกือบ ๒๐๐ รูป ข้อที่ ๒ การบริหารจัดการวัดที่ไม่เรียบร้อยมีทั้งหมด ๘๗ รูป มีการทุจริตในเรื่องของวัดอีก ๖๕ รูป ร้องเรียนแต่งตั้งตำแหน่งปกครองไม่เหมาะสมอีก ๕๐ รูป รวมแล้วในปี ๒๕๖๒ มีพระที่ประพฤติผิดไม่เหมาะสมมีทั้งหมดประมาณ ๔๐๐ รูป นี้คือตัวเลขซึ่งสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติได้รวบรวมไว้ ปัญหาต่าง ๆ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติในฐานะเลขาธิการของมหาเถรสมาคมไม่ได้นิ่งนอนใจพยายามหาวิธีการที่จะประสานกับมหาเถรสมาคม เพื่อออกระเบียบต่างๆ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติจึงได้มีการดำเนินการดังนี้

๑. จัดตั้งศูนย์แจ้งภัยทางพระพุทธศาสนา ได้ดำเนินการและแก้ไขปัญหาผู้แสวงหาผลประโยชน์ ผู้บ่อนทำลายพุทธศาสนา และพระภิกษุ สามเณร ที่ปฏิบัติตนไม่เหมาะสม รวมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพในการรับทราบปัญหา โดยได้รับช่องทางหมายเลขโทรศัพท์ ๐ ๒๔๔๑ ๗๙๙๒ และมีอีกหลายหมายเลขที่จะเป็นศูนย์แจ้งภัยทางพระพุทธศาสนา แต่ตนได้ให้นโยบายกับสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติไปแล้วว่าขอให้เป็นเบอร์สายด่วน ๔ เลขหมาย

๒. จัดตั้งศูนย์โต้ตอบข้อมูลข่าวสารที่มีผลกระทบต่อพระพุทธศาสนา เพราะปัจจุบันนี้จะมีข่าวเรียกกันติดปากว่า เฟคนิวส์ (fake news) เป็นข่าวที่บ่อนทำลายพระพุทธศาสนา

๓. แต่งตั้งพระวินยาธิการตามระเบียบมหาเถรสมาคมว่าด้วยพระวินยาธิการ พ.ศ. ๒๕๖๒ หรือที่เรียกกันง่าย ๆ ว่า ตำรวจพระ มีหน้าที่ตรวจสอบ ดังนี้

๓.๑ ตรวจตรา แนะนำ ชี้แจงพระภิกษุ สามเณร ให้ปฏิบัติตามพระธรรมวินัย กฎหมาย กฎของมหาเถรสมาคม ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง มติ ประกาศต่างๆ พระบัญชาของสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราชสกลมหาสังฆปริณายก และคำสั่งของผู้บังคับบัญชา

๓.๒ นำพาพระภิกษุ สามเณร ที่ประพฤติดี ผิดฝ่าฝืนนี้มอบให้กับเจ้าอาวาสดำเนินการ

๓.๓ ในกรณีพระภิกษุ สามเณร ประพฤติผิด ผ่าฝืนที่ไม่ยอมให้พระธรรมวินัยผู้ปฏิบัติหน้าที่รักษาการส่งต่อพนักงานฝ่ายปกครองและตำรวจ

๓.๔ ช่วยเหลือเจ้าพนักงานในการสืบสวนแล้วแต่กรณี

๓.๕ ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่เจ้าคณะปกครองมอบหมาย

๔. การตรวจสอบประวัติของผู้บรรพชาหรืออุปสมบท

๕. จัดทำและขับเคลื่อนแผนเสริมสร้างความมั่นคงสถาบันหลักของชาติ

๖. ขับเคลื่อนการจัดทำสมาร์ทการ์ด (smart card) และจัดเก็บหลักฐานข้อมูลพระภิกษุ สามเณร หมายความว่าเร่งจัดทำบัตรประชาชนพระเพื่อจะได้ทราบประวัติพระรูปต่าง ๆ ว่าพระแต่ละรูปที่เข้ามาบวชมีประวัติอย่างไร

เรื่องการทุจริตหลายเรื่องในวัดต่าง ๆ นั้น เมื่อเร็ว ๆ นี้ตนได้มีโอกาสไปตรวจสอบที่จังหวัดชลบุรีมีการไปเช่าที่วัด ซึ่งในระเบียบแล้วถ้ามีการเช่าเกินกว่า ๓ ปี ต้องขออนุญาตมหาเถรสมาคม แต่มีการใช้ช่องว่างของกฎหมาย คือไม่เช่าที่แต่ไปเช่าอาคาร เมื่อเช่าอาคารแล้วก็ไม่ต้องขออนุญาตมหาเถรสมาคมและไม่ต้องขออนุญาตสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดชลบุรี ไปเช่า ๓๐ ปี บวกอีก ๓๐ ปี เป็น ๖๐ ปี ซึ่งขณะนั้นมหาเถรสมาคมได้มีคำสั่งออกมาแล้วว่าหลังจากนี้ถ้าจะมีการเช่าลักษณะเป็นอาคาร หรือที่ไม่ใช่สังฆารามทรัพย์เป็นสังฆารามทรัพย์เกินกว่า ๓ ปี ต้องขออนุญาตมหาเถรสมาคม ซึ่งตนกำลังออกกฎกระทรวงเพื่อจะแก้ไขตรงนี้เพื่อไม่ให้เกิดเหตุการณ์ในการเช่าที่ดินหรือเช่าอาคารวัดซึ่งเป็นช่องว่างของกฎหมาย คาดการณ์ว่าอีกประมาณสัก ๔ - ๕ เดือนน่าจะดำเนินการแล้วเสร็จ แล้วยังมีกรณีตัวอย่างอีกมากที่สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติพยายามเร่งรัดที่จะแก้ไขสำหรับในกรณีมีพระที่ประพฤติมิชอบเราดำเนินการเต็มที่ ขอยืนยันว่าเราพยายามที่จะรักษาพุทธศาสนาซึ่งเป็นที่เคารพ เป็นศูนย์รวมจิตใจของพี่น้องประชาชนทุกท่าน

คำถามที่ ๒ มีจำนวนภิกษุสงฆ์ประพฤติผิดพระธรรมวินัยต้องนิคหกรรมถึงขั้นอาบัติปาราชิก คือพ้นจากความเป็นพระทันทีมีจำนวนเท่าใด ถ้านับย้อนหลังเป็นปีต่อปี

คำตอบ เรื่องของพระที่มีความผิดปาราชิก ปี ๒๕๖๐ มีทั้งหมด ๓ รูป ปี ๒๕๖๑ มี ๓ รูป ปี ๒๕๖๒ มี ๒ รูป

คำถามที่ ๓ ควรมีการแก้ไขกฎหมายอาญาเอาผิดบุคคลที่ร่วมกระทำผิดด้วยเพื่อให้เกิดความยับยั้งชั่งใจ มีการดำเนินการในเรื่องนี้อย่างไร มีแนวความคิดอย่างไรหรือไม่

คำตอบ -

คำถามที่ ๔ เรื่องข่าวปลอม ข่าวเท็จ สร้างความแตกแยกระหว่างศาสนาระหว่างศาสนิกชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งข่าวปลอมเกี่ยวกับเรื่องของศาสนาอิสลาม เพื่อสร้างความขัดแย้งในระหว่างศาสนา โดยหวังผลทางการเมืองมีบ่อยมากและก่อให้เกิดความเสียหาย จึงขอฝากให้ทางกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมที่ดูแลเรื่องข่าวปลอม รวมทั้งกระทรวงวัฒนธรรม และกรมการศาสนา ขอให้ช่วยชี้แจงข่าวเหล่านี้บ่อย ๆ ด้วยว่าไม่เป็นจริง ที่จริงพี่น้องชาวพุทธ ชาวมุสลิม อยู่กันด้วยความสมานฉันท์ อยู่กันด้วยความรักใคร่ปรองดอง

คำตอบ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติได้ทำหน้าที่สื่อถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแล้วว่าให้ช่วยจัดการเรื่องเฟคนิวส์ หรือเรื่องข่าวปลอมต่าง ๆ ให้ตลอดเวลา ทั้งนี้ จะได้ไปประสานกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และจะไปร่วมมือกับกรมการศาสนาที่จะดำเนินการตามแนวทางที่ท่านได้แนะนำ

๔. ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภาที่รัฐมนตรีรับไปพิจารณาดำเนินการ

-

๕. การติดตามผลการดำเนินการตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภา

-

*****

๑. สารบบกระทู้ถาม

กระทู้ถามเรื่อง	ติดตามผลของกระทู้ ๓ ดง
ประเภทกระทู้ถาม	กระทู้ถามด้วยวาจา
ประเภทของการตอบ	ตอบในที่ประชุมวุฒิสภา
วันที่เสนอกระทู้ถาม	๒๗ มกราคม ๒๕๖๓
วันที่ตอบกระทู้ถาม	การประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๔ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันจันทร์ที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๖๓
ผู้ตั้งกระทู้ถาม	นางสาวภัทรา วรามิตร เป็นผู้ตั้งถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
ผู้ตอบกระทู้ถาม	นายนิพนธ์ บุญญามณี รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย

๒. ประเด็นคำถาม

ผู้ตั้งกระทู้ถาม : นางสาวภัทรา วรามิตร

เนื่องด้วยวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๖๓ นางสาวภัทรา วรามิตร สมาชิกวุฒิสภา ได้ตั้งกระทู้ถาม นายกรัฐมนตรี เรื่อง ความคืบหน้าการทบทวนมติการจัดหาผลประโยชน์ในที่ดินแปลงดงน้ำจั้น ดงบ้านอัน แล้วยังคงเหล้าแหม ในท้องที่อำเภออมลาลัย จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยนายกรัฐมนตรียังได้ให้รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย นายนิพนธ์ บุญญามณี เป็นผู้ตอบกระทู้ถามในคราวนั้น โดยได้ชี้แจงว่าที่ผ่านมา คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติได้นำเรื่องดังกล่าวไปพิจารณาแล้ว ๕ ครั้งแล้วยังมีมติยืนยันให้ประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ดังกล่าวมีสิทธิอาศัยโดยการให้เช่าต่อไป ต่อมาในปัจจุบันได้มีพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ และพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม ซึ่งจะมีการจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการที่ดินแห่งชาติ แล้วจะมีการถ่ายโอนภารกิจจากกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมาที่กระทรวงมหาดไทย นอกจากนั้นยังได้เพิ่มเติมในข้อชี้แจงว่า กรณีของที่ดิน ๓ ดง ในเขตท้องที่อำเภออมลาลัยสามารถที่จะเทียบเคียงคล้ายกับการช่วยเหลือพี่น้องเกษตรกรชาวสวนยางที่มีเอกสารสิทธิจะเป็นบัตรสีเขียว แล้วก็ไม่มีเอกสารสิทธิจะเป็นบัตรสีชมพู จากคำชี้แจงในครั้งนั้นของรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย(นายนิพนธ์ บุญญามณี) มีประเด็นที่จะติดตามด้วยกัน ๔ ประเด็น คือ

๑. ประเด็นที่ ๑ การประชุมคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ ในวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๓ มีวาระเพื่อที่จะประชุมรับทราบด้วยกันทั้งหมด ๔ เรื่องด้วยกันซึ่งการประชุมดังกล่าวไม่มีวาระการประชุมที่เกี่ยวข้อง ไม่มีวาระการประชุมเรื่องของที่ดินของรัฐ แปลงดงน้ำจั้น

ดงบ้านอ้น และดงเหล่าแหลม ในท้องที่อำเภอภูกามยาว จังหวัดกาฬสินธุ์ ตามที่ท่านรัฐมนตรีช่วยว่าการ ได้กล่าวถึงว่าจะมีการประชุมในวันที่ ๑๖ มกราคมที่ผ่านมา ดังนั้น จึงอยากจะทราบว่าคณะกรรมการนโยบาย ที่ดินแห่งชาติจะนำเรื่องดังกล่าวเข้าที่ประชุมเมื่อใด แล้วก่อนที่จะเอาเข้าที่ประชุมนั้นจะได้มีการลงพื้นที่ ทบสวนหรือแสวงหาข้อเท็จจริงใด ๆ เพิ่มเติมหรือไม่ เพราะที่ผ่านมาได้มีการกล่าวอ้างเรื่องแผนบูรณะ ชนบท พ.ศ. ๒๕๕๔ จนถึงวันนี้ปี ๒๕๖๓ แล้ว ได้ล่วงเลยมาเป็นระยะเวลา ๗๙ ปีแล้ว จากการได้กล่าวถึง ในครั้งนั้น

๒. ประเด็นที่ ๒ กรณีที่รัฐบาลให้ความช่วยเหลือเกษตรกรชาวสวนยางพาราที่มีปัญหา เกี่ยวกับที่ดินที่มีเอกสารสิทธิกับไม่มีเอกสารสิทธิ และในเรื่องของการให้เงินช่วยเหลือ ไม่ว่าจะเป็นเรื่อง ของค่าเกี่ยวข้าว หรือเรื่องภัยพิบัติ เรื่องของน้ำท่วมและน้ำแล้ง สิทธิตรงนี้ถ้าไม่มีเอกสารสิทธิจะไม่สามารถ ได้รับความช่วยเหลือใด ๆ ทั้งสิ้น อยากสอบถามว่ามีมาตรการใดที่จะรองรับหรือช่วยเหลือในการที่จะ ดำเนินการต่อไปหรือไม่

๓. ประเด็นที่ ๓ ที่ดินของรัฐทั้ง ๔ แปลงนี้มีพื้นที่อาณาเขตติดต่อกันแต่มีอยู่ ๑ ดง คือ ดงปากน้ำ ซึ่งให้ผู้เข้าไปครอบครองทำประโยชน์โดยการเช่าซื้อและได้มีการให้เอกสารสิทธิในที่ดินไปแล้ว เมื่อประมาณ ๖ - ๗ ปีที่แล้ว ซึ่งพื้นที่บริเวณดังกล่าวเป็นที่อยู่อาศัย เป็นชุมชนที่หนาแน่น มีถนนตัดผ่าน หรือว่ามีการจัดระเบียบเป็นที่เรียบร้อย ซึ่งในสภาพพื้นที่นั้นไม่ได้แตกต่างใดๆจากที่ดินอีก ๓ แปลง ซึ่งอยู่บริเวณใกล้เคียงกัน คือ ดงน้ำจั้น ดงบ้านอ้น และดงเหล่าแหลม ซึ่งเป็นสถานที่ราชการ โรงเรียน โรงพยาบาล ที่อยู่อาศัยและที่ทำกินการเกษตร ดังนั้น จึงอยากจะให้มีการทบทวนเรื่องแผนบูรณะชนบท พ.ศ. ๒๕๕๔ ซึ่งเป็นแผนที่ได้ผ่านระยะเวลามาแล้ว ๗๙ ปี ให้สอดคล้องกับสภาพพื้นที่ที่มีอยู่ในปัจจุบัน

๔. ประเด็นที่ ๔ ในการติดตามความคืบหน้าของกระทู้ถามใดๆ ที่มีต่อรัฐมนตรี อยากทราบ วิธีการและแนวทางที่กระชับในเรื่องของเวลา เพราะว่าถ้าตามกระบวนการของรัฐสภาที่ได้สอบถาม กลุ่มงานติดตามและประมวลผล สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภานั้น ได้แจ้งว่าจะต้องใช้เวลา ๖๐ วัน ในการที่จะได้รับคำตอบ ในการติดตามหรือประสานงานเรื่องที่ได้ตั้งกระทู้ถามผ่านไปแล้ว และจะใช้ระยะเวลา อีกประมาณเท่าไรในการที่จะรอกฎหมายปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรมต่าง ๆ ในการที่จะนำมาสู่การจัด ประชุมคณะกรรมการจัดที่ดินได้

๓. ประเด็นคำตอบ

ผู้ตอบกระทู้ถาม : นายนิพนธ์ บุญญามณี

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย

คำถามที่ ๑ การประชุมคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ ในวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๓ มีวาระเพื่อที่จะประชุมรับทราบด้วยกันทั้งหมด ๔ เรื่องด้วยกันซึ่งการประชุมดังกล่าว ไม่มีวาระการประชุมที่เกี่ยวข้อง ไม่มีวาระการประชุมเรื่องที่ดินของรัฐ แปลงดงน้ำจั้น ดงบ้านอ้น และดงเหล่าแหลม ในท้องที่อำเภอภูกามยาว จังหวัดกาฬสินธุ์ ตามที่ท่านรัฐมนตรีช่วยว่าการได้กล่าวถึง

ดังนั้น จึงอยากจะทราบว่า คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติจะนำเรื่องดังกล่าวเข้าที่ประชุมเมื่อใด แล้วก่อนที่จะเอาเข้าที่ประชุมนั้นจะได้มีการลงพื้นที่ทบทวนหรือแสวงหาข้อเท็จจริงใด ๆ เพิ่มเติมหรือไม่

คำตอบ ในประเด็นความคืบหน้าของการแก้ไขปัญหาที่ดินในแปลงดงน้ำจั้น ดงบ้านอันดงเหล่าแหม แล้วก็ดงปากน้ำ ซึ่งท่านได้ถามไปแล้ว เมื่อวันที่ ๑๓ มกราคมที่ผ่านมา ผมขออนุญาตตอบในประเด็นแรกก่อนว่า การประชุมคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ มี ๒ คณะ อีกคณะหนึ่งคือคณะกรรมการจัดที่ดินเดิมเราเคยเรียกกันว่า คณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ แต่ว่าพอแก้กฎหมายที่ดินใหม่ พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่ท่านได้ทราบแล้ว แล้วก็นิยามของคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติเดิม เหลือแต่เพียงคณะกรรมการจัดที่ดิน แล้วเราออกกฎหมายใหม่มาอีก ๑ ฉบับ คือ พระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ หรือที่เรียกว่า คทช. กับ คจต. (คณะกรรมการจัดที่ดิน) เมื่อวันที่ ๑๖ มกราคม ที่ผ่านมานั้น เป็นการประชุมคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติที่ผมได้เรียนตอบคำถามไป แต่ว่าไม่ได้ประชุมคณะกรรมการจัดที่ดิน ซึ่งคณะกรรมการจัดที่ดินเดิมในประมวลกฎหมายที่ดิน ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นประธาน แต่กฎหมายได้แก้จากการที่ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นประธาน มาเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นประธาน แล้วให้อธิบดีกรมที่ดินเป็นเลขานุการ จากเดิมผู้อำนวยการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นเลขานุการ เพราะฉะนั้นกฎหมายฉบับนี้ได้รับการแก้ไข แต่กฎหมายปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม ยังไม่เข้ามาสู่สภาจึงถ่ายโอนอำนาจมาที่คณะกรรมการชุดนี้ไม่ได้ในขณะนี้ จึงมีการประชุมไม่ได้ ประเด็นอยู่ตรงนี้คนละคณะกัน เพราะฉะนั้น คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติได้มีการประชุมและมีการตั้งคณะอนุกรรมการขึ้นมาอีก ๙ คณะ ในคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ก็ไปดำเนินการตามนั้น ที่ท่านเข้าใจว่าไม่มีเรื่องที่ดินดังกล่าวอยู่ในวาระของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาตินั้นถูกต้องแล้ว เพราะเรื่องทั้ง ๓ ดงนี้ที่เหลืออยู่ต้องเป็นภารกิจของคณะกรรมการจัดที่ดิน ซึ่งขณะนี้ต้องรอกฎหมายปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม ในการที่จะแก้ไขกฎหมายฉบับดังกล่าวเสียก่อน

คำถามที่ ๒ กรณีที่รัฐบาลให้ความช่วยเหลือเกษตรกรชาวสวนยางพาราที่มีปัญหาเกี่ยวกับที่ดินที่มีเอกสารสิทธิกับไม่มีเอกสารสิทธิ และในเรื่องของการให้เงินช่วยเหลือ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของค่าเกี่ยวข้าว หรือเรื่องภัยพิบัติ เรื่องของน้ำท่วมและน้ำแล้ง สิทธิตรงนี้ถ้าไม่มีเอกสารสิทธิจะไม่สามารถได้รับความช่วยเหลือใด ๆ ทั้งสิ้น อยากสอบถามว่ามีมาตรการใดที่จะรองรับหรือช่วยเหลือในการที่จะดำเนินการต่อไปหรือไม่

คำตอบ การช่วยเหลือเกษตรกรที่อยู่ในที่ดินของรัฐ หากใครทำกินในที่ดินที่มีเอกสารสิทธิ เช่น ไม่ว่าจะเป็นโฉนดหรือเป็นหนังสือรับรองการทำประโยชน์ในที่ดิน (น.ส. ๓ ก) ถือว่าเป็นเกษตรกรที่ทำกินในที่ดินของตนเอง เวลาไปแจ้งการทำประโยชน์ที่เรียกว่าลงทะเบียนจะได้บัตรสีเขียว ส่วนกรณีที่อยู่ในที่ดินของรัฐไม่ว่ารูปแบบใดจะได้บัตรสีชมพู ตรงนี้ในเรื่องการประกันรายได้ รัฐพยายามให้ทั้ง

๒ ส่วนนี้ได้รับสิทธิไม่ว่าจะเป็นเรื่องการประกันรายได้ในสวนยางพารา การประกันรายได้ในสวนปาล์ม หรือนาข้าว หรือมันสำปะหลัง หรือข้าวโพด ซึ่งในขณะนี้ทั้งกระทรวงพาณิชย์และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ดำเนินการภายใต้บริบทที่ว่าทั้ง ๒ บัตรนี้ได้รับการดูแลจากนโยบายของรัฐที่ดินทั้ง ๒ ประเภท แต่ปัญหาในขณะนี้ก็คือในส่วนที่ดินที่เรียกว่า บัตรสีชมพู หรือว่าทำในที่ดินของรัฐ ปัญหาต้องมีคนที่ออกไปตรวจสอบว่าได้ทำประโยชน์จริงในที่ดินดังกล่าวได้ทำการเกษตรจริงในที่ดินดังกล่าว และเนื้อที่เป็นไปตามที่ได้ลงทะเบียนเอาไว้ หากอยู่ในหลักเกณฑ์มีการรับรองถูกต้องก็มีสิทธิได้รับส่วนต่างของราคาที่รัฐบาลได้ประกาศนโยบายไป หากอยู่ในส่วนที่ไปแจ้งแล้วมีการรับรองว่าทำประโยชน์จริงจำนวนเท่านี้ไร่ เท่านี้ไร่ ในพืชแต่ละชนิด ความหมายคือได้รับส่วนต่างจากนโยบายประกันรายได้ เพราะฉะนั้นการดำเนินการอย่างนี้เพื่อที่จะรักษาสิทธิประโยชน์ของพี่น้องเกษตรกร

คำถามที่ ๓ ที่ดินของรัฐทั้ง ๔ แปลงนี้มีพื้นที่อาณาเขตติดต่อกันแต่มีอยู่ ๑ ดง คือ ดงปากน้ำ ซึ่งให้ผู้เข้าไปครอบครองทำประโยชน์โดยการเช่าซื้อและได้มีการให้เอกสารสิทธิในที่ดินไปแล้วเมื่อประมาณ ๖ - ๗ ปีที่แล้ว ซึ่งพื้นที่บริเวณดังกล่าวเป็นที่อยู่อาศัย เป็นชุมชนที่หนาแน่น มีถนนตัดผ่าน หรือว่ามีการจัดระเบียบเป็นที่เรียบร้อย ซึ่งในสภาพพื้นที่นั้นไม่ได้แตกต่างใดๆจากที่ดินอีก ๓ แปลง ซึ่งอยู่บริเวณใกล้เคียงกัน คือ ดงน้ำจั้น ดงบ้านอัน และดงเหล่าแหลม ซึ่งเป็นสถานที่ราชการ โรงเรียน โรงพยาบาล ที่อยู่อาศัยและที่ทำกิจการเกษตร ดังนั้น จึงอยากจะทำให้มีการทบทวนเรื่องแผนบูรณะชนบท พ.ศ. ๒๕๘๔ ซึ่งเป็นแผนที่ได้ผ่านระยะเวลามาแล้ว ๗๙ ปี ให้สอดคล้องกับสภาพพื้นที่ที่มีอยู่ในปัจจุบัน

คำตอบ เรื่องที่ดินทั้ง ๔ แปลง ที่ดงปากน้ำเจ้าหน้าที่เข้าไปพิสูจน์แผนที่แล้วเห็นร่องรอยการทำประโยชน์มาก่อนจึงจัดให้เป็นการเช่าซื้อ ส่วน ๓ แปลงหลังนี้เมื่อดูแผนที่แล้วไม่ได้เห็นปรากฏร่องรอยการทำประโยชน์ คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติจึงวินิจฉัยให้เป็นการเช่าไม่สามารถให้เช่าซื้อได้ เพราะฉะนั้น ดงปากน้ำเมื่อมีการทำประโยชน์ก็สามารถที่จะนำไปสู่กระบวนการเมื่อชำระค่าเช่าซื้อครบถ้วนแล้วก็นำไปสู่การออกโฉนดหลักฐานทางที่ดินต่อไป แต่ว่าอีก ๓ ดง คือ ดงน้ำจั้น ดงบ้านอัน และดงเหล่าแหลม เป็นที่ดินที่ไปตรวจสอบแล้วในขณะนั้นตามระวางแผนที่ไม่ปรากฏร่องรอยการทำประโยชน์ แม้ว่าจะอยู่ในเขตตำบลเดียวกัน เมื่อไม่ปรากฏว่ามีการทำประโยชน์มาก่อนคณะกรรมการฯ จึงวินิจฉัยให้เป็นการเช่า ซึ่งมติดังกล่าวนี้ยังไม่มีเหตุผลใดมาลบล้างหรือเพิกถอนมติจึงต้องถือตามมตินั้นอยู่ แต่หากจะนำมาสู่การทบทวนใหม่จะต้องรอให้คณะกรรมการจัดที่ดินได้มีการประชุมใหม่ แต่ว่าขณะนี้ยังไม่สามารถประชุมได้เนื่องจากยังอยู่ในขั้นตอนรอกฎหมายปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม ให้เสร็จเสียก่อน ซึ่งในขณะนี้กฎหมายฉบับนี้ยังไม่ได้ผ่านออกมา เพราะฉะนั้นกระทรวงมหาดไทยยังไม่สามารถจัดการประชุมได้ด้วยเหตุผลดังกล่าวนี้

คำถามที่ ๔ ในการติดตามความคืบหน้าของกระทู้ถามใดๆ ที่มีต่อรัฐมนตรี อยากทราบวิธีการและแนวทางที่กระชับในเรื่องของเวลา และจะใช้ระยะเวลาอีกประมาณเท่าไรในการที่จะรอกฎหมายปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรมต่าง ๆ ในการที่จะนำมาสู่การจัดประชุมคณะกรรมการจัดที่ดินได้

คำตอบ เรื่องกลไกของการร่างกฎหมาย การเสนอกฎหมายเข้าสู่สภานั้นตนไม่สามารถที่จะยืนยันเรื่องระยะเวลาได้ แต่จะไปประสานกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เร่งรัดในการที่จะนำเสนอกฎหมายเข้ามาสู่การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งต้องผ่านทั้ง ๒ สภา เพื่อที่จะได้เร่งรัดให้กฎหมายดังกล่าวได้ผ่านมาบังคับใช้แล้วก็จะได้ดำเนินการให้ครบถ้วนตามกระบวนการของกฎหมายใหม่ที่ได้มีการแก้ไขประมวลกฎหมายที่ดินผ่านไปแล้ว

๔. ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภาที่รัฐมนตรีรับไปพิจารณาดำเนินการ

ตามที่ได้มีการแก้ไขพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ และพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ ไปแล้ว แต่กฎหมายปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม ที่เกี่ยวข้องยังไม่ได้มีการเสนอเข้ามาสู่การพิจารณา ทำให้การถ่ายโอนอำนาจยังกระทำไม่ได้ ดังนั้น การประชุมคณะกรรมการจัดที่ดินจึงไม่สามารถประชุมได้ ส่วนประเด็นความคืบหน้าของการเสนอร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม ที่เกี่ยวข้องดังกล่าว จะขอรับไปประสานกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เร่งรัดการเสนอกฎหมายเข้าสู่ การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร

๕. การติดตามผลการดำเนินการตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ได้ดำเนินการติดตามข้อสังเกตฯ ไปยังกระทรวงมหาดไทย ซึ่งต่อมา กรมที่ดิน กระทรวงมหาดไทยได้มีหนังสือ ที่ มท ๐๕๑๑.๓/๑๖๗๐๑ ลงวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๓ รายงานผลการดำเนินการตามกระทู้ถามของสมาชิกวุฒิสภา ดังนี้

ตามหนังสือที่อ้างถึง ขอให้สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยรวบรวมข้อมูลผลดำเนินการ และแจ้งผลความคืบหน้าตามกระทู้ถามของ นางสาวภัทรา วรามิตร สมาชิกวุฒิสภา ซึ่งได้ตั้งกระทู้ถาม ต่อที่ประชุม วุฒิสภา เรื่อง “ติดตามกระทู้ ๓ ดง” ซึ่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย (นายนิพนธ์ บุญญามณี) ได้ตอบกระทู้ถามดังกล่าวในการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๔ (สมัยสามัญประจำปี ครั้งที่สอง) เมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๖๓ โดยแจ้งต่อที่ประชุมว่า ตามที่ได้มีการแก้ไขพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ และพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ ไปแล้ว แต่กฎหมายปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม ที่เกี่ยวข้องยังไม่ได้มีการเสนอเข้ามาสู่การพิจารณา ทำให้การถ่ายโอนอำนาจยังกระทำไม่ได้ ดังนั้น การประชุมคณะกรรมการจัดที่ดินจึงไม่สามารถประชุมได้ ส่วนประเด็นความคืบหน้าของการเสนอร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม ที่เกี่ยวข้องดังกล่าว จะขอรับไปประสานกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เร่งรัดการเสนอกฎหมายเข้าสู่ การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร นั้น

กรมที่ดินซึ่งได้รับมอบหมายจากกระทรวงมหาดไทย ให้ดำเนินการตามนัยหนังสือดังกล่าว ได้รวบรวมข้อมูลผลดำเนินการตามกระทู้คำถามข้างต้นแล้วขอเรียนว่า ผลดำเนินการเรื่องการทบทวน

การจัดหาผลประโยชน์ในที่ดินของรัฐ แปลง “ดงน้ำจั้น” “ดงบ้านอัน” และ “ดงเหล่าแหม” จาก “ให้เช่า” เป็น “ให้เช่าซื้อ” ตามกระทู้ถาม ซึ่งผู้ตั้งกระทู้ถามตั้งชื่อว่า เรื่อง “ติดตามผลของกระทู้ ๓ ดง” มีดังนี้

๑. คณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติได้มีมติในคราวประชุมครั้งที่ ๗/๒๕๒๙ เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๒๙ ให้ดำเนินการถอนสภาพที่ดินดังกล่าวเพื่อมอบหมายให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ นำไปจัดหาผลประโยชน์ และได้พิจารณาทบทวนวิธีการจัดหาผลประโยชน์แล้วในคราวประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๔๖ เมื่อวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๔๖ และครั้งที่ ๑/๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๐ ที่ประชุมมีมติให้จัดหาผลประโยชน์ ในที่ดินของรัฐทั้งสามแปลงโดยการให้เช่า เนื่องจากทางราชการมิได้อนุญาตให้ราษฎรเช่าครอบครองที่ดินดังกล่าวจึงถือเป็นการบุกรุก ราษฎรควรได้รับสิทธิโดยการเช่าตามหลักการของคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ ในคราวประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๑๗ ลงวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๑๗ การทบทวนวิธีการการจัดหาผลประโยชน์จาก การให้เช่าเป็นเช่าซื้อโดยการให้กรรมสิทธิ์แก่ผู้บุกรุกนั้นต้องนำเรื่องเสนอคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ เพื่อพิจารณายกเว้นหลักการตามมติเดิมเสียก่อน ซึ่งคณะอนุกรรมการพิจารณากลับกรองด้านการบริหารจัดการที่ดินได้พิจารณาเรื่องดังกล่าวในคราวประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๑ และมีมติให้กรมที่ดินและจังหวัดกาฬสินธุ์พิจารณาให้ความเห็นเพื่อเสนอคณะกรรมการฯ และคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติพิจารณา ซึ่งจังหวัดกาฬสินธุ์ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าควรเสนอให้ทบทวนมติการจัดหาผลประโยชน์ในที่ดินของรัฐทั้งสามแปลงจากวิธีการเช่า เป็น เช่าซื้อ และได้แจ้งผลการพิจารณาเรื่องดังกล่าวมายังกรมที่ดิน เมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๒

๒. ได้มีพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ ใช้บังคับ โดยมาตรา ๔ และมาตรา ๗ ของพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดินดังกล่าว ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔ ประมวลกฎหมายที่ดิน จากเดิมให้มี “คณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ” และ ให้ใช้ความต่อไปนี้แทน ให้มี “คณะกรรมการจัดที่ดิน” โดยให้ “คณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ” ตามประมวลกฎหมายที่ดิน ปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการจัดที่ดินไปพลางก่อนจนกว่าจะมีการแต่งตั้ง “คณะกรรมการจัดที่ดิน” ตามประมวลกฎหมายที่ดินที่แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ แต่ไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ซึ่งครบกำหนดเมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๒ คณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติจึงสิ้นสภาพโดยผลของกฎหมาย

๓. คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๖๓ เห็นชอบร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่..) พ.ศ. ... (การจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ) แล้ว ซึ่งมีสาระสำคัญโดยสรุปให้แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติว่าด้วยการโอนบรรดาอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการ และผู้ปฏิบัติงานตามกฎหมายกระทรวง กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง และมติคณะรัฐมนตรี รวมทั้งกิจการ ทรัพย์สิน งบประมาณ สิทธิ หนี้ ภาระผูกพัน ข้าราชการ และอัตรากำลังของกองบริหารจัดการที่ดิน สำนักงาน นโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานตามภารกิจของคณะกรรมการจัดที่ดินไปเป็นของกรมที่ดิน

กระทรวงมหาดไทย ซึ่งสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ส่งร่างพระราชบัญญัติในเรื่องนี้และเอกสารที่เกี่ยวข้องไปเพื่อคณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาตามมติคณะรัฐมนตรีต่อไปแล้ว ทั้งนี้ เมื่อกฎหมายปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม ที่เกี่ยวข้อง มีผลบังคับใช้แล้ว กรมที่ดินในฐานะฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการจัดที่ดินจะได้เร่งรัดให้มีการประชุมคณะกรรมการจัดที่ดินเพื่อพิจารณา ทบทวนการจัดหาผลประโยชน์ในที่ดินของรัฐดังกล่าวต่อไป

*****

๑. สารบบกระทู้ถาม

กระทู้ถามเรื่อง	การขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคีปรองดอง
ประเภทกระทู้ถาม	กระทู้ถามเป็นหนังสือ
ประเภทของการตอบ	ตอบในที่ประชุมวุฒิสภา
วันที่เสนอกระทู้ถาม	๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๒
วันที่ตอบกระทู้ถาม	การประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๖ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันจันทร์ที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓
ผู้ตั้งกระทู้ถาม	นายคำณูณ สิทธิสมาน เป็นผู้ตั้งถาม ถาปนายนายกรัฐมนตรี
ผู้ตอบกระทู้ถาม	นายวิษณุ เครืองาม รองนายกรัฐมนตรี (ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ตอบกระทู้ถามแทนนายกรัฐมนตรี)

๒. ประเด็นคำถาม

ผู้ตั้งกระทู้ถาม : นายคำณูณ สิทธิสมาน

ตามที่ได้ปรากฏคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ ที่ ๑๙/๒๕๖๑ เรื่อง กลไกในการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และสร้างความสามัคคีปรองดอง ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ โดยกำหนดไว้ในข้อ ๗ ให้มีการตั้งสำนักงานขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคีปรองดอง ขึ้นเป็นหน่วยงานเฉพาะเทียบเท่ากรม และข้อ ๑๓ ให้มีการตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคีปรองดอง เพื่อร่วมกันเป็นกลไกเฉพาะเพื่อบูรณาการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคีปรองดอง นั้น บัดนี้เวลาล่วงเลยมา ๑ ปีเต็มแล้ว จึงขอเรียนถามว่า

๑. เหตุใดการดำเนินการตามข้อ ๑๓ จึงยังไม่เกิดขึ้น และจะเกิดขึ้นเมื่อใด

๒. แม้การดำเนินการตามข้อ ๗ จะเกิดขึ้นแล้วตามคำสั่งนายกรัฐมนตรี ที่ ๕-๗/๒๕๖๒ ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๒ แต่การที่ไม่มีการดำเนินการตามข้อ ๑๓ ก็ได้ทำให้กลไกในการปฏิบัติตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ ที่ ๑๙/๒๕๖๑ ขาดความสมบูรณ์ในสาระสำคัญ เพราะไม่มีการตัดสินใจในเชิงนโยบาย จะแก้ปัญหาได้อย่างไร

๓. การดำเนินงานตามแผนการสร้างความสามัคคีปรองดองคืบหน้าไปแล้วหรือไม่ อย่างไร

๓. ประเด็นคำตอบ

ผู้ตอบกระทู้ถาม : นายวิษณุ เครืองาม รองนายกรัฐมนตรี

คำถามที่ ๑) ตอบว่า คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติและการสร้างความสามัคคีปรองดอง (ป.ย.ป) ได้จัดตั้งขึ้นเรียบร้อยแล้ว โดยนายกรัฐมนตรีมอบหมายให้พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ เป็นรองประธานกรรมการ และรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีเป็นกรรมการ จำนวน ๓ คน ประกอบด้วย นายวิษณุ เครืองาม รองนายกรัฐมนตรี นายอุตตม สาวนายน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และพลเอก อนุพงษ์ เผ่าจินดา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และกรรมการโดยตำแหน่ง จำนวน ๖ คน ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงกลาโหม เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการระบบราชการ เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา ผู้อำนวยการสำนักงานกบประมาณ ส่วนกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๓ คน ได้แก่ นายสุพัฒนพงษ์ พันธ์มีเชาว์ นายกฤษฎา บุญราช ซึ่งแต่งตั้งได้เพียง ๒ คน และยังขาดอีก ๑ คน ทั้งนี้ ในเบื้องต้นได้มีการพบปะกันเป็นการภายในแล้ว

คำถามที่ ๒) ตอบว่า นายกรัฐมนตรีได้มอบนโยบายและสั่งการให้สำนักงานขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคีปรองดอง (สำนักงาน ป.ย.ป.) ดำเนินการในการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศไปแล้วหลายเรื่อง เช่น การติดตามเรื่องฝุ่นพิษหรือหมอกควันในพื้นที่ภาคเหนือ การบูรณาการฐานข้อมูลการจัดสวัสดิการให้แก่ประชาชนที่ยากจน และการประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทย ในการแจ้งที่อยู่ทุก ๒๔ ชั่วโมง เป็นต้น

คำถามที่ ๓) ตอบว่า คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคีปรองดอง (ป.ย.ป) ได้ขับเคลื่อนการดำเนินการตามแนวทางของคณะกรรมการปฏิรูปประเทศจำนวน ๑๑ คณะ และคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติจำนวน ๖ คณะ เช่น การปฏิรูปด้านการบริหารราชการแผ่นดิน การปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรม (ตำรวจ) และการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา เป็นต้น ซึ่งสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติจะเร่งรัดและทำความเข้าใจกับประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

๔. ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภาที่รัฐมนตรีรับไปพิจารณาดำเนินการ

-

๕. การติดตามผลการดำเนินการตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภา

-

*****

๑. สารบบกระทู้ถาม

กระทู้ถามเรื่อง	มาตรการในการควบคุมไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ ๒๐๑๙ ของกระทรวงสาธารณสุข
ประเภทกระทู้ถาม	กระทู้ถามด้วยวาจา
ประเภทของการตอบ	ตอบในที่ประชุมวุฒิสภา
วันที่เสนอกระทู้ถาม	๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓
วันที่ตอบกระทู้ถาม	การประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๖ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันจันทร์ที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓
ผู้ตั้งกระทู้ถาม	นายเจตน์ ศิรธรานนท์ เป็นผู้ตั้งถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข
ผู้ตอบกระทู้ถาม	นายสาธิต ปิตุเตชะ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข (ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ตอบกระทู้ถามแทน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข)

๒. ประเด็นคำถาม

ผู้ตั้งกระทู้ถาม : นายเจตน์ ศิรธรานนท์

ในขณะนี้เรื่องที่ทำให้ประชาชนให้ความสนใจมากที่สุดมี ๒ เรื่อง คือ ปัญหาทางด้านสุขภาพ ทั้งเรื่องของฝุ่น PM_{2.5} และเรื่องไข้หวัดไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ ๒๐๑๙ หรือที่องค์การอนามัยโลก (World Health Organization : WHO) ใช้คำว่า “เอนโคโรนา ๒๐๑๙” (2019 - nCoV) โดยเมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๖๒ มีการรายงานผู้ป่วยที่ติดเชื้อครั้งแรกที่เมืองอู่ฮั่น มณฑลหูเป่ย์ สาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งประเทศไทยได้มีรายงานผู้ติดเชื้อรายแรกเมื่อวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๖๓ และเป็นรายแรกที่เกิดขึ้นนอกสาธารณรัฐประชาชนจีน ต่อมาองค์การอนามัยโลกหรือดับเบิลยูเอชโอได้กำหนดการประชุมครั้งแรก เมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๓ เพื่อพิจารณาว่าจะประกาศให้เป็นภาวะฉุกเฉินของโลกหรือไม่ แต่ปรากฏว่า เลื่อนการประชุม เพราะข้อมูลไม่เพียงพอ โดยในช่วงแรกยังไม่จัดให้เป็นภาวะฉุกเฉิน หลังจากนั้น อีก ๑ สัปดาห์ ในวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๓ ได้ประกาศว่าเป็นภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุขระหว่างประเทศ หรือพีเอชอีไอซี (Public Health Emergencies of International Concern : PHEIC) ซึ่งเคยมีการ ประกาศมาแล้ว ๖ ครั้ง ตั้งแต่ไข้หวัดนกในปี ๒๐๐๙ ถัดมามีไวรัสอีโบล่า (Ebola Virus) ในปี ๒๐๑๔ ไวรัสซิกา (Zika Virus) ในปี ๒๐๑๕ และ ปี ๒๐๑๖ ไวรัสอีโบล่าในรัฐคิวงู ในปี ๒๐๑๘ จนถึงปัจจุบัน ต้องถือว่าประเทศไทยมีความตื่นตัวในเรื่องนี้ค่อนข้างมาก สถานการณ์ปัจจุบันแม้ว่าประเทศไทยจะมี ผู้ป่วยที่เป็นคอนเฟิร์มเคส (Confirm case) ๑๙ ราย ซึ่งขณะนี้มียังมีจำนวนผู้ติดเชื้อทั้งหมด ๑๗,๒๐๕ ราย

เสียชีวิตแล้ว ๓๖๑ ราย ซึ่ง ๑ ราย เป็นการเสียชีวิตนอกประเทศ มีเพียงรายเดียวที่ประเทศฟิลิปปินส์ ส่วนประเทศไทย ๑๙ ราย ยังไม่มีผู้เสียชีวิต

เนื่องจากเรื่องดังกล่าวเป็นเรื่องฉุกเฉิน และเป็นเรื่องของมาตรการในการจัดการ ซึ่งไม่ใช่เรื่องของทางเทคนิค เพราะทางเทคนิคมีแพทย์และเจ้าหน้าที่ทางสาธารณสุขที่รับผิดชอบอยู่แล้ว แต่ว่ามาตรการที่จะใช้ในการดูแลซึ่งเป็นเรื่องใหญ่ ซึ่งมาตรการระหว่างประเทศจะมีไอเอชอาร์ ๒๐๐๕ (International Health Regulations ๒๐๐๕ : IHR ๒๐๐๕) เพราะฉะนั้นไม่ว่าจะเป็นพีเอชอีไอซี หรือเป็นภาวะฉุกเฉินของโรค หรือเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับสาธารณสุขระหว่างประเทศจะต้องดำเนินการไปตาม ไอเอชอาร์ ๒๐๐๕ ซึ่งต้องถือว่าประเทศไทยตื่นตัวค่อนข้างเร็ว เพราะนายกรัฐมนตรีได้จัดตั้งคณะกรรมการอำนวยการเตรียมความพร้อมป้องกันและแก้ปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติที่มีรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขเป็นประธาน และมีอธิบดีกรมควบคุมโรค ร่วมกับอีก ๓ อธิบดี จากกระทรวงอื่น ๆ เป็นกรรมการและเลขานุการ

ทีมวิจัยของมหาวิทยาลัยจอห์นส์ ฮอปกินส์ ได้จัดอันดับประเทศที่มีความพร้อมรับมือโรคระบาดที่ดีที่สุดจาก ๑๙๕ ประเทศ ประเทศไทยได้อันดับที่ ๖ รองจากสหรัฐอเมริกา ประเทศอังกฤษ ประเทศเนเธอร์แลนด์ ประเทศออสเตรเลีย และประเทศแคนาดา ซึ่งประเทศไทยเป็นประเทศอันดับที่ ๑ ของเอเชียและอาเซียน เรื่องนี้เป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างมากเพราะขณะนี้ประชาชนโดยทั่วไปจะมีความหวาดกลัวจากความไม่แน่ใจในข้อมูลหรือการรับรู้ในสิ่งที่ตนเองจะต้องเผชิญในชีวิตประจำวัน ทั้งการเดินทางไปในที่สาธารณะ สถานีโดยสารรถประจำทาง รถไฟ สนามบิน โรงพยาบาล ศูนย์การค้า ซึ่งยังไม่แน่ใจว่าควรจะใช้หน้ากาก (mask) หรือไม่ และจากการสังเกตพบว่า ประชาชนมีความตื่นกลัวในเรื่องนี้ค่อนข้างมาก ทำให้เป็นที่สงสัยว่าในขณะนี้หน้ากากที่มีเพียงพอหรือไม่ หากมีการระบาดที่มากขึ้น และมีหน้ากากไม่เพียงพอจะเตรียมความพร้อมในเรื่องนี้อย่างไร เพราะแม้แต่สาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งมีศักยภาพในการผลิตหน้ากากที่ใช้ในการป้องกันไวรัสหรือป้องกันฝุ่น ยังประสบปัญหาหน้ากากไม่เพียงพอในสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ถ้าหากว่าโรคระบาดนี้เกิดความรุนแรงขึ้น ในกรณีนี้มีความจำเป็นที่จะต้องเตรียมความพร้อมในการรับมือ ซึ่งประชาชนมีความกังวลในเรื่องการติดเชื้อจากคนในประเทศ และคนต่างชาติ โดยเฉพาะคนจีนที่เดินทางมาจากเมืองอู่ฮั่น ในขณะนี้สาธารณรัฐประชาชนจีนได้จำกัดการเดินทางออกนอกประเทศและการเดินทางเข้าประเทศ ถือเป็นมาตรการหนึ่งในการป้องกันการระบาดหรือการแพร่เชื้อออกไปยังนอกประเทศ และอีกปัญหาหนึ่งคือ การควบคุมข่าวปลอม (fake news) ซึ่งมีการเผยแพร่ข่าวออกไป จะต้องมีการตั้งศูนย์เพื่อให้ข้อมูลว่าข่าวใดเป็นข่าวจริง ข่าวใดเป็นข่าวไม่จริง ซึ่งรัฐบาลได้มีการดำเนินการแล้ว ซึ่งการตอบโต้หรือการกระจายข่าวอาจต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของภาคส่วนอื่น ๆ รวมทั้งภาคเอกชน จึงขอเรียนถามว่า

- มาตรการเตรียมความพร้อมในการรับมือกับไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ ๒๐๑๙ ที่ดำเนินการอยู่ในขณะนี้เพียงพอหรือไม่ ในสถานการณ์ปัจจุบัน

๓. ประเด็นคำตอบ

ผู้ตอบกระทู้ถาม : นายสาธิต ปิตุเตชะ

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข

ตอบว่า มาตรการที่กระทรวงสาธารณสุขได้ดำเนินการไปแล้วมี ๓ มาตรการหลัก ดังนี้

๑. มาตรการที่ด่านระหว่างประเทศ ในการคัดกรองผู้ที่เดินทางมาจากพื้นที่เสี่ยง และด่านควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศใน ๖ ท่าอากาศยาน ได้แก่ ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ ท่าอากาศยานดอนเมือง ท่าอากาศยานเชียงใหม่ ท่าอากาศยานภูเก็ต ท่าอากาศยานกระบี่ และท่าอากาศยานเชียงราย ตลอด ๒๔ ชั่วโมง ซึ่งในช่วงแรกยังไม่ได้ดำเนินการเต็มพูลสเกล (full scale) โดยป้องกันเฉพาะคนจีนที่เดินทางมาจากเมืองอู่ฮั่น ต่อมาได้มีการยกระดับการคัดกรองคนจีนทั้งประเทศ ภายหลังจากที่ทราบข้อมูลว่ามีการแพร่ระบาดไปทั้งสาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งได้ดำเนินการเป็นลำดับขั้นตอน และครบถ้วนตามจำนวนคนจีนที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทยตามที่ได้คัดกรองผู้ป่วยที่มีการยืนยันแล้วประมาณ ๑๐,๐๐๐ ราย รวมทั้งลูกเรือและนักบินด้วย

๒. มาตรการที่สถานพยาบาลจะมีการคัดกรองผู้ป่วยที่มีอาการไข้ เจ็บคอ มีอาการตามนิยามของโรคนี้ คือ มีอาการทางระบบทางเดินหายใจ เช่น น้ำมูก ไอ เสมหะ โดยจะคัดแยกผู้ป่วยที่เข้าข่ายอาการกลุ่มเสี่ยงออกมาโดยเฉพาะ

๓. มาตรการในชุมชน เป็นเรื่องที่สำคัญมากที่จะสามารถป้องกันสถานการณ์การแพร่ระบาดในประเทศ โดยการให้ความรู้กับประชาชนทุกคน สร้างความเข้าใจว่าพื้นฐานของโรคนี้คืออะไร และวิธีปฏิบัติตนเพื่อป้องกันแพร่ระบาดของโรค หากสามารถทำความเข้าใจได้ คนในสังคมจะได้ไม่ตื่นตระหนกจนเกินไป ไม่ประมาท และสามารถปฏิบัติตนเองได้ตามแนวทางของกระทรวงสาธารณสุข เพื่อป้องกันไม่ให้ตนเองเป็นทั้งผู้ติดเชื้อและผู้แพร่เชื้อ ถ้าสามารถดำเนินการได้จะทำให้การแพร่กระจายเชื้อลดน้อยลงตามเกณฑ์ ซึ่งขณะนี้กระทรวงสาธารณสุขได้มีการอบรมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) เพื่อป้องกันในเฟส ๒ เฟส ๓ ที่จะมีการกระจายของเชื้อไปยังต่างจังหวัด โดยให้ อสม. ทำความเข้าใจกับประชาชนเกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติตัว โดยใช้หลักง่าย ๆ คือ การกินร้อน ช้อนกลาง ล้างมือ เมื่อเดินทางไปในที่ชุมชนต้องใส่หน้ากากเพื่อป้องกันตนเอง การสัมผัสกับเชื้อหรือสารคัดหลั่ง ถ้าล้างมือบ่อย ๆ เชื้อไวรัสจะไม่สามารถเข้าสู่ร่างกายได้

สำหรับความกังวลในเรื่องของผู้ติดเชื้อที่อยู่ในระยะฟักตัว กระทรวงสาธารณสุขได้มีการกำหนดมาตรการแยกผู้ติดเชื้อไว้อย่างชัดเจนในอีกส่วนหนึ่งของสถานพยาบาล โดยจะติดตามผู้สัมผัสใกล้ชิดที่มีความเสี่ยงสูง เช่น คนในครอบครัวหรือญาติที่อาจมีโอกาสสัมผัสสารคัดหลั่งจากผู้ติดเชื้อได้มากที่สุด ซึ่งจะมีการคัดแยกผู้ติดเชื้อที่มีความเสี่ยงสูงไว้โดยเฉพาะ ตัวอย่างเช่น กรณีของคนขับรถแท็กซี่ที่เป็นผู้ติดเชื้อได้มีการสอบสวนย้อนหลังพบว่า มีการสัมผัสกับคนใกล้ชิดกับผู้โดยสารประมาณ ๑๓ คน จึงทำการคัดแยกและตรวจสอบทั้ง ๑๓ คน ส่วนกรณีของผู้ที่มีความเสี่ยงน้อยจะดำเนินการในอีกรูปแบบหนึ่ง ซึ่งในวันนี้กระทรวงสาธารณสุขจะประชุมร่วมกับกรมการแพทย์ โรงพยาบาล

ในสังกัดกรมการแพทย์ โรงพยาบาลเอกชน โรงพยาบาลในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล เพื่อประสานงานขอความร่วมมือจัดตั้งคลินิกสำหรับโรคหวัดโดยเฉพาะ เพื่อตรวจคัดแยกผู้ป่วยประเภทนี้ไม่ให้ปะปนกับคนอื่น และดำเนินการให้เป็นรูปแบบเดียวกัน เพื่อให้บริการทั้งในส่วนของกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มาตรการนี้จะทำให้การแพร่เชื้อลดลง หากประชาชนมีความเข้าใจจะทำให้สามารถแก้ไขปัญหาได้

ส่วนเรื่องหน้ากากอนามัยที่หาซื้อไม่ได้ยังคงเป็นปัญหา เมื่อสัปดาห์ที่ผ่านมากระทรวงพาณิชย์ได้ประชุมร่วมกับผู้ประกอบการ ๑๐ ราย โดยผู้ประกอบการแจ้งว่ามีกำลังการผลิต แต่ยังคงรอวัตถุดิบ และความต้องการของตลาด ซึ่งเอกชนบางรายมีการกักตุนสินค้า กระทรวงพาณิชย์จึงกำหนดมาตรการที่ใช้กับสินค้าควบคุม เพื่อไม่ให้สินค้าขาดตลาด สำหรับกรณีของข่าวปลอม (fake news) กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมได้ดำเนินการแล้ว และมีการจับกุมดำเนินคดีไปบางส่วน

กระทรวงสาธารณสุขได้เตรียมแผนการรองรับในเฟส ๒ และเฟส ๓ ไว้แล้ว ซึ่งปัญหาที่ห่วงกังวล คือ บุคลากรที่มีงานประจำที่มากอยู่แล้วต้องดำเนินการภายใต้กรอบวงเงินงบประมาณที่จำกัด มีการระดมบุคลากรในส่วนที่สามารถละทิ้งงานเดิมเพื่อเตรียมการรับมือการแพร่ระบาด โดยเฉพาะในโรงพยาบาลต่างจังหวัด ส่วนโรงพยาบาลที่สังกัดกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ขณะนี้ได้จัดทำแผนงานเพื่อของบกลางฉุกเฉิน เป็นค่าโอที (Overtime : OT) สำหรับบุคลากรทางการแพทย์โดยจะนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติสิ่งที่เป็นแรงจูงใจพิเศษในการทำงานของบุคลากรทางการแพทย์ที่ปฏิบัติงานหนัก ส่วนการเตรียมความพร้อมของโรงพยาบาล จากประสบการณ์การรับมือโรคระบาดที่ผ่านมา โรงพยาบาลประจำอำเภอมีความทันสมัยโดยมีห้องผ่าตัดความดันลบอยู่ทุกอำเภอ พร้อมทั้งขอความร่วมมือจากโรงพยาบาลเอกชน เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและมั่นใจว่าประเทศไทยจะสามารถควบคุมการแพร่ระบาดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๔. ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภาที่รัฐมนตรีรับไปพิจารณาดำเนินการ

-

๕. การติดตามผลการดำเนินการตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภา

-

*****

๑. สารบบกระทู้ถาม

กระทู้ถามเรื่อง	ขอรับทราบแนวทางปฏิบัติของกระทรวงกลาโหม เกี่ยวกับเรื่องการเกณฑ์ทหารกองประจำการ
ประเภทกระทู้ถาม	กระทู้ถามเป็นหนังสือ
ประเภทของการตอบ	ตอบในที่ประชุมวุฒิสภา
วันที่เสนอกระทู้ถาม	๑๗ ธันวาคม ๒๕๖๒
วันที่ตอบกระทู้ถาม	การประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๖ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันจันทร์ที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓
ผู้ตั้งกระทู้ถาม	ศาสตราจารย์นิสสารก์ เวชยานนท์ เป็นผู้ตั้งถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม
ผู้ตอบกระทู้ถาม	พลเอก ชัยชาญ ช้างมงคล รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม (ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ตอบกระทู้ถามแทนรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงกลาโหม)

๒. ประเด็นคำถาม

ผู้ตั้งกระทู้ถาม : ศาสตราจารย์นิสสารก์ เวชยานนท์

ตามที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้มีการเสนอขอแก้ไขพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๔๙๗ ในประเด็นให้ยกเลิกการเกณฑ์ทหารและใช้ระบบสมัครใจแทนการบังคับ โดยระบบการเกณฑ์ทหารของประเทศไทยมีประวัติความเป็นมาที่ยาวนานตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ซึ่งประเทศไทยได้พัฒนาวิธีการคัดเลือกทหารแบบผสมโดยทั้งความสมัครใจและเกณฑ์ควบคู่กัน แต่สังคมภายนอกยังไม่เข้าใจถึงเหตุผลความจำเป็นที่จะต้องมีการเกณฑ์ทหาร ขั้นตอนและวิธีการเกณฑ์ รวมถึงแผนด้านกำลังพลสำรองของกองทัพจริง ขอเรียนถามว่า

๑. ประวัติความเป็นมา เหตุผลความจำเป็นที่จะต้องมีการเกณฑ์ทหาร และกฎหมายหรือระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการเกณฑ์ แผนกำลังพลสำรอง แผนการเรียกเกณฑ์และรับสมัครในแต่ละปี ตลอดจนตัวเลขสถิติของจำนวนทหารที่ต้องเรียกเกณฑ์และจำนวนของผู้สมัคร รวมถึงสถิติของผู้ที่ประสงค์สมัครเป็นทหารต่อเมื่อปลดประจำการแล้ว จำนวนกำลังพลและภารกิจของกองทัพสอดคล้องกันหรือไม่ อย่างไร

๒. ในอนาคตจะมีการพัฒนาปรับปรุงระบบการเกณฑ์ทหาร ระบบกำลังพลสำรอง รวมถึงพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนของทหารกองประจำการให้มีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นหรือไม่ อย่างไร

กองทัพใช้ภารกิจที่ได้รับมอบหมายและขีดความสามารถเป็นตัวตั้งเพื่อกำหนดโครงสร้างกำลังของกองทัพว่า แต่ละเหล่าทัพจะมีกองร้อย หมวด กองพัน กรม กองพล จำนวนเท่าใด ในการปฏิบัติการกิจป้องกันประเทศ การจัดกำลังป้องกันชายแดน การรักษาความมั่นคงภายใน การรักษาผลประโยชน์ของชาติ การบรรเทาภัยพิบัติ การช่วยเหลือประชาชน นอกจากนี้กองทัพยังต้องปฏิบัติการกิจตามที่ได้รับมอบหมายอีกหลายประการ เมื่อรวมความต้องการกำลังพล โดยเน้นในส่วนของพลทหาร คือ ทหารกองประจำการมีความต้องการที่จะบรรจุในหน่วยต่าง ๆ ปีละประมาณ ๑ แสนนาย ปัจจุบันกองทัพอยู่ในระหว่างการปรับปรุงโครงสร้างให้มีความเหมาะสมและมีความกะทัดรัดมากยิ่งขึ้น ในอนาคตความต้องการกำลังพลในส่วนของทหารกองประจำการอาจมีจำนวนลดลง เพื่อให้สอดคล้องกับการปรับโครงสร้างหน่วยให้มีความกะทัดรัด แต่มีประสิทธิภาพและมีความทันสมัยมากขึ้น

ในส่วนของทหารกองประจำการ ประเทศไทยมีกฎหมายเกี่ยวกับการรับราชการทหารมายาวนานที่มีความทันสมัย เริ่มตั้งแต่ข้อบังคับลักษณะเกณฑ์ทหาร ร.ศ. ๑๒๒ ต่อมามีการปรับปรุงกฎหมายหลายฉบับจนถึงปัจจุบันใช้พระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๔๙๗ ซึ่งพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวมีการปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพการณ์มาอย่างต่อเนื่อง รวมถึงมีการปรับปรุงกฎกระทรวงที่ใช้รับรองพระราชบัญญัติให้มีความเหมาะสมทันสมัย ปัจจุบันมีการคัดเลือกผสมผสานกับการรับสมัครควบคู่กันเพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนาระบบกำลังพลสำรองที่มีประสิทธิภาพ พระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๔๙๗ บางส่วนจะสนับสนุนหรือสอดคล้องกับเรื่องของการเตรียมกำลังพลสำรองเพื่อเตรียมความพร้อมที่จะปฏิบัติการขยายกำลังได้ในอนาคต ซึ่งไม่จำเป็นจะต้องเตรียมกำลังไว้จำนวนมากตั้งแต่ยามปกติ

สำหรับจำนวนผู้ที่เข้ารับการตรวจเลือกทหาร เมื่อปี ๒๕๖๒ ทหารกองเกินที่เข้ารับการตรวจเลือกประมาณ ๕๖๐,๐๐๐ คน ได้รับการตรวจเลือกเข้ารับราชการประมาณ ๑ แสนคน โดยมีผู้สมัครใจเฉลี่ยปีละประมาณ ๔๐ เปอร์เซนต์ คือ ประมาณ ๔๐,๐๐๐ คน และมาจากการตรวจเลือกอีกประมาณ ๖๐ เปอร์เซนต์ คือ ๖๐,๐๐๐ คน เพื่อที่จะประกันว่ากองทัพมีกำลังพลที่เพียงพอตามความต้องการ การจัดหน่วยที่มีกำลังพลความต้องการจำเป็นน้อยที่สุดที่จะใช้การปฏิบัติการในยามปกติเมื่อครบกำหนดปลดประจำการแล้ว ผู้ที่สมัครเข้ารับราชการเป็นทหารกองประจำการเฉลี่ยปีละประมาณ ๒,๐๐๐ คน ส่วนแผนกำลังพลสำรอง ในยามปกติจะบรรจุกำลังพลเท่าที่จำเป็น ตัวอย่างเช่น หน่วยที่เป็นกองพันหน่วยหนึ่งมี ๑๐๐ คน (ซึ่งในความเป็นจริงจะมีมากกว่า ๑๐๐ คน) จะบรรจุกำลังพลยามปกติบางหน่วย ๘๐ คน และบางหน่วย ๗๐ คน ในส่วนที่เหลือ ๒๐ คน กับ ๓๐ คน จะเป็นบัญชีบรรจุกำลังพลสำรองไว้ในหน่วย กำลังพลสำรองสำหรับนายทหารนายสิบมาจากผู้ที่สำเร็จการฝึกนักศึกษาวิชาทหารตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการฝึกวิชาทหาร พ.ศ. ๒๕๐๓ เมื่อจบ รด. ปี ๓ ได้เป็นนายสิบ และจบ รด. ปี ๕ ได้เป็นว่าที่ร้อยตรีเป็นนายทหาร ซึ่งไม่ต้องเข้ารับราชการและไม่ต้องเข้ารับการคัดเลือก เมื่อปลดเป็นกองหนุนเป็นกำลังพลสำรองประเภทนายทหารนายสิบ ส่วนพลทหารต้องมาจาก ๒ ส่วน คือ

๑) ทหารกองประจำการ เมื่อรับราชการ ๒ ปี หรือบางนายรับราชการน้อยกว่า ๒ ปี ถ้าสมัครแล้วมีคุณสมบัติที่ปลดประจำการจะเป็นทหารกองหนุนประเภทที่ ๑ ตามอายุจนพ้นราชการ

๒) ทหารกองเกิน เมื่อมีอายุ ๑๘ ปี ไปขึ้นทะเบียนทหารกองเกิน ถึงแม้ว่าจะไม่ได้รับการตรวจเลือกเป็นทหารกองประจำการ ก็เป็นทหารกองเกินจนครบอายุ ๓๐ ปี หลังจากนั้นจะแปรสภาพเป็นทหารกองหนุนประเภทที่ ๒ เพราะฉะนั้นทหารกองเกินที่ขึ้นทะเบียนทหารเมื่อมีอายุ ๑๘ ปี ถึงแม้ว่าจะไม่ได้เข้ารับราชการทหารแต่ยังคงเป็นทหาร เมื่ออายุ ๓๐ ปีจะเป็นทหารกองหนุนประเภทที่ ๒ ซึ่งมีแผนที่จะใช้กำลังพลในส่วนนี้กรณีประเทศเกิดวิกฤติหรือต้องใช้กำลังพลขนาดใหญ่ และจะพ้นราชการเมื่ออายุถึงเกณฑ์เช่นกัน กำลังพลสำรองจะบรรจุในบัญชีบรรจุกำลังของหน่วย ตามภูมิลำเนา เมื่อมีการเรียกกำลังพลสำรองเข้ามาตรวจสอบเพื่อเข้ามาฝึกวิชาทหาร หรือเพื่อการอื่น ตามพระราชบัญญัติกำลังพลสำรอง พ.ศ. ๒๕๕๕ ที่กำหนดไว้ เพื่อให้กำลังพลสำรองได้เข้ามาฝึกพร้อมกับกำลังพลทหารกองประจำการเมื่อมีเหตุการณ์เกิดขึ้นก็สามารถที่จะปฏิบัติการร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คำถามที่ ๒) ตอบว่า ในเรื่องของระบบการตรวจเลือก ปัจจุบันได้มีนโยบายซึ่งมีการปรับปรุงมาเป็นลำดับ โดยกำหนดให้ผู้บังคับบัญชาทุกระดับจะต้องกำกับดูแลคณะกรรมการในการตรวจเลือกซึ่งในระเบียบการปฏิบัติมีนายทหารระดับพันโทขึ้นไปเป็นกรรมการตรวจเลือกตามหน่วย การดำเนินการจะต้องเป็นไปด้วยความโปร่งใสและยุติธรรม การพัฒนาระบบการตรวจเลือกทหารกองประจำการหรือทหารกองเกินที่เข้ามาสมัครให้มีจำนวนมากขึ้นควบคู่ไปกับการพัฒนาระบบกำลังพลสำรองและระบบการฝึกนักศึกษาวิชาทหาร

สำหรับหลักสูตรการเรียนการสอนของทหารกองประจำการ เมื่อเข้ามาเป็นทหารกองประจำการแล้วจะมีหลักสูตรการฝึกเบื้องต้น ๑๐ สัปดาห์ เป็นการให้ความรู้เบื้องต้นในเรื่องของทหารระเบียบวินัย การปรับสภาพร่างกาย และการพัฒนาตนเอง เมื่อผ่านการฝึกในหน่วยฝึก ๑๐ สัปดาห์แล้วจากนั้นจะไปอยู่ตามหน่วยประจำของผู้นั้น ซึ่งจะมีการฝึกทบทวน ฝึกเพิ่มเติม ฝึกภาคหมู่ หมวด กองร้อย กองพัน ซึ่ความสามารถตามระดับหน่วย มีการอบรมให้ความรู้ในเรื่องต่าง ๆ ที่มีความจำเป็น นอกจากภาระหน้าที่ตามตำแหน่งแล้ว ยังมีการพัฒนาความรู้ความสามารถของทหารกองประจำการด้วย

ในการฝึกทหารใหม่ ทุกหน่วยจะมีการเปิดค่ายทหารและหน่วยฝึกทหารใหม่ โดยให้ญาติและครอบครัวของทหารใหม่ได้เข้ามาในหน่วยฝึก เพื่อสัมผัสความเป็นอยู่และเห็นการใช้ชีวิตของลูกหลานที่เข้ามาเป็นทหาร การรับประทานอาหาร ที่นอน ระบบการรักษาพยาบาล การส่งเสริมอาชีพและการศึกษาต่อ รวมถึงสิทธิสวัสดิการต่าง ๆ ซึ่งครอบครัวสามารถเยี่ยมกำลังพลที่เป็นทหารกองประจำการได้ทุกสัปดาห์ และสิ่งหนึ่งที่มีความสำคัญ คือ หน่วยทหาร ตัวทหาร และครอบครัว ได้มีการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับหน่วยฝึกหรือผู้บังคับหน่วย เมื่อส่งทหารไปแล้วผู้บังคับหน่วยจะไปเยี่ยมเยียนทหารหรือครอบครัว การดูแลทุกข์สุขของครอบครัวทหาร เพื่อเป็นการสร้างความสัมพันธ์ ความเชื่อมั่นของกองทัพต่อกำลังพล และครอบครัวที่ลูกหลานมาเป็นกำลังพลและเป็นทหารกองประจำการในหน่วย

ส่วนการพัฒนาระบบกำลังพลสำรองได้มีการพัฒนาตามลำดับ ปัจจุบันมีพระราชบัญญัติกำลังพลสำรอง พ.ศ. ๒๕๕๘ มีคณะกรรมการกำลังพลสำรอง ในเรื่องของการจัดทำหลักสูตร การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร การเพิ่มพูนความรู้ในเรื่องต่าง ๆ เช่น การบรรเทาภัยพิบัติ การช่วยเหลือประชาชน เป็นต้น เพราะกำลังพลสำรองที่บรรจุอยู่ในหน่วยต่าง ๆ สามารถเรียกเข้ามาในกรณีที่มีเหตุจำเป็นในเรื่องของการบรรเทาภัยพิบัติได้ตามกฎหมายที่กำหนด

คำถามที่ ๓) ตอบว่า ระบบการตรวจเลือกทหารกองประจำการกำหนดไว้ในแผนย่อยในเรื่องของการพัฒนาศักยภาพของประเทศซึ่งรองรับประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง และมีการกำหนดในเรื่องของระบบกำลังพลสำรอง ระบบทหารกองประจำการ (อาสาสมัคร) ซึ่งจะพัฒนาให้มีอาสาสมัครเพิ่มมากขึ้น ระบบการระดมสรรพกำลังซึ่งมีความสำคัญในยามวิกฤติ ส่วนการพัฒนาทรัพยากรบุคคลของกองทัพ ทหารกองประจำการที่เข้ารับราชการกองประจำการ ๑ แสนคน ประมาณครึ่งหนึ่งจะมีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย กองทัพได้ประสานกับสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) เพื่อให้ทหารได้เรียน กศน. ในระดับชั้นมัธยมศึกษา ปัจจุบันอยู่ระหว่างการประสานไปยังกระทรวงศึกษาธิการเพื่อให้ทหารได้เรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ซึ่งบางหน่วยได้มีการดำเนินการแล้ว แต่จะทำให้เป็นระบบมากยิ่งขึ้น และอีกประการหนึ่งที่มีความสำคัญ คือ ทหารกองประจำการที่เข้ามาบางส่วนประมาณ ๑๐ - ๒๐ เปอร์เซ็นต์ โดยเฉลี่ยแล้วเป็นผู้ที่เคยใช้ยาเสพติด เมื่อเข้ามาเป็นทหารกองประจำการแล้ว กองทัพได้บำบัด ฟื้นฟู รักษา และหาแนวทางเพื่อให้ละ เลิก และไม่ไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดอีก ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่จะสร้างคนดี พัฒนาคน พัฒนากำลังพล กลับไปสู่สังคม และการฝึกในเรื่องของความมีวินัย ความรักชาติ สถาบัน และการเป็นจิตอาสาด้วย

คำถามที่ ๔) ตอบว่า ระบบการเกณฑ์ทหารในต่างประเทศแบ่งเป็น ๒ ระบบ คือ ๑) ประเทศที่มีเศรษฐกิจดีหรือมีเศรษฐกิจระดับสูง โดยส่วนใหญ่จะใช้ระบบสมัครใจ ซึ่งต้องมีสิทธิประโยชน์สวัสดิการ ความมั่นคง และมีรายได้ที่เพียงพอ และ ๒) ประเทศที่อยู่ในช่วงการพัฒนาเศรษฐกิจหรือมีเศรษฐกิจระดับกลาง จะมีทั้งที่ใช้ระบบสมัครใจหรือระบบตรวจเลือก ซึ่งในบางประเทศที่มีเศรษฐกิจดีแต่ใช้ระบบตรวจเลือกเป็นหลัก เช่น สาธารณรัฐสิงคโปร์ สาธารณรัฐเกาหลี ผู้ชายต้องเข้ารับราชการทหารตามห้วงเวลาที่กำหนด เป็นต้น

สำหรับประเทศไทยใช้ระบบการตรวจเลือกควบคู่กับระบบสมัครใจ ซึ่งมีเป้าหมายที่จะพัฒนาให้มีผู้สมัครใจเข้ามารับราชการเป็นทหารกองประจำการเพิ่มมากขึ้น กล่าวโดยสรุป คือ แต่ละประเทศย่อมมีปัจจัยแวดล้อมที่แตกต่างกันไป การที่จะกำหนดในเรื่องของการนำทหารเข้ามาปฏิบัติงานในกองทัพนั้นขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อม ภัยคุกคาม ภูมิศาสตร์ประชากร ศักยภาพและภารกิจของกองทัพ ทั้งนี้ การดำเนินการต้องอยู่บนพื้นฐานของความมั่นคงของชาติและผลประโยชน์ของชาติ รวมทั้งความผาสุกของประชาชนคนในชาติทุกคน

๔. ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภาที่รัฐมนตรีรับไปพิจารณาดำเนินการ

-

๕. การติดตามผลการดำเนินการตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภา

-

*****

๑. สารบบกระทู้ถาม

กระทู้ถามเรื่อง	ผลความคืบหน้าการพัฒนาสภาองค์กรชุมชนตำบล
ประเภทกระทู้ถาม	กระทู้ถามเป็นหนังสือ
ประเภทของการตอบ	ตอบในที่ประชุมวุฒิสภา
วันที่เสนอกระทู้ถาม	๓ ธันวาคม ๒๕๖๒
วันที่ตอบกระทู้ถาม	การประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๖ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันจันทร์ที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓
ผู้ตั้งกระทู้ถาม	นายอนุศักดิ์ คงมาลัย เป็นผู้ตั้งถาม ถาปนายนายกรัฐมนตรี
ผู้ตอบกระทู้ถาม	นายจตุติ ไกรฤกษ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ตอบกระทู้ถามแทนนายกรัฐมนตรี)

๒. ประเด็นคำถาม

ผู้ตั้งกระทู้ถาม : นายอนุศักดิ์ คงมาลัย

ด้วยสภาองค์กรชุมชนตำบลจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน พ.ศ. ๒๕๕๑ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้สมาชิกในตำบลได้เข้ามามีส่วนร่วมพัฒนาประเทศ โดยให้มีเวทีประชุมเพื่อนำปัญหาหรือแนวทางการพัฒนาในตำบลมาปรึกษาหารือ เสนอความคิดเห็น ร่วมหาแนวทางแก้ไขหรือแนวทางการพัฒนาในท้องถิ่น และเรื่องที่น่าสนใจมาประชุมหรือปรึกษาหารือในสภาองค์กรชุมชนตำบลสามารถประชุมกันได้หลายเรื่อง เช่น ปัญหาสาธารณสุข ปัญหาปากท้อง ปัญหาพืชผลราคาตกต่ำ ปัญหาที่ดินและที่อยู่อาศัย ปัญหาสิ่งแวดล้อม ฯลฯ ซึ่งทุกเรื่องเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นในตำบลและท้องถิ่น ทั้งนี้ในระดับจังหวัดบางจังหวัดได้มีการจัดประชุมสภาองค์กรชุมชนตำบลขึ้นเช่นกัน โดยสภาองค์กรชุมชนตำบลแต่ละตำบลในจังหวัดนั้น ๆ จะส่งผู้แทนเข้าร่วมประชุม ทั้งนี้ มติที่ได้จากการประชุมในระดับจังหวัดสามารถนำเสนอต่อผู้ว่าราชการจังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้อง หากเกิดประโยชน์กับประชาชนในจังหวัดอาจนำไปประกอบการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด หรือพัฒนาการจัดทำบริการสาธารณะให้แก่ประชาชนได้ จึงเห็นได้ว่าสภาองค์กรชุมชนตำบลเป็นกลไกสำคัญที่ทำให้ท้องถิ่นและชุมชนบริหารจัดการปัญหาในท้องถิ่นของตนเองได้เป็นอย่างดี ถือได้ว่าเป็นเสาหลักที่สามของตำบล แต่ปัจจุบันความคืบหน้าของการดำเนินการของสภาองค์กรชุมชนตำบลยังคงมีทัศนคติและความเข้าใจที่แตกต่างกัน ทั้งจากภาคราชการ ภาคท้องถิ่น และภาคชุมชน – ประชาชน ในการสร้างความเข้มแข็งของฐานรากสังคมในระดับตำบล จึงขอเรียนถามว่า

- ปัจจุบันการพัฒนาสภาองค์กรชุมชนตำบลทั่วประเทศมีผลความคืบหน้าการดำเนินการไปมาน้อยเพียงใด และมีหน่วยงานใดที่ร่วมสนับสนุนหรือนำแนวทางการพัฒนาของสภาองค์กรชุมชนตำบลไปใช้ประโยชน์บ้าง ตลอดจนในอนาคตภาครัฐจะมีนโยบายหรือแนวทางในการสนับสนุนให้การดำเนินการของสภาองค์กรชุมชนตำบลพัฒนาไปได้เต็มประสิทธิภาพมากกว่าที่เป็นอยู่หรือไม่ อย่างไร

๓. ประเด็นคำตอบ

ผู้ตอบกระทู้ถาม : นายจตุติ ไกรฤกษ์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

ตอบว่า ความคืบหน้าในการพัฒนาสภาองค์กรชุมชนตำบลทั่วประเทศ สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (พอช.) องค์การมหาชน เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบและจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งสภาองค์กรชุมชนตำบลเป็นฐานรากของประชาธิปไตยเพราะทุกคนที่เป็นสมาชิกในชุมชนสามารถใช้สิทธิในการบริหารงานหรือตั้งวาระเพื่อแก้ไขปัญหาของท้องถิ่นหรือชุมชนผ่านสภาองค์กรชุมชนตำบล สิ่งที่เป็นจุดแข็ง คือ บุคคลที่ทำหน้าที่ในสภาองค์กรชุมชนตำบลมาจากการเลือกตั้งในชุมชน แต่จุดอ่อน คือ ทุกคนเป็นอาสาสมัคร ซึ่งต้องประกอบอาชีพหลักเพื่อหารายได้ในการดำเนินชีวิตอาจทำให้มีเวลาน้อยในการทำหน้าที่ในสภาองค์กรชุมชนตำบลให้สมบูรณ์ อย่างไรก็ตามเนื่องจากในปีงบประมาณ ๒๕๕๓ มีการจัดตั้งสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชนและได้รับการจัดสรรงบประมาณจำนวน ๑๗๕ ล้านบาท ต่อมาในปีงบประมาณ ๒๕๕๔ ได้รับการจัดสรรงบประมาณจำนวน ๑๐๙ ล้านบาท และในปีงบประมาณ ๒๕๕๕ จนถึงปี ๒๕๕๙ ได้รับการจัดสรรงบประมาณจำนวน ๑๑๐ ล้านบาท แต่หลังจากนั้นในปีงบประมาณ ๒๕๖๑ ได้รับการจัดสรรงบประมาณจำนวน ๙๗ ล้านบาท และในปีงบประมาณ ๒๕๖๒ ได้รับการจัดสรรงบประมาณจำนวน ๗๕ ล้านบาท สำหรับในปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ได้รับการจัดสรรงบประมาณจำนวน ๕๔ ล้านบาท ซึ่งสำนักงบประมาณได้ชี้แจงสาเหตุของการปรับลดงบประมาณเนื่องจากการจัดตั้งสภาองค์กรชุมชนตำบลเกือบครบแล้ว แต่ในส่วนของสภาองค์กรชุมชนตำบลเห็นว่ายังต้องการการพัฒนาความรู้และทักษะใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่องซึ่งมีความจำเป็นที่ต้องใช้งบประมาณในการดำเนินการ ดังนั้น ในปีงบประมาณ ๒๕๖๓ จึงต้องใช้งบประมาณอย่างระมัดระวังและรอบคอบเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) ได้เร่งรัดการจัดตั้งสภาองค์กรชุมชนตำบลให้ครบทุกพื้นที่ ซึ่งขณะนี้ดำเนินการไปแล้วประมาณ ๙๙ เปอร์เซ็นต์ แต่บางส่วนยังไม่สามารถดำเนินการได้เพราะติดปัญหาข้อกฎหมาย นอกจากนี้หน่วยงานด้านวิชาการได้ร่วมกับมหาวิทยาลัยประเมินประสิทธิภาพการบริหารจัดการของสภาองค์กรชุมชนตำบล โดยใช้ดัชนีชี้วัดผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานในแต่ละองค์กรชุมชนตำบล จำนวน ๒๑ ข้อ และจัดแบ่งชุมชนที่จัดตั้งขึ้นเป็น ๓ กลุ่ม คือ กลุ่มเอซึ่งมีศักยภาพในการดำเนินการด้วยตนเองและประสบความสำเร็จในการดำเนินการมีจำนวน

ประมาณ ๑๒ เปอร์เซ็นต์ กลุ่มปีมีจำนวนประมาณ ๓๐ กว่าเปอร์เซ็นต์ และกลุ่มซีมีจำนวนประมาณ ๕๐ เปอร์เซ็นต์

สำหรับการดำเนินการร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ เช่น กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กรมอนามัย และกรมสุขภาพจิต ในการดูแลด้านสาธารณสุขให้แก่ประชาชน มีการจัดทำข้อตกลงร่วมกับมหาวิทยาลัยราชภัฏในหลายจังหวัด พร้อมทั้งประสานไปยังหน่วยงานเพื่อเติมเต็มทักษะความรู้ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก ทั้งนี้ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้นำงบประมาณของสภาเยาวชน สภาผู้สูงอายุ และสภาคนพิการ ซึ่งเป็นหนึ่งในสถาบันครอบครัว มาดำเนินงานร่วมกับสภาองค์กรชุมชนตำบลเพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนไปในทิศทางเดียวกันและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๔. ข้อเสนอแนะและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภาที่รัฐมนตรีรับไปพิจารณาดำเนินการ

-

๕. การติดตามผลการดำเนินการตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภา

-

*****

๑. สารบบกระทู้ถาม

กระทู้ถามเรื่อง	การจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒
ประเภทกระทู้ถาม	กระทู้ถามเป็นหนังสือ
ประเภทของการตอบ	ตอบในที่ประชุมวุฒิสภา
วันที่เสนอกระทู้ถาม	๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๒
วันที่ตอบกระทู้ถาม	การประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๒๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓
ผู้ตั้งกระทู้ถาม	นายสมชาย แสวงการ เป็นผู้ตั้งถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
ผู้ตอบกระทู้ถาม	นายสันติ พร้อมพัฒน์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง (ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ตอบกระทู้ถามแทน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง) พลเอก อนุพงษ์ เผ่าจินดา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

๒. ประเด็นคำถาม

ผู้ตั้งกระทู้ถาม : นายสมชาย แสวงการ

ตามที่กระทรวงมหาดไทย โดยนายฉัตรชัย พรหมเลิศ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ลงนามในหนังสือ ด่วนที่สุด มท ๐๘๐๘.๓๗ ว ๗๔๗๕ ลงวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๖๒ ส่งถึงผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัดเรื่อง การขยายกำหนดเวลาการดำเนินการตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยเลื่อนไปเป็นภายในเดือนสิงหาคม ๒๕๖๓ จากเดิมต้องเสียภาษีภายในเดือนเมษายน ๒๕๖๓ เนื่องจากความล่าช้าในการออกกฎหมายลำดับรองนั้น จึงขอเรียนถามว่า

๑. ในการออกกฎหมายลำดับรองทั้ง ๘ ฉบับ ของกระทรวงมหาดไทยและกระทรวงการคลัง ขณะนี้มีความคืบหน้าอย่างไร และจะดำเนินการแล้วเสร็จเมื่อใด

๒. ในการจัดประเภทที่อยู่อาศัย บ้าน ทาวน์เฮ้าส์ อาคารชุดหรือคอนโดมิเนียมตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ มีรูปแบบเป็นอย่างไร ซึ่งขณะนี้ทราบว่ามีปัญหาในทางปฏิบัติมาก ทางกระทรวงมหาดไทยและกระทรวงการคลังมีแนวทางในการแก้ปัญหาให้มีความถูกต้องและชัดเจนอย่างไร

๓. ประเด็นคำตอบ

ผู้ตอบกระทู้ถาม : นายสันติ พร้อมพัฒน์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง
พลเอก อนุพงษ์ เผ่าจินดา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

คำถามที่ ๑

กฎหมายลำดับรองภายใต้พระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่จะต้องประกาศใช้สำหรับการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง รวมทั้งสิ้น มี ๑๘ ฉบับ ซึ่งได้แยกกันรับผิดชอบ คือ กระทรวงการคลังรับผิดชอบ ๗ ฉบับ กระทรวงมหาดไทย รับผิดชอบ ๖ ฉบับ และระหว่างกระทรวงการคลังและกระทรวงมหาดไทยร่วมกันรับผิดชอบอีก ๕ ฉบับ ปัจจุบันความคืบหน้าของกฎหมายลำดับรองทั้ง ๑๘ ฉบับ ประกอบด้วย

๑. กฎหมายลำดับรองของกระทรวงการคลัง จำนวน ๗ ฉบับ ได้แก่

๑) พระราชกฤษฎีกาลดภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๓ บางประเภทที่ไม่ได้อยู่ใน ๑๘ ฉบับนี้ แต่ที่ไม่ได้มีรายละเอียดอยู่ในแต่ละฉบับ

๒) กฎกระทรวงกำหนดทรัพย์สินที่ได้รับการยกเว้นจากการจัดเก็บภาษีที่ดิน และสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒

๓) กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการคำนวณมูลค่าที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างที่ไม่มีราคาประเมินทุนทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๖๒

๔) กฎกระทรวงการงดหรือลดเบี้ยปรับ พ.ศ. ๒๕๖๒

๕) ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง ยกเว้นภาษีที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้าง ที่เป็นทรัพย์สินของมูลนิธิ หรือองค์กร หรือสาธารณกุศล

๖) ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาทรัพย์สินของเอกชนเฉพาะส่วนที่ได้ยินยอมให้ทางราชการจัดให้ใช้เพื่อสาธารณประโยชน์

๗) ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการคำนวณการยกเว้นมูลค่าของฐานภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ซึ่งเจ้าของเป็นบุคคลธรรมดาใช้เป็นที่อยู่อาศัยและมีชื่อในทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วยกฎทะเบียนราษฎร

ประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษาครบทุกฉบับแล้ว

๒. กฎหมายลำดับรองของกระทรวงมหาดไทย จำนวน ๖ ฉบับ ประกอบด้วย

๑) กฎกระทรวงกำหนดค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บภาษีแทนองค์ประกอบครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒

๒) กฎกระทรวงกำหนดที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างที่ทิ้งไว้ว่างเปล่าหรือไม่ได้ทำประโยชน์ตามควรแก่สภาพ พ.ศ. ๒๕๖๒

๓) กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประกาศราคาประเมินทุนทรัพย์ อัตรากาชี และรายละเอียดอื่นในการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒

๔) กฎกระทรวงการผ่อนชำระภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒

๕) ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการดำเนินการตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒

๖) ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การดำเนินการตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒

ประกาศในราชกิจจานุเบกษาครบทุกฉบับแล้ว

๓. กฎหมายลำดับรองที่ได้ดำเนินการร่วมกันระหว่างกระทรวงการคลังและกระทรวงมหาดไทย มีจำนวน ๕ ฉบับ โดย ๓ ฉบับได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ประกอบด้วย

๑) ประกาศกระทรวงการคลังและกระทรวงมหาดไทย เรื่อง หลักเกณฑ์ และวิธีการในการจัดเก็บภาษีที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างที่มีการใช้ประโยชน์หลายประเภท

๒) ประกาศกระทรวงการคลังและกระทรวงมหาดไทย เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการยกเว้นมูลค่าของฐานภาษีที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างซึ่งเจ้าของเป็นบุคคลธรรมดาใช้ประโยชน์ในการประกอบเกษตรกรรม

๓) ประกาศกระทรวงการคลังและกระทรวงมหาดไทย เรื่อง เหตุจำเป็นทางราชการซึ่งบุคคลธรรมดาต้องย้ายชื่อออกจากทะเบียนบ้าน

และคงเหลืออีก ๒ ฉบับที่อยู่ระหว่างการประกาศในราชกิจจานุเบกษา คือ

๑) ประกาศกระทรวงการคลังและกระทรวงมหาดไทย เรื่อง หลักเกณฑ์การใช้ประโยชน์ในการประกอบเกษตรกรรม

๒) ประกาศกระทรวงการคลังและกระทรวงมหาดไทย เรื่อง หลักเกณฑ์การใช้ประโยชน์เป็นที่อยู่อาศัย

ในการจัดการอบรมเจ้าหน้าที่กระทรวงการคลังร่วมกับกระทรวงมหาดไทย จัดอบรมเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นให้รับรู้ถึงร่างกฎหมายลำดับรองที่จะต้องใช้ในการดำเนินการ ในการจัดเก็บภาษีล่วงหน้า ก่อนที่กฎหมายจะประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วและเพื่อให้เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นสามารถดำเนินการได้ ดังนั้น ภาษีที่ดินจึงพร้อมและสามารถจัดเก็บได้ตาม ระยะเวลาที่กำหนดไว้

กระทรวงการคลังและกระทรวงมหาดไทยนั้นมีมาตรการใน ๑๘ กฎหมายลำดับรองนี้ เพื่อที่จะพิจารณาการใช้ประโยชน์ที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่เป็นการไม่เหมาะสม เป็นการเอาเปรียบและไปตีความในกฎหมาย หากมีการเสียภาษีที่ดินตามพระราชบัญญัตินี้ยังไม่ถูกต้อง ถ้าหากทางเจ้าพนักงานท้องถิ่นที่ เป็นผู้ที่จะออกไปเก็บภาษีได้ตรวจพบพฤติกรรมดังกล่าว ก็จะมีคณะกรรมการที่จะตรวจสอบแล้วก็ประเมินให้ถูกต้อง เป็นธรรม สมดังเจตนาของพระราชบัญญัติ ฉบับนี้

การประเมินราคาที่แท้จริงทั่วทั้งประเทศก็จะประเมินโดยกรมธนารักษ์ ซึ่งเป็นหน้าที่ของกรมธนารักษ์ในการประเมินราคาเบื้องต้น ส่วนทางท้องถิ่นที่บอกว่าสับสน ได้ทำความเข้าใจและประชุมกันแล้วว่าทางท้องถิ่นจะต้องนำราคาประเมินของกรมธนารักษ์ทั่วประเทศ ไม่ว่าจะเป็นที่ดินเพื่อ

เกษตรกรรม ที่ดินเพื่อที่อยู่อาศัย หรือที่ดินเพื่อประเภทอื่น ๆ ทั้งหลาย ตั้งเป็นราคากลาง ท้องถิ่นก็จะนำจำนวนเนื้อที่เหล่านั้นมาคูณด้วยราคามาตรฐานของกรมธนารักษ์ แล้วก็จะออกมาเป็นภาษีตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ และมีอีกคำถามหนึ่งที่บอกว่า ที่อยู่อาศัย เช่น บ้าน คอนโดมีเนียมต่าง ๆ ก็ถือว่าเป็นที่อยู่อาศัย ส่วนจะเก็บภาษีได้มากได้น้อยเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับราคาประเมินของกรมธนารักษ์

ซึ่งในสื่อที่ได้ประชาสัมพันธ์มานั้นอาจจะยังมีความคลาดเคลื่อนอยู่บ้าง ดังนั้นกระทรวงการคลังและกระทรวงมหาดไทยจะลงไปตรวจสอบทำความเข้าใจอีกครั้งหนึ่ง

เพราะฉะนั้นฐานภาษีที่กรมธนารักษ์ โดยกระทรวงการคลังที่จัดแบ่งไว้ทั้งสิ้นครอบคลุมทั้งหมด ๔ กลุ่มของฐานภาษี

ฐานภาษีที่ ๑ เป็นฐานภาษีซึ่งคำนึงถึงพื้นที่ของเกษตรกรรมทั่วประเทศ ก็คือที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่มีการใช้ประกอบเกษตรกรรม คำว่า “เกษตรกรรม” ก็คือการทำเกษตร ทุกอย่างไม่ว่าจะเป็นปศุสัตว์ การปลูกพืช ก็เก็บในอัตรา ร้อยละ ๐.๐๑ ถึงร้อยละ ๐.๑ ถ้าไม่ถึงฐานภาษี ๕๐ ล้านบาท ก็ไม่

ฐานภาษีที่ ๒ ที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่มีการใช้ประโยชน์เป็นที่อยู่อาศัย ร้อยละ ๐.๐๒ สูงขึ้นมานิดหนึ่ง ถึงร้อยละ ๐.๑ คำว่า “ที่อยู่อาศัย” นั้น หมายความว่าที่อยู่อาศัยทุกประเภทไม่ว่าจะเป็นบ้าน คอนโดมีเนียมทุกประเภท แต่ถ้าหากว่าการเป็นที่อยู่อาศัยที่ถูกคำนวณนี้แล้ว หากเจ้าของอาคารและที่ดินไปปล่อยให้เช่าก็มีภาษีอื่น ๆ ที่ผู้ให้เช่าจะต้อง ถูกหัก ณ ที่จ่ายมีภาษี อื่น ๆ เข้าไปเกี่ยวข้อง แต่ภาษีเบื้องต้น อันนี้ที่ทุกคนต้องเสียภาษี

ฐานภาษีที่ ๓ คือฐานภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่มีการใช้ประโยชน์อื่นนอกจากประกอบเกษตรกรรมและที่อยู่อาศัย อันนี้ก็จะเก็บสูงขึ้นเล็กน้อย คือร้อยละ ๐.๓ ถึงร้อยละ ๐.๗ คือเกี่ยวกับตึกอาคาร

ฐานภาษีที่ ๔ คือที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์ ได้แก่ ที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างที่ทิ้งว่าง หรือไม่ได้ใช้ประโยชน์ตามควรแก่สภาพก็เก็บภาษีสองร้อยละ ๐.๓ คือเท่ากับ กับฐานภาษีที่ ๓ และยังทิ้งร้างไม่ใช้ประโยชน์อีกในทุก ๆ ๓ ปีก็จะเก็บภาษีเพิ่มขึ้นอีกร้อยละ ๐.๓ เช่นเดียวกันคืออีก ๑ เท่า ส่วนใหญ่จะเป็นที่รกร้างว่างเปล่า

ผู้ตอบกระทู้ถาม : พลเอก อนุพงษ์ เผ่าจินดา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

กฎหมายฉบับนี้มุ่งหวังที่จะใช้ฐานภาษีจากมูลค่าของที่ดิน และสิ่งปลูกสร้างทั้งหมด เรียกว่าราคาประเมินทุนทรัพย์ แล้วก็การใช้ประโยชน์ ๒ หลักนี้เป็นตัวหลัก แล้วสะท้อนออกมาเป็นอัตราว่าถ้าใช้อย่างไร จะเป็นอัตราเท่าไร ทั้งหมดจะเป็นตัวที่คาดว่าจะทำให้คนเอาที่ดินมาใช้สอยแล้วทุกคนมีความรับผิดชอบ ประเด็นปัญหาอยู่ที่ว่าตอนนี้ ไม่ได้เอาเฉพาะที่ดินที่เป็นเจ้าของเท่านั้น ผมขอยกตัวอย่าง ถ้าที่ดินที่ท่านไปใช้ของรัฐไม่ว่าจะถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่ถูกต้องท่านต้องเสียภาษีหมด ความยุ่งยากของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นอยู่ที่ตรงนี้

ถ้าเป็นที่ดินที่มีโฉนดตอนนี้คาดว่าไม่น่าจะมีปัญหาเพราะกรมที่ดินมีการประสานงานกับ กรมการปกครองสามารถตรวจสอบได้หมด จะเหลือที่ดินที่เป็นของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ของหน่วยงานอื่นที่จะต้องสำรวจให้ เราได้ขยายเวลาไปถึงเดือนมีนาคม ส่วนที่ใดเสร็จไม่เสร็จนั้นก็เป็นที่ที่จะต้องแก้ปัญหาทันได้ในการที่จะไปสำรวจให้ได้แล้วประกาศให้เจ้าตัวเขาทราบ แล้วในเดือนพฤษภาคมทางกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นก็จะประกาศราคาประเมิน ประมาณเดือนมิถุนายน ก็จะแจ้งประเมินภาษีทั้งหมดไปที่เจ้าตัว ในขั้นนี้ถ้ามีปัญหาอะไรกฎหมายก็ทำได้ คัดค้านได้ มีขั้นตอนอุทธรณ์ได้ และนำไปสู่การฟ้องศาลได้ ระยะเวลาที่สามารถดูแลการจ่ายภาษีได้

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๗,๕๐๐ กว่าแห่ง ก็สามารถดำเนินการไปได้ อันนี้ผมเรียนโดยภาพ ถามมาเมื่อสักครู่ที่ว่ามีการเอื้อนายทุน หลักการของกฎหมายฉบับนี้ผู้มีรายได้น้อยไม่มีภาระทางภาษี โดยเฉพาะเกษตรกร ได้รับการยกเว้น ๓ ปีแรก และราคาไม่เกิน ๕๐ ล้านบาทก็ได้รับการยกเว้น กฎหมายฉบับนี้ใช้บังคับเป็นครั้งแรกยอมมีอุปสรรคบ้าง เมื่อบังคับใช้ไปปัญหาก็จะหมดไป และหากจำเป็นต้องแก้ไขก็สามารถแก้ไขได้ อัตราภาษีที่จัดเก็บอาจจะต้องปรับ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ต้องปรับใหม่ เพราะฉะนั้นเหลืออีก ๑ พระราชกฤษฎีกา รวมเป็น ๑๙ ฉบับ โดยกระทรวงการคลังประเด็นคือไม่สามารถกลับไปใช้กฎหมายเดิมได้เพราะถูกยกเลิกไปแล้วจะยิ่งเข้าไปและท้องถิ่นยิ่งจะไม่มีเงินไม่มีงบประมาณที่จะไปบริการสาธารณะได้อีกเพราะฉะนั้นจะต้องเร่งดำเนินการ ยืนยันว่ากฎหมายนี้น่าจะครบถ้วนสมบูรณ์ แล้วมีหนทางที่จะแก้ไขปัญหาได้ การจะเก็บได้มาก ได้น้อย จะกลับไปใช้กฎหมายเดิมนั้นเป็นไปได้ยาก ปัญหาคือ ทำอย่างไร เจ้าหน้าที่ทั้ง ๗,๕๐๐ กว่าหน่วยมีความเข้าใจกฎหมายตรงกัน พิจารณาได้ถูกต้อง ขณะนี้ที่เร่งที่จะซักซ้อมปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น และแก้ไขปัญหา

๔. ข้อเสนอแนะและข้อสังเกตของสมาชิกวุฒิสภาที่รัฐมนตรีรับไปพิจารณาดำเนินการ

-

๕. การติดตามผลการดำเนินการตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภา

-

*****

๑. สารบบกระทู้ถาม

กระทู้ถามเรื่อง	การป้องกันภัยหรือเหตุร้ายแรงในแต่ละจังหวัด
ประเภทกระทู้ถาม	กระทู้ถามด้วยวาจา
ประเภทของการตอบ	ตอบในที่ประชุมวุฒิสภา
วันที่เสนอกระทู้ถาม	๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓
วันที่ตอบกระทู้ถาม	การประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๒๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓
ผู้ตั้งกระทู้ถาม	นายวันชัย สอนศิริ เป็นผู้ตั้งถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
ผู้ตอบกระทู้ถาม	พลเอก อนุพงษ์ เผ่าจินดา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

๒. ประเด็นคำถาม

ผู้ตั้งกระทู้ถาม : นายวันชัย สอนศิริ

คำถามที่ ๑

ขอตั้งกระทู้ถามด้วยวาจาต่อกรณีการป้องกันภัย หรือเหตุร้ายแรงที่เกิดขึ้นแต่ละจังหวัดว่าทางราชการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกระทรวงมหาดไทยที่ดูแลพื้นที่นั้นมีมาตรการในการป้องกัน ระมัดระวัง หรือแก้ไขต่อปัญหาดังกล่าวนั้นอย่างไร กรณีเกิดขึ้นที่จังหวัดนครราชสีมา เบื้องต้นต้องขอขอบพระคุณหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้จัดการแก้ไขปัญหาเหตุร้ายแรงดังกล่าวด้วยความเรียบร้อย และแม้ขณะนี้คนไทยทั้งประเทศมีการช่วยเหลือ เกื้อกูลซึ่งกันและกันกับผู้ที่ประสบภัย แต่เหตุที่เกิดขึ้นนั้นมีผู้บาดเจ็บและล้มตายเป็นจำนวนมาก ใช้เวลาในการแก้ไขปัญหาถึงประมาณ ๑๗ ชั่วโมงเศษ สร้างความปั่นป่วนวุ่นวายทั้งจังหวัด กระทบต่อความรู้สึกของคนทั้งประเทศ เพื่อให้เกิดความความมั่นใจ และความสบายใจของประชาชนต่อการแก้ไขปัญหาของภาครัฐ ว่าในแต่ละจังหวัดนั้นเรามีการเตรียมการ และความพร้อมในการป้องกันภัยพิบัติหรือเหตุร้ายแรงในทุก ๆ ด้านอย่างไร มีมาตรการต่อการแก้ไข ป้องกันเหตุร้ายในแต่ละพื้นที่ แต่ละจังหวัดนั้นอย่างไร มีความพร้อมตลอดเวลา และการประสานงานกันในระดับจังหวัด ทั้งตำรวจ ทหาร พลเรือน หรือส่วนกลางนั้น เพื่อจะยับยั้งป้องกันมิให้ปัญหานั้นบานปลายได้อย่างไร

คำถามที่ ๒

เกี่ยวกับเรื่องอาวุธหรืออาวุธสงคราม เพราะเหตุที่จะเกิดขึ้นได้และเกิดความรุนแรงนั้นต้องเป็นเรื่องอาวุธ และบุคคลที่มีอาวุธอยู่ในปัจจุบันนั้นก็คือเจ้าหน้าที่ตำรวจ ทหาร หรืออาจจะมีคนร้ายบางกลุ่ม มีมาตรการในการควบคุม กำกับ ดูแลต่อผู้ที่ใช้อาวุธร้ายแรง หรือมีอาวุธร้ายแรงอย่างไรบ้าง โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับหน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่ที่นำอาวุธในลักษณะดังกล่าวมาใช้แล้วก่อเหตุรุนแรง

๓. ประเด็นคำตอบ

ผู้ตอบกระทู้ถาม : พลเอก อนุพงษ์ เผ่าจินดา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
คำตอบที่ ๑

มาตรการหรือกฎหมายที่จะรับมือต่อเหตุการณ์ดังกล่าวนี้ไม่ได้อยู่ภายใต้ พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้รักษาการ การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในระดับโลก ขณะนี้มีที่เรียกว่า เฟรมเวิร์ก (framework) ที่ใช้กันอยู่ของยูเอ็น (United Nations : UN) ก็คือกรอบเซนได (Sendai) ไม่เคยมีการประชุมในเรื่องนี้ ไม่มีในเรื่องของอาชญากรรมเป็นลักษณะเช่นนี้ เมื่อเกิดภัยขึ้นใครรับผิดชอบบ้าง ถ้าเกิดภัยในชั้นพื้นที่นั้น เป็น ท้องถิ่นกับนายอำเภอ ถ้าปัญหาขยายวงมากขึ้นหรือเป็นปัญหาที่ต้องบูรณาการหลายหน่วยงานมากขึ้น ผู้ว่าราชการจังหวัดก็จะตั้งผู้รับผิดชอบพื้นที่ เช่น กรณีถ้ำหลวง เป็นต้น ต้องใช้หลายหน่วยงานมาก ถ้าสูงขึ้นไปอีกเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรับผิดชอบ กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ถ้าสูงไปกว่านี้จะเป็นนายกรัฐมนตรีเป็นผู้ใช้อำนาจ หากพิจารณาตามโครงสร้างแล้ว ไม่มีองค์กรใดที่จะไปดำเนินการกับการปฏิบัติลักษณะที่ได้ดำเนินการไปที่จังหวัดนครราชสีมา หมายความว่าในชั้นป้องกัน เราไม่มีหน่วยงาน เราไม่มีการใช้งบประมาณไปดำเนินการได้

ในช่วงที่จะต้องปฏิบัติคือ เรียกว่า เรสปอนด์ (respond) นั้น อาจจะมีส่วนเกี่ยวข้องที่เกี่ยวกับภัยธรรมชาติ คือ เรื่องสาธารณสุข การช่วยเหลือประชาชน อันนี้มีแต่เรามีส่วนเดียว พอหลังจากฟื้นฟู ในชั้นฟื้นฟูเราก็ไม่เกี่ยวข้อง เพราะฉะนั้นผมประเมินว่าในการที่จะต้องดำเนินการในส่วนนี้ กฎหมายของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยไม่ครอบคลุมที่จะทำได้ แล้วเราไม่เคยไปจ่ายเงินช่วยเหลือผู้ที่ประสบภัยในกรณีนี้

กฎหมายที่สามารถดำเนินการเรื่องนี้ คือ กฎหมายความมั่นคง พระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๕๑ เป็นกฎหมายที่น่าจะดีที่สุดภาวะเช่นนี้ มีนายกรัฐมนตรีเป็นผู้อำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (ผอ.รมน.) ภาคด้านความมั่นคงก็จะมีแม่ทัพภาคเป็นผู้อำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรภาค ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้อำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรจังหวัด รองผู้อำนวยการรักษาความมั่นคงภายในจังหวัดเป็นฝ่ายทหาร ให้ข้อเสนอแนะ โครงสร้างการทำงานของกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร มีหลายเรื่องทำได้

บทเรียนที่จะมีมาตรการเตรียมไว้รองรับ ดีที่สุดเลยกฎหมายกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร โดยผู้ว่าราชการจังหวัดพื้นที่ที่จะต้องไปกำหนดแนวทางเรื่องความปลอดภัย ลักษณะนี้ถ้าเกิดเหตุขึ้น หน่วยใดก็ต้องเอาพื้นที่อย่างที่ท่านตั้งไว้ เราไม่สามารถเอาหน่วยสวาท (Special Weapons And Tactics : SWAT) หน่วยปฏิบัติการพิเศษไปจากที่อื่นได้ หน่วยพื้นที่ต้องมีความพร้อมแค่ไหน อย่างไร ถ้ามีเหตุการณ์เกิดขึ้นแล้วเขาจะต้องทำอะไรให้เร็วที่สุดที่จะไป หยุดยั้งเรื่องนี้ให้ได้ แต่เรียนยืนยันว่าต้องเป็นเจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่และอำนาจ เพราะเมื่อเข้าปฏิบัติการจริง ถ้ามีตัวประกัน

บาดเจ็บล้มตาย จะคำถามว่ามีอำนาจทำได้หรือไม่ ตัวอย่าง ในต่างประเทศเจ้าหน้าที่มีอำนาจเด็ดขาดชัดเจน สั่งให้หยุด ต้องหยุด เจ้าหน้าที่เขาก็บอกฟรีซ (freeze) แล้วไม่หยุดเขายังเลย แต่ว่าประเทศไทยยังมีคำถามว่าสามารถทำได้หรือไม่

คำตอบที่ ๒

มาตรการควบคุมการใช้อาวุธ และควบคุมบุคคลที่ถืออาวุธ ปกติจะมีการแยกกองรักษาการณ์ มีเจ้าหน้าที่อยู่ถืออาวุธคุมอยู่ แต่ปกติกองรักษาการณ์จะไม่เอากระสุนไปให้เว้นแต่กระสุนเล็ก ๆ น้อย ๆ เท่านั้น สำหรับเผชิญเหตุการณ์ แล้วส่วนใหญ่จะเก็บในหีบเหล็กบ้าง บางหน่วยก็จะใส่ไว้ในตู้กระจก เมื่อมีเหตุการณ์ก็ทุบตู้กระจก ประมาณ ๓๐ - ๔๐ กองร้อย หน่วยทหารจะเก็บปืนระดับกองร้อย มีทั้งปืนสั้นปืนยาว ปืนกล เป็นห้องเก็บอาวุธ มีลูกกรงแน่นหนา มีล็อกทั้งข้างในและล็อกข้างนอก มีมาตรการเก็บกุญแจ ใครจะเปิดได้ เปิดอย่างไร เมื่อไหร่ เปิดเอาไปใช้ในกรณีใด เอาไปฝึก เอาไปเข้าเวร เอาไปปฏิบัติราชการ มีสมุดคุมรัศมี กองร้อยจะไม่มีกระสุน กระสุนจะแยกไปอยู่คลังกระสุน คลังวัตถุระเบิด จะมีเวรยามอยู่ ที่กองร้อยมักจะไม่ค่อยถืออาวุธอะไร เป็นเวรอยู่เฉย ๆ แต่ที่คลังกระสุนส่วนใหญ่จะมีเจ้าหน้าที่ คนเข้าเวรไปอยู่รวมกันที่แห่งนั้น เพราะว่าเดินไกล ส่วนใหญ่จะอยู่พื้นที่ห่างไกลของหน่วย ก็จะเก็บไว้ไกล เพราะว่าต้องมีมาตรการป้องกันอัคคีภัยหรือการระเบิด ถ้าเกิดขึ้นก็จะมีเวรไปคลังหนึ่งก็จะมีเจ้าหน้าที่ ๔ คน พลทหาร ๔ คน หมุนเวียนกันเข้าคนละ ๒ ชั่วโมง มีนายยามเป็นนายสิบคอยกำกับควบคุมอยู่ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น คนร้ายตรงเข้าไปยิงพลทหารที่เฝ้าอยู่ ถามว่ามีกุญแจไหม พลทหารก็บอกไม่มี ไม่มีทางที่จะมีอยู่แล้ว เขายังเลย ต่อไปคลังกระสุนเขาก็ขนประตูคลังเลย เอารถคนเฝ้า ๒ คน ตาย ๑ คน บาดเจ็บ ๑ คน เห็นด้วยว่าต้องมีหน่วยที่ทำหน้าที่โดยตรง ในท้องที่และจังหวัดต่าง ๆ ถ้าเกิดเหตุจะดำเนินการอย่างไร สกัดกันอย่างไร เราคงต้องใช้กฎหมายและต้องให้พร้อมรับสถานการณ์ในทุกกระดับ เพื่อไม่ให้เกิดความสูญเสียกับพี่น้องประชาชนอีก

๔. ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภาที่รัฐมนตรีรับไปพิจารณาดำเนินการ

-

๕. การติดตามผลการดำเนินการตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภา

-

*****

๑. สารบบกระทู้ถาม

กระทู้ถามเรื่อง	มาตรการสื่อสารและการกำกับสื่อมวลชน การสื่อสารออนไลน์ ในภาวะวิกฤติ สืบเนื่องจากเหตุการณ์ที่นครราชสีมา
ประเภทกระทู้ถาม	กระทู้ถามด้วยวาจา
ประเภทของการตอบ	ตอบในที่ประชุมวุฒิสภา
วันที่เสนอกระทู้ถาม	๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓
วันที่ตอบกระทู้ถาม	การประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๒๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓
ผู้ตั้งกระทู้ถาม	นายอำพล จินดาวัฒนะ เป็นผู้ตั้งถาม ถาปนายนายกรัฐมนตรี
ผู้ตอบกระทู้ถาม	นายพุทธิพงษ์ ปุณณกันต์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

๒. ประเด็นคำถาม

ผู้ตั้งกระทู้ถาม : นายอำพล จินดาวัฒนะ

คำถามที่ ๑ รัฐบาลมีนโยบายและมาตรการ จัดการสื่อสารซึ่งรัฐต้องมีหน้าที่สื่อสารในภาวะวิกฤติอย่างไร

การสื่อสารของรัฐในภาวะวิกฤตินั้น ทางหลักการแล้วจะต้องมีการจัดการแบบรวมศูนย์ ซึ่งจุดเด่นของการจัดการรวมศูนย์ การสื่อสารและข้อมูลจะต้องฉับไว ชัดเจน เชื่อถือได้ และเป็นประโยชน์ กรณีเช่นนี้ ตัวอย่างเมื่อหลายปีก่อนในสมัยที่ก๊อดส์อาร์มี (God's Army) ยึดโรงพยาบาลศูนย์ราชบุรี สมัยนั้นการสื่อสารของรัฐมีการสื่อสารที่ชัดเจน มีการแถลงข่าวทันที มีการให้ข้อมูลข่าวสารที่ชัดเจน ฉับไว และเชื่อถือได้ ประชาชนและสังคมก็ไม่สับสน

คำถามที่ ๒ รัฐบาลมีมาตรการกำกับสื่อมวลชนอย่างไร เนื่องจากเราอยู่ในสังคมที่มี สื่อสารมวลชนต่าง ๆ มากมาย รัฐบาลมีมาตรการกำกับสื่อมวลชนให้ปฏิบัติหน้าที่ที่มีมาตรฐานทางวิชาชีพอย่างไร ซึ่งวันนี้สื่อมวลชนกระแสหลักและฟุ้งกับออนไลน์ตลอด ซึ่งรัฐบาลไปบังคับไม่ได้

คำถามที่ ๓ รัฐบาลมีมาตรการแนวทางกำกับสื่อสังคมออนไลน์อย่างไร เนื่องจากทุกวันนี้ เป็นโลกยุคไซเบอร์สเปซ (cyberspace) การสื่อสารนั้นทุกคนทำสื่อได้หมด และสื่อสารกันทันทีทันใด จึงอาจทำให้เกิดความสับสนได้

มีรายงานการศึกษาวิจัยในต่างประเทศว่าการสื่อสารในยามวิกฤติจะต้องให้คำนิ้งถึง ๗ เรื่อง

๑) ต้องไม่สื่อสารใส่อารมณ์ความรู้สึกเข้าไปในรายงาน

๒) ต้องไม่พาดหัวข่าวให้ใหญ่โต

- ๓) ไม่ด่วนสรุปสาเหตุที่เกิดขึ้นเพราะเรื่องซับซ้อน
- ๔) ไม่รายงานซ้ำแล้วซ้ำอีก ย้ำตลอดเวลา
- ๕) ไม่นำเสนอขั้นตอนรายละเอียด เพื่อจะนำไปสู่การลอกเลียน
- ๖) ไม่นำเสนอภาพหรือรูป คลิปวิดีโอ ให้กระทบต่อสาธารณชน ต่อสวัสดิภาพสังคม
- ๗) รมั้ดระวังการเสนอข่าวไม่ให้ผู้ถูกกระทำผิดได้รับการยกย่องเป็นฮีโร่ (hero)

๓. ประเด็นคำตอบ

ผู้ตอบกระทู้ถาม : นายพุทธิพงษ์ ปุณณกันต์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

คำตอบที่ ๑

มาตรการของภาครัฐในภาวะการณ์โดยเฉพาะวิกฤติ ต้องยอมรับว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเมื่อวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ที่ผ่านมาเป็นสถานการณ์ที่แตกต่างไม่เหมือนอดีต โดยเฉพาะในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นผมเชื่อว่าเป็นเหตุการณ์ที่มีระยะเวลาที่เกิดขึ้นในระยะเวลาที่สั้นมาก การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ต่าง ๆ ก็ได้รับการพูดถึงอยู่แล้วว่า มีความเร่งด่วน แล้วก็มีความพยายาม มีคนที่เข้ามาเกี่ยวข้องอยู่ในสถานการณ์นั้นเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะพี่น้องประชาชนที่ไม่ได้เกี่ยวข้อง ไม่ได้รู้เรื่องด้วย มีการใช้อาวุธที่ค่อนข้างจะรุนแรง และมีการบริหารจัดการที่อาจจะมีความน่ากังวลต่อผู้ที่สัญจรไปมา ขอยกตัวอย่างสถานการณ์ที่เคยเกิดขึ้นเรื่องของ ๑๓ หมู่ป่าที่เกิดขึ้นในอดีตที่ผ่านมา การบริหารจัดการสื่อเป็นไปได้อย่างเรียบร้อยดีมาก เหตุผลก็เนื่องจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนี้เป็นพื้นที่ปิด เมื่อมีระยะเวลาในกระบวนการของผู้บัญชาการเหตุการณ์ในขณะนั้น สื่อมวลชนที่ไปถูกกำหนดให้อยู่ในพื้นที่ที่เหมาะสม ก็คือมี เพรสเซ็นเตอร์ (press center) มีจุดที่ให้สื่ออยู่ สื่อไม่สามารถเข้าไปในพื้นที่ต่างๆ ไปในวงกว้างได้

คำตอบที่ ๒ - ๓

มีการตั้งทีมสื่อสารให้กับสื่อมวลชนตลอดเวลา มีการแถลงข่าวอย่างต่อเนื่อง มีการบริหารจัดการว่าใครคือบุคลากรที่ต้องแถลงและนำข้อมูลที่ถูกต้อง ให้กับพี่น้องประชาชนเป็นระยะ ๆ ไม่ปล่อยให้สื่อมวลชนไปหาข่าวด้วยตัวเอง แล้วก็พยายามนำเสนอด้วยตัวเอง แต่ประเด็นที่สำคัญ คือ ปัจจุบันการควบคุมหรือการกำหนดพื้นที่สื่อต่างๆ มีความยากลำบากมาก ไม่ได้มีเจตนาที่ไปพูดถึงสื่อใดสื่อหนึ่งหรือว่าการนำเสนอของกลุ่มโซเชียลมีเดีย (social media) กลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง เพียงแต่อยากจะให้เห็นถึงตัวเลขของสื่อที่มีความหลากหลายมาก สื่อที่เราคุ้นเคยก็มี สื่อที่เราไม่คุ้นเคย แล้วก็ไม่ได้เป็นสื่อมวลชน แต่ว่าตั้งตัวขึ้นมาแล้วก็มีคนติดตามเป็นจำนวนมากก็เรียกตัวเองว่าเป็นสื่อเช่นกัน หรือสื่อหลักที่ได้รับการอนุญาตจากรัฐบาลหรือคณะกรรมการกิจการกระจายเสียงกิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.)

เพราะฉะนั้นรัฐบาลพยายามอย่างยิ่งที่จะมีมาตรการกำกับสื่อมวลชนหรือกำกับสื่อสังคมออนไลน์ ดังนี้

เรื่องที่ ๑ ในสถานการณ์วิกฤตินี้เป็นครั้งแรก ที่ทุกคนพยายามทำตัวเป็นสื่อ แล้วก็พยายามหาพื้นที่เปิดเข้าไป พยายามรายงานจากทุกมุม ทุกมิติ ขณะนั้น ผมเชื่อว่าเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติทั้งตำรวจและทหารมีความตั้งใจอย่างแรกที่ต้องทำให้เร็วที่สุด คือ ไปช่วยพี่น้องประชาชนที่ติดอยู่ข้างในแล้วให้ปลอดภัยที่สุด อันนั้นผมเชื่อว่าอยู่ในความรู้สึกของ ทั้งเจ้าหน้าที่ทั้งตำรวจและทหารในวันนั้น ผู้บัญชาการทหารบก ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ต้องไปบัญชาการด้วยตัวเอง ความปลอดภัยของประชาชนที่อยู่在那นั้น และสถานการณ์แบบนั้นไม่ง่าย

เรื่องที่ ๒ สื่อแบ่งเป็น ๒ กลุ่ม กลุ่มที่ ๑ คือ กลุ่มที่เป็นสื่อหลักได้รับความถี่และขออนุญาตให้ เป็นสื่อหรือขออนุญาตการสื่อสารจากคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ก็จะเห็นว่าจะมีทั้งทีวีดิจิทัล และโทรทัศน์ทั่วไปที่บริหารจัดการแล้ว

กลุ่มที่ ๒ อีกกลุ่มหนึ่งคือกลุ่มที่อันตรายมากก็คือ ไม่ได้มีการขออนุญาตจากใครเลย ใช้แพลตฟอร์ม (platform) หรือที่เราเรียกว่า เครือข่ายจากบริษัทเอกชน ให้บริการเอง เมื่อไปซื้อบริการในเรื่องของการใช้ช่องทางในการนำเสนอที่ ไม่ว่าจะเป็นเฟซบุ๊ก (facebook) ทวิตเตอร์ (twitter) ยูทูบ (YouTube) และอื่น ๆ บางคนมีคนตามอยู่แค่ ๑๐๐ คน ก็เรียกตัวเอง ว่าเป็นสื่อแล้ว

เพราะฉะนั้นวันนี้สิ่งที่รัฐบาลกำลังเร่งทำก็คือ เบื้องต้นก่อนที่จะเกิดเหตุการณ์ในวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ได้เดินทางไปประเทศสหรัฐอเมริกา เพื่อพบกับบริษัทซึ่งเป็นเฮดควอเตอร์ส (Headquarters) หรือเป็นสำนักงานใหญ่ของบริษัทที่ผมได้นำเสนอชื่อไปแล้ว แล้วไปขอพูดคุย ไม่ได้เป็นการไปดูงาน แต่เป็นการไปเพื่อขอเข้าไปพบกับผู้บริหารของบริษัท ประเด็นข่าวปลอม การสื่อสารข้อมูลที่ไม่เหมาะสม ประเทศไทยเรามีวัฒนธรรมของเรา บางเรื่องขอความร่วมมือไป ทำไมเขาจึงใช้เวลานานในการปฏิบัติการหรือจะเอาลง หรือว่าในทางสื่อสารต่างประเทศเรียกว่าการเทกดาว์นคอนเทนต์ (takedown content) หรือการเอาคอนเทนต์หรือข้อมูลออกจากพื้นที่ของเขา เราไม่มีอำนาจในการที่จะไปปิดหรือไปถอดเนื้อหาของภาคเอกชนแต่อย่างใด ที่ผ่านมาเราใช้ความร่วมมือมาโดยตลอด เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นติดต่อกับโซเชียลมีเดียหรือบริษัทแพลตฟอร์มหรือไม่ ข้อเท็จจริงแล้วก็มีหลักฐานทั้ง อีเมล ทั้งการติดต่อพูดคุย ก็เป็นช่องทางที่เราได้ประสานไว้ตั้งแต่ต้นว่า เขาให้ความร่วมมืออย่างดีแต่เขาก็ยืนยันว่าเขาไม่ได้อยู่ภายใต้อำណัติของรัฐบาลใด ๆ ทั้งสิ้นเขาต้องอิสระจากรัฐบาล ไม่ใช่เฉพาะประเทศไทย แม้กระทั่งประเทศเขาเองที่บริษัทเขาตั้งอยู่ก็ยังมีปัญหาในเรื่องของสื่อโซเชียลมีเดียกับการบริหารจัดการในประเทศเขาเอง ในคืนวันนั้นนอกเหนือจาก เรื่องทางเฟซบุ๊ก เขาเปิดการไลฟ์ (live) สดของผู้ร้าย อีกสิ่งหนึ่งที่เรารอคอยไป แล้วเขาก็ตอบมาทันทีที่เป็นอีเมล ก็คือขอความร่วมมือจากเขาว่าให้ช่วยบล็อก ช่วยลบรูปของผู้เสียชีวิต ภาพถ่ายหรือคลิปที่เป็นปฏิบัติการของเจ้าหน้าที่แล้วทำให้เกิดความรุนแรง เกิดความเสียหายแล้วก็ต้องเคารพสิทธิของผู้ที่เสียชีวิต ครอบครัว รวมไปถึงการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐ ก็ได้ติดต่อไปในทันทีหลังจากวันนั้น แล้วเขาก็ติดต่อทำเป็นจดหมายกลับมาว่า ได้ดำเนินการทยอยทำให้เรียบร้อย จะพยายามไล่ทำไป เรื่อย ๆ ไม่มีภาพพวกนี้ออกมาที่ไหน เขาพยายามจะเข้าไปลบให้ นั่นคือความร่วมมือที่เกิดขึ้น จากรัฐบาลไทยที่พยายามจะขอความร่วมมือเพราะที่เราไม่มี

กฎหมายจริง ๆ แล้ว เราไม่สามารถไปออกกฎหมายในเบื้องต้นได้ด้วยซ้ำที่จะเข้าไปปิดหรือไปทำสิ่งต่าง ๆ นี้ได้ด้วยตัวเอง

ในเบื้องต้นมีความตั้งใจพยายามที่จะจัดระเบียบ จัดระบบให้สื่อต่าง ๆ รวมถึงการใช้โซเชียลมีเดียต่าง ๆ ให้อยู่ในรูปแบบที่เหมาะสม และดีที่สุด โดยสถานการณ์ที่เปลี่ยนไปในทุกวันนี้แล้วก็เป็นเรื่องใหม่ ๆ มาก ตอนนี้นำกำลังจะเร่งศึกษาแล้วก็แก้กฎหมายซึ่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์อย่างเดียวก็ไม่ได้ครอบคลุม ยังมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องอีกหลายฉบับ

ในส่วนของสื่อออนไลน์ เรื่องของเยาวชนและเด็ก มี ๒ เรื่อง ที่เป็นประโยชน์มาก ๆ

เรื่องที่ ๑ เด็กและเยาวชนทุกคนสามารถเข้าถึงสื่อออนไลน์ได้โดยเสรีเลย ในที่วิพากติจะมีเรตติ้งที่สามารถจะเข้ารับชมได้โดยการจำกัดอายุ แต่ในสื่อออนไลน์โดยปกติ ณ ปัจจุบัน สามารถเข้าถึงสื่อออนไลน์ในทุก ๆ รูปแบบ ทั้งสื่อที่เหมาะสมและสื่อที่ไม่เหมาะสมได้ทันที เนื่องจากว่าบุคคลที่เสนอหรือส่งเนื้อหาแพลตฟอร์มมาไม่ได้อยู่ในประเทศไทย แล้วรัฐบาลไม่มีอำนาจในการที่เข้าไปปิด

เรื่องที่ ๒ ในเรื่องของการใช้ถ้อยคำที่เหมาะสม จะเห็นว่าคอนเทนต์ (content) หรือเนื้อหาต่าง ๆ ของสื่อ ทั้งภาพและเสียง คำพูดหยาบคายไม่เหมาะสม มีการนำเสนอที่ไม่มีกระบวนการในการดูแลควบคุมเลย

เรื่องที่ ๓ เราคงจำได้ว่าในอดีตที่ผ่านมาสื่อหรือการซื้อขายของต่าง ๆ โดยเฉพาะของที่ไม่เหมาะสมสำหรับเยาวชน ที่ผ่านต้องอายุอย่างน้อย ๒๐ ปีขึ้นไป ถึงจะเข้าถึงได้ ถ้าเราไปต่างประเทศคนที่อายุ ๒๐ ปีขึ้นไป ถึงจะเข้าไปซื้อของสำหรับผู้ใหญ่ที่เรียกว่า แต่วันนี้ ในเนื้อหาของการขายของออนไลน์ มีสินค้าไม่เหมาะสมสำหรับเด็ก รวมถึงการโฆษณาคุณสมบัติคุณภาพก็ไม่เหมาะสมด้วย ทั้ง ๓ สิ่งนี้ก็เป็นอีกเรื่องหนึ่งที่จะต้องเร่งแก้กฎหมายเพื่อให้ภาครัฐได้มีโอกาสเข้าไปปกป้องคุ้มครองเยาวชนซึ่งจะเป็นอนาคตของประเทศ ในเรื่องของการใช้สื่อออนไลน์ให้เหมาะสม

เรื่องสุดท้าย ในเรื่องของการหาสื่อหลักที่เป็นสื่อของรัฐ เมื่อไรที่มีสถานการณ์วิกฤติเปิดช่องนี้ช่องเดียว สมัยก่อนเรามีการถ่ายทอดสดทุกช่อง หรือว่าเป็นทีวีพูล (TV Pool) ในเหตุการณ์ที่ผ่านมาเนื่องจากว่ามีความหลากหลายแล้วมีความรวดเร็ว แล้วไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน และจะพยายามแก้กฎหมายเพิ่มโทษ เพิ่มอำนาจที่จะเข้าไปปกป้องคุ้มครอง ไม่ได้เข้าไปละเมิดสิทธิของพี่น้องประชาชนแต่อย่างใด แต่ต้องมีอำนาจเมื่อมีสถานการณ์อย่างที่เกิดขึ้น

๔. ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภาที่รัฐมนตรีรับไปพิจารณาดำเนินการ

-

๕. การติดตามผลการดำเนินการตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภา

-

*****

๑. สารบบกระทู้ถาม

กระทู้ถามเรื่อง	การช่วยเหลือประชาชนที่ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน (กรณีภัยหนาว)
ประเภทกระทู้ถาม	กระทู้ถามเป็นหนังสือ
ประเภทของการตอบ	ตอบในราชกิจจานุเบกษา
วันที่เสนอกระทู้ถาม	๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๒
วันที่ตอบกระทู้ถาม	๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๓ (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๗ ตอนพิเศษ ๑๒๐ ง หน้า ๒๗-๓๑)
ผู้ตั้งกระทู้ถาม	นายธานี สุโขทัยน เป็นผู้ตั้งถาม ถาปนายนกรัชมมนตรี
ผู้ตอบกระทู้ถาม	พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี

๒. ประเด็นคำถาม

ผู้ตั้งกระทู้ถาม : นายธานี สุโขทัยน

ตามที่กรมอุตุนิยมวิทยา กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ได้ประกาศเมื่อวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๖๒ ว่าประเทศไทยเริ่มเข้าสู่ฤดูหนาวตั้งแต่วันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๖๒ เนื่องจากอุณหภูมิต่ำสุดบริเวณประเทศไทยตอนบนจะลดลงอยู่ในเกณฑ์อากาศหนาวเย็นเกือบทั่วไปอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับลมที่พัดปกคลุมบริเวณประเทศไทยในระดับกลางที่ความสูงประมาณ ๑๐๐ เมตรถึงประมาณ ๓,๕๐๐ เมตร ได้เปลี่ยนเป็นลมตะวันออกเฉียงเหนือหรือลมตะวันออกเฉียงเหนือ ส่วนลมระดับบนที่ความสูงประมาณ ๕,๐๐๐ เมตรขึ้นไปได้เปลี่ยนเป็นลมฝ่ายตะวันตก รวมทั้งปริมาณและการกระจายของฝนบริเวณประเทศไทยตอนบนลดลงอย่างต่อเนื่อง สำหรับภาคใต้ยังคงมีฝนตกชุกหนาแน่นต่อไปซึ่งฤดูหนาวของประเทศไทยจะอยู่ช่วงกลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์

ตั้งแต่ต้นเดือนธันวาคม ๒๕๖๒ เป็นต้นมา ประเทศไทยได้ประสบกับสภาวะอากาศเย็น อากาศหนาวและอากาศหนาวจัดซึ่งจากประกาศและพยากรณ์อากาศของกรมอุตุนิยมวิทยา กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม โดยภาพรวมของสภาวะอากาศสรุปได้ว่าภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในบางพื้นที่อากาศหนาวถึงหนาวจัด อุณหภูมิต่ำสุด ๘ - ๑๕ องศาเซลเซียส ส่วนยอดดอยและยอดภูเขาอากาศหนาวจัดกับมีน้ำค้างแข็งบางพื้นที่ อุณหภูมิต่ำสุด ๑ - ๘ องศาเซลเซียส สำหรับภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รวมทั้งกรุงเทพมหานครและปริมณฑลมีอากาศเย็นถึงหนาว อุณหภูมิต่ำสุด ๑๔ - ๒๑ องศาเซลเซียส

จากสภาวะอากาศที่หนาวถึงหนาวจัดทำให้เกิดผลกระทบต่อการใช้ชีวิตประจำวันของประชาชน หลายประการ อาทิ เกิดปัญหาด้านสุขภาพทำให้เจ็บป่วยเป็นโรคไข้หวัด ไข้หวัดใหญ่

ปอดบวม เป็นต้น ซึ่งอาจนำไปสู่การเสียชีวิตได้โดยเฉพาะเด็ก ผู้สูงอายุ คนพิการ หรืออาจทำให้เกิดอุบัติเหตุ ในการเดินทางเนื่องจากหมอกลงจัดหรือหมอกหนา นอกจากนี้ยังมีผลต่อสัตว์เลี้ยงและพืชผลทางการเกษตรของประชาชนอีกด้วย อากาศที่หนาวจัดผิดปกติถือเป็นภัยพิบัติอย่างหนึ่งเกิดจากธรรมชาติมีผลต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์และสิ่งมีชีวิตทั้งพืชและสัตว์ แต่ก็สามารถที่จะป้องกันและบรรเทาความเสียหายที่เกิดขึ้นได้หากมีมาตรการหรือการวางแผนที่ดีเพื่อรับมือกับภัยที่จะเกิดขึ้น ที่ผ่านมประเทศไทยก็ประสบปัญหาภัยพิบัติจากอากาศหนาวตามฤดูกาลมาโดยตลอด บางครั้งมีช่วงเวลานาน บางครั้งก็เป็นช่วงสั้น ๆ รัฐบาลได้ให้ความช่วยเหลือประชาชนที่ประสบภัยพิบัติกรณีภัยหนาวมาเป็นลำดับเมื่อเกิดภัย ซึ่งการช่วยเหลือ ณ ปัจจุบันเป็นไปตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินอุดหนุนพระราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๒ ประกอบหลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินอุดหนุนพระราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๖ รวมถึงประกาศ เรื่อง หลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขการประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน ลงวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๖ และประกาศ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการใช้จ่ายเงินอุดหนุนพระราชการในเชิงป้องกันหรือยับยั้งภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน ลงวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๖ ของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกระทรวงมหาดไทย ประกอบกันอีกด้วย

แต่จากหลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินอุดหนุนพระราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๖ ด้านการดำรงชีพ ในบางประเด็นอาจเป็นอุปสรรคในการให้ความช่วยเหลือประชาชนที่ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน (ภัยหนาว) เพราะมีเงื่อนไขบางประการที่ทำให้การช่วยเหลือประชาชนที่ประสบภัยหนาวไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่หรือล่าช้าไม่ทันต่อสถานการณ์ที่เกิดภัย เช่น เกณฑ์ต่ำสุดของอุณหภูมิของสภาพอากาศ ระยะเวลาของการเกิดภัยที่จะได้รับการช่วยเหลือ พื้นที่เกิดภัยหรือเครื่องมือในการวัดอุณหภูมิของอากาศเพื่อเป็นเกณฑ์ในการประกาศเป็นเขตภัยพิบัติเพื่อให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัย ด้วยเหตุนี้ จึงขอเรียนถามว่า

๑. กรณีอากาศหนาวจัดผิดปกติ มีอุณหภูมิต่ำกว่า ๘ องศาเซลเซียส แต่มีช่วงอากาศหนาวจัดผิดปกติไม่ติดต่อกันเกิน ๓ วัน สามารถที่จะประกาศเป็นเขตภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินเพื่อให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้หรือไม่

๒. กรณีอากาศหนาวมีอุณหภูมิไม่ต่ำกว่า ๘ องศาเซลเซียสแต่ไม่เกิน ๑๕ องศาเซลเซียส และมีช่วงอากาศหนาวติดต่อกันเกิน ๓ วัน สามารถที่จะประกาศเป็นเขตภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินได้หรือไม่

๓. กรณีหากพื้นที่ใดไม่มีเครื่องตรวจวัดอากาศของสถานีอุตุนิยมวิทยาตั้งอยู่ในพื้นที่สามารถใช้เกณฑ์อุณหภูมิที่วัดได้จากเครื่องตรวจวัดอากาศของหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องหรือหน่วยราชการอื่นในพื้นที่โดยให้หน่วยงานนั้น ๆ รับรองเพื่อนำมาเป็นเกณฑ์ประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้หรือไม่ เพราะกรมอุตุนิยมวิทยาไม่มีสถานีอุตุนิยมวิทยาในทุกพื้นที่ และถึงแม้ว่ากรมอุตุนิยมวิทยาจะมีรายงานสภาพอากาศทางหน้าเว็บไซต์เพื่ออ้างอิงแต่ก็เป็นข้อมูลในลักษณะรายงานสภาพอากาศแบบภาพรวมในแต่ละวันของทุกภาค ทุกจังหวัดและเป็นการคาดการณ์ลักษณะอากาศ

ล่วงหน้าไม่มีรายละเอียดของอุณหภูมิในระดับพื้นที่หมู่บ้าน ตำบล อำเภอ อาจทำให้การช่วยเหลือผู้ประสบภัยไม่ตรงตามข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น

๔. กรณีพื้นที่ที่เคยประสบภัยและประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน (ภัยหนาว) และผู้ประสบภัยได้รับความช่วยเหลือและมีการประกาศยุติภัยไปแล้วต่อมาภายในช่วงระยะเวลาใกล้เคียงกันได้เกิดภัยหนาวขึ้นอีก สามารถที่จะประกาศเป็นเขตภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินในพื้นที่เดิมเพื่อให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้อีกหรือไม่

๕. ควรปรับปรุงแก้ไขหลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๖ ด้านการดำรงชีพ ข้อ ๕.๑.๑๔ ที่กำหนดว่า “กรณีอากาศหนาวมีอุณหภูมิต่ำกว่า ๑๕ องศาเซลเซียส และมีช่วงเวลาอากาศหนาวยาวนานติดต่อกันเกิน ๓ วัน” จึงจะประกาศเป็นเขตภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินได้นั้นควรแก้ไขปรับปรุงหลักเกณฑ์อุณหภูมิและช่วง ระยะเวลาเกิดภัยหนาวเสียใหม่ โดยปรับปรุงเป็นว่า “กรณีอากาศหนาวมีอุณหภูมิต่ำกว่า ๑๕ องศาเซลเซียส แม้จะมีช่วงเวลาอากาศหนาวติดต่อกันไม่เกิน ๓ วัน” ก็ให้อธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี ใช้ดุลยพินิจในการประกาศเป็นเขตภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินได้เพื่อให้มีการช่วยเหลือผู้ประสบภัยหนาวสอดคล้องและทันต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้นได้หรือไม่ อย่างไร

๓. ประเด็นคำตอบ

ผู้ตอบกระทู้ถาม : พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี

คำตอบข้อที่ ๑ จากข้อมูลของกระทรวงมหาดไทย และกระทรวงการคลัง เมื่อเกิดภัยพิบัติจากภัยหนาวขึ้นในจังหวัด ตามหลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินอุดหนุนราชการฯ พ.ศ. ๒๕๕๖ ข้อ ๕.๑.๑๔ กรณีอากาศหนาวมีอุณหภูมิต่ำกว่า ๘ องศาเซลเซียส และมีช่วงเวลาอากาศหนาวยาวนานติดต่อกันเกิน ๓ วัน การประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน ในจังหวัดต่าง ๆ ให้เป็นอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดร่วมกับคณะกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติจังหวัด (ก.ช.ภ.จ.) หากไม่สามารถประชุม ก.ช.ภ.จ. ได้ทันท่วงที และผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นว่าความเสียหายเป็นไปตามหลักเกณฑ์ ที่กระทรวงการคลังกำหนด ซึ่งต้องมีอุณหภูมิต่ำกว่า ๘ องศาเซลเซียส และมีช่วงเวลาอากาศหนาวยาวนานติดต่อกันเกิน ๓ วัน ก็ให้มีอำนาจพิจารณาประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินไปก่อนได้ โดยไม่ต้องขอความเห็นชอบจาก ก.ช.ภ.จ. เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดได้ลงนามประกาศให้ภัยหนาวในพื้นที่เป็นเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินแล้วสามารถใช้จ่ายเงินอุดหนุนราชการของจังหวัดช่วยเหลือผู้เดือดร้อนภายในวงเงิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท

คำตอบข้อที่ ๒ สำหรับการประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินภัยหนาวในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้ขออนุมัติยกเว้นการปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน

พ.ศ. ๒๕๖๒ และขออนุมัติปฏิบัตินอกเหนือหลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๖ กรณีภัยหนาว ไปยังกรมบัญชีกลาง ซึ่งกรมบัญชีกลางได้อนุมัติให้จังหวัดที่ประสบภาวะอากาศหนาวถึงหนาวจัด ซึ่งมีอุณหภูมิต่ำกว่า ๑๕ องศาเซลเซียส และมีช่วงเวลาอากาศหนาวยาวนานติดต่อกันเกิน ๓ วัน สามารถประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน (ภัยหนาว) ได้ และให้จ่ายค่าจัดซื้อเครื่องกันหนาวสงเคราะห์ราษฎร ได้เท่าที่จ่ายจริงคนละไม่เกิน ๒๔๐ บาท ตามความจำเป็น และให้จังหวัดสามารถจัดซื้อเครื่องกันหนาวและแจกจ่ายช่วยเหลือผู้ประสบภัยหนาวได้ภายในระยะเวลาการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินตามประกาศกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน สำหรับการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยหนาวในครั้งนี้ ได้เป็นกรณีพิเศษ ซึ่งกระทรวงการคลังเห็นว่า สถานการณ์อากาศหนาวบริเวณประเทศไทยตอนบนมีอากาศหนาวเย็น อุณหภูมิลดลงและมีความรุนแรง อย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้เกิดอันตรายแก่ชีวิตร่างกายของประชาชนเป็นอย่างมาก ซึ่งในการพิจารณาอุณหภูมิต้องยึดอุณหภูมิของกรมอุตุนิยมวิทยาเป็นสำคัญหากอุณหภูมิต่ำกว่า ๑๕ องศาเซลเซียส ช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งของวันติดต่อกันเกิน ๓ วัน จังหวัดก็สามารถประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน (ภัยหนาว) ได้สำหรับกรณีการจัดซื้อเครื่องกันหนาวแจกจ่ายให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ จังหวัดสามารถดำเนินการได้ภายในระยะเวลาการให้ความช่วยเหลือฯ ทั้งนี้ จะต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่กรมบัญชีกลางอนุมัติ

คำตอบข้อที่ ๓ สำหรับกรณีในพื้นที่ใดไม่มีเครื่องตรวจวัดอากาศของสถานีอุตุนิยมวิทยาตั้งอยู่ในพื้นที่สามารถใช้เกณฑ์อุณหภูมิที่วัดได้จากเครื่องตรวจวัดอากาศของหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องหรือหน่วยงานอื่นในพื้นที่โดยให้หน่วยงานนั้น ๆ รับรอง เพื่อนำมาเป็นเกณฑ์ประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้

คำตอบข้อที่ ๔ ในกรณีพื้นที่ที่เคยประสบภัยและประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน (ภัยหนาว) และผู้ประสบภัยได้รับความช่วยเหลือและมีการประกาศยุติภัยไปแล้วหากต่อมาภายในช่วงระยะเวลาใกล้เคียงกันได้เกิดภัยหนาวขึ้นอีก ในพื้นที่เดียวกัน ซึ่งกรณีดังกล่าวถือเป็นภัยหนาวที่เกิดขึ้นใหม่ จังหวัดสามารถที่จะประกาศเขตภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินในพื้นที่เดิมและให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติตามหลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินอุดหนุนราชการฯ ได้ ตามความจำเป็นและเหมาะสม

คำตอบข้อที่ ๕ การปรับปรุงหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๖ ดังกล่าว ที่มีการปรับปรุง เป็นไปตามข้อสังเกตของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินที่ให้กระทรวงการคลังพิจารณาความหมายของคำว่า “อากาศหนาวจัดผิดปกติ” เข้าข่ายเป็นภัยพิบัติตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๖ ข้อ ๕ ว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ หากเห็นว่ามีเหมาะสมแล้ว เห็นควรให้กระทรวงการคลังทบทวนหลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัย

พิธีกรณีนฤกณีน พ.ศ. ๒๕๕๖ ข้อ ๕.๑.๑๔ ซึ่งกำหนดอุณหภูมิต่ำกว่า ๑๕ องศาเซลเซียส เพื่อให้สอดคล้องกับเกณฑ์อากาศหนาวจัดของกรมอุตุนิยมวิทยา และระเบียบฯกระทรวงการคลังจึงได้จัดประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อปรับปรุงหลักเกณฑ์ฯ ข้อ ๕.๑.๑๔ ดังกล่าว

๔. ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภาที่รัฐมนตรีรับไปพิจารณาดำเนินการ

-

๕. การติดตามผลการดำเนินการตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภา

-

*****

๑. สารบบกระทู้ถาม

กระทู้ถามเรื่อง	มาตรการป้องกันความรุนแรงและการทำร้ายร่างกาย ในโรงพยาบาล
ประเภทกระทู้ถาม	กระทู้ถามเป็นหนังสือ
ประเภทของการตอบ	ตอบในราชกิจจานุเบกษา
วันที่เสนอกระทู้ถาม	๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๒
วันที่ตอบกระทู้ถาม	๒๓ เมษายน ๒๕๖๓ (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๗ ตอนพิเศษ ๙๔ ง หน้า ๒๔-๒๗)
ผู้ตั้งกระทู้ถาม	นายอำพล จินดาวัฒนะ เป็นผู้ตั้งถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข
ผู้ตอบกระทู้ถาม	นายสาธิต ปิตุเตชะ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข (ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ตอบกระทู้ถามแทนรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงสาธารณสุข)

๒. ประเด็นคำถาม

ผู้ตั้งกระทู้ถาม : นายอำพล จินดาวัฒนะ

จากกรณีเกิดเหตุการณ์กลุ่มวัยรุ่นนรกพวกตะลุมบอนในโรงพยาบาลอ่างทอง เมื่อวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ แสดงให้เห็นถึงปัญหาความไม่ปลอดภัยที่อาจเกิดขึ้นกับประชาชนและบุคลากรของโรงพยาบาล ซึ่งจากข้อมูลที่เปิดเผยโดยปลัดกระทรวงสาธารณสุข เมื่อวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ในการประชุมเสวนา เรื่อง “ปัญหาความรุนแรงในห้องฉุกเฉินและแนวทางการแก้ไขปัญหา” ที่จัดโดยแพทยสภา ที่แสดงข้อมูลย้อนหลัง ๗ ปี เกี่ยวกับสถานการณ์ความรุนแรงในสถานพยาบาล สังกัด สธ. ตั้งแต่ปี ๒๕๕๕ - ๒๕๖๒ พบว่ามี ๕๑ เหตุการณ์ แบ่งเป็นการทะเลาะวิวาท ๑๘ เหตุการณ์ทำร้ายเจ้าหน้าที่ ๒๙ เหตุการณ์ ทำลายทรัพย์สิน ๑ เหตุการณ์ ก่อความไม่สงบ ๑ เหตุการณ์กระโดดตึก ๖ เหตุการณ์ และอื่น ๆ ๖ เหตุการณ์ ผลจากความรุนแรงทำให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุขเสียชีวิต ๓ ราย บาดเจ็บ ๑๓ ราย ประชาชน เสียชีวิต ๗ ราย บาดเจ็บ ๔๓ ราย เมื่อแยกเป็นรายปี พบว่า ปี ๒๕๕๕ และปี ๒๕๕๗ ทั่วประเทศเกิดเหตุเพียง ๑ ครั้ง ปี ๒๕๕๖ ไม่เกิดเหตุในปี ๒๕๕๘ เกิดเหตุ ๗ ครั้ง ปี ๒๕๕๙ จำนวน ๔ ครั้ง ปี ๒๕๖๐ จำนวน ๑๐ ครั้ง ปี ๒๕๖๑ จำนวน ๑๗ ครั้ง และในช่วง ๔ เดือนของปี ๒๕๖๒ เกิดเหตุแล้ว ๑๑ ครั้ง ล่าสุดเกิดเหตุการณ์เมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๒ ผู้ป่วยหญิงทำร้ายร่างกายแพทย์ในโรงพยาบาลชุมแพ จังหวัดขอนแก่นจากข้อมูลดังกล่าวสะท้อนได้ว่าในปัจจุบันมีความรุนแรงและการทำร้ายร่างกายเกิดขึ้นในโรงพยาบาลค่อนข้างมากซึ่งกระทบกับสวัสดิภาพของประชาชนผู้ใช้บริการและบุคลากรของโรงพยาบาล จึงขอเรียนถามว่า

๑. รัฐบาลมีแผนการป้องกันเหตุทะเลาะวิวาทและความรุนแรงที่เกิดขึ้นในโรงพยาบาล
 อย่างเป็นรูปธรรมอย่างไร

๒. รัฐบาลมีระบบ มาตรการ แนวทางและแผนสร้างเสริมให้โรงพยาบาลเป็นเขตปลอด
 ความรุนแรงหรือไม่ อย่างไร

๓. ประเด็นคำตอบ

ผู้ตอบกระทู้ถาม : นายสาธิต ปิตุเตชะ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข

คำถามที่ ๑ รัฐบาลมีแผนการป้องกันเหตุทะเลาะวิวาทและความรุนแรงที่เกิดขึ้น
 ในโรงพยาบาลอย่างเป็นรูปธรรมอย่างไร

คำตอบ รัฐบาลโดยกระทรวงสาธารณสุข ขอเรียนว่า มีแผนการป้องกันเหตุทะเลาะวิวาท
 และความรุนแรงที่เกิดขึ้นในโรงพยาบาล ดังนี้

๑. มาตรการทางกฎหมายเพื่อการป้องปราม

- ใช้กฎหมายในการดำเนินคดีอาญากับผู้ก่อเหตุใช้ความรุนแรงทะเลาะวิวาททุกราย
 โดยบังคับใช้กฎหมายขั้นเด็ดขาด มาตรา ๓๖๐ มาตรา ๓๖๔ และมาตรา ๓๖๕ โทษสูงสุดจำคุกไม่เกิน ๕ ปี

๒. ประชาสัมพันธ์เพื่อการสนับสนุนนโยบาย

- สื่อสารกับสังคมให้มีมาตรการร่วมกันปกป้องสถานพยาบาล โดยให้ความสำคัญกับ
 ปัญหาความรุนแรงในสถานพยาบาลเป็นปัญหาของสังคมที่ทุกคนต้องเข้ามาร่วมกันแก้ไข และขอความ
 ร่วมมือ สื่อ สื่อสังคมออนไลน์ให้เสนอผลลัพธ์การลงโทษแทนการเสนอพฤติกรรม

๓. ประสานงานกับตำรวจ ทหาร เพื่อกำหนดแนวทางร่วมกันในการป้องกัน และลดความ
 เสี่ยงกรณีเกิดความรุนแรง

๔. ให้ทุกโรงพยาบาลจัดทำแผนการป้องกันเหตุทะเลาะวิวาทและความรุนแรงที่เกิดขึ้น
 ในโรงพยาบาล โดยมีแนวทาง ๓ ระยะ ดังนี้

๑. ระยะก่อนเกิดเหตุ

๑.๑ กำหนดมาตรการความปลอดภัยบุคคลากรและการป้องกันความรุนแรงใน
 โรงพยาบาล (ห้องฉุกเฉิน)

๑.๒ สนับสนุนนโยบายไม่ยอมรับความรุนแรง (Zero tolerance policy) ให้ผู้รับบริการ
 ทราบถึงสิทธิของผู้ให้บริการและโรงพยาบาลที่จะดำเนินการตามแนวปฏิบัติที่โรงพยาบาลกำหนดทันที
 กรณีเกิดความรุนแรงทั้งร่างกาย วาจา เพื่อสร้างความเข้าใจและประชาชนให้ความร่วมมือให้เกิดเหตุ

๑.๓ การจัดทำระบบควบคุมประตู (Double door with control Access) มีห้อง
 หรือทางเข้า - ออกที่ปลอดภัยอย่างน้อย ๒ ทางในห้องฉุกเฉิน

๑.๔ การติดตั้งกล้องวงจรปิด (CCTV) ให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน

๑.๕ จัดให้มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยประจำห้องฉุกเฉิน ๒๔ ชั่วโมง พร้อมระบบ Scan อาวุธ

๑.๖ จัดสถานที่หรือห้องรอคอย ที่สะดวกสบาย มีสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น โทรทัศน์ น้ำดื่ม เป็นต้น

๑.๗ จัดทำแนวปฏิบัติกรณีเกิดเหตุการณ์ความรุนแรงที่ส่งผล ต่อความปลอดภัยของบุคลากรและผู้รับบริการรายอื่น เช่น กรณียกพวกตีกัน การใช้อาวุธในห้องฉุกเฉิน เป็นต้น

๑.๘ จัดทำแนวทางการประเมินความเสี่ยงผู้ป่วยและญาติที่มีแนวโน้มจะก่อความรุนแรง

๑.๙ จัดตั้งทีมสำหรับรับมือกับสถานการณ์ฉุกเฉินที่เกี่ยวกับพฤติกรรม (Behavioral Emergency Response Team : BERT) ซึ่งจะประกอบด้วย แพทย์ พยาบาลที่ได้รับการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย

๒. ระยะเกิดเหตุ

๒.๑ ขอความช่วยเหลือด่วน (Call for help early)

๒.๒ หลีกหนีจากเหตุการณ์ความรุนแรง

๒.๓ ประสานงานกับเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ตำรวจ ทหาร

๒.๔ ประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น ถ้าความเสี่ยงสูง พิจารณาปิดบริการ

๒.๕ บันทึกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นและรายงานต่อผู้บริหารทันที

๓. ระยะหลังเกิดเหตุหรือระยะฟื้นฟู

๓.๑ รายงานเหตุการณ์ตามแนวปฏิบัติที่โรงพยาบาลกำหนด

๓.๒ ค้นหาสาเหตุ (Root Cause Analysis) และแนวทางป้องกัน

๓.๓ จัดทำมาตรการเยียวยาบุคลากรที่ได้รับผลกระทบจากความรุนแรง

คำถามที่ ๒ รัฐบาลมีระบบ มาตรการ แนวทางและแผนสร้างเสริมให้โรงพยาบาลเป็นเขตปลอดภัยความรุนแรงหรือไม่ อย่างไร

คำตอบ รัฐบาลโดยกระทรวงสาธารณสุข ขอเรียนว่า ได้มีมาตรการและแนวทางสร้างเสริมให้โรงพยาบาลเป็นเขตปลอดภัยความรุนแรง ดังนี้

๑. มาตรการระยะสั้น

๑.๑ ปรับปรุงสถานที่ให้ปลอดภัยและมีมาตรฐาน โดยเฉพาะห้องฉุกเฉิน ในโรงพยาบาล ชุมชนแยกประตูทางเข้าออกให้มีทางเข้า - ออก ๒ ทาง พร้อมให้มีระบบควบคุมประตูเพื่อความปลอดภัย

๑.๒ กำหนดให้ห้องฉุกเฉินเป็นเขตปลอดคนเมา มีการกั้นพื้นที่กั้นผู้ไม่เกี่ยวข้องเข้ามาในห้องฉุกเฉิน และการจำกัดจำนวนญาติ

๑.๓ จัดระบบคัดกรองผู้ป่วยสำหรับผู้ป่วยห้องฉุกเฉินทุกรายเพื่อการให้บริการที่เหมาะสม และจัดให้มีห้องรอตรวจ/พื้นที่รอตรวจ และห้องแยกโรค

๑.๔ การจัดพื้นที่ห้ามเข้าภายในโรงพยาบาล

๒. มาตรการระยะต่อไป

๒.๑ การเพิ่มขวัญและกำลังใจบุคลากรด้วยการพิจารณาทำประกันภัย บุคลากรที่ทำงานในห้องฉุกเฉิน และการเยียวยาช่วยเหลือเบื้องต้นกรณีผู้ให้บริการได้รับผลกระทบจากการบริการทางการแพทย์ ซึ่งเป็นระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจ่ายเงินช่วยเหลือเบื้องต้นแก่ผู้ให้บริการสาธารณสุขที่เป็นไป ตามมาตรา ๔๑ ของพระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๕

๒.๒ วางแผนการบริการ โดยการจัดให้มีการดูแลผู้ป่วยช่องทางพิเศษ อย่างน้อย ๔ กลุ่มโรค คือ โรคหัวใจ โรคงูสวัดเลือดสมอง ภาวะติดเชื้อในกระแสเลือด และอุบัติเหตุ ลดระยะเวลาารอคอยของผู้ป่วยเพื่อป้องกันความเครียด

๒.๓ ผู้ป่วยที่มีข้อบ่งชี้ในการพักรักษาตัวในโรงพยาบาล ให้อยู่ในห้องฉุกเฉิน ไม่เกิน ๒ ชั่วโมง โดยการจัดให้มีระบบสนับสนุนการวินิจฉัยโรค เช่น การวินิจฉัยในห้องปฏิบัติการ, การ X-ray, Ultrasound ที่เข้าถึงได้อย่างรวดเร็ว และจัดให้มีระบบปรึกษาแพทย์ผู้เชี่ยวชาญ

๒.๔ ประสานระดับนโยบายกับกระบวนการยุติธรรม ในการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่บุคลากรทางการแพทย์ หรือเกิดความเสียหายต่อทรัพย์สิน ให้ได้รับอัตราโทษที่สูงกว่ากรณีทั่วไป เพื่อให้เกิดความเด็ดขาดและหยาบจำไม่ให้ทำความผิด พร้อมจะดำเนินการพัฒนาระบบแจ้งเตือน หากเกิดเหตุทะเลาะวิวาทจากโรงพยาบาลไปยังสถานีตำรวจ เพื่อจัดเตรียมกำลังพลสำหรับระงับเหตุได้อย่างทันที่

๔. ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภาที่รัฐมนตรียังไปพิจารณาดำเนินการ

-

๕. การติดตามผลการดำเนินการตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภา

-

*****

๑. สารบบกระทู้ถาม

กระทู้ถามเรื่อง	การแก้ปัญหาคนล้นคุก
ประเภทกระทู้ถาม	กระทู้ถามเป็นหนังสือ
ประเภทของการตอบ	ตอบในราชกิจจานุเบกษา
วันที่เสนอกระทู้ถาม	๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๒
วันที่ตอบกระทู้ถาม	๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๓ (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๗ ตอนพิเศษ ๑๑๔ ง หน้า ๔๕-๕๐)
ผู้ตั้งกระทู้ถาม	นายอำพล จินดาวัฒนะ เป็นผู้ตั้งถาม ถามนายกรัฐมนตรี
ผู้ตอบกระทู้ถาม	พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี

๒. ประเด็นคำถาม

ผู้ตั้งกระทู้ถาม : นายอำพล จินดาวัฒนะ

ด้วยพบว่ามีข้อมูลการศึกษารวบรวมของ Institute for Crime & Justice Policy Research, School of Law, Birkbeck, University of London รายงานว่าในปี ๒๕๖๑ ประเทศไทยมีจำนวนผู้ต้องขัง จำนวน ๓๖๔,๒๘๘ คน และจากผลการศึกษาดังกล่าวได้เทียบสัดส่วนของจำนวนผู้ต้องขังกับจำนวนประชากรแล้วพบว่า ประเทศไทยมีอัตราส่วนผู้ต้องขังสูงถึง ๕๒๖ คน/จำนวนประชากรหนึ่งแสนคน ซึ่งเป็นสัดส่วนที่สูงเป็นลำดับต้น ๆ ของทวีปเอเชียและของโลก กอปรกับได้สำรวจข้อมูลสถิติจำนวนผู้ต้องขังจากเว็บไซต์ของกรมราชทัณฑ์ ณ วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ พบว่ามีจำนวนผู้ต้องขังทั้งสิ้น ๓๖๖,๕๒๘ คน แบ่งออกเป็นนักโทษเด็ดขาด จำนวน ๓๐๕,๓๑๑ คน ผู้ต้องขังระหว่างอุทธรณ์ - ฎีกา จำนวน ๒๘,๓๓๘ คน และอื่น ๆ เช่น ผู้ต้องกักกัน/กักขัง รวมทั้งผู้ต้องขังระหว่างไต่สวนสอบสวนอีก จำนวน ๓๒,๘๗๙ คน ซึ่งในจำนวนดังกล่าวเป็นผู้ต้องขังที่กระทำความผิดเกี่ยวกับคดียาเสพติดมากถึง ๒๘๙,๘๑๔ คน

อย่างไรก็ดี แม้ว่าปรัชญาทางอาชญาวิทยาที่เกี่ยวกับการลงโทษผู้กระทำความผิดจะมีความมุ่งหมายให้ผู้ต้องขังได้รับการพัฒนาพฤติกรรม เพื่อปรับปรุง แก้ไข ฟื้นฟู และคืนคนดีสู่สังคม แต่ขณะเดียวกันหากพิจารณาแนวโน้มจำนวนผู้ต้องขังที่เพิ่มมากขึ้น พบว่า “ปัญหาคนล้นคุก” นำมาซึ่งผลกระทบด้านต่าง ๆ เช่น (๑) การขาดโอกาสในการประกอบอาชีพ ซึ่งกระทบต่อผลิตภาพ (Productivity) ทางเศรษฐกิจและสังคม (๒) การมีต้นทุนและภาระค่าใช้จ่ายในกระบวนการยุติธรรมซึ่งมีผลต่อภาระงบประมาณของภาครัฐ (๓) การมีตราบาปเกิดขึ้นกับผู้พ้นโทษ ซึ่งกระทบต่อการเข้าถึงโอกาสทางเศรษฐกิจและสังคม และ (๔) ทำให้ผู้ต้องขังที่พ้นโทษถูกเบียดขับเข้าสู่วัฏจักรของความเหลื่อมล้ำทางสังคม และทำให้เกิดแรงจูงใจในการหันกลับไปกระทำความผิดซ้ำ

เมื่อพิจารณายุทธศาสตร์ชาติ ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ในประเด็นเกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรมเคารพสิทธิมนุษยชนและปฏิบัติต่อประชาชนโดยเสมอภาค ข้อ ๔.๘.๕ แล้ว พบว่า ได้กำหนดให้มีการนำมาตรการอื่นแทนโทษทางอาญา เพื่อลดทอนความเป็นโทษทางอาญาที่ไม่จำเป็น สร้างความสมดุลระหว่างการบังคับโทษตามคำพิพากษากับการให้โอกาสผู้ต้องโทษกลับคืนสู่สังคม เปิดโอกาสให้ภาคส่วนอื่นเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารการบังคับโทษ และการพัฒนาระบบคุมประพฤติในชุมชน รวมทั้ง การใช้กฎหมายอาญาโดยยึดมั่นหลักการตีความโดยเคร่งครัด ไม่ขยายขอบเขตฐานความผิดให้ครอบคลุมการกระทำที่แท้จริงแล้วไม่เข้าองค์ประกอบ

ดังนั้น เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหา “คนล้นคุก” และเตรียมความพร้อมผู้ต้องขังคืนสู่สังคมมิให้กระทำผิดซ้ำ อันเป็นการเพิ่มผลิตภาพทางเศรษฐกิจ และลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมให้สอดคล้องกับทิศทางของยุทธศาสตร์ชาติด้านต่าง ๆ เช่น ด้านขีดความสามารถในการแข่งขันการพัฒนาเศรษฐกิจ และการกระจายรายได้ ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศและโดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ในประเด็นเกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรม เคารพสิทธิมนุษยชนและปฏิบัติต่อประชาชนโดยเสมอภาค จึงขอเรียนถามว่า

๑. รัฐบาลมีนโยบายเกี่ยวกับการแก้ไข “คนล้นคุก” อย่างไร และมีแนวทางการดำเนินการแก้ปัญหาดังกล่าวเพื่อให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนปฏิรูปประเทศด้านที่เกี่ยวข้องอย่างไร กล่าวคือ

(๑.๑) จะมีมาตรการหรือกลไกในการแก้ปัญหาจำนวนผู้ต้องขังประเภทต่าง ๆ อย่างไร เช่น จะแก้ปัญหาที่ต้นน้ำโดยการลดจำนวนผู้ต้องขังขาเข้า ลดบทบัญญัติที่กำหนดโทษทางอาญาที่ไม่จำเป็น หรือการส่งเสริมให้ประชาชนเข้าถึงสิทธิในกระบวนการยุติธรรม อาทิ สิทธิในการได้รับการปล่อยชั่วคราว เป็นต้น

(๑.๒) จะมีวิธีลดจำนวนผู้ต้องขังที่มีควรถูกกักขังอย่างไร เช่น ผู้ต้องขังในกรณีที่ถูกกฎหมายกำหนดให้กักขังผู้ต้องโทษปรับซึ่งไม่มีเงินชำระค่าปรับ กรณีนี้เป็นสาเหตุประการหนึ่งของจำนวนผู้ต้องขังและยังมีประเด็นที่ต้องพิจารณาในแง่ความเป็นธรรมอีกว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายเช่นนี้เป็นธรรมหรือไม่ เนื่องจากโทษที่แท้จริงของบุคคลผู้นั้นซึ่งควรได้รับคือโทษปรับ

(๑.๓) จะมีมาตรการหรือกลไกทางกฎหมายให้ผู้ต้องขังได้รับสิทธิหรือประโยชน์เช่น การปล่อยชั่วคราว การพักการลงโทษ หรือการได้รับอภัยโทษ อย่างไร

๒. รัฐบาลมีนโยบายเกี่ยวกับการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังเพื่อเตรียมความพร้อมคืนสู่สังคมมิให้กระทำผิดซ้ำ อันเป็นการเพิ่มผลิตภาพทางเศรษฐกิจ และลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม อย่างไร

๓. ประเด็นคำตอบ

ผู้ตอบกระทู้ถาม : พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี

คำตอบข้อที่ ๑ จากข้อมูลของกระทรวงยุติธรรมทราบว่า กรมราชทัณฑ์มีเรือนจำ และทัณฑสถานทั่วประเทศจำนวน ๑๔๓ แห่ง สามารถรองรับผู้ต้องราชทัณฑ์ได้จำนวน ๒๕๔,๓๑๒ คน

แต่จากการสำรวจเมื่อวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๓ ปรากฏว่ามีผู้ต้องราชทัณฑ์ทั้งสิ้นจำนวน ๓๖๗,๙๙๓ คน จึงเกินกว่าที่เรือนจำและทัณฑสถานสามารถรองรับได้ จำนวน ๑๑๓,๖๘๑ คน หรือเกินกว่าร้อยละ ๔๔.๗ ของจำนวนผู้ต้องราชทัณฑ์ที่สามารถรองรับได้ ซึ่งในจำนวนนี้เป็นคดีเกี่ยวกับยาเสพติดจำนวน ๒๙๒,๐๓๘ คน หรือคิดเป็นร้อยละ ๗๙.๓๕ ของจำนวนผู้ต้องราชทัณฑ์ทั้งหมด ซึ่งในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ขออธิบายรายละเอียดตามกระทู้ถาม ดังนี้

๑. มาตรการหรือกลไกในการแก้ปัญหาจำนวนผู้ต้องขังประเภทต่าง ๆ

๑.๑ การใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Monitoring) ในการติดตามตัวผู้ที่ได้รับการพักการลงโทษและลดวันต้องโทษจำคุก ปัจจุบันคณะรัฐมนตรีเห็นชอบให้จัดซื้อ จำนวน ๓๐,๐๐๐ เครื่อง

๑.๒ การปรับปรุงห้องขังให้เป็นพื้นที่นอน ๒ ชั้น สำหรับผู้ต้องขังในเรือนจำเพื่อบรรเทาความแออัดจำนวน ๙๓ แห่ง ห้องขังจำนวน ๑,๘๙๕ ห้อง คิดเป็นพื้นที่นอนที่เพิ่มขึ้นทั้งหมด ๘๗,๒๗๕.๓๔ ตารางเมตร สามารถรองรับผู้ต้องขังได้จำนวน ๗๒,๗๒๙ คน

๒. วิธีลดจำนวนผู้ต้องขังที่มีควรถูกกักขัง เช่น ผู้ต้องขังในกรณีที่ถูกหมายกำหนดให้กักขังผู้ต้องโทษปรับซึ่งไม่มีเงินชำระค่าปรับ และประเด็นในแง่ความเป็นธรรมว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายเช่นนี้เป็นธรรมหรือไม่ เนื่องจากโทษที่แท้จริงซึ่งบุคคลนั้นควรได้รับคือโทษปรับกรณีเกี่ยวกับการกักขังนั้น ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๒๔ วรรคหนึ่ง และวรรคสองได้กำหนดให้กักตัวผู้ต้องโทษกักขังไว้ในสถานที่กักขังซึ่งมิใช่เรือนจำ สถานีตำรวจ หรือสถานที่ควบคุมผู้ต้องหาของพนักงานสอบสวน ซึ่งถ้าศาลเห็นเป็นการสมควรจะสั่งในคำพิพากษาให้กักขังผู้กระทำความผิดไว้ในที่อาศัยของผู้นั้นเอง หรือของผู้อื่นที่ยินยอมรับผู้นั้นไว้ หรือสถานที่อื่นที่อาจกักขังได้เพื่อให้เหมาะสมกับประเภทหรือสภาพของผู้ถูกกักขังก็ได้ ดังนั้น โทษกักขังย่อมไม่มีลักษณะเป็นการเพิ่มจำนวนผู้ต้องขังหรือนักโทษเด็ดขาดในเรือนจำ เนื่องจากกฎหมายได้เปิดช่องให้กักตัวผู้ต้องโทษดังกล่าวไว้ในสถานที่กักขังอื่นอันมิใช่เรือนจำ องค์กรยุติธรรมโดยกรมราชทัณฑ์ได้มีนโยบายเกี่ยวกับการปรับปรุงกระบวนการยุติธรรมเพื่อแก้ไขปัญหาคนล้นคุกในระยะยาว ดังนี้

๒.๑ การแก้ไขกฎหมายที่มีโทษทางอาญาให้มีโทษทางเลือกเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากการกำหนดโทษทางอาญาที่มีเพียง ๕ สถาน คือ ริบทรัพย์สิน ปรับ กักขัง จำคุก และประหารชีวิตนั้น และในการลงโทษผู้กระทำความผิดใช้การจำคุกเป็นหลักจนก่อให้เกิดปัญหาคนล้นคุก ทั้งที่ในบางคดีหรือในความผิดบางประเภทไม่จำเป็นต้องใช้โทษดังกล่าว จึงควรมีการแก้กฎหมายให้มีโทษทางเลือกเพิ่มมากขึ้นเพื่อให้ศาลตัดสินคดีและกำหนดโทษให้เหมาะสมกับพฤติการณ์ลักษณะอาชญากรรมของผู้กระทำความผิดและให้เกิดการลงโทษอย่างเป็นธรรมสำหรับผู้กระทำความผิดในระดับล่างและไม่รุนแรง (nonviolent convictions) และไม่มีความเป็นอาชญากรติดนิสัย หรือเป็นความผิดที่กฎหมายกำหนด (mala prohibita) แต่ไม่มีลักษณะของความรุนแรงก็ควรใช้การบังคับโทษโดยวิธีการอื่นซึ่งเป็นการรับโทษอื่นแทนการคุมขัง (Alternative to incarceration) หรือการเลี้ยงโทษจำคุก

๒.๒ การลดทอนความเป็นอาชญากรรม (Decriminalization) ในคดีที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด เนื่องจากคดียาเสพติดนั้นเป็นคดีที่มีจำนวนผู้ต้องขังมากที่สุด การลดจำนวนผู้ต้องขังในคดีประเภทดังกล่าวลงย่อมส่งผลดีต่อความแออัดในเรือนจำ โดยใช้วิธีการเปลี่ยนทัศนคติของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการปัญหาดังกล่าวจากการเสพยาเสพติดเป็นอาชญากรรมเปลี่ยนเป็นมุมมอง ด้านการสาธารณสุขที่กำหนดให้ผู้เสพยาเสพติดเป็นผู้ป่วยที่จะต้องเข้ารับการรักษาบำบัดฟื้นฟู และต้องดำเนินการควบคุมไปกับการป้องกันและปราบปรามผู้ค้ายาเสพติดด้วย ซึ่งแนวคิดเกี่ยวกับการลดทอนความเป็นอาชญากรรมนี้ หากเป็นคดีที่ไม่ร้ายแรงอาจไม่ต้องเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมทางอาญา แต่ยังต้องรับโทษตามมาตรการทางเลือกอื่น ๆ เช่น การลงโทษทางปกครอง เป็นต้น

๒.๓ การเชื่อมโยงฐานข้อมูลเครือข่ายอาชญากรรม โดยการพัฒนา ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรมคุมประพฤติและกรมราชทัณฑ์ เนื่องจากปัจจุบันระบบฐานข้อมูลอาชญากรรมในแต่ละหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดไม่ได้มีความเชื่อมโยงกันได้อย่างแท้จริง แต่หน่วยงานยังต้องอาศัยพึ่งพาข้อมูลระหว่างกันเพื่อใช้ในการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิด ซึ่งกรมราชทัณฑ์ได้ประสบปัญหานี้เนื่องจากจำเป็นต้องรู้ข้อมูลในการกระทำผิดของผู้กระทำผิดเพื่อจะได้นำไปปฏิบัติอย่างถูกต้อง เช่น การพักการลงโทษการลดวันต้องโทษ การให้ประโยชน์ต่าง ๆ กับผู้กระทำผิด จำเป็นต้องทราบข้อมูลถึงพฤติการณ์การกระทำผิด โดยเฉพาะคดียาเสพติดว่าเป็นผู้ร้ายรายสำคัญของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดหรือไม่ หรือยังมีความเคลื่อนไหวอยู่หรือไม่ หรือผู้ต้องขังนั้นยังมีคดีหรือไม่ เมื่อสามารถเข้าถึงข้อมูลเหล่านี้กรมราชทัณฑ์อาจนำไปใช้ประกอบการพิจารณาให้ประโยชน์แก่ผู้ต้องขังต่อไปซึ่งประโยชน์เหล่านี้อาจส่งผลให้ผู้ต้องขังได้รับการปล่อยตัวก่อนที่จะครบกำหนดโทษจริง แต่ปัจจุบันการเชื่อมโยงฐานข้อมูลดังกล่าวยังไม่สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น หากมีการเชื่อมโยงฐานข้อมูลดังกล่าวได้จะก่อให้เกิดประโยชน์ในเรื่องของการลดระยะเวลาในการตรวจสอบผู้กระทำผิดและลดภาระของเจ้าหน้าที่ทุกส่วนที่เกี่ยวข้อง รวมถึงหากนำฐานข้อมูลเหล่านี้ไปพัฒนาในรูปแบบของ Personal File กล่าวคือ การพัฒนาฐานข้อมูลส่วนบุคคลกับบุคลิกภาพของผู้กระทำผิดมารวมกันจะส่งผลให้สามารถคาดการณ์พฤติกรรมของผู้กระทำผิดได้ว่ามีโอกาสที่จะเกิดขึ้นซ้ำหรือไม่ หรือจะเกิดในบริเวณใดในลักษณะของ Big Data เพื่อการติดตามและเฝ้าระวังให้สังคมมีความปลอดภัยมากยิ่งขึ้น หากกรมราชทัณฑ์ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และกรมคุมประพฤติสามารถพัฒนาฐานข้อมูลเหล่านี้ได้จะก่อให้เกิดประโยชน์อย่างมากในการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดต่อไป

๓. มาตรการหรือกลไกทางกฎหมายให้ผู้ต้องขังได้รับสิทธิหรือประโยชน์ เช่น การปล่อยชั่วคราวการพักการลงโทษ หรือการได้รับอภัยโทษ เป็นต้น

การแก้ปัญหาจำนวนผู้ต้องขังแต่ละประเภทนั้น กระทรวงยุติธรรมโดยกรมราชทัณฑ์ได้ปรับปรุงหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเลื่อนชั้นนักโทษเด็ดขาด จากเดิมที่ใช้ระเบียบกรมราชทัณฑ์ว่าด้วยการเลื่อนและลดชั้นนักโทษเด็ดขาด พ.ศ. ๒๕๕๖ เปลี่ยนเป็นกฎกระทรวงกำหนดประโยชน์ของนักโทษ

เด็ดขาด และเงื่อนไขที่นักโทษเด็ดขาดซึ่งได้รับการลดวันต้องโทษจำคุกหรือพักการลงโทษและได้รับการปล่อยตัวต้องปฏิบัติ พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งส่งผลให้การเลื่อนชั้นนักโทษเด็ดขาดกรณีปรกติที่กำหนดไว้ปีละสองครั้งในวันสิ้นเดือนมิถุนายนและสิ้นเดือนธันวาคม เปลี่ยนเป็นการเลื่อนชั้นนักโทษเด็ดขาดตามกำหนดเวลา และเงื่อนไข ดังต่อไปนี้

(๑) นักโทษเด็ดขาดซึ่งมีกำหนดโทษจำคุกไม่เกินสามปีและต้องโทษจำคุกเพียงคดีเดียว ให้เลื่อนชั้นปีละสามครั้ง คือ ในวันสิ้นเดือนเมษายนครั้งหนึ่ง ในวันสิ้นเดือนสิงหาคมครั้งหนึ่ง และในวันสิ้นเดือนธันวาคมอีกครั้งหนึ่ง

(๒) นักโทษเด็ดขาดซึ่งมีกำหนดโทษจำคุกเกินกว่าสามปีหรือต้องโทษจำคุกหลายคดี ให้เลื่อนชั้นได้ปีละสองครั้ง คือในวันสิ้นเดือนเมษายนครั้งหนึ่งและในวันสิ้นเดือนธันวาคมอีกครั้งหนึ่ง

จากกฎกระทรวงดังกล่าวได้กำหนดให้นักโทษเด็ดขาดที่มีอัตราโทษจำคุกน้อยไม่เกินสามปีและต้องโทษจำคุกเพียงคดีเดียวได้รับโอกาสในการเลื่อนชั้นเร็วขึ้นและนักโทษเด็ดขาดนั้นอาจได้รับสิทธิหรือประโยชน์ ดังนี้

ประการแรก การลดวันต้องโทษจำคุกตามข้อ ๒๖ แห่งกฎกระทรวงฉบับเดียวกันกำหนดให้นักโทษเด็ดขาดซึ่งได้รับโทษจำคุกตามคำพิพากษาถึงที่สุดมาแล้วไม่น้อยกว่าหกเดือนหรือหนึ่งในสามของกำหนดโทษตามหมายศาลในขณะนั้นแล้วแต่อย่างไรจะมากกว่า หรือไม่น้อยกว่าสิบปีในกรณีที่ต้องโทษจำคุกตลอดชีวิตที่มีการเปลี่ยนโทษจำคุกตลอดชีวิตเป็นโทษจำคุกมีกำหนดเวลา อาจได้รับการลดวันต้องโทษจำคุกตามชั้นและตามจำนวนวัน ดังนี้ ชั้นเยี่ยมเดือนละห้าวัน ชั้นดีมากเดือนละสี่วัน และชั้นดีเดือนละสามวัน

ประการที่สอง การพักการลงโทษตามข้อ ๔๒ แห่งกฎกระทรวงฉบับเดียวกัน ซึ่งการพักการลงโทษเป็นมาตรการที่กรมราชทัณฑ์นำมาปฏิบัติต่อนักโทษเด็ดขาดที่ประพฤติตนอยู่ในระเบียบวินัย ตั้งใจศึกษาอบรมและฝึกวิชาชีพ ให้ได้รับการปล่อยตัวไปก่อนครบกำหนดโทษตามคำพิพากษาไปใช้ชีวิตอยู่กับครอบครัวในสังคม ภายใต้เงื่อนไขที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด หากไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขอาจถูกจับเข้ามาคุมขังอีกตามกำหนดโทษที่เหลืออยู่ การพักการลงโทษถือเป็นระบบหนึ่งที่เปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด (Community - based corrections) ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและทัศนคติผู้กระทำผิดให้มีความพร้อมที่จะประพฤติตนเป็นพลเมืองดีสามารถประกอบอาชีพสุจริตและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ด้วยดีภายหลังพ้นโทษโดยไม่หวนกลับไปกระทำผิดซ้ำอีก นักโทษเด็ดขาดได้รับการพักการลงโทษต้องมีคุณสมบัติครบถ้วนตามมาตรา ๕๒ (๗) แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ กล่าวคือ ต้องแสดงให้เห็นว่ามีความประพฤติดี มีความอดสาหะความก้าวหน้าในการศึกษาและทำการงานเกิดผลดี หรือทำความชอบแก่ทางราชการเป็นพิเศษ และการพักการลงโทษจะกระทำได้อต่อเมื่อนักโทษเด็ดขาดได้รับโทษจำคุกมาแล้วไม่น้อยกว่า ๖ เดือน หรือ ๑ ใน ๓ ของกำหนดโทษตามหมายศาลในขณะนั้นแล้วแต่อย่างไรจะมากกว่า หรือไม่น้อยกว่า ๑๐ ปี ในกรณีที่ต้องโทษจำคุกตลอดชีวิต โดยในแต่ละชั้นอาจได้รับการพักการลงโทษ ดังนี้ ชั้นเยี่ยมอาจได้รับการพักการลงโทษไม่เกิน

๑ ใน ๓ ชั้นดีมากอาจได้รับการพักการลงโทษไม่เกิน ๑ ใน ๔ และชั้นดีอาจได้รับการพักการลงโทษไม่เกิน ๑ ใน ๕

คำตอบข้อที่ ๒ ในกรณีแนวทางการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย กรมราชทัณฑ์ ได้ดำเนินการ ดังนี้

๑. การฝึกอบรมวิชาชีพทั้งระยะยาวและระยะสั้น โดยเน้นการวิชาชีพที่ตรงกับความต้องการของตลาด และมีกฎหมายที่ให้การสนับสนุนคือ พระราชกฤษฎีกามาตรการทางภาษีสำหรับนายจ้างและผู้ประกอบการที่จ้างผู้พ้นโทษ

๒. การดำเนินการในเรือนจำโครงสร้างเบาจำนวน ๒๑ แห่ง ซึ่งมีแผนการดำเนินโครงการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ดำเนินการ ๓ รุ่น เป้าหมายการฝึกอบรม ๒๐,๓๑๐ คน

๓. การติดตามดูแลผู้ต้องขังหลังพ้นโทษ กรมราชทัณฑ์มีการดำเนินการศูนย์ประสานงานและส่งเสริมการมีงานทำที่มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและประสานงาน รวมทั้งจัดทำข้อมูลความต้องการมีงานแก่ผู้ใกล้พ้นโทษ อีกทั้งยังรวบรวมและจัดทำข้อมูลของผู้ประกอบการในตำแหน่งว่าง โดยการประสานงานเครือข่ายให้ความช่วยเหลือด้านต่าง ๆ

๔. การใช้ศักยภาพในพื้นที่ของเรือนจำชั่วคราวและทัณฑสถานเปิดทั่วประเทศ กรมราชทัณฑ์มีเรือนจำชั่วคราว ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ใช้สำหรับทำการเกษตรเป็นจำนวนมาก กระจายอยู่ในจังหวัดต่าง ๆ ทั่วประเทศ มีลักษณะเป็นเรือนจำเปิด ไม่มีรั้วกำแพง ใช้สำหรับฝึกวิชาชีพทางการเกษตรให้กับผู้ต้องขังที่เตรียมความพร้อมก่อนปล่อยแต่ปัจจุบันยังขาดการพัฒนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งไม่มีเรือนนอนสำหรับผู้ต้องขัง หากกรมราชทัณฑ์มีงบประมาณในการก่อสร้างเรือนนอนเพิ่มมากขึ้นจะสามารถนำผู้ต้องขังที่ใกล้จะได้รับการปล่อยตัว ประพฤติดี และไม่มีแนวโน้มที่จะหลบหนีไปควบคุมไว้ในเรือนจำชั่วคราวเพิ่มมากขึ้น ซึ่งจะทำความแออัดของผู้ต้องขังในเรือนจำปิดลดน้อยลงได้

๔. ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภาที่รัฐมนตรีรับไปพิจารณาดำเนินการ

-

๕. การติดตามผลการดำเนินการตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภา

-

*****

๑. สารบบกระทู้ถาม

กระทู้ถามเรื่อง	การขยายสัญญาสัมปทาน โครงการระบบทางด่วนขั้นที่ ๒ (ทางพิเศษศรีรัช)
ประเภทกระทู้ถาม	กระทู้ถามเป็นหนังสือ
ประเภทของการตอบ	ตอบในราชกิจจานุเบกษา
วันที่เสนอกระทู้ถาม	๖ มกราคม ๒๕๖๓
วันที่ตอบกระทู้ถาม	๑๒ พฤษภาคม ๒๕๖๓ (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๗ ตอนพิเศษ ๑๑๑ ง หน้า ๒๐-๒๔)
ผู้ตั้งกระทู้ถาม	นายสุรเดช จิรฐิติเจริญ เป็นผู้ตั้งถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม
ผู้ตอบกระทู้ถาม	นายศักดิ์สยาม ชิดชอบ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

๒. ประเด็นคำถาม

ผู้ตั้งกระทู้ถาม : สุรเดช จิรฐิติเจริญ

ตามที่การทางพิเศษแห่งประเทศไทย (กทพ.) ทำสัญญากับบริษัท ทางด่วนและรถไฟฟ้ากรุงเทพ จำกัด (มหาชน) (BEM) ดังนี้

๑. สัญญาโครงการระบบทางด่วนขั้นที่ ๒ (ทางพิเศษศรีรัช) เมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๓๑ โดยมีระยะของสัญญา ๓๐ ปี สิ้นสุดสัญญาในวันที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

๒. สัญญาเพื่อการต่อขยายโครงการทางด่วนขั้นที่ ๒ (ส่วนดี) สิ้นสุดสัญญาในวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๗๐

ซึ่งเมื่อครบกำหนดระยะเวลาสัมปทานวันที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ โครงการระบบทางด่วนขั้นที่ ๒ ก็ต้องตกเป็นทรัพย์สินของการทางพิเศษแห่งประเทศไทย ยกเว้นเฉพาะส่วนดี ซึ่งจะครบกำหนดในวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๗๐ และการทางพิเศษแห่งประเทศไทย (กทพ.) ทำสัญญากับบริษัท ทางด่วนกรุงเทพเหนือ จำกัด (NECL) คือ สัญญาโครงการทางด่วนสายบางปะอิน - ปากเกร็ด (ทางพิเศษอุดรรัถยา) เมื่อวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๓๙ โดยมีระยะเวลาของสัญญา ๓๐ ปี สิ้นสุดสัญญาในวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๖๙ เมื่อวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๖๑ ศาลปกครองสูงสุดพิพากษาให้การทางพิเศษแห่งประเทศไทย (กทพ.) ชำระเงินค่าชดเชยรายได้ที่ลดลงให้แก่ บริษัท ทางด่วนกรุงเทพเหนือ จำกัด (NECL) กรณีการสร้างทางยกระดับดอนเมืองโทลล์เวย์ ช่วงอนุสรณ์สถานแห่งชาติ - รังสิต เป็นทางแข่งขันสำหรับปี พ.ศ. ๒๕๔๒ และปี พ.ศ. ๒๕๔๓ รวมจำนวนกว่า ๑.๘ พันล้านบาท พร้อมดอกเบี้ย

ต่อมา คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๑ เห็นว่าเพื่อบรรเทาความสูญเสียและความเสียหายที่จะเกิดขึ้นแก่รัฐ และเพื่อเป็นการรักษาผลประโยชน์สูงสุดของทางราชการกรณีหน่วยงานของรัฐมีข้อพิพาทตามสัญญาอนุญาตตุลาการหรือถูกฟ้องคดีต่อศาลปกครองเป็นคดีเดียวหรือหลายคดี ในประเด็นเดียวกันหรือเกี่ยวเนื่องกัน จึงมีมติให้หน่วยงานของรัฐนั้น อาจดำเนินการเจรจาต่อรองกับคู่พิพาทเพื่อบรรเทาความเสียหายของรัฐ และให้เกิดความเป็นธรรมแก่ราษฎรได้ ทั้งนี้ “อย่างโปร่งใส ชอบด้วยกฎหมาย และคำนึงถึงผลประโยชน์ของชาติเป็นสำคัญ”

การทางพิเศษแห่งประเทศไทย ได้มีบันทึกที่ กทพ.๑๐/๑๖๗๖ ลงวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๖๒ นำเรื่องการยุติข้อพิพาทโดยการขยายสัญญาสัมปทานโครงการระบบทางด่วนขั้นที่ ๒ (ทางพิเศษศรีรัช รวมส่วนดี) ของบริษัท ทางด่วนและรถไฟฟ้ากรุงเทพ จำกัด (มหาชน) (BEM) และการขยายสัญญาสัมปทานโครงการทางด่วนสายบางปะอิน - ปากเกร็ด (ทางพิเศษอุดรรัถยา) ของบริษัททางด่วนกรุงเทพเหนือ จำกัด (NECL) เพื่อเรียนปลัดกระทรวงคมนาคมเพื่อพิจารณา หากเห็นชอบนำเรียนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมเพื่อพิจารณา และนำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

วันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ ปลัดกระทรวงคมนาคมในฐานะประธานคณะทำงานแก้ไขข้อพิพาทระหว่างทางพิเศษแห่งประเทศไทย (กทพ.) กับบริษัท ทางด่วนและรถไฟฟ้ากรุงเทพ จำกัด (มหาชน) หรือ BEM และบริษัท ทางด่วนกรุงเทพเหนือ จำกัด (มหาชน) หรือ NECL ว่าขณะนี้ กระทรวงคมนาคมได้สรุปแนวทางการยุติข้อพิพาทที่เป็นคดีทางด่วน รวม ๑๗ คดีแล้ว โดยจะมีการต่อขยายสัญญาโครงการทางด่วน เป็นเวลา ๑๕ ปี ๘ เดือน แลกกับการยุติข้อพิพาททั้งหมด ซึ่งมีมูลค่าที่ ๕๘,๘๗๓ ล้านบาท

สาเหตุข้อพิพาทที่เกิดขึ้นที่โครงการทางด่วนสายบางปะอิน - ปากเกร็ด (ทางพิเศษอุดรรัถยา) เนื่องจากมีการก่อสร้างทางแข่งขันของโครงการทางยกระดับดอนเมืองโทลล์เวย์ ช่วงอนุสรณ์สถานแห่งชาติ - รังสิต และมีมติคณะรัฐมนตรีให้ดำเนินการเจรจาต่อรองกับคู่พิพาท โดยดำเนินการ “อย่างโปร่งใส ชอบด้วยกฎหมาย และคำนึงถึงผลประโยชน์ของชาติเป็นสำคัญ” จึงขอเรียนถามว่า

๑. โครงการระบบทางด่วนขั้นที่ ๒ (ทางพิเศษศรีรัช) ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ มีรายได้ปีละเท่าใด มูลค่าโครงการปัจจุบันมีมูลค่าเท่าใด และโครงการทางด่วนสายบางปะอิน - ปากเกร็ด (ทางพิเศษอุดรรัถยา) ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ มีรายได้ปีละเท่าใด มูลค่าโครงการปัจจุบันมีมูลค่าเท่าใด

๒. โครงการระบบทางด่วนขั้นที่ ๒ (ทางพิเศษศรีรัช) เมื่อครบกำหนดสัมปทานในวันที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ จะดำเนินการบริหารโครงการฯ อย่างไร

๓. ข้อพิพาทโครงการทางด่วนสายบางปะอิน - ปากเกร็ด (ทางพิเศษอุดรรัถยา) นำมาเจรจาต่อรองเกี่ยวข้องกับโครงการระบบทางด่วนขั้นที่ ๒ (ทางพิเศษศรีรัช) ได้อย่างไร ทั้ง ๆ ที่ต่างโครงการฯ และต่างบริษัทฯ กัน

๔. โครงการทางด่วนสายบางปะอิน - ปากเกร็ด (ทางพิเศษอุดรรัถยา) มีข้อพิพาทเรื่องใดบ้าง คดีฟ้องร้องวงเงินเท่าใด คดีพิจารณาถึงที่สุดวงเงินเท่าใด เกิดจากสาเหตุใด ข้อบกพร่องอย่างไร

๕. โครงการสัมปทานต่าง ๆ ต่อไปในอนาคต มีแนวทางแก้ไขและป้องกันอย่างไร เพื่อมิให้เกิดข้อพิพาทและเสียเปรียบ โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของชาติเป็นสำคัญ

๓. ประเด็นคำตอบ

ผู้ตอบกระทู้ถาม : นายศักดิ์สยาม ชิดชอบ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

คำถามข้อที่ ๑ โครงการระบบทางด่วนขั้นที่ ๒ (ทางพิเศษศรีรัช) ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ มีรายได้ปีละเท่าใด มูลค่าโครงการปัจจุบันมีมูลค่าเท่าใด และโครงการทางด่วนสายบางปะอิน - ปากเกร็ด (ทางพิเศษอุดรรัถยา) ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ มีรายได้ปีละเท่าใด มูลค่าโครงการปัจจุบันมีมูลค่าเท่าใด

คำตอบ กระทรวงคมนาคมโดยการทางพิเศษแห่งประเทศไทยขอเรียนชี้แจง ดังนี้

๑) โครงการระบบทางด่วนขั้นที่ ๒ (ทางพิเศษศรีรัช) มีมูลค่าโครงการตามบัญชีในปัจจุบัน (ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒) เป็นจำนวน ๑๐,๙๒๙,๙๑๔,๐๐๘.๓๘ บาท และมีรายได้ค่าผ่านทางในปีงบประมาณ ๒๕๖๒ ทั้งสิ้น ๘,๐๒๔,๔๘๙,๘๐๐.๐๖ บาท โดยการทางพิเศษแห่งประเทศไทยได้รับส่วนแบ่งรายได้ ๓,๐๒๒,๗๕๔,๐๕๘.๗๘ บาท ส่วนบริษัท ทางด่วนและรถไฟฟ้ากรุงเทพ จำกัด (มหาชน) (BEM) ได้รับส่วนแบ่งรายได้ ๕,๐๐๑,๗๓๕,๗๔๑.๒๘ บาท ทั้งนี้ บริษัท ทางด่วนและรถไฟฟ้ากรุงเทพ จำกัด (มหาชน) (BEM) ยังคงมีสิทธิได้รับส่วนแบ่งรายได้ค่าผ่านทางจนกว่าจะครบกำหนดระยะเวลาของสัญญา

๒) โครงการทางด่วนสายบางปะอิน - ปากเกร็ด (ทางพิเศษอุดรรัถยา) มีมูลค่าโครงการตามบัญชีในปัจจุบัน (ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒) เป็นจำนวน ๑๐,๕๗๗,๔๖๔,๘๕๖.๙๙ บาทและมีรายได้ค่าผ่านทางในปีงบประมาณ ๒๕๖๒ ทั้งสิ้น ๑,๔๖๔,๑๐๑,๔๙๑.๔๕ บาท โดยเป็นรายได้ค่าผ่านทางของบริษัท ทางด่วนกรุงเทพเหนือ จำกัด (NECL) ทั้งหมด ทั้งนี้ บริษัท ทางด่วนกรุงเทพเหนือ จำกัด (NECL) ยังคงมีสิทธิได้รับรายได้ค่าผ่านทางจนกว่าจะครบกำหนดระยะเวลาของสัญญา

คำถามข้อที่ ๒ โครงการระบบทางด่วนขั้นที่ ๒ (ทางพิเศษศรีรัช) เมื่อครบกำหนดสัมปทานในวันที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ จะดำเนินการบริหารโครงการฯ อย่างไร

คำตอบ เนื่องจากการทางพิเศษแห่งประเทศไทยได้ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๑ ที่ให้หน่วยงานของรัฐนั้นอาจดำเนินการเจรจาต่อรองกับคู่พิพาทเพื่อบรรเทาความเสียหายของรัฐและให้เกิดความเป็นธรรมแก่ราษฎรได้ ทั้งนี้ ให้ดำเนินการอย่างโปร่งใสชอบด้วยกฎหมาย และคำนึงถึงผลประโยชน์ของชาติเป็นสำคัญ โดยการทางพิเศษแห่งประเทศไทยได้เจรจายุติข้อพิพาทตามสัญญาโครงการระบบทางด่วนขั้นที่ ๒ กับบริษัท ทางด่วนและรถไฟฟ้ากรุงเทพ จำกัด (มหาชน) (BEM) และได้เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อขอความเห็นชอบการแก้ไขสัญญาตามขั้นตอนของพระราชบัญญัติการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ. ๒๕๕๖ มาตรา ๔๗ ประกอบพระราชบัญญัติการร่วมลงทุนระหว่างรัฐและเอกชน พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๖๘ (๓) ซึ่งต่อมาคณะรัฐมนตรี

ได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ เห็นชอบการแก้ไขสัญญาโครงการระบบทางด่วนขั้นที่ ๒ และต่อมาการทางพิเศษแห่งประเทศไทยกับบริษัท ทางด่วนและรถไฟฟ้ากรุงเทพ จำกัด (มหาชน) (BEM) ได้ลงนามในสัญญาฉบับแก้ไขเมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ทำให้ระยะเวลาครบกำหนดของโครงการระบบทางด่วนขั้นที่ ๒ (ทางพิเศษศรีรัช) ได้รับการขยายออกไปเป็นวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๗๘

คำถามข้อที่ ๓ ข้อพิพาทโครงการทางด่วนสายบางปะอิน - ปากเกร็ด (ทางพิเศษอุดรรัถยา) นำมาเจรจาต่อรองเกี่ยวข้องกับโครงการระบบทางด่วนขั้นที่ ๒ (ทางพิเศษศรีรัช) ได้อย่างไร ทั้ง ๆ ที่ต่างโครงการฯ และต่างบริษัทฯ กัน

คำตอบ ในการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๑ ที่ให้หน่วยงานของรัฐนั้น อาจดำเนินการเจรจาต่อรองกับคู่พิพาทเพื่อบรรเทาความเสียหายของรัฐและให้เกิดความเป็นธรรมแก่ราษฎรได้ ทั้งนี้ ให้ดำเนินการอย่างโปร่งใส ซอบด้วยกฎหมายและคำนึงถึงผลประโยชน์ของชาติเป็นสำคัญ นั้น นอกจากคดีข้อพิพาทที่ศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษาแล้ว การทางพิเศษแห่งประเทศไทยยังมีข้อพิพาทกับบริษัท ทางด่วนกรุงเทพเหนือ จำกัด (NECL) ที่อยู่ระหว่างดำเนินการในชั้นอนุญาโตตุลาการอีกหลายข้อพิพาท รวมทั้งยังมีคดีข้อพิพาทกับบริษัท ทางด่วนและรถไฟฟ้ากรุงเทพ จำกัด (มหาชน) (BEM) ตามสัญญาโครงการระบบทางด่วนขั้นที่ ๒ ซึ่งเป็นบริษัทที่ถือหุ้นส่วนใหญ่ในบริษัท ทางด่วนกรุงเทพเหนือ จำกัด (NECL) อีกหลายข้อพิพาทที่อยู่ในระหว่างดำเนินการในชั้นอนุญาโตตุลาการและชั้นศาลเช่นเดียวกัน และข้อพิพาทส่วนใหญ่เป็นข้อพิพาทที่มีประเด็นข้อพิพาทเดียวกันหรือเกี่ยวเนื่องกัน จึงเห็นควรให้มีการพิจารณาแนวทางในภาพรวมเพื่อยุติข้อพิพาทกับคู่สัญญาทั้งสองโครงการดังกล่าวในคราวเดียวกัน

คำถามข้อที่ ๔ โครงการทางด่วนสายบางปะอิน - ปากเกร็ด (ทางพิเศษอุดรรัถยา) มีข้อพิพาทเรื่องใดบ้าง คดีฟ้องร้องวงเงินเท่าใด คดีพิจารณาถึงที่สุดวงเงินเท่าใด เกิดจากสาเหตุใด ข้อบกพร่องอย่างไร

คำตอบ โครงการทางด่วนสายบางปะอิน - ปากเกร็ด (ทางพิเศษอุดรรัถยา) มีข้อพิพาท ดังนี้

๑. ข้อพิพาทเรื่องทางแข่งขัน

๑.๑) ข้อพิพาทเรื่องทางแข่งขันของทางพิเศษอุดรรัถยาปี ๒๕๔๒ - ๒๕๔๓ มีทุนทรัพย์ที่พิพาท (คิดถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๑) เป็นจำนวน ๔,๓๑๘.๔ ล้านบาท คดีถึงที่สุดในชั้นศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดงที่ อ. ๙๓๒-๙๓๓/๒๕๖๑ (คดีหมายเลขดำที่ อ. ๙๙๔-๙๙๕/๒๕๕๖)

๑.๒) ข้อพิพาทเรื่องทางแข่งขันของทางพิเศษอุดรรัถยาปี ๒๕๔๔ - ๒๕๖๐ อยู่ในชั้นคณะผู้พิจารณา ข้อพิพาทหมายเลขแดงที่ ๑๗๖/๒๕๖๒

๑.๓) ข้อพิพาทเรื่องทางแข่งขันของทางพิเศษอุดรรัถยาปี ๒๕๖๑ อยู่ในชั้นคณะผู้พิจารณาข้อพิพาทหมายเลขดำ ที่ S.๒/๒๕๖๒

*ข้อพิพาทตามข้อ ๑.๒ และ ๑.๓ มีทุนทรัพย์ที่พิพาทของทั้งสองคดีรวมกัน (คิดถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๑) เป็นจำนวน ๗๔,๕๙๐.๔ ล้านบาท

๒. ข้อพิพาทการปรับอัตราค่าผ่านทาง

๒.๑) ข้อพิพาทการปรับอัตราค่าผ่านทางปี ๒๕๔๖ มีทุนทรัพย์ที่พิพาท (คิดถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๑) เป็นจำนวน ๑,๑๒๓.๙ ล้านบาท อยู่ในชั้นอนุญาโตตุลาการ ข้อพิพาทหมายเลขดำที่ ๑๐๖/๒๕๕๖

๒.๒) ข้อพิพาทการปรับอัตราค่าผ่านทางปี ๒๕๕๑ และ ๒๕๕๖ อยู่ในชั้นอนุญาโตตุลาการ ข้อพิพาทหมายเลขดำที่ ๕๙/๒๕๖๑

๒.๓) ข้อพิพาทการปรับอัตราค่าผ่านทางปี ๒๕๖๑ อยู่ในชั้นคณะผู้พิจารณา ข้อพิพาทหมายเลขแดงที่ ๘๗/๒๕๖๒

*ข้อพิพาทตามข้อ ๒.๒ และ ๒.๓ มีทุนทรัพย์ที่พิพาทของทั้งสองคดีรวมกัน (คิดถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๑) เป็นจำนวน ๔,๙๘๐.๔ ล้านบาท

๓. ข้อพิพาทที่การทางพิเศษแห่งประเทศไทยเป็นผู้เสนอ

๓.๑) ข้อพิพาทเรื่องค่าใช้จ่ายพื้นที่อาคารศูนย์ควบคุมทางพิเศษอุดรรัถยา มีทุนทรัพย์ที่พิพาทเป็นจำนวน ๑.๐๘ ล้านบาท อยู่ในชั้นอนุญาโตตุลาการ ข้อพิพาทหมายเลขดำที่ ๑๓/๒๕๕๒

๓.๒) ข้อพิพาทเรื่องการก่อสร้างทางพิเศษอุดรรัถยา ส่วนที่ ๒ มีทุนทรัพย์ที่พิพาทเป็นจำนวน ๑,๕๘๗.๗ ล้านบาท อยู่ในชั้นอนุญาโตตุลาการ ข้อพิพาทหมายเลขดำที่ ๘/๒๕๕๙ ข้อพิพาทที่เกิดขึ้นตามสัญญาโครงการทางด่วนสายบางปะอิน - ปากเกร็ด (ทางพิเศษอุดรรัถยา) โดยส่วนใหญ่เกิดจากข้อสัญญาที่ไม่ชัดเจน ทำให้มีการตีความสัญญาที่แตกต่างกัน

คำถามข้อที่ ๕ โครงการสัมปทานต่าง ๆ ต่อไปในอนาคต มีแนวทางแก้ไขและป้องกันอย่างไร เพื่อมิให้เกิดข้อพิพาทและเสียเปรียบ โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของชาติเป็นสำคัญ

คำตอบ เพื่อบรรเทาความเสียหายและขจัดข้อขัดแย้งที่อาจเกิดขึ้นกับโครงการสัมปทานต่าง ๆ ในอนาคต คือการคำนึงถึงผลประโยชน์ของชาติเป็นสำคัญในลำดับแรก เมื่อมีปัญหาดังกล่าวแล้วสิ่งที่จะต้องดำเนินการต่อไป ก็คือ

๑. ยึดหลักระเบียบ กฎหมาย และหลักธรรมาภิบาล ในการดำเนินงานอย่างเคร่งครัด
๒. กำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการตรงกับความต้องการของประชาชน
๓. ข้อความหรือคำที่กำหนดในสัญญาต้องชัดเจนและเข้าใจง่าย
๔. หากมีข้อพิพาทเกิดขึ้น ต้องหาข้อยุติโดยเร็ว
๕. ประชาสัมพันธ์โครงการให้ประชาชนทราบทุกขั้นตอน

๔. ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภาที่รัฐมนตรีรับไปพิจารณาดำเนินการ

-

๕. การติดตามผลการดำเนินการตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภา

-

*****

กระทู้ถามของวุฒิสภา ๒๕๖๓

สมัยประชุมสามัญประจำปี ครั้งที่หนึ่ง พ.ศ. ๒๕๖๓

๑. สารบบกระทู้ถาม

กระทู้ถามเรื่อง	การก่อสร้างท่าอากาศยานแห่งใหม่ที่อำเภอบางเลน - นครชัยศรี จังหวัดนครปฐม
ประเภทกระทู้ถาม	กระทู้ถามเป็นหนังสือ
ประเภทของการตอบ	ตอบในที่ประชุมวุฒิสภา
วันที่เสนอกระทู้ถาม	๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๓
วันที่ตอบกระทู้ถาม	การประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันจันทร์ที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๖๓
ผู้ตั้งกระทู้ถาม	นางฉวีรัตน์ เกษตรสุนทร เป็นผู้ตั้งถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม
ผู้ตอบกระทู้ถาม	นายถาวร เสนเนียม รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม (ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ตอบกระทู้ถามแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม)

๒. ประเด็นคำถาม

ผู้ตั้งกระทู้ถาม : นางฉวีรัตน์ เกษตรสุนทร

ด้วยในปัจจุบันปัญหาความหนาแน่นของสนามบินหลักในพื้นที่กรุงเทพมหานคร และปริมณฑล คือ ท่าอากาศยานดอนเมืองมีความสามารถรองรับผู้โดยสารได้ประมาณ ๓๐ ล้านคนต่อปี และท่าอากาศยานสุวรรณภูมิมีความสามารถรองรับผู้โดยสารได้ประมาณ ๔๕ ล้านคนต่อปี การขยายท่าอากาศยาน เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจและการคมนาคมเป็นเรื่องจำเป็นต่อการพัฒนาประเทศ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สามารถบูรณาการการดำเนินการโดยกำหนดแผนการดำเนินการในภาพรวมเพื่อให้สอดคล้องกับแผนการอนุรักษ์ การคมนาคม การพาณิชย์ และการป้องกันประเทศ ภายใต้นโยบาย ยุทธศาสตร์ชาติของรัฐบาล โดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของประชาชน การก่อสร้างท่าอากาศยานในพื้นที่อำเภอบางเลน นครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ซึ่งเป็นพื้นที่ใกล้กรุงเทพมหานครที่กำลังจะเกิดขึ้น เป็นโครงการที่ใช้งบประมาณสูง และใช้พื้นที่เป็นบริเวณกว้าง จึงขอเรียนถามว่า

๑. กระทรวงคมนาคมมีแนวทางและแผนงานในการเตรียมการก่อสร้างท่าอากาศยานในพื้นที่ อำเภอบางเลน นครชัยศรี จังหวัดนครปฐม อีกทั้งมีการวางยุทธศาสตร์และบูรณาการจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องหรือไม่ อย่างไร

๒. กระทรวงคมนาคมมีการพิจารณาเรื่องประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ อีกทั้งความคุ้มค่าต่อประชาชนในพื้นที่และในภาพรวม รวมถึงผลกระทบเกี่ยวกับแหล่งโบราณคดี วัฒนธรรม ประเพณี ความเชื่อของชุมชน ประกอบกับพื้นที่ที่อยู่อาศัยและพื้นที่ทางการเกษตรของชุมชนหรือไม่ อย่างไร

๓. กระทรวงคมนาคมได้มีการจัดทำประชาพิจารณ์ และรับฟังความคิดเห็นต่าง ๆ อย่างรอบด้านในทุกมิติจากประชาชนในพื้นที่หรือไม่ และมีการสรุปและวิเคราะห์ผลการรับฟังความคิดเห็นอย่างครบถ้วนในทุกมิติหรือไม่ อย่างไร

๓. ประเด็นคำตอบ

ผู้ตอบกระทู้ถาม : นายถาวร เสนเนียม รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม

ปัจจุบันมีการเดินทางทางอากาศและมีเที่ยวบินเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ แม้ว่าจะมีการเพิ่มทางขึ้นลงเครื่องบิน และอาคารที่พักผู้โดยสารแล้ว แต่ในภาพรวมยังไม่สามารถรองรับ การเพิ่มขึ้นของผู้โดยสารและเที่ยวบินได้ ทั้งนี้ ขอชี้แจงว่าในปี ๒๕๖๐ กรมท่าอากาศยาน ได้ว่าจ้างบริษัทมาทำการศึกษาความเป็นไปได้ของการจัดตั้งท่าอากาศยาน ผลการศึกษาพื้นที่โครงการที่อยู่ในการศึกษาสร้างท่าอากาศยาน พบว่าพื้นที่อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม มีความเหมาะสมและ เป็นไปได้ นอกจากนี้ได้มีการว่าจ้างบริษัทที่ปรึกษาเพื่อศึกษาเชิงลึก พบว่าพื้นที่อำเภอนครชัยศรี และอำเภอบางเลน มีพื้นที่คาบเกี่ยวกัน ทั้งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสม เนื่องจากทำเลที่ตั้งโครงการไม่ไกล นอกจากนี้พื้นที่ดังกล่าวยังอยู่ในจุดเชื่อมมอเตอร์เวย์สายบางใหญ่ - กาญจนบุรี เข้าสู่ประเทศเมียนมา ที่ทวาย และเชื่อมต่อรถไฟรางคู่ลงสู่ภาคใต้ ทั้งยังเป็นการเชื่อมโยงภายในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง อย่างไรก็ตามยังมีหลายขั้นตอนที่ต้องดำเนินการ อาทิ หลังจากมีผลการศึกษาเบื้องต้นเสร็จ ได้ส่งผลการศึกษาทั้งหมดไปยังสำนักนโยบายและแผน กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และหากผ่านการพิจารณาแล้ว จะเสนอเรื่องเข้ากระทรวงคมนาคมและเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป นอกจากนี้ ยังต้องมีการออกพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินที่จะเวนคืน และขอรับการจัดสรรงบประมาณในการเวนคืนที่ดิน สำรวจพื้นที่เวนคืน และชดเชยให้ประชาชน หลังจากนั้น ก็จะขอรับงบประมาณในการก่อสร้าง และดำเนินการก่อสร้าง

ส่วนผลการศึกษาความคุ้มค่าเชิงเศรษฐศาสตร์ ๓๐ ปี พบว่าอัตราผลตอบแทนทางเศรษฐกิจเท่ากับร้อยละ ๑๘.๗๖ มูลค่าปัจจุบันสุทธิเท่ากับ ๑๑,๒๐๐ กว่าล้านบาท อัตราผลประโยชน์ต่อต้นทุนของโครงการลงทุนทางธุรกิจมีความเหมาะสมในการลงทุน นอกจากนี้ ในส่วนพื้นที่ที่มีความสำคัญ อาทิ วัดต่าง ๆ ในพื้นที่ จากการประเมินไม่พบผลกระทบด้านอาคาร โครงสร้าง และสิ่งปลูกสร้าง ส่วนภาคการเกษตรและมลภาวะที่จะได้รับผลกระทบต้องมีการชดเชยเยียวยาในส่วนนี้ให้กับประชาชน

ในส่วนการประชุมรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ได้มีการ จัดปฐมนิเทศโครงการ มีการประชุมกลุ่มย่อยจำนวนหลายครั้ง อีกทั้งมีการจัดปัจฉิมนิเทศโครงการ ซึ่งผลจากการรับฟังความคิดเห็นจากการปฐมนิเทศ พบว่ามีผู้เห็นด้วย ๕๐.๒ % ไม่เห็นด้วย ๒๖.๒ % ไม่แสดงความเห็น ๒๓.๖ % และหลังจากการประชุมกลุ่มย่อยและปัจฉิมนิเทศ พบว่ามีผู้เห็นด้วยลดลง ไม่เห็นด้วยเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม หลักในการพัฒนาและการบริหารประเทศ ต้องพิจารณาทั้งในภาพรวม และผลกระทบต่อประชาชนเป็นสิ่งสำคัญ

๔. ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภาที่รัฐมนตรีรับไปพิจารณาดำเนินการ

-

๕. การติดตามผลการดำเนินการตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภา

-

*****

๑. สารบบกระทู้ถาม

กระทู้ถามเรื่อง	แผนงานพัฒนาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษตาก
ประเภทกระทู้ถาม	กระทู้ถามเป็นหนังสือ
ประเภทของการตอบ	ตอบในที่ประชุมวุฒิสภา
วันที่เสนอกระทู้ถาม	๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๓
วันที่ตอบกระทู้ถาม	การประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันจันทร์ที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๖๓
ผู้ตั้งกระทู้ถาม	พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช เป็นผู้ตั้งถาม ถามนายกรัฐมนตรื
ผู้ตอบกระทู้ถาม	พลเอก อนุพงษ์ เผ่าจินดา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย (ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ตอบกระทู้ถามแทนนายกรัฐมนตรื)

๒. ประเด็นคำถาม

ผู้ตั้งกระทู้ถาม : พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช

ด้วยอำเภอมแม่สอด จังหวัดตาก เป็นพื้นที่ชายแดนที่เป็นที่ตั้งจุดผ่านแดนถาวรเชื่อมต่อกับจังหวัดเมียวดี ซึ่งเป็นเขตเศรษฐกิจสำคัญของสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ทั้งยังตั้งอยู่แนวเส้นทางระเบียงเศรษฐกิจตะวันออก - ตะวันตก (East-West Economic Corridor : EWEC) ส่งผลให้มีมูลค่าการค้าขายชายแดนหลายหมื่นล้านบาทต่อปี และมีนักลงทุนทั้งจากในและต่างประเทศให้ความสนใจที่จะมาลงทุนในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง อำเภอมแม่สอดจึงเป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพในการเป็นประตูเศรษฐกิจที่จะเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน และสามารถพัฒนาให้เป็นฐานในการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจการค้า การลงทุนภาคอุตสาหกรรม ภาคเกษตร และการท่องเที่ยว ประกอบกับคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ได้มีคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๗๒/๒๕๕๗ แต่งตั้งคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ซึ่งในการประชุมคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ (กนพ.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๗ มีพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ในฐานะหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ เป็นประธานที่ประชุม ได้ให้ความเห็นชอบจัดตั้งอำเภอมแม่สอด จังหวัดตาก เป็นเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ และต่อมาได้มีการจัดตั้งสำนักงานเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษตาก ซึ่งภายในสำนักงานประกอบด้วย ศูนย์บริการเบ็ดเสร็จด้านการลงทุน ศูนย์บริการเบ็ดเสร็จด้านแรงงาน สาธารณสุข และความมั่นคง และศูนย์สถาปนาความสัมพันธ์บ้านพี่เมืองน้องระหว่างแม่สอดและเมียวดี รวมถึงได้มีการเตรียมความพร้อม ด้านโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภคหลายโครงการ ได้แก่ โครงการก่อสร้างทางหลวงหมายเลข ๑๓๐ โครงการก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำเมย แห่งที่ ๒ งานก่อสร้างอาคารที่พักผู้โดยสารหลังใหม่ของท่าอากาศยาน นานาชาติแม่สอด โครงการก่อสร้างสถานีไฟฟ้าแม่สอด ๑

โครงการปรับปรุงขยายระบบประปาส่วนภูมิภาค สาขาแม่สอด ระยะที่ ๑, ๒ และ ๓ โครงการก่อสร้างด้านศุลกากรแม่สอดแห่งที่ ๒ อย่างไรก็ดี แม้ว่า ภาครัฐจะพัฒนาระบบสาธารณสุขโรค การสื่อสาร การคมนาคม และเทคโนโลยีในอำเภอแม่สอดมาโดยตลอด แต่การขับเคลื่อนเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษตากกลับเป็นไปอย่างล่าช้า เนื่องจากประสบปัญหาและอุปสรรคหลายประการ ได้แก่ ปัญหาข้อจำกัดในเรื่องอำนาจและหน้าที่ของเทศบาลนครแม่สอด ปัญหาข้อจำกัดและการจัดทำผังเมือง ปัญหาเรื่องรถขนส่งสินค้าข้ามแดนไทย-สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ปัญหาการหาพื้นที่สร้างแลนด์มาร์คแห่งใหม่ ปัญหาการไม่กำหนดสิทธิประโยชน์ให้นักลงทุนที่พิเศษกว่า เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก และมากกว่าสิทธิพิเศษในสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ปัญหาและข้อจำกัดต่าง ๆ ที่ไม่เอื้อต่อการลงทุนในพื้นที่อำเภอแม่สอด ส่งผลให้นักลงทุนต่างประเทศตัดสินใจที่จะลงทุนในจังหวัดเมียวดีมากกว่าที่อำเภอแม่สอด โดยในระยะเวลา ๒ - ๓ ปี ที่ผ่านมา กลุ่มทุนหย่าไต่จากสาธารณรัฐประชาชนจีนเข้าไปลงทุนเช่าพื้นที่ ๕๐๐,๐๐๐ ไร่ ที่ไถ่โก๊โก๊ จังหวัดเมียวดี รัฐกะเหรี่ยง (ตรงข้ามกับบ้านวังแก้ว อำเภอแม่สอด) กับรัฐบาลสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาเป็นระยะเวลา ๕๐ ปี และสามารถต่อสัญญาเช่าได้อีกคราวละ ๑๐ ปี โดยโครงการนี้จะมีการก่อสร้างอาคารที่อยู่อาศัย โรงแรม อาคารพาณิชย์ สถานบันเทิง มีระบบสาธารณสุขโรค สร้างถนน โรงผสมปูน โรงงานอิฐบล็อก และโรงงาน อุตสาหกรรมผลิตสินค้า ซึ่งมีการคาดการณ์ว่า ในปี ๒๕๗๐ จะมีชาวสาธารณรัฐประชาชนจีนอาศัยตาม แนวชายแดนสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาประมาณ ๑ ล้านคน รวมถึงมีการเตรียมสร้างถนนมอเตอร์เวย์ จากเมืองไถ่โก๊โก๊ถึงเมืองเมะลาโย ระยะทาง ๑๖๐ กิโลเมตร เพื่อเชื่อมกับท่าเรือน้ำลึกที่บริษัทของ สาธารณรัฐประชาชนจีนเตรียมลงทุนก่อสร้างอีกแห่งหนึ่งเพื่อส่งออกสินค้าไปขายทั่วโลก นอกจากนี้ สาธารณรัฐประชาชนจีนและสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาได้มีการทำสัญญาก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐาน เช่น เส้นทางรถไฟความเร็วสูง ท่าเรือน้ำลึก ซึ่งเป็นส่วนสำคัญของโครงการระเบียงเศรษฐกิจสาธารณรัฐประชาชนจีน-สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา สร้างเส้นทางเชื่อมสาธารณรัฐประชาชนจีนสู่มหาสมุทรอินเดีย ตามแนวคิดเส้นทางสายไหม ศตวรรษที่ ๒๑ (One Belt One Road) มีเส้นทางรถไฟไฟฟ้าความเร็วสูงเชื่อมเส้นทางจากย่างกุ้งไปยังคุนหมิง สาธารณรัฐประชาชนจีน ระยะทาง ๑,๙๒๐ กิโลเมตร ซึ่งเส้นทางการลงทุนดังกล่าวไม่มีเส้นทางผ่านประเทศไทย ประชาชนฝั่งไทยจึงแทบไม่ได้ประโยชน์จากการลงทุนดังกล่าวเลย และย่อมสร้างผลกระทบกับการลงทุนในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษตากในอนาคตสมควรที่ภาครัฐจะเร่งแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่ทำให้การขับเคลื่อนเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษตากเป็นไปอย่างล่าช้า จึงขอเรียนถามว่า

๑. รัฐบาลมีแผนงานพัฒนาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษตากหรือไม่ อย่างไร

๒. รัฐบาลมีนโยบายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งดำเนินการพัฒนาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษตากหรือไม่ อย่างไร

๓. ประเด็นคำตอบ

ผู้ตอบกระทู้ถาม : พลเอก อนุพงษ์ เผ่าจินดา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

แผนงานพัฒนาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษตาก อยู่ระหว่างการพิจารณาให้ความเห็นชอบ “ร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ พ.ศ. ...” ของคณะรัฐมนตรี ซึ่งจะเป็นกฎหมายที่รองรับแนวคิดการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษในระดับพื้นที่ภาค นอกจากนี้ ได้กำหนดให้มีคณะกรรมการนโยบายพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ (กพศ.) ซึ่งคณะกรรมการคณะนี้มีอำนาจหน้าที่กำหนดนโยบาย มาตรการการบริหารพัฒนาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษซึ่งมีลักษณะเป็นแผนการกำหนดแนวทางการพัฒนา การวางมาตรการที่สอดคล้องและจำเป็น การกำหนดลักษณะการใช้ประโยชน์พื้นที่รวมทั้งการกำหนดแผนงานโครงการที่จะสามารถขับเคลื่อนให้บรรลุผลสำเร็จ

การดำเนินการที่ผ่านมาหลังจากที่ได้มีการประกาศพื้นที่เป็นเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษตาก หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ระดมสรรพกำลังเพื่อพัฒนาพื้นที่ให้มีความพร้อมในการรองรับกิจกรรมทางเศรษฐกิจในรูปแบบที่หลากหลายที่กำลังจะเกิดขึ้น อย่างไรก็ตาม ภายใต้ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ ๆ ที่ได้กำหนดให้มีการจัดทำแผนงานพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษขึ้น ทำให้ส่วนราชการสามารถจัดทำแผนงานโครงการเพื่อเสนอขอรับการจัดสรรงบประมาณในการขับเคลื่อนเขตพัฒนาเศรษฐกิจภายใต้กรอบนโยบายของรัฐบาลได้คล่องตัวมากขึ้น โดยระเบียบดังกล่าวได้กำหนดให้มีการส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษเพื่อให้เป็นไปตามแผนพัฒนา และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน

๔. ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภาที่รัฐมนตรีรับไปพิจารณาดำเนินการ

-

๕. การติดตามผลการดำเนินการตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภา

-

*****

๑. สารบบกระทู้ถาม

กระทู้ถามเรื่อง	การพัฒนาให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการค้าเมล็ดพันธุ์ระดับเอเชีย
ประเภทกระทู้ถาม	กระทู้ถามเป็นหนังสือ
ประเภทของการตอบ	ตอบในที่ประชุมวุฒิสภา
วันที่เสนอกระทู้ถาม	๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๓
วันที่ตอบกระทู้ถาม	การประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันจันทร์ที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๖๓
ผู้ตั้งกระทู้ถาม	นายสมชาย ชาญณรงค์กุล เป็นผู้ตั้งถาม ถามนายกรัฐมนตรีนายประภัตร โพธสุธน รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ผู้ตอบกระทู้ถาม	(ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ตอบกระทู้ถามแทนนายกรัฐมนตรีนายประภัตร โพธสุธน รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์)

๒. ประเด็นคำถาม

ผู้ตั้งกระทู้ถาม : นายสมชาย ชาญณรงค์กุล

ด้วยประเทศไทยมีพื้นที่ทำการเกษตรประมาณ ๑๔๙ ล้านไร่ และมีพื้นที่การเกษตรที่ใช้เมล็ดพันธุ์ เป็นปัจจัยต้นน้ำในการผลิต จากข้อมูลปี ๒๕๖๐ จำนวน ๘๙.๘๗ ล้านไร่ เป็นการผลิตข้าว ๖๘.๗๓ ล้านไร่ พืชไร่ยกเว้นอ้อย ๑๙.๗๔๖ ล้านไร่ ผักและไม้ดอก ๑.๔ ล้านไร่ ซึ่งสภาพการใช้เมล็ดพันธุ์ในการผลิตของเกษตรกร พบว่า

๑. ข้าว เกษตรกรเก็บเมล็ดพันธุ์ข้าวไว้ใช้เองลดลงจากในอดีตและไม่เพียงพอต่อความต้องการ จึงต้องหาซื้อจากแหล่งเอกชนเพื่อทดแทนส่วนที่ขาด

๒. พืชไร่ ได้แก่ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ส่วนมากใช้ข้าวโพดลูกผสมที่ดำเนินการโดยภาคเอกชน สำหรับพืชตระกูลถั่ว จะใช้ลูกผสมเปิดที่ผลิตโดยทางราชการเป็นสำคัญ

๓. ผักและไม้ดอก เกือบทั้งหมดใช้พันธุ์ลูกผสมที่ดำเนินการโดยภาคเอกชน สำหรับภาคราชการ ผลิตเมล็ดพันธุ์ลูกผสมเปิด

อุตสาหกรรมเมล็ดพันธุ์ของไทยเติบโตอย่างรวดเร็วและเป็นต้นน้ำที่สำคัญ เพราะเป็นปัจจัยหลัก ในการยกระดับผลิตภาพและมูลค่าเพิ่มให้กับเศรษฐกิจการเกษตรของประเทศ จากข้อมูลปี ๒๕๕๗ ประเทศไทยเป็นผู้ส่งออกเมล็ดพันธุ์ลำดับที่ ๒๑ ของโลก อันดับ ๓ ในเอเชีย และอันดับ ๑ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ดังนั้น แผนแม่บทยุทธศาสตร์การพัฒนาอุตสาหกรรมเมล็ดพันธุ์ จึงให้ความสำคัญกับ

การเป็นศูนย์กลางเมล็ดพันธุ์ในระดับสากล (Seed Hub) ในการพัฒนาพันธุ์ ผลิต จำหน่ายเมล็ดพันธุ์ คุณภาพดี และให้บริการเทคโนโลยีที่หลากหลาย โดยแบ่งเป้าหมายเป็น

ระยะสั้น : เป็นฐานการผลิตเมล็ดพันธุ์ที่มีคุณภาพดี นักปรับปรุงพันธุ์มีความเชี่ยวชาญ ในระดับสากล และเกษตรกรมีทักษะที่ดีในการผลิต

ระยะกลาง : เป็นศูนย์กลางการค้าเมล็ดพันธุ์ระดับเอเชีย มูลค่าการส่งออก ๑๐,๐๐๐ ล้านบาท ต่อปี ในจำนวนนี้ร้อยละ ๕๐ เป็นเมล็ดพันธุ์ที่ได้จากการปรับปรุงพันธุ์ภายในประเทศ เป็นศูนย์กลาง การวิจัย พัฒนาเทคโนโลยี การวิเคราะห์ทดสอบเมล็ดพันธุ์ และพัฒนาบุคลากรในอาเซียน

รัฐบาลโดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีหน่วยงานที่ดำเนินงานเกี่ยวกับการพัฒนา เมล็ดพันธุ์ คือกรมวิชาการเกษตร กรมการข้าว และกรมส่งเสริมการเกษตร โดยกรมการข้าวจะมีภารกิจ ในการวิจัย และพัฒนาเทคโนโลยี และส่งเสริมการใช้เมล็ดพันธุ์ข้าวที่มีศูนย์กลางข้าวรับผิดชอบดูแล ด้านข้าว ในภูมิภาคต่าง ๆ กรมวิชาการเกษตรดูแลพันธุ์พืชอื่น ๆ ยกเว้นข้าว ในกระบวนการวิจัย ปรับปรุงพันธุ์ ผลิต เมล็ดพันธุ์ชั้นพันธุ์หลักพันธุ์ขยาย และถ่ายทอดวิทยาการเมล็ดพันธุ์ รวมทั้งการให้ การรับรองก่อนการส่งออก กรมส่งเสริมการเกษตรดูแลในการนำเมล็ดพันธุ์ชั้นพันธุ์ขยายจากกรม วิชาการเกษตรไปผลิตเป็นเมล็ดพันธุ์ชั้นพันธุ์จำหน่ายเพื่อส่งต่อให้เกษตรกรนำไปใช้ต่อไป ซึ่งเมล็ดพันธุ์ เป็นปัจจัยหลักในการผลิตที่เป็นทั้งลูกผสมและลูกผสมเปิดในพืชแต่ละชนิด และกรมส่งเสริมการเกษตร ซึ่งมีเจ้าหน้าที่ใกล้ชิดกับเกษตรกรในทุกพื้นที่จะทำหน้าที่ขยายผลไปสู่การปฏิบัติให้กับเกษตรกร ทั่วประเทศ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ภายใต้แผนแม่บทยุทธศาสตร์การพัฒนาอุตสาหกรรม เมล็ดพันธุ์และแผนแม่บท ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการเกษตรภายใต้แผนย่อยเกษตรอัจฉริยะ ที่มีแนวทางการพัฒนา : ส่งเสริม การพัฒนาพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ปัจจัยการผลิต เครื่องจักรกลและอุปกรณ์ การเกษตร รวมทั้งเทคโนโลยี และนวัตกรรมการเกษตรแห่งอนาคต เพื่อนำมาใช้ในกระบวนการผลิต และเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตการเกษตรทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ ปัจจุบันกรมวิชาการเกษตร และกรมส่งเสริมการเกษตรได้จัดตั้งหน่วยงานภายในระดับกองขึ้น เพื่อรองรับภารกิจในด้านการพัฒนา เมล็ดพันธุ์ให้ได้ปริมาณและคุณภาพตามความต้องการใช้ในประเทศ การพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถในการปรับปรุงพันธุ์และส่งเสริมการใช้ที่มีประสิทธิภาพ สร้างและพัฒนาเกษตรกรให้ผลิต เมล็ดพันธุ์คุณภาพจากเดิม ที่มีอยู่ ๘๐,๐๐๐ ครัวเรือนในปี ๒๕๕๗ ให้เพิ่มขึ้นเพื่อให้อุปทานสอดคล้อง กับอุปสงค์ของการใช้เมล็ดพันธุ์ ในประเทศ สร้างการยอมรับผลการตรวจสอบรับรองเมล็ดพันธุ์ และสามารถส่งออกเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มได้

เมื่อกรมวิชาการเกษตรวิจัยที่ต้องลงทุนค่อนข้างสูงเพื่อให้ได้พันธุ์ดี และมีการผลิตพันธุ์หลัก พันธุ์ขยายแล้ว แต่การเข้าถึงเมล็ดพันธุ์ชั้นพันธุ์จำหน่ายที่จะถึงมือเกษตรกรชาดช่วง เนื่องจากเมื่อมีการ ปรับโครงสร้างหน่วยงาน มีการยุบกองขยายพันธุ์พืชของกรมส่งเสริมการเกษตร ซึ่งเดิมเคยทำหน้าที่ รับเมล็ดพันธุ์ชั้นพันธุ์ขยายจากกรมวิชาการเกษตรมาผลิตและจำหน่ายให้แก่เกษตรกรจึงขาดช่วงไป

กรมส่งเสริมการเกษตรจึงตั้งหน่วยงานระดับกองภายในกรม ซึ่งกองขยายพันธุ์พืช โดยใช้ศักยภาพเดิมของศูนย์ขยายพันธุ์พืชเพาะเลี้ยงมาดำเนินการ แต่ยังคงเป็นหน่วยงานภายในที่ตั้งขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่เกษตรกรเท่านั้น

นอกจากนั้น การจะเป็นผู้ส่งออกเมล็ดพันธุ์สู่ตลาดโลกจำเป็นต้องได้รับการตรวจสอบและรับรองจากห้องปฏิบัติการที่ได้มาตรฐานซึ่งกรมวิชาการเกษตร ได้รับการรับรองห้องปฏิบัติการของศูนย์วิจัยและพัฒนาเมล็ดพันธุ์พืชพิษณุโลก (หน่วยงานภายในภายใต้สังกัดกองวิจัยและพัฒนาเมล็ดพันธุ์พืช) และมีแนวโน้มจะได้รับการรับรองเพิ่มขึ้น เพื่อรองรับการขยายตัวของการส่งออกเมล็ดพันธุ์สู่ตลาดโลกต่อไป จึงขอเรียนถามว่า

๑. รัฐบาลมีแผนปฏิบัติการในการดำเนินงานเพื่อพัฒนาเมล็ดพันธุ์ให้มีคุณภาพและเพียงพอต่อความต้องการใช้ในประเทศ และพัฒนาให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการค้าเมล็ดพันธุ์ ระดับเอเชีย (Seed Hub of Asia) อย่างไร

๒. รัฐบาลมีแผนการรองรับทางด้านหน่วยงานและภารกิจที่ต้องขยายเพื่อรองรับ ความต้องการเมล็ดพันธุ์พืช ทั้งการใช้ภายในประเทศและการส่งออกอย่างไร และจะสามารถดำเนินการได้สมบูรณ์แบบเมื่อใด

๓. รัฐบาลมีแผนและวิธีดำเนินการเพื่อให้บรรลุผลตามยุทธศาสตร์ชาติภายใต้แผนเกษตรอัจฉริยะ ตามแนวทางการพัฒนาให้มีการส่งเสริมพัฒนาเมล็ดพันธุ์พืช ฯลฯ รวมทั้งการดำเนินการภายใต้แผนแม่บทยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบการผลิตเมล็ดพันธุ์พืชอย่างไร

๔. หน่วยงานที่จัดตั้งเป็นการภายในของหน่วยงานระดับกรมของหน่วยงานในกระทรวงเกษตร และสหกรณ์จะสามารถดำเนินงานตามภารกิจที่คาดหวัง และเกิดผลสัมฤทธิ์ตามที่กำหนดไว้ในแผนยุทธศาสตร์ต่าง ๆ ได้หรือไม่ อย่างไร

๕. งบประมาณที่ได้รับปี ๒๕๖๓ หน่วยงานต่าง ๆ จะมีการดำเนินงานในด้านการส่งเสริมและพัฒนาเมล็ดพันธุ์พืชอย่างไร ในปริมาณเท่าใด และสามารถทดแทนส่วนที่ต้องนำเข้าและขยายการส่งออกให้เพิ่มขึ้นได้อย่างไร

๓. ประเด็นคำตอบ

ผู้ตอบกระทู้ถาม : นายประภัตร โพธสุธน รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ปัจจุบันเมล็ดพันธุ์พืชผลิตภายในประเทศไม่เพียงพอต่อความต้องการเมล็ดพันธุ์ข้าว ๖๐ ล้านไร่ เราใช้เมล็ดพันธุ์ข้าว ๑๕ กิโลกรัมต่อไร่ ใช้เมล็ดพันธุ์ข้าว ๑๒๐ ล้านตัน แต่กรมการข้าวผลิตเมล็ดพันธุ์ได้เพียง ๘๐,๐๐๐ กิโลกรัม จึงไม่สามารถแข่งขันได้ และยังให้ภาคเอกชนเพาะเมล็ดพันธุ์ข้าวซึ่งเป็นพันธุ์ข้าวที่ไม่ถูกต้อง และการผลิตเมล็ดพันธุ์พืชต่าง ๆ ก็ไม่เพียงพอเช่นกัน มีการนำเข้าเมล็ดพันธุ์จากต่างประเทศจำนวนมาก เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกามีการนำเข้าเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองกว่า ๓ ล้านตัน

ประเทศไทยจึงไม่สามารถเป็นศูนย์กลางผลิตเมล็ดพันธุ์พืชได้ เนื่องจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รับการจัดสรรงบประมาณไม่เพียงพอ ซึ่งรัฐบาลจะต้องเพิ่มงบประมาณ ในส่วนนี้ให้มากขึ้น และขอให้วุฒิสภาช่วยกันผลักดันในเรื่องนี้ด้วย

๔. ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภาที่รัฐมนตรีรับไปพิจารณาดำเนินการ

-

๕. การติดตามผลการดำเนินการตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภา

-

*****

๑. สารบบกระทู้ถาม

กระทู้ถามเรื่อง	ความคืบหน้าและเป้าหมายของการปฏิรูปตำรวจ ตามรัฐธรรมนูญ
ประเภทกระทู้ถาม	กระทู้ถามด้วยวาจา
ประเภทของการตอบ	ตอบในที่ประชุมวุฒิสภา
วันที่เสนอกระทู้ถาม	๘ มิถุนายน ๒๕๖๓
วันที่ตอบกระทู้ถาม	การประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันจันทร์ที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๖๓
ผู้ตั้งกระทู้ถาม	นายคำคุณ สิทธิสมาน เป็นผู้ตั้งถาม ถาปนายนายกรัฐมนตรี
ผู้ตอบกระทู้ถาม	นายเทวัญ ลิปตพัลลภ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ตอบกระทู้ถามแทนนายกรัฐมนตรี)

๒. ประเด็นคำถาม

ผู้ตั้งกระทู้ถาม : นายคำคุณ สิทธิสมาน

ตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ กำหนดให้มีการปฏิรูปตำรวจ และให้คณะกรรมการปฏิรูปตำรวจดำเนินการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญ อย่างไรก็ตาม อย่างไรก็ดี กำหนดเวลาดังกล่าวได้ล่วงเลยมาสองปีแล้ว ปัจจุบันการปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตำรวจยังไม่แล้วเสร็จ ทั้งที่มีการตั้งคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรม (ตำรวจ) ซึ่งได้ดำเนินการศึกษาและเสนอร่างพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. .... ต่อคณะรัฐมนตรี และคณะรัฐมนตรีเห็นชอบ แล้วส่งให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา โดยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. .... ต่อมาในปี ๒๕๖๒ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. .. และร่างพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีอาญา พ.ศ. .. มีนายมีชัย ฤชุพันธุ์ เป็นประธานกรรมการ มีสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาทำหน้าที่ฝ่ายเลขานุการ ซึ่งปัจจุบันได้พิจารณาเสร็จแล้ว และส่งให้สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ขอเรียนถามว่า รัฐบาลมีแนวทางดำเนินการต่อร่างพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับอย่างไร จะมีการตั้งคณะกรรมการขึ้นมาพิจารณาร่างพระราชบัญญัติอีกคณะหรือไม่ และจะเร่งรัดให้ดำเนินการปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวข้องกับตำรวจให้แล้วเสร็จได้อย่างไร นอกจากนี้ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕๘ ง. ด้านกระบวนการยุติธรรม (๔) เป็นบทบังคับตามรัฐธรรมนูญ นายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรีควรให้ความสำคัญ และเสนอร่างพระราชบัญญัติ

ทั้งสองฉบับเข้าสู่การพิจารณาของรัฐสภา ทั้งนี้ จะขอ นำประเด็นการปฏิรูปตำรวจ ไปอภิปรายในวาระการปฏิรูปประเทศต่อไป

๓. ประเด็นคำตอบ

ผู้ตอบกระทู้ถาม : นายเทวัญ ลิปตพัลลภ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

ในปัจจุบันคณะกรรมการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ... และร่างพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีอาญา พ.ศ. .... ที่นายมีชัย ฤชุพันธุ์ เป็นประธานกรรมการ ได้ดำเนินการตรวจพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับเสร็จเรียบร้อยแล้ว และส่งไปที่สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรีแล้ว ขณะนี้อยู่ระหว่างรอความเห็นจากหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีต่อไป ซึ่งคาดว่าจะใช้เวลาไม่นาน และเมื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีแล้วจะเรียนให้ นายคำคุณ สิทธิสมาน ทราบต่อไป อย่างไรก็ดี แม้ว่าการปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตำรวจจะยังไม่แล้วเสร็จ แต่นายกรัฐมนตรีได้สั่งการให้มีการปฏิรูปตำรวจในระยะเร่งด่วน ตั้งแต่ปี ๒๕๕๙ คู่ขนานกันไป โดยให้มีการปฏิรูปโครงสร้างของตำแหน่งข้าราชการตำรวจ แก้ไขคุณสมบัติเฉพาะสำหรับ ตำแหน่งในสถานีตำรวจ ทุกสายงาน ในสถานีตำรวจต้องผ่านงานสอบสวน ปรับปรุงหลักสูตรของโรงเรียนนายร้อยตำรวจ พัฒนาการพิสูจน์หลักฐานโดยการเพิ่มพนักงานสอบสวนในปี ๒๕๖๒ อีก ๑,๓๐๐ นาย และพัฒนาระบบสารสนเทศสถานีตำรวจ

๔. ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภาที่รัฐมนตรีรับไปพิจารณาดำเนินการ

-

๕. การติดตามผลการดำเนินการตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภา

-

*****

๑. สารบบกระทู้ถาม

กระทู้ถามเรื่อง	การตรวจสอบประวัติอาชญากรรมของบุคคลที่จะบวชเป็นพระ
ประเภทกระทู้ถาม	กระทู้ถามด้วยวาจา
ประเภทของการตอบ	ตอบในที่ประชุมวุฒิสภา
วันที่เสนอกระทู้ถาม	๘ มิถุนายน ๒๕๖๓
วันที่ตอบกระทู้ถาม	การประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันจันทร์ที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๖๓
ผู้ตั้งกระทู้ถาม	นายวันชัย สอนศิริ เป็นผู้ตั้งถาม ถามนายกรัฐมนตรีน
ผู้ตอบกระทู้ถาม	นายเทวัญ ลิปตพัลลภ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ตอบกระทู้ถามแทนนายกรัฐมนตรี)

๒. ประเด็นคำถาม

ผู้ตั้งกระทู้ถาม : นายวันชัย สอนศิริ

ในปัจจุบันได้มีอาชญากรที่กระทำความผิดตามกฎหมายและได้มีการหลบหนีคดีไปอุปสมบท โดยเฉพาะอย่างยิ่งวัดที่อยู่ในพื้นที่ที่ห่างไกลความเจริญ ขอเรียนถามว่า สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติได้มีมาตรการในการตรวจสอบ กลั่นกรองประวัติของพุทธศาสนิกชนผู้ที่ จะทำการอุปสมบทหรือไม่ อย่างไร นอกจากนี้ ได้เสนอให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติเป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่รับสนองงานต่อคณะสงฆ์เพื่อปกป้องและคุ้มครองพระพุทธศาสนา รวมถึงไม่ให้เกิดการทุจริตเงินอุดหนุนการบูรณปฏิสังขรณ์วัด

๓. ประเด็นคำตอบ

ผู้ตอบกระทู้ถาม : นายเทวัญ ลิปตพัลลภ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นต้นมา สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดทุกจังหวัด ได้มีการจัดทำบัตรประจำตัวพระ ๑๓ หลัก (บัตรประชาชนพระ) และได้ทำการตรวจสอบประวัติ ของพุทธศาสนิกชนผู้ที่ จะทำการอุปสมบทไปยังสำนักงานตำรวจแห่งชาติโดยละเอียด รวมทั้งเจ้าอาวาส ซึ่งทำหน้าที่พระอุปชฌาย์ก็ได้ทำการตรวจสอบประวัติของผู้ที่จะทำการอุปสมบทด้วยเช่นกันว่ามีประวัติเป็นอาชญากรรม หรือเคยได้รับโทษจำคุก หรือรอลงอาญาหรือไม่ อีกทั้งได้มีการกำกับดูแลไม่ให้เกิดการทุจริตขึ้นในสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

๔. ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภาที่รัฐมนตรีรับไปพิจารณาดำเนินการ

-

๕. การติดตามผลการดำเนินการตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภา

-

*****

๑. สารบบกระทู้ถาม

กระทู้ถามเรื่อง	การช่วยเหลือ เยียวยา ผู้ประกันตน กรณีการระบาดของ ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙
ประเภทกระทู้ถาม	กระทู้ถามเป็นหนังสือ
ประเภทของการตอบ	ตอบในที่ประชุมวุฒิสภา
วันที่เสนอกระทู้ถาม	๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๓
วันที่ตอบกระทู้ถาม	การประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๙ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันจันทร์ที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๓
ผู้ตั้งกระทู้ถาม	นายเฉลิมชัย เฟื่องคอน เป็นผู้ตั้งถาม ถาปนายนายกรัฐมนตรี
ผู้ตอบกระทู้ถาม	หม่อมราชวงศ์จตุมงคล โสณกุล รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน (ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ตอบกระทู้ถามแทนนายกรัฐมนตรี)

๒. ประเด็นคำถาม

ผู้ตั้งกระทู้ถาม : นายเฉลิมชัย เฟื่องคอน

กองทุนประกันสังคม จัดตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๓ มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นทุนใช้จ่ายให้ผู้ประกันตนได้รับประโยชน์ทดแทน ในกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย กรณีทุพพลภาพ กรณีตาย กรณีคลอดบุตร กรณีสงเคราะห์บุตร กรณีชราภาพ และกรณีว่างงาน ตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ มาตรา ๓๓, ๔๖ โดยกำหนดให้รัฐบาล นายจ้าง และผู้ประกันตน ออกเงินสมทบเข้ากองทุน เพื่อจ่ายประโยชน์ทดแทน ตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งในปัจจุบัน คือ รัฐบาล ๒.๗๕ % นายจ้าง ๕% และผู้ประกันตน ๕%

ณ วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๓ มีสถานประกอบการที่ขึ้นทะเบียนกับกองทุนประกันสังคม มีจำนวน ๔๙๐,๐๗๖ แห่ง ผู้ประกันตน ๑๖,๗๓๙,๐๔๘ คน เป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ จำนวน ๑๑,๗๓๐,๓๕๐ คน มีเงินกองทุนประกันสังคม จำนวน ๒,๐๓๒,๘๔๑ ล้านบาท และรัฐบาลยังคงค้างจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนประกันสังคมอยู่อีกประมาณ ๑๐๗,๐๐๐ ล้านบาท ในส่วนของสถานะเงินกองทุนเพื่อการจ่ายประโยชน์ทดแทนกรณีว่างงาน มีวงเงินรวมทั้งสิ้น ๑๖๔,๐๐๐ ล้านบาท สำหรับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ นั้น มีผู้ประกันตนมาลงทะเบียนเป็นผู้ว่างงาน จำนวน ๑,๑๗๗,๘๔๑ คน และคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๖๓ ให้ความเห็นชอบช่วยเหลือ เยียวยา ผู้ประกันตน กรณีไม่ได้ทำงานหรือนายจ้างไม่ให้ทำงานต้องถูกกักตัว ๑๔ วัน เพื่อเฝ้าระวังการระบาดของโรค เนื่องจากสัมผัสหรือใกล้ชิดผู้ติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ และกรณีผู้ประกันตนไม่สามารถทำงานได้และไม่ได้รับค่าจ้างในระหว่างนั้น ไม่ว่านายจ้างจะหยุด

ประกอบกิจการเอง หรือหยุดประกอบกิจการตามคำสั่งของทางราชการ ให้ผู้ประกันตนได้รับเงินกรณีว่างงาน ๖๒% ของค่าจ้างรายวันไม่เกิน ๙๐ วัน โดยได้รับเงินชดเชยประมาณเดือนละ ๕,๐๔๕ - ๙,๓๐๐ บาท

จากประเด็นการช่วยเหลือ เยียวยา ชดเชย ให้กับผู้ประกันตนดังกล่าว และรัฐบาลได้ขยายมาตรการโดยให้การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ เป็นเหตุสุดวิสัย ทำให้ต้องมีการใช้เงินกองทุนการว่างงานเพิ่มมากขึ้น จึงเกรงว่า กองทุนการว่างงานที่มีอยู่ ๑๖๔,๐๐๐ ล้านบาทจะไม่เพียงพอ และจะถูกใช้จนหมด เนื่องจากขณะนี้กองทุนมีรายรับจากเงินสมทบประกันสังคมลดลง มีรายจ่ายจาก การชดเชยต่าง ๆ กรณีว่างงานเพิ่มมากขึ้น และรัฐบาลก็ยังคงค้างจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนมาโดยตลอด จึงขอเรียนถามว่า

๑. จากข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๓ กองทุนประกันสังคม มีเงินทั้งสิ้น ๒,๐๓๒,๘๔๑ ล้านบาท ขอรบกวนว่าเงินจำนวนดังกล่าวได้นำไปลงทุนเพื่อหาผลประโยชน์อย่างไรบ้าง และปัจจุบันมีเงินสดจำนวนเท่าใด เพียงพอจ่ายผู้ประกันตนกรณีว่างงานจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ หรือไม่

๒. รัฐบาลมีแนวทางและมาตรการระยะยาวในการบริหารกองทุนประกันสังคมอย่างไร เพื่อให้เงินในกองทุนกรณีการว่างงานมีเพียงพอต่อการช่วยเหลือเยียวยาผู้ว่างงาน หากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ยังไม่ดีขึ้นหรือยังไม่กลับเข้าสู่สภาวะปกติ

๓. กรณีรัฐบาลค้างจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนประกันสังคม เพื่อการจ่ายประโยชน์ทดแทนให้กับผู้ประกันตนกว่า ๑๐๗,๐๐๐ ล้านบาท ขอรบกวนเหตุผลว่าเป็นเพราะเหตุใด และทำไมรัฐบาลไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ มาตรา ๔๖

๔. กรณีรัฐบาลมีคำสั่งห้ามบริษัท ห้างร้าน และสถานประกอบการที่มีลูกจ้างในระบบประกันสังคม ดำเนินธุรกิจบางประเภท จนก่อให้เกิดการว่างงานขึ้นอย่างมากมายทั่วประเทศ อันเนื่องมาจากคำสั่งของทางราชการ ขอรบกวนว่ารัฐบาลมีนโยบายที่จะจัดสรรเงินอุดหนุนให้กับกองทุนประกันสังคมเพื่อนำไปช่วยเหลือ เยียวยาผู้ประกันตนหรือไม่ อย่างไร

๓. ประเด็นคำตอบ

ผู้ตอบกระทู้ถาม : หม่อมราชวงศ์จตุมงคล โสณกุล รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน
เงินกองทุนประกันสังคมแบ่งเป็น ๒ ส่วน ดังนี้ ส่วนแรก การลงทุนในหลักทรัพย์ที่มีความมั่นคงสูง เช่น พันธบัตรรัฐบาล พันธบัตรธนาคารแห่งประเทศไทยฯ จำนวน ๑,๖๗๑,๑๗๖ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๘๒ ของเงินกองทุน ส่วนที่สอง การลงทุนในหลักทรัพย์ที่มีความเสี่ยงปกติที่มีผลตอบแทนสูงกว่า เช่น หุ้นสามัญ หน่วยลงทุนในหุ้นต่างประเทศ หน่วยลงทุนในอสังหาริมทรัพย์ฯ จำนวน ๓๖๑,๖๖๕ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๘ ของเงินกองทุน การลงทุนดังกล่าวเป็นไปตามระเบียบว่าด้วยการจัดหาผลประโยชน์ ซึ่งคณะกรรมการประกันสังคมกำหนด โดยให้ลงทุนในหลักทรัพย์มั่นคงสูง

ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ และหลักทรัพย์ที่มีความเสี่ยง ไม่เกินร้อยละ ๔๐ สำหรับการสำรองเงินสด เพื่อจ่ายกรณีว่างงาน ปัจจุบันสำนักงานประกันสังคมได้ดำเนินการจ่ายสิทธิประโยชน์กรณีว่างงานจาก COVID - ๑๙ ไปแล้ว ๑.๖ ล้านครั้ง จำนวน ๗๖๖,๒๔๒ คน เป็นเงินกว่า ๙.๖ พันล้านบาท และได้สำรอง สภาพคล่องไว้รอการจ่ายเงินอีก ๔๐,๐๐๐ ล้านบาท ซึ่งคาดการณ์ว่าจะเพียงพอต่อการจ่ายเงิน กรณีว่างงาน สำหรับการบริหารเงินกองทุนประกันสังคมและกองทุนกรณีว่างงาน สำนักงานประกันสังคมได้มีแนวทาง ในการบริหารเงินลงทุนที่ได้รับผลตอบแทนการลงทุนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องมา โดยตลอด สามารถรองรับการว่างงานที่อาจเพิ่มขึ้นในอนาคต และมีคณะกรรมการติดตามการเบิกสิทธิประโยชน์อย่าง ใกล้ชิดและเตรียมสภาพคล่องให้เพียงพอ กรณีรัฐบาลค้างจ่ายเงินสมทบเดิมไม่มีกฎหมายกำหนดให้รัฐบาลต้องตั้งงบประมาณให้ครบถ้วนและการที่รัฐบาลตัดหนี้กองทุน ไม่มีกฎหมายกำหนดให้ต้องเสียดอกเบี้ยและทุกรัฐบาลมีภาระในการตั้งงบประมาณ การตั้งงบประมาณเพื่อการนี้ จึงไม่ครบถ้วนเป็นส่วนใหญ่ ปัจจุบันมีพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ กำหนดให้รัฐบาลต้องส่งเงินเข้าสมทบหรือชดเชย ตามเวลาที่กฎหมายกำหนด รัฐบาลได้ดำเนินการ และตั้งงบประมาณปี พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๑๒,๕๖๒ บาท ปี ๒๕๖๔ จำนวน ๑๓,๗๘๐ ล้านบาท เพื่อชำระหนี้เก่า และได้จัดสรรเงินกู้ ๑ ล้านบาท โดย ๕๐๐,๐๐๐ ล้านบาท เป็นสินเชื่อตามระบบ ธพท. และ ๔๐๐,๐๐๐ ล้านบาท ในรูปของทุนรักษาเสถียรภาพ ตราสารหนี้ และมีการพัฒนารูปแบบการเงิน ที่กระทรวงแรงงานมีอยู่ และอาจจะจัดเพิ่ม นอกจากนี้ ได้พิจารณาเหตุการณ์ต่าง ๆ ซึ่งมีพัฒนาการ อยู่มาก เช่น ประเทศได้หวั่นรับแรงงานไทยแล้ว โดยให้เข้า State quarantine ๑๔ วันที่ได้หวั่น ซึ่งแม้จะเป็นภาระแก่แรงงาน แต่ทำให้เริ่มหารายได้ได้ระดับหนึ่ง และรัฐบาลมีการตั้งงบประมาณเพื่อชำระหนี้ กองทุนประกันสังคมแล้วและยังมีการตั้งงบประมาณเพิ่มเติม โดยตั้งเป้าหมายว่าภายใน ๕ ถึง ๘ ปีจะ ชำระหนี้กองทุนประกันสังคมได้หมด

๔. ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภาที่รัฐมนตรีรับไปพิจารณาดำเนินการ

-

๕. การติดตามผลการดำเนินการตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภา

-

*****

๑. สารบบกระทู้ถาม

กระทู้ถามเรื่อง	การรื้อถอนโบราณสถาน “บ้านบอมเบย์เบอร์ม่า” ที่จังหวัดแพร่
ประเภทกระทู้ถาม	กระทู้ถามด้วยวาจา
ประเภทของการตอบ	ตอบในที่ประชุมวุฒิสภา
วันที่เสนอกระทู้ถาม	๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๓
วันที่ตอบกระทู้ถาม	การประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๙ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันจันทร์ที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๓
ผู้ตั้งกระทู้ถาม	นายคำคุณ สิทธิสมาน เป็นผู้ตั้งถาม ถามนายกรัฐมนตรี
ผู้ตอบกระทู้ถาม	นายวรารุช ศิลปอาชา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ตอบกระทู้ถามแทนนายกรัฐมนตรี)

๒. ประเด็นคำถาม

ผู้ตั้งกระทู้ถาม : นายคำคุณ สิทธิสมาน

จากกรณีปัญหาการรื้อถอนโบราณสถาน “บ้านบอมเบย์เบอร์ม่า” ซึ่งเป็นอาคารไม้อายุราว ๑๒๐ - ๑๓๐ ปี และใช้เป็นอาคารศูนย์เรียนรู้การป่าไม้ อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ นั้น ปัจจุบัน มีหลายหน่วยงานราชการใช้สถานที่เชิงโบราณสถานเป็นสถานที่ทำการจำนวนมาก และมีการเปลี่ยนแปลงสภาพอาคารจากเดิม การรื้อถอนดังกล่าวเป็นการกระทำความผิดตามกฎหมายอย่างชัดเจน มีโทษทางอาญา โดยตามมาตรา ๔ ส่วนบทนิยาม “โบราณสถาน” ของพระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๔ แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๓๕ ถือว่าอาคารแห่งนี้ เป็นโบราณสถาน ซึ่งการดำเนินการที่ถูกต้องตามกฎหมายต้องขออนุญาตต่อกรมศิลปากร ประกอบกับต้องทำตามเงื่อนไขต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ และหากไม่ดำเนินการจะมีโทษทางอาญา ในกรณีอาคาร “บ้านบอมเบย์เบอร์ม่า” นี้ จากการประชุมร่วมกันของหน่วยราชการและภาคประชาชน จะเห็นได้ว่า การซ่อมแซม การรื้ออาคารไม่ได้กระทำตามหลักวิชาการอนุรักษ์ซ่อมแซม ขอเรียนถามว่า การรื้อถอนโบราณสถาน “บ้านบอมเบย์เบอร์ม่า” เป็นการกระทำความผิดตามกฎหมายหรือไม่ และการซ่อมแซมให้เหมือนเดิม หรือใกล้เคียงเดิมให้มากที่สุดจะดำเนินการอย่างไร และจะใช้งบประมาณส่วนไหน อีกทั้งผู้ใดจะเป็นผู้รับผิดชอบ และจากบทเรียนนี้จะมีการดำเนินการอย่างไรเพื่อไม่ให้เกิดเหตุขึ้นอีก ในส่วนของวุฒิสภานั้น คณะกรรมาธิการสามัญวุฒิสภาชุดที่เกี่ยวข้องกับกรณีดังกล่าว คงรับดำเนินการสอบสวนต่อไป นอกจากนี้ ขอเสนอให้นำเรื่องนี้เข้าสู่คณะรัฐมนตรีเพื่อที่จะดำเนินการอย่างเป็นระบบในเรื่องที่เกี่ยวกับอาคารที่มีลักษณะโบราณสถานตามสภาพ ที่อยู่ในการครอบครองหน่วยงานราชการต่าง ๆ

๓. ประเด็นคำตอบ

ผู้ตอบกระทู้ถาม : นายวรารุท ศิลปอาษา

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมขอแสดงความเสียใจและขอโทษไปยังประชาชนจังหวัดแพร่และประชาชนที่รักในโบราณสถานต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ทั้งนี้ อาคารแห่งนี้ตั้งขึ้นมาตั้งแต่ปีประมาณ พ.ศ. ๒๔๓๒ และปี ๒๕๔๕ โอนมาอยู่ภายใต้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ต่อมา มีแนวคิดจะบูรณะและซ่อมแซมให้ดีขึ้น โดยได้งบประมาณในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ สำหรับความผิดพลาดที่เกิดขึ้น เนื่องจากเจ้าหน้าที่ไม่ได้คำนึงถึงประชาชน และการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ ขณะนี้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช ได้ตั้งกรรมการสอบสวน พร้อมทั้งได้ย้ายหัวหน้าสวนรุกขชาติเซตวันออกนอกพื้นที่ไปแล้ว หากในกระบวนการสอบสวนพบผู้ใดกระทำความผิด โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ ขอให้คำมั่นว่าจะไม่มีการปกป้องผู้กระทำความผิดอย่างแน่นอน ในส่วนความเสียหายที่เกิดขึ้นกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช จะรับผิดชอบค่าใช้จ่ายทั้งหมดในการเยียวยาเพื่อบูรณะอาคารดังกล่าว และจะประสานงานกับทุกหน่วยงานเพื่อขอคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญในการดำเนินการ และต้องมีการประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในจังหวัดอย่างใกล้ชิด ส่วนที่มีการรื้อถอนมาแล้วจะมีการดูแลอย่างเข้มงวดเพื่อป้องกันเหตุต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้น หากใครมีข้อมูลว่า มีการนำไม้ไปขายขอให้แจ้งมาจะดำเนินการให้ถึงที่สุด สำหรับอาคารเก่าอื่น ๆ อาทิ อาคารในพื้นที่ของกรมป่าไม้ ได้กำชับในทุก ๆ พื้นที่ที่มีอาคารเก่าว่าหากจะมีการซ่อมแซมหรือบูรณะ ต้องมีการประชุมร่วมกันของภาคเอกชนและประชาชนในพื้นที่ ถึงความต้องการและวิธีการซ่อมแซม เมื่อได้แนวทางร่วมกันแล้ว จึงจะพิจารณาดำเนินการ

๔. ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภาที่รัฐมนตรีรับไปพิจารณาดำเนินการ

-

๕. การติดตามผลการดำเนินการตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภา

-

*****

๑. สารบบกระทู้ถาม

กระทู้ถามเรื่อง	การจัดทำกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและอนุรักษ์วิถีชีวิต กลุ่มชาติพันธุ์
ประเภทกระทู้ถาม	กระทู้ถามเป็นหนังสือ
ประเภทของการตอบ	ตอบในที่ประชุมวุฒิสภา
วันที่เสนอกระทู้ถาม	๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๓
วันที่ตอบกระทู้ถาม	การประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันจันทร์ที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๓
ผู้ตั้งกระทู้ถาม	นายอำพล จินดาวัฒนะ เป็นผู้ตั้งถาม ถาปนายนายกรัฐมนตรี
ผู้ตอบกระทู้ถาม	นายอิทธิพล คุณปลื้ม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม (ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ตอบกระทู้ถามแทนนายกรัฐมนตรี)

๒. ประเด็นคำถาม

ผู้ตั้งกระทู้ถาม : นายอำพล จินดาวัฒนะ

ตามที่รัฐบาลได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒ โดยมีเอกสาร
ภาคผนวก ๑ ร่างกฎหมายที่สำคัญที่คณะรัฐมนตรีจะตราขึ้นเพื่อดำเนินการตามรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ หมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศ ลำดับที่ ๑๑ กฎหมาย
ว่าด้วยการส่งเสริมและอนุรักษ์วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ซึ่งสอดคล้องกับแผนปฏิรูปประเทศด้านสังคม
ประเด็นการปฏิรูประบบสร้างเสริมชุมชนเข้มแข็งนั้น บัดนี้เวลาล่วงเลยมาแล้วพอสมควร จึงขอเรียนถามว่า

๑. รัฐบาลดำเนินการจัดทำกฎหมายดังกล่าวไปแล้วหรือไม่ ถึงขั้นตอนใด เป็นไปตามแผน
และขั้นตอนปฏิรูปประเทศในเรื่องนี้หรือไม่

๒. การจัดทำร่างกฎหมายดังกล่าว รัฐบาลได้ดำเนินการให้ประชาชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
ได้มีส่วนร่วมด้วยหรือไม่ อย่างไร

๓. รัฐบาลคาดว่าจะส่งร่างกฎหมายดังกล่าวเข้าสู่ขั้นตอนการพิจารณาของฝ่ายนิติบัญญัติ
เมื่อใด

๓. ประเด็นคำตอบ

ผู้ตอบกระทู้ถาม : นายอิทธิพล คุณปลื้ม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม

เมื่อวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๓ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ได้ลงนาม
ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านต่าง ๆ (ฉบับที่ ๒) จำนวน

๑๓ คณะ เพื่อดำเนินการขับเคลื่อนแผนการปฏิรูปประเทศให้เป็นรูปธรรม ซึ่งในการปฏิรูปประเทศ ด้านสังคมจะมีการตราพระราชบัญญัติส่งเสริมและอนุรักษ์วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. .... โดยรัฐบาล มอบหมายให้ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) หน่วยงานในกำกับกระทรวงวัฒนธรรม รับผิดชอบ ในการจัดทำร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการดำเนินการยกร่าง ทั้งนี้ ที่ประชุมคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านสังคม เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ได้ปรับปรุงตัวชี้วัด โดยกำหนดให้มีกฎหมายว่าด้วยส่งเสริมและอนุรักษ์วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ภายในปี ๒๕๖๕ ส่วนการรับฟัง ความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องนั้น ได้มีการจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นจากกลุ่มชาติพันธุ์ไปแล้ว จำนวน ๑๐ ครั้ง โดยมีการพิจารณาประเด็นทางวิชาการเกี่ยวกับการนิยามความหมายของคำว่า "กลุ่ม ชาติพันธุ์" และประเด็นเชิงนโยบายในด้านความมั่นคง ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และด้านการพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่และจะรับฟังความคิดเห็นให้เสร็จสิ้นภายในเดือนตุลาคม ๒๕๖๓ เพื่อนำความคิดเห็นมาประกอบการยกร่างพระราชบัญญัติให้แล้วเสร็จภายในปี ๒๕๖๓ และดำเนินการ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๗๗ รับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจาก กฎหมายอย่างรอบด้านและเป็นระบบ ให้แล้วเสร็จภายในเดือนมีนาคม ๒๕๖๔ เพื่อเสนอร่าง พระราชบัญญัติให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา และส่งให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจร่าง พระราชบัญญัติ และเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาพิจารณา ซึ่งคาดว่าจะประกาศในราชกิจจานุเบกษาได้ภายในปี ๒๕๖๕ โดยร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว มี ๖ หมวด คือ บททั่วไป การส่งเสริม และอนุรักษ์วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ การจัดตั้งคณะกรรมการส่งเสริมและอนุรักษ์วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ และสมัชชาพัฒนาวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ การเพิกถอนพื้นที่ทับซ้อนพื้นที่ส่งเสริมและอนุรักษ์วิถีชีวิต กลุ่มชาติพันธุ์ กองทุนส่งเสริมและอนุรักษ์วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ บทกำหนดโทษ นอกจากนี้ จะขอแก้ไข เพิ่มเติมชื่อร่างพระราชบัญญัติ เป็นร่างพระราชบัญญัติส่งเสริม คุ่มครอง และอนุรักษ์วิถีชีวิต กลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. .... ตามข้อสังเกตของสมาชิกวุฒิสภา

๔. ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภาที่รัฐมนตรีรับไปพิจารณาดำเนินการ

-

๕. การติดตามผลการดำเนินการตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภา

-

*****

๑. สารบบกระทู้ถาม

กระทู้ถามเรื่อง	การประชุมทางการเมืองที่อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย เมื่อ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๓
ประเภทกระทู้ถาม	กระทู้ถามด้วยวาจา
ประเภทของการตอบ	ตอบในที่ประชุมวุฒิสภา
วันที่เสนอกระทู้ถาม	๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๓
วันที่ตอบกระทู้ถาม	การประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันจันทร์ที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๓
ผู้ตั้งกระทู้ถาม	นายคำณู สิทธิสมาน เป็นผู้ตั้งถาม ถามนายกรัฐมนตรีน
ผู้ตอบกระทู้ถาม	พลเอก ชัยชาญ ช้างมงคล รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม (ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ตอบกระทู้ถามแทนนายกรัฐมนตรีน)

๒. ประเด็นคำถาม

ผู้ตั้งกระทู้ถาม : นายคำณู สิทธิสมาน

จากเหตุการณ์การประชุมทางการเมืองที่อนุสาวรีย์ประชาธิปไตยของกลุ่มเยาวชน นิสิตนักศึกษา เมื่อวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ที่ผ่านมา ทำให้ประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศ เกิดความรู้สึกไม่สบายใจ เนื่องจากมีการเผชิญหน้าระหว่างผู้เข้าร่วมชุมนุมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ และมีการเผยแพร่เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสื่อออนไลน์อย่างต่อเนื่อง อีกทั้งได้ปรากฏข้อความที่ไม่เกี่ยวข้องกับข้อเรียกร้องของผู้ร่วมชุมนุมซึ่งได้สร้างความกระทบกระเทือนจิตใจให้แก่ประชาชน ขอเรียนถามว่า รัฐบาลมีความมั่นใจในการบริหารจัดการการประชุมให้มีความสงบเรียบร้อยได้หรือไม่ และจะสร้างความอดทนต่อการยั่วยุให้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจอย่างไรเมื่อเกิดการเผชิญหน้ากับผู้ชุมนุม ตลอดจนมีแนวทางในการแก้ไขปัญหาในระยะยาว และในระยะสั้นอย่างไร ไม่ให้สถานการณ์บ้านเมืองกลับไปเป็นดังเช่นปี พ.ศ. ๒๕๕๗ อีก และจะมีการสื่อสารข้อความไปยังผู้ที่มีความคิดเห็นแตกต่างอย่างไร

๒. ประเด็นคำตอบ

ผู้ตอบกระทู้ถาม : พลเอก ชัยชาญ ช้างมงคล รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม

นายกรัฐมนตรีนมีความห่วงใยต่อสถานการณ์การประชุมที่เกิดขึ้น เนื่องจากเนื้อหาสาระและภาพกิจกรรมบางส่วนไม่เกี่ยวข้องกับข้อเรียกร้องในการชุมนุม ทำให้ประชาชนเกิดความรู้สึกไม่สบายใจ รัฐบาลได้มีการบริหารจัดการเพื่อให้การประชุมเป็นไปด้วยความเรียบร้อย โดยให้เจ้าหน้าที่

มีความอดทนอดกลั้นต่อการช่วยๆของผู้ชุมนุม และมีการชี้แจงข้อกฎหมายว่าสิ่งใดทำได้ สิ่งใดทำไม่ได้ ตลอดจนมีการสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจกับผู้เข้าร่วมชุมนุมโดยตลอด รวมทั้งได้มอบหมายให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติพิจารณาแนวทางในการดูแลการชุมนุมให้เป็นไปตามกฎหมาย รวมทั้งไม่กระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของประชาชน และรัฐบาลได้พิจารณาข้อเรียกร้องของผู้เข้าร่วมชุมนุม จำนวน ๓ ข้อ แล้ว โดยในเรื่องของการเรียกร้องให้รัฐบาลยุบสภาเป็นเรื่องทางการเมือง ซึ่งนายกรัฐมนตรีจะต้องเป็นผู้พิจารณาในเรื่องของข้อเรียกร้องไม่ให้มีการคุกคามประชาชนได้ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจดำเนินการตามกรอบของกฎหมายและจะไม่ทำนอกเหนือจากหน้าที่ ในเรื่องของการแก้ไขรัฐธรรมนูญนั้นสามารถ เสนอความคิดเห็นต่อคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหาหลักเกณฑ์ และแนวทางการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ที่สภาผู้แทนราษฎรตั้งขึ้นได้ รัฐบาลไม่ได้ปิดกั้นต่อเสรีภาพในการชุมนุมหรือแสดงความคิดเห็นในทางการเมือง แต่ต้องอยู่ภายใต้กรอบของกฎหมาย และไม่กระทบต่อความสงบเรียบร้อย รวมทั้งต้องไม่มีการละเมิดสถาบัน

๔. ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภาที่รัฐมนตรีรับไปพิจารณาดำเนินการ

-

๕. การติดตามผลการดำเนินการตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภา

-

*****

๑. สารบบกระทู้ถาม

กระทู้ถามเรื่อง	รายการในทีวีหรือสื่อต่าง ๆ หลอกหลวงมงาย
ประเภทกระทู้ถาม	กระทู้ถามด้วยวาจา
ประเภทของการตอบ	ตอบในที่ประชุมวุฒิสภา
วันที่เสนอกระทู้ถาม	๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๓
วันที่ตอบกระทู้ถาม	การประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันจันทร์ที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๓
ผู้ตั้งกระทู้ถาม	นายวันชัย สอนศิริ เป็นผู้ตั้งถาม ถามนายกรัฐมนตรี้
ผู้ตอบกระทู้ถาม	นายเทวัญ ลิปตพัลลภ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ตอบกระทู้ถามแทนนายกรัฐมนตรี้)

๒. ประเด็นคำถาม

ผู้ตั้งกระทู้ถาม : นายวันชัย สอนศิริ

กรณีรายการโทรทัศน์ที่มีลักษณะเกี่ยวกับเรื่องลึกลับ และความเชื่อต่าง ๆ อาทิ รายการช่องส่องผี ซึ่งรายการลักษณะนี้จะมีบุคคลที่กล่าวอ้างว่าเป็นผู้วิเศษ หรือมีลักษณะพิเศษที่สามารถล่วงรู้เรื่องลึกลับต่าง ๆ ได้ นอกจากนี้ยังมีการหาผลประโยชน์จากความเชื่อดังกล่าวโดยสร้างรายได้เป็นจำนวนมาก ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวจะเกี่ยวข้องกับการคุ้มครองผู้บริโภค ที่อาจมีการหลอกหลวง โฆษณาเกินจริง ก่อผลร้ายต่อสังคม เกิดความแตกแยกขัดแย้งกัน รวมถึงสร้างความมงายในสังคม โดยส่วนราชการที่เกี่ยวข้องต้องดำเนินการ ถึงแม้ว่าจะเป็นเรื่องของความเชื่อส่วนบุคคลก็ตาม แต่ต้องอยู่ภายในกรอบของรัฐธรรมนูญ ที่ต้องไม่เป็นปฏิปักษ์ต่อหน้าที่ของปวงชนชาวไทย ไม่เป็นอันตรายต่อความปลอดภัยของรัฐ และไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ขอเรียนถามว่า รัฐบาลทราบและจะมีมาตรการจัดการ เพื่อไม่ให้เกิดขึ้นอีกในสังคมไทยหรือไม่ อย่างไร

๓. ประเด็นคำตอบ

ผู้ตอบกระทู้ถาม : นายเทวัญ ลิปตพัลลภ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

กรณีรายการช่องส่องผี ที่มีเนื้อหารายการเกี่ยวกับคุณย่าโมและคุณย่าบุญเหลือ ซึ่งมีการบิดเบือนประวัติศาสตร์ สร้างความขัดแย้งและโกรธเคืองกับประชาชนจังหวัดนครราชสีมา นั้น กรณีดังกล่าวได้มีการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ประการแรก ได้ตรวจสอบไปยังวัดศาลาลอย และทราบข้อมูลว่า ไม่ได้มีการขออนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อดำเนินรายการ มีเพียงประสานงาน

ด้วยวาจาเท่านั้น อีกทั้ง ทางวัดไม่ได้คิดว่ารายการดังกล่าวจะมีการบิดเบือนประวัติศาสตร์ ประการที่สอง ได้แจ้งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดนครราชสีมาตรวจสอบข้อเท็จจริงและดำเนินการ พร้อมทั้งให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ส่งเรื่องให้กระทรวงวัฒนธรรมพิจารณาว่าการกระทำดังกล่าวมีความผิดอย่างไร รวมถึงได้หารือไปยัง มหาเถรสมาคมให้ประสานไปยังวัดต่าง ๆ ในกรณีที่จะมีการอนุญาตให้มีการถ่ายทำรายการต่างๆ ให้ช่วยตรวจสอบข้อมูลก่อน ประการที่สาม ได้หารือไปยังคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการ โทคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ว่าจะมีการดำเนินการทางกฎหมายอย่างไร นอกจากนี้ ในกรณีอื่น ๆ ที่อาจจะเข้าข่ายการหลอกลวงและผิดกฎหมายนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องดำเนินการตรวจสอบและดำเนินการ ตามกฎหมายอย่างเข้มงวดต่อไป

๔. ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภาที่รัฐมนตรีรับไปพิจารณาดำเนินการ

-

๕. การติดตามผลการดำเนินการตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภา

-

*****

๑. สารบบกระทู้ถาม

กระทู้ถามเรื่อง	มาตรการคลายล็อกสำหรับคนไทยกลับจากต่างประเทศก่อนมีวัคซีน
ประเภทกระทู้ถาม	กระทู้ถามด้วยวาจา
ประเภทของการตอบ	ตอบในที่ประชุมวุฒิสภา
วันที่เสนอกระทู้ถาม	๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๓
วันที่ตอบกระทู้ถาม	การประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันจันทร์ที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๓
ผู้ตั้งกระทู้ถาม	นายเจตน์ ศิรธรานนท์ เป็นผู้ตั้งถาม ถามนายกรัฐมนตรื
ผู้ตอบกระทู้ถาม	นายดอน ปรมัตถ์วินัย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ (ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ตอบกระทู้ถามแทนนายกรัฐมนตรื)

๒. ประเด็นคำถาม

ผู้ตั้งกระทู้ถาม : นายเจตน์ ศิรธรานนท์

ในภาพรวมของการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ จำนวนผู้ติดเชื้อในทวีปอเมริกามีแนวโน้มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง และขณะนี้ทั่วโลกมีจำนวนผู้ติดเชื้อประมาณ ๑๔.๗ ล้านคน มีผู้เสียชีวิตมากกว่า ๖ แสนคน ส่วนประเทศเพื่อนบ้าน ได้แก่ มาเลเซีย เวียดนาม เมียนมาร์ กัมพูชา และลาว มีผู้ติดเชื้อน้อย จึงถือว่าประเทศในอาเซียนประสบความสำเร็จในการควบคุมโรค ส่วนประเทศไทยปลอดเชื้อ มาแล้ว ๕๕ วัน มีจำนวนผู้ติดเชื้อ ๓,๒๔๙ คน มีผู้เสียชีวิต ๕๘ คน อยู่ในลำดับ ๑๐๑ จากทุกประเทศ ดังนั้น มาตรการคลายล็อกในประเทศจึงเหมาะสมแล้ว อย่างไรก็ตาม ประชาชนยังคงมีความกังวลกรณีคนไทยเดินทางกลับจากต่างประเทศ และกรณีชาวต่างชาติที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทยที่อาจติดเชื้อก่อนเข้าประเทศและมาแพร่เชื้อในประเทศ ทำให้เกิดการระบาดรอบที่สองในประเทศไทย และก่อให้เกิดผลกระทบทางเศรษฐกิจอย่างรุนแรง ศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (ศบค.) และกระทรวงการต่างประเทศจึงควรดำเนินการตามมาตรการอย่างเข้มงวด ขอเรียนถามว่า มีคนไทยตกค้างอยู่ต่างประเทศมากน้อยเพียงใด ต้องใช้ระยะเวลาานเพียงใดในการเดินทางกลับเข้าประเทศ และมีแผนการคลายล็อกสำหรับผู้ที่เดินทางเข้าประเทศอย่างไร เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับประชาชน ทั้งกรณีไม่มีการระบาดในประเทศ และกรณีมีการระบาดในรอบที่สอง

๓. ประเด็นคำตอบ

ผู้ตอบกระทู้ถาม : นายดอน ปรมัตถวินัย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

ตั้งแต่วันที่ ๑๙ - ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓ กระทรวงการต่างประเทศมีแผนนำคนไทยประมาณ ๔,๒๘๗ คน เดินทางกลับประเทศ และตั้งแต่วันที่ ๔ เมษายน ถึงวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๓ มีคนไทยเดินทางกลับประเทศแล้วทั้งสิ้น ๕๖,๙๓๔ คน โดยมีผู้ติดเชื้อสะสมทั้งหมด ๓๑๐ คน (คิดเป็นร้อยละ ๐.๕๔ ของผู้ที่เดินทางกลับจากต่างประเทศทั้งหมด) และรักษาหายดีแล้ว ๒๑๗ คน ในส่วนของกระทรวงการต่างประเทศมีการดำเนินการตามมาตรการควบคุมโรคอย่างเข้มข้นและเป็นระบบ ประกอบกับคนไทยที่อยู่ต่างประเทศดูแลตัวเองได้ค่อนข้างดี ทำให้มีผู้ติดเชื้อน้อย และหากติดเชื้อก็มีการไม่รุนแรง ทั้งนี้ สถานทูตไทยและสถานกงสุลใหญ่ในประเทศต่าง ๆ ได้ประสานงานและติดต่อกับคนไทยที่อยู่ต่างประเทศมาโดยตลอด อีกทั้งมีกลุ่มไลน์ที่มีแพทย์คอยให้คำแนะนำและให้ความเห็นที่เป็นประโยชน์แก่สมาชิกในกลุ่มไลน์ สำหรับแผนการคลายล็อก ปัจจุบันอยู่ในระยะที่ ๕ ซึ่งที่ผ่านมามีการดำเนินการตามขั้นตอนอย่างเป็นระบบ และถ้าบุคลากรทุกภาคส่วนร่วมมือกัน อาสาสมัครทำงานอย่างเต็มที่ ประชาชน ปฏิบัติตามมาตรการต่าง ๆ ของศบค. ประเทศไทยก็จะสามารถรับมือกับการระบาดได้ ส่วนของการฟื้นฟูเศรษฐกิจ ศบค.อนุญาตให้มีกิจกรรมทางเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น มีการเจรจา Travel Bubble กับหลายประเทศที่ให้ความสนใจ ซึ่งต่างประเทศทราบว่าไม่สามารถคลายล็อกหรือปล่อยเสรีได้ทันที การเดินทางและการท่องเที่ยวระหว่างประเทศยังอยู่ในภาวะจำกัด อย่างไรก็ตาม การฟื้นฟูประเทศจากปัญหาเศรษฐกิจ จะทำได้เมื่อสภาวะแวดล้อมของโลกมีความเหมาะสมและมีความสงบ จึงเรียกร้องให้ประเทศที่เป็นปฏิปักษ์ต่อกันลดความขัดแย้ง

๔. ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภาที่รัฐมนตรีรับไปพิจารณาดำเนินการ

-

๕. การติดตามผลการดำเนินการตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภา

-

*****

๑. สารบบกระทู้ถาม

กระทู้ถามเรื่อง

ขอให้ยกระดับนกกางแอนที่ทำรังในสิ่งปลูกสร้างบ้านรังนกนางแอ่นเป็นสัตว์เศรษฐกิจของเกษตรกรและให้ภาคธุรกิจสามารถจำหน่ายรังนกนางแอ่นส่งออกตลาดต่างประเทศได้อย่างเสรีเพื่อนำเงินรายได้เข้ามาฟื้นฟูประเทศ หลังการระบาดของไวรัสโคโรนา โควิด-๑๙

ประเภทกระทู้ถาม

กระทู้ถามเป็นหนังสือ

ประเภทของการตอบ

ตอบในที่ประชุมวุฒิสภา

วันที่เสนอกระทู้ถาม

๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๓

วันที่ตอบกระทู้ถาม

การประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๗ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันจันทร์ที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๓

ผู้ตั้งกระทู้ถาม

นายสวัสดิ์ สัมครพงศ์ เป็นผู้ตั้งถาม ตามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ผู้ตอบกระทู้ถาม

นายวรารุช ศิลปอาชา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒. ประเด็นคำถาม

ผู้ตั้งกระทู้ถาม : นายสวัสดิ์ สัมครพงศ์

ตามที่ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ และได้มีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ แล้ว นั้น ซึ่งพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้ส่งผลกระทบต่อการค้ารังนกนางแอ่นของประชาชนกลุ่มเกษตรกรบ้านรังนกนางแอ่นในประเทศไทย และการส่งออกสู่ตลาดต่างประเทศ เป็นอย่างยิ่ง ทั้งนี้ จากข้อมูลในรายงานการวิจัยที่ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ พบว่า ในปี พ.ศ. ๒๕๓๗ มีนกนางแอ่นในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน ๑๘,๐๐๐ ตัว จังหวัดปัตตานี จำนวน ๓๖,๐๐๐ ตัว จังหวัดนราธิวาส จำนวน ๒๗,๐๐๐ ตัว และ จังหวัดสมุทรสาคร จำนวน ๙,๐๐๐ ตัว รวมทั้งหมดประมาณ ๙๐,๐๐๐ ตัว ซึ่งสามารถรวบรวม ผลผลิตรังนกนางแอ่นที่ทำรังในสิ่งปลูกสร้างได้ประมาณ ๑๐๐ กิโลกรัมต่อปี เท่านั้น ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ได้มีปริมาณบ้านรังนกนางแอ่นหรือคอนโดนิกเพิ่มขึ้นจำนวน ๑๐,๐๒๐ หลัง มีจำนวนนกนางแอ่น ประมาณ ๒ ล้านตัว และจากการสำรวจครั้งล่าสุดของนักวิจัยพบว่า ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ มีบ้านรังนกนางแอ่น หรือคอนโดนิก จำนวน ๑๗,๗๒๐ หลัง และมีปริมาณนกนางแอ่นเพิ่มขึ้นประมาณ ๙,๖๐๐,๐๐๐ ตัว โดยพบในพื้นที่ ๕๔ จังหวัดของประเทศ ซึ่งจำแนกได้เป็นพื้นที่จังหวัด

ภาคใต้ ๑๔ จังหวัด มีจำนวน ๔,๐๐๐ หลัง พื้นที่จังหวัดภาคกลาง ๑๔ จังหวัด มีจำนวน ๓,๕๐๐ หลัง พื้นที่จังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๑๓ จังหวัด มีจำนวน ๒๐๐ หลัง พื้นที่จังหวัดภาคเหนือ ๕ จังหวัด จำนวน ๒๐ หลัง สามารถรวบรวมผลผลิต ที่เป็นรังนกนางแอ่นดิบได้ประมาณ ๑๐,๐๐๐ กิโลกรัมต่อเดือน หากเฉลี่ยราคารังนกนางแอ่นดิบ ที่กิโลกรัมละ ๒๐,๐๐๐ - ๓๐,๐๐๐ บาท จะมีมูลค่ารวมปีละ ๒,๔๐๐ - ๓,๖๐๐ ล้านบาทต่อเดือน หากนำผลผลิตมารวบรวมจะมีประมาณการรายได้ต่อปีถึง ๒๘,๘๐๐ - ๓๓,๒๐๐ ล้านบาทต่อปี ทั้งนี้ ยังไม่นับรวมรังนกนางแอ่นที่ได้มาจากถ้ำในเกาะหรือภูเขา ซึ่งได้รับสัมปทานจากรัฐและรังนก ที่แปรรูปอื่น ๆ ในประเทศไทย จากข้อมูลข้างต้นจึงเห็นได้ว่า สิ่งปลูกสร้างที่เป็นบ้านรังนกนางแอ่น หรือคอนโดมิเนียมมีปริมาณเพิ่มขึ้นทั่วทุกภูมิภาคของประเทศและได้ขยายไปสู่ธุรกิจการก่อสร้างอย่างกว้างขวาง ซึ่งประมาณการว่า หากเกษตรกรได้สร้างบ้านรังนกนางแอ่นหรือคอนโดมิเนียม ๑ หลัง ราคา ๑.๕ ล้านบาท จะมีบ้านรังนกนางแอ่นหรือคอนโดมิเนียมทั่วประเทศ จำนวน ๑๗,๗๒๐ หลัง มูลค่าการก่อสร้างในประเทศ มีจำนวนสูงถึง ๒๖,๕๘๐ ล้านบาท และในอนาคตมีแนวโน้มว่าจะมีปริมาณเพิ่มขึ้นอีกเป็นจำนวนมาก ซึ่งเป็นการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ทำให้หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องมีความวิตกว่านกนางแอ่นจะสูญพันธุ์ หรือมีจำนวนลดน้อยลง จนต้องออกกฎหมายกำหนดให้นกนางแอ่นเป็นสัตว์ป่าสงวนหรือสัตว์ป่าคุ้มครอง และจากข้อมูลรายงานสำรวจของนักวิจัยพบว่า สิ่งปลูกสร้างบ้านรังนกนางแอ่นหรือคอนโดมิเนียม โดยเฉพาะปริมาณนกนางแอ่นและผลผลิตรังนกนางแอ่นได้มีปริมาณเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และนับวันจะเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องแก้ไขกฎหมายให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง โดยกำหนดให้นกนางแอ่นกินรังที่อาศัยในสิ่งปลูกสร้างของเกษตรกรเป็นสัตว์เศรษฐกิจชนิดใหม่ เช่นเดียวกันกับการเลี้ยงผึ้ง ในขณะนี้จึงขอเรียนถามว่า

๑. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีแนวทางที่จะยกระดับเกษตรกรที่ประกอบอาชีพบ้านรังนกนางแอ่น ให้สามารถผลิตรังนกนางแอ่นเพื่อเศรษฐกิจที่มีปริมาณเพิ่มขึ้น โดยการสร้างรายได้ให้กับเกษตรกรไทยหรือไม่ อย่างไร

๒. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีนโยบายที่จะส่งเสริมและสนับสนุนให้เกษตรกรไทยได้มีทุนในการก่อสร้างบ้านรังนกนางแอ่นอย่างไร และจะมีการแก้ไขกฎหมายให้นกนางแอ่น กินรังเป็นสัตว์เศรษฐกิจชนิดใหม่ของประเทศไทยที่สามารถสร้างรายได้ภายในประเทศและกลุ่มเกษตรกรไทย หรือไม่ อย่างไร

๓. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ และกฎหมายลำดับรอง เพื่อที่จะส่งเสริมและสนับสนุนให้เกษตรกร สร้างบ้านรังนกนางแอ่นสามารถขึ้นทะเบียนได้ถูกต้องตามกฎหมาย รวมทั้งสามารถตรวจสอบแหล่งที่มา ของรังนกนางแอ่นให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริงของประเทศไทยหรือไม่ อย่างไร

๔. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายลำดับรองเพื่อรองรับในเรื่องของความแตกต่างระหว่างการรับสัมปทานรังนกนางแอ่นที่มาจากถ้ำในเกาะและภูเขากับการประกอบกิจการทางเศรษฐกิจและสังคมกับรังนกนางแอ่นที่มาจากสิ่งปลูกสร้างบ้านรังนกนางแอ่นหรือคอนโดนิก รวมทั้งระบบการจัดเก็บภาษีต่าง ๆ ให้มีความชัดเจนและเป็นธรรมกับเกษตรกร บ้านรังนกนางแอ่นไว้หรือไม่ อย่างไร

๕. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีแนวทางในการส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ประกอบการสามารถประกอบกิจการเกี่ยวกับธุรกิจรังนกนางแอ่นได้อย่างครบวงจร และสามารถส่งออก รังนกนางแอ่นเพื่อการแข่งขันในตลาดต่างประเทศได้อย่างเสรีเพื่อนำรายได้มาพัฒนาประเทศไว้หรือไม่

๓. ประเด็นคำตอบ

ผู้ตอบกระทู้ถาม : นายวรารุท ศิลปอาษา

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ขณะนี้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช อยู่ระหว่างการยกร่างระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขอรับใบอนุญาตให้เก็บทำอันตราย และมีไว้ครอบครองซึ่งรังของนกนางแอ่นกินรังจากบ้านหรือที่อยู่อาศัย โดยแยกระเบียบและหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการขออนุญาตในส่วนที่เกี่ยวข้องกับรังนกนางแอ่นกินรังในถ้ำ และรังนกนางแอ่นกินรังจากบ้านหรือที่อยู่อาศัยออกกันอย่างชัดเจน และเพื่อความชัดเจนในการตีความ และการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ในการจัดทำร่างระเบียบดังกล่าว จะเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย ในการเก็บรังนกนางแอ่นกินรังเข้ามาร่วมแสดงความคิดเห็นด้วย การออกระเบียบดังกล่าวเพื่อให้ประชาชนสามารถมีไว้ในครอบครองซึ่งรังนกนางแอ่นได้อย่างถูกกฎหมาย และเป็นการส่งเสริมให้ประชาชน สามารถประกอบกิจการเกี่ยวกับธุรกิจรังนกนางแอ่นเพื่อสร้างรายได้ให้กับประชาชนและประเทศ

๔. ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภาที่รัฐมนตรีรับไปพิจารณาดำเนินการ

-

๕. การติดตามผลการดำเนินการตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภา

-

*****

๑. สารบบกระทู้ถาม

กระทู้ถามเรื่อง	การแก้ไขปัญหาช้างป่าบุกรุกพื้นที่ชุมชน
ประเภทกระทู้ถาม	กระทู้ถามเป็นหนังสือ
ประเภทของการตอบ	ตอบในที่ประชุมวุฒิสภา
วันที่เสนอกระทู้ถาม	๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓
วันที่ตอบกระทู้ถาม	การประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๗ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันจันทร์ที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๓
ผู้ตั้งกระทู้ถาม	นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์ เป็นผู้ตั้งถาม ถามรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ผู้ตอบกระทู้ถาม	นายวรารุช ศิลปอาชา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒. ประเด็นคำถาม

ผู้ตั้งกระทู้ถาม : นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์

ด้วยภาพรวมของจำนวนช้างป่าในพื้นที่อนุรักษ์หลายพื้นที่ที่มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น เช่น ในพื้นที่ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัด ภาคตะวันออก บริเวณพื้นที่ป่าอุทยานแห่งชาติกุยบุรี เป็นต้น ในขณะที่แหล่งอาหารตามธรรมชาติลดน้อยลง ทำให้ช้างขาดแคลนอาหาร จึงต้องออกมาหากินนอกเขตพื้นที่ป่า กัดกินพืชผลทางการเกษตร หรือทำร้ายคนในชุมชน สร้างความเสียหายแก่ทรัพย์สินและอันตรายในชีวิตของชาวบ้านในพื้นที่อย่างมาก ส่งผลเป็นความขัดแย้งระหว่างคนกับช้างตลอดมา ทั้งนี้ ปัญหาช้างป่าบุกรุกพื้นที่ชุมชน หรือ “ช้างล้นป่า” เป็นปัญหาที่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชพยายามเร่งแก้ไขมาหลายปี แต่ยังไม่สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ อาจเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์และพัฒนาพื้นที่การเกษตรที่อยู่ติดติดขอบป่า และอาจซ้อนทับกับเส้นทางหากินของช้างป่าในอดีต ประกอบกับปัจจัยภายในที่เกิดจากตัวช้างเอง ที่ต้องหากินพืชพลังงานสูงเพื่อแข่งขันกันสืบพันธุ์ตลอดจนช้างป่ามีพฤติกรรมการหากินที่เปลี่ยนแปลงไป สามารถเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็วว่าพื้นที่ใดมีแหล่งอาหารและไม้กล้วยที่จะเข้ามาในแหล่งชุมชน ทำให้การป้องกันเป็นไปได้ยาก อย่างไรก็ตาม แม้กรมอุทยานแห่งชาติฯ จะมีการใช้เทคโนโลยีติดกล้องส่งสัญญาณภาพ ๒๔ ชั่วโมง ผ่านเครือข่ายสื่อสารในพื้นที่บางแห่ง แต่ก็ยังไม่ครอบคลุมและรับรองได้ว่าใช้งานได้อย่างสมบูรณ์ หรือการสร้างรั้วกันช้างก็ประสบปัญหาทางด้านงบประมาณ ดังนั้น แนวทางแก้ไขปัญหายั่งยืนที่สุด คือ การเร่งเพิ่มพื้นที่ป่าและพัฒนาแหล่งน้ำและอาหารในป่า ให้มีความอุดมสมบูรณ์ ช้างจะได้ไม่ต้องออกไปหากินในชุมชน เสี่ยงต่อการเผชิญหน้าและสร้างความเสียหายแก่ชาวบ้านในชุมชน กรมอุทยานแห่งชาติฯ จึงอาจต้องหา

วิธีการหรือแนวทางที่จะป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้เกิดประสิทธิภาพมากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน จึงขอเรียนถามว่า

๑. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีนโยบายในการแก้ไขปัญหาช้างลันป่าและปัญหาคนที่เข้าไปบุกรุกพื้นที่ที่อยู่อาศัยของช้างหรือไม่ อย่างไร และมีมาตรการเยียวยาหากประชาชน ได้รับความเสียหายหรืออันตรายจากการหากินนอกเขตพื้นที่ของช้างป่าอย่างไร

๒. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีแนวทางในการพัฒนาแหล่งอาหารแหล่งน้ำของช้าง เพื่อให้ช้างสามารถหากินได้โดยไม่ต้องออกพื้นที่ป่าหรือไม่ อย่างไร และจะบริหารจัดการให้ช้างและคนในพื้นที่อยู่ร่วมกัน โดยไม่ขัดแย้งหรือกระทบกระทั่งกันได้อย่างไรหรือไม่ อย่างไร

๓. ประเด็นคำตอบ

ผู้ตอบกระทู้ถาม : นายวรารุส ศิลปอาษา

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

การแก้ไขปัญหาในเรื่องนี้มีเป้าหมายว่าจะทำอะไรให้ช้างอยู่ในพื้นที่ และควบคุมไม่ให้มีจำนวนประชากรเกินศักยภาพในการรองรับได้ของพื้นที่ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้ดำเนินการสร้างคูกั้นช้าง รั้วไฟฟ้า รั้วไฟหนาม รั้วคอนกรีตกึ่งถาวร เพื่อป้องกันไม่ให้ช้างป่าออกนอกพื้นที่อนุรักษ์ ในกรณีที่ประชาชนได้รับความเสียหายหรืออันตรายจากการหากิน นอกเขตพื้นที่ของช้างป่า ได้ให้ความช่วยเหลือเยียวยาเบื้องต้นแก่ผู้ประสบภัยกรณีช้างป่าทำลายทรัพย์สิน หรือพืชผลทางการเกษตรเสียหายผ่านทางกองทุนพิชิตอาหารแห่งประเทศไทย นอกจากนี้ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชได้ดำเนินงานภายใต้กิจกรรมการแก้ไขปัญหาช้างป่าและสัตว์ป่าที่สร้างผลกระทบ ต่อราษฎรนอกพื้นที่อนุรักษ์สัตว์ป่า ในพื้นที่กลุ่มป่าตะวันตก (ป่ารอยต่อ ๕ จังหวัด) โดยมีกิจกรรมที่สำคัญคือ ดำเนินงานฟื้นฟูป่า พัฒนาแหล่งน้ำและแหล่งอาหารให้มีความอุดมสมบูรณ์ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ เพื่อดึงช้างกลับคืนสู่ผืนป่าใหญ่

๔. ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภาที่รัฐมนตรีรับไปพิจารณาดำเนินการ

-

๕. การติดตามผลการดำเนินการตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภา

-

*****

๑. สารบบกระทู้ถาม

กระทู้ถามเรื่อง	การปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ตามร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ....
ประเภทกระทู้ถาม	กระทู้ถามเป็นหนังสือ
ประเภทของการตอบ	ตอบในที่ประชุมวุฒิสภา
วันที่เสนอกระทู้ถาม	๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๓
วันที่ตอบกระทู้ถาม	การประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๗ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันจันทร์ที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๓
ผู้ตั้งกระทู้ถาม	นายเฉลิมชัย เฟื่องคอน เป็นผู้ตั้งถาม ถาปนายนายกรัฐมนตรี
ผู้ตอบกระทู้ถาม	นายณัฐพล ทีปสุวรรณ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ตอบกระทู้ถามแทนนายกรัฐมนตรี)

๒. ประเด็นคำถาม

ผู้ตั้งกระทู้ถาม : นายเฉลิมชัย เฟื่องคอน

ด้วยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ หมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศ มาตรา ๒๕๘ จ. ด้านการศึกษา ได้กำหนดไว้ว่า

๑. ดำเนินการให้เด็กเล็กได้การดูแล และพัฒนาก่อนเข้ารับการศึกษาตามมาตรา ๕๔ วรรคสอง เพื่อให้เด็กเล็กได้รับการพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัยโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย

๒. ดำเนินการตรากฎหมายเพื่อจัดตั้งกองทุนตามมาตรา ๕๔ วรรคหก ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้

๓. ให้มีกลไกและระบบการผลิตคัดกรอง และพัฒนาผู้ประกอบวิชาชีพครูและอาจารย์ ให้ได้ผู้มีจิตวิญญาณของความเป็นครูมีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริง ได้รับค่าตอบแทนที่เหมาะสมกับความสามารถและประสิทธิภาพในการสอน รวมทั้งมีกลไกสร้างระบบคุณธรรมในการบริหารงานบุคคลของผู้ประกอบวิชาชีพครู

๔. ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนทุกระดับ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนได้ตามความถนัด และปรับปรุงโครงสร้างของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อบรรลุเป้าหมายดังกล่าว โดยสอดคล้องกันทั้งในระดับชาติและระดับพื้นที่

และมาตรา ๒๖๑ ในการปฏิรูปตามมาตรา ๒๕๘ จ. ด้านการศึกษา กำหนดให้มี “คณะกรรมการที่มีความเป็นอิสระคณะหนึ่งที่คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งดำเนินการศึกษา และจัดทำข้อเสนอแนะและร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการ ให้บรรลุเป้าหมายเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีดำเนินการต่อไป โดยให้คณะกรรมการดำเนินการศึกษาและจัดทำข้อเสนอแนะ และร่างกฎหมายให้แล้วเสร็จ และเสนอต่อคณะรัฐมนตรีภายใน ๒ ปี นับแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้ง”

ในข้อเท็จจริง คณะรัฐมนตรีได้แต่งตั้งคณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา เมื่อวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๙ และครบกำหนดเวลาศึกษาและพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. .... เมื่อวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๑ ซึ่งคณะกรรมการได้ดำเนินการเสร็จเรียบร้อยและนำเสนอคณะรัฐมนตรี ภายในเวลาที่กำหนด แต่ได้มีการแก้ไขในหลายประการ จึงดำเนินการยังไม่แล้วเสร็จ และคณะรัฐมนตรีได้มีมติ เมื่อวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๒ ให้กระทรวงศึกษาธิการพิจารณาทบทวนความสอดคล้องของร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. .... แล้วแจ้งให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อดำเนินการต่อไป ขณะนี้ ยังไม่ทราบผลความคืบหน้าของการดำเนินการแต่อย่างใด จึงขอเรียนถามว่า

๑. ขณะนี้ร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. .... อยู่ในขั้นตอนไหนของการดำเนินการ และคาดว่าจะนำเสนอให้รัฐสภาพิจารณาได้เมื่อใด เนื่องจากเป็นกฎหมายปฏิรูปประเทศ ต้องประชุมพิจารณา ในที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๗๐

๒. ในร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว มีรายละเอียดที่สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๘ จ. ด้านการศึกษา อย่างไร ในประเด็นดังนี้

๒.๑ มีกลไกและระบบการผลิต คัดกรอง และพัฒนาผู้ประกอบวิชาชีพครูและอาจารย์ ให้ได้ผู้มีจิตวิญญาณของความเป็นครู มีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริง

๒.๒ ให้ได้รับค่าตอบแทนที่เหมาะสมกับความสามารถและประสิทธิภาพในการสอน รวมทั้งมีกลไกสร้างระบบคุณธรรมในการบริหารงานบุคคลของผู้ประกอบวิชาชีพครู

๒.๓ การจัดการเรียนการสอนเพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑ และในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙

๒.๔ ปรับปรุงโครงสร้างของกระทรวงศึกษาธิการ ให้สอดคล้องกันทั้งในระดับชาติ และระดับพื้นที่

๒.๕ การจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ

๒.๖ สถานศึกษามีความเป็นอิสระในการบริหารและจัดการศึกษา

๒.๗ การยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาในพื้นที่ห่างไกล

๓. ประเด็นคำตอบ

ผู้ตอบกระทู้ถาม : นายณัฐพล ทีปสุวรรณ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

แต่เดิมมีการเสนอให้ตราเป็นพระราชกำหนดแต่มีการพิจารณาให้ออกเป็นพระราชบัญญัติการศึกษาเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล สำหรับความล่าช้าในการนำเสนอต่อรัฐสภานั้น เนื่องจากต้องพิจารณารายละเอียดและกระบวนการให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน รวมถึงการขับเคลื่อนประเทศในอนาคตเพื่อที่จะให้เป็นพระราชบัญญัติการศึกษาที่ครบถ้วนในทุกประเด็น ในส่วนกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษานั้น ได้มีการนำมาขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม คาดว่าภายในสิ้นปีนี้จะสามารถนำผลกระทบต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในช่วงโควิด ๑๙ รวมถึงเรื่องต่าง ๆ ที่มีความจำเป็นต่อการพัฒนาการศึกษา รวมทั้งการรับฟังความคิดเห็นเพิ่มเติมต่าง ๆ มาพิจารณาประกอบเพื่อให้พระราชบัญญัติฉบับนี้มีความสมบูรณ์ครบถ้วน สำหรับกรณีในช่วงโควิด ๑๙ ได้มีการนำกลไกและใช้เทคโนโลยีมาผสมผสานในรูปแบบต่าง ๆ โดยใช้กับทั้งในส่วนของครูและนักเรียน ซึ่งอาจยังไม่มีความพร้อม อย่างไรก็ตาม ครูได้รับโอกาสในการฝึกและพัฒนาทักษะเพิ่มเติมในการสอนผ่านระบบดิจิทัล ซึ่งสอดคล้องกับการสร้างศูนย์พัฒนาครูในทุกพื้นที่เพื่อให้ครูได้มีโอกาสรับความรู้และเพิ่มทักษะในหลายเรื่อง รวมทั้งมีการประเมินผลอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการดำเนินการต่าง ๆ เหล่านี้ไม่ต้องรอการตราพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ โดยการปฏิรูปและพัฒนาการระบบศึกษาผ่านกลไกรูปแบบต่าง ๆ ของกระทรวงศึกษาธิการ

๔. ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภาที่รัฐมนตรีรับไปพิจารณาดำเนินการ

-

๕. การติดตามผลการดำเนินการตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภา

-

*****

๑. สารบบกระทู้ถาม

กระทู้ถามเรื่อง	ติดตามพระราชบัญญัติป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ ในวัยรุ่น พ.ศ. ๒๕๕๙
ประเภทกระทู้ถาม	กระทู้ถามเป็นหนังสือ
ประเภทของการตอบ	ตอบในที่ประชุมวุฒิสภา
วันที่เสนอกระทู้ถาม	๑๗ มิถุนายน ๒๕๖๓
วันที่ตอบกระทู้ถาม	การประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๗ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันจันทร์ที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๓
ผู้ตั้งกระทู้ถาม	นายเจตน์ ศิรธรานนท์ เป็นผู้ตั้งถาม ถามรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงศึกษาธิการ
ผู้ตอบกระทู้ถาม	นายณัฐพล ทีปสุวรรณ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

๒. ประเด็นคำถาม

ผู้ตั้งกระทู้ถาม : นายเจตน์ ศิรธรานนท์

พระราชบัญญัติป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. ๒๕๕๙ เป็นกฎหมายที่เสนอโดยสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ๕๕ คน ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๙ กระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้สถานศึกษาตั้งแต่ระดับประถมศึกษาไปจนถึงอุดมศึกษาดำเนินการป้องกัน และแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น โดยจัดให้มีการเรียนการสอนเพศวิถีศึกษาที่ถูกต้อง พร้อมห้ามไล่ออก นักเรียนหรือนักศึกษาที่ตั้งครรภ์ โดยให้ลาหยุดเรียนระหว่างตั้งครรภ์ คลอดบุตร และดูแลบุตรได้ พร้อมให้มีช่องทางดูแล ช่วยเหลือ กฎกระทรวงประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๖๑ กฎกระทรวงที่มีผลบังคับ ๑๘๐ วัน หลังประกาศในราชกิจจานุเบกษา คือ วันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๒ จึงขอเรียนถามว่า หลังกฎกระทรวงมีผลบังคับใช้แล้ว กระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินการต่อไปอย่างไร และผลการดำเนินการเป็นอย่างไร มีปัญหาอุปสรรคอย่างไร

๓. ประเด็นคำตอบ

ผู้ตอบกระทู้ถาม : นายณัฐพล ทีปสุวรรณ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

สิ่งสำคัญในการแก้ไขปัญหาคือ การรายงานข้อมูลที่เป็นจริงเพื่อประเมินสถานการณ์ ประกอบกับการบูรณาการการทำงานร่วมกันกับ ๕ กระทรวงที่เกี่ยวข้อง ทั้งด้านข้อมูลและกฎระเบียบต่าง ๆ เพื่อให้เกิดเอกภาพในการทำงานร่วมกัน ทั้งนี้ ทุกโรงเรียนต้องมีครูที่มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องเพศ

และจิตวิทยา ซึ่งการพัฒนาครูผู้สอนด้านนี้อาจผ่านศูนย์การพัฒนาครู โดยให้ครูมีทักษะและความรู้
อย่างเต็มประสิทธิภาพ โดยมีรูปแบบการพัฒนาและมีการประเมินผลอย่างมีประสิทธิภาพ โดยนำเอา
เทคโนโลยีมาใช้เพื่อให้ได้คุณภาพอย่างแท้จริง นอกจากนี้ หลักสูตรเพชวิณีศึกษาจะมีการดำเนินการ
ให้เหมาะสม ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตามที่พระราชบัญญัติป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น
พ.ศ. ๒๕๕๔ กำหนดไว้

๔. ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภาที่รัฐมนตรีรับไปพิจารณาดำเนินการ

-

๕. การติดตามผลการดำเนินการตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภา

-

*****

๑. สารบบกระทู้ถาม

กระทู้ถามเรื่อง	มาตรการในการจัดการปัญหาการปล่อยเงินกู้หนี้นอกระบบ
ประเภทกระทู้ถาม	กระทู้ถามเป็นหนังสือ
ประเภทของการตอบ	ตอบในที่ประชุมวุฒิสภา
วันที่เสนอกระทู้ถาม	๙ กรกฎาคม ๒๕๖๓
วันที่ตอบกระทู้ถาม	การประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๗ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันจันทร์ที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๓
ผู้ตั้งกระทู้ถาม	นายวันชัย สอนศิริ เป็นผู้ตั้งถาม ถามนายกรัฐมนตรี้
ผู้ตอบกระทู้ถาม	นายสมศักดิ์ เทพสุทิน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม (ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ตอบกระทู้ถามแทนนายกรัฐมนตรี้)

๒. ประเด็นคำถาม

ผู้ตั้งกระทู้ถาม : นายวันชัย สอนศิริ

ด้วยการกู้เงินหนี้นอกระบบยังปรากฏอยู่ในสังคมไทย มีการเอารัดเอาเปรียบลูกหนี้ รวมถึงการกู้ยืมเงินในลักษณะเป็นการฉ้อโกง นอกจากนี้ ยังส่งผลให้เกิดปัญหาการทวงถามหนี้ โดยผิดกฎหมาย ทำให้เกิดปัญหาอาชญากรรมจากเหตุหนี้นอกระบบตามมา โดยรูปแบบของเงินกู้นอกระบบมีหลากหลายประเภท อาทิ เงินกู้อย่างวัน เงินกู้แบบทบตันทบดอก และเงินกู้ที่เป็นการอำพรางการกู้เงิน โดยมีการทำสัญญาเช่าซื้อเพื่ออำพรางการกู้เงินที่คิดดอกเบี้ยสูงกว่าอัตราที่กฎหมายกำหนด รวมถึงการทำสัญญาที่มีลักษณะเอารัดเอาเปรียบ ซึ่งในแต่ละพื้นที่แต่ละภูมิภาคก็มีรูปแบบที่แตกต่างกันไป แม้ว่ารัฐบาลที่ผ่านมาได้ให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาหนี้นอกระบบอย่างต่อเนื่องแล้วก็ตาม แต่จากสถานการณ์ในปัจจุบันพบว่ามีหลายเหตุหลายปัจจัย ที่ส่งผลให้ขบวนการหนี้นอกระบบ กลับมาสร้างปัญหาขึ้นอีกครั้ง โดยมีรูปแบบและช่องทางการปล่อยกู้นอกระบบที่หลากหลายขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในขณะนี้ มีขบวนการปล่อยเงินกู้โดยทำสัญญาผ่านแอปพลิเคชัน ซึ่งพบว่า มีลูกหนี้ ถูกติดตามทวงหนี้ผ่านระบบนี้เป็นจำนวนมาก อย่างไรก็ตาม นอกจากความเดือดร้อนจาก การถูกเอารัดเอาเปรียบแล้ว ยังมีกรณีเจ้าหนี้ที่เป็นนายทุนปล่อยกู้ได้ยึดโฉนดที่ดินหรือหลักประกันอื่น ๆ เพื่อใช้เป็นหลักประกันในการชำระหนี้ ซึ่งบางกรณีหลักประกันการชำระหนี้มีมูลค่าเกินกว่ามูลหนี้ เป็นอย่างมาก สร้างความเสียหายและส่งผลกระทบต่อการค้าขายของลูกหนี้นอกระบบเป็นอย่างมาก ดังนั้น ภาครัฐจึงควรตระหนักและให้ความสำคัญกับปัญหาการปล่อยเงินกู้หนี้นอกระบบอย่างจริงจัง เนื่องจากปัญหาดังกล่าว จะกระทบต่อลูกหนี้โดยตรง เศรษฐกิจในภาพรวม รวมถึงสร้างปัญหา อาชญากรรมจากการก่อหนี้นอกระบบอีกด้วย จึงขอเรียนถามว่า

๑. รัฐบาลได้รับทราบถึงสถานการณ์ปัจจุบันเกี่ยวกับเงินกู้หนี้นอกระบบ รวมถึง ขบวนการปล่อยเงินกู้นอกระบบ โดยเฉพาะการปล่อยกู้เงินรูปแบบใหม่ ๆ อาทิ ผ่านแอปพลิเคชัน ที่เรียกเก็บดอกเบี้ยเกินกว่าอัตราที่กฎหมายกำหนดหรือไม่ อย่างไร

๒. รัฐบาลจะมีมาตรการหรือดำเนินการอย่างไรเป็นรูปธรรมในการจัดการเพื่อไม่ให้เกิดขบวนการปล่อยเงินกู้หนี้นอกระบบที่ผิดกฎหมายหรือให้มีจำนวนน้อยลง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การปล่อยเงินกู้นอกระบบผ่านช่องทางใหม่ ๆ หรือไม่ อย่างไร

๓. รัฐบาลจะมีแนวทางในการช่วยเหลือเยียวยาเกี่ยวกับลูกหนี้ที่ตกไปอยู่ในวงจรเหล่านี้ อีกทั้งจะมีมาตรการช่วยเหลือเกี่ยวกับการนำโฉนดที่ดินหรือหลักประกันไปไว้กับเจ้าหนี้ที่เป็นนายทุน ปล่อยหนี้นอกระบบหรือไม่ อย่างไร

๓. ประเด็นคำตอบ

ผู้ตอบกระทู้ถาม : นายสมศักดิ์ เทพสุทิน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

รัฐบาลรับทราบปัญหาเงินกู้หนี้นอกระบบมาโดยตลอด และกรมสอบสวนคดีพิเศษได้ดำเนินการสืบสวนประเด็นการปล่อยเงินกู้ผ่านทางเทคโนโลยีสมัยใหม่อย่างเต็มที่ ในส่วนของการปราบปราม เมื่อมีการร้องเรียนถึงการทำผิดกฎหมายของเจ้าหนี้ เจ้าหนี้ที่ตำรวจจะเป็นผู้ดำเนินการ แต่หากพบว่ามี การดำเนินการเป็นขบวนการขนาดใหญ่ก็จะมอบให้กรมสอบสวนคดีพิเศษดำเนินการ และตั้งเป็นคดีพิเศษ และนำมาตราการทางภาษีและฟอกเงินของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินมาดำเนินการ สำหรับแนวทางการช่วยเหลือลูกหนี้ จะดำเนินคดีกับเจ้าหนี้ที่ปล่อยเงินกู้แล้วเรียกเก็บดอกเบี้ยเกินอัตราที่กฎหมายกำหนด ช่วยประสานหาแหล่งเงินทุนใหม่ให้ลูกหนี้ และปล่อยเงินกู้หรือสินเชื่อย่อยๆฉุกเฉินให้แก่ลูกหนี้ โดยให้บุคคลค้ำประกันมีเบี้ยประกัน ๓๐๐ บาท ดอกเบี้ยร้อยละ ๐.๘๕ ต่อเดือน

๔. ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภาที่รัฐมนตรีรับไปพิจารณาดำเนินการ

-

๕. การติดตามผลการดำเนินการตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภา

-

*****

๑. สารบบกระทู้ถาม

กระทู้ถามเรื่อง	ปัญหาการควบรวมโรงเรียนขนาดเล็ก
ประเภทกระทู้ถาม	กระทู้ถามด้วยวาจา
ประเภทของการตอบ	ตอบในที่ประชุมวุฒิสภา
วันที่เสนอกระทู้ถาม	๓ สิงหาคม ๒๕๖๓
วันที่ตอบกระทู้ถาม	การประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๗ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันจันทร์ที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๓
ผู้ตั้งกระทู้ถาม	นายออน กาจกระโทก เป็นผู้ตั้งถาม ถามรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงศึกษาธิการ
ผู้ตอบกระทู้ถาม	นายณัฐพล ทีปสุวรรณ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

๒. ประเด็นคำถาม

ผู้ตั้งกระทู้ถาม : นายออน กาจกระโทก

ด้วยมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๖๒ ที่ให้ควบรวมโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ส่งผลกระทบต่อนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนค่อนข้างมาก เนื่องจากการควบรวมโรงเรียนอาจส่งผลให้โรงเรียนมีคุณภาพลดลง อีกทั้งยังทำให้ผู้ปกครองมีค่าใช้จ่ายในการรับ-ส่งบุตรหลานไปกลับโรงเรียนเพิ่มมากขึ้น การควบรวมโรงเรียนจึงควรพิจารณาถึงประสิทธิภาพของโรงเรียนภายหลังการควบรวมแล้ว และพิจารณาด้วยว่าโรงเรียนลักษณะใดไม่ควรมีการควบรวม หากเป็นโรงเรียนขนาดเล็กแต่มีการจัดการโดยชุมชนอย่างเข้มแข็งและมีคุณภาพ ก็ควรให้ดำเนินการต่อไปโดยไม่ต้องควบรวม และเพิ่มทรัพยากรให้โรงเรียนมีความเข้มแข็งยิ่งขึ้น ขอเรียนถามว่า กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายที่จะทบทวนมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวหรือไม่ เมื่อสถานการณ์การจัดการศึกษาของโลกได้เปลี่ยนแปลงไป และมีแนวทางจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนทุกขนาด ให้เป็นปกติในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ หรือไม่ อย่างไร

๓. ประเด็นคำตอบ

ผู้ตอบกระทู้ถาม : นายณัฐพล ทีปสุวรรณ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

กระทรวงศึกษาธิการไม่มีนโยบายทบทวนมติคณะรัฐมนตรีและจากการไปตรวจดูโรงเรียนขนาดเล็ก ๑๐๐ กว่าโรงเรียน พบว่ามีโรงเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ที่นักเรียนไม่ได้รับการเรียน

การสอนที่มีคุณภาพขั้นพื้นฐานและสามารถแข่งขันในโลกปัจจุบันได้ ทั้งนี้ ปัจจุบันมีโรงเรียนขนาดเล็กที่มีนักเรียน จำนวนไม่เกิน ๑๒๐ คน ประมาณ ๑๕,๐๐๐ โรงเรียน โดยมีโรงเรียนที่จะไม่ควรรวม ๕,๐๐๐ โรงเรียน ส่วนโรงเรียนที่ควรรวมจะเป็นโรงเรียนที่มีสถานที่ใกล้เคียงกัน มีจำนวนครูกับนักเรียนไม่สอดคล้องกัน ไม่สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่จะมีการจัดสรรงบประมาณให้แก่ครูที่มีค่าใช้จ่ายในการเดินทางเพิ่มขึ้น รวมถึงมีแนวทางบริหารจัดการให้แก่ผู้อำนวยการโรงเรียนและครูที่ได้รับผลกระทบ ส่วนการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ นั้น หากมีการแพร่ระบาดในวงกว้าง โรงเรียนขนาดเล็กจะมีครูไม่เพียงพอที่จะสอนทุกชั้นเรียนและไม่ครอบคลุมการเรียนการสอนออนไลน์ได้ทั่วทุกโรงเรียน ดังนั้นโรงเรียนขนาดเล็กที่จะไม่ควรรวมจึงต้องเป็นโรงเรียน ที่ได้รับงบประมาณ มีครูสอนครบทุกชั้นเรียนหรือมีความสามารถในการสอนควบคู่กันได้

๔. ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภาที่รัฐมนตรีรับไปพิจารณาดำเนินการ

-

๕. การติดตามผลการดำเนินการตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภา

-

*****

๑. สารบบกระทู้ถาม

กระทู้ถามเรื่อง	นโยบายการเปิดเทอมเป็นปกติในการจัดการเรียนการสอน
ประเภทกระทู้ถาม	กระทู้ถามด้วยวาจา
ประเภทของการตอบ	ตอบในที่ประชุมวุฒิสภา
วันที่เสนอกระทู้ถาม	๓ สิงหาคม ๒๕๖๓
วันที่ตอบกระทู้ถาม	การประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๗ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันจันทร์ที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๓
ผู้ตั้งกระทู้ถาม	นายตวง อันทะไชย เป็นผู้ตั้งถาม ตามรัฐธรรมนูญว่าการ กระทรวงศึกษาธิการ
ผู้ตอบกระทู้ถาม	นายณัฏฐพล ทีปสุวรรณ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

๒. ประเด็นคำถาม

ผู้ตั้งกระทู้ถาม : นายตวง อันทะไชย

จากการที่ได้ลงพื้นที่ในภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคอีสาน และภาคใต้ ได้รับการสอบถามจากผู้ปกครองว่าเมื่อใดกระทรวงศึกษาธิการจะมีคำสั่งให้โรงเรียนเปิดการเรียนการสอนได้ตามปกติ เพราะขณะนี้สถานการณ์เริ่มกลับเข้าสู่สภาวะปกติแล้ว เนื่องจากการหยุดเรียนเป็นระยะเวลายาวนาน ได้ส่งผลกระทบต่อการศึกษาของนักเรียนในหลายด้าน รวมทั้งทำให้ผู้เรียนต้องออกนอกระบบของการเรียนตามปกติ ทำให้ขาดแรงจูงใจในการเรียน ขาดโอกาสในการพัฒนาศักยภาพของตนเอง อีกทั้งทำให้ ครูผู้สอนต้องประสบปัญหาในการออกแบบการเรียนการสอน ตลอดจนส่งผลกระทบต่อผู้ปกครองที่ต้องดูแลบุตร ขอเรียนถามว่า กระทรวงศึกษาธิการจะมีนโยบายที่จะให้โรงเรียนที่อยู่ในพื้นที่ปกติ เปิดการเรียนการสอนตามปกติได้เมื่อใด

๓. ประเด็นคำตอบ

ผู้ตอบกระทู้ถาม : นายณัฏฐพล ทีปสุวรรณ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ภายในสัปดาห์นี้กระทรวงศึกษาธิการจะเสนอเรื่องต่อศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ เพื่อให้โรงเรียนทั่วประเทศมีการเปิดการเรียนการสอนได้ตามปกติ เนื่องจากในขณะนี้ประเทศไทยไม่มีการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ แล้ว ประกอบกับครูผู้สอนมีความพร้อมในการสอน ซึ่งหากมีการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ในแต่ละโรงเรียนก็จะมีมาตรการในการควบคุมที่แตกต่างกัน ดังนั้น โรงเรียนจะมีการเปิดการเรียน

การสอนได้ตามปกติแน่นอน อย่างไรก็ตาม อย่างไรก็ดี ศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ จะต้องมีการรับฟังข้อมูลจากกระทรวงมหาดไทยและกระทรวงสาธารณสุขเพื่อมีการประเมินสถานการณ์ด้วย

๔. ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภาที่รัฐมนตรีรับไปพิจารณาดำเนินการ

-

๕. การติดตามผลการดำเนินการตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภา

-

*****

๑. สารบบกระทู้ถาม

กระทู้ถามเรื่อง	ความคืบหน้าในการจัดทำและเสนอร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคล พ.ศ. ....
ประเภทกระทู้ถาม	กระทู้ถามด้วยวาจา
ประเภทของการตอบ	ตอบในที่ประชุมวุฒิสภา
วันที่เสนอกระทู้ถาม	๓ สิงหาคม ๒๕๖๓
วันที่ตอบกระทู้ถาม	การประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๗ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันจันทร์ที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๓
ผู้ตั้งกระทู้ถาม	นายมณฑิธร บุญตัน เป็นผู้ตั้งถาม ถาปนายนายกรัฐมนตรี
ผู้ตอบกระทู้ถาม	นายสมศักดิ์ เทพสุทิน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม (ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ตอบกระทู้ถามแทนนายกรัฐมนตรี)

๒. ประเด็นคำถาม

ผู้ตั้งกระทู้ถาม : นายมณฑิธร บุญตัน

ด้วยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๗ บัญญัติหลักการที่เกี่ยวข้องกับการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมในด้านต่าง ๆ ทั้งนี้ การเลือกปฏิบัติหมายความว่าความรวมถึงการกระทำ งดเว้นการกระทำ ทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยเจตนาและไม่เจตนา ซึ่งทำให้บุคคลสูญเสียโอกาส หรือไม่สามารใช้สิทธิเสรีภาพ หรือไม่ได้รับความคุ้มครองภายใต้กฎหมายอย่างเท่าเทียมกัน โดยปัจจุบันมีการออกกฎหมายที่เกี่ยวกับการเลือกปฏิบัติกระจายอยู่ในหลายฉบับ อย่างไรก็ตามรัฐบาลควรมีนโยบายหรือมาตรการในการรณรงค์เกี่ยวกับการเลือกปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ขอเรียนถามว่า รัฐบาลได้ดำเนินการเกี่ยวกับกฎหมายการจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคล รวมถึงกระบวนการจัดทำร่างกฎหมาย และเตรียมเสนอเข้าสู่การพิจารณาของรัฐสภา อีกทั้งมีแนวคิดที่จะบรรจุไว้ในกฎหมายปฏิรูปหรือไม่ อย่างไร ตลอดจนคาดว่าจะใช้ระยะเวลาเท่าใดในตราพระราชบัญญัติฉบับนี้ รัฐบาลจะมีแนวทางหรือ มาตรการใดในช่วงที่ยังไม่มีกฎหมายบังคับใช้เพื่อแก้ปัญหาการเลือกปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมหรือไม่ อย่างไร

๓. ประเด็นคำตอบ

ผู้ตอบกระทู้ถาม : นายสมศักดิ์ เทพสุทิน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

กฎหมายว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคล พ.ศ. ... มีความเกี่ยวข้องกับบุคคลในหลากหลายประเภท ดังนั้น จำเป็นต้องรับฟังความคิดเห็นอย่างรอบด้าน ทั้งนี้ รัฐบาลที่ผ่านมาได้ออกกฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันการเลือกปฏิบัติในกลุ่มเปราะบางต่าง ๆ ไว้เป็นจำนวนมาก อย่างไรก็ตามหลายฝ่ายเห็นร่วมกันว่าควรจัดทำกฎหมายกลางเพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญมาตรา ๒๗ กระทรวงยุติธรรมจึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการศึกษา โดยเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและภาคประชาสังคม เสนอแนะปัญหาและหลักการต่าง ๆ และเห็นชอบในหลักการร่วมกันว่าควรร่างกฎหมายโดยได้ แต่งตั้งคณะทำงานยกร่างกฎหมาย เมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๓ และได้มีการประชุม เมื่อวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๖๓ และจะมีการประชุมครั้งต่อไปในวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๖๓ นอกจากนี้ ยังได้ขอตั้งงบประมาณประจำปี ๒๕๖๔ เพื่อดำเนินการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ทั้งนี้ คาดว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จภายในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ อย่างไรก็ตาม หลักกฎหมายนี้จะคุ้มครองมิให้มีการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลในส่วนกรณีกลุ่มเปราะบางต่าง ๆ อาทิ กลุ่มชาติพันธุ์ ผู้ติดเชื้อ HIV กลุ่มความหลากหลายทางเพศ กลุ่มคนพิการ จะมีกฎหมายหรือข้อกำหนดต่าง ๆ เพื่อดำเนินการและบังคับใช้แต่บางกรณีอาจมีความจำเป็น ต้องตั้งคณะกรรมการเข้ามาดูแลแก้ไขปัญหาการเลือกปฏิบัติเป็นการเฉพาะ

๔. ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภาที่รัฐมนตรีรับไปพิจารณาดำเนินการ

-

๕. การติดตามผลการดำเนินการตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภา

-

*****

๑. สารบบกระทู้ถาม

กระทู้ถามเรื่อง	การเตรียมการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น
ประเภทกระทู้ถาม	กระทู้ถามเป็นหนังสือ
ประเภทของการตอบ	ตอบในที่ประชุมวุฒิสภา
วันที่เสนอกระทู้ถาม	๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๓
วันที่ตอบกระทู้ถาม	การประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันจันทร์ที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๓
ผู้ตั้งกระทู้ถาม	นายเฉลิมชัย เฟื่องคอน เป็นผู้ตั้งถาม ตามรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงมหาดไทย
ผู้ตอบกระทู้ถาม	พลเอก อนุพงษ์ เผ่าจินดา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

๒. ประเด็นคำถาม

ผู้ตั้งกระทู้ถาม : นายเฉลิมชัย เฟื่องคอน

ด้วยได้มีพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๖๒ โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑๗ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๒ เป็นต้นไป และในบทเฉพาะกาลตามมาตรา ๑๔๒ ของพระราชบัญญัติดังกล่าว ได้กำหนดเงื่อนไขและขั้นตอนไว้ว่า ในการเลือกตั้งครั้งแรกภายหลังจากที่พระราชบัญญัติฉบับนี้ใช้บังคับ เมื่อคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) เห็นสมควรให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใด ให้แจ้งคณะกรรมการการเลือกตั้งทราบ เพื่อให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นต่อไป กรณีที่ไม่มีคณะรักษาความสงบแห่งชาติให้เป็นอำนาจของคณะรัฐมนตรี

เนื่องจากการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลายฝ่ายเข้ามาดำเนินการตามขั้นตอนต่าง ๆ ร่วมกัน เช่น คณะรัฐมนตรี กระทรวงมหาดไทย คณะกรรมการการเลือกตั้ง กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รูปแบบต่าง ๆ ซึ่งขณะนี้ ในส่วนของกฎหมายและระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ได้ออกประกาศใช้ครบถ้วนแล้ว กล่าวคือ

๑. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๖๒
๒. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒
๓. พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๖๒
๔. พระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๖๒

๕. พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๖๒

๖. พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒

๗. ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒

นอกจากในเชิงกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องแล้ว คณะกรรมการการเลือกตั้งได้ดำเนินการแบ่งเขตการเลือกตั้งตามพื้นที่ต่าง ๆ เสร็จเรียบร้อยแล้ว การเผยแพร่ความรู้ของการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารส่วนท้องถิ่นนั้น คณะกรรมการการเลือกตั้งได้จัดทำคู่มือประชาชน และเผยแพร่ความรู้ให้แก่ประชาชนไปพอสมควรแล้ว การจัดเตรียมงบประมาณได้บรรจุไว้ในพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ๒๕๖๓ ซึ่งคาดว่าจะใช้งบประมาณการเลือกตั้งประมาณ ๑,๑๔๑ ล้านบาท สำหรับบุคลากรที่ต้องใช้เป็นคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้มีตัวแทนส่วนท้องถิ่นเหล่านั้นเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการ ซึ่งต้องรอให้มีการกำหนดวันเลือกตั้งหรือทิศทางที่ชัดเจนก่อน จึงขอเรียนถามว่า

๑. กระทรวงมหาดไทยได้มีการเตรียมความพร้อมในการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ในเรื่องเกี่ยวกับการจัดทำแผนดำเนินการเลือกตั้ง การเตรียมการด้านงบประมาณ บุคลากร และการอบรมข้อกฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้อง การเตรียมการด้านข้อมูลทะเบียนราษฎร และผู้มีสิทธิเลือกตั้ง การสรรหาบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง และการประชาสัมพันธ์การเลือกตั้ง อย่างไร

๒. กระทรวงมหาดไทยคาดว่าจะนำเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อขอรับความเห็นชอบกำหนดวันเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในแต่ละรูปแบบได้เมื่อใด

๓. ประเด็นคำตอบ

ผู้ตอบกระทู้ถาม : พลเอก อนุพงษ์ เผ่าจินดา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

หลังจากที่ได้มีการออกกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้งท้องถิ่น ในส่วนหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้งที่จะต้องดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องนั้นได้มีการออกระเบียบแล้วจำนวน ๑๐ ฉบับ และการสรรหาคณะกรรมการการเลือกตั้งในท้องถิ่น การอบรมเจ้าหน้าที่ รวมถึงการประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งท้องถิ่นในภาพรวม ในส่วนของกระทรวงมหาดไทยนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้เตรียมการเป็นที่เรียบร้อยแล้วตามอำนาจหน้าที่ของตนเอง เช่น การแบ่งเขตการเลือกตั้งดำเนินการใกล้เสร็จสิ้นแล้ว ยังคงเหลือพื้นที่ที่ยกฐานะการแบ่งเขตการปกครองจึงยังไม่เรียบร้อย การประกาศจำนวนราษฎรและเรื่องการรวมหมู่บ้านที่มีราษฎรรวมกันไม่ถึง ๒๕ คน จะต้องรวมหมู่บ้านที่มีเขตติดต่อกันเป็นเขตเลือกตั้ง รวมเป็น ๑๕๐ เขตเลือกตั้ง ซึ่งได้ประกาศไปแล้ว ในเดือนมกราคม ๒๕๖๓

ดังนั้น เมื่อมีการประกาศจัดการเลือกตั้งแล้วก็จะมีการประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งประจำหน่วยเลือกตั้ง สำหรับกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้ตั้งงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกรูปแบบ ซึ่งจะดำเนินการเลือกตั้งและใช้งบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเอง อาจจะต้องใช้เงินสำรอง เงินสะสมของจังหวัดบ้าง และหากไม่เพียงพอก็สามารถเบิกจากงบกลาง นอกจากนี้ได้รับการประสานจากคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าในช่วงการระบาดของ โควิด ๑๙ ขอให้ลดจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งต่อหน่วยเลือกตั้งลง จาก ๑,๐๐๐ คน เหลือ ๖๐๐ คน ซึ่งจะทำให้มีหน่วยเลือกตั้งเพิ่มขึ้นไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๒๐ ต้องมีเจ้าหน้าที่และงบประมาณที่ดำเนินการเพิ่มมากขึ้น รวมถึงต้องเตรียมอุปกรณ์และเครื่องมือเกี่ยวกับการป้องกันโรคโควิด ๑๙ ไว้ด้วย จึงเป็นภาระค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นมา กระทรวงมหาดไทยจะเสนอเรื่องการเลือกตั้งท้องถิ่นให้คณะมนตรีพิจารณากำหนดการเลือกตั้ง โดยประสานงานร่วมกับคณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อกำหนดวันเลือกตั้ง เมื่อทุกฝ่ายมีความพร้อมต่อไป

๔. ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภาที่รัฐมนตรีรับไปพิจารณาดำเนินการ

-

๕. การติดตามผลการดำเนินการตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภา

-

*****

๑. สารบบกระทู้ถาม

กระทู้ถามเรื่อง	โครงการรถไฟฟ้าความเร็วสูง กรุงเทพมหานคร - นครราชสีมา - หนองคาย
ประเภทกระทู้ถาม	กระทู้ถามเป็นหนังสือ
ประเภทของการตอบ	ตอบในที่ประชุมวุฒิสภา
วันที่เสนอกระทู้ถาม	๒ มิถุนายน ๒๕๖๓
วันที่ตอบกระทู้ถาม	การประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันจันทร์ที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๓
ผู้ตั้งกระทู้ถาม	นายสุรเดช จิรฐิติเจริญ เป็นผู้ตั้งถาม ถามรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงคมนาคม
ผู้ตอบกระทู้ถาม	นายอธิรัฐ รัตนเศรษฐ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม (ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ตอบกระทู้ถามแทนรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงคมนาคม)

๒. ประเด็นคำถาม

ผู้ตั้งกระทู้ถาม : นายสุรเดช จิรฐิติเจริญ

ตามที่กระทรวงคมนาคมมีโครงการรถไฟฟ้าความเร็วสูงเส้นทาง กรุงเทพมหานคร-นครราชสีมา-หนองคาย เพื่อเชื่อมต่อกับสาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งเป็นการขนส่งรูปแบบใหม่ประเทศไทย ทำให้บริการประชาชนในการเดินทางอย่างสะดวก รวดเร็ว ปลอดภัย ยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน เป็นโครงการขนาดใหญ่ซึ่งก่อสร้างขนาดทางใหม่ทั้งหมด ใช้งบลงทุนถึง ๔๐๐,๐๐๐ ล้านบาท

หลังจากเกิดปัญหาโรคระบาดโควิด-๑๙ ประชาชนเดือดร้อนจำนวนมาก ต้องการความช่วยเหลือ เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจให้กลับคืนมาโดยเร็ว รัฐบาลจึงได้ออก พ.ร.ก. เงินกู้ ๑ ล้านล้านบาท และงบประมาณ อื่น ๆ อีกเป็นจำนวนมาก แต่โครงการรถไฟฟ้าความเร็วสูงใช้เงินลงทุนเป็นจำนวนมาก ประกอบกับพฤติกรรมเดินทางของประชาชนที่เดินทางน้อยลง และโอกาสที่เดินทางจากประเทศจีน มาประเทศไทยด้วยรถไฟฟ้าความเร็วสูงก็จะน้อยลง เพราะสามารถทดแทนได้โดยใช้เครื่องบินเนื่องจาก มีต้นทุนการเดินทางที่ถูกกว่ารถไฟฟ้าความเร็วสูง ประกอบกับเส้นทางรถไฟ กรุงเทพมหานคร-นครราชสีมา-หนองคาย ก็มีโครงการก่อสร้างรถไฟทางคู่ที่สามารถขนส่งสินค้า และผู้โดยสารทดแทน ได้ด้วยความเร็ว ๑๐๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมง นอกจากนี้ ยังมีการก่อสร้างทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง (Motorway) กรุงเทพมหานคร-นครราชสีมา เป็นการเพิ่มทางเลือกในการเดินทางด้วย จึงขอเรียนถามว่า

๑. โครงการรถไฟฟ้าความเร็วสูง กรุงเทพมหานคร-นครราชสีมา-หนองคาย ต้องใช้งบลงทุนทั้งหมดจนสามารถให้บริการลูกค้าได้ใช้งบลงทุนเท่าไร
๒. ปัจจุบันความคืบหน้าโครงการร้อยละเท่าไร และมีการเบิกจ่ายเงินไปแล้วเท่าไร
๓. มีการประเมินผลตอบแทนการลงทุน (ROI) ก่อนเริ่มโครงการเท่าไร และปัจจุบันหลังจากปัญหาโรคระบาดโควิด-๑๙ คาดว่าผลตอบแทนการลงทุน (ROI) จะเป็นเท่าไร
๔. เพื่อลดภาระงบประมาณการลงทุน สามารถทบทวนโครงการรถไฟฟ้าความเร็วสูงๆ ควบรวมกับโครงการอื่น เช่น โครงการรถไฟฟ้าทางคู่ กรุงเทพมหานคร-นครราชสีมา-ขอนแก่น-หนองคาย ได้หรือไม่ หรือมีแนวทางทบทวนโครงการฯ อย่างไร

๓. ประเด็นคำตอบ

ผู้ตอบกระทู้ถาม : นายอิทธิรัฐ รัตนเศรษฐ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม

โครงการรถไฟฟ้าความเร็วสูง กรุงเทพมหานคร - นครราชสีมา - หนองคาย ใช้งบประมาณทั้งหมด ๔๓๑,๗๕๙ ล้านบาท โดยช่วงกรุงเทพมหานคร - นครราชสีมา ระยะทาง ๒๕๓ กิโลเมตร ใช้งบลงทุนโครงสร้างพื้นฐานและระบบ ๑๗๙,๔๑๒ ล้านบาท และมีความคืบหน้าโครงการ ตามการแบ่งสัญญาเป็น ๑๔ สัญญาย่อย ดังนี้ ดำเนินการก่อสร้างไปแล้ว ๒ สัญญา อยู่ระหว่าง รอลงนาม ๘ สัญญา อยู่ระหว่างเสนอคณะกรรมการรถไฟอนุมัติจ้าง ๒ สัญญา อยู่ระหว่างพิจารณาเอกสารประกวดราคา ๑ สัญญา และอยู่ระหว่างจัดเตรียมเอกสารประกวดราคา ๑ สัญญา ส่วนช่วงนครราชสีมา - หนองคาย ระยะทาง ๓๕๖ กิโลเมตร ใช้งบลงทุนโครงสร้างพื้นฐาน และระบบ ๒๕๒,๓๔๗ ล้านบาท และโครงการอยู่ระหว่างการออกแบบรายละเอียดทั้งหมด สำหรับการประเมินผลตอบแทนการลงทุน (ROI) นั้น ในปี ๒๕๖๒ จากการทบทวนรายงานการศึกษาวิเคราะห์ความเหมาะสมทางการเงินและรูปแบบการลงทุนโครงการความร่วมมือด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางรถไฟ ไทย - จีนพบว่า มีผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ (EIRR) ร้อยละ ๑๒.๑๐ มีมูลค่าปัจจุบัน สุทธิ (NPV) ๓,๒๘๙.๗๐ ล้านบาท และอัตราส่วนผลประโยชน์ต่อต้นทุน (B/C ratio) อยู่ที่ ๑.๐๑ ทั้งนี้ การเกิดโควิด ๑๙ มีผลให้การขนส่ง การนำเข้าวัสดุ และแรงงานล่าช้าเพียงเล็กน้อยเท่านั้น แต่ไม่กระทบต่อการลงทุนและผลตอบแทน นอกจากนี้ โครงการดังกล่าวได้มีการเจรจาระหว่างรัฐบาล ไทย - จีน แล้ว การขอให้ทบทวนสัญญาที่ลงนามแล้วอาจเกิดปัญหาต่อภาครัฐ ส่วนสัญญาที่ยังไม่ลงนามต้องมีการพิจารณาอย่างรอบคอบ สำหรับการควบรวมกับโครงการอื่นอาจเกิดปัญหาตามมาหลายประการ เนื่องจากมีความแตกต่างทั้งในส่วนของระบบการใช้งาน การเข้าพื้นที่ เทคโนโลยี ขนาดทาง และการทำความเร็ว

๔. ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภาที่รัฐมนตรีรับไปพิจารณาดำเนินการ

-

๕. การติดตามผลการดำเนินการตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภา

-

*****

๑. สารบบกระทู้ถาม

กระทู้ถามเรื่อง	ปัญหาการดำเนินโครงการระบบตัวร่วมขนส่งสาธารณะ
ประเภทกระทู้ถาม	กระทู้ถามเป็นหนังสือ
ประเภทของการตอบ	ตอบในที่ประชุมวุฒิสภา
วันที่เสนอกระทู้ถาม	๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๓
วันที่ตอบกระทู้ถาม	การประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันจันทร์ที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๓
ผู้ตั้งกระทู้ถาม	พลเอก ยอดยุทธ บุญญาธิการ เป็นผู้ตั้งถาม ถามรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงคมนาคม
ผู้ตอบกระทู้ถาม	นายถาวร เสนเนียม รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม (ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ตอบกระทู้ถามแทนรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงคมนาคม)

๒. ประเด็นคำถาม

ผู้ตั้งกระทู้ถาม : พลเอก ยอดยุทธ บุญญาธิการ

ด้วยปัญหาการจราจรถือเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นในประเทศไทยเป็นเวลายาวนาน โดยเฉพาะกรุงเทพมหานครและปริมณฑล สร้างผลกระทบมากมาย เช่น การสูญเสียเชื้อเพลิงจากการจราจรติดขัด ปัญหามลพิษที่ส่งผลเสียต่อสุขภาพของประชาชนและสิ่งแวดล้อม อย่างไรก็ตาม ประชาชนยังคงเลือกเดินทางด้วยรถยนต์ส่วนบุคคลมากกว่าการเดินทางด้วยระบบขนส่งสาธารณะ เนื่องจากความสะดวกสบาย และระบบขนส่งสาธารณะยังไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่ อีกทั้งการเชื่อมต่อการเดินทางระหว่าง ๒ ระบบขึ้นไป ไม่สะดวกและมีค่าใช้จ่ายสูง ภาครัฐจึงมีแนวคิดที่จะนำระบบตัวร่วมมาใช้ ซึ่งสามารถเชื่อมต่อการเดินทาง ได้ทุกระบบ อาทิ รถไฟ รถไฟฟ้าสายสีต่าง ๆ รถไฟใต้ดิน รถโดยสารสาธารณะ เรือโดยสาร และการทางพิเศษ ซึ่งระบบตัวร่วมจะช่วยอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในการเชื่อมต่อการเดินทางเมื่อต้องการ เปลี่ยนสายเดินทางไปยังระบบของผู้ให้บริการรายอื่นโดยไม่ต้องเสียค่าแรกเข้า ซ้ำซ้อนในการเดินทาง มากกว่าหนึ่งเส้นทาง โดยโครงการดำเนินงานบริหารจัดการระบบตัวร่วมได้ เริ่มต้นเมื่อวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ที่ประชุมคณะรัฐมนตรีได้อนุมัติในหลักการให้สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร (สนข.) ดำเนินการ มีการจัดตั้งสำนักงานบริหารจัดการระบบตัวร่วมขึ้น อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของ สนข. เพื่อทำหน้าที่ในการดำเนินงานตามแผนงานการบริหารจัดการระบบตัวร่วม และจัดทำระบบศูนย์บริหารจัดการ รายได้กลาง ซึ่งปัจจุบันยังไม่แล้วเสร็จ ถือเป็น การดำเนินการที่ล่าช้า อีกทั้งมีการปรับเปลี่ยนหน่วยงานที่รับผิดชอบดำเนินงานหลายครั้งจากสำนักงานนโยบาย

และแผนการขนส่งและจราจร (สนข.) การรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย (รฟม.) และ ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ส่งผลให้การดำเนินงานไม่มีความต่อเนื่องรวมถึงมีข้อครหาโครงการ ระบบตัวร่วมที่อาจเอื้อประโยชน์ให้กับเอกชนในประเด็นต่าง ๆ เช่น การกำหนดมาตรฐานที่ร่วมควร เป็นการกำหนดโดยภาครัฐเนื่องจากเป็นผู้ให้สัมปทานระบบรถไฟฟ้าสายต่าง ๆ ไม่ควรนำเอามาตรฐาน ของเอกชนมาบังคับให้รถไฟฟ้ารองรับประเด็นการปล่อยให้บัตรโดยสารของเอกชนมาครอบงำการใช้ บัตรโดยสารของ รฟม. ซึ่งอาจทำให้เอกชนได้รับผลประโยชน์จากค่าธรรมเนียม ค่าโฆษณา ที่มากเกินไป สมควร ประเด็นการที่รัฐลงทุนกว่า ๒๒๕ ล้านบาท เพื่อปรับระบบจัดเก็บค่าโดยสารอัตโนมัติของ รถไฟฟ้าสายสีม่วงและสายสีน้ำเงินเพื่อให้รองรับมาตรฐานของเอกชนโดยไม่มีผลให้มีการ เดินรถไฟฟ้า มากขึ้น จึงขอเรียนถามว่า

๑. กระทรวงคมนาคมจะมีมาตรการแก้ปัญหาการดำเนินโครงการระบบตัวร่วมขนส่งสาธารณะ ที่มีความล่าช้า และจะเร่งรัดดำเนินการให้แล้วเสร็จเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชนได้เมื่อไร

๒. กระทรวงคมนาคมจะมีมาตรการแก้ปัญหาการดำเนินโครงการระบบตัวร่วมขนส่ง สาธารณะ ที่เอื้อประโยชน์ให้กับเอกชนที่ไม่เหมาะสมรวมถึงการดำเนินการที่ทำให้รัฐเสียประโยชน์ หรือไม่ อย่างไร

๓. ประเด็นคำตอบ

ผู้ตอบกระทู้ถาม : นายถาวร เสนเนียม รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม

โครงการดังกล่าวเป็นโครงการที่รัฐต้องเร่งดำเนินการเพื่อให้ประชาชนได้รับ ความสะดวก ทั้งนี้ เมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๓ รัฐบาลได้มีการจัดประชุมผู้ประกอบการและได้มีข้อตกลงในเบื้องต้น ว่าตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๓ การเดินทางโดยรถไฟฟ้าสายสีน้ำเงิน สายสีม่วง และสายสีเขียว จะใช้ บัตรโดยสารร่วมกันเพียงใบเดียว โดยอยู่ในขั้นตอนของการออกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีเพื่อใช้เป็น เครื่องมือในการดำเนินการ สำหรับประเทศที่พัฒนาแล้วการเดินทางโดยระบบขนส่งสาธารณะทั้งทางบก ทางน้ำและทางราง จะใช้บัตรโดยสารร่วมกันเพียงใบเดียว อย่างไรก็ตาม ขณะนี้กระทรวงคมนาคม ได้แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อยกร่างกฎหมายเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการดำเนินการ ซึ่งจะแล้วเสร็จภายใน เวลา ๑๘ เดือน หรือ ๒๔ เดือน

๔. ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภาที่รัฐมนตรีรับไปพิจารณาดำเนินการ

-

๕. การติดตามผลการดำเนินการตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภา

-

๑. สารบบกระทู้ถาม

กระทู้ถามเรื่อง	การก่อสร้างทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๔๘
ประเภทกระทู้ถาม	กระทู้ถามเป็นหนังสือ
ประเภทของการตอบ	ตอบในที่ประชุมวุฒิสภา
วันที่เสนอกระทู้ถาม	๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓
วันที่ตอบกระทู้ถาม	การประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันจันทร์ที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๓
ผู้ตั้งกระทู้ถาม	นายทวีวงศ์ จุลกมนตรี เป็นผู้ตั้งถาม ตามนายกรัฐมนตรีน
ผู้ตอบกระทู้ถาม	นายถาวร เสนเนียม รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม (ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ตอบกระทู้ถามแทนนายกรัฐมนตรีน)

๒. ประเด็นคำถาม

ผู้ตั้งกระทู้ถาม : นายทวีวงศ์ จุลกมนตรี

ด้วยทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๔๘ ผ่านช่องเขาตะโก อำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้ว เชื่อมต่อกับอำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ ระยะทางประมาณ ๓ กิโลเมตร มีช่องจราจรเพียงสองช่องจราจร เส้นทางบางช่วงมีลักษณะคดเคี้ยว ผิวจราจรแคบ มีความลาดชันสูง ส่งผลให้เกิดอุบัติเหตุบ่อยครั้ง และเกิดความสูญเสียในชีวิตและทรัพย์สินจำนวนมาก โดยในปี ๒๕๖๒ มีอุบัติเหตุใหญ่ที่มีผู้เสียชีวิตถึง ๔ คน และหนึ่งในผู้เสียชีวิตเป็นหญิงตั้งครรภ์ซึ่งลูกในท้องเสียชีวิตด้วย นอกจากนี้ ในช่วงเทศกาลวันหยุดยาว จะมีผู้ใช้เส้นทางสายนี้เพื่อเดินทางกลับไปภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นจำนวนมาก ทำให้การจราจรติดขัด สร้างความเดือดร้อนแก่ประชาชน ผู้ใช้เส้นทางดังกล่าวจึงเรียกร้องให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องปรับปรุงเส้นทางให้มีมาตรฐานที่เหมาะสมเพื่อแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุ และขยายช่องจราจรเป็นสี่ช่องจราจรเพื่อให้สามารถรองรับปริมาณการจราจรในอนาคต แต่เนื่องจากทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๔๘ พาดผ่านพื้นที่มรดกโลก การปรับปรุงหรือขยายช่องจราจรจึงต้องขออนุญาตจากกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในการเข้าพื้นที่เพื่อศึกษาวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (Environmental Impact Assessment หรือ EIA) แต่ไม่ได้รับอนุญาตให้เข้าดำเนินการ ประกอบกับคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๖๐ ให้กระทรวงคมนาคมเร่งดำเนินการขยายเส้นทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๔๘ และให้พิจารณาทางเลือกในการขยายเส้นทางอื่นแทน ซึ่งจากผลการพิจารณาศึกษาของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพบว่า เส้นทางอื่นต่างพาดผ่านพื้นที่มรดกโลกเช่นกัน ทั้งนี้ หากพิจารณาถึงความสำเร็จในการเปิดใช้ทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข ๓๐๔ สายอำเภอกบินทร์บุรี - อำเภอปักธงชัย (โครงการทางเชื่อมผืนป่าอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ และอุทยานแห่งชาติทับลานซึ่งเป็นมรดกโลก) ที่มีการขยายช่องจราจร

จากสองช่องจราจรเป็นสี่ช่องจราจร รวมถึงมีการก่อสร้างอุโมงค์และทางยกระดับเชื่อมฝืนป่าเพื่ออนุรักษ์ระบบนิเวศก็จะสามารถนำมาเป็นต้นแบบในการก่อสร้างทางเชื่อมฝืนป่าของเส้นทางอื่นที่มีสภาพคล้ายกันอย่างทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๔๔ ได้ สมควรที่รัฐบาลจะทบทวนการขยายทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๔๘ และอนุญาตให้หน่วยงานจาก กระทรวงคมนาคมเข้าพื้นที่เพื่อศึกษาวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม และหาแนวทาง วิธีการ และรูปแบบการก่อสร้างที่มีความเหมาะสม สามารถรองรับปริมาณการจราจรในอนาคตและกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด รวมถึงลดอัตราผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนน เพื่อให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี และแผนการปฏิรูปประเทศในด้านความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินและระบบโลจิสติกส์ ที่ให้ความสำคัญกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาจุดเสี่ยงจุดอันตรายเพื่อเพิ่มความปลอดภัยและลดความสูญเสีย จากการเกิดอุบัติเหตุทางถนน จึงขอเรียนถามว่า

- รัฐบาลมีนโยบายที่จะทบทวนการขยายทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๔๘ หรือไม่ อย่างไร

๓. ประเด็นคำตอบ

ผู้ตอบกระทู้ถาม : นายถาวร เสนเนียม รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม

กรณีดังกล่าวเกี่ยวข้องกับ ๒ กระทรวงหลัก คือ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กับกระทรวงคมนาคม นอกจากนี้ยังมีองค์กรที่เกี่ยวข้อง คือ คณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยอนุสัญญาคุ้มครองมรดกโลก สำหรับเส้นทางดังกล่าวกรมทางหลวงต้องการพัฒนาเป็น ๔ ช่องทางจราจร แต่เนื่องจากเส้นทางนี้อยู่ในบริเวณที่เป็นมรดกโลกจึงต้องขออนุญาตก่อนดำเนินการก่อสร้าง และต่อมาคณะมนตรีที่มีมติเมื่อวันที่ ๑๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๐ ให้กระทรวงคมนาคมระงับการดำเนินการขยายเส้นทางทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข ๓๔๘ และในพื้นที่ป่าดงพญาเย็นเขาใหญ่ และให้ศึกษาเส้นทางอื่นแทนตามความจำเป็นและเหมาะสม อย่างไรก็ตาม กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช ได้แจ้งและแนะนำให้กรมทางหลวงปรับปรุงแนวทางการศึกษา เป็นการศึกษาแนวเชื่อมต่อฝืนป่าโดยประเมินความสำเร็จของการจัดทำแนวเชื่อมต่อถนน ๓๐๔ เพื่อนำผลที่ได้มาประกอบการศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดทำทางหลวงหมายเลข ๓๔๘ ทั้งนี้ ขั้นตอนในการดำเนินการของกรมทางหลวงจะต้องขออนุญาตทำการศึกษาผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในอุทยานแห่งชาติแห่งนี้ก่อน โดยกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืชต้องอนุญาตให้ทำการศึกษา ขั้นตอนต่อมากรมทางหลวงเสนอรายงานผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และเสนอผู้ชำนาญการ พิจารณาและอนุญาตกรณีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และนำผลการศึกษาดังกล่าวเสนอต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติพิจารณาเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีในการยกเว้น ผ่อนผัน หรือยืนยันตามมติเดิม หลังจากนั้นให้กรมทางหลวงจัดทำโครงการเสนอกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืชพิจารณา อนุมัติเพื่อดำเนินโครงการต่อไป และเนื่องจากพื้นที่ดังกล่าวเกี่ยวข้องกับมรดกโลก ดังนั้น จึงต้อง เสนอคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยอนุสัญญาคุ้มครองมรดกโลก

เพื่อพิจารณาให้ความเห็น ทั้งนี้ กรมทางหลวงได้มีหนังสือมายังกระทรวงคมนาคมเพื่อประสานกับ
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม สำหรับแนวทางในการดำเนินการเพื่อจัดทำรายงาน
ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งขณะนี้ อยู่ระหว่างการประสานงานเพื่อดำเนินการต่อไป

๔. ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภาที่รัฐมนตรีรับไปพิจารณาดำเนินการ

-

๕. การติดตามผลการดำเนินการตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภา

-

*****

๑. สารบบกระทู้ถาม

กระทู้ถามเรื่อง	มาตรการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ได้รับผลกระทบจากการห้ามใช้สารเคมีพาราควอตและคลอร์ไพริฟอส
ประเภทกระทู้ถาม	กระทู้ถามเป็นหนังสือ
ประเภทของการตอบ	ตอบในที่ประชุมวุฒิสภา
วันที่เสนอกระทู้ถาม	๘ มิถุนายน ๒๕๖๓
วันที่ตอบกระทู้ถาม	การประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันจันทร์ที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๓
ผู้ตั้งกระทู้ถาม	พลเอก ดนัย มีชูเวช เป็นผู้ตั้งถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ผู้ตอบกระทู้ถาม	นางสาวมนัญญา ไทยเศรษฐ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ตอบกระทู้ถามแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์)

๒. ประเด็นคำถาม

ผู้ตั้งกระทู้ถาม : พลเอก ดนัย มีชูเวช

ด้วยมีประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง บัญชีรายชื่อวัตถุอันตราย (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๖๓ ประกาศ ณ วันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๓ โดยลงในประกาศราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๓๗ หน้า ๕๖ ลงวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๓ มีผลให้ผู้ผลิต ผู้นำเข้า ผู้ส่งออก หรือผู้มีไว้ในครอบครอง ซึ่งวัตถุอันตราย ชนิดที่ ๔ ตามประกาศนี้ อันได้แก่ สารควบคุมในบัญชีที่ ๑ ที่กรมวิชาการเกษตร รับผิดชอบ ได้แก่ คลอร์ไพริฟอส คลอร์ไพริฟอส-เมทิล พาราควอต พาราควอตไดคลอไรด์ และพาราควอต บิส เมทิลซัลเฟต ต้องปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ โดยมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๓ เป็นต้นไป ซึ่งผลจากประกาศของกระทรวงอุตสาหกรรมดังกล่าว ทำให้เกษตรกรที่ใช้สารเคมี ในกลุ่มพาราควอต เพื่อกำจัดวัชพืช และในกลุ่มคลอร์ไพริฟอสเพื่อกำจัดแมลงศัตรูพืช ต้องเลิกใช้โดยทันที ในวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๓ ที่ผ่านมา หากฝ่าฝืนมีโทษจำคุกไม่เกิน ๑๐ ปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ นอกจากนี้ หากเกษตรกรยังมีสารเคมีดังกล่าว ในครอบครองจะต้องส่งคืนร้านค้าที่ซื้อมาภายใน ๙๐ วัน (ไม่เกินวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๓) เนื่องจากการงดใช้สารเคมีดังกล่าวจะส่งผลกระทบต่อเกษตรกร โดยเฉพาะผู้ที่ปลูกมันสำปะหลัง อ้อยโรงงาน ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ปาล์มน้ำมัน ผลไม้และอื่น ๆ ที่ต้องใช้สารเคมีกลุ่มพาราควอตและคลอร์ไพริฟอส

ในการกำจัดวัชพืชและแมลงศัตรูพืช เพราะหากใช้สารเคมีอื่น ทดแทนจะมีต้นทุนการผลิตเพิ่มขึ้น ประมาณ ๖๐๐ - ๑,๐๐๐ บาท/ไร่ หากใช้เครื่องจักรกลจะต้องมีต้นทุน สูงขึ้น ๑,๐๐๐ - ๑,๓๐๐ บาท/ไร่ หรือต้นทุนการผลิตในภาพรวมทั้งประเทศจะเพิ่มขึ้นประมาณ ๓๐,๐๐๐ ล้านบาท ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้นมาก ทำให้ผลผลิตมีราคาสูงขึ้นและเกษตรกรขายผลผลิตทางการเกษตรได้ยาก และผลผลิตทางการเกษตรของประเทศไทยจะขายแข่งกับคู่แข่งในตลาดต่างประเทศได้ยาก

ผลกระทบต่อเนื่อง คือ ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขเลขที่ ๓๘๗ ลงวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๖๐ เรื่อง อาหารที่มีสารพิษตกค้าง ข้อ ๔ ระบุว่าอาหารที่มีสารพิษตกค้างต้องมีมาตรฐาน โดยตรวจไม่พบวัตถุอันตราย ทางกรมเกษตรชนิดที่ ๔ ตามพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย ๒๕๓๕ ตามบัญชีหมายเลข ๑ แนบท้าย ประกาศนี้ ส่งผลกระทบต่อการนำเข้าวัตถุดิบที่นำเข้ามาแปรรูป เช่น เมล็ดถั่วเหลือง ข้าวสาลี ซึ่งนำเข้าจากสหรัฐอเมริกาและบราซิล มีมูลค่านำเข้ารวมปีละประมาณ ๕๐,๐๐๐ ล้านบาท ซึ่งทั้งสองประเทศยังคงใช้ สารเคมีดังกล่าวอยู่ในกระบวนการผลิตและมีสารเคมีตกค้างในระดับที่ควบคุม Codex จะต้องใช้เกณฑ์ ควบคุมใหม่ตามประกาศของกระทรวงสาธารณสุขเป็นไม่มีสารตกค้างเลย (Zero Tolerance) ดังนั้น การนำเข้าวัตถุดิบดังกล่าวจะต้องเลือกวัตถุดิบจากประเทศผลิตที่ไม่ใช้สารเคมีดังกล่าว ซึ่งจะต้องมีราคาต้นทุนสูงขึ้น จะเกิดผลกระทบต่ออุตสาหกรรมแปรรูปอาหารภายในประเทศที่มีมูลค่าสูงมาก นอกจากนี้ กากถั่วเหลือง ที่เป็นผลพลอยได้จากการผลิตน้ำมัน ถั่วเหลืองและนำไปใช้เป็นส่วนประกอบอาหารสัตว์จะมีราคาสูงขึ้น หรือขาดแคลน ทำให้เกิดผลกระทบต่อการผลิตอาหารสัตว์ทั่วประเทศวงเงินประมาณมากกว่า ๒๕,๐๐๐ ล้านบาท จึงขอเรียนถามว่า

๑. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีมาตรการหรือแนวทางในการช่วยเหลือและส่งเสริมเกษตรกรอย่างไร โดยเฉพาะผู้ที่ปลูกมันสำปะหลัง อ้อยโรงงาน ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ปาล์มน้ำมัน และผลไม้ตลอดจนการเกษตรอื่น ๆ ที่ไม่สามารถใช้สารเคมีกำจัดแมลงศัตรูพืชและวัชพืช (คลอร์ไพริฟอส และพาราควอต) ดังกล่าว หากเกษตรกรเลือกใช้สารเคมีประเภทอื่นหรือเครื่องจักรกลจะมีราคาต้นทุนสูงขึ้น ทั้งสิ้น กรณีมีสารทดแทนขอให้ยกตัวอย่างสารทดแทนให้ทราบและขอให้เปรียบเทียบคุณสมบัติด้านต่าง ๆ และราคาสารทดแทนกับสารที่ได้ยกเลิกไป กรณีสารทดแทนมีราคาสูง จะมีมาตรการช่วยเหลือเยียวยา เกษตรกรที่ได้รับผลกระทบอย่างไร ที่ต้องรับภาระต้นทุนที่สูงขึ้นซึ่งจะทำให้ผลผลิตมีราคาสูงและขายได้ยาก รวมทั้งต้องต่อสู้กับราคาผลผลิตจากประเทศเพื่อนบ้านที่อาจมีราคาต่ำกว่า เช่น เวียดนามและอินโดนีเซีย เป็นต้น

ในกรณีที่จะเปลี่ยนเป็นเกษตรชีวภาพหรือเกษตรอินทรีย์ตามแนวทางยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งอาจจะมีผลทำให้อัตราผลผลิตลดต่ำลง อาจต้องใช้สารไล่แมลงประเภทชีวภัณฑ์ซึ่งปราศจากสารเคมี แต่มีต้นทุนสูง เพราะต้องใช้บ่อยครั้ง นอกจากนี้ สารกำจัดวัชพืชยังไม่มีสารชีวภัณฑ์ที่มีประสิทธิภาพในการกำจัดวัชพืช จึงต้องใช้แรงงานหรือเครื่องจักรกลเป็นหลัก จะมีการช่วยเหลือและส่งเสริมเกษตรกรอย่างไร

๒. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จะมีแนวทางช่วยเหลือเกษตรกรกลุ่มผู้เลี้ยงสัตว์อย่างไร เพื่อลดต้นทุนอาหารสัตว์ที่จะแพงขึ้น และส่งผลกระทบต่อห่วงโซ่อุตสาหกรรมการเลี้ยงสัตว์ทุกประเภท เนื่องจากวัตถุดิบที่นำมาใช้ทำอาหารสัตว์จะมีราคาสูงขึ้นหรือขาดแคลนดังเหตุผลที่กล่าวในขั้นต้น

๓. ประเด็นคำตอบ

ผู้ตอบกระทู้ถาม : นางสาวมนัญญา ไทยเศรษฐ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการ
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ตั้งคณะทำงานพิจารณาแนวทางช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากการยกเลิกใช้สารเคมีทางการเกษตร โดยมีปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นประธาน เพื่อเร่งดำเนินการช่วยเหลือเยียวยาเกษตรกร ที่ได้รับผลกระทบจากการยกเลิกใช้สารเคมี มีการคำนวณอัตราค่าชดเชยเพื่อเยียวยาเกษตรกร การสนับสนุนเครื่องจักรกล การสนับสนุนเงินทุนสำหรับซื้อเครื่องมือเครื่องจักรเพื่อใช้กำจัดวัชพืช การกำหนดมาตรการแนวทางและวิธีปฏิบัติเพื่อดำเนินการกำจัดวัชพืชแทนการใช้สารเคมี การทดลอง สาธิต และถ่ายทอดองค์ความรู้ การนำเทคโนโลยีมาปรับใช้ในการแก้ปัญหา มีการสื่อสารประชาสัมพันธ์ สร้างความรู้ให้แก่เกษตรกร และกรมวิชาการเกษตรได้ถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกรดำเนินการ ในส่วนกรมปศุสัตว์ได้ส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกและผลิตวัตถุดิบที่มีคุณภาพดีใช้เองโดยเฉพาะพืชอาหารสัตว์ ศึกษาแนวทางการใช้สารเสริมอาหารสัตว์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการให้อาหารสัตว์ การจัดการสูตรอาหารสัตว์โดยใช้วัตถุดิบในท้องถิ่น และจากประกาศของกระทรวงอุตสาหกรรม เมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๒ โดยห้ามใช้สารเคมีพาราควอต และคลอร์ไพริฟอส มีผลตั้งแต่วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๓ และกระทรวงสาธารณสุขได้ออกประกาศห้ามใช้วัตถุที่ปนเปื้อนวัตถุอันตราย ดังนั้นการนำเข้าถั่วเหลือง ข้าวโพด จึงต้องปฏิบัติตามประกาศของกระทรวงสาธารณสุข ทั้งนี้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นในการช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากการห้ามใช้สารวัตถุอันตราย และยินดีรับฟังข้อเสนอแนะจากวุฒิสภาเพื่อนำไปแก้ปัญหาให้กับเกษตรกรต่อไป

๔. ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภาที่รัฐมนตรีรับไปพิจารณาดำเนินการ

-

๕. การติดตามผลการดำเนินการตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภา

-

*****

๑. สารบบกระทู้ถาม

กระทู้ถามเรื่อง	ใบขับขี่ตลอดชีพ
ประเภทกระทู้ถาม	กระทู้ถามด้วยวาจา
ประเภทของการตอบ	ตอบในที่ประชุมวุฒิสภา
วันที่เสนอกระทู้ถาม	๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๓
วันที่ตอบกระทู้ถาม	การประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันจันทร์ที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๓
ผู้ตั้งกระทู้ถาม	นายคำคุณ สิทธิสมาน เป็นผู้ตั้งถาม ถามรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงคมนาคม
ผู้ตอบกระทู้ถาม	นายถาวร เสนเนียม รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม (ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ตอบกระทู้ถามแทนรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงคมนาคม)

๒. ประเด็นคำถาม

ผู้ตั้งกระทู้ถาม : นายคำคุณ สิทธิสมาน

ตามที่มีข่าวจากกรมการขนส่งทางบกว่า สาเหตุส่วนหนึ่งของการเกิดอุบัติเหตุทางถนน มาจากผู้ขับขี่รถที่สูงอายุและมีใบอนุญาตขับรถตลอดชีพ แต่มีสภาพร่างกายไม่พร้อม และแม้ว่าปัจจุบัน จะยกเลิกใบอนุญาตขับรถตลอดชีพแล้ว แต่ยังคงมีผู้มีใบอนุญาตขับรถตลอดชีพประมาณหนึ่งล้านคน กรมการขนส่งทางบกจึงมีแนวคิดให้ผู้มีใบอนุญาตขับรถตลอดชีพมาทำการทดสอบสมรรถภาพ ความพร้อมในการขับขี่อีกครั้ง ข่าวดังกล่าวถูกวิพากษ์วิจารณ์และต่อต้านอย่างกว้างขวาง ในโซเชียลมีเดีย ทุกรูปแบบ ในเวลาต่อมากรมการขนส่งทางบกชี้แจงว่า จะไม่ยึดคืนใบอนุญาตขับรถ ตลอดชีพ และไม่เรียกผู้มีใบอนุญาตขับรถตลอดชีพทั้งหมดมาทดสอบสมรรถภาพของร่างกายใหม่ หรือทดสอบ ขี่รถใหม่ แต่จะศึกษาถึงแนวทางการคัดกรองผู้ที่ขาดสมรรถภาพหรือมีสภาวะโรคที่แพทย์วินิจฉัยแล้ว เห็นว่ามีความเสี่ยงหรือมีผลต่อประสิทธิภาพการขับขี่อย่างปลอดภัย ขอเรียนถามว่า กระทรวงคมนาคม มีแนวคิดให้ผู้มีใบอนุญาตขับรถตลอดชีพมาทำการทดสอบสมรรถภาพความพร้อม ในการขับขี่หรือไม่ อย่างไร และมีนโยบายเกี่ยวกับผู้ขับขี่รถที่สูงอายุอย่างไร

๓. ประเด็นคำตอบ

ผู้ตอบกระทู้ถาม : นายถาวร เสนเนียม รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม

ผู้มีใบอนุญาตขับรถตลอดชีพทั้งหมดมาทดสอบสมรรถภาพของร่างกายใหม่หรือทดสอบขับรถใหม่ อย่างไรก็ดี ผู้มีใบอนุญาตขับรถตลอดชีพที่สูงอายุบางคนอาจมีปัญหาในการขับรถหรือแสดงว่าตนมีสมรรถภาพทางร่างกายสูงแม้ว่าจะมีโรคภัยไข้เจ็บหรือมีสมรรถภาพทางร่างกายลดลง กรมการขนส่งจึงได้จัดตั้งคณะทำงานร่วมกับกรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข และแพทยสภา ในการพิจารณาศึกษาแนวทางในการคัดกรองผู้มีใบอนุญาตขับรถว่ายังมีสมรรถภาพในการขับรถได้ หรือไม่ นอกจากนี้ ในการออกใบอนุญาตขับรถ กรมการขนส่งจะคำนึงถึงการกำหนดสภาวะของโรค การทดสอบภาพทางร่างกาย การอบรมและทดสอบความรู้ของผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถ (ภาคทฤษฎี) การอบรมการขับรถและทดสอบความสามารถในการขับรถของผู้ขอรับใบอนุญาต (ภาคปฏิบัติ) การบริหารจัดการการปรับปรุงรูปแบบใบอนุญาตขับรถ และการควบคุมพฤติกรรมกรรมการขับรถ ด้วยมาตรการตัดแต้ม

๔. ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภาที่รัฐมนตรีรับไปพิจารณาดำเนินการ

-

๕. การติดตามผลการดำเนินการตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภา

-

*****

๑. สารบบกระทู้ถาม

กระทู้ถามเรื่อง	การจัดทำกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและพัฒนางองค์กรภาคประชาสังคม
ประเภทกระทู้ถาม	กระทู้ถามเป็นหนังสือ
ประเภทของการตอบ	ตอบในที่ประชุมวุฒิสภา
วันที่เสนอกระทู้ถาม	๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๓
วันที่ตอบกระทู้ถาม	การประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๒๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันจันทร์ที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๓
ผู้ตั้งกระทู้ถาม	นายอำพล จินดาวัฒนะ เป็นผู้ตั้งถาม ถาปนายนายกรัฐมนตรี
ผู้ตอบกระทู้ถาม	นายจตุติ ไกรฤกษ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์ (ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ตอบกระทู้ถามแทนนายกรัฐมนตรี)

๒. ประเด็นคำถาม

ผู้ตั้งกระทู้ถาม : นายอำพล จินดาวัฒนะ

ตามแผนและขั้นตอนปฏิรูปประเทศด้านสังคม ซึ่งประกาศใช้แล้วตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งเป็น การดำเนินการตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ หมวด ๑๖ ประเด็น การปฏิรูปที่ ๔ ระบบส่งเสริมชุมชนเข้มแข็ง กิจกรรมที่ ๔ ข้อ ๒ จัดทำร่างพระราชบัญญัติส่งเสริม และพัฒนางองค์กรภาคประชาสังคม พ.ศ. .... ระยะเวลาดำเนินการปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๓ ซึ่งรัฐบาล มีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามแผนและขั้นตอนการปฏิรูปดังกล่าวนั้น บัดนี้เวลาล่วงเลยมาแล้ว พอสมควร จึงขอเรียนถามว่า

๑. รัฐบาลดำเนินการจัดทำกฎหมายดังกล่าวไปแล้วหรือไม่ ถึงขั้นตอนใด เป็นไปตามแผน และขั้นตอนปฏิรูปประเทศในเรื่องนี้หรือไม่

๒. การจัดทำร่างกฎหมายดังกล่าว รัฐบาลได้ดำเนินการให้ประชาชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้มีส่วนร่วมด้วยหรือไม่ อย่างไร

๓. รัฐบาลคาดว่าจะส่งร่างกฎหมายดังกล่าวเข้าสู่ขั้นตอนการพิจารณาของฝ่ายนิติบัญญัติ เมื่อใด

๓. ประเด็นคำตอบ

**ผู้ตอบกระทู้ถาม : นายจตุติ ไกรฤกษ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพัฒนาสังคม
และความมั่นคงของมนุษย์**

ในการจัดทำร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม พ.ศ. .... ได้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องเป็นครั้งแรกเมื่อเดือนสิงหาคม ๒๕๖๐ และได้รับความเห็นชอบในร่างพระราชบัญญัติจากคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม (คสป.) เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ หลังจากนั้น กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติต่อสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเมื่อเดือนตุลาคม ๒๕๖๑ ซึ่งได้มีข้อสังเกตจากสำนักงบประมาณ สำนักงาน ก.พ.ร. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ร่วมกันหาข้อยุติในเรื่องของกองทุน ในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ จากการหารือได้มีมติให้ตัดเรื่องของกองทุนออกไปเพื่อมิให้เป็นภาระแก่งบประมาณของแผ่นดิน ประกอบกับรัฐบาลได้มีการจัดสรรงบประมาณให้บางส่วนแล้ว จึงได้นำร่างพระราชบัญญัติเสนอต่อคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม (คสป.) อีกครั้งหนึ่ง เมื่อวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ซึ่งได้รับความเห็นชอบในหลักการ ของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ทั้งนี้ หลังจากที่ได้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องแล้ว กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ได้นำความคิดเห็นมาปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น พร้อมทั้งจะเสนอร่างพระราชบัญญัติต่อคณะรัฐมนตรีได้ในเดือนสิงหาคม ๒๕๖๓ เพื่อนำเข้าสู่การพิจารณาของรัฐสภาในเดือนกันยายน ๒๕๖๓ ซึ่งเป็นไปตามแผนการปฏิรูปประเทศ ด้านสังคม

๔. ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภาที่รัฐมนตรีรับไปพิจารณาดำเนินการ

-

๕. การติดตามผลการดำเนินการตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภา

-

*****

๑. สารบบกระทู้ถาม

กระทู้ถามเรื่อง	โครงการรถไฟฟ้าชานเมืองสายสีแดง
ประเภทกระทู้ถาม	กระทู้ถามเป็นหนังสือ
ประเภทของการตอบ	ตอบในที่ประชุมวุฒิสภา
วันที่เสนอกระทู้ถาม	๘ มิถุนายน ๒๕๖๓
วันที่ตอบกระทู้ถาม	การประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๒๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันจันทร์ที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๓
ผู้ตั้งกระทู้ถาม	นายสุรเดช จิรัฐิติเจริญ เป็นผู้ตั้งถาม ถามรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงคมนาคม
ผู้ตอบกระทู้ถาม	นายถาวร เสนเนียม รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม (ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ตอบกระทู้ถามแทนรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงคมนาคม)

๒. ประเด็นคำถาม

ผู้ตั้งกระทู้ถาม : นายสุรเดช จิรัฐิติเจริญ

ตามที่ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบคมนาคมขนส่ง เพื่อการสร้างความสามารถในการแข่งขัน โดยพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เชื่อมโยงโครงข่ายคมนาคมไร้รอยต่อในกรุงเทพและปริมณฑล มีเป้าหมายให้เปลี่ยนการเดินทางของคน จากการใช้รถยนต์ส่วนบุคคล มาเป็นการใช้ระบบขนส่งสาธารณะเพื่อแก้ไขปัญหาการจราจร และลดปัญหามลพิษ กระทรวงคมนาคมได้มุ่งพัฒนาและส่งเสริม “ราง” เป็นระบบหลักในแผนพัฒนารถไฟฟ้าขนส่งมวลชน โดยปัจจุบันได้เปิดบริการแล้ว ได้แก่ โครงการรถไฟฟ้าสายสีเขียว กำกับดูแลโดยกรุงเทพมหานคร (กทม.) โครงการรถไฟฟ้าสายสีน้ำเงินและสายสีม่วง กำกับดูแลโดยการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย (รฟม.) แต่โครงการรถไฟฟ้าชานเมืองสายสีแดง ช่วงบางซื่อ-ตลิ่งชัน และช่วงบางซื่อ-รังสิต ได้เริ่มดำเนินการก่อสร้างโครงการมานานแล้ว ปัจจุบันยังไม่ได้เปิดบริการให้ประชาชน ได้รับบริการในการเดินทาง จึงขอเรียนถามว่า

๑. โครงการรถไฟฟ้าชานเมือง สายสีแดง ช่วงบางซื่อ-ตลิ่งชัน เริ่มโครงการก่อสร้างเมื่อไร ก่อสร้างเสร็จเมื่อไร และใช้งบประมาณจำนวนเท่าไร

๒. โครงการรถไฟฟ้าชานเมือง สายสีแดง ช่วงบางซื่อ-รังสิต เริ่มโครงการก่อสร้างเมื่อไร ก่อสร้างแล้วเสร็จเมื่อไร และใช้งบประมาณจำนวนเท่าไร และแหล่งเงินมาจากไหน

๓. กำหนดการให้บริการเปิดเดินทางรถไฟฟ้าชานเมือง สายสีแดง จะเริ่มได้เมื่อไร วิธีการบริหารการเดินทางเป็นอย่างไร ปัจจุบันมีความคืบหน้าในการเตรียมการเดินทางอย่างไร

๓. ประเด็นคำตอบ

ผู้ตอบกระทู้ถาม : นายถาวร เสนเนียม รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม

กรณีโครงการรถไฟฟ้าชานเมืองสายสีแดงบางซื่อ - ตลิ่งชัน ได้เริ่มก่อสร้างเมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๒ แล้วเสร็จเมื่อ ๔ กรกฎาคม ๒๕๕๕ งบประมาณเป็นเงิน ๙,๐๘๑๗ ล้านบาทเศษ ในส่วนความล่าช้าของโครงการ เกิดจากการเชื่อมต่อให้เป็นระบบเดียวกันกับรถไฟฟ้าสายสีแดงบางซื่อ-รังสิต ซึ่งเมื่อช่วงบางซื่อ-รังสิตยังไม่แล้วเสร็จ ส่งผลให้เส้นทางฝั่งตะวันตกบางซื่อ-ตลิ่งชัน จึงยังเดินรถไม่ได้ ในส่วนรถไฟฟ้าชานเมืองสายสีแดงช่วงบางซื่อ-รังสิต มีทั้งหมด ๓ สัญญา โดยสัญญาที่ ๒ งานแล้วเสร็จเมื่อวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๒ และสัญญาที่ ๑ กำหนดแล้วเสร็จวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๖๓ สำหรับสัญญาที่ ๓ กำหนดแล้วเสร็จในปี ๒๕๖๓ กรณีปัญหาความล่าช้าของโครงการเกิดจากการเชื่อม การใช้ไฟฟ้ากับการไฟฟ้านครหลวง รวมถึงการประสานงานเพื่อเข้าพื้นที่ของผู้รับจ้าง (การส่งมอบพื้นที่) รวมทั้งการหากระแสไฟฟ้าเพื่อทดสอบระบบการเดินรถ ในด้านงบประมาณโครงการ ในสัญญาที่ ๑ และสัญญาที่ ๒ ใช้เงินกู้จาก JICA ๙๑ % และการรถไฟแห่งประเทศไทย สมทบ ๙ % ในส่วนสัญญาที่ ๓ ใช้เงินกู้ JICA ๑๐๐ % โดยรวมใช้งบประมาณทั้งหมด ๙๓,๙๕๐ ล้านบาทเศษ ในส่วนการเดินรถภายหลังจากการดำเนินการโครงการแล้วเสร็จในเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๔ จะเปิดการเดินรถไฟฟ้าได้ในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๔ อย่างไรก็ตาม ขณะนี้การรถไฟแห่งประเทศไทยได้ทำสัญญาซื้อรถไฟฟ้าทั้งหมด ๒๕ ขบวน และทยอยส่งมอบแล้ว ๑๕ ขบวน นอกจากนี้ การรถไฟแห่งประเทศไทยได้ใช้ระบบการเดินรถแบบการให้เอกชนร่วมลงทุนกับรัฐ (PPP) ซึ่งได้ผ่านขั้นตอนการศึกษาแล้ว อยู่ระหว่างขั้นตอนเสนอกระทรวงคมนาคมพิจารณา สำหรับกรณีความล่าช้าของโครงการรถไฟฟ้า ชานเมืองส่งผลให้ต้องสูญเสียโอกาสในด้านต่าง ๆ นั้น กระทรวงคมนาคมจะมีการถอดบทเรียนดังกล่าวเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาความล่าช้าขึ้นมาอีก

๔. ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภาที่รัฐมนตรีรับไปพิจารณาดำเนินการ

-

๕. การติดตามผลการดำเนินการตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภา

-

*****

๑. สารบบกระทู้ถาม

กระทู้ถามเรื่อง	การสร้างสะพานข้ามคลองมหาสวัสดิ์ ในซอยชัยพฤกษ์ ๓๓ แยก ๔ เขตตลิ่งชัน
ประเภทกระทู้ถาม	กระทู้ถามเป็นหนังสือ
ประเภทของการตอบ	ตอบในที่ประชุมวุฒิสภา
วันที่เสนอกระทู้ถาม	๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓
วันที่ตอบกระทู้ถาม	การประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๒๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันจันทร์ที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๓
ผู้ตั้งกระทู้ถาม	นายคำณูณ สิทธิสมาน เป็นผู้ตั้งถาม ถามนายกรัฐมนตรีน
ผู้ตอบกระทู้ถาม	นายทรงศักดิ์ ทองศรี รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย (ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ตอบกระทู้ถามแทนนายกรัฐมนตรีน)

๒. ประเด็นคำถาม

ผู้ตั้งกระทู้ถาม : นายคำณูณ สิทธิสมาน

ตามที่ได้มีการสร้างสะพานข้ามคลองมหาสวัสดิ์ ในซอยชัยพฤกษ์ ๓๓ แยก ๔ เขตตลิ่งชัน เป็นสะพานเชื่อมระหว่าง อบต.มหาสวัสดิ์ จังหวัดนนทบุรี และเขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร เริ่มก่อสร้าง ช่วงเดือน ก.พ. ปี ๒๕๖๑ และสร้างแล้วเสร็จมากกว่า ๖ เดือน แต่ยังไม่สามารถเปิดใช้งานได้ เนื่องจาก สะพานดังกล่าวถูกคัดค้านจากชุมชนในพื้นที่เขตตลิ่งชัน เพราะสร้างความเดือดร้อนแก่ประชาชน ดังนี้

๑) การเปิดใช้สะพานดังกล่าว ทำให้มียานยนต์เข้ามาสัญจรมากขึ้น ถนนภายในชุมชน ที่คับแคบอยู่แล้วเกิดความแออัด ไม่สะดวกต่อการสัญจร รวมทั้งทำให้มีจลาจลใช้สะพานดังกล่าว หลบหนีจากการลักทรัพย์ในบ้านเรือนประชาชนทั้งสองฝั่งมากยิ่งขึ้น รวมทั้งรูปแบบของช่วงลงสะพาน ที่เป็นโค้งหักศอกอาจจะไม่ปลอดภัยต่อการสัญจร

๒) กระทบต่อการสัญจรทางน้ำ โดยเฉพาะช่วงที่น้ำขึ้นสูงในฤดูน้ำฝน ด้วยความสูงของ สะพาน ที่ไม่เพียงพอต่อเดินเรือไป - มาของเรือท่องเที่ยว ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตชุมชน ทำลายวิถีการ ท่องเที่ยว โดยทางเรือของผู้ประกอบการสมาคมเรือไทยในพื้นที่

จากผลกระทบที่เกิดขึ้นกับพี่น้องประชาชนในชุมชนชาวตลิ่งชันและใกล้เคียง ประกอบกับ ความสำคัญเชิงประวัติศาสตร์ของคลองมหาสวัสดิ์ ซึ่งเป็นคลองขุดขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๒ ในสมัย พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้รับการยืนยันเป็นลายลักษณ์อักษรจากกรมศิลปากรว่า คลองมหาสวัสดิ์เป็น “โบราณสถาน” ตามคำนิยาม ใน พ.ร.บ.โบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ จึงขอเรียนถามว่า

๑. เมื่อเกิดการกระทำความผิดตามพ.ร.บ.โบราณสถาน ตามคำนิยามในพ.ร.บ.โบราณสถานฯ พ.ศ. ๒๕๐๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยชัดแจ้ง เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องได้ดำเนินการอย่างไร หรือไม่

๒. จะมีวิธีการเยียวยาความเดือดร้อนให้พี่น้องประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากการเปิดใช้สะพานดังกล่าวอย่างไร โดยเฉพาะฝั่งตลิ่งชัน

๓. นโยบายโดยภาพรวมต่อคลองมหาสวัสดิ์ ที่เคยได้รับการสำรวจจากกระทรวงคมนาคม ให้คลองมหาสวัสดิ์เป็น ๑ ใน ๑๒ คลองที่มีศักยภาพที่จะพัฒนาเส้นทางสัญจรทางน้ำ และเป็นแหล่งท่องเที่ยวสำคัญในเชิงการเกษตร วัฒนธรรม และวิถีชีวิตของผู้คนในท้องถิ่นจะมีการดำเนินการต่อไปอย่างไร

๓. ประเด็นคำตอบ

ผู้ตอบกระทู้ถาม : นายทรงศักดิ์ ทองศรี รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย

โครงการก่อสร้างสะพานข้ามคลองมหาสวัสดิ์ กรมเจ้าท่าได้ตรวจสอบ ในเบื้องต้นแล้วพบว่า อยู่ในพื้นที่ของสำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคที่ ๒ สาขานนทบุรี และได้รับอนุญาต ให้ปลูกสร้างสิ่งล่วงล้ำลำน้ำ จากองค์การบริหารส่วนตำบลมหาสวัสดิ์ โดยอาศัยอำนาจตามความ ในมาตรา ๑๑๗ ตามพระราชบัญญัติ การเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ ซึ่งได้มอบ อำนาจ “เจ้าท่า” ให้องค์การปกครอง ส่วนท้องถิ่น ตามคำสั่งกรมเจ้าท่าที่ ๑๘๕/๒๕๔๘ ทั้งนี้ สะพานแห่งนี้เอกชนได้ดำเนินการสร้างโดยได้รับความเห็นชอบจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นการดำเนินการถูกต้องตามกฎหมายทุกประการ และได้มีการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนทั้งฝั่งจังหวัดนนทบุรี และฝั่งเขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร โดยประชาชน ส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการสร้างสะพาน ซึ่งเป็นสะพานเชื่อมโยงกันระหว่างสองฝั่งทำให้ได้รับความสะดวก นอกจากนี้ ประชาชนขอให้ดำเนินการตีเส้นจราจร ติดไฟสัญญาณ หรือมีป้ายเตือนเรื่องความปลอดภัย ในการใช้สะพาน ส่วนเรื่องการสัญจรทางน้ำมีเรือ ที่ใช้เส้นทางนี้เป็นประจำประมาณ ๖ ลำ สามารถสัญจร ผ่านสะพานได้ตามปกติ ส่วนประเด็น โบราณสถานนั้น ได้มีหนังสือจากกรมศิลปากรว่าสะพานดังกล่าว อยู่นอกเขตพื้นที่สำคัญของวัดชัยพฤกษ์ มลาราชวรวิหารจึงไม่มีผลกระทบต่อโบราณสถานดังกล่าว และได้ดำเนินการประเมินผลกระทบต่อ สิ่งแวดล้อมด้วย ส่วนเรื่องการท่องเที่ยว นั้น เนื่องจากมีหลาย กระทรวงที่เกี่ยวข้องจึงขอ นำประเด็นที่ท่าน เสนอแนะ ส่งต่อรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องดำเนินการต่อไป

๔. ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภาที่รัฐมนตรีรับไปพิจารณาดำเนินการ

-

๕. การติดตามผลการดำเนินการตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภา

-

*****

๑. สารบบกระทู้ถาม

กระทู้ถามเรื่อง	ความคืบหน้าโครงการเพิ่มปริมาณน้ำต้นทุนให้เขื่อนภูมิพล
ประเภทกระทู้ถาม	กระทู้ถามเป็นหนังสือ
ประเภทของการตอบ	ตอบในที่ประชุมวุฒิสภา
วันที่เสนอกระทู้ถาม	๒๙ กรกฎาคม ๒๕๖๓
วันที่ตอบกระทู้ถาม	การประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๒๔ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เป็นพิเศษ วันจันทร์ที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๓
ผู้ตั้งกระทู้ถาม	นายกิตติศักดิ์ รัตนวราหะ เป็นผู้ตั้งถาม ถามนายกรัฐมนตรีน
ผู้ตอบกระทู้ถาม	นายประภัตร โพธสุธน รัฐมนตรีช่วยว่าการ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ตอบกระทู้ถามแทนนายกรัฐมนตรีน)

๒. ประเด็นคำถาม

ผู้ตั้งกระทู้ถาม : นายกิตติศักดิ์ รัตนวราหะ

ด้วยเขื่อนภูมิพลซึ่งสร้างปิดกั้นแม่น้ำปิง ที่บริเวณเขาแก้ว อำเภอสามเงา จังหวัดตาก สามารถรองรับน้ำได้สูงสุด ๑๓,๔๖๒ ล้านลูกบาศก์เมตร แต่เนื่องจากที่ผ่านมาเขื่อนภูมิพลแทบไม่เคยมีน้ำเต็มความจุเขื่อน ยังเหลือพื้นที่เก็บน้ำได้อีก จึงมีโครงการเพิ่มปริมาณน้ำต้นทุนให้แก่เขื่อนภูมิพล โดยผันน้ำจากแม่น้ำยวมช่วงเดือนมิถุนายนถึงมกราคม ซึ่งเป็นช่วงที่น้ำในแม่น้ำยวมมีปริมาณมากเกินกว่าความต้องการใช้ในพื้นที่ ปริมาณน้ำที่ผันประมาณ ๑,๗๕๕ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี มาเก็บไว้ยังเขื่อนภูมิพล โดยโครงการนี้จะแบ่งออกเป็น ๓ งาน คือ งานเขื่อนน้ำยวมและอาคารประกอบ งานสถานีสูบน้ำบ้านสามเงา และอาคารประกอบ และงานระบบอุโมงค์และถังพักน้ำ ซึ่งโครงการได้เริ่มลงมือศึกษาวิจัย ๒ ปี (๒๕๖๐ - ๒๕๖๑) และศึกษาทบทวนโครงการและประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ตั้งแต่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๖๑ และสิ้นสุดการศึกษา ๑๒ กันยายน ๒๕๖๒ มูลค่าโครงการ ๗๐,๐๐๐ ล้านบาท ใช้เวลาดำเนินการ ๕ ปี ทั้งนี้ จากการศึกษา พบว่าโครงการนี้จะช่วยเพิ่มพื้นที่เพาะปลูกในลุ่มน้ำเจ้าพระยาในฤดูแล้งได้ถึง ๑.๖ ล้านไร่ และเพิ่มน้ำอุปโภค-บริโภคได้ประมาณ ๓๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี เพิ่มปริมาณน้ำผ่านเขื่อนเจ้าพระยา อีก ๒๐ ลูกบาศก์เมตรต่อวินาที รวมถึงเพิ่มพลังงานไฟฟ้าที่ผลิตได้ที่โรงไฟฟ้าพลังน้ำที่เขื่อนภูมิพล เฉลี่ย ๔๑๗ ล้านหน่วยต่อปี หรือ ๘,๘๔๕ ล้านบาทต่อปี และที่โรงไฟฟ้าพลังน้ำเขื่อนน้ำยวม เฉลี่ย ๔๖ ล้านหน่วยต่อปี นอกจากนี้ จากผลการศึกษาความคุ้มค่าทางเศรษฐศาสตร์พบว่า มีความคุ้มค่า อยู่ที่ร้อยละ ๑๑.๑๙ ซึ่งถือว่ามีความเหมาะสมตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่กำหนดให้โครงการลงทุนภาครัฐควรมี

อัตราผลตอบแทนของโครงการ อยู่ระหว่างร้อยละ ๙ ถึง ๑๒ จึงจะถือว่ามีความเหมาะสมในการลงทุน ประกอบกับโครงการนี้ยังเป็น โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการชลประทานตามแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี ของสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติอีกด้วย ดังนั้น การดำเนินการโครงการนี้ ให้สำเร็จจึงมีประโยชน์มากมายหลายด้าน จึงขอเรียนถามว่า

- รัฐบาลมีความคืบหน้าในการดำเนินการโครงการเพิ่มปริมาณน้ำต้นทุนให้เขื่อนภูมิพลหรือไม่ อย่างไร

๓. ประเด็นคำตอบ

**ผู้ตอบกระทู้ถาม : นายประภัตร โพธสุธน รัฐมนตรีช่วยว่าการ
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์**

ในเวลาปกติเขื่อนภูมิพล เขื่อนสิริกิติ์ เขื่อนแควน้อยบำรุงแดน และเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ กักเก็บน้ำได้รวมกันประมาณ ๒๔,๐๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตร นำมาใช้ได้ประมาณ ๒๐,๐๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตร สามารถหล่อเลี้ยงพื้นที่ ๒๒ จังหวัด และทำนาในเขตชลประทาน ได้ประมาณ ๑๒ ล้านไร่ ไร่ อย่างไรก็ดี ตั้งแต่ปี ๒๕๕๘ เป็นต้นมา เกิดปัญหาขาดแคลนน้ำมีน้ำใช้ได้ ประมาณ ๑๐,๐๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตร และในปี ๒๕๖๒ - ๒๕๖๓ เหลือน้ำใช้เพียง ๓,๐๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตร ในขณะที่พื้นที่ทำนาเท่าเดิม ทำให้ปีที่ผ่านมามีบางพื้นที่ไม่มีโอกาสทำนาหรือทำการเกษตรและปัจจุบัน ทำนาได้เพียง ๕ ล้านไร่ ดังนั้น การหาน้ำมาเติมให้เพื่อนจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง โดยแม่น้ำยม และแม่น้ำเงาที่ไหลผ่านประเทศไทย ประมาณ ๔,๐๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตร มิได้มีการนำน้ำไปใช้ประโยชน์ จึงสมควรที่จะผันน้ำมาเติมให้เขื่อนภูมิพล โดยสร้างเขื่อนทดน้ำที่อำเภอขุนยวม และใช้เครื่องสูบน้ำ ๖ เครื่อง ซึ่งขณะนี้ออกแบบเสร็จแล้ว ทำการปั้มน้ำขึ้นไป ๑๗๐ เมตร ให้ไหลลงอุโมงค์ ใ้ซึ่งบประมาณ ๗๐,๐๐๐ ล้านบาท ซึ่งถือว่าเป็นโครงการที่มีความคุ้มค่า และขณะนี้อยู่ระหว่างตั้งงบประมาณ โดยจะดำเนินการสร้างเขื่อน สถานีสูบน้ำ และอุโมงค์ตามลำดับ

๔. ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภาที่รัฐมนตรีรับไปพิจารณาดำเนินการ

-

๕. การติดตามผลการดำเนินการตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภา

-

*****

๑. สารบบกระทู้ถาม

กระทู้ถามเรื่อง	ความปลอดภัยของข้อมูลส่วนบุคคลในระบบปฏิบัติการ "ไทยชนะ"
ประเภทกระทู้ถาม	กระทู้ถามเป็นหนังสือ
ประเภทของการตอบ	ตอบในที่ประชุมวุฒิสภา
วันที่เสนอกระทู้ถาม	๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๓
วันที่ตอบกระทู้ถาม	การประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๒๖ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เป็นพิเศษ วันจันทร์ที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๖๓
ผู้ตั้งกระทู้ถาม	นายอำพล จินดาวัฒนะ เป็นผู้ตั้งถาม ถามนายกรัฐมนตรีน
ผู้ตอบกระทู้ถาม	นายพุทธิพงษ์ ปุณณกันต์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ตอบกระทู้ถามแทนนายกรัฐมนตรีน)

๒. ประเด็นคำถาม

ผู้ตั้งกระทู้ถาม : นายอำพล จินดาวัฒนะ

ตามที่ศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด ๑๙) (ศบค.) ได้มีการจัดทำระบบปฏิบัติการ (Platform) ที่มีชื่อว่า “ไทยชนะ” ใช้ในการลงทะเบียนสำหรับผู้ประกอบการและประชาชนทั่วไป เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งเป็นหนึ่งในมาตรการควบคุมและป้องกันการระบาดของโควิด ๑๙ ในช่วงผ่อนปรนระยะที่ ๒ นั้น ปรากฏว่า ข้อมูลที่เก็บรวบรวมนั้นส่วนหนึ่งเป็นข้อมูลส่วนบุคคล ซึ่งมีการกำหนดเงื่อนไขความยินยอมสำหรับผู้ลงทะเบียนไว้ โดยผู้ลงทะเบียน ต้องให้ความยินยอมให้หน่วยงานเจ้าของมาตรการ คือ กระทรวงสาธารณสุข หน่วยงานภายใต้สังกัดกระทรวงสาธารณสุขและหน่วยงานอื่นใดที่ได้รับมอบหมายจากกระทรวงสาธารณสุข เก็บ รวบรวม ใช้ และเปิดเผยข้อมูลใด ๆ ซึ่งอาจรวมถึงข้อมูลส่วนบุคคลที่ผู้ลงทะเบียนได้ให้ไว้เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามมาตรการ เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบ กำหนดนโยบาย และดำเนินการอื่นใดเพื่อป้องกัน และควบคุมการแพร่ระบาดของโรคโควิด ๑๙ และโรคติดต่ออื่น รวมถึงเพื่อประโยชน์สาธารณะ ทั้งในระหว่างและภายหลังที่มาตรการมีผลใช้บังคับ จากการกำหนดเงื่อนไขและความยินยอมดังกล่าว ทำให้ประชาชนทั่วไปมีความกังวล และมีข้อห่วงใยในความปลอดภัยของข้อมูลผู้ลงทะเบียน หากมี การนำข้อมูลไปใช้นอกขอบวัตถุประสงค์ของการควบคุมและป้องกันการระบาดของโควิด ๑๙ หรือหากมี หน่วยงานอื่นทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่ไม่ใช่หน่วยงานเจ้าของมาตรการ อาจนำข้อมูลของผู้ลงทะเบียน ไปใช้แสวงหาประโยชน์อันมิใช่ประโยชน์สาธารณะที่เกี่ยวข้องกับการ

ควบคุมและป้องกันการระบาดของ โควิด ๑๙ หรือโรคระบาดอื่น จะทำให้เกิดความเสียหายและกระทบสิทธิของประชาชนได้ นอกจากนี้การให้ความยินยอมดังกล่าวยังมีลักษณะของการให้ความยินยอมต่อเนื่องกันไปโดยตลอดไม่มีการกำหนดระยะเวลาเพื่อให้ความยินยอมนั้นสิ้นผลไปแต่อย่างใด ดังนั้นจากความกังวลและข้อห่วงใยของพี่น้อง ประชาชนดังกล่าว จึงขอเรียนถามว่า

๑. รัฐบาลมีมาตรการป้องกันหรือการควบคุมมิให้มีการนำข้อมูลของผู้ลงทะเบียนในระบบปฏิบัติการ “ไทยชนะ” ไปใช้นอกขอบวัตถุประสงค์ของการควบคุมและป้องกันการระบาดของโรคโควิด ๑๙ หรือโรคระบาดอื่นหรือไม่ อย่างไร

๒. รัฐบาลจะเก็บรวบรวมข้อมูลของผู้ลงทะเบียนในระบบปฏิบัติการ “ไทยชนะ” ไว้นานเพียงใด และเมื่อครบกำหนดระยะเวลาแล้ว รัฐบาล

๓. ประเด็นคำตอบ

ผู้ตอบกระทู้ถาม : นายพุทธิพงษ์ ปุณณกันต์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค Covid - 19 ในขณะนี้ จึงต้องให้ประชาชนดาวน์โหลดแอปพลิเคชัน “ไทยชนะ” เพื่อลงทะเบียนเช็คอิน-เช็คเอาท์ ด้วยหมายเลขโทรศัพท์ของผู้ใช้บริการข้อมูลของผู้ลงทะเบียนในระบบปฏิบัติการ “ไทยชนะ” ได้มีการเก็บไว้ในฐานข้อมูลเดียวกัน หน่วยงานที่สามารถเข้าถึงเข้าถึงข้อมูลได้มีเพียงกรมควบคุมโรคเท่านั้น และต้องเป็นกรณีที่มีการติดเชื้อจากโรคระบาดเท่านั้น จึงจะสามารถเปิดข้อมูลของผู้ลงทะเบียนได้เพื่อติดตามมาดำเนินการสอบสวนโรค ในกรณีที่พบผู้ติดเชื้อ Covid - 19 ไปแพร่เชื้อที่จังหวัดระยอง สามารถนำข้อมูลของผู้ลงทะเบียนมาใช้เพื่อติดตามมาสอบสวนโรคได้ จำนวน ๓๐๐ คน รัฐบาลได้มีการจัดเก็บข้อมูลอย่างระมัดระวัง และดำเนินการอย่างรอบคอบที่สุด ทั้งนี้ การจัดเก็บข้อมูลต้องใช้เวลาเกิน ๖๐ วัน เพื่อให้ทราบถึงต้นทางของบุคคลที่เป็นผู้แพร่เชื้อ จึงต้องขยายเวลาในการเก็บข้อมูลจาก ๖๐ วัน เป็น ๙๐ วัน เพื่อเป็นการตรวจสอบอย่างเคร่งครัด และทราบถึงที่มาและที่ไปของเชื้อที่แพร่ระบาด หลังจากระยะเวลาผ่านไป ๙๐ วันแล้ว จึงจะลบข้อมูลและเบอร์โทรศัพท์ของผู้ลงทะเบียนทั้งหมด ดังนั้น หากประชาชนให้ความร่วมมือในการดาวน์โหลดแอปพลิเคชัน “ไทยชนะ” เพื่อเช็คอิน-เช็คเอาท์เมื่อเข้าใช้บริการในร้านค้าหรือ สถานประกอบการบริการจะเป็นประโยชน์ต่อการควบคุมโรคอย่างมาก

๔. ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภาที่รัฐมนตรีรับไปพิจารณาดำเนินการ

-

๕. การติดตามผลการดำเนินการตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภา

-

*****

๑. สารบบกระทู้ถาม

กระทู้ถามเรื่อง	ปัญหาภาคบริการจากผลกระทบ Covid – 19 ในเกาะสมุย
ประเภทกระทู้ถาม	กระทู้ถามด้วยวาจา
ประเภทของการตอบ	ตอบในที่ประชุมวุฒิสภา
วันที่เสนอกระทู้ถาม	๑๔ กันยายน ๒๕๖๓
วันที่ตอบกระทู้ถาม	การประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๒๖ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เป็นพิเศษ วันจันทร์ที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๖๓
ผู้ตั้งกระทู้ถาม	นายเจตน์ ศิรธรานนท์ เป็นผู้ตั้งถาม ถามรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
ผู้ตอบกระทู้ถาม	นายพิพัฒน์ รัชกิจประการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

๒. ประเด็นคำถาม

ผู้ตั้งกระทู้ถาม : นายเจตน์ ศิรธรานนท์

ด้วยคณะกรรมการการสาธารณสุข วุฒิสภา ได้ลงพื้นที่เกาะสมุย เมื่อวันที่ ๑๐ - ๑๒ กันยายน ๒๕๖๓ เพื่อรับฟังปัญหาผลกระทบจากการแพร่ระบาด Covid - 19 จากผู้ประกอบการในพื้นที่ดังกล่าว ซึ่งพบว่าราคาตัวเครื่องบินไปกลับเกาะสมุยมีราคาแพง ไม่เอื้ออำนวยต่อการท่องเที่ยว จึงควรมีการเจรจาต่อรองกับสายการบิน นอกจากนี้เกาะสมุยยังมีผู้ประกอบการสปาและนวดแผนไทยที่ได้รับผลกระทบเป็นอย่างมาก ดังนั้น ควรเพิ่มธุรกิจสปาและนวดแผนไทยรวมเข้าไปในภาคบริการ โรงแรมกับร้านอาหารด้วย ส่วนภาพรวมของประเทศได้มีการบริหารจัดการเกี่ยวกับ Covid - 19 ได้เป็นอย่างดี เป็นที่ยอมรับและสร้างความเชื่อมั่นต่อต่างชาติ อย่างไรก็ตามการแพร่ระบาด Covid - 19 ส่งผลกระทบ ต่อผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวซึ่งต้องพึ่งพาการท่องเที่ยวของชาวต่างชาติเป็นหลัก แม้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องจะได้บูรณาการการทำงานร่วมกัน แต่ด้วยข้อจำกัดเรื่องงบประมาณอาจทำให้ประสิทธิภาพของ การแก้ไขปัญหาลดน้อยลง ทั้งนี้ ภาครัฐได้กระตุ้นการท่องเที่ยวโดยจัดโครงการเราเที่ยวด้วยกัน ในช่วงระยะเวลาวันที่ ๑ กรกฎาคม - ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๓ ขอเรียนถามว่า ผลจากการดำเนินการโครงการ ดังกล่าวมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากน้อยอย่างไร

๓. ประเด็นคำตอบ

ผู้ตอบกระทู้ถาม : นายพิพัฒน์ รัชกิจประการ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

ผลกระทบจาก Covid - 19 ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวของประเทศ เริ่มจากวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๓ สาธารณรัฐประชาชนจีนประกาศปิดประเทศ นักท่องเที่ยวไม่สามารถเดินทางเข้าประเทศได้ ส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก เนื่องจากที่ผ่านมานักท่องเที่ยวจากสาธารณรัฐประชาชนจีนมีจำนวนมากประมาณร้อยละ ๒๗ ของนักท่องเที่ยวต่างชาติทั้งหมด ประกอบกับประเทศไทยได้ประกาศปิดประเทศในเดือนมีนาคม ๒๕๖๓ ส่งผลให้นักท่องเที่ยวต่างชาติไม่สามารถ เดินทางเข้ามาในประเทศไทยได้ ต่อมาเดือนมิถุนายน ๒๕๖๓ รัฐบาลได้เริ่มมีการส่งเสริมการท่องเที่ยว ภายในประเทศ โดยกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาได้ของบประมาณสนับสนุนจากรัฐบาลเพื่อกระตุ้นการท่องเที่ยว ส่งผลให้สถานการณ์การท่องเที่ยวดีขึ้นบ้าง อย่างไรก็ตามที่ผ่านมากภาคบริการธุรกิจท่องเที่ยว ได้ขยายตัวเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวต่างชาติ ทำให้ปัจจุบันผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวได้รับผลกระทบ เป็นอย่างมาก ทั้งนี้ รัฐบาลได้มีมาตรการเยียวยาช่วยเหลือ อาทิ มาตรการดอกเบี้ยต่ำ การช่วยเหลือมัคคุเทศก์ ๓ เดือน เดือนละ ๕,๐๐๐ บาท การคืนเงินหลักประกันร้อยละ ๗๐ ให้กับบริษัททัวร์ อีกทั้ง กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาได้พยายามหาช่องทางเพื่อเปิดรับนักท่องเที่ยว โดยได้เสนอแนวทางให้ภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องพิจารณา โดยขณะนี้อยู่ระหว่างการเตรียมความพร้อมเพื่อรับนักท่องเที่ยว ประกอบกับเตรียมมาตรการป้องกันการแพร่ระบาด Covid - 19 รวมทั้งใช้มาตรการกักตัว ๑๔ วัน สำหรับโครงการเราเที่ยวด้วยกันจะมีการช่วยค่าห้องพัก ร้อยละ ๔๐ สูงสุดไม่เกิน ๓,๐๐๐ บาท ค่าเครื่องบิน ๑,๐๐๐ บาท ค่าอาหารต่อวัน ๖๐๐ บาท โดยเมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๓ มีผู้ใช้สิทธิไปแล้วประมาณ ๘๕๑,๐๐๐ คน นอกจากนี้ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ได้เสนอขอขยายโครงการโดยให้บริษัทที่มีขนาดใหญ่ซื้อแพคเกจท่องเที่ยวเพื่อแจกให้ลูกค้าหรือพนักงาน อีกทั้งจะขอขยายระยะเวลาโครงการไปถึงเดือนธันวาคม ๒๕๖๓ และกรณีค่าตัวโดยสารเครื่องบินไปเกาะสมุย จะดำเนินการหารือกับกระทรวงคมนาคม พร้อมทั้งให้การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยไปเจรจาต่อรองกับสายการบินในส่วนสปป และนวดแผนไทยจะนำเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อเพิ่มในส่วนของอาหารจาก ๖๐๐ บาท เป็น ๙๐๐ บาท โดยจะรวมสปปและนวดแผนไทยเข้าไปในส่วนนี้ด้วย สำหรับภูเก็ตโมเดลจะรวม ๓ จังหวัด คือ ภูเก็ต กระบี่ (เกาะพีพี) สุราษฎร์ธานี (เกาะสมุย เกาะพะงัน เกาะเต่า เกาะนางยวน) และจะเปลี่ยนชื่อเป็นโครงการ Special Tourist Visa (STV) คือ การขอวีซ่าสำหรับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ๙๐ วัน และสามารถต่อได้อีก ๑๘๐ วัน ซึ่งเป็นการท่องเที่ยวแบบพำนักระยะยาวที่จะรองรับนักท่องเที่ยวจากยุโรป นอกจากนี้ จากการลงพื้นที่จังหวัดภูเก็ตเพื่อรับฟังความคิดเห็นกรณีการเปิดรับนักท่องเที่ยวต่างชาติ และได้มีการรวบรวมข้อมูลเพื่อจะนำเสนอรายงานต่อนายกรัฐมนตรีต่อไป ทั้งนี้ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาจะมีการลงพื้นที่เกาะสมุยเพื่อสำรวจและรับฟังความเห็นเบื้องต้นต่อไป

๔. ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภาที่รัฐมนตรีรับไปพิจารณาดำเนินการ

-

๕. การติดตามผลการดำเนินการตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภา

-

*****

๑. สารบบกระทู้ถาม

กระทู้ถามเรื่อง	ปัญหาการเข้าถึงข้อมูลผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงานของรัฐ
ประเภทกระทู้ถาม	กระทู้ถามด้วยวาจา
ประเภทของการตอบ	ตอบในที่ประชุมวุฒิสภา
วันที่เสนอกระทู้ถาม	๑๔ กันยายน ๒๕๖๓
วันที่ตอบกระทู้ถาม	การประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๒๖ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เป็นพิเศษ วันจันทร์ที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๖๓
ผู้ตั้งกระทู้ถาม	นายมนเฑียร บุญตัน เป็นผู้ตั้งถาม ถามรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
ผู้ตอบกระทู้ถาม	นายพุทธิพงษ์ ปุณณกันต์ รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

๒. ประเด็นคำถาม

ผู้ตั้งกระทู้ถาม : นายมนเฑียร บุญตัน

ภายหลังจากการประกาศใช้รัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๐ ส่งผลให้มีการตระหนักถึงการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของทางราชการ ประกอบกับมีพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๒ จนถึงรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน มาตรา ๕๙ ได้กำหนดให้หน่วยงานของรัฐเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารสาธารณะในส่วนที่เปิดเผยได้ให้ประชาชนสามารถเข้าถึงได้โดยสะดวก แต่มีข้อจำกัดทางเทคโนโลยีและทัศนคติของเจ้าหน้าที่ของรัฐโดยเฉพาะผู้บริหารระดับสูง รวมถึงฝ่ายการเมือง อีกทั้งในอดีตเว็บไซต์ที่อยู่ในความดูแลของภาครัฐที่ให้ประชาชนเข้าถึงได้โดยสะดวก ได้นำการเข้าถึงเว็บไซต์ของคนพิการมาเป็นเกณฑ์มาตรฐานในการประเมิน ซึ่งคนพิการสามารถเข้าถึงเว็บไซต์ของรัฐได้ไม่ถึงร้อยละ ๑๐ แตกต่างจาก ประเทศสหรัฐอเมริกาที่คนพิการสามารถเข้าถึงเว็บไซต์ของรัฐได้ถึงร้อยละ ๙๒ ในอดีตประเทศไทยขาดโครงสร้างทางกฎหมายที่จะเอื้อให้ระบบข้อมูลข่าวสารของรัฐเข้าถึงได้โดยสะดวก โดยปัจจุบันข้อมูลข่าวสารของรัฐใช้เว็บไซต์ที่เข้าถึงยาก ประชาชนยังคงใช้เอกสารในการเข้าถึงข้อมูลของรัฐ ซึ่งไม่เป็นไปตามมาตรฐานสากล ไม่เกิดการบูรณาการการเชื่อมโยงข้อมูล องค์กรที่ดี ข้อมูลข่าวสารจากภาครัฐที่เป็นความจริง ไม่มีการบิดเบือนข้อมูลข่าวสาร จะเกิดประโยชน์ต่อประชาชน ขอเรียนถามว่า กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมได้ดำเนินการวางมาตรฐานตามที่กฎหมายกำหนดเพื่อให้เกิดความเชื่อมโยง ความปลอดภัย และเข้าถึงข้อมูลได้สะดวกสำหรับประชาชนอย่างไร และมีนโยบายที่จะส่งเสริมให้หน่วยงานของรัฐปฏิบัติตามมาตรฐาน เพื่อให้ข้อมูลข่าวสารมีความเชื่อมโยง ความปลอดภัย และเอื้อต่อการเข้าถึงได้โดยสะดวกอย่างไร อีกทั้งกฎหมายข้อมูลข่าวสารที่จะ

ตราเพื่อรองรับมาตรา ๕๕ ของรัฐธรรมนูญจะมีหลักการอย่างไร เพื่อให้ข้อมูลข่าวสารที่เปิดเผยเป็นไปตามมาตรฐานที่กระทรวง ได้กำหนดขึ้น และสอดคล้องกับมาตรฐานสากล ตลอดจนควรกำหนดการพัฒนาบุคลากรหรือการเข้าร่วม เป็นภาคีหรือมีส่วนร่วมในประชาคมระหว่างประเทศ เพื่อกำหนดมาตรฐานของประเทศไทยและนำมาใช้ หรือไม่ อย่างไร

๓. ประเด็นคำตอบ

**ผู้ตอบกระทู้ถาม : นายพุทธิพงษ์ ปุณณกันต์ รัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม**

ในสถานการณ์ปัจจุบันข้อมูล คือ สิ่งสำคัญที่สุดในการบริหารราชการแผ่นดิน โดยเฉพาะการนำข้อมูลต่าง ๆ มาใช้ประโยชน์ในเชิงวิเคราะห์ และนำไปใช้ในเรื่องงบประมาณการพัฒนาประเทศ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมได้ประสานงานร่วมกับสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัลที่รับผิดชอบให้หน่วยงานของรัฐมาใช้ระบบดิจิทัล แต่เนื่องจากปัจจุบันสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัลได้สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรีไม่ได้สังกัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ส่งผลให้แนวทางการดำเนินการในช่วงหลังอาจไม่ตรงกัน จึงได้แก้ปัญหาโดยมอบหมายให้ปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เป็นกรรมการในคณะกรรมการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมเป็นที่ปรึกษารองนายกรัฐมนตรีและเข้าร่วมประชุมเพื่อให้การทำงานมีความสอดคล้อง มีแนวทางการพัฒนาการนำข้อมูลดิจิทัลของหน่วยงานของรัฐให้เป็นฐานข้อมูลเดียวกัน และในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ รัฐบาลจะมีหน่วยงานที่รับผิดชอบฐานข้อมูลกลางของภาครัฐ โดยนำหน่วยงานของรัฐวิสาหกิจมาพัฒนาการเก็บข้อมูล (Cloud) มาใช้ที่เดียวกัน ต่างจากในอดีตที่ข้อมูลหน่วยงานของรัฐแยกกันและไม่มีความพร้อมเข้าสู่ระบบดิจิทัล การรวบรวมข้อมูลภาครัฐเพื่อใช้ประโยชน์ร่วมกันมีความยาก และแตกต่างกัน ทั้งนี้ ปีที่ผ่านมาสำนักงบประมาณได้ยุติการสนับสนุนงบประมาณที่หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยจะเช่า Cloud เพื่อเก็บข้อมูลของหน่วยงาน ฉะนั้น หน่วยงานของรัฐจึงต้องเก็บข้อมูลไว้ที่การสื่อสารแห่งประเทศไทย (กสท.) ช่วยประหยัดงบประมาณการเก็บข้อมูล ส่งผลให้มาตรฐานการเก็บข้อมูลเป็นมาตรฐานเดียวกัน การนำข้อมูลขนาดใหญ่มาใช้ประโยชน์ และเกิดรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (E-Government) ซึ่งจะมีการหารือการเขียนโปรแกรมกับทุกหน่วยงาน เนื่องจากข้อมูลแต่ละหน่วยงาน มีความหลากหลายและแตกต่างกัน จึงกำหนดให้การเข้าถึงข้อมูลแต่ละประเภทมีเหมาะสม และเมื่อรวมข้อมูลของหน่วยงานของรัฐไว้ที่เดียวกัน มีรูปแบบเดียวกัน การเข้าถึงและการเปิดเผยข้อมูลให้กับประชาชน ย่อมเกิดขึ้นอย่างแน่นอน ดังนั้น หน่วยงานของรัฐต้องปรับวิถีคิดของผู้บริหารขององค์กรต่างๆ ให้เข้าใจและ พร้อมทั้งจะเปลี่ยนหน่วยงานของตนเข้าสู่กระบวนการทางดิจิทัล นอกจากนี้ นายกรัฐมนตรีได้สั่งการให้หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยตั้งเจ้าหน้าที่บริหารที่มีความรู้ความสามารถในเรื่องระบบดิจิทัลหรือการบริหารจัดการหน่วยงานของตน และติดตามการทำงาน

ของหน่วยงานของตนเข้าสู่กระบวนการดิจิทัล หรือรัฐบาล ดิจิทัลตลอดทุกเดือน ซึ่งจะได้เห็นการบูรณาการการเชื่อมโยงข้อมูลหน่วยงานของรัฐทุกแห่ง และมีสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ทำหน้าที่ตรวจสอบและจัดทำมาตรฐานเกี่ยวกับอุปกรณ์ดิจิทัล ซึ่งเป็นการสร้างมาตรฐานดิจิทัลของประเทศไทย และมาตรฐานเทียบเคียงสากลโดยคำนึงถึงมาตรฐานในประเทศด้วย เพื่อให้สามารถปฏิบัติได้จริงและคำนึงถึงประโยชน์ของรัฐและประชาชน ส่วนการพัฒนาเจ้าหน้าที่รัฐได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาสู่รัฐบาลดิจิทัลตามนโยบายของรัฐบาล สำหรับการรักษา ความปลอดภัยระบบข้อมูลหน่วยงานของรัฐและการสื่อสารทางดิจิทัลได้มีการเตรียมความพร้อม และพัฒนาให้หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยป้องกันมิให้ข้อมูลของหน่วยงานถูกละเมิดและนำข้อมูลไปใช้ในทางที่ผิด ซึ่งกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมพร้อมให้การสนับสนุนการช่วยเหลือต่อไป

๔. ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภาที่รัฐมนตรียกไปพิจารณาดำเนินการ

-

๕. การติดตามผลการดำเนินการตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภา

-

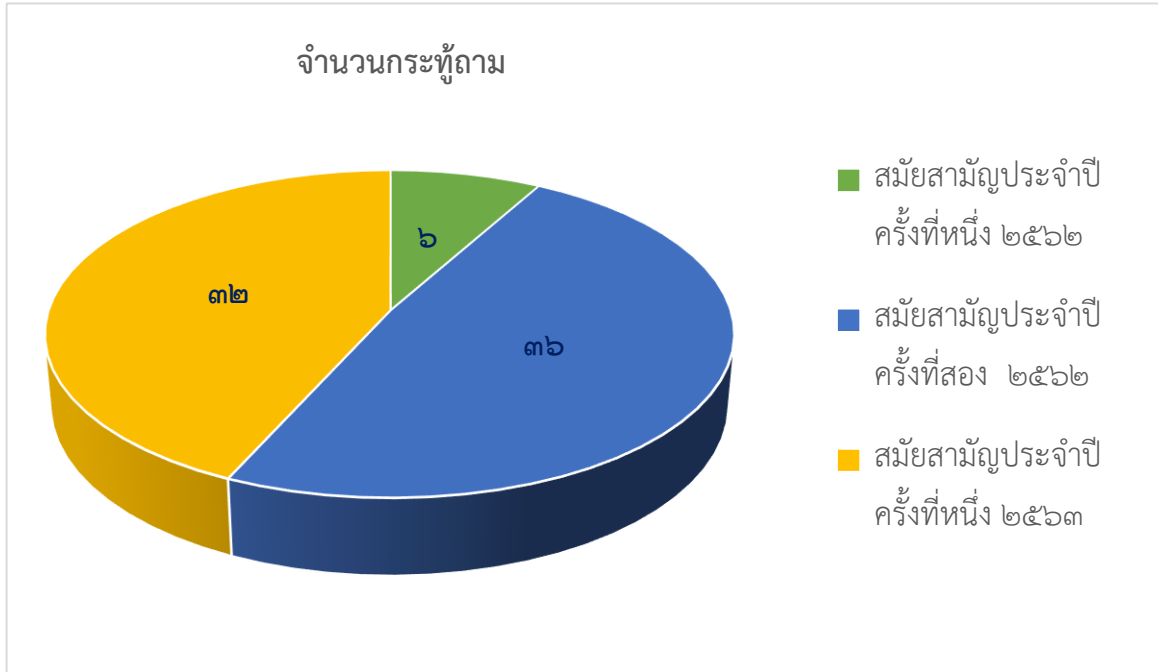
*****

ภาคผนวก

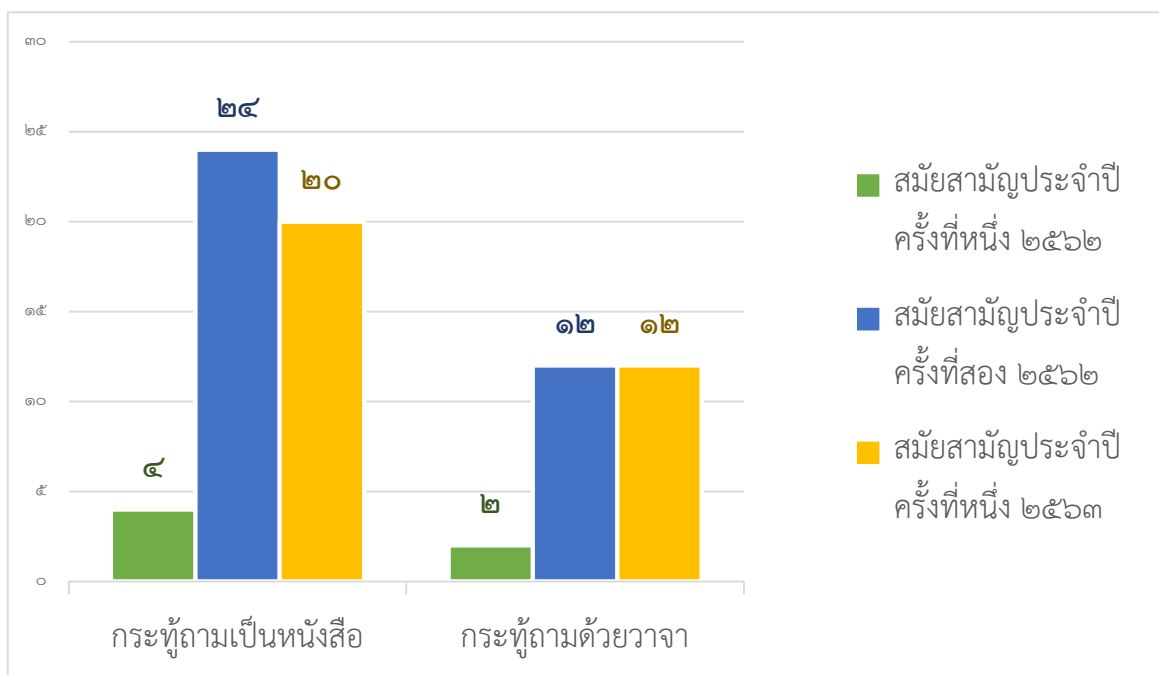
สถิติกระทู้ถามของวุฒิสภา

*****

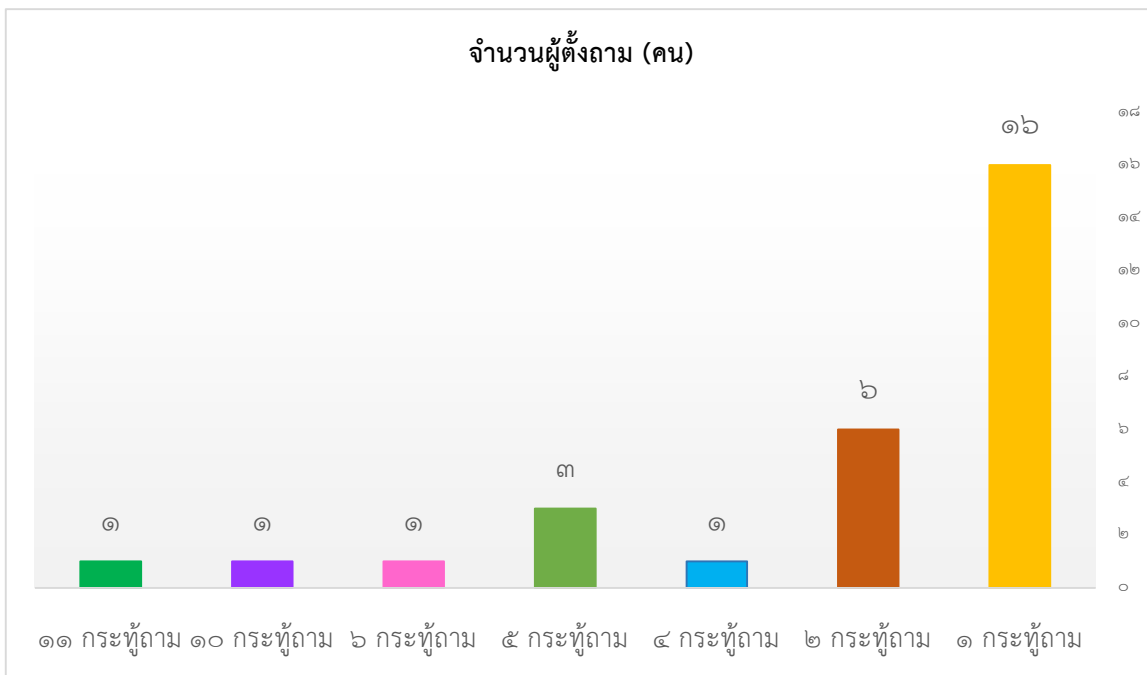
กระทู้ถามที่มีการพิจารณาของวุฒิสภา ทั้งสิ้น จำนวน ๓๔ กระทู้ถาม จำแนกตามสมัยการประชุม

กระทู้ถามที่มีการพิจารณาของวุฒิสภา จำแนกตามประเภทกระทู้ถาม

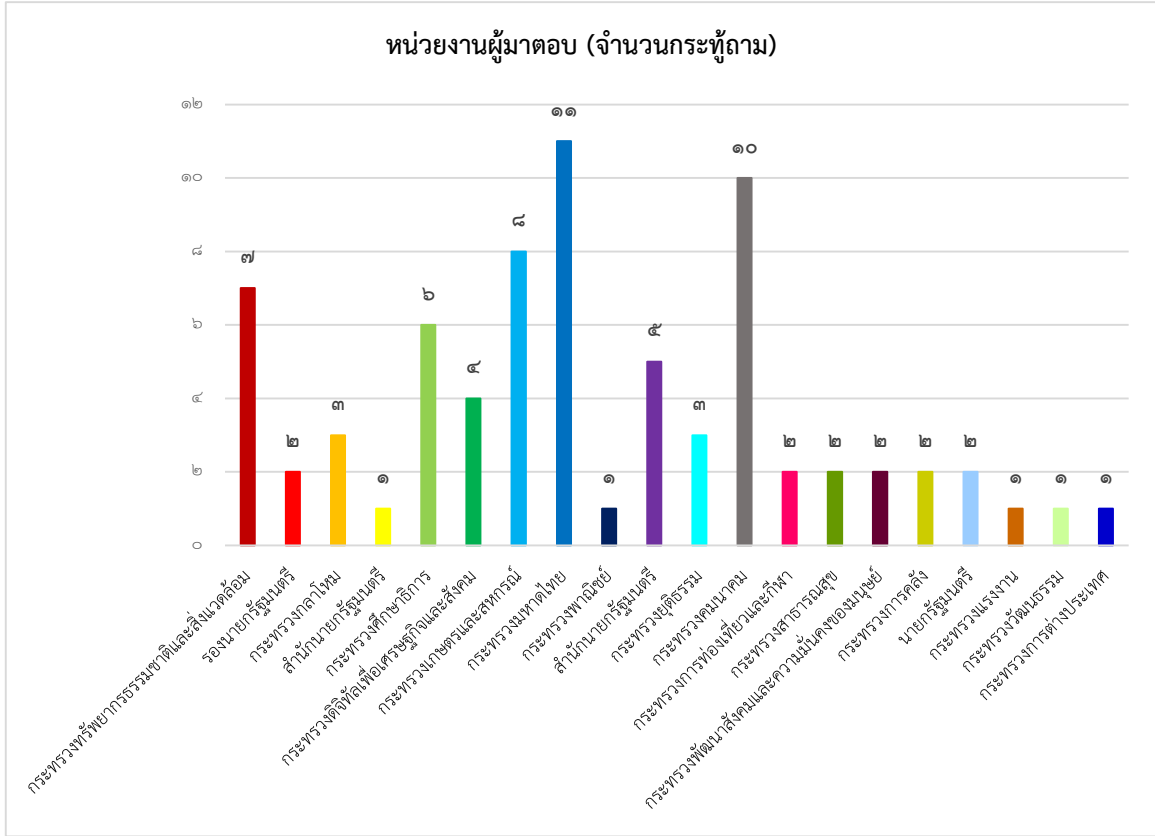
กระทู้ถามที่มีการพิจารณาของวุฒิสภา จำแนกตามผู้ตั้งกระทู้ถาม

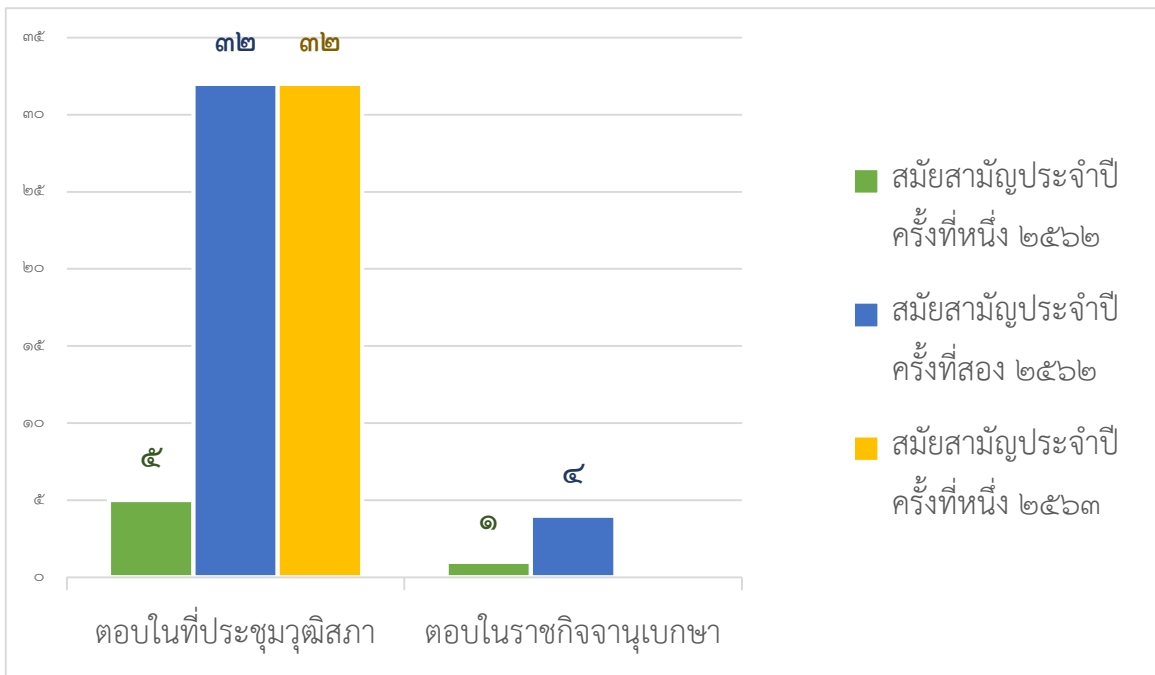
๑๑ กระทู้ถาม	๑๐ กระทู้ถาม	๖ กระทู้ถาม	๕ กระทู้ถาม
นายอำพล จินดาวัฒนะ	นายคำคุณ สิทธิสมาน	นายเฉลิมชัย เฟื่องคอน	นายวัลลภ ตังคณานูรักษ์
			นายสุรเดช จิรจิตติเจริญ
			นายวันชัย สอนศิริ

๔ กระทู้ถาม	๒ กระทู้ถาม	๑ กระทู้ถาม
นายเจตน์ ศิรธรานนท์	นายตวง อันทะไชย	นายชลิต แก้วจินดา
	นายเจตน์ อิศรางกูร	พันตำรวจตรี ینگยุทธ สารสมบัติ
	นายสมชาย ชาญณรงค์กุล	พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม
	นางสาวภัทรา วรามิตร	นายระวี รุ่งเรือง
	พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช	พลตรี ไอลงภาคย์
	นายมนต์ชัย บุญต้อน	ศาสตราจารย์นิสสารก์ เวชยานนท์
		นายอนุศักดิ์ คงมาลัย
		สมชาย แสวงการ
		นายธานี สุโขทัย
		นางฉวีรัตน์ เกษตรสุนทร
		นายสวัสดิ์ สัมพรพงศ์
		นายออน กาจกระโทก
		พลเอก ยอดยุทธ บุญญาธิการ
		นายทวีวงศ์ จุลกมนตรี
		พลเอก ดนัย มีชูเวช
		นายกิตติศักดิ์ รัตนวราหะ

กระทู้ถามที่มีการพิจารณาของวุฒิสภา จำแนกตามหน่วยงานผู้มาตอบกระทู้ถาม

กระทู้ถามที่มีการพิจารณาของวุฒิสภา จำแนกตามการตอบกระทู้ถาม

การติดตามผลการดำเนินการตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภา
ในการพิจารณากระทู้ถามที่รัฐมนตรีรับไปพิจารณาดำเนินการ
จากหน่วยงานหรือส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

*****

กลุ่มงานติดตามและประมวลผลงานของวุฒิสภา สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา เป็นหน่วยงานที่มีภารกิจหลักในการติดตามและประมวลผลงานด้านการก่อกองกฎหมายด้านการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน ได้รับมอบหมายจากคณะอนุกรรมการติดตามมติของวุฒิสภาในคณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภา ให้เป็นหน่วยงานรับผิดชอบในการติดตามผลการดำเนินงานตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภาในการพิจารณากระทู้ถามที่รัฐมนตรีผู้ตอบกระทู้ถามรับไปพิจารณาดำเนินการจากหน่วยงานหรือส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง และรายงานผลไปยังคณะอนุกรรมการติดตามมติของวุฒิสภาเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินของวุฒิสภาต่อไป

ในการดำเนินการติดตามผลการดำเนินการดังกล่าว กลุ่มงานติดตามและประมวลผลงานของวุฒิสภา สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ได้พัฒนาระบบการติดตามและประมวลผลงานของวุฒิสภาโดยมีขั้นตอน กระบวนการและระยะเวลาการดำเนินการ ดังนี้

๑) ศึกษาวิเคราะห์การพิจารณากระทู้ถามในแต่ละเรื่องจากรายงานการประชุมวุฒิสภาที่มีการพิจารณากระทู้ถามเรื่องนั้น ๆ ว่ามีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภา ที่รัฐมนตรีผู้ตอบกระทู้ถามรับไปพิจารณาดำเนินการหรือไม่อย่างไร

๒) รวบรวมประเด็นข้อสังเกตและข้อเสนอแนะตามข้อ ๑) ในกรณีที่รัฐมนตรีรับไปพิจารณาดำเนินการ โดยจัดทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ข้อมูลผลการดำเนินการตามกระทู้ถามไปยังหน่วยงานหรือส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง (ครั้งแรกเมื่อครบ ๖๐ วันนับจากวันที่รัฐมนตรีรับข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภาไปพิจารณาดำเนินการ หรือภายใน ๑๕ วันนับจากวันที่ได้มีการรับรองรายงานการประชุมวุฒิสภาที่มีการพิจารณากระทู้ถามเรื่องนั้น ๆ และในอีกทุก ๆ ๖๐ วัน แต่รวมแล้วทั้งสิ้นไม่เกิน ๔ ครั้ง ในกรณีที่ยังไม่ได้รับผลการดำเนินการจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง)

๓) กรณีหน่วยงานหรือส่วนราชการที่เกี่ยวข้องแจ้งผลการดำเนินการฯ กลับมายังสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา จะดำเนินการรายงานผลการดำเนินการไปยังสมาชิกวุฒิสภาผู้ตั้งกระทู้ถามและคณะอนุกรรมการติดตามมติของวุฒิสภาในคณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภา ภายใน ๑๐ วันนับจากวันที่ได้รับข้อมูล

กลุ่มงานติดตามและประมวลผลงานของวุฒิสภาได้ดำเนินการการติดตามผลการดำเนินการตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภาในการพิจารณากระทู้ถามที่รัฐมนตรีรับไปพิจารณาดำเนินการจากหน่วยงานหรือส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ตามระบบงานที่ได้พัฒนาขึ้นแล้วทั้งสิ้น จำนวน ๔๒ กระทู้ถาม จำแนก ดังนี้

ภาคผนวก แผ่นที่ ๕

๑. กระทู้ถามที่ไม่มีประเด็นข้อสังเกตและข้อเสนอแนะที่รัฐมนตรีรับไปพิจารณา
จำนวน ๓๒ กระทู้ถาม

๒. กระทู้ถามที่มีประเด็นข้อสังเกตและข้อเสนอแนะที่รัฐมนตรีรับไปพิจารณา
จำนวน ๑๐ กระทู้ถาม

๒.๑ กระทู้ถามที่มีประเด็นข้อสังเกตและข้อเสนอแนะที่รัฐมนตรีรับไปพิจารณาและ
หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรายงานผลการดำเนินการกลับมายังสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา จำนวน ๙ กระทู้ถาม
ดังนี้

๑) การตรวจพบสารพิษตกค้างในผัก ผลไม้ จำนวนมาก

(นายอำพล จินดาวัฒน์ เป็นผู้ตั้งคำถาม)

๒) การขยายอายุเกษียณราชการ

(นายอำพล จินดาวัฒน์ เป็นผู้ตั้งคำถาม)

๓) การฆ่าตัวตายของพนักงานสอบสวน ๕ คน ในรอบ ๔ เดือน

(นายคำณูณ สิทธิสมาน เป็นผู้ตั้งคำถาม)

๔) ปัญหาการบริหารจัดการศาสนสมบัติของวัด

(พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม เป็นผู้ตั้งคำถาม)

๕) การประกาศให้สารเคมีทางการเกษตร ๓ ชนิด เป็นวัตถุอันตรายชนิดที่ ๔ (นาย
สมชาย ชาญณรงค์กุล เป็นผู้ตั้งคำถาม)

๖) การยกเลิกการใช้วัตถุอันตราย ๓ ชนิด

(นายอำพล จินดาวัฒน์ เป็นผู้ตั้งคำถาม)

๗) ความคืบหน้าการทบทวนมติการจัดหาผลประโยชน์ที่ดินของรัฐ

แปลง "ดงน้ำจั้น" "ดงบ้านอ้น" และ ดงเหล่าแหม" ในท้องที่ตำบลกมลาไสย
จังหวัดกาฬสินธุ์

(นางสาวภัทรา วรามิตร เป็นผู้ตั้งคำถาม)

๘) การบริหารจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (อีอีซี)

(นายเฉลิมชัย เฟื่องคอน เป็นผู้ตั้งคำถาม)

๙) ติดตามผลของกระทู้ ๓ ดง

(นางสาวภัทรา วรามิตร เป็นผู้ตั้งคำถาม)

๒.๒ กระทู้ถามที่มีประเด็นข้อสังเกตและข้อเสนอแนะที่รัฐมนตรีรับไปพิจารณา
และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังไม่ได้รายงานผลการดำเนินการกลับมายังสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
จำนวน ๑ กระทู้ถาม ดังนี้

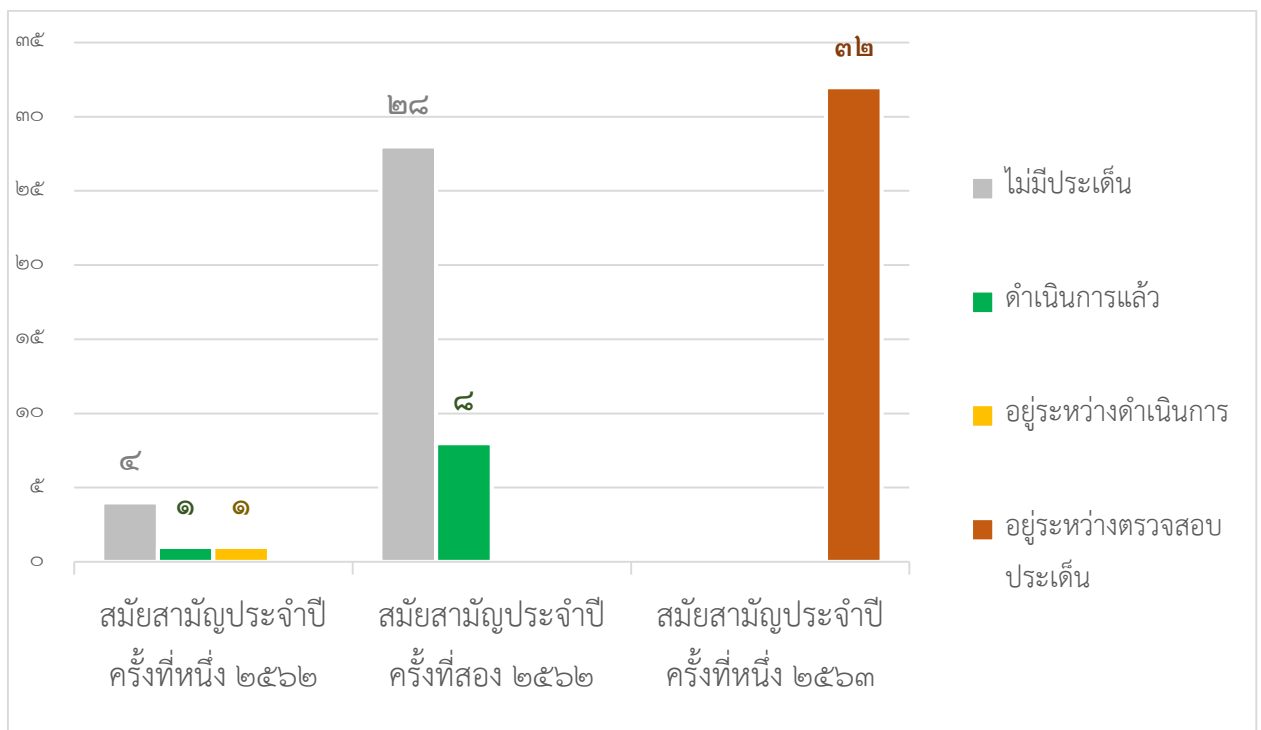
๑) นโยบายการแก้ไขปัญหายักษ์แล้งซ้ำซากอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

(นายชลิต แก้วจันดา เป็นผู้ตั้งคำถาม)

ภาคผนวก แผ่นที่ ๖

การติดตามผลการดำเนินการตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภาในการพิจารณากระทู้ถามที่รัฐมนตรีรับไปพิจารณาดำเนินการ จากหน่วยงานหรือส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ตามวิธีปฏิบัติของกลุ่มงานติดตามและประมวลผลงานของวุฒิสภานั้น ส่งผลกระทบให้การตรวจสอบและควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินเกิดผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ของกระทู้ถามอันเป็นแรงผลักดันให้หน่วยงานที่ปฏิบัติถูกกระตุ้นเตือนเพื่อการเร่งรัดติดตามผลการดำเนินงานตามกระทู้ถามนั้นๆ ซึ่งอย่างน้อยที่สุดก็ก่อให้เกิดกระบวนการขับเคลื่อนอันเป็นผลเชิงจิตวิทยาในการเร่งรัดกระตุ้นเตือนให้หน่วยงานภาครัฐเกิดความตระหนักต่อกระทู้ถามอันเป็นเครื่องมือของการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน แม้ว่าการติดตามกระทู้ถามจะไม่มีบทกำหนดในข้อบังคับการประชุมของวุฒิสภา แต่สมาชิกวุฒิสภาได้ให้ความสนใจในการติดตามผลดำเนินงานซึ่งวุฒิสภาเองยังได้แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามมติของวุฒิสภา ซึ่งมีการประสานงานข้อมูลการติดตามร่วมกับกลุ่มงานติดตามฯ ทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีความตื่นตัวต่อกระทู้ถามและนำไปสู่การปฏิบัติตามกระทู้ถามอย่างมีประสิทธิภาพโดยมีสถิติของการติดตามฯ พบว่าร้อยละของเรื่องที่ติดตามไปยังหน่วยงานต่าง ๆ นั้นหน่วยงานให้คำตอบต่อผลการติดตามที่กลุ่มงานดำเนินการแล้ว ร้อยละ ๙๐ ที่ได้รับคำตอบว่ามีผลดำเนินการแล้ว

การติดตามผลการดำเนินการตามกระทู้ถามของวุฒิสภา

การติดตามผลการดำเนินการตามกระทู้ถามของวุฒิสภา						
ปี	สมัยประชุม สามัญ	กระทู้ถามที่ไม่มี ประเด็นที่ต้อง ติดตาม	กระทู้ถามที่รัฐมนตรีผู้ตอบ กระทู้ถามรับไปดำเนินการ		กระทู้ถาม ที่รอตอบ ในราชกิจจานุ เบกษา	อยู่ระหว่าง ตรวจสอบ ประเด็น/รายงาน การประชุม ยังไม่รับรอง
			ดำเนินการ แล้ว	อยู่ระหว่าง ดำเนินการ		
๒๕๖๒	ครั้งที่หนึ่ง	๔ กระทู้ถาม	๑ กระทู้ถาม	๑ กระทู้ถาม	-	-
	ครั้งที่สอง	๒๘ กระทู้ถาม	๘ กระทู้ถาม	-	-	-
๒๕๖๓	ครั้งที่หนึ่ง	-	-	-	-	๓๒ กระทู้ถาม
รวม		๓๒ กระทู้ถาม	๙ กระทู้ถาม	๑ กระทู้ถาม	-	๓๒ กระทู้ถาม

*****

គណៈកម្មាធិការជាតិរៀនសូត្រ និងការងារសិក្សា
ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា
០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០២០, ០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០២០, ០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០២០, ០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០២០

